

'...as it teaches words, it moulds the mind.'

- SAMUEL BUTLER



పలుకుబడి

సంపాదకులు :
ఎబికె ప్రసాద్
సతీష్ చందర్



ఎబికె పబ్లికేషన్స్
హైదరాబాద్

VAARTHA PALUKUBADI
*- A Professional compendium of
words for Journalists and Writers*

Year of Publication : 1996

Copies : 1000

Price Rs. 50/-

For Copies **ABK Publications**
4-3-347/A, Bank Street,
Hyderabad - 500 095. (A.P.)

Cover Design Bhagavan

Typesetting **V.S.S. Laser Graphics**
Lakdikapool,
Hyderabad.

Printed at **Navya Printers**
Rajbhavan Road,
Hyderabad.

Dedication

We dedicate this professional and functional compendium, meant for Journalists of Telugu Press, to Shri Sudhir Sanghi and Shri Girish Sanghi who invested their hearts and minds in support of our efforts in trimming up the work in tune with the spirit of the times.

– Editors

కృతజ్ఞతలు

పాత్రికేయ ప్రత్యేక పద సంపద 'వలుకుబడి'ని సంకలనంగా తీసుకురావడంలో మాకు తోడు నీడగా నిలిచిన ఈ కింది ప్రసిద్ధులకు, సహ పాత్రికేయులకు, గ్రంథకర్తలకు, సంస్థలకూ మా కృతజ్ఞతలు. జె.కె. గాల్బ్రైత్, డేవిడ్ లిబర్మన్, పి.ఎ.ఎస్. టేలర్, విలియమ్ మోరిస్, జే.ఎమ్. షాప్రిజ్, డేనియల్ టిరాన్, వి. రఘునాథన్, రఘు అండ్ పాలెట్, నార్మన్ డబ్ల్యు. షూర్, ఎన్.హెచ్. అండ్ ఎన్.కె. మేజర్, అలన్ హమిర్, జె.డి.సి. మెరియన్ అండ్ కో, ప్రోగ్రెస్ పబ్లిషర్స్, ఎ.పి. (లారెల్ రిఫరెన్స్) స్టేల్ బుక్, స్టేట్స్మన్ స్టేల్ బుక్, క్రిస్టోఫర్ డబ్ల్యు. ఫ్రెంచి, ఎలిజబెత్ హోల్ట్, నైగల్ లీన్, చార్లెస్ ఫిలిప్ బ్రౌన్, హెచ్. డబ్ల్యు. ఫౌలర్, ఇ.బి. ఉనరోవ్ అండ్ అలన్ ఇసాక్స్, ఆక్స్ఫర్డ్ డిక్షనరీ ఫర్ ఎడిటర్స్ అండ్ రైటర్స్, నార్ల వెంకటేశ్వరరావు, విద్వాన్ విశ్వం, దిగవల్లి శివరావు, తిమ్మావజ్జల కోదండరామయ్య, తిరుమల రామచంద్ర, కొడవటిగంటి కుటుంబరావు, సంజీవదేవ్, నండూరి రామమోహన్ రావు, కె. వాసుదేవరావు, సి. వెంకటేశ్ (స్టోర్), కె. శ్రీనివాస్, జె. శ్రీనివాస్, సుబ్బారాయుడు, నామాడి శ్రీధర్, ఓమ్మి రమేష్ బాబు, సువర్ణకుమార్, సి.హెచ్. గంగాధర్, బి. బాలసుబ్రహ్మణ్యం.

ముచ్చటగా కంపోజ్ చేసిన వి.యస్.యస్. లేసర్ గ్రాఫిక్స్ అందంగా ముద్రించిన నవ్వు ప్రింట్స్ అధినేతలకు....

- సంతాపకులు

పదపదాన.....

	పేజీ నం.
రాజనీతి శాస్త్రం	5
ఆర్థిక - వాణిజ్య శాస్త్రాలు	47
పార్లమెంటరీ భాష, పత్రికారంగం	78
విజ్ఞాన, సాంకేతిక, భౌగోళిక, రోదసీ శాస్త్రాలు	85
వ్యవసాయం - సాగునీటి శాస్త్రం	133
న్యాయశాస్త్రం	143
సాహిత్య కళారంగాలు	156
క్రీడాశాస్త్రం	181
మన పదనంవద	184
కైలీ విన్యాసం	227
Glossary Related to Assembly & Its Proceedings	230
Computer Terminology at a glance	236
Measures and Measurements	299

అక్షర సైనికుల అంబుల పాది!

మళ్ళీ ఒక నిఘంటువా! కాదు. అలాంటి అవసరం కూడా లేదు. ఒక ఇంగ్లీషు పదం - దాని ప్రక్కనే రెండు మూడు సరిసమానమైన తెలుగు పదాలూ కొత్తగా పొందు పరచనవసరం లేదు. అలాంటి నిఘంటువులు మార్కెట్లో కోకొల్లలు. ఇలాంటివి పత్రికా రచయిత ప్రత్యేక అవసరాలను పెద్దగా తీర్చలేవు. పత్రికా రచయితల అవసరాలెప్పుడూ పాఠకుల అభిరుచుల్నిబట్టే మారుతుంటాయి. ప్రపంచ పత్రికా రంగం వేగంగా మారుతోంది; గంట గంటకూ ప్రపంచ వార్తల్నందించే ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా తాకిడి సైతం ఎదిరించి నిలుస్తోంది. అచ్చుగుద్దిన పదానికి (PRINTED WORD) వున్న శాశ్వతత్వం ఎప్పటికప్పుడు అదృశ్యమయ్యే తెరమీద బొమ్మలకుండదని నిరూపిస్తోంది. ఇలా నిలవగలగడానికి కారణం - పత్రికలు పాఠకుల నకల జీవితావసరాలపైనా దృష్టి సారించడమే.

ఈ నేపథ్యంలోనే పాఠకుల ప్రత్యేకాభిరుచులకు (SPECIAL INTERESTS) మరింత ప్రాధాన్యం వచ్చింది. ఫలితంగా - వానలకోసం రైతు ఆకాశం వైపు చూడడం మాని పత్రికేసీ చూస్తున్నాడు. ఉద్యోగాలకోసం నిరుద్యోగి ఉపాధి కేంద్రాల చుట్టూ తిరగడం మాని, పత్రిక చుట్టూ పరిభ్రమిస్తున్నాడు. పరిశ్రమల భవిష్యత్వం కోసం వ్యాపారి పంచాంగాన్ని చూడడం మాని పత్రికల్ని తిరగేస్తున్నాడు. కంప్యూటర్ల విన్యాసాల కోసం నిపుణులు పారిశ్రామిక ప్రదర్శనలకు వెళ్ళడం మాని పత్రికని వెంటాడుతున్నారు. ఇలా ప్రతీ రంగాన్ని పత్రికారంగం రంగరించుకొని తనలో ఇమడ్చుకొంటోంది. సంపూర్ణత్యాన్ని పొందుతోంది. కాబట్టి ప్రతీ రంగానికీ ప్రత్యేక పదజాలం (JARGON) వుంటుంది. ఈ పదజాలంలో ఎంతో కొంత పత్రికా రచయిత తెలుసుకుంటాడు. తెలుసుకోవాలి కూడా. అంతేకాదు, ఆ ప్రత్యేక పదాలను సాధారణీకరించి, సామాన్య పాఠకుడికి సైతం సన్నిహితం చెయ్యాలి.

ప్రపంచ పత్రికా రంగాన్ని కాస్త ఆలస్యంగానైనా అనుసరించి మరింత సొంత గొంతుతో ముందుకు సాగుతున్న తెలుగు పత్రికా రంగం పాఠకుల ప్రత్యేకాభిరుచుల్ని ఆకళింపు చేసుకుంటోంది. వాటికి అరకొర పేజీల్ని కేటాయించడం మొదలుపెడుతోంది. వ్యాసాల వరకు దిగి వచ్చింది. ఈ అభిరుచులు వార్తల్లో కూడా ప్రతిఫలించాలి. అప్పుడే నమగ్రత వస్తుంది.

ఇప్పటికీ తెలుగు పత్రికలు ప్రపంచంతో పోతు పెట్టుకోవడానికి వున్న ఏకైక వారధి ఇంగ్లీషు భాష. ఈ భాషనుంచే మనం కొత్త అర్థాల్ని వెత్తుక్కుంటూ వుంటాం. ఖండించటాలు, ఉద్ఘాటించటాలు, నొక్కి చెప్పటాలు - అలా దిగిని సరుకే. ముక్కన్య ముక్కనవాదాలు తెలుగు పత్రికకు సొంత ముఖాన్నివ్వలేవు. కేవల నానార్థాలు, తర్జుమా చేసి చేతులు దులుపుకోవడానికి ఉపయోగపడతాయేమో కాని, పత్రికా శైలిని సుసంపన్నం చేయలేవు. అవి పత్రికా రచయిత సాధారణావసరాలను తీరుస్తాయి కాని, ప్రత్యేకావసరాలను తీర్చలేవు.

ఉదాహరణకి - రాజకీయాలను విశ్లేషిస్తూ ఒక ఇంగ్లీషు జర్నలిస్టు - ఇటీవల "Entryism" బాగా పెరిగింది - అని అంటాడనుకోండి. ఈ మాట మన తెలుగు పత్రికా రచయితకి కొరుకుడు పడదు. వెంటనే నానార్థాల సాధారణ నిఘంటువుని తెరుస్తాడు. అందులో Entryism అనే పదం దొరకదు. Entry అనే పదంతో సరిపెట్టుకోవాలని చూస్తాడు. దానికి నానార్థాలుగా - ద్వారం, మార్గం, ప్రవేశం - అని ఉంటాయి.

అల్ప సాయంగా ఈ మాటను అనువదించాలి? ఇలాంటిప్పుడు సాధారణ నిఘంటువులే కాదు, వాటిని వివరించిన తెలుగు పండితులు కూడా అక్కరకు రారు. మళ్ళీ ఒక జర్నలిస్టు, లేక రాజనీతి శాస్త్రవేత్త - అమెరికానించే శల్క సారధ్యం వహించడానికి శతృపక్షంలో కలగలిసిపోయే వ్యూహాన్ని - Entryism అంటారు. ప్రపంచ ప్రపంచ రాజకీయాల్ని శ్రద్ధగా అధ్యయనం చేస్తున్నవాళ్ళకి కాని బోధపడదు. అయితే ప్రత్యేకావసరాల్ని తీర్చడానికి కూడా కొన్ని నిఘంటువులొచ్చాయి. అవి కూడా మళ్ళీ నానాధాలే యిచ్చి పోతున్నాయి. 'తెలంగాణ మహిషజంధనం' లాంటి గొలుసుకట్టు పదాల్ని ఎలా సృష్టించాలి - అని కాలాన్ని బట్టి చేసే తెనాలి రామకృష్ణలకు మన (జర్నలిస్టుల) అవసరాలు తెలియకపోవచ్చు. కాబట్టి మన పనిముట్ల పాడిని (TOOL - BOX) మనమే తయారు చేసుకోవాల్సి వచ్చింది. కాబట్టి ఈ 'పలుకుబడి' మనది. మనకోసం మనం రాసుకున్నది. అదే - 'వార్త' పలుకుబడి.

అంతేకాదు. మనం ఒక పనిముట్టును వేర్వేరు పనులకు వయోగిస్తాం. ఒక పదాన్ని వేర్వేరు సందర్భాల్లో వేర్వేరు విధాలుగా అనువదిస్తాం. ఒక వైద్యశాస్త్ర విద్యార్థి Anatomy అనే పదాన్ని ఒకే అర్థం - (శరీర ధర్మం)లో వాడతాడు. అదేమాటని ఒక చిత్రకారుడు కూడా ఒకే అర్థం (శరీరాకృతి)లో వాడతాడు. అయితే జర్నలిస్టు రెండు అర్థాలలోను పలు సందర్భాల్లో వాడతాడు. కాబట్టి అతడికి నానాధాలని ఒకే చోట ఏకరపుపెట్టే నిఘంటువు కాకుండా సందర్భానుసారంగా గుర్తు చేసే నిఘంటువుకి అవసరం. 'వార్త పలుకుబడి'లో ఈ సౌకర్యం వుంది. ఇదే పదానికి ఒక అర్థం 'సైన్స్' విభాగంలో దొరికితే, మరొక అర్థం 'ఆర్ట్స్' విభాగంలో దొరుకుతుంది. వెదకడం కూడా సులభమౌతుంది. (చిత్రలేఖనం మీద వార్తని అనువదిస్తూ అందులో వచ్చిన Anatomy అనే పదం కోసం 'సైన్సు' విభాగంలో వెదకం కదా!). అయితే ఆయా శాస్త్రాల్లోని అన్ని పదాలూ ఈ 'పలుకుబడి'లోనే వుంటాయా? - అని అడిగితే ఉండవనే చెబుతాం. వ్యవహారంలోకి వచ్చిన ముఖ్యమైన పదాల్ని ఆయా జాబితాల్లో చేర్చే ప్రయత్నం చేశాం.

అర్థం అంటే మాటకు మాట చెప్పడం కాదు. దాని రంగూ, రుచి, పరిమళం చెప్పడం. "రాజకీయాల్లో వచ్చే పదాలకు అర్థాలను సైద్ధాంతికంగా నిర్ణయించాలి కానీ వ్యాకరణబద్ధంగానో తర్కబద్ధంగానో కాదు (Politics as an art and political science as a discipline, are overwhelmingly about words, shades of meaning, ideological linkages neither grammatically nor logically determined)" అని డేవిడ్ రాబర్ట్సన్ అనే రాజనీతి శాస్త్రజ్ఞుడు అంటాడు. ఈ నిబంధన ఒక్క రాజకీయాలకే కాదు. అన్ని రంగాలకూ వర్తిస్తుంది. ఆయా రంగాలనిబట్టి 'పలుకుబడి' మారాలి. లేకుంటే అర్థం కృతకమౌతుంది. అలాంటిప్పుడే అనువాద తెలుగుకన్నా, పరాయి భాష మెరుగనిపిస్తుంది.

ఒక్కసారి రెండు మూడు ఇంగ్లీషు మాటలకి కలిపి ఒకే అర్థం వాడుతుంటాం. ఇలాంటి తర్జుమా పల్ల అనువాదం మొద్దుబారుతుంది. సృష్టత లోపిస్తుంది. ఇప్పటికీ కొంతమంది - Trade, Commerce, Business అనే మాటల్ని సమానార్థకాలుగా వాడుతుంటారు. ఇతర సందర్భాల్లో అయితే ఫర్వాలేదు కాని అర్థశాస్త్ర పరిధిలో ఈ మాటకు వేర్వేరు అర్థాలున్నాయి. కొండం అమ్మడాన్ని Trade (వర్తకం) అనీ, పన్నువుల్ని ఉత్పత్తిదారుడి నుంచి వినియోగదారుడి వరకూ చేరవేసే సమస్త సేవల మొత్తాన్నీ Commerce (వాణిజ్యం) అనీ, లాభార్జనకోసం చేసే ఏ వ్యాపకాన్నయినా Business (వ్యాపారం) అంటారనీ తెలిస్తే అనువాదం చాలా సృష్టం వుంటుంది. అలాగే ప్రత్యక్ష ప్రజాస్వామ్య పద్ధతుల్లోని

Plebisciteనీ, Referandumనీ ఒకే రీతి (జనవాక్కు సేకరణ)లో అనువదిస్తున్నారు. అందుకే మాటకు మాటనే అర్థంగా యివ్వకుండా వాటి conceptని పరిచయం చేసే ప్రయత్నం చేశాం.

ఇవాళ ఇంగ్లీషు మాటకు తెలుగు అర్థాన్ని స్థిరపరచేది నైఋత్యంబు కాదు. అర్థం ప్రజాస్వామికంగానే స్థిరపడుతుంది. రచయిత ప్రతిపాడిస్తే ప్రజలు (పాఠకులు) అమోదిస్తారు. ఒక్కసారి ప్రజలు అందిస్తే రచయిత స్వీకరిస్తాడు. ఏదీ 'వన్ వే' కాదు. ఉదాహరణకి Hung Parliament అనే మాటకి 'త్రిశంకు నభ' అని పత్రికా రచయిత ప్రవేశపెట్టాడు. దానిని ప్రజలు స్వీకరించారు. Dredger అనే మాటకి ప్రజలే 'తవ్వేడ' అన్నారు. ఒక రచయిత స్వీకరించి ప్రయోగించాడు. కాబట్టి రచయితగాని, పత్రికా రచయిత కాని నోరు తిరగని పదాలను ప్రజలమీద రుద్దే ప్రయత్నం చేయకూడదు. స్వేచ్ఛ ఉన్న చోటే ప్రజనకు చోటు వుంటుంది. పత్రికా రచయితలకు కూడా అనువాద స్వేచ్ఛ ఉండాలి. సబ్ ఎడిటర్ దగ్గర నుంచి ఎడిటర్ వరకూ 'తెలుగు పలుకుబడి'ని పెంచే అవకాశం వుంది. కొత్త ఇంగ్లీషు మాటకి సరయిన తెలుగు మాటనే ప్రయోగించే అర్హత అందరికీ ఉంటుంది. ఎటొచ్చీ తెలియల్సింది 'భావన' (Concept) మాత్రమే. వ్యవహారభాషకి వుండే ఈ ప్రజాస్వామిక లక్షణాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని చాలా చోట్ల రెండేసి తెలుగుమాటల్ని ప్రతిపాదించాం. మంచిదనుకున్న దాన్ని స్వీకరించవచ్చు. ఇలా స్వీకరించిన మాటతోపాటు కొత్త పదాల Conceptని కూడా వార్త / వ్యాసంలో పరిచయం చేయాల్సిన బాధ్యతను పాఠకులకు అలవాటయ్యే వరకూ విన్మరించకూడదు. మొత్తంమీద మాటకి తగ్గ అర్థాన్నే కాదు, అర్థానికి తగ్గ మాటని కూడా డిస్కవర్ చెయ్యడానికి వీలుగా 'పలుకుబడి' తీర్చిదిద్దడానికి ఒక ప్రయత్నం చేశాం.

ఇప్పుడొస్తున్న రచయితలకీ, పత్రికా రచయితలకీ పల్లెల్లోని 'పలుకుబడి' సంగతి తక్కువ తెలుసు. ఎక్కువ మందికి మన సామెతలూ, జాతీయాలూ తెలివు. తెలుగు నెలలూ, సంవత్సరాలూ తెలివు. వాటిని పరిచయం చేసి ఆసక్తిపెంచే ప్రయత్నం కూడా చేశాం. తూనికల్నీ, కొలతల్నీ మార్చుకొనే పద్ధతిని సూచించాం.

వీటితోపాటు 'తెలుగు వాక్యాన్ని' గ్రాంథికపు వాసనల్నించిబయటపడెయ్యాలనుకున్నాం. 'మరియు' , 'యొక్క' లాంటి మరికొన్ని పదాల్ని గుర్తు పట్టి ప్రజాస్వామికంగా 'వెలి'వేశాం. పత్రికా రంగంలో కాగితాలు లేని కంప్యూటర్ వాతావరణానికి ఆహ్వానం పలుకుతూ అందుకు సంబంధించిన ప్రత్యేక పదజాలాన్ని చేర్చాం.

కొత్తదనం కోసం పరితపించే ప్రతీ రచయితకీ, పత్రికా రచయితకీ ఈ 'పలుకుబడి' ఉపయోగపడుతుందని మా విశ్వాసం. ఈ 'పలుకుబడి'కి తెలివుట వుంటుంది కానీ మలివుట వుండదు. ప్రతి ఏడాది కొత్త పదాలతో కొన్ని కొత్త పేజీలు చేరుతూనే వుంటాయి. పదసృష్టి జరుగుతూనే ఉంటుంది. భాష నిత్య ప్రవాహిని.

మన 'పలుకుబడి' తరగని సంపద. ప్రజల ఆయుధాగారం. బ్రెన్ పెరియన్ చెప్పినట్లు 'పదాలు - దట్టించిన తుపాకులు (Words are loaded pistols). వీటిని అకతాయిపిల్లవాళ్ళలాగా కాకుండా సుశిక్షితులైన సైనికుల్లాగా ఉపయోగించే వాళ్ళే రచయితలూ, పత్రికా రచయితలూ.

- సంపాదకులు

రాజనీతి శాస్త్రం

Agent Provocateur - కజ్జాకోరు / రెచ్చ గొట్టేవాడు.

Aggrandizement - వృద్ధి / గొప్పతనం

Aggression - దురాక్రమణ: ఇంతవరకూ దీనికి సరైన నిర్వచనం ఎవరూ చెప్పలేకపోయారని కృష్ణమీనన్ అన్నాడు.

Agrarian Parties - రైతాంగ పక్షాలు / గ్రామీణ పక్షాలు (ఇవి కూడా రాజకీయ పక్షాలే. రైతులకు గ్రామీణ ప్రజలకు ప్రధానంగా ఇవి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తాయి. ఒకప్పుడు స్పాండినేవియాలో ప్రపంచంలో ఎక్కడికంటే కూడా ఈ పార్టీల బలం జాస్త్రిగా ఉండేది. 1800-1910 మధ్యకాలంలో ఆమెరికాలో ప్రత్యేకించి రైతాంగానికి వేరే పార్టీలు ఉండేవి. అయితే ప్రతి పార్టీకీ ఒక రైతు విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయడం పరిపాటి అయిపోయిన ప్రస్తుత ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థల్లో వీటి అవసరం దాదాపు లేనట్లే).

Alienation - వరాయాకరణ (తనతనాన్ని కోల్పోవడం)

Ambassador - రాయబారి

Ambassador extraordinary - విశిష్టదూత (ఒక ప్రత్యేకమైన పనిమీద ప్రభుత్వం పంపించే రాయబారి)

Ambassador plenipotentiary - ఖరారునామా దూత (సభలనూ ఒప్పందాలనూ కుదర్చడానికి సంప్రదింపులు జరిపే సాధికార దూత).

Ambassador-at-large - విశ్వదూత (ప్రత్యేకించి ఒక దేశానికి కాకుండా ప్రపంచంలో ఏ భాగంలోనైనా న్యదేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహించే రాయబారి).

Anarchy - అరాచకం

Anomie - సాంఘిక రాజకీయ స్తబ్ధత

Anti-Ballistic Missile Treaty - ఖండాంతర క్షిపణుల నిరోధక ఒప్పందం

Anti-Semitism - యూదు వ్యతిరేకత (యూదుల పట్ల వుండే వ్యతిరేక భావం. దీనిని హిట్లర్ పెంచి పోషించాడు).

Apartheid - జాత్యహంకారం (నెల్సన్ మండేలా నల్లజాతి ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసేంతవరకూ శ్వేత జాతీయుల జాత్యహంకార ప్రభుత్వమే దక్షిణాఫ్రికాని పాలించింది).

Apparatchik - ప్రభుత్వాధికారి (Apparat అంటే రాజ్యాంగయంత్రాంగం అని అర్థం. అందులోని ఉద్యోగినే Apparatchik అంటారు. స్వూలార్థంలో ఇతణ్ణి బ్యూరోక్రాట్ అని కూడా అంటారు).

Arbitration - మధ్యవర్తిత్వం (దేశాల మధ్య / వ్యక్తుల మధ్య వివాదం వచ్చినప్పుడు మూడవ వ్యక్తి / దేశం తీర్పు చెప్పడం).

Aristocracy - కులీనస్వామ్యం (అధిక సంఖ్యకులపై అల్ప సంఖ్యకుల పెత్తనం. ఈ అల్ప సంఖ్యకులు ఎక్కువసార్లు సంపన్న వర్గాలే అవుతారు).

Arms race - ఆయుధ పోటీ

Asian Subcontinent - (ఆసియా ఉపఖండం) : ఈ పేరు సాధారణంగా బంగ్లాదేశ్, భూటాన్, ఇండియా, నేపాల్, సిక్కిం, శ్రీలంకలకు వర్తిస్తుంది. కాగా ఆసియాలోని ఇతర దేశాలకు / ప్రాంతాలకు వర్తించే పదాలు వేరు (ఉదా: తూర్పు ఆసియా, పశ్చిమ ఆసియా, ఆగ్నేయాసియా).

Attache - (ఎటాచీ) : అనుబంధదూత (రాయబారికి అనుబంధంగా ఉంటూ సలహాలిచ్చే వ్యక్తి. ఉదా: కల్చరల్ ఎటాచీ, మిలటరీ ఎటాచీ)

Aufklarung (German) - వికాసోద్యమం (18వ శతాబ్దపు మేధావులు తలపెట్టిన ఉద్యమం)

Auschwitz - కాన్సన్ట్రేషన్ క్యాంపు : దారుణ నిర్బంధ శిబిరానికి ఇది మూలపేరు. రెండో ప్రపంచ యుద్ధ కాలంలో నాజీ హిట్లర్ మూకలు యూదులను వేధించి హింసించేందుకు నెలకొల్పిన శిబిరం ఇది.

Autarchy - సంపూర్ణాధిపత్యం (absolute

sovereignty).

Autarky = స్వయం సమృద్ధి

Authoritarianism = పెత్తందారీ పాలన (ప్రజల అభీష్టాలతోనూ, అభిప్రాయాలతోనూ సంబంధం లేకుండా పాలించడం. అలాగని దీనిని నియంతృత్వం అనీ అనరు. ప్రతీ అణచివేతనీ సిద్ధాంతపరంగా సమర్థించుకోవాలని చూస్తుందీ పెత్తందారీ పాలన).

Axis powers = అక్షరాజ్యాలు : రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో జర్మనీ, ఇటలీ, జపానల కూటమిని (alliance) ఇలా అనేవారు.

Ayathollas = ఇరాన్ మత పాలకులు

Balance of power = రాజ్యాధికార సమతుల్యత

Balfour Declaration = బాల్ఫూర్ ప్రకటన: (ఫాల్స్మినాలో 1917లో యూదుల ప్రభుత్వం ఏర్పాటుకు అవకాశం కల్పించిన ప్రకటన - అయితే యూదేశతర జాతుల హక్కులను గౌరవించి తీరాలన్న చరతు కూడా యిందులో భాగమే. ఈ ప్రకటన కర్త పేరు బాల్ఫూర్).

Ballistic Missile (ABM) = ఖండాంతర క్షిపణి

Ballot = బ్యాలెట్ / ఓటు

Ballot rigging = బ్యాలెట్ రిగ్గింగ్ (అక్రమంగా ఓటు చెయ్యడం)

Benelux countries = బెల్జియం, నెదర్లాండ్స్, లక్సెంబర్గ్లను కలిపి ఇలా అంటారు.

Bill of rights = హక్కుల పత్రం / పౌరహక్కుల పత్రం (ఉదా: ఇంగ్లీషు, అమెరికన్, ఫ్రెంచి రాజ్యాంగాలలో ఈ పత్రాలూ అంతర్భాగం).

Bi-polar = ద్వి కేంద్ర ప్రపంచం. (ఉదా: సోవియెట్ వతసమయ్యేవరకూ, అమెరికా, సోవియెట్లూ ప్రపంచాన్ని పంచుకొన్నాయి.)

Black leg = నమ్మే చిట్టా (అందరూ నమ్మే చేస్తుంటే పనిలో పాల్గొనేకార్మికుణ్ణి యిలా సంబోధిస్తారు. మొదట్లో ఈ పదం జూదగొండులకూ, గుర్రపుండాల్లో పాల్గొనే వాళ్ళకూ వర్తింపచేశారు. పరస్పర ద్రోహం ఈ అడుల్లో రివాజు. తడకు 1930లో అమెరికాలో ప్రేడ్ యూనియన్ పరిభాషకు కూడా ఇది పాకింది).

Blitzkrieg = మెరుపువాడి (రెండవ ప్రపంచ

యుద్ధంలో నాజీ సేనలు ప్రారంభించిన ఆకస్మిక దాడుల సందర్భంగా పుట్టిన పదమిది).

Bolshevik = బోల్షివిక్కు (1917 రష్యన్ విప్లవానికి ముందు, ఉద్యమంలో బోల్షివిక్ ఉద్యమం ఒక భాగం. ఈ పదం అల్ రష్యన్ సోషల్ డెమోక్రటిక్ లేబర్ పార్టీ రెండుగా చీలిపోయినప్పుడు పుట్టింది. ఈ రెండు పక్షాలలో ఒక దానిని మెన్షివిక్కులు (మైనారిటీ)గానూ మరొకదానిని బోల్షివిక్కులు (మెజారిటీ)గానూ పిలిచారు. విప్లవ చైతన్యానికి మారుపేరుగా బోల్షివిక్ చైతన్యాన్ని పిలిచేవారు (Bolshevik spirit).

Brownout = (బ్రౌనౌట్) : తాత్కాలికంగా ఓళ్లేజ్ తగ్గింపును ఇలా అంటారు. విద్యుచ్ఛక్తిని పొదుపు చేయడానికి ఈ పని చేస్తారు.

Bureau Crazy = రాజకీయవేత్త (పాలకుడు) ప్రాపకంపొందడానికి బ్యూరోక్రాట్ జరిపే పెనుగులాట.

Bureaucracy = అధికార స్వామ్యం (అధికార యంత్రాంగం కొన్ని నందర్నాల్లో రాజకీయ యంత్రాంగాన్ని లక్ష్యపెట్టకుండా ప్రవర్తిస్తుంటుంది).

Butskellism = మిశ్రమ ఆర్థిక విధానం (Mixed Economy): అయితే ఇది నివ్రూ మార్కు “మిశ్రమ ఆర్థిక విధానం” కాదు. బ్రిటన్లో రెండో ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత మొదటి కన్సర్వేటివ్ ప్రభుత్వం ఏర్పడ్డప్పుడు ఈ పదం పుట్టింది. అంతకు ముందున్న బ్రిటిష్ ఆర్థిక మంత్రి గ్రెట్ స్కెల్, ఆ తర్వాత కన్సర్వేటివ్ ఆర్థిక మంత్రి బల్లెల్ ఉమ్మడి ఆర్థిక విధానాన్ని ఈ పేరుతో వెక్కిరించారు.)

Cabbages and Kings = ఇది ఇంగ్లీష్ బి.వి. సీరిస్లో, రేడియో క్వీజ్ పోటీల్లో పలుమార్లు “క్వాజేజెన్ అండ్ కింగ్స్” పేరిట వచ్చిన ప్రసిద్ధ శీర్షిక. రచయిత లూయీ కరౌల్ రచన “Through the Looking Glass” లోని ఒక ఘట్టం ఈ ప్రయోగానికి ఆధారం. ఆ ఘట్టంలో ఓసన్నవేళం “వాలెన్ అండ్ ది కార్పొంటర్”. అందులోని సంభాషణ ఇది :

**“The time has come, the Walrus said,
To talk of many things: Of shoes-and
ships and sealing-wax / Of cabbages**

and kings (1871)". అంతేకాదు. కరోల్ కంబే ముందు రివరెండ్ సిడ్నీ స్మిత్ జీవిత చరిత్ర "స్మిత్ ఆఫ్ స్మిత్"లో గ్రంథకర్త హెన్రీ వీయర్స్ ఈ ప్రయోగం పేర్కొన్నాడు. ఆ చరిత్రలో ప్రస్తావించిన జార్జిగ్రానీ అనే అవిడ గురించి స్మిత్ చెప్పిన మాటలివి:

"She had innumerable hobbies, among them horticulture and democracy, defined the most approved methods of growing cabbages and destroying kings"!!

Cabinet Government = క్యాబినెట్ ప్రభుత్వం (ఇది బ్రిటీష్ రాజ్యాంగ పరిభాషనుంచి ఎరువు తెచ్చుకున్నది. కొద్దిమంది సీనియర్ రాజకీయ వేత్తలు దేశ విధానాలను తీర్చిదిద్దేందుకు ఏర్పరచిన బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాన్ని ఇలా అంటారు. కామన్వెల్త్ దేశాలన్నిటిలోనూ ఈ తరహా ప్రభుత్వం కనిపిస్తుంది. నమస్తి బాధ్యత ఈ వ్యవస్థకు ఆయువుపట్టు).

Canute = రాజు కాన్యూట్ : ఇంగ్లాండ్, నార్వే, డెన్మార్క్లకు ఒకనాటి డేనిష్ రాజు ఇతడు (1035). ఇతని గురించి కట్టు కథలు కొన్ని వ్యాప్తిలోకి వచ్చాయి. వాటిలో ఒకటి - సమద్రపు కెరటాల్ని వెనక్కి తొలగమని శాసించాడనీ, కాని విఫలమనో రథుడయ్యాడనీ ఎవరైనా ఏదైనా మొండిగా వాదిస్తూ 'తావట్టి నకుందేటికి మూడే కాళ్ళ'ని చెప్పే మొండి ఘటాలకు 'కాన్యూట్ తో పోల్చడం పరిపాటి. నిజానికి కాన్యూట్ ఆ పని చేయలేదు. పాత కథల్ని నమ్మి శ్రీశ్రీ కూడా 'కడలి తరగలాపెదవా భద్రవా! ఓ కాన్యూట్!' అని శాపనార్థంగా ప్రశ్నించాడు. కాని అసలు వాస్తవం ఇది: తన అధికారానికి పరిమితులున్నాయని తన వంది మాగధులకు చచ్చుచెప్పి నిరూపించడంకోసం కాన్యూట్ తన సింహాసనాన్నే సముద్రం దగ్గరకు నడిపించాడు. "చూడండి! నేను శాసించినా కడలి తరగలు వెనక్కి తగ్గయేమో చూడండి! అలాగే నా అధికారానికి కూడా పరిమితులున్నాయని మీరు మరవకండి" అన్నాడు. కాన్యూట్ ప్రవచించిన ఈ రాజనీతి విశేషాన్ని మొదటిసారిగా 12వ శతాబ్దపు

లిఖిత ప్రతి "హెస్టోరియా ఆంగ్లోరం"లో నమోదు చేశారు.

Cape Canaveral = రోదసీ నౌక ప్రయోగ కేంద్రం (అమెరికా). ఫ్లోరిడాలో కెన్నడీ రోదసీ కేంద్రం ఉన్నది ఇక్కడనే (Kennedy Space Centre).

Capitalism = పెట్టుబడిదారీ విధానం / పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక వ్యవస్థ. (దీనికి పునాది స్వేచ్ఛాయుతమైన మార్కెట్).

Catch-22 (situation) = సంకట స్థితి / 'ముందు నుయ్యి - వెనుక గొయ్యి'.

ఈ ప్రయోగానికి ఆధారం జోసెఫ్ హెల్లర్ అనే కథా రచయిత రాసిన 'కాచ్-22' అనే నవల. ఇది 1970లో చలన చిత్రంగా కూడా వచ్చింది. రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలో కొంతమంది అమెరికన్ వైమానిక దళ సభ్యులు ఎదుర్కొన్న సంకట స్థితిని ఒక సైనిక పాత్ర ద్వారా హెల్లర్ ఈ నవలలో వర్ణిస్తాడు. యుద్ధంలో విధి నిషేధాలు అలాంటివి. యుద్ధంనుంచి సైనికుడు పారిపోనూ లేదు, అందులో ఇమడిపోనూ లేదు - ఇదే ఆ సంకట స్థితి. కెప్టెన్ యోసారియన్ ఇంక తాను బాంబుదాడులు సాగించలేను మొదల అన్నప్పుడు యుద్ధ నియమాలు అతణ్ణి అప్ర సన్యాసం చేయడానికి అంగీకరించవు. ఆ దశలో యుద్ధం అంటే అయిష్టంగా ఉన్న సైనికుడి పరిస్థితి 'ముందు నుయ్యి - వెనుక గొయ్యి'.

Catch-all-parties = సిద్ధాంత రహిత పక్షాలు (ప్రజల ఆర్థిక, సాంఘిక పరిస్థితుల పట్ల స్పష్టమైన ఆవగాహన, విధానమూ లేని రాజకీయ పక్షాలను ఇలా అంటారు. ఎన్నికల సమయంలో కళ్ళాలో 'పరిగె'లు ఏరుకున్నట్లు ఓట్లు ఏరుకోవడమే వీటి తక్షణ, శాశ్వత కర్తవ్యాలు. మన దేశంలో కూడా ఇలాంటి వాటికి కొడువ లేదు).

Cats and dogs (raining) = కుండపోత వర్షం / భారీ వర్షం: వెనుకటికి సరైన మురుగు నీటిపారుదల సౌకర్యం లేని రోజుల్లో, డ్రైనేజీ అంతా వీధుల్లోనే పారే రోజుల్లో ఇంగ్లాండ్లో వచ్చిన సామెత ఇది. భారీ వర్షాల్లో పిల్లలూ, కుక్కలూ కొట్టుకు వచ్చేవట. తుపాను

తగ్గిపోగానే బయటకు వచ్చి చూస్తే చచ్చిన పిల్లలూ, కుక్కలూ కుప్పలు తెప్పలుగా కనిపించేవి. వీటిని చూసిన ప్రజలు అజ్ఞానం వల్ల ఇవన్నీ ఆకాశంనుంచి ఊడిపడి ఉంటాయని నమ్మేవాళ్ళు. కాగా - పాశ్చాత్య పురాణ గాథ ప్రకారం, వాతావరణం పైన పిల్లల ప్రభావం ఉంటుందనీ వాయు సంవలనానికి కుక్కలు సంజ్ఞలనీ ప్రజల నమ్మకం. కాబట్టి “కుండపోత వర్షానికి పిల్లి చిహ్నం, తుఫానుకు దారితీసిన ఈదురుగాలులకు కుక్క చిహ్నమనీ” ఒక విశ్వాసం!

Charisma - జనకర్షక శక్తి / సమ్మోహన శక్తి (ఉదా: గాంధీ, స్టాలిన్, చర్చిల్, మండేలా, ఇందిరాగాంధీ, ఎన్.టి.ఆర్.లకు ఈ శక్తి ఉంది).

Chauvinist - (చూవనిజం) అహంకారి, జాత్యహంకారి (నెపోలియన్ సేనలో నికలెన్ చూవిన అనే గుడ్డి దేశ భక్తుడుండేవాడు).

Chips are down - క్లిష్ట పరిస్థితి ("a crucial stage in a situation") : వందెం ఒడ్డుం; వందలు కాసినప్పుడు ఫలితం కోసం ఎదురు చూడడమేగాని తేల్చి చెప్పలేరు. అదే క్లిష్ట దశ.

Christian Democratic Parties - క్రిస్టియన్ డెమోక్రటిక్ పార్టీలు (రిండవ ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత యూరప్ లోనూ, లాటిన్ అమెరికాలోనూ, ఇటీవల కాలంలో సోవలీజం పతనం తర్వాత తూర్పు యూరప్ లోనూ తలెత్తిన రాజకీయ ఉద్యమాన్ని ఇలా అంటారు).

C.I.A. - సెంట్రల్ ఇంటెలిజెన్స్ ఏజెన్సీ (అమెరికా గూఢాచారి సంస్థ).

Cinderella - అందచందాలు, ప్రతిభా పాట వాలున్నా గుర్తింపు లేని యువతి. ఈ యువతి గాథకు మూలం పెరాల్ట్ రాసిన ఓ ప్రసిద్ధ జానపద కథ (1637).

Citizen of the World - ప్రపంచ పౌరుడు / ఏళ్ళ మానవుడు : సుప్రసిద్ధ అంగ్ల కవి అలివర్ గోల్డ్ స్మిత్ రాసిన లేఖణ సంతకం పేరు ఇది.

Citizen, Resident, Subject, National, Native - ఈ అయిదు పదాలూ వందల్యాన్ని బట్టి భిన్నాల్లాటలో వాడతారు. పుట్టుకతోగాని, ప్రకృతి ధర్మజాగానీజాతి పౌర హక్కులు పూర్తిగా వంక్రమించిన

వ్యక్తిని “పౌరుడు” (సిటిజన్) అంటారు. అమెరికాలోని రాష్ట్రాలలో, నగరాలలో వ్యక్తులను ప్రస్తావించేటప్పుడు ‘సెసిడెంట్’ (స్థానిక నివాసి) అన్న అర్థంలో వాడతారు. దేశ వ్యాప్తంగా వాడాలన్నప్పుడు ‘సిటిజన్’ అంటారు.

చక్రవర్తి పాలనలో లేదా మరో రాజు పాలనలో వున్న పౌరుణ్ణి ‘పాలితుడు’ (నబ్లెక్టు) అని బానిస భావంలో వాడుతూ వచ్చారు.

వ్యక్తి, కావడానికి దేశ పౌరుడైనా దేశాంతరాల్లో లేదా విదేశాల్లో నివసించుతున్నప్పుడు ‘నేషనల్’ అన్నారు. అమెరికాలో ఉన్న భారతీయుణ్ణి ఇండియన్ నేషనల్ అంటారు. అలాగే నాన్-రెసిడెంట్ ఇండియన్ (N.R.I.). ఇండియాలో అమెరికా పౌరుడుంటే అమెరికన్ నేషనల్ అంటారు.

ఫలనా చోట / ప్రాంతంలో పుట్టిన వ్యక్తిని ‘నేటివ్’ అంటారు. ఉదా: నెల్సన్ మండేలా / కరీంనగర్ వాస్తవ్యుడు.

Civil Defence = పౌర రక్షణ (యుద్ధ సమయంలో ప్రజల ప్రాణ నష్టాలను తగ్గించే రక్షణ వ్యూహం. మొట్ట మొదటి పౌర రక్షణ పథకాలు 1930 ఉత్తరాధ్యంలో ప్రారంభమయ్యాయి.).

Civil disobedience = శాసనోల్లంఘనోద్యమం (ఈ నిరసన వ్యూహానికి అద్యుడు గాంధీజీ. ఈ ఉద్యమం మొదట్లో దక్షిణాఫ్రికాలో జాత్యహంకార విధానాలకు నిరసనగానూ, అతర్వాత బ్రిటీష్ సామ్రాజ్య వాదపాలనకు నిరసనగానూ ప్రారంభ మయ్యింది).

Civil law = పౌర న్యాయం (యూరోపియన్ సాంప్రదాయం ప్రకారం దీనిని ‘కోడ్ లా’ అంటారు. ఈ కోడ్ లాను శాసన సంస్థలు రూపొందించి, క్రోడీ కరిస్తాయి).

Civil liberties / rights = పౌర స్వేచ్ఛ / హక్కులు (ఉదారవాద ప్రజాస్వామ్య, సామాజిక వ్యవస్థలన్నింటికీ ఇవి పట్టుగొమ్మలు).

Civil Service - పౌర సేవా వ్యవస్థ (పౌర నిబ్బంధీ, అధికారులూ) : ప్రభుత్వ పాలనా వ్యవస్థకు వీళ్ళు మూలం. ప్రభుత్వమూ, శాసన వేదికా కలిసి రూపొందించే విధానాలనూ, చట్టాలనూ, నియమ నిబంధనలనూ ఈ

వ్యవస్థ అమలు జరుపుతుంటుంది.)

Civilwar = అంతర్యుద్ధం.

Class = వర్గం (ఆస్తిమీద ఆధిపత్యాన్ని బట్టి ఏర్పడే సాంఘిక విభాగం. ఉదా: సంపన్నవర్గం, శ్రామికవర్గం).

Cloture (Closure) = శాసన వేదికలో (ప్రార్థమెంట్లో) చర్చను ముగించే ప్రార్థమెంటరీ పద్ధతిని బెక్సికల్గా 'క్లోచర్' అనాలి. కాని క్రమంగా సౌలభ్యం కోసం 'క్లేజర్' అంటారు, ముగింపు చర్చను.

Coalition (Ministry) = సంకీర్ణ / మిశ్రమ మంత్రివర్గం (ఒక ఉమ్మడి రాజకీయ శత్రువు నెదుర్కోవడం కోసం, తమ విభేదాలను వక్కాని నెట్టుకొని రెండు గాని అంతకు మించి గాని రాజకీయ పక్షాలు కలిసి ఏర్పాటు చేసుకునే మంత్రివర్గం).

Cold War = ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం / అజ్ఞాత యుద్ధం: ప్రత్యక్షంగా యుద్ధానికి దిగకపోయినా, రాజ్యాలు మధ్య ఉద్రిక్త పరిస్థితులు నెలకొని ఉండడాన్ని "కోల్డ్ వార్" అంటారు. ప్రధానంగా రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత అమెరికా, సోవియట్ యూనియన్ల మధ్య పరస్పరం భయ వాతావరణంలో నెలకొని ఉన్న ఉద్రిక్తతా స్థితికి ఈ పదం వర్తిస్తుంది. ఆ తర్వాత "కోల్డ్ వార్" పదాన్ని ప్రాచుర్యంలోకి తెచ్చినవాడు అమెరికన్ ద్రవ్య వ్యవహార, ప్రెసిడెంట్ నలహూదారుడైన బెర్నార్డ్ బరూక్ (1947). ఈ పదాన్ని బరూక్కు సూచించినవాడు అతని ఉపన్యాస రచయిత హెర్బర్ట్ బేయార్డ్. 1940 నుంచీ తరచుగా బేయార్డ్ ఈ పదాన్ని ప్రయివేట్ సంభాషణల్లో వాడుతూ వచ్చాడు.

Collective responsibility = సమష్టి బాధ్యత (బ్రిటీష్ నమూనా కేబినెట్ - వెస్ట్ మినిస్టర్ - వ్యవస్థలో ఇది రాజ్యాంగబద్ధమైన ఆనవాయితీ. మంత్రివర్గం చేసే నిర్ణయాలకు మంత్రులందరూ బాధ్యత వహించడం దీని ప్రత్యేకత.)

Colonialism = వలసవాదం (పరాయి దేశం మరొక దేశంలో స్థావరం ఏర్పరచుకున్నప్పుడు దానిని 'కాలని' అంటారు. ఇటీవల కాలంలో కొత్తగా ఏదేశానికాదేశంలో ఇంటర్నల్ 'కలనీయిజం' అమలులో ఉంటోంది. పెట్టుబడుల్లో, ఆర్థిక బలంలో పైచేయిగా ఉన్న ఒక

ప్రాంతం దేశంలోని మరొక ప్రాంతం పట్ల సవతి తల్లి ప్రేమతో వ్యవహరించడాన్ని 'దేశీయ వలసవాదం'గా ప్రచారంలోకి వచ్చింది.)

COMECON = ఇది ఒకప్పుడు సోవియట్ ఆధిపత్యంలో వున్న తూర్పు యూరప్ దేశాల ఆర్థిక సమాఖ్య. ఇప్పుడిది లేదు. కేపిటలిస్టు దేశాలకు చెందిన యూరోపియన్ కామన్ మార్కెట్కు ఇది పోటీ వ్యవస్థ. దీని సృష్టికర్త స్టాలిన్.

Common law = కామన్ లా : ఇది బ్రిటీష్ న్యాయవ్యవస్థ ఆధారంగా ఏర్పడ్డ చట్టం. దీనికి మూలం దేశీయ ఆచార వ్యవహారాలు, సంప్రదాయాలు, పూర్వచార తీర్పులూ, వాటికి సంబంధించిన న్యాయస్థానాల వ్యాఖ్యలూ. ఇంగ్లండు, వేల్స్, ఉత్తరమెరికాలోనూ, ఒకనాటి బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యంలో అంతర్భాగంగా వున్న దేశాలలోనూ ఈ 'లా' అమలులో వుంది.

Commonwealth (of Nations) = బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యం ఆధిపత్యంలో ఉన్న వలస దేశాలు స్వాతంత్ర్యానంతరం ఐచ్ఛికంగా ఏర్పరచుకున్న సమష్టి వేదిక. ఈ పదం గ్రీకు 'OIKUMENE' (సమష్టిజీవనం) నుంచి పుట్టికొచ్చింది. హేతుబద్ధంగా ఆలోచించగలవారెవరైనా సమర్థించగల సమష్టి సంక్షేమం అనే భావనగా థామస్ హాబ్స్ ఈ పదాన్ని పేర్కొన్నాడు. ఇందులో సభ్యులు: ఇండియా, బంగ్లాదేశ్, బార్మాదేశ్, బోర్నోవానా, కెనడా, సైప్రస్, ఫిజీ, గేంబియా, ఘనా, గ్రినేడా, గయానా, జెమైకా, కెన్యా, లిసోథో, మలవి, మలేషియా, మాల్డా, మారిషస్, న్యూజిలాండ్, నైజిరియా, పాపువాన్యూగిని, సెంటల్ లూసియా, సేషెల్స్, సిరాలియోన్, సింగపూర్, శ్రీలంక, స్వాజీలాండ్, టాంజానియా టాంగా, ట్రినీడాడ్ - టోబాగో, ఉగాండా, బ్రిటన్, వెస్టర్న్ సమోవా, జాంబియా. నెరూ, ప్రత్యేక సభ్యదేశంగా కామన్వెల్త్ కార్యకలాపాల్లో పాల్గొన్నా, దేశాధినేతల సమావేశాల్లో పాల్గొనడు.

Communalism = మతతత్వ వాదం

Commune = కమ్యూన్: స్థానిక ప్రభుత్వ వ్యవస్థకు ఆధార పీఠంగా దీనిని రాజకీయాలలో పరిగణిస్తారు.

1960లలో సమష్టి జీవనాన్ని కాంక్షిస్తూ అనేకచోట్ల పలువురు యువకులు ఒక విశిష్ట ప్రయత్నం చేశారు. సమష్టి సంస్థలు నెలకొల్పుకొని ఒక చోటే కలసి జీవించడం, తాము సేకరించుకున్న సంభారాలను సమష్టిగా అనుభవించడం - వీరి జీవన సరళి. ఇక్కడ వ్యక్తి అన్ని హక్కు ప్రసక్తే లేదు. పరస్పర సంక్షేమమే కమ్యూన్ పరమార్థంగా భావించారు. 1870 - 71 ప్రష్యన్ యుద్ధం తర్వాత పారిస్‌లో తలెత్తిన 'పారిస్ కమ్యూన్' ఒక విప్లవాత్మక ప్రయోగం. కాని, ప్రష్యన్ దురాక్రమణ దారుల సహాయంతో వర్సెల్స్ ప్రభుత్వం ఈ కమ్యూన్‌ని అణచివేసింది. ఆధునిక విప్లవ యోధులకు కరదీపికగా ఈ కమ్యూన్‌ని కార్లమార్చ్ తదితర ప్రజాతంత్ర విప్లవవాదులందరూ పరిగణించారు. 1960లలో ఈ ప్రాతిపదికపైనే చైనాలో మావో కమ్యూన్ వ్యవస్థను ఒక విశిష్ట ప్రయోగంగా మరిచాడు.

Communism - కమ్యూనిజం (సోషలిజానికి మార్క్సి, ఎంగెల్స్ మూలకర్తలు. అలనాటి సోవియట్ యూనియన్ సహా పెక్కు తూర్పు యూరప్ దేశాలు అసియాలో చైనా, లాటీన్ అమెరికాలో క్యూబాలో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాలు ఈ సిద్ధాంత ప్రాతిపదికపై ఏర్పడ్డాయి. సోషలిజం అత్యున్నత దశను మాత్రమే కమ్యూనిజంగా పిలవాలి.)

Conclave - పరిమిత సమావేశం : కొద్దిమందికే పరిమితమైన నాయక సమావేశం / జనాంతిక సమావేశం (ఉదా: బి.డి.సి. మొదటి రోజుల్లో జరిపిన "విజయవాడ కాంక్లెవ్") అనలి పదం పోషను ఎన్నుకునేందుకు కార్మిసెల్స్ జరిపే ప్రయత్న సమావేశం నుంచి వుట్టింది. ఇది రోమన్ కథలిక్ చర్చి పరిభాష.

Confederation - రాజ్య సమాఖ్య : పెక్కు స్వతంత్ర దేశాలు తమ అత్యంత స్వయం ప్రతిపత్తిని కోల్పోకుండా ఏర్పరచుకునే సమాఖ్య. అయితే దక్షిణామెరికాలో ఈ సమాఖ్య రాష్ట్రాల మధ్య వుంటుంది. ఇది సెడరల్ వ్యవస్థకు భిన్నమైనది.

Confidence - విశ్వాసం : ప్రభుత్వానికి లెజిస్లేచర్ యిచ్చే మద్దతు. ఈ మద్దతును అవిశ్వాస తీర్మానం మీద పెట్టేటటువంటి ద్వారా తెలుసుకుంటారు.

Confidence-Building measures - విశ్వాస వారధులు (ఇండో-పాక్ చర్చలు, స్టాక్ హోం డిక్లరేషన్ వగైరా).

Congress - అమెరికన్ లెజిస్లేచర్‌ని ఇలా పిలుస్తారు. ఇక మనదేశంలోని కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎలాగూ తెలిసిందే.

Congress grass - ఒక తరహా కలుపు మొక్కకు శాస్త్రవేత్తలు చేసిన నామకరణం.

Conservatism - భాందనవాదం : నిర్దుష్ట సిద్ధాంతాలకి కట్టుబడకుండా గతంలో అచరించిందే కొనసాగాలనుకోవడం. ఈ మాట 18వ శతాబ్దం నుంచి వాడుకలోకి వచ్చింది. ఫ్రెంచి విప్లవం ఫలితంగా దూసుకొచ్చిన హేతువాదతత్వవేత్తల్ని, చైతన్యశీలుర్ని ఎదుర్కోవడానికి పెట్టిన వాదాన్ని తొలుత యిలా పిలిచారు.

Consul - వాణిజ్య ప్రతినిధి (ఇతర దేశాలలోని కీలకమైన నగరాలలో మనదేశపు వాణిజ్య ప్రయోజనాలను కాపాడే సాధికార ప్రతినిధి).

Consul General - ప్రధాన వాణిజ్య ప్రతినిధి (వాణిజ్య ప్రాముఖ్యంగల ప్రధాన నగరాలలో మాత్రమే వుండే అధికారి. తన పరిధిలో వున్న ఇతర పట్టణాలలోని కాన్సల్స్‌ని కూడా పర్యవేక్షిస్తాంటాడు).

Containment - (కమ్యూనిజం వ్యాప్తిని) నిలువరించడం. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ భీతితో అమెరికా రూపొందించుకున్న విదేశాంగ విధానంలో ఇదొక ప్రధాన భాగం.

Continent - ఖండం : ఈ ప్రపంచం ఏడు ఖండాలు. భూ వైశాల్యాన్నిబట్టి వీటిని ఇలా విభజించారు: ఆసియా, ఆఫ్రికా, ఉత్తర అమెరికా, దక్షిణ అమెరికా, యూరప్, అంటార్కిటికా, ఆస్ట్రేలియా.

Copter - హెలికాప్టర్

Corporatism - కార్పొరేటిజం : ప్రజలనూ, ప్రభుత్వాన్నీ అనుసంధానం చేసే పాలనా వ్యవస్థ. ఇందులోకి కార్పొరేషన్లు, ప్రభుత్వేతర సంస్థలు కూడా వస్తాయి. మధ్యయుగాలలో చర్చి, రాచరికాలతోపాటు సమాజంలో ఇది ఒక తృతీయ శక్తిగా అవతరించింది. అయితే పారిశ్రామిక విప్లవంతో దీని స్వరూపమే

మారిపోయింది. తిరిగి 20వ శతాబ్దంలో - 1930 - 40లలో ఫాసిజంతోపాటు ఒక రాజకీయ శక్తిగా కూడా అవతరించింది. ఆ దరిమిలా వర్తక వాణిజ్యాలకు ప్రతిబింబంగా కార్పోరేటిజం పేరులోకి వచ్చింది.

Corridors of Power = అధికార పంచలు / మంత్రాలయ నరిహద్దులు : ప్రభుత్వ పన్నుగడలకూ, కుతంత్రాలకూ ఇది మారు పేరు. ఈ పేరుతో సి.పి.స్నో ఒక నవల రాశాడు (1964). బ్రిటన్ అధికార ప్రాసారం చైట్ హాల్లో జరిగే మంతనాలను ప్రస్తావించినప్పుడు వాడుతూంటారు. “హోమ్ కమింగ్స్” నవలలో స్నో ఇలా రాశాడు (1956): “The official world, the corridor of power, the dilemmas of conscience and egotism - she disliked them all”.

Coup De' Etat = ఆకస్మిక కూల్చివేత : సైన్యంకాని, సైనిక సహాయంతో కాని ఆకస్మికంగా ప్రభుత్వాన్ని కూల్చివేయడం. రాజకీయ సాంఘిక అస్థిరతను అసరా చేసుకొని మితవార శక్తులు ఇలాంటి కుట్రకు పాల్పడతాయి.

Credibility Gap = పరువు తక్కువ : విలువ కోల్పోవడం / పరువు ప్రతిష్ఠా లోపించడం : ‘ఇది సత్యం’ అని చెప్పుకునే ప్రకటనకూ, అసలు వాస్తవానికి మధ్య వ్యత్యాసం వల్ల ఈ లోటు ఏర్పడుతుంది. ఈ మాట ప్రధానంగా వియత్నాంయుద్ధ సమయంలో వచ్చింది. యుద్ధ పరిణామాల గురించి పత్రికలు ప్రకటిస్తున్న వాస్తవాలకూ, ప్రెసిడెంట్ లండన్ జాస్సన్ సత్యాన్ని కప్పిపుచ్చుతూ చేస్తూ వచ్చిన ప్రకటనలకూ పొంతన లేకుండా పోయిందానాడు. అప్పుడొచ్చిన పదం ఇది. ఈ పదాన్ని మొదటిసారిగా “వాషింగ్టన్ పోస్ట్” (1965) పతాక శీర్షిక ద్వారా (“Dilemma in Credibility Gap”) పరిచయం చేసింది.

Cuba (Missile) Crisis - క్యూబా సంక్షోభం: ఈ సంక్షోభం 1962లో కృశ్చేవ్ నాయకత్వన రష్యా తీసుకున్న దుందుడుకు నిర్ణయం వల్ల ఏర్పడింది. క్యూబాకు మధ్యతరహా అణ్వాయుధాలను తరలించడం ద్వారా కృశ్చేవ్ ఈ సంక్షోభాన్ని నృష్టించాడు. సోవియట్

నరిహద్దులలో వున్న టర్కీలో అమెరికా ఇలాంటి ఆయుధాలనే దుందుడుకుగా ప్రవేశపెట్టినందుకు మారుగా కృశ్చేవ్ ఈ పని చేశాడు. అమెరికాకు 90 మైళ్ళలోనే క్యూబా వుంది. అమెరికన్ ప్రెసిడెంట్ జాన్ ఎడ్ కెనడి మిస్సైల్స్ ని క్యూబానుంచి వెంటనే తొలగించాలని హెచ్చరించి అమెరికన్ యుద్ధ నౌకలను క్యూబా వైపుగా నడిపించాడు. ఫలితంగా 1945 తర్వాత మళ్ళీ యుద్ధపుటించులకు ప్రపంచం చేరుకుంది. సోవియట్ పోలిట్ బ్యూరోలో వచ్చిన చీలిక కృశ్చేవ్ పతనానికి క్రమంగా దారితీసింది. రష్యా వెంటనే మిస్సైల్స్ ను ఉపసంహరించుకుంది.

Cultural Revolution - సాంస్కృతిక విప్లవం : చైనా అధినేత మావో సేటుంగ్ నాయకత్వన 1960లలో సైద్ధాంతిక క్రాంత్యద్యమంలో భాగంగా ఈ సాంస్కృతిక విప్లవం వచ్చింది. ఎన్నో శక్తవనశ్చాలకు వోరౌ చైనా విప్లవాన్ని విజయవంతంగా ముగించుకున్న ప్రజలు సోషలిస్టు వంధా కావాలో, కేపటిలిస్టు వంధా కావాలో నిర్ణయించుకోవలసిన విచిత్రమైన పరిస్థితి విప్లవ వ్యతిరేక శక్తుల వల్ల ఏర్పడింది. ఆ సమయంలో యావత్తు చైనాను ఒక మహా విద్యాలయంగా, చర్చావేదికగా మార్చేందుకు ఈ సాంస్కృతిక విప్లవాన్ని నిర్వహించాడు మావో. ఆలోచనలో, సిద్ధాంతపరమైన అవగాహనలో - ఒక్కమాటలో సంస్కృతిలో, సాంస్కృతిక జీవనంలో భావ విప్లవాన్ని అవిష్కరించడమే ఈ సాంస్కృతిక విప్లవం ప్రధాన లక్ష్యం.

Customer is always right - నదా కొనుగోలుదారుడే ఊహించి గురువు! ఈ సామెతను మొదట ప్రయోగించినవాడు గార్డన్ నెల్ డ్రెడ్జ్ (1947). ఇతను అమెరికన్. మార్షల్ ఫీల్డ్ అండ్ కోలో పనిచేసేవాడు. ఈ సామెతకూ, డిపార్ట్ మెంట్ స్టోర్ ద్వారా విక్రయ వ్యాపార లావాదేవీలతో సంబంధమున్న అనేక ఇతర పద సంపదకూ ఇతను కారకుడంటారు.

D-Day - విమోచన దినం : రెండవ ప్రపంచ యుద్ధకాలంలో మిత్రమండలి సేనలు యూరప్ లో నాజీ జర్మన్ సేనలపై ఒక్క పెట్టున దండెత్తాయి. ఈ దాడి ఆ తర్వాత కొలది నెలల్లో నాజీల ఓటమికి దారి

తీసింది. అది యహూదీకు విమోచనం కల్గించింది పచ్చైనా ఘట్టం ప్రారంభమయ్యే ముఖ్యమైన రోజును 'డి' డే అంటారు. (దీని ప్రాధాన్యం).

Dark horse - సత్తరకాయ / అనామక వ్యక్తి : ఇది అలంకారికంగా వాడేపదం. గెలుపు ఓటములెవరినో నిర్ధారించలేని సమయంలో - ఫలానా వాడు నెగ్గుతాడు, నెగ్గుడు అని తేల్చి చెప్పలేని సమయంలో అనుకోని వ్యక్తి ఎవడో ఒకడు ముందుకు దూసుకువస్తాడు. ఉదా: ముఖ్యమంత్రి పదవికేసం పోటీలో వున్న ఒకే పార్టీలోని రెండు వర్గాలకోట్లాడుకుంటున్న దశలో ఎవరో ఒక అనామక వ్యక్తి నాయకత్వ స్థానంలోకి వస్తాడు. అతడే "డార్క్ హార్స్" (అజ్ఞాత గుర్రం). ఈ పదాన్ని బెంజమిన్ డిజ్రేలీ వాడాడు (1831).

Darkness at Noon - మధ్యంధిన రాత్రి / పట్టవగలే చీకటి: ప్రసిద్ధ రచయిత ఆర్థర్ కోజ్జర్ తన నవలకు పెట్టుకున్న పేరిది. పార్టీ విద్రోహిగా మారాడని ఒక కమ్యూనిస్టును జైలుపాల్చేసి, విచారించి, ఉరితీసిన ఘట్టాన్ని వర్ణిస్తూ అతను ఈ పదాన్ని నిరసనగా సృష్టించాడు.

De Jure - చట్టబద్ధంగా; చట్టరీత్యా (చట్టబద్ధంగా జరిగే ఎన్నిక ప్రాతిపదికగా కాకుండా, కేవలం అధికారంతోనే ప్రభుత్వంగా చెలామణి అవుతున్నప్పుడు దానిని Defacto ప్రభుత్వం అంటారు. అంతమాత్రాన అది De Jure ప్రభుత్వం కావక్కర్లేదు).

Decentralisation - వికేంద్రీకరణ : (కేంద్రంనుంచి అధికారాలను రాష్ట్రాలకూ, యితర స్థానిక సంస్థలకూ బదలాయించడం. ఎన్నికయిన ప్రతి విధులకూ, అధికార. యంత్రాంగానికి మధ్య జరిగే అధికార విభజనని కూడా ఇలా పిలుస్తారు. సర్వ సాధారణంగా రాజకీయ నిర్ణయాధికారాలకే ఈ వికేంద్రీకరణ వర్తిస్తుంది.)

Decree - వ్యాయాధికారం : మంత్రిగాని, మంత్రిత్వశాఖగాని ఒక విబుంధనకు సంబంధించి జారీ చేసే ఉత్తర్వు. చట్ట వ్యతిరేకమైన శాసనానికి ఇది సమానం. దీనిని పార్లమెంటు ఆమోదానికి కూడా పెడతారు.

Deep throat - కూపీదారు : ఒక సంస్థలో పనిచేస్తూన్న తన సహచరులు అక్రమాలకు / దుర్మార్గాలకు పాల్పడబోతున్నప్పుడు ఆ విషయమై రహస్యంగా సమాచారాన్ని తెలియజేసే వ్యక్తిని "డిప్ థ్రోట్" అంటారు. 1972-74 నాటి వాటర్ గేట్ కుంభకోణమప్పుడు వాషింగ్టన్ పోస్ట్ విలేఖరులైన కార్ల్ బెర్న్స్టీన్, బాబ్ ఓడెన్బర్గ్ లకు సమాచారం అందజేసిన నిక్సన్ అధ్యక్ష ప్రాసాదంలోని అధికారులను "డిప్ థ్రోట్" అని వ్యంగ్యంగా పేరు పెట్టారు. అంటే గరళ కంఠులన్నమాట! "డిప్ థ్రోట్" పేరుతో 1960లలో దారుణమైన ఒక అశ్లేలపు సినిమా కూడా వచ్చింది.

Defacto - వాస్తవానికి; వాస్తవంలో

Delegation (of authority or power) - బదలాయించు : చట్ట నిర్మాణ బాధ్యతను కింది సభలకూ, సంస్థలకూ అప్పగించడం.

Democracy - ప్రజాస్వామ్యం

Democratic centralism - కేంద్రీకృత ప్రజాస్వామ్యం : దీని ప్రతిపాదకుడు లెనిన్. పార్టీలోని వివిధ స్థాయి కమిటీలలో సభ్యులకి ఈ విధానం భిన్న అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేసే అవకాశం కల్పిస్తుంది. అయితే ఈ అభిప్రాయాల క్రోడీకరణలో ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నాక సభ్యులందరూ, తమ వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలను వక్కన పెట్టి, ఆ నిర్ణయానికి బద్ధులై వుండాలి. అదే అసలు సినలైన ప్రజాస్వామ్యంగా లెనిన్ చాటిచెప్పాడు.

Demogauge - వాగాడంబరి / వాచాలుడు

Demography - జనాభా శాస్త్రం

Detente - ఉద్రిక్తతా నడలించు : ఈ పదం 1960 తర్వాత రాజకీయ పరిభాషలోకి వచ్చింది. రష్యా, అమెరికా మధ్య వున్న ఉద్రిక్తతను నడలించడం ప్రధాన వైదేశిక నీతిగా మారింది. అప్పటినుంచి దేశాల మధ్య ఉద్రిక్తతను నడలించే ఏ కార్యక్రమానికయినా ఈ పదాన్ని వాడుతున్నారు.

Deterrence - ఎదుర్కోవడం : అణ్వాయుధ పోటీ పెరిగిన తర్వాత, మరి ముఖ్యంగా రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానంతరం ఒక దేశాన్ని చూసి మరిక దేశం

బెదిరిపోతున్న సందర్భంలో ఎవరికివారు పీకలదాకా అణ్యాయుధాల నిల్వలకి పాల్పడ్డారు. ఈ ధోరణిలో ప్రధాన తత్వం - శతృ దేశపు తీరును చూసి భయపడి వెనక్కి తగ్గక తప్పదని భావించడం.

Devolution (of power / resources) - అధికార పంచిణి: కేంద్ర ప్రభుత్వం కింది ప్రభుత్వాలకు అధికారాలు పంచిణి చేయడం. దీనివల్ల ప్రభుత్వ నిర్వహణ సామర్థ్యం పెరుగుతుంది. ఎవరికి వారు తమ స్థానిక వ్యవహారాలను సుఖంగా నిర్వహించుకోవడానికీ, వివిధ వర్గాల ప్రయోజనాలను కాపాడడానికీ తోడ్పడుతుంది. 1970లలో స్కాట్లండు, వేల్స్లకు ప్రత్యేక అసెంబ్లీలు ఏర్పడాలన్న ప్రతిపాదన వచ్చినప్పుడు ఈ పదం మొదటిసారిగా బ్రిటన్ లో ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది.

Dialectical Materialism - గతితార్కిక భౌతిక వాదం : దీనిని కుదించి 'DIAMAT' అని కూడా పలుకుతుంటారు. సమాజంలోని ఏ పరిణామాన్నాయినా నిర్ణయించేవి వైయక్తిక కారణాలు కావనీ, సమాజంలో వున్న భౌతిక పరిస్థితులేనని నిరూపించి చెప్పినవాదం భౌతిక వాదం. ఉదాహరణకి అభిప్రాయాలూ, ఆలోచనలూ, మత విశ్వాసాలూ - ఇవన్నీ సామాజిక భౌతిక పరిస్థితులనుంచే ఉత్పన్నమయ్యాయి. ఏ పరిణామమూ స్వయంభువు కాదు. పరస్పర విరుద్ధమైన ధోరణుల మధ్య ఏర్పడే ఘర్షణలోనుంచే మార్పు సంభవిస్తుందన్నది గతితత్వం. హెగెల్ ని మూలంగా చేసుకొని అతని భావ వాద ధోరణులనుంచి ఆ అవగాహనను రక్షించి మార్క్స్ ఎంగెల్స్ లు గతితార్కిక భౌతికవాదాన్ని ఆచరణ యోగ్యంగా మలిచారు. (పరస్పరం సంఘర్షించిన శక్తులలో చరిత్ర వుట్టెను - అన్నాడు శ్రీశ్రీ).

Diarchy - ద్వంద్వ పాలన

Dictatorship - నియంతృత్వం : సర్వాధికారాలను ఒకే వ్యక్తి తన గుప్పెట్లో పెట్టుకుని పరిపాలించడం. ఉదాహరణకి హిట్లర్, ముస్సోలినీ, ఫ్రాంకో అలాంటి నియంతలే.

Dictatorship of proletariat - శ్రామికవర్గ

నియంతృత్వం : విప్లవ ఫలితాలను కంటికి పాపలా కాపాడుకొనేందుకు అంతవరకూ పీడనకు గురైన శ్రామికవర్గం ఏర్పరచుకునే ప్రభుత్వ వ్యవస్థను ఇలా అంటారు. భూస్వాములనుంచి, గుత్తాధిపతులనుంచి ప్రజల సంపదను రక్షించు కోవడమే ఈ ప్రభుత్వ ధ్యేయం. లెనిన్, స్టాలిన్ ల నాయకత్వంలో ఇలాంటి ప్రభుత్వం రష్యాలో ఏర్పడింది.

Dignity of labour - శ్రమకు జీవన సౌందర్యం : కాయకష్టానికి వర్తించే నానుడి. ప్రసిద్ధ అమెరికన్ రచయిత బుకర్ వాషింగ్టన్ (1901) ఈ శ్రమ సౌందర్యాన్ని ఇలా వర్ణించాడు: "ఒక కవిత అల్లడంలో ఎంత మాందాతనం ఉందో, వ్యయంగా భూమిని దున్నడంలోనూ అంతటి సౌందర్యం ఉంది. ఈ సత్యాన్ని తెలుసుకొనేంత వరకూ ఏ జాతి వృద్ధిలోకి రాదు". అలాగే కవి తామస్ గ్రే "ప్రయోజనకర శ్రమ" ("Useful Toil") గురించి ఒక నృసితి కావ్యం రాస్తూ - 1820ల నుంచి 1920ల దాకా ఒక శతాబ్దం శ్రమ జీవుల ఆత్మకథను అవిష్కరించాడు!

Diplomacy - దౌత్యం : విదేశాలలో తమ తమ దేశాల ప్రయోజనాలను ప్రతిబింబిస్తూ సాధికారంగా నియమితులైన వారిని దౌత్యవేత్తలు అంటారు.

Direct Democracy - ప్రత్యక్ష ప్రజాస్వామ్యం : ప్రాతినిధ్య ప్రజాస్వామ్యానికి ఇది విరుద్ధం. ఇక్కడ శాసన నిర్మాణంలో ప్రజలకు ప్రత్యక్ష పాత్ర వుంటుంది. అధికార బదలాయింపులుండవు.

Directed Democracy - ఆదేశిత ప్రజాస్వామ్యం: దీనినే guided democracy అని కూడా అంటారు. తొట్టతొలుత ప్రజాస్వామికమైన దేశంలో అధిక సంఖ్యాకులైన ప్రజలు నిరక్షరాస్యులుగానే వున్నప్పుడు తమ అవసరాలేవో తమకే తెలియక ఏ వలనవాద భావనలోనే కొట్టుకు పోతున్నప్పుడు - ఒక వక్క వారికి పాలనలో భాగస్వామ్యం యిస్తూనే, నిర్ణయాలలో ప్రతినిధులు సహకరించే వర్గప్రతిగా దీనిని నిర్వచించుకోవచ్చు. ఆసియాలో దీనికి అద్భుత ఒకనాటి ఇండోనేషియన్ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ సుకర్నో.

Dissent - అసమ్మతి / అసంగీకారం : మెజారిటీ సభ్యుల ప్రతిపాదనలను వ్యతిరేకించాల్సి వచ్చినప్పుడు

పైసారీటి నభ్యులు ప్రకటించే వ్యతిరేకతను యిలా అంటారు.

Divine right - దైవదత్త రాజ్యాధికారం : యూరప్‌లోని మధ్యయుగాలలో పుట్టిన సిద్ధాంతం. ఇది మత పరంగానూ, రాజకీయంగానూ అమలులో వుండేది. ఇంగ్లండులో అంతర్యుద్ధం తర్వాత, పార్లమెంటరీ సంప్రదాయాలు క్రమంగా కాళ్ళూను కేవడంతో ఈ హక్కుకు కాలం చెల్లింది.

Division of labour - శ్రమ విభజన : పారిశ్రామికీకరణ తర్వాత వస్తుత్పత్తి వ్యవస్థలో ముఖ్యంగా వివిధ శాఖల విభజన తర్వాత శ్రమ విభజన సిద్ధాంతం కాళ్ళూనింది. ఉదా: కరెంటు ఉత్పత్తి చెయ్యడమే కాక గుండు నూదిని ఉత్పత్తి చెయ్యలన్నా విభిన్న ప్రక్రియలుగా విభజించి శ్రామికుల్ని నియోగించడం. సామాజికాభివృద్ధిలో శ్రమవిభజన పాత్ర విస్మరించరానిది.

Dominion Status - అధినివేశ ప్రతిపత్తి

Dominion theory - రాజ్యపతన సిద్ధాంతం / 'పేకమేదల్లా రాజ్యాలు కుప్పకూలే వైనం. ఉదా: ఆమెరికా పలుకుబడిలో వున్న దక్షిణ వియత్నాం పతనంతోపాటు కంబోడియా, లావోస్‌లలో రాజ్యాలు కూలిపోయాయి. అలాగే 1989 ఫ్రాంకోలో తూర్పు యూరప్ దేశాలు కూడా పతనమయ్యాయి).

Doom's day - ప్రళయ వాదం

Dooms day machine - ప్రళయవాద సిద్ధాంతం: అణ్వస్త్రయుగం ప్రారంభమైన తర్వాతనే ఈ సిద్ధాంతానికి ప్రాచుర్యం వచ్చింది. 'పరస్పర వినాశకర ఒప్పందం'గా ఈ సిద్ధాంతాన్ని వర్ణించవచ్చు. దీని ప్రకారం అణ్వస్త్ర ప్రయోగం చేసిన దేశాన్ని నర్వనాశనం చేసే అవకాశం మరో దేశానికేవ్వడం.

East-Asia - తూర్పు ఆసియా (Far East అని పాశ్చాత్యుల వాడకం, ఇది వారికి దూరాన ఉంది కనుక) ఇందులో ఆసియా ఖండంలోని బాగా తూర్పున ఉన్న భాగాలన్నీ ఉన్నాయి. చైనా, జపాన్, ఉత్తర, దక్షిణ కొరియాలు, తైవాన్, హాంకాంగ్, పాత సోవియట్ యూనియన్‌లోని తూర్పు భాగాలు. (దక్షిణాసియా

అనిగానీ, ఆగ్నేయ ఆసియా అనిగానీ అన్నప్పుడు అది దక్షిణాసియా సువిశాల ప్రాంతం అవుతుంది).

Ecology - పర్యావరణ శాస్త్రం : ప్రాణికోటికీ, దాని పరిసరాలకూ మధ్య సంబంధాన్ని వివరించే శాస్త్రం.

Egalitarianism - సమతావాదం. రాజ్యంలోని పౌరులందరికీ సమాన హక్కుల్ని అవకాశాల్ని కల్పించాలనే సిద్ధాంతాన్ని యిలా అంటారు.

Electrol College - నిర్దేశిత నియోజకవర్గం

Elitism - మిత్రమవాదం : భిన్న రాజకీయ సిద్ధాంతాల కలగూరగంపని యిలా పిలుస్తారు. పలు సిద్ధాంతాల్లో సారూప్యం వుండే అంశాలలో రాజ్యపాలన చేయ వచ్చున్నది ఈ వాదం ముఖ్యోద్దేశ్యం. 19వ శతాబ్దంలో పరేట్, మోస్కా అనే ఇటాలియన్ సిద్ధాంతకర్తలు ఈ వాదాన్ని ప్రతిపాదించారు. 'మార్క్సిజం'లోని 'వర్గరహిత సమాజ స్థాపన' అసాధ్యమని చెబుతూ ఈ మిత్రమవాదాన్ని ప్రవేశపెట్టారు.

Embargo - (విదేశీ) వర్తకపు ఆంక్షలు

Embassy - రాయబార కార్యాలయం (రాయబారిని, అతని సబ్బందీని కలిపి Embassy అంటారు.)

Emergency Powers - అత్యవసరాధికారాలు : అత్యవసర పరిస్థితుల్లో శాసనసభ అధికారాల్ని, న్యాయ సలహాలను పొందకుండా, ప్రభుత్వంకాని కార్య నిర్వాహక వర్గం కాని పనులు చెయ్యాల్సి వుంటుంది. అలా చెయ్యడానికి వీలుకల్పించే అధికారాలను అత్యవసరాధికారాలు అంటారు. ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థల్లో ఇలాంటి అధికారాలు కేవలం 'అత్యవసర పరిస్థితి' అమలులో వున్నప్పుడే సంక్రమిస్తాయి.

Emissary - ప్రత్యేక దూత (అంతరంగిక విషయాలపై రాయబారం నడిపేవాడు).

Enlightenment (movement) - వికాసోద్యమం : ఫ్రెంచి విప్లవానికి ముందూ, వెనకా వచ్చిన ఆలోచనా ధోరణులన్నీ ఈ ఉద్యమం క్రిందికి వస్తాయి. 17వ శతాబ్దం మధ్య కాలంనుంచి 18వ శతాబ్దం చివరి వరకూ వికాస యుగంగా చెప్పవచ్చు. 'హేతుబద్ధత పునాదిగా స్వేచ్ఛ, భావ ప్రకటనా స్వాతంత్ర్యం, సహజీవనం వంటి అంశాలకు ఈ కాలంలో అధిక

ప్రాధాన్యం లభించింది. మనుషులందరూ పుట్టుకతో పాపాత్ములు అనే సాంప్రదాయకమైన అత్యన్యూనతా భావానికి ఈ యుగం తిలోదకమిచ్చింది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే - 'స్వేచ్ఛ ఈ యుగ ధర్మం.

Entente = నదవగాహన (దేశాల మధ్య నదవగాహన)

Entryism = చొరబాటువాదం : పేరుకు వాదం కాని నిజానికి యిదొక ఎత్తుగడ. స్థిరపడ్డ మధ్యేవాద రాజకీయ పక్షాలలో పట్టు సంపాదించడంకోసం, తీవ్రవాద రాజకీయ ఉద్యమాలకు సంబంధించినవాళ్ళు ఆయా పక్షాలలో చేరతారు. కీలక నిర్ణయాలను తమ ఉద్యమాలకు అనువుగా చేయించుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

Environmenit = పరస్పర వాతావరణం (పర్యావరణ శాస్త్రానికి, దీనికి కొంచెం తేడా ఉంది. ఉదా: పర్యావరణ శాస్త్రం మనిషీ, అతని చుట్టుపట్ల ఉన్న ఎడారులు, అడవులు అతనిపై కలిగించే ప్రభావాన్ని అధ్యయనం చేస్తుంది. కాగా "ఎన్విరాన్మెంట్" అంటే, ఒక ప్రాజెక్టు కట్టడం వల్ల ఆ ప్రాంతం ప్రజలకు కలిగే ప్రయోజనంతోపాటు ప్రజలు ఆధారపడుతున్న భూములకు కలిగే ముంపు వల్ల లేదా ఆ ముంపు వల్ల ప్రజలను ఆ ప్రాంతంనుంచి తరలించవలసి రావడం వల్ల కలిగే ఇబ్బందులూ చర్చనీయాంశంగా ఉండటం. ఉదా: తెలీదా దామ నిర్మాణం గురించి నర్సాదా ప్రాజెక్టు గురించి జరుగుతున్న రభస ఇలాంటిదే.

Environmentalism = పర్యావరణ వాదం : అభివృద్ధికన్న 'ప్రకృతి పరిరక్షణ' ప్రధాన ధ్యేయంగా గల రాజకీయ సిద్ధాంతాన్ని ఇలా అంటారు. ఈ వాదం తొలుత పాశ్చాత్య రాజకీయాల్లోకి 1960-70ల మధ్య ప్రవేశించింది. 'ఆర్థిక ఉత్పాదకత లేకపోయినా నష్టం లేదు. ముందు కాలియ్యాన్ని అరికట్టండి' అంటూ భారీ పరిశ్రమల స్థాపనకీ, ప్రాజెక్టుల స్థాపనకీ పైతం అడ్డు చెప్పడానికి వెనకాడరు. ఇంగ్లండులోని 'గ్రీన్ పార్టీ' విధానాలు యిందుకు ఉదాహరణలు. వీరికి పర్యావరణమే పరమావధి.

Envoy = సందేశ దూత (ప్రత్యేక సందేశాన్ని తీసుకుపోయే దౌత్య ప్రతినిధి). దీని ఫ్రెంచి వదం Envoyer.

Equality of Opportunity = సమానావకాశం :

జాతి, మతం, జెండర్ కారణంగా ఏ ఒక్కరి అభివృద్ధికీ ఆటంకం చెప్పుకుండా వుండడం. 20వ శతాబ్దపు ద్వితీయార్థంలో ఈ దృక్పథానికి బహుళ ప్రచారం లభించింది. అమెరికా వంటి దేశం కూడా వాణిజ్య, పారిశ్రామిక సంస్థల్లో సమానావకాశాలకు రక్షణ కల్పించడానికి ముందుకు వచ్చింది. అంతేకాదు. తరతరాలుగా అణగారిన వర్గాలు పొందిన సహజాన్ని పూర్వే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడానికి కూడా సంసిద్ధత చూపాల్సివచ్చింది. ఇదంతా వివిధ దేశాలలో జరుగుతున్న ప్రజాస్వామికోద్యమాల ఫలితమే.

Escalation = అయుధ ఉధృతి : శతృదేశం ఉపయోగిస్తున్న అయుధాలను బట్టి మరింత శక్తివంతమైన అయుధాలను ప్రయోగించడం. ముఖ్యంగా సంప్రదాయ అయుధాల వాడకం మాని అణ్వయుధాలను చేపట్టడాన్ని యిలా పిలుస్తారు.

Ethnicity = జాతివాదం (చరిత్రలో సమాజాలు అప్పుడప్పుడు వేర్వారు ధోరణులతో శత్రు భావంతో రాజకీయ తెగలుగా విడిపోతూ వచ్చాయి. ఇలా - జాతి ప్రాతిపదికపైన సాంస్కృతిక, చారిత్రక ప్రత్యేకతలు లక్షణాలుగా ఉన్న సంక్లిష్ట సమాహారాన్ని ఇలా అంటారు. ఒక్కో సందర్భంలో గుర్తింపునకు 'వర్ణం' ప్రత్యేక గుణంగా ఉండడం ఇందులో విశేషం.)

EURO = యూరోపియన్ సమాఖ్య దేశాల ఉమ్మడి కరెన్సీ

Eurocommunism = యూరో కమ్యూనిజం (పశ్చిమ యూరప్ దేశాలలో కొన్ని కమ్యూనిస్టు పార్టీలు 1960ల నుంచి ఈ పేరిట వ్యవహరిస్తూ వచ్చాయి. ఉదా: ఇటలీ, స్పానిష్ పార్టీలు. పాపులిజం లాంటిదే ఈ వాదం. జనాకర్షక వాదం మధ్యతరగతి ప్రజలే ఈ వాదానికి పట్టుగిమ్మలు. చర్చి లాంటి సంస్థల వీడన తలదాచుకుంటూ ప్రభుత్వం నడపాలనే ఈ వాదం చూస్తుంది. స్పానిష్ ఫాసిస్టు ఉద్యమంనుంచి ఈ వాదం వుట్టింది. జనరల్ ఫ్రాంకోను అధికారంలోకి తెచ్చింది ఈ వాదనే. పతనాన్ని చూపించింది ఈ వాదనే.

European Communities (EC) -

యురోపియన్ (దేశాల) సమాఖ్య : మూడు సంస్థల (యురోపియన్ కోల్ ఆండ్ స్టీల్ కమ్యూనిటీ, యూరోపియన్ ఎకనామిక్ కమ్యూనిటీ, యూరోపియన్ అటమిక్ ఎనర్జీ కమ్యూనిటీ) సమష్టి రూపమిది.

European Community (or) Common Market -

Umbrella organization of the European Economic Community (EEC). ఇందులో సభ్యులు 12 దేశాలు : ఫ్రాన్స్, జర్మనీ, ఇటలీ, లక్సెంబర్గ్, బెల్జియం, నెదర్లాండ్స్ (ఇవి ఆది సభ్య రాజ్యాలు), డెన్మార్క్, గ్రీస్, ఇర్లాండ్, పోర్చుగల్, స్పెయిన్, బ్రిటన్. ఈ వ్యవస్థ కర్గనిర్వాహక మండలిని యూరోపియన్ కమిషన్ అంటారు. బ్రస్సెల్స్ దీని కేంద్ర కార్యాలయం. సభ్య దేశాల అధితుల శిఖరాగ్ర మండలిని యూరోపియన్ కౌన్సిల్ అంటారు.

European Monetary System (EMS) -

యురోపియన్ ద్రవ్య వ్యవస్థ : యూరోపియన్ సమాఖ్య సభ్య దేశాల మధ్య కరెన్సీ విలువల్ని, ద్రవ్య సరఫరాని నియంత్రించే వ్యవస్థని ఇలా పిలుస్తారు. ఈ దేశాల కరెన్సీలకి మాధ్యమంగా యూరోపియన్ కరెన్సీ యూనిట్ ఉంటుంది. వివిధ దేశాల మధ్య ఖాతాలను సరిచూసుకోవడానికి ఆయా దేశాల కేంద్ర బ్యాంకులు ఈ యూనిట్ కొలమానంగా ఉపయోగిస్తాయి.

Existentialism -

అన్తిత్వ వాదం : 18వ శతాబ్దంనుంచీ ఈ వాదం వినికిడిలో ఉంది. కాని యూరోపియన్ రాజకీయ మేధావులను ముఖ్యంగా ఫ్రెంచి రాజకీయ భావనా ప్రపంచాన్ని ఇటీవల కాలంలో హెచ్చుగా ప్రభావితం చేసిన మేధావులు జా పోల్ సార్త్ (1905-80), ఆల్బర్ట్ కామూ (1913-1960). ఈ అన్తిత్వవాదం వలన వ్యతిరేక ఉద్యమాలనూ, పాశ్చాత్యవాద వ్యతిరేక ఉద్యమాలనూ ప్రభావితం చేసింది. చివరికి మార్క్సిజాన్ని కూడా ప్రభావితం చేసింది. అధునిక మానవ సమాజంపైన బుర్రాక్షులు పెత్తనం చేస్తున్నారు. ఎవరికివారు ఎమునా తీరగా వ్యవహరిస్తూ చరాయాకరణల పాలవుతున్నారు. మానవత్వం కోల్పోతున్నారు. (డీ హ్యామన్స్) - కనుక

ఈ రాజ్య శక్తి ధాష్టికాన్ని ఎదిరించి నిలబడాలంటే మానవుని అన్తిత్వాన్ని కాపాడుకోవలసిందే, నిలబెట్టుకోవలసిందే. ఈ ఉద్దేశంతోనే సార్త్ "దిరోడ్స్ టు ఫ్రీడం" అనే నాలుగు సంపుటాలలో ప్రసిద్ధ రచన వెలువరించారు.

Fabians = బ్రిటన్ లో ఫేబియన్ సోసైటీని 1884లో వామపక్ష మేధావులు నెలకొల్పారు. దాని సభ్యులను ఫేబియన్స్ అంటారు. 'ఫేబియన్' పేరును సాచివేత ఎత్తుగడలకు పేరుమోసిన రోమన్ జనరల్ క్వింటస్ ఫేబియన్ మాక్సిమస్ కంక్లేటర్ పేరు నుంచి తీసుకున్నారు. లేబర్ పార్టీ నిర్మాతలలో ఫేబియన్లు ప్రసిద్ధులు. సోషలిజం సాధనకు తాపీగా, శాంతి యుతంగా, రాజ్యాంగబద్ధంగా, రాజకీయ పరివర్తన సాధించడం వీరి లక్ష్యం. ఈ ఉద్యమ కర్తలలో అడులు జార్జి బెర్నాడ్ షా, సిద్నీ వెబ్ దంపతులు.

Faeroe Islands -

ఫారో దీవులు : ఇవి ఐస్లాండ్ కు, షెట్లాండ్ దీవులకు మాధ్య అట్లాంటిక్ సముద్రంలో వున్న డేనిష్ (డచ్ వాళ్ళ) దీవులు.

Falangism -

'ఫలాంగ్' అన్నది స్పానిష్ ఫాసిస్టు ఉద్యమం. 'ఫలాంగ్ ఎస్సెన్సా' తొలి రూపం. స్పానిష్ అంతర్యుద్ధంలో జనరల్ ఫ్రాంకోను అధికారంలోకి తెచ్చిన ఉద్యమం ఫలాంగ్ ఎస్సెన్సా. కాని క్రమంగా దాని ప్రభావం ఫ్రాంకో పాలనలోనే కునారిల్లిపోయింది.

Fascism -

ఫాసిజం : ప్రాచీన రోమన్ పదం 'ఫాసెస్' నుంచి వచ్చిందీ మాట. ఓ కట్ట ఇసుప చువ్వలు, వాటి మధ్యనుంచి చొచ్చుకు వచ్చే గండ్రగడ్డలి 'ఫాసెస్' చిహ్నం. ఐకమత్యానికి, అధికార దర్పానికి దీనిని ప్రతీకగా భావించారు. ఈ చిహ్నాన్ని 1920లలో బెనిటో ముసోలినీ తన కొత్త ఇటాలియన్ రాజకీయ ఉద్యమానికి చిహ్నంగా తగిలించుకున్నాడు. ఆ తరువాత రెండు ప్రపంచ యుద్ధాల మధ్య కాలంలో - జర్మనీలో హిట్లర్, స్పెయిన్ లో ఫ్రాంకో నాయకత్వన ఫాసిస్టు పార్టీలు వెలకాయి. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానికి ముందు తర్వాత ఫాసిస్టు ప్రభుత్వాలు ఏర్పడ్డాయి. విచిత్రమైన విషయం - ప్రజలలో అశాంతిని ఆనరా చేసుకొని నేషనల్ సోషలిజం పేరిట ఈ పార్టీలు

అధికారంలోకి రావడం! “నేషనల్ సోషలిస్టు జర్మన్ వర్కర్స్ పార్టీ” ఫాసిస్టు పీట్లర్ నెలకొల్పిన నేతి బీరకాయ సోషలిస్టు పార్టీ. కమ్యూనిజం వ్యతిరేకత, జాత్యహంకారం ఫాసిస్టుల వేదం.

Federalism = (ఫెడరలిజం) వివిధ యంత్రాంగాల మధ్య రాజ్యాంగ బద్ధంగా అధికార విభజన చేసే విధానాన్ని ఇలా పిలుస్తారు. సాధారణంగా ఈ విభజన కేంద్ర, రాష్ట్రాల మధ్య ఉంటుంది. 18వ శతాబ్దంలో కొత్తగా స్వతంత్రమైన అమెరికా వలన దేశాల్లో ఈ విధానం తొలుత అమలులోకి వచ్చింది. ఫెడరలిజంలో ప్రతి యంత్రాంగానికి దాని పరిధిలో సార్వభౌమాధికారం వుంటుంది. ఈ విధానం ఒక్కో దేశంలో ఒక్కో విధంగా వుంటుంది. బాగా చిన్న దేశాలకీ రక్షణ నివ్వడంలోనూ, బాగా పెద్ద దేశాలకీ పరిపాలనని నులభతరం చెయ్యడంలోనూ ఫెడరలిజం బాగా తోడ్పడుతుంది. అయితే 1990 తర్వాత ఈ విధానం ఆర్థికంగా బాగా బలపడ్డ ఐరోపా దేశాలు పెట్టుకున్న ‘యూరోపియన్ కమ్యూనిటీ’కి బాగా ఉపకరించడం గమనించదగ్గ విషయం.

Feminism = (ఫెమినిజం) = స్త్రీవాదం : స్త్రీల హక్కుల రక్షణకు ఉద్యమించిన వాదం. ఆధునిక ఫెమినిస్టు ఉద్యమానికి 1960లలో ఉత్తర అమెరికా అగ్రస్థానం వహించింది. క్రమంగా అది యూరప్ కు విస్తరించి, నేడు ప్రపంచ వ్యాపితంగా బలీయమైన ఉద్యమంగా రూపొందింది. అయితే ఇంతకు ముందే బ్రిటన్ లో ‘సప్రగ్ బి’ ఉద్యమం ఫెమినిస్టు ఉద్యమంగానే తలెత్తి ఉంది. ఇది కేవల స్త్రీ వాద ఉద్యమంగా కాక మహిళల రాజకీయ హక్కులకోసం కూడా పోరాడే చైతన్య ప్రపంతిగా ప్రారంభమయింది. పురుషులతో సమంగా ఆచరణలో నరినమానమైన రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక హక్కులకోసం ఉద్యమించిన వాదం ఫెమినిజం. ఇందు రెండు ప్రధాన పాయలు ఇటీవల స్పష్టంగా ముందుకు వచ్చాయి. పురుషుల అహంకారానికి ముగుడాళ్ళు వేసి ధాష్ట్యకాలమంది విముక్తి పొందే పీడిత మహిళా లోకపు ఉద్యమాన్ని ‘విక్టిమ్ ఫెమినిజం’ అన్నారు. కాగా, కేవలం అధికారం కోసం తాపత్రయపడే

ఫెమినిస్టుల వాదాన్ని “పవర్ ఫెమినిజమ్” అన్నారు. **Feudalism** = భూస్వామ్య విధానం (పాశ్చాత్య దేశాల్లో మధ్యయుగాలనాటి భూస్వామ్యాన్ని యిలా పిలిచేవారు. క్రమేపీ వివిధ రకాలైన ఆధునిక సాంఘికరాజకీయ వ్యవస్థల్లో ఈ లక్షణాన్ని చూసుకొని, అలా పిలవడం ఆలవాటయ్యింది. పెట్టుబడిదారీ విధానానికి ముందు దశని భూస్వామ్య విధానంగా మార్క్సిజం గుర్తిస్తుంది. ఇది ఒక రకంగా రాచరికంలో భాగమే. దేశ భూభాగం మీద ఒక్క రాజుకే హక్కు ఉంటుంది. తనకు సేవలందించిన అనుచరులకు ఆ భూమీద వచ్చే ప్రతిఫల సాయంలోంచి శనకీష్టం వచ్చినంత పంచుతాడు. ఇలాంటి వ్యవస్థలో ఒక వ్యక్తి సాంఘిక స్థాయి అతడి పుట్టుకను బట్టి ఆధారపడి వుంటుంది. బానిసకు పుట్టినవాడు బానిసగా జీవించాల్సిందే. మనదేశంలోని కులవ్యవస్థ ఇందులో భాగమే.

Fifth column = వంచమాంగ దళం / విభిషణ వర్గం (విదేశీ సైన్యంతో చేతులు కలిపే న్యడేశీ మురా. ఈ పదాన్ని స్పెయిన్ అంతర్యుద్ధకాలంలో స్పానిష్ జనరల్స్ లో ఒకరయిన ఎమిలియో మోలా స్పృష్టించాడు).

Fifth Republic = “ఐదవ రిపబ్లిక్” - ఫ్రాన్స్ లో నేడున్న రాజకీయ వ్యవస్థకు మరో పేరు ‘ఫిఫ్త్ రిపబ్లిక్’. 1958లో అల్జీరియాలో ఫ్రెంచి సైన్యం జరిపిన తిరుగుబాట్లు ఫలితంగా నాల్గవ ఫ్రెంచి రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వం బలహీన పడిపోయి, ప్రధాన మంత్రిగా వ్యవహరించమని అహ్వనిస్తూ ‘పెనిడెంట్ రెసికోరీ’ ప్రకటన విడుదల చేయవలసి వచ్చింది. ఆ పురుషు ఎర్బుడిన రిపబ్లిక్ నే ఫిఫ్త్ రిపబ్లిక్ గా వ్యవహరించారు. ఫ్రాన్స్ కు సూతన రాజ్యాంగాన్ని రాసే అధికారం తనకున్నదని ఆమోదించే షరతుపైననే డిగోల్ అధికారాన్ని స్వీకరించడం జరిగింది. డిగోల్ పార్టీ పేరు ‘గాలిస్ట్ పార్టీ’.

Filibuster = దీర్ఘపన్యాసకుడు / కాలయాపకుడు: ప్రధానంగా శాసన వేదిక ఒక బిల్లును ఆమోదించకుండా అడ్డు తగులుతూ దీర్ఘపన్యాసాలతో కాలయాపన చేసే లెజిస్లేటర్ ను ఇలా అంటారు.

First Strike = తొలి ఘాతుకం - అంతవరకు అణగారిన

చాడికి తలచుచు కృత్రువుపైన తొలిదెబ్బగా అణ్వస్త్రాన్ని ప్రయోగించడాన్ని ఇలా అంటారు.

First world - సంపన్న ప్రపంచం - వర్తమాన దేశాలకు, పీడిత ప్రపంచానికి విరుద్ధమైన ప్రపంచం ఇది. పారిశ్రామిక విప్లవాన్ని జయప్రదం చేసుకున్న పశ్చిమ యూరోపియన్, ఉత్తర అమెరికా దేశాలు, జపాన్, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్ దేశాలను కలిపి 'సంపన్న ప్రపంచం' అంటారు. ఒక్క మాటలో - మొదటి ప్రపంచయుద్ధానికి ముందు అభివృద్ధి పథంలో వున్న పారిశ్రామిక రాజ్యాలను 'ఫస్ట్ వరల్డ్' అంటారు.

Fiscal policy - బడ్జెటరీ అంశాలకు సంబంధించిన (ముఖ్యంగా పన్నులు, సుంకాల విధింపు వగైరాలకు సంబంధించిన) విధానాన్ని ఇలా అంటారు.

Fleet Street - పత్రికా కేంద్రం : "ఫ్లీట్" అన్నది లండన్లోని థేమ్స్ నదిలోకి ప్రవహించే ఒక నెలయేరు. దాని ప్రక్కనే ఉన్న వీధిని 'ఫ్లీట్ స్ట్రీట్' అంటారు. ఈ వీధి వార్తా పత్రికల, ఇతర మాగజైన్ల ప్రచురణకు ప్రధాన కేంద్రం. కనుకనే దీనికి పత్రికా కేంద్రం అని పేరు. సంపలనాత్మకంగా జర్నలిజాన్ని కూడా ఫ్లీట్ స్ట్రీట్ జర్నలిజం అంటారు.

Force Majeure - బలవంతపు మార్పు : ఇతరుల అభిప్రాయాలతో, ఒప్పందంతో లేదా న్యాయ సంబంధమైన ధర్మధర్మ వివక్షలతో సంబంధం లేకుండా బలప్రయోగంపైన ఆధారపడి వచ్చిన రాజకీయ పరిణామాన్ని "ఫోర్స్ మేజూర్" అంటారు. ఉదా: నమ్మేదారులతో సంప్రదింపులకు ప్రయత్నించకుండానే ప్రభుత్వం ఫ్యాక్టరీలలోకి పైన్యాన్ని వంపించి బలవంతంగా నమ్మే పరిష్కారానికి పూనుకోవడం.

Fourth world - అధోజగత్ నహోదర ప్రపంచం - ఈ అన్ని దేశాలలోను జీవన పరిస్థితులలో ఎదుగు బాదుగు లేకుండా దీపిడికి, అక్రమాలకు, అన్యాయాలకు గురవుతూ, కూచీకి, గూచీకి, గుడ్లకి దూరమవుతున్న కేటామకేట్ల తాడిత పీడిత ప్రజల ప్రపంచాన్ని ఇలా పిలుస్తున్నారు. ఈ నిద్ధాంతాన్ని సమర్థవంతంగా ప్రతిపాదించిన వ్యక్తి వరల్డ్ బ్యాంక్ వైస్ ప్రెసిడెంట్గా వున్న దాని విధానాలతో విభేదిస్తూ పదనికి రాజీనామా

చేసిన డాక్టర్ డేవిస్ బుధా.

Fraternity - సౌభ్రాతృత్వం లేదా సౌభ్రాత్రం : ఫ్రెంచి విప్లవం అందించిన మూడు మహదాశయాలలో ఇదొకటి. మిగతా రెండు ఆదర్శాలు : సమానత్వం (ఈక్వాలిటీ), స్వేచ్ఛ (లిబర్టీ).

Functionalism = సామాజిక వ్యవస్థ తులనాత్మక పరిశీలన. మరో మాటలో దీనినే వ్యవస్థాపక సిద్ధాంతం అంటారు. అన్ని సామాజిక వ్యవస్థలలోని సమాన ధర్మాలను పరిశీలించి వాటిని స్థిమితమైన సాంఘిక వ్యవస్థతో పోల్చుకుని వ్యవస్థాపక సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినవాడు డర్క్ హిమ్. ఉదా: ఒక రాజకీయ వ్యవస్థ తన సామాజిక పరిసరాల, అవసరాలకు అనుగుణంగా వ్యవహరించి, ఏ విధంగా తన లక్ష్యాలను సాధించుకోవాలో, ఇందుకోసం పాటించవలసిన విధులేమిటో (ఫంక్షన్) తెలియజేస్తేదే ఈ సిద్ధాంతం. యుద్ధానంతర కాలంలో జరిగిన రాజకీయ శాస్త్రాభివృద్ధి పరిశోధనలో ఈ సిద్ధాంతం తగిన పాత్ర వహించింది.

Fundamentalism - మత / కుల చాందసం : చాందసవాదులు అన్ని మతాలలోనూ ఉన్నారు. అయితే చాందస భావాలపై తిరుగుబాటు కూడా అన్ని మతాలలోనూ వచ్చింది. క్రైస్తవంలో ప్రొటెస్టాంటిజిజం చాందస క్రైస్తవంపై తిరుగుబాటు; బ్రహ్మ సమాజం, ఆర్య సమాజం, వివేకానంద బోధలు హైందవంలోని చాందస వర్గాలపై ధ్వజమెత్తిన ఉద్యమాలు. ఇస్లామీలో సూఫీ అలాంటిదే.

G-5 (Group Five) - ఫ్రాన్స్, జర్మనీ, బ్రిటన్, జపాన్, అమెరికా.

G-7 (Group Seven) - ఏడు సంపన్న రాజ్యాలు : అమెరికా, బ్రిటన్, కెనడా, ఫ్రాన్స్, ఇటలీ, జర్మనీ, జపాన్.

Game Theory - (గేమ్ థీరీ) = పూర్వా రచనా నిద్ధాంతం: దీనికి అధ్యులు ఆస్ట్రేలియా గణిత శాస్త్రజ్ఞులు వానమానన్, మోర్గన్ స్పెర్స్. సమాజంలో ఘర్షణలకూ, పరస్పర సహకారానికి దోహదపడే సమస్యలకు గణిత శాస్త్రం సహాయంతో హేతుబద్ధంగా పరిష్కారం

కనుగొనడం ఈ సిద్ధాంతం లక్ష్యం. ఈ ప్రతిపాదన 1940లలో తలెత్తింది. రాజకీయ శాస్త్రం, పూర్వ సిద్ధాంతం, నైతిక శాస్త్రం ఎదుర్కొంటున్న అనేక సమస్యలకు ఈ సిద్ధాంతాన్ని అన్వయింపజేయడానికి ప్రయత్నించారు. కొంతమేరకు రక్షణ వ్యూహకర్తలకూ, ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలకూ కూడా ఇది ఉపయోగ పడిందంటారు.

Gangbusters = మాఫియా మురాలపై పెద్దపెట్టున దాడిచేసే పోలీసు బలగం. (“గాంగ్ బస్టర్స్” పేరిట అమెరికాలో 1945-57 మధ్య కాలంలో రేడియో సీరీస్ ప్రసారమయ్యాయి కూడా)

Gang of four = దుష్టచతుష్టయం/కుట్రదారుల ముఠా: 1970లలో చైనాలో సాంస్కృతిక విప్లవ కాలంలో మావో భార్య జియాంగ్ క్వింగ్ నాయకత్వం ముఠాగా అవతరించిన “దుష్టచతుష్టయ”ని ఇలా పిలిచారు. విద్రోహ రాజకీయాలకుగాను ఈ దుష్టచతుష్టయాన్ని విచారించి, మరణ శిక్ష విధించింది బీజింగ్ ప్రభుత్వం. అయితే తర్వాత మరణ శిక్షను యావజ్జీవ ఖైదుగా మార్చింది. జియాంగ్ క్వింగ్ కాక మిగతా ముగ్గురు “విద్రోహాలు” : ఝాంగ్ చుంగ్ యో (సాంస్కృతిక విప్లవ కాలంలో పొలిటికల్ ఆర్గనైజర్), వాంగ్ హాగ్ వెన్ (యువజన సంస్థ మిలిటెంట్), యావో వెన్ యూన్ (జర్నలిస్టు). ఈ ముఠాను “గాంగ్ ఆఫ్ ఫోర్”గా శరించింది ఎవరో కాదు మావోనే. తన అవసాన దశల్లో మావో తన భార్యను, అమె వందిమాగధుల్ని పదే పదే హెచ్చరిస్తూ వచ్చాడు. (**Don't be a Gang of four**) ఎగతాళిగా మారిన ఈ పేరు క్రమంగా చైనా సరిహద్దులు దాటి కుట్రదారులు నలుగురు కలిసిన ప్రతిచోటకూ పాకిపోయింది. ఉదాహరణకు 1981లో బ్రిటన్ లోని సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ స్థాపకులైన రాయ్ జెంకిన్స్, డేవిడ్ ఓవెన్, విలియమ్ రోడ్జర్స్, పిర్లీ విలియమ్స్ లను కూడా “దుష్ట చతుష్టయం” అని పిలుస్తూ వచ్చారు.

GATT- (గాట్) = సుంకాలు, వాణిజ్య వ్యవహారాల సార్వత్రిక ఒడంబడిక. 1947లో ఇది ఐక్యరాజ్య సమితి ప్రత్యేక విభాగంగా వ్యవహరిస్తూంటుంది. కాని దీనిపైన

అమెరికా ప్రభావం జాస్తి. 1944లో కుదిరిన బ్రెటెన్ ఉడ్స్ ఒప్పందం రెండో ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థ పునర్నిర్మాణానికి ఉద్దేశించింది. ‘గాట్’ ప్రధాన లక్ష్యం - ఒప్పందంలోని సభ్య దేశాలలో క్రమేపీ సుంకాలను తగ్గించేటట్లు చూడడం, క్రమానుగతంగా ప్రపంచ వ్యాపితంగా స్వేచ్ఛా వాణిజ్యానికి (ఫ్రీ ట్రేడ్) దారులు తెరవడమూ. ఈ ఆర్థిక సంస్కరణల్లో భాగంగా 1986లో ఉరుగ్వేలో ప్రారంభమైన ‘గాట్’ సంప్రతింపుల ఫలితంగా ఇండియా కూడా సభ్య దేశమయింది. స్వేచ్ఛా వాణిజ్యం సంపన్న దేశాల ప్రయోజనాలకు అనుకూలం కాగా, వర్ధమాన దేశాల ఎగుమతులపైన అనేక ఆంక్షల మూలంగా వర్ధమాన దేశాల ప్రయోజనాలు దెబ్బతినగలవని ఒక వాదన.

Gaullism = ‘గాలిజం’ : చార్లెస్ డిగోల్ ఫ్రాన్స్ లో ప్రారంభించిన రాజకీయ ఉద్యమాన్ని ‘గాలిజం’ అంటారు. అయితే ఈ ఉద్యమం కేవలం డిగోల్ ఆభిప్రాయాలకే లేదా ఆయన నెలకొల్పిన పార్టీలకే పరిమితమయింది కాదు. ఫ్రెంచి రాజకీయాలలో ప్రధాన మితవాద శక్తులన్నింటికీ ‘మాతృక ‘గాలిజం’ అని చెప్పవచ్చు. గాలిస్టు పార్టీ ఒకటి కాదు. దఫదఫాలుగా ఎన్నో పార్టీలు ‘గాలిస్టు’ పక్షాలుగా వెలిశాయి. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం చివర్లో డిగోల్ ఫ్రెంచి రిపబ్లికన్ పార్టీను నెలకొల్పాడు. ఆ తర్వాత “రిసెంబ్లిమెంట్ పోలా రిపబ్లిక్” పేరిట ఒక పార్టీని జాక్విన్ చిరక్ స్థాపించాడు. ఒక రాజకీయ శక్తిగా ‘గాలిజం’కు నిర్ణయమైన సిద్ధాంతం అంటూ లేదు. డిగోల్ వ్యక్తిగత భావాలు మినహా దీనికి ప్రతిపత్తి లేదు. అతని ప్రధాన విశ్వాసాలలో కొన్ని : బలమైన కేంద్రీకృత రాజ్యవ్యవస్థ, పటిష్టమైన ప్రభుత్వం, అరాచకాన్ని సహించని పార్లమెంటు.

Gauntlet = నవాలు వినరదం / అందుకోవడం (“to throw down the gauntlet” అంటే నవాలు చేయడం / నవాలు వినరదం). To take up the gauntlet అంటే నవాలు అంగీకరించడం.

General Assembly = సర్వ సభ్య సమావేశం; సవ్యసాధారణ సభ (ఐక్యరాజ్య సమితి జనరల్ అసెంబ్లీ అని పదం వచ్చినప్పుడు సమితి జనరల్ అసెంబ్లీ అని

నెలకొల్పడం. స్థిరమైన అంతర్జాతీయ కరెన్సీ రూపొందించడం, స్థిరమైన మారక ద్రవ్యం రేట్లను సాధించడం. మరే మాటలో చెప్పాలంటే - 1931 నాటికి ప్రతివోటా విస్తరించిన పాత గోల్డ్ స్టాండర్డ్ (స్వర్ణ ప్రమాణం) స్థానే మరొక కరెన్సీ ప్రమాణాన్ని స్థిరపరచడం దీని లక్ష్యం.

Immobilisme (Immobilism) - అనిశ్చిత

రాజకీయం : ఇది ఫ్రెంచి పదం. ప్రధానంగా ఫ్రెంచి ధర్మ రిపబ్లిక్ (1870-1940), ఫోర్ట్ రిపబ్లిక్ (1946-58)ల రాజకీయాలకు ఈ 'అనిశ్చిత వాదం' వర్తిస్తుంది. ఈ రెండు రిపబ్లిక్ వ్యవస్థలలోనూ బలీయమైన కేంద్ర ప్రభుత్వాలు లేవు. అధికారమంతా పార్లమెంటులో కేంద్రీకృతమై ఉంది. ప్రధానమంత్రిలను, ప్రభుత్వాలనూ ఎన్నుకొనే అధికారం నేషనల్ అసెంబ్లీకి కట్టబెట్టారు. ఫ్రెంచి సామాజిక వ్యవస్థ చిన్నాభిన్నమై ఉన్నందున,

NUCLEAR TERMINOLOGY

Core = ప్రధాన కేంద్రం : ఇది న్యూక్లియర్ (అణు) రియాక్టర్లో కీలకమైన భాగం. ఇందులో అణు విచ్ఛిత్తికి దోహదపడి, అపారమైన శక్తిని విడుదలచేసే ఇంధనం ఉంటుంది. ఈ రియాక్టర్ ప్రధాన కేంద్రంలో యురేనియం లాంటి ఇంధన అణువులు విచ్ఛిన్నమవుతాయి. వేడిమి రూపంలో శక్తి పుడుతుంది. ఈ శక్తి నీటిని మరగబెట్టి ఆవిరి పుట్టడానికి దోహదపడుతుంది. అలా విడుదలైన ఆవిరి ఉర్జయన్ తిరగడానికి అవసరమైన శక్తిని పుట్టిస్తుంది. తద్వారా ఉర్జయన్ జనరేటర్ను ఆడించి ఉత్పత్తి చేస్తుంది.

fission = అణువిచ్ఛిత్తి : అణు కేంద్రాన్ని విచ్ఛిన్నం చేసి, శక్తిని విడుదల చేయడం.

Meltdown = ఒక్కప్పుడు అణు ఇంధనం కాస్తా మరిగి కరిగిపోయేంతగా రియాక్టర్ కోర్ వేడెక్కి (వోపర్ హీట్) పోతుంది. ఆ దశనే న్యూక్లియర్ యాక్సిడెంట్ (న్యూక్లియర్ ప్రమాదం) అంటారు. అణు ఇంధనం తన వలయాన్ని ఛేదించుకొని అణు ధార్మిక పదార్థాలను పరిసరాలలోకి విడుదలచేసి హాని కల్గిస్తుంది.

rad = రేడియేషన్ కొలమానం : రేడియేషన్ (అమితమైన తాపశక్తి) వ్యాపించిన సందర్భంలో ఏ మేరకు అది వ్యాపించిందో అంచనా కట్టే ప్రామాణికమైన కొలమానం. ఒక 'మిల్లీ రాడ్' రాడ్లో వెయ్యోవంతు. రేడియేషన్లు ఈ మేరకు మాత్రమే భరించగలమని చెప్పడానికి కొలబద్ధం ఉందా లేదా అన్నది శాస్త్రవేత్తలలో ఇంకా చర్చనీయాంశంగానే ఉంది.

Radiation = తాపశక్తి / అణు ధార్మిక శక్తి : యురేనియం లాంటి తాపశక్తిగల పదార్థం విడుదల చేసే పరమాణువులను లేదా రేడియో యాక్టివ్ తరంగాలను రేడియేషన్ అంటారు. ఈ తాపశక్తి శరీరంలోని కణాలకు నష్టం కలుగజేస్తుంది. లేదా వాటిని చంపేస్తుంది. ఫలితంగా కాన్సర్లు, జన్యు కణాల పతనం, మృత్యువాత సంభవం.

rem = తాపశక్తి కొలమానం : జీవ కణాల్లోకి బొమ్మకుపోయిన అణు ధార్మిక శక్తిని కొలిచే ప్రామాణిక యూనిట్ను 'రెమ్' అంటారు. 'రెమ్' కొలమానంలో వెయ్యోవంతును ఒక 'మిల్లీ రెమ్' అంటారు. మనిషి ఛాతీ ఎక్స్రేలో ఈ రేడియేషన్ 20-30 "మిల్లీ రెమ్" మధ్య ఉంటుంది. ఈ రేడియేషన్ కాన్సర్ కిరణాల వల్ల, డయోగ్నోస్టిక్ ఎక్స్రేలవల్ల, వ్యాపిస్తాయంటుంది.

Roentgen = ఎక్స్-రే ఎక్స్పోజర్ ప్రామాణిక కొలత (ఎక్స్-రే కనిపెట్టిన వ్యక్తి పేరు కూడా ఇదే.)

Uranium = న్యూక్లియర్ రియాక్టర్లలో ఇంధనంగా ఉపయోగించే రేడియో ధార్మిక మూలధాతువు ఇది.

Kiloton bomb = వెయ్యి టన్నుల టి.ఎన్.టి. విధ్వంసక శక్తికి సమానమైన అణుబాంబు.

Megaton bomb = 10 లక్షల టి.ఎన్.టి. విధ్వంసక శక్తి సమానమైన పెను మారణాస్త్రం.

Neutron Weapon = ఇది బాంబు కాదు. అదేక ఆయుధం లేదా ఆయుధాన్ని మోసుకుపోయే సాధనం (వార్ హెడ్). ఈ వార్ హెడ్ ను లాన్సే మిస్సైల్ లాంటి క్షిపణిమీద పెట్టి పేలుస్తారు. లేదా శత్రువు సహాయంతో పేలుస్తారు. అంతేకాని బాంబులాగా విమానం నుంచి దీన్ని వదిలిపెట్టరు. ఈ ప్రేలుడు వల్ల అపారమైన రేడియేషన్ విడుదలవుతుంది. దీనివల్ల మనుషులు చస్తారు గాని బిల్డింగులకు, ఇతర నిర్మాణాలకు కలిగే నష్టం స్వల్పం.

T.N.T. = పెను ప్రేలుడు పదార్థం. దీని విస్తృత వామం : "ట్రైనిట్రోటోలూన్" (Trinitrotolune). బాంబుల, అణు బాంబుల విధ్వంసక శక్తిని ఈ పదార్థ విధ్వంసక శక్తిలో అంచనా కడతారు.

అనిష్టత రాజకీయాల మూలంగా కుక్క గొడుగుల్లా పలు రకాల పార్టీలు వెలిశాయి. ఇందుకొక కారణంగా చామపా ప్రాతినిధ్య ఎన్నికల పద్ధతిని పెంపొందించారు ఈ పద్ధతి వల్ల ఎవరికీ సరైన మెజారిటీ లభించక మంత్రివర్గాలన్నీ అస్తుబిస్తు సంకీర్ణ మంత్రివర్గాలుగా తయారయ్యాయి. ఒక్కొక్కసారి ప్రభుత్వాల ఉనికి నెలలు కాదు రోజులు నిర్ణయిస్తూ వచ్చాయి. ఈ అనిశ్చిత పరిస్థితినే “ఇమ్మొబైలిజం” అన్నారు. కొన్ని నందర్నాల్లో ఇటలీలో, మరికొన్ని నందర్నాల్లో అమెరికాలోనూ ఇలాంటి పరిస్థితులు తలెత్తకపోలేదు.

Imperialism - సామ్రాజ్యవాదం. రాజకీయ పరిభాషలో దీనినే సామ్రాజ్య విస్తరణ వాదం అని కూడా అంటారు. వ్యాపారం పేరిట వచ్చి వ్యవహారం చక్కబెట్టిన బ్రిటన్ మన పాలిట సామ్రాజ్యవాద దేశం. అయితే, ఇతరుల అధికారాలను హరించడాన్ని కూడా కొందరు ‘సామ్రాజ్యవాదం’ అంటున్నారు. ఉదా: అమెరికన్ పార్లమెంట్ అధికారాలను కూడా తాను హస్తగతం చేసుకోడానికి రిచర్డ్ నిక్సన్ ప్రయత్నించినప్పుడు అతణ్ణి అమెరికన్లు ఇంపీరియలిస్టు ప్రెసిడెంటు అని విమర్శించారు.

Impromptu - అకస్మికంగా / అప్రయత్నంగా / ఎలాంటి ప్రత్యేక ఏర్పాటు లేకుండా (చేసే వర్కటన, తనిఖీ వగైరాలకు సంబంధించి)

Indochinese Peninsula - ఇండో చైనా ద్వీపకల్పం. ఇందులో బర్మా, కంబోడియా, లావోస్, వియత్నామ్ దేశాలున్నాయి.

Insurgent - రాజ్య ధిక్కారకుడు, ధిక్కారక సభ్యుడు

Interest Groups - స్వార్థ వర్గాలు : రాజకీయ వ్యవస్థలో ఒక ప్రత్యేక వర్గం (సెక్షనల్) ప్రయోజనాలను కొమ్ముకాసి ముందుకు నెట్టడం కోసం ఏర్పడిన సంస్థలను “ఇంటరెస్ట్ గ్రూపులు” అంటారు. ఉదా: ఇలాంటివి ఫ్రేడ్ యూనియన్లు, వృత్తి సంఘాలు, యాజమాన్య సంఘాలు, ప్రెషర్ గ్రూపులు లాంటి వ్యవహార సంఘాలు వగైరా. పార్లమెంటరీ వ్యవస్థలో ‘లాబీ’ వర్గాలు కూడా ఇలాంటివే.

International Socialism (Three

Internationals) = అంతర్జాతీయ సోషలిస్టు ఉద్యమం / వ్యవస్థ. శ్రామికవర్గ అంతర్జాతీయ ట్రాక్టాట్వాన్ని సోషలిస్టు, కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతాలు ఆమోదించినవే. ఈ ఆదర్శం లక్ష్యంగా వెలసినవే - సెకండ్, థర్డ్ ఇంటర్నేషనల్ సంస్థలు. అంతర్జాతీయ సోషలిస్టు ఉద్యమంలో థర్డ్ ఇంటర్నేషనల్ ఒక భాగం. దీనినే “కొమింటర్న్” అని కూడా అంటారు. ఫస్ట్ ఇంటర్నేషనల్ వ్యవస్థాపకులు కారల్ మార్క్స్, ఎంగెల్స్ (1864). సెకండ్ ఇంటర్నేషనల్ 1889లో పారిస్ లో ఏర్పడింది. రెండవ ఇంటర్నేషనల్ మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంతో బలహీనపడిపోయింది. ఇందుకు ప్రధాన కారణంగా - పెట్టుబడిదారీ దేశాలు ప్రారంభించే యుద్ధాలను ఆయా దేశాల్లోని సోషలిస్టు పార్టీలు వ్యతిరేకించాలని నిర్ణయించినప్పుడు తీరా ఆచరణలోకి వచ్చేసరికి ఈ పార్టీలు తమ తమ దేశీయ ప్రభుత్వాలకు కొమ్ముకాయడమేనని అంటారు. తర్వాత ఈ సెకండ్ ఇంటర్నేషనల్ ను 1923లో సంస్కరించారు. ఇప్పటి సోషలిస్ట్ ఇంటర్నేషనల్ దీని చలవే. అయితే ఈ ఇంటర్నేషనల్ రాజకీయంగా సంస్కరణ వాద పక్షం, విప్లవ సిద్ధాంతానికి వరమ వ్యతిరేకం. క్రమంగా ఇలా ఈ ఇంటర్నేషనల్ బలహీనపడడంతో రాడికల్ కార్యక్రమంలో 1919లో ముందుకు దూసుకువచ్చిన సంస్థ థర్డ్ ఇంటర్నేషనల్. రష్యాలు బొల్షివిక్ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన దరిమిలా లెనిన్ ఆధ్వర్యంలో ఈ థర్డ్ ఇంటర్నేషనల్ అవతరించింది.

Interpol - అంతర్జాతీయ పోలీసు (నేర) విచారణ సంస్థ (International Criminal Police Organization).

IRA (Irish Republican Army) = ఐరిష్ రిపబ్లికన్ ఆర్మీ: ఉత్తర ఐర్లాండ్ బ్రిటన్ పెత్తనాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ 1916 నుంచీ గెరిల్లా యుద్ధం సాగిస్తూన్న సంస్థ. దీని రాజకీయ సంస్థ “సిన ఫిన్”. సిన ఫిన్ అంటే “మా అంతట మేము” అని. అంటే స్వయం శక్తితో సాగించిన ఉద్యమం ఇది. 1905లో ఈ రాజకీయ పక్షం ఏర్పడగా ఆ తర్వాత పదకొండేళ్ళకు దాని విమోచన సంస్థగా ఐ.ఆర్.ఎ. అవతరించింది.

Iron Curtain 'కనుప తెర': ఈ పదం తరచుగా రష్యాపై దేశాలను ఉద్దేశించి కల్పించింది. ఈ దేశాలనుంచి తమకు అవసరమైన సహస్య సమాచారం లభించడం లేదన్న ఆత్మగౌరవ కనుపల్లెను దేశాధినేతలు ఆర్మీ వ్యాప్తిలోకి తెచ్చిన పదం ఇది. ఈ పదాన్ని వాడిన ఎక్స్ ట్రేజర్ యుద్ధ కాలపు ప్రధానిగా ఉన్న పిన్నీటన్ చర్చిల్ అని కొందరంటే, కాదు తూర్పు యూరప్, ఆగ్నేయ యూరప్పై సోవియట్ అధిపత్యాన్ని వర్ణించేందుకు నాజీ హిట్లర్ జర్మనీ సమాచార మంత్రి జోసెఫ్ గేబెల్స్ అని మరికొందరంటారు. ఇదే వరసలో చైనాలో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తర్వాత ఆర్బిడినుంచి కూడా తమకు తగిన సమాచారం అందనందుకు దుర్గత కనుపల్లెను రాజ్యాధినేతలు చైనాను "అపిటీ తెర" / బాంబు బంగుర తెర (Bamboo curtain) అని పేరు పెట్టారు.

Isolationism - తటస్థ విధానం/వేర్పాటు విధానం: అంతర్జాతీయ విధానంలో ఇదే వ్యూహం. తన అంతరంగిక వ్యవహారాలకు ఎలాంటి హాని కలగనంతవరకూ ప్రపంచ వ్యవహారాలలో తనకు అనక్తి లేదనీ, ఇతర దేశాల అంతరంగిక వ్యవహారాలలో కూడా తనకెలాంటి అనక్తి లేదనీ ప్రకటించే దేశానికి ఈ సూత్రం వర్తిస్తుంది. అంటే పెక్కు ఘర్షణలలో ఎలాంటి జోక్యం లేకుండా కిమ్మన్నానిగా ఉండే దేశ విధానాన్ని తటస్థ విధానంగా పేర్కొన్నారు. 1823లో రూపొందిన మన్రో సిద్ధాంతం (Monroe doctrine) ఈ వైఖరికి నిదర్శనం. 19వ శతాబ్దంలో ఎక్కువ భాగం, 20వ శతాబ్దంలో రెండు యుద్ధాల మధ్యకాలంలోనూ అమెరికా అనుసరించిన చైదేశిక నీతి ఇదే. తన స్వప్రయోజనాలకు సరిపోయినప్పుడు తటస్థ విధానాన్ని అనుసరించి, తన ప్రయోజనాల రక్షణ కోసం ఆసియా వ్యవహారాల్లోనూ, హవాయి, ఫిలిప్పీన్స్ అంతరంగిక వ్యవహారాల్లోనూ జోక్యానికి దిగింది అమెరికా. రెండు యుద్ధాల మధ్య కాలంలో అమెరికా నానాజాతి సమితినుంచి దూరంగా వుంది. 1941 అఖిల్ జపాన్ దాడికి దిగిదాకా రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలో నానాజాతి సమితి జోక్యం చేసుకోకుండా అమెరికా నిరేధించింది. ఈ తాటస్థ్యం

వల్ల అమెరికాకు వారిగిన ప్రయోజనాలెలా వున్నా విధానం యూరప్కు ఉపద్రవంగా మారింది. అమెరికా తాటస్థ్యాన్ని ఆడ్డుగా పెట్టుకొని యూరప్లో నియంతలు తలెత్తారు.

Jacobins = 1789 లగాయతా ఫ్రెంచి విప్లవకాలంలో ఎందరినో ప్రభావితం చేసిన విప్లవ సంస్థ సభ్యులను "జాకోబిన్స్" అంటారు. వారి సిద్ధాంతాన్ని 'జాకోబిన్జం' అంటారు. దీని లక్ష్యం - ప్రజా వాణిని ప్రజాస్వామికంగా వ్యక్తీకరించగల జాతీయ పార్లమెంటు స్థాపన, రాజ్య సార్వభౌమాధికారానికి పార్లమెంటే ఏకైక ప్రతీకగా గుర్తించడం.

Jingo = ఉన్మత్త జాతీయ వాది / జాతీయవాది (ఇతనుకూడా జాత్యహంకారికి దగ్గర చుట్టమే. ప్రధానంగా కయ్యానికి కాలుదువ్వే విదేశాంగ నీతి యితడి వేదం).

Judicial Review = న్యాయ సమీక్ష : రాజ్య పాలనా వ్యవహారాలలో ప్రభుత్వం (ఎగ్జిక్యూటివ్) తీసుకునే ఫలానా చర్యగాని లేదా శాసన వేదిక (లెజిస్లేచర్) చేసే ఫలనా నిర్ణయంగానీ ఎంతవరకు రాజ్యాంగ విహితం అని విచారించి అత్యున్నత న్యాయస్థానం చేసే సమీక్షను, నిర్ణయాన్ని జ్యూడిషియల్ రివ్యూ అంటారు. న్యాయస్థానం స్వతంత్ర ప్రతిపత్తితో వ్యవహరించగల అవకాశం వున్న ప్రతిచోటా ఈ న్యాయ సమీక్షకు విలువుంది.

Junta - సైనికాధికార ముఠా (రాజ్యాంగ యంత్రాన్ని హస్తగతం చేసుకున్న తర్వాత పెత్తనం చెలాయించే సైనికాధికార ముఠా).

Just War = ధర్మయుద్ధం : కొన్ని సందర్భాల్లో యుద్ధం సమర్థనీయమవుతుంది. అప్పుడది ధర్మయుద్ధంగా ప్రజలు పరిగణిస్తారు. స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలకోసం దేశాలు, ప్రజలు సాగించే పోరాటాలు, యుద్ధాలు, ధర్మ యుద్ధాలకింద లెక్క. కాగా కొందరు స్వార్థ ప్రయోజనాలకోసం రాజ్య కాంక్షకొద్దీ ప్రజలపై రుద్దే యుద్ధాలు అధర్మ యుద్ధాలుగా పరిగణనలోకి వచ్చాయి. ఈ తరహా యుద్ధాలు నృష్టించేవాళ్ళు సామ్రాజ్యవాదులు, నయా వలసవాదులు. అదిలో ధర్మయుద్ధ సిద్ధాంతాన్ని బలపర్చిన ముఖ్యులు

కనుగొనడం ఈ సిద్ధాంతం లక్ష్యం. ఈ ప్రతిపాదన 1940లలో తలెత్తింది. రాజకీయ శాస్త్రం, పూర్వ సిద్ధాంతం, నైతిక శాస్త్రం ఎదుర్కొంటున్న అనేక సమస్యలకు ఈ సిద్ధాంతాన్ని అన్వయింపజేయడానికి ప్రయత్నించారు. కొంతమేరకు రక్షణ వ్యూహకర్తలకూ, ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలకూ కూడా ఇది ఉపయోగ పడిందంటారు.

Gangbusters = మాఫియా మురాలపై పెద్దపెట్టున దాడిచేసే పోలీసు బలగం. (“గాంగ్ బస్టర్స్” పేరిట అమెరికాలో 1945-57 మధ్య కాలంలో రేడియో సీరీస్ ప్రసారమయ్యాయి కూడా)

Gang of four = దుష్టచతుష్టయం/కుట్రదారుల ముఠా: 1970లలో చైనాలో సాంస్కృతిక విప్లవ కాలంలో మావో భార్య జియాంగ్ క్వింగ్ నాయకత్వం ముఠాగా అవతరించిన “దుష్టచతుష్టయ”ని ఇలా పిలిచారు. విద్రోహ రాజకీయాలకుగాను ఈ దుష్టచతుష్టయాన్ని విచారించి, మరణ శిక్ష విధించింది బీజింగ్ ప్రభుత్వం. అయితే తర్వాత మరణ శిక్షను యావజ్జీవ ఖైదుగా మార్చింది. జియాంగ్ క్వింగ్ కాక మిగతా ముగ్గురు “విద్రోహాలు” : రుహింగ్ చుంగ్ యో (సాంస్కృతిక విప్లవ కాలంలో పొలిటికల్ ఆర్గనైజర్), వాంగ్ హోవెన్ (యువజన సంస్థ మిలిటెంట్), యావో వెన్ యూన్ (జర్నలిస్టు). ఈ ముఠాను “గాంగ్ ఆఫ్ ఫోర్”గా శరించింది ఎవరో కాదు మావోనే. తన అవసాన దశల్లో మావో తన భార్యను, అమె వందిమాగధుల్ని పదే పదే హెచ్చరిస్తూ వచ్చాడు. (**Don't be a Gang of four**) ఎగతాళిగా మారిన ఈ పేరు క్రమంగా చైనా సరిహద్దులు దాటి కుట్రదారులు నలుగురు కలిసిన ప్రతిచోటకూ పాకిపోయింది. ఉదాహరణకు 1981లో బ్రిటన్ లోని సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ స్థాపకులైన రాయ్ జెంకిన్స్, డేవిడ్ ఓవెన్, విలియమ్ రోడ్జర్స్, పిర్లీ విలియమ్స్ లను కూడా “దుష్ట చతుష్టయం” అని పిలుస్తూ వచ్చారు.

GATT- (గాట్) = సుంకాలు, వాణిజ్య వ్యవహారాల సార్వత్రిక ఒడంబడిక. 1947లో ఇది ఐక్యరాజ్య సమితి ప్రత్యేక విభాగంగా వ్యవహరిస్తూంటుంది. కానీ దీనిపైన

అమెరికా ప్రభావం జాస్తి. 1944లో కుదిరిన బ్రెటెన్ ఉడ్స్ ఒప్పందం రెండో ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థ పునర్నిర్మాణానికి ఉద్దేశించింది. ‘గాట్’ ప్రధాన లక్ష్యం - ఒప్పందంలోని సభ్య దేశాలలో క్రమేపీ సుంకాలను తగ్గించేటట్లు చూడడం, క్రమానుగతంగా ప్రపంచ వ్యాపితంగా స్వేచ్ఛా వాణిజ్యానికి (ఫ్రీ ట్రేడ్) దారులు తెరవడమూ. ఈ ఆర్థిక సంస్కరణల్లో భాగంగా 1986లో ఉరుగ్వేలో ప్రారంభమైన ‘గాట్’ సంప్రతింపుల ఫలితంగా ఇండియా కూడా సభ్య దేశమయింది. స్వేచ్ఛా వాణిజ్యం సంపన్న దేశాల ప్రయోజనాలకు అనుకూలం కాగా, వర్ధమాన దేశాల ఎగుమతులపైన అనేక ఆంక్షల మూలంగా వర్ధమాన దేశాల ప్రయోజనాలు దెబ్బతినగలవని ఒక వాదన.

Gaullism = ‘గాలిజం’ : చార్లెస్ డిగోల్ ఫ్రాన్స్ లో ప్రారంభించిన రాజకీయ ఉద్యమాన్ని ‘గాలిజం’ అంటారు. అయితే ఈ ఉద్యమం కేవలం డిగోల్ ఆభిప్రాయాలకే లేదా ఆయన నెలకొల్పిన పార్టీలకే పరిమితమయింది కాదు. ఫ్రెంచి రాజకీయాలలో ప్రధాన మితవాద శక్తులన్నింటికీ ‘మాతృక ‘గాలిజం’ అని చెప్పవచ్చు. గాలిస్టు పార్టీ ఒకటి కాదు. దఫదఫాలుగా ఎన్నో పార్టీలు ‘గాలిస్టు’ పక్షాలుగా వెలిశాయి. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం చివర్లో డిగోల్ ఫ్రెంచి రిపబ్లికన్ పార్టీను నెలకొల్పాడు. ఆ తర్వాత “రిసెంబ్లిమెంట్ పోలా రిపబ్లిక్” పేరిట ఒక పార్టీని జాక్విన్ చిరక్ స్థాపించాడు. ఒక రాజకీయ శక్తిగా ‘గాలిజం’కు నిర్భుష్టమైన సిద్ధాంతం అంటూ లేదు. డిగోల్ వ్యక్తిగత భావాలు మినహా దీనికి ప్రతిపత్తి లేదు. అతని ప్రధాన విశ్వాసాలలో కొన్ని : బలమైన కేంద్రీకృత రాజ్యవ్యవస్థ, పటిష్టమైన ప్రభుత్వం, అరాచకాన్ని సహించని పార్లమెంటు.

Gauntlet = నవాలు వినరదం / అందుకోవడం (“to throw down the gauntlet” అంటే నవాలు చేయడం / నవాలు వినరదం). To take up the gauntlet అంటే నవాలు అంగీకరించడం.

General Assembly = సర్వ సభ్య సమావేశం; సవ్యసాధారణ సభ (ఐక్యరాజ్య సమితి జనరల్ అసెంబ్లీ అని పదం వచ్చినప్పుడు సమితి జనరల్ అసెంబ్లీ అని

నెలకొల్పడం. స్థిరమైన అంతర్జాతీయ కరెన్సీ రూపొందించడం, స్థిరమైన మారక ద్రవ్యం రేట్లను సాధించడం. మరే మాటలో చెప్పాలంటే - 1931 నాటికి ప్రతివోటా విస్తరించిన పాత గోల్డ్ స్టాండర్డ్ (స్వర్ణ ప్రమాణం) స్థానే మరొక కరెన్సీ ప్రమాణాన్ని స్థిరపరచడం దీని లక్ష్యం.

Immobilisme (Immobilism) - అనిశ్చిత

రాజకీయం : ఇది ఫ్రెంచి పదం. ప్రధానంగా ఫ్రెంచి ధర్మ రిపబ్లిక్ (1870-1940), ఫోర్ట్ రిపబ్లిక్ (1946-58)ల రాజకీయాలకు ఈ 'అనిశ్చిత వాదం' వర్తిస్తుంది. ఈ రెండు రిపబ్లిక్ వ్యవస్థలలోనూ బలీయమైన కేంద్ర ప్రభుత్వాలు లేవు. అధికారమంతా పార్లమెంటులో కేంద్రీకృతమై ఉంది. ప్రధానమంత్రిలను, ప్రభుత్వాలనూ ఎన్నుకొనే అధికారం నేషనల్ అసెంబ్లీకి కట్టబెట్టారు. ఫ్రెంచి సామాజిక వ్యవస్థ చిన్నాభిన్నమై ఉన్నందున,

NUCLEAR TERMINOLOGY

Core = ప్రధాన కేంద్రం : ఇది న్యూక్లియర్ (అణు) రియాక్టర్లో కీలకమైన భాగం. ఇందులో అణు విచ్ఛిత్తికి దోహదపడి, అపారమైన శక్తిని విడుదలచేసే ఇంధనం ఉంటుంది. ఈ రియాక్టర్ ప్రధాన కేంద్రంలో యురేనియం లాంటి ఇంధన అణువులు విచ్ఛిన్నమవుతాయి. వేడిమి రూపంలో శక్తి పుడుతుంది. ఈ శక్తి నీటిని మరగబెట్టి ఆవిరి పుట్టడానికి దోహదపడుతుంది. అలా విడుదలైన ఆవిరి ఉర్బుయిన తిరగడానికి అవసరమైన శక్తిని పుట్టిస్తుంది. తద్వారా ఉర్బుయిన జనరేటర్ను ఆడించి ఉత్పత్తి చేస్తుంది.

fission = అణువిచ్ఛిత్తి : అణు కేంద్రాన్ని విచ్ఛిన్నం చేసి, శక్తిని విడుదల చేయడం.

Meltdown = ఒక్కప్పుడు అణు ఇంధనం కాస్తా మరిగి కరిగిపోయేంతగా రియాక్టర్ కోర్ వేడెక్కి (వోపర్ హీట్) పోతుంది. ఆ దశనే న్యూక్లియర్ యాక్సిడెంట్ (న్యూక్లియర్ ప్రమాదం) అంటారు. అణు ఇంధనం తన వలయాన్ని ఛేదించుకొని అణు ధార్మిక పదార్థాలను పరిసరాలలోకి విడుదలచేసి హాని కల్గిస్తుంది.

rad = రేడియేషన్ కొలమానం : రేడియేషన్ (అమితమైన తాపశక్తి) వ్యాపించిన సందర్భంలో ఏ మేరకు అది వ్యాపించిందో అంచనా కట్టే ప్రామాణికమైన కొలమానం. ఒక 'మిల్లీ రాడ్' రాడ్లో వెయ్యోవంతు. రేడియేషన్లు ఈ మేరకు మాత్రమే భరించగలమని చెప్పడానికి కొలబద్ధం ఉందా లేదా అన్నది శాస్త్రవేత్తలలో ఇంకా చర్చనీయాంశంగానే ఉంది.

Radiation = తాపశక్తి / అణు ధార్మిక శక్తి : యురేనియం లాంటి తాపశక్తిగల పదార్థం విడుదల చేసే పరమాణువులను లేదా రేడియో యాక్టివ్ తరంగాలను రేడియేషన్ అంటారు. ఈ తాపశక్తి శరీరంలోని కణాలకు నష్టం కలుగజేస్తుంది. లేదా వాటిని చంపేస్తుంది. ఫలితంగా కాన్సర్లు, జన్యు కణాల పతనం, మృత్యువాత సంభవం.

rem = తాపశక్తి కొలమానం : జీవ కణాల్లోకి బొమ్మకుపోయిన అణు ధార్మిక శక్తిని కొలిచే ప్రామాణిక యూనిట్ను 'రెమ్' అంటారు. 'రెమ్' కొలమానంలో వెయ్యోవంతును ఒక 'మిల్లీ రెమ్' అంటారు. మనిషి ఛాతీ ఎక్స్రేలో ఈ రేడియేషన్ 20-30 "మిల్లీ రెమ్" మధ్య ఉంటుంది. ఈ రేడియేషన్ కాన్సర్ కిరణాల వల్ల, డయోగ్నోస్టిక్ ఎక్స్రేలవల్ల, వ్యాపిస్తాయంటుంది.

Roentgen = ఎక్స్-రే ఎక్స్పోజర్ ప్రామాణిక కొలత (ఎక్స్-రే కనిపెట్టిన వ్యక్తి పేరు కూడా ఇదే.)

Uranium = న్యూక్లియర్ రియాక్టర్లలో ఇంధనంగా ఉపయోగించే రేడియో ధార్మిక మూలధాతువు ఇది.

Kiloton bomb = వెయ్యి టన్నుల టి.ఎన్.టి. విధ్వంసక శక్తికి సమానమైన అణుబాంబు.

Megaton bomb = 10 లక్షల టి.ఎన్.టి. విధ్వంసక శక్తి సమానమైన పెను మారణాస్త్రం.

Neutron Weapon = ఇది బాంబు కాదు. అదేక ఆయుధం లేదా ఆయుధాన్ని మోసుకుపోయే సాధనం (వార్ హెడ్). ఈ వార్ హెడ్ ను లాన్సే మిస్సైల్ లాంటి క్షిపణిమీద పెట్టి పేలుస్తారు. లేదా శత్రువు సహాయంతో పేలుస్తారు. అంతేకాని బాంబులాగా విమానం నుంచి దీన్ని వదిలిపెట్టరు. ఈ ప్రేలుడు వల్ల అపారమైన రేడియేషన్ విడుదలవుతుంది. దీనివల్ల మనుషులు చస్తారు గాని బిల్డింగులకు, ఇతర నిర్మాణాలకు కలిగే నష్టం వ్యర్థం.

T.N.T. = పెను ప్రేలుడు పదార్థం. దీని విస్తృత వామం : "ట్రైనిట్రోటోలూన్" (Trinitrotolune). బాంబుల, అణు బాంబుల విధ్వంసక శక్తిని ఈ పదార్థ విధ్వంసక శక్తిలో అంచనా కడతారు.

అనిష్టత రాజకీయాల మూలంగా కుక్క గొడుగుల్లా పలు రకాల పార్టీలు వెలిశాయి. ఇందుకొక కారణంగా చామపా ప్రాతినిధ్య ఎన్నికల పద్ధతిని పెంపొందించారు ఈ పద్ధతి వల్ల ఎవరికీ సరైన మెజారిటీ లభించక మంత్రివర్గాలన్నీ అస్తుబిస్తు సంకీర్ణ మంత్రివర్గాలుగా తయారయ్యాయి. ఒక్కొక్కసారి ప్రభుత్వాల ఉనికి నెలలు కాదు రోజులు నిర్ణయిస్తూ వచ్చాయి. ఈ అనిశ్చిత పరిస్థితినే “ఇమ్మొబైలిజం” అన్నారు. కొన్ని నందర్నాల్లో ఇటలీలో, మరికొన్ని నందర్నాల్లో అమెరికాలోనూ ఇలాంటి పరిస్థితులు తలెత్తకపోలేదు.

Imperialism - సామ్రాజ్యవాదం. రాజకీయ పరిభాషలో దీనినే సామ్రాజ్య విస్తరణ వాదం అని కూడా అంటారు. వ్యాపారం పేరిట వచ్చి వ్యవహారం చక్కబెట్టిన బ్రిటన్ మన పాలిట సామ్రాజ్యవాద దేశం. అయితే, ఇతరుల అధికారాలను హరించడాన్ని కూడా కొందరు ‘సామ్రాజ్యవాదం’ అంటున్నారు. ఉదా: అమెరికన్ పార్లమెంట్ అధికారాలను కూడా తాను హస్తగతం చేసుకోడానికి రిచర్డ్ నిక్సన్ ప్రయత్నించినప్పుడు అతణ్ణి అమెరికన్లు ఇంపీరియలిస్టు ప్రెసిడెంటు అని విమర్శించారు.

Impromptu - అకస్మికంగా / అప్రయత్నంగా / ఎలాంటి ప్రత్యేక ఏర్పాటు లేకుండా (చేసే వర్కటన, తనిఖీ వగైరాలకు సంబంధించి)

Indochinese Peninsula - ఇండో చైనా ద్వీపకల్పం. ఇందులో బర్మా, కంబోడియా, లావోస్, వియత్నామ్ దేశాలున్నాయి.

Insurgent - రాజ్య ధిక్కారకుడు, ధిక్కారక సభ్యుడు

Interest Groups - స్వార్థ వర్గాలు : రాజకీయ వ్యవస్థలో ఒక ప్రత్యేక వర్గం (సెక్షనల్) ప్రయోజనాలను కొమ్ముకాసి ముందుకు నెట్టడం కోసం ఏర్పడిన సంస్థలను “ఇంటరెస్ట్ గ్రూపులు” అంటారు. ఉదా: ఇలాంటివి ఫ్రేడ్ యూనియన్లు, వృత్తి సంఘాలు, యాజమాన్య సంఘాలు, ప్రెషర్ గ్రూపులు లాంటి వ్యవహార సంఘాలు వగైరా. పార్లమెంటరీ వ్యవస్థలో ‘లాబీ’ వర్గాలు కూడా ఇలాంటివే.

International Socialism (Three

Internationals) = అంతర్జాతీయ సోషలిస్టు ఉద్యమం / వ్యవస్థ. శ్రామికవర్గ అంతర్జాతీయ ట్రాక్టాన్ని సోషలిస్టు, కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతాలు ఆమోదించినవే. ఈ ఆదర్శం లక్ష్యంగా వెలసినవే - సెకండ్, థర్డ్ ఇంటర్నేషనల్ సంస్థలు. అంతర్జాతీయ సోషలిస్టు ఉద్యమంలో థర్డ్ ఇంటర్నేషనల్ ఒక భాగం. దీనినే “కొమింటర్న్” అని కూడా అంటారు. ఫస్ట్ ఇంటర్నేషనల్ వ్యవస్థాపకులు కారల్ మార్క్స్, ఎంగెల్స్ (1864). సెకండ్ ఇంటర్నేషనల్ 1889లో పారిస్ లో ఏర్పడింది. రెండవ ఇంటర్నేషనల్ మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంతో బలహీనపడిపోయింది. ఇందుకు ప్రధాన కారణంగా - పెట్టుబడిదారీ దేశాలు ప్రారంభించే యుద్ధాలను ఆయా దేశాల్లోని సోషలిస్టు పార్టీలు వ్యతిరేకించాలని నిర్ణయించినప్పుడు తీరా ఆచరణలోకి వచ్చేసరికి ఈ పార్టీలు తమ తమ దేశీయ ప్రభుత్వాలకు కొమ్ముకాయడమేనని అంటారు. తర్వాత ఈ సెకండ్ ఇంటర్నేషనల్ ను 1923లో సంస్కరించారు. ఇప్పటి సోషలిస్ట్ ఇంటర్నేషనల్ దీని చలవే. అయితే ఈ ఇంటర్నేషనల్ రాజకీయంగా సంస్కరణ వాద పక్షం, విప్లవ సిద్ధాంతానికి వరమ వ్యతిరేకం. క్రమంగా ఇలా ఈ ఇంటర్నేషనల్ బలహీనపడడంతో రాడికల్ కార్యక్రమంలో 1919లో ముందుకు దూసుకువచ్చిన సంస్థ థర్డ్ ఇంటర్నేషనల్. రష్యాలు బొల్షివిక్ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన దరిమిలా లెనిన్ ఆధ్వర్యంలో ఈ థర్డ్ ఇంటర్నేషనల్ అవతరించింది.

Interpol - అంతర్జాతీయ పోలీసు (నేర) విచారణ సంస్థ (International Criminal Police Organization).

IRA (Irish Republican Army) = ఐరిష్ రిపబ్లికన్ ఆర్మీ: ఉత్తర ఐర్లాండ్ బ్రిటన్ పెత్తనాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ 1916 నుంచీ గెరిల్లా యుద్ధం సాగిస్తూన్న సంస్థ. దీని రాజకీయ సంస్థ “సినైఫిన్”. సినైఫిన్ అంటే “మా అంతట మేము” అని. అంటే స్వయం శక్తితో సాగించిన ఉద్యమం ఇది. 1905లో ఈ రాజకీయ పక్షం ఏర్పడగా ఆ తర్వాత పదకొండేళ్ళకు దాని విమోచన సంస్థగా ఐ.ఆర్.ఎ. అవతరించింది.

Iron Curtain 'ఐరను తెర': ఈ పదం తరచుగా రష్యాపై దేశాలను ఉద్దేశించి కల్పించింది. ఈ దేశాలనుంచి తమకు అవసరమైన సహస్య సమాచారం లభించడం లేదన్న ఆత్మగౌరవ కపిబలీన్సు దేశాధినేతలు ఆర్మీ వ్యాప్తిలోకి తెచ్చిన పదం ఇది. ఈ పదాన్ని వాడిన ఎక్స్ ట్రీబున్ యుద్ధ కాలపు ప్రధానిగా ఉన్న పిన్నీటన్ చర్చిల్ అని కొందరంటే, కాదు తూర్పు యూరప్, ఆగ్నేయ యూరప్పై సోవియట్ అధిపత్యాన్ని వర్ణించేందుకు నాజీ హిట్లర్ జర్మనీ సమాచార మంత్రి జోసెఫ్ గేబెల్స్ అని మరికొందరంటారు. ఇదే వరసలో చైనాలో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తర్వాత ఆర్పడినుంచి కూడా తమకు తగిన సమాచారం అందనందుకు దుర్గత కపిబలీన్సు రాజ్యాధినేతలు చైనాను "అపిటీ తెర" / బాంబు బంగుర తెర (Bamboo curtain) అని పేరు పెట్టారు.

Isolationism - తటస్థ విధానం/వేర్పాటు విధానం: అంతర్జాతీయ విధానంలో ఇదే వ్యూహం. తన అంతరంగిక వ్యవహారాలకు ఎలాంటి హాని కలగనంతవరకూ ప్రపంచ వ్యవహారాలలో తనకు అనక్తి లేదనీ, ఇతర దేశాల అంతరంగిక వ్యవహారాలలో కూడా తనకెలాంటి అనక్తి లేదనీ ప్రకటించే దేశానికి ఈ సూత్రం వర్తిస్తుంది. అంటే పెక్కు ఘర్షణలలో ఎలాంటి జోక్యం లేకుండా కిమ్మన్నానిగా ఉండే దేశ విధానాన్ని తటస్థ విధానంగా పేర్కొన్నారు. 1823లో రూపొందిన మన్రో సిద్ధాంతం (Manroe doctrine) ఈ వైఖరికి నిదర్శనం. 19వ శతాబ్దంలో ఎక్కువ భాగం, 20వ శతాబ్దంలో రెండు యుద్ధాల మధ్యకాలంలోనూ అమెరికా అనుసరించిన చైదేశిక నీతి ఇదే. తన స్వప్రయోజనాలకు సరిపోయినప్పుడు తటస్థ విధానాన్ని అనుసరించి, తన ప్రయోజనాల రక్షణ కోసం ఆసియా వ్యవహారాల్లోనూ, హవాయి, ఫిలిప్పీన్స్ అంతరంగిక వ్యవహారాల్లోనూ జోక్యానికి దిగింది అమెరికా. రెండు యుద్ధాల మధ్య కాలంలో అమెరికా నానాజాతి సమితినుంచి దూరంగా వుంది. 1941 అఖిల్ జపాన్ దాడికి దిగిదాకా రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలో నానాజాతి సమితి జోక్యం చేసుకోకుండా అమెరికా నిరేధించింది. ఈ తాటస్థ్యం

వల్ల అమెరికాకు వారిగిన ప్రయోజనాలెలా వున్నా విధానం యూరప్కు ఉపద్రవంగా మారింది. అమెరికా తాటస్థ్యాన్ని అడ్డుగా పెట్టుకొని యూరప్లో నియంతలు తలెత్తారు.

Jacobins = 1789 లగాయతా ఫ్రెంచి విప్లవకాలంలో ఎందరినో ప్రభావితం చేసిన విప్లవ సంస్థ సభ్యులను "జాకోబిన్స్" అంటారు. వారి సిద్ధాంతాన్ని 'జాకోబిన్జం' అంటారు. దీని లక్ష్యం - ప్రజా వాణిని ప్రజాస్వామికంగా వ్యక్తీకరించగల జాతీయ పార్లమెంటు స్థాపన, రాజ్య సార్వభౌమాధికారానికి పార్లమెంటే ఏకైక ప్రతీకగా గుర్తించడం.

Jingo = ఉన్మత్త జాతీయ వాది / జాతీయోన్మాది (ఇతనుకూడా జాత్యహంకారికి దగ్గర చుట్టమే. ప్రధానంగా కయ్యానికి కాలుదువ్వే విదేశాంగ నీతి యితడి వేదం).

Judicial Review = న్యాయ సమీక్ష : రాజ్య పాలనా వ్యవహారాలలో ప్రభుత్వం (ఎగ్జిక్యూటివ్) తీసుకునే ఫలనా చర్యగాని లేదా శాసన వేదిక (లెజిస్లేచర్) చేసే ఫలనా నిర్ణయంగానీ ఎంతవరకు రాజ్యాంగ విహితం అని విచారించి అత్యున్నత న్యాయస్థానం చేసే సమీక్షను, నిర్ణయాన్ని జ్యూడిషియల్ రివ్యూ అంటారు. న్యాయస్థానం స్వతంత్ర ప్రతిపత్తితో వ్యవహరించగల అవకాశం వున్న ప్రతిచోటా ఈ న్యాయ సమీక్షకు విలువుంది.

Junta - సైనికాధికార ముఠా (రాజ్యాంగ యంత్రాన్ని హస్తగతం చేసుకున్న తర్వాత పెత్తనం చెలాయించే సైనికాధికార ముఠా).

Just War = ధర్మయుద్ధం : కొన్ని సందర్భాల్లో యుద్ధం సమర్థనీయమవుతుంది. అప్పుడది ధర్మయుద్ధంగా ప్రజలు పరిగణిస్తారు. స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలకోసం దేశాలు, ప్రజలు సాగించే పోరాటాలు, యుద్ధాలు, ధర్మ యుద్ధాలకింద లెక్క. కాగా కొందరు స్వార్థ ప్రయోజనాలకోసం రాజ్య కాంక్షకొద్దీ ప్రజలపై రుద్దే యుద్ధాలు అధర్మ యుద్ధాలుగా పరిగణనలోకి వచ్చాయి. ఈ తరహా యుద్ధాలు నృష్టించేవాళ్ళు సామ్రాజ్యవాదులు, నయా వలసవాదులు. అదిలో ధర్మయుద్ధ సిద్ధాంతాన్ని బలపర్చిన ముఖ్యులు

గ్రాటియన్. కామ్యూల్ పపెందార్స్ (1632 - 94).

KGB = రష్యన్ గూఢాచారి సంస్థ. (రష్యన్ భాషలో కీసి ఆర్డర్ "Committee for State Security" అని).

Kibbutz = యూదు ఉద్యమం : యూదులకు ప్రత్యేక రాజ్య ప్రతిపత్తిని సాధించేందుకు 1930లలో ప్రారంభమైన యూదుల పోరాటంలో పాల్గొన్నారో తలెత్తిన ప్రత్యేక ఉద్యమాన్ని ఇలా పిలుస్తారు. ఇజ్రాయేల్ ఏర్పడిన తర్వాత వ్యవసాయాభివృద్ధి కోసం బీడు భూముల్ని సారవంత క్షేత్రాలుగా మార్చేందుకు అదిలో "కీబుజ్" ఉద్యమం తలెత్తింది. సామూహిక దృక్పథం ఈ ఉద్యమానికి ఆయువుపట్టు. ప్రయవేబ్ అన్సికంటే సంఘ శ్రేయస్సుకూ, సామూహిక వర్తనానికి ప్రాధాన్యమిచ్చిన ఉద్యమం. పెట్టుబడిదారీ సమాజాలకు కీలకమైన స్వార్థ ప్రయోజనాలకు భిన్నంగా "కీబుజ్" సామూహిక ప్రయోజనాలకు పెద్ద పీట వేసింది. వ్యక్తి వాదాన్ని తగ్గించడం స్త్రీలను వంటింటి కుందేళ్ళుగా ఉంచక సాంఘికీకృతి కార్యక్రమాలకు మళ్ళించి, పిల్లల పెంపకం బాధ్యతను సామూహిక బాధ్యతగా మలచిన ఉద్యమం ఇది.

Knesset = (కెసెట్) ఇజ్రాయేలీ పార్లమెంటు

Korean war = కొరియా యుద్ధం : కొరియన్ ద్వీపకల్పంపై చైనా దాదాపు రెండువేల సంవత్సరాల పెత్తనం చెలాయించింది. (ముఖ్యంగా 13 - 19 శతాబ్దాల మధ్య) తర్వాత అది కొంత కాలంపాటు స్వతంత్రంగా ఉంది. కాని 1910లో జపాన్ కొరియాపై దురాక్రమణ చేసింది. రెండో ప్రపంచ యుద్ధం చివర్లో జపాన్ ఓడిపోయిన దరిమిలా కొరియాను 38వ అక్షాంశ రేఖ పొడవున రెండు భాగాలుగా చీల్చారు. ఒక భాగం సోవియట్ ఆధిపత్యంలోకి, రెండో భాగం అమెరికన్ల ఆధిపత్యంలోకి వెళ్ళింది. రెండు కొరియాలలో రెండు ప్రభుత్వాలు వెలశాయి. తర్వాత కమ్యూనిస్టులు ఉత్తర కొరియాను ఆక్రమించినందుకు అమెరికా దక్షిణ కొరియాను రెచ్చగొట్టి న్యాయంగా ఐక్యరాజ్య సమితి చాటున అమెరికన్ సేనలను దించింది. జనరల్ మెకార్థర్ ఉత్తర కొరియాపై దాడికి కాలుదువ్వడమే కాక

పొరుగున ఉన్న కమ్యూనిస్టు చైనా రిపబ్లిక్ పైన కూడా కాల్చువ్వడానికి ప్రయత్నించి, కొరియా యుద్ధాన్ని విస్తృతం చేయబోయాడు. కాని ఉత్తరకొరియా - చైనా సేనలు ఉమ్మడి వ్యూహంతో సమితి జోక్యాన్ని, మకార్థర్ వ్యూహాన్నీ తుత్తునియలు చేయగల్గాయి. ఆ తరువాత జరిగిన వియత్నాం యుద్ధంలో కంటే ఎక్కువ సైనిక నష్టాలను అమెరికా చవి చూడవలసి వచ్చింది. మకార్థర్ను సైన్యాధిపతి పదవి నుంచి అమెరికా తొలగించింది. కొరియాలో యుద్ధ విరమణ కోసం కృషి చేసిన దేశాలలో ఇండియా ఒకటి.

Ku Klux Klan (K.K.K.) = వేధింపు సంస్థ : రంగుజాతుల వారిని / శ్వేతేతర జాతులను వేధించే సంస్థను 'కుక్లక్స్ క్లన్' అంటారు (అమెరికా). అమెరికాలో 'క్లన్' పేరిట వేర్వేరుగా 42 సంస్థలున్నాయి. ఇది ఫాసిస్టు సంస్థ, జాత్యహంకార సంస్థ.

Kuomintang = "కొమింటాంగ్" : ఇది చైనాలోని ఒకప్పుటి రాజకీయ పార్టీ. దీని నాయకుడు చాంగ్ కైషి. ఇతడు చైనా విప్లవోద్యమానికి తాళలేక దేశం విడిచి పారిపోయి తైవాన్ దీవిలో తలదాచు కున్నాడు. తర్వాత ఆయన వారసులు తైవాన్లో అమెరికాకు తైవాతీలుగా మారి ఒక ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచుకొని అదే అసలైన 'చైనా ప్రభుత్వం'గా చలామణీ కాజూస్తున్నారు. తైవాన్ (ఫార్మోజా) చైనాలో అంతర్భాగం. నేటికీ రెండు చైనాల పేరిట నాటకమాడుతున్న అగ్రరాజ్యం అమెరికా.

Kuril Islands = ఈ దీవులపై ఆధిపత్యం తమదంటే తమదని జపాన్, రష్యాలు రెండూ వాదులాడు కుంటున్నాయి. రెండో ప్రపంచ యుద్ధ కాలంలో యుద్ధ వ్యూహారీత్యా తప్పనిసరై రష్యా ఈ దీవుల్ని ఆక్రమించవలసి వచ్చింది.

Laissez-faire = స్వేచ్ఛా వ్యాపార సిద్ధాంతం : దేశ ఆర్థిక వ్యవహారాలపైన ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి అదుపాజ్ఞలు ఉండరాదని బోధించే సిద్ధాంతం ఇది. 19వ శతాబ్దపు ఉదారవాద ధోరణుల నుంచి ఇది మొలకెత్తింది. ఆధునిక ప్రపంచంలో కూడా 'గ్లబలైజేషన్' పేరిట ఈ సిద్ధాంతం పునరుజ్జీవనం పొందజూస్తోంది.

వా ఆమెకు యుగంలో ప్రభుత్వం జోక్యం లేకుండా కోసం సంక్షేమ కార్మిక్రమ అమలులోనైనా ప్రభుత్వ

ఆస్పాహుమి కొందరు ఆర్థిక, రాజకీయ శాస్త్రవేత్తల విశ్లాసం. స్వేచ్ఛా వ్యాపార సిద్ధాంత కర్తలలో ప్రముఖులు; డేవిడ్ రికార్డ్, ఆల్ఫ్రెడ్ మార్షల్, ఫ్రీడ్ మాన్.

Latifundia - లాటిఫండియా : లాటిన్ అమెరికాలో జమిందారీ-భూస్వామ్య వ్యవస్థను ఇలా అంటారు. సొంతంగా సాగు చేయకుండా విస్తారమైన భూములపై కర్రపెత్తనం మాత్రమే చెలాయినస్తా సామాన్య మధ్యతరగతి రైతాంగం శ్రమను దోపిడీ చేసే భూస్వామ్య వ్యవస్థను ఇలా అంటారు.

Law and order - శాంతి భద్రతలు

Law of the land - అమలులో వున్న న్యాయం

League of Nations - నానాజాతి సమితి :

ఐక్యరాజ్య సమితి స్థాపనకు ముందున్న ప్రపంచ సంస్థ ఇది. 1918 జనవరిలో - అమెరికా మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంలోకి దిగిన తొమ్మిది నెలల తర్వాత నాటి అమెరికన్ ప్రెసిడెంట్ డ్రైడ్ విల్సన్ “పద్నాలుగు సూత్రాలు” ప్రకటించాడు. అందులో ప్రధానమైన అంశాలు - నూతన ప్రపంచ రాజకీయ వ్యవస్థ ఏర్పాటు, రాజ్యాల మధ్య సమతుల్యతా వ్యవస్థను రద్దు చేయడం, అదరీకి వర్తింపగల నవమి భద్రతా వ్యవస్థను నెలకొల్పేందుకు వీలైన ప్రపంచ వ్యవస్థను ఏర్పరచడం. 1919లో వర్సెల్స్ సంధి పత్రంపై సంతకాలు చేసిన రాజ్యాలు ధృవీకరించి, 1920లో స్థాపించిన ప్రపంచ సంస్థ “లీగ్ ఆఫ్ నేషన్స్”. ప్రపంచ శాంతి స్థాపనకు అవసరమైన సైనిక శక్తి దీనికి లేదు. ఆర్థికపరమైన ఆంక్షలు విధించగల అధికారముగాని వాటిని అమలుపరచగల యంత్రాంగం “నానాజాతి సమితి”కి లేదు. శ్రమంగా క్షీణించిపోతున్న ఈ సంస్థ 1946లో రద్దయింది. అయితే లీగ్ ఆఫ్ నేషన్స్ శాశ్వత విజయాలగా చెప్పదగినవి రెండు : 1) అది నెలకొల్పిన ప్రపంచ న్యాయస్థానము, ఏర్పరచిన అంతర్జాతీయ కార్మిక సంస్థ.

Left Adventurism - అతివాద దుందుడుకు

తనం. (దీనినే అతివాద బాలారిష్టం అని లెనిన్ అభివర్ణించాడు. ఇది శాస్త్రీయ మార్క్సిజానికి విరుద్ధం)

Leftist - వామపక్షీయుడు / ఉదారవాది / డెమోక్రటిక్ సోషలిజంలో విశ్వాసం ఉన్న వ్యక్తి.

Leninism - లెనినిజం : వ్లాదిమీర్ ఇలిచ్ లెనిన్ రష్యన్ బోల్షివిక్ విప్లవనేత, విప్లవ రష్యా నిర్మాత. ఆయన రష్యన్ సమాజ అవసరాలకు అనుగుణంగా కమ్యూనిజం సిద్ధాంతాన్ని రూపుదిద్దినందున ఈ పేరు వ్యాప్తిలోకి వచ్చింది. ఆ తర్వాత పశ్చిమ యూరోప్ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు, శ్రమంగా ప్రపంచ వ్యాపితంగా కార్మికవర్గ పక్షాలా మార్క్సిజంతో పాటు లెనినిజాన్ని కూడా తమ సిద్ధాంతంగా ఆమోదించాయి. తద్వారా రెండూ కలిసి మార్క్సిజం-లెనినిజంగా వ్యాప్తిలో వున్నాయి.

Liberalism - ఉదారవాదం: ఈ వాదం 19వ శతాబ్దం ఆఖరి పాదంలో ప్రచారంలోకి వచ్చింది. చారిత్రికంగా చూస్తే ‘లిబరలిజం’ అనేది మిగులు సగులు పూర్వకం రాచరికపు అధిపత్యపు సంకెళ్ళ నుంచి స్వేచ్ఛకోసం ప్రారంభమైన మధ్యతరగతి లేదా బూర్జువా వర్గ ఉద్యమం. అనాటి అన్ని రకాల ‘స్వేచ్ఛా’ ఉద్యమాలతోనూ (స్వేచ్ఛా వాణిజ్యం, పౌరహక్కులు, మానవహక్కుల ఉద్యమాలు వగైరా) దీనికి సంబంధం ఉంది.

Libertarianism - ఇది కూడా ఓ తరహా ఉదారవాదమే. కాని లిబరల్ కాపిటలిస్టు విశ్వాసాలను అతిగా సాగలాగి అతి ఉదారవాద ధోరణులకు దారితీసిన సిద్ధాంతం ఇది. దీనికి మూలం అమెరికా, బ్రిటన్, స్కాండినేవియాలు. రేగనోమిక్స్ ను, ధారవిజంనూ (రేగనో-ధాచర్ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ధోరణులను ఇలా అంటారు) ఇందుకు ఆధునిక ఉదాహరణలుగా ఆర్థికవేత్తలు పేర్కొంటారు. లిబర్టేరియన్ల వాదం అంతరార్థం - పౌరులందరికీ కొన్ని నిర్దిష్టమైన హక్కులుంటాయి. వీటిని రద్దు చేయలేరు. వదులుకోనూ లేరు. సమిష్టి ప్రయోజనాల పేరిట వీటిని బలిపెట్టనూ లేరు. లిబర్టేరియనిజాన్ని సంస్కరించడానికి ప్రయత్నించిన

వాళ్ళు నోజెక్, రాల్స్, హైక్. 'తొండముదిరి ఊనరవెల్లి' అయిందన్నట్లుగా ఈ లిబర్టేరినిజానికి చేసిన వెర్రితల "అనార్కిజం" (అరాచకవాదం)! కోటికి పడగలెత్తించే కేవల "ద్రవ్యవాదా"నికి రాజకీయ భావనా రూపమే లిబర్టేరియనిజం.

Lie in state - ప్రభుత్వ లాంఛనాలతో అంత్య క్రియలు జరిగే నాయకులకు / ప్రభుత్వాధినేతలకు వర్తింపజేసే లాంఛనాన్ని ఇలా అంటారు. (Those entitled to a state funeral are a president, a former President, a Prime Minister, Former P.M., or a President elect or any other person designated by the president).

Limited war - పరిమిత యుద్ధం / స్థానిక యుద్ధం: అణ్వస్త్ర పోటీ యుగంలో వరసరం అణుయుద్ధానికి కల్పవృక్ష అగ్రరాజ్యాల జోక్యానికి దారితీయకుండా ఎక్కడికక్కడ స్థానికం చేసే ఘర్షణను పరిమిత యుద్ధం అంటారు. ఉదా: కొరియా యుద్ధం, అరబ్-ఇజ్రాయిలీ యుద్ధాలు, దక్షిణ అట్లాంటిక్ లు, అర్జెంటీనా - బ్రిటన్ ల మధ్య ఘర్షణ. ఇరాక్ పై తలపెట్టిన గల్ఫ్ యుద్ధం చూడడానికి పరిమితంగా కన్పించినా ఆంగ్ల - అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు దానిని నూతన మారణాస్త్రాల పాటవ పరీక్షా క్షేత్రంగా (గల్ఫ్ ప్రాంతాన్ని) మార్చివేశారు.

Lobby - సాధించు వర్గం: దీని మూలం పార్లమెంటు 'లాబీలు'; వోటింగ్ జరిగిన తర్వాత కూర్చుని వ్యవహారాలు రాజకీయ వ్యవహారాలు చర్చించుకోవడాన్ని గుసగుసలు పోవడాన్ని చిలాబీయింగ్ అంటారు. 'లాబీ' కి దిగాడంటే లావాదేవీకి దిగాడని అర్థం. వత్తిడి ద్వారా (సాధించు ద్వారా), వాదన ద్వారా లేదా మరో ప్రలోభం ద్వారా పాలకులచేత వని చేయించుకోవడమే 'లాబీయింగ్'. ఈ కార్యక్రమంలో ఉండే వారిని మరో విధంగా 'ప్రెషర్ గ్రూపు' అంటారు.

Lobbyist - సైరవీకారుడు (పట్టాలు చేయించడానికి, వాటిని నిలుపు చేయించడానికి ఒక గ్రూపు / సంస్థ / పాలక వర్గం తరపున కమీషన్ తీసుకొని పనిచేసే సైరవీకారుడు).

M - 7 = ఇండియా, దక్షిణాఫ్రికా, మారిషస్, కెన్యా, ఓమన్. సింగపూర్, ఆస్ట్రేలియా (హిందూ మహా సముద్రాన్ని ఒరుసుకుని ఉన్న దేశాలు). వీటి సమావేశం మారిషస్ లో జరిగింది. అందుకని **M**- గుర్తు.

Mafia / Mafiosi = మాఫియా ముఠా : నేరగాళ్ళు రహస్య కార్యకలాపాలు సాగించే సంస్థనూ, దాని సభ్యులనూ ఇలా అంటారు. అయితే నేరాన్ని వృత్తిగా చేపట్టి అజ్ఞాతంగా అత్యాచారాలకు పాల్పడే ఆర్గనైజ్డ్ క్రైమ్ కూ దీనికి తేడా ఉంది. మాఫియా ప్రధాన కార్యకలాపాల్లో ఒకటి - రాజకీయ వేత్తలతో, బిజినెస్ గ్రూపులతో సన్నిహిత సంబంధాలు పెట్టుకోవడం.

Maginot line - అత్యుత్తమ శ్రేణి (దీని పుట్టుక రెండు ప్రపంచాల మధ్య కాలంలో. జర్మన్ల దాడినుంచి ఫ్రెంచి దుర్గాలను రక్షించుకోవడానికి ఏర్పడ్డ శ్రేణి పేరిది. అయినా దాన్ని జర్మన్లు కూలుస్తూనే వచ్చారు. ఈ రక్షణ శ్రేణి ప్రతిపాదకుని పేరు మేజినాట్).

Magna carta - హక్కుల పత్రం (వ్యక్తిగత, రాజకీయ హక్కులను 13వ శతాబ్దంలో ఇంగ్లండు రాజు జాన్ ఆనాటి భూస్వామ్య వర్గాలకు మాత్రమే ధారాదత్తం చేశాడు. దీని ద్వారా తన రాచరికాన్ని కుదించుకున్నాడు).

Mandate - ఆదేశం: ఎన్నికలలో విజయం పొందిన పక్షాలు (తక్కువ మెజారిటీతో గెలుపొందిన సరే) దేనికే ప్రజలు తమను పాలనాధికారం చెలాయించమని "ఆదేశం" చారని చెప్పుకొంటాయి. పార్టీ నిర్దేశిత విధానాలను అమలు చేయాలన్నది "ఆదేశం", సారాంశం. దానినే 'మాండేట్' అంటారు. దీనిని ప్రత్యామ్నాయంగా ఎడ్మండ్ బర్క్ "డెలిగేషన్" అనే సిద్ధాంతాన్ని రూపొందించారు. అధికారాన్ని మరొకరికి బదలాయించడాన్ని, విధానాల అమలుకు ఈ బదలాయించు అవసరం అని భావించడాన్ని ఈ సిద్ధాంతం ప్రతిపాదించింది. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత నానాజాతి సమితి (లీగ్ ఆఫ్ నేషన్స్) ఓడిపోయిన జర్మన్, టర్కీపై సామ్రాజ్యాల ఆధిపత్యంలో ఉన్న వలస దేశాల పరిపాలనాధికారాలను యుద్ధంలో గెలిచిన కొన్ని రాజ్యాలకు బదలాయించింది. ఈ బదలాయించులను "మాండేట్స్" అన్నారు. "మాండేట్"

‘అంతకు లక్షల సంవత్సరాల పాతం త్రాసే ప్రకటించడం.

‘మహా వ్యవస్థాపక సూత్రం లక్షం కూడా ఇదే.

Maoism = మహా సిద్ధాంతం : కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతానికి ప్రధానంగా వ్యవసాయక దేశమైన చైనాకు, ఆసియా దేశాలకు అనుగుణమైన రాజకీయ, సైనిక వ్యూహావళి చేసిన మహా సూత్రాలను ‘మహావిజయం’ అంటారు. సోవియట్ ప్రయోగం ప్రధానంగా కార్మికవర్గ విప్లవం కాగా, చైనాలో మహా ప్రయోగం ప్రధానంగా రైతాంగ కార్మిక విప్లవం. మార్క్సిజం-లెనినిజానికి ఆసియా దేశాల రైతాంగ - వ్యవసాయ కార్మిక ప్రయోజనాల దృష్ట్యా సూత్రం భాష్యం చేప్పిన సిద్ధాంతకర్త ప్రతి విదేశీ భావజాలం దేశీయ ప్రయోజనాలకు చాకిరీ చేయాలనే పాత సంప్రదాయాలు నన్ను సమాజ సృష్టికి మాత్రమే దోహదపడాలనే ఈతని సిద్ధాంతం.

Marshall Islands = బ్రిటీష్ పరిశోధకుడు జాన్ మార్షల్ పేరిట వెలసిన దీవులు.

Marshall Plan = మార్షల్ పథకం : ఆమెరికాలో ట్రూమన్ ప్రభుత్వ పాలనలో విదేశాంగ మంత్రిగా పనిచేసిన జార్జి మార్షల్ రూపొందించిన పథకం. మార్షల్ పథకం ప్రధాన లక్ష్యం యుద్ధానంతరం యూరప్ దేశాల ఆర్థిక వ్యవస్థలను పునర్వ్యవస్థీకరించడానికి ఆర్థిక సహాయం అందించడం. యుద్ధం వల్ల చితికిపోయిన యూరప్ దేశాల పరిస్థితులను చక్కదిద్దడం కోసం డాలర్ల సహాయం పేరిట వెలసిన పథకం ఇది. ఇందుకోక పరతు విడిచిపెట్టాడు మార్షల్. యూరప్ దేశాలు పరస్పరం సహకరించుకోవలెగాని కలహించు కోకూడదు అని. ఫ్రాన్స్, బ్రిటన్లు ఈ పథకానికి ఆహ్వానం తెల్పగా, యుద్ధానంతర యూరప్ తన గుప్పెటలోకి తెచ్చుకోవాలని పెత్తనం చెలాయించాలని అమెరికా ఈ ఎత్తు ఎత్తించింది సోవియట్ ఈ పథకాన్ని తిరస్కరించింది. తూర్పు యూరప్ తన చట్ట సడలిపోతుందని భయపడింది. 1948 నుంచి యూరప్ లోకి డాలర్ల ప్రవాహం ప్రారంభమైంది. యూరప్ దేశాల ఆర్థిక వ్యవస్థలకు సహాయం చేయడంతో పాటు మార్షల్ ప్లాన్ కలతలకు, కార్యజ్ఞాలకు కూడా కారణమైంది.

Marxism - Leninism = మార్క్స్ సిద్ధాంతాలను జార్ చక్రవర్తుల పాలనలో అణగారిన కుసారిల్ని పోతున్న రష్యన్ సమాజానికి వర్తింపజేసి 1917 అక్టోబర్ రష్యన్ మహా విప్లవానికి సారధ్యం వహించిన లెనిన్ వ్యూహ రచననే లెనినిజం అంటారు. ఉభయ సిద్ధాంతాల మేలికలయికయే మార్క్సిజం - లెనినిజం.

Marxism = మార్క్సిజం : కారల్ మార్క్స్ సిద్ధాంతాలనే మార్క్సిజం అంటారు. దానికి పునాది “కమ్యూనిస్టు మానిఫెస్టో”. రచన. శాస్త్రీయమైన వివరణల ద్వారా దేశ దేశాల ఆర్థిక, రాజకీయ, సాంఘిక పరిస్థితుల అధ్యయనం ద్వారా పెట్టుబడికి - శ్రమశక్తికి మధ్య సాగుతున్న సంకుల సమరానికి కారణాలను అన్వేషించడం ద్వారా ప్రపంచ కార్మికవర్గం విమోచనకు ఈ విశిష్ట ప్రణాళికను, తదితర సాంఘిక, తాత్విక సైద్ధాంతిక పునాదిని ఏర్పరచినవాడు కారల్ మార్క్స్. “ప్రపంచ కార్మికులారా! ఏకంకండి. మీకు పోయేదేమీ లేదు. సంకెళ్ళు తప్ప” అన్న నినాదాన్ని విశ్వవ్యాపిత నినాదంగా మార్చింది మార్క్సిజం.

Materialism = భౌతికవాదం : సామాజిక పరివర్తన సంస్థల పుట్టు, పురోగతి - అన్నీ ఈ భౌతిక ప్రపంచం సృష్టేనన్నది ఈ సిద్ధాంతం. మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతాలకే ప్రధానంగా ఈ భౌతిక వాదాన్ని వాడతారు. ప్రతిదీ మారుతూంటుందని, ఈ పరిణామశీల గతిని తర్కించుకొంటూ మంచి - చెడులను విడమర్చుకుంటూ, విమర్శ ఆత్మ విమర్శ ఆధారంగా సమాజం పురోగమిస్తుందన్నది గతి తర్కంగానూ, గతి తార్కిక భౌతికవాదంగానూ (Dialectical Materialism) ప్రచారంలోకి వచ్చింది.

May-Day = “మేడే” : ప్రపంచ కార్మిక దినోత్సవం (మే 1) 16 గంటల పనిదినానికి వ్యతిరేకంగా ఎనిమిది గంటల పనిదినం కోసం ఆరాటపడి పోరాటాలు నడిపి చికాగో మారణకాండ తర్వాత ప్రపంచ కార్మికులు సాధించుకున్న దీక్ష దినం. ఇప్పుడు దాదాపుగా అన్నిదేశాలూ పాటిస్తున్నాయి.

Media = ప్రచార, ప్రసార సాధనాలు (వార్తా పత్రికలు, మ్యాగజైన్లు, వార్తా నెట్వర్కులు, రేడియో, టెలివిజన్).

Mercenary = కిరాయి సైనికుడు

Messiah = విమోచన ప్రదాత, విమోచకుడు

Middle Age = మధ్యయుగాలు : క్రీస్తుశకం 476 నుంచి క్రీస్తు శకం 1450 మధ్య కాలాన్ని ఇలా అంటారు.

Militias = మిలిషియా : ఈ ప్రత్యేక దళాలు రెండో ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత ఏర్పడ్డాయి. యుద్ధం విరుచుకుపడ్డప్పుడు స్థానిక పౌర జనాభా సహాయం పెద్దగా లేకుండానే ఈ మిలిషియారంగంలోకి దిగుతుంది. స్థూలంగా వీటిని పాక్షిక సైనిక దళాలు అనవచ్చు. వీటికి మరో పేరు “పౌర సైనికులు” (citizen soldiers) అత్యయక పరిస్థితులలో మాత్రమే వీరి సర్వీసులను ప్రభుత్వాలు ఉపయోగించుకొంటాయి. అమెరికాలో ‘నేషనల్ గార్డ్స్’ ఇలాంటిదే. ఇవి రిజర్వు దళాలుగా వ్యవహరిస్తాయి.

MIRV = ఇది ఖండాంతర క్రిపేటి. దీనికి అనేక అణ్వాయుధాలు అమరి ఉంటాయి. ప్రతి ఒక్కదాన్ని విభిన్న లక్ష్యాల మీదికి వదలొచ్చు. (Multiple Independently Targetable Reentry Vehicle).

Mittel - Europa = మధ్య యూరప్ ను (మిడిల్-యూరోప్) ఇలా అంటారు. లేదా సెంట్రల్ యూరప్ అని కూడా అంటారు. జర్మనీ ప్రభావంలో వున్న యూరోపియన్ దేశాలన్నింటికీ ఇది వర్తిస్తుంది.

Mobocracy = మూక పాలన

Monaco = వాటికన్ తర్వాత ప్రపంచంలో అతి చిన్న రాజ్యం ఇది.

Monarchy = ఏకస్వామ్యం / ఒకే వ్యక్తి పాలన

Monetarism = ద్రవ్య వాదం (మోనిటరీజం : ఈ వాదకర్త ప్రముఖ ఆర్థికవేత్త మిల్టన్ ఫ్రీడ్మాన్. “చికాగో స్కూల్ ఆఫ్ ఎకనామిక్స్” దానికి కేంద్ర స్థానం. ఈ వాదం ఆర్థిక వేత్తల కంటే రాజకీయ వేత్తలలో ఎక్కువ ప్రాచుర్యం పొందింది. ముఖ్యంగా కాపిటలిస్టు వ్యవస్థలలో అమలులో వున్న కీన్సన్ నిజంకు (కీన్సన్ నిర్ధారణ) ప్రత్యామ్నాయంగా అమెరికా, బ్రిటన్ లలోని రాజకీయ మితవాద వర్గాలు మోనిటరీజాన్ని ప్రచారంలోకి తెచ్చాయి. మోనిటరీజం ప్రధాన లక్ష్యం-

ద్రవ్యోల్పాదాన్ని ఎట్టే పరిస్థితులలోనూ అదుపు చేయడం, తగ్గించడం. ఆర్థిక వ్యవస్థలో స్వేచ్ఛగా ద్రవ్య సరఫరా (మనీ-సప్లై = దబ్బు చెలామణి) వల్ల ద్రవ్యోల్పాదం రేటును అదుపు చేయవచ్చునన్నది ఈ వాదకర్తల విశ్వాసం. మరో మాటలో చెప్పాలంటే స్వేచ్ఛా వ్యాపారం దీని అంతిమ లక్ష్యం.

Monetary policy = ద్రవ్య విధానం : ప్రధానంగా ద్రవ్య చెలామణికి (కరెన్సీ నిర్వహణ, ద్రవ్య మారకం, దాని తాలూకు లావా దేవీలు) ద్రవ్యోల్పాద పరిస్థితులలో డిమాల్బుయేషన్, డిప్రిసియేషన్ వగైరా అంశాలకు సంబంధించిన విధానాన్ని ఇలా అంటారు.

Multilateralism = సామూహిక అణ్వస్త్ర విసర్జన : ఇది అణ్వస్త్ర సంపదకు సంబంధించిన పదం. ఇతరులతో నిమిత్తం లేకుండా ఒక దేశం తనకు తానుగా అణ్వస్త్రాలను విసర్జించడాన్ని “యునీ లేటరీజం” అంటారు. కానీ అన్ని దేశాలు కలిసి క్రమానుగతంగా అణ్వస్త్ర సంపదను తగ్గించడానికి లేదా రద్దు చేయడానికి సామూహికంగా నిర్ణయం చూపేదాన్ని “మల్టీ లేటరీజం” అంటారు. ఈ సమష్టి నిర్ణయవాదానికి 1989లో ఊతమిచ్చిన వాడు సోవియట్ ప్రెసిడెంట్ గోర్బచేవ్.

Nation = జాతి : ఈ భావనకు ఆధారం జాతీయవాదం లేదా “నేషన్-స్టేట్” భావన. ‘నేషన్’ అంటే ఫలానా అని సాంకేతిక పరంగా నిర్వచనం చెప్పలేము. కానీ సామాజిక శాస్త్రంలో ఈ పదానికి ప్రయోజిత నిర్వచనం స్థూలంగా ఇలా ఉంది. ‘నేషన్’ అంటే ఒకే సామూహిక శక్తిగా ఉమ్మడి చారిత్రక సంప్రదాయాలు, ఉమ్మడి సంస్కృతి గుర్తించదగిన సమష్టి భౌగోళిక ప్రాదేశికత ఉన్న జాతి “నేషన్” అవుతుంది. అయితే అన్ని జాతులకూ / దేశాలకూ ఈ నిర్వచనం వర్తించకపోవచ్చు. ఉదా: బెల్జియం. ఇది ఒక నేషన్. కానీ చారిత్రకంగా దీర్ఘకాలంగా అక్కడి కాథలిక్ డచ్ భాషా ప్రజలకూ (ఫ్లెమిష్), వాలాన్ భాషా ప్రజలకూ మధ్య మతపరమైన, భాషా పరమైన పొరపొచ్చాలూ, తగాదాలూ తీవ్రస్థాయిలో వున్నాయి. నేటి రూపంలో వున్న బెల్జియం 1830ల నుంచే ఒక జాతిగా వర్ధిల్లుతోంది. అలాగే చారిత్రకంగా ఒక

స్వరాజ్యము జాతి స్వాభావము లేని మరో దేశం పోరాటం. కమ్యూనిస్టులకు భాగం పోలెండ్ ఒక స్వతంత్ర రాజ్యంగానే లేదు. దాని సరిహద్దులు, భూభాగాలు మధ్య యూరప్ కు ఎటువడితే అటు బదిలీ అయిపోయాయి. అయినా పోలెండ్ జాతీయ సమైక్యతకు ఈ పరిణామాలు అడ్డు రాలేదు. భౌగోళికంగా చెల్లాచెదురై ఉన్నా జాతుల ఉనికి మాత్రం చెక్కు చెదరదు. ఇందుకు ఉదాహరణ యూదుల సమైక్యత.

Nation-State - నేషన్-స్టేట్ / సజాతీయ రాజ్యం: ఉమ్మడి సంస్కృతి, చరిత్ర, భాష, జాతి భావన - వీటన్నింటితో కూడిన ఏకీకృత రాజకీయ వ్యవస్థను 'నేషన్-స్టేట్' అంటారు. చరిత్రలో జాతులు ఉన్నా నేషన్ స్టేట్ ప్రతిపత్తి లేని జాతులు కూడా ఉన్నాయి. ప్రాచీన గ్రీస్ లో గ్రీక్ నేషన్ (జాతి) ఉందిగానీ నేషన్-స్టేట్ లేదు. రోమన్ సామ్రాజ్య పతనం తరువాతనే నేషన్-స్టేట్ భావన తలెత్తి వేళ్ళునుకోసాగింది. "హోలీ రోమన్ ఎంపైర్" - మెర్కాటుతనంతో ముక్కు ముఖం లేకుండా పడి ఉన్న సబ్-స్టేట్స్ ను కూడగట్టి పాలించలేక కునారిల్లిపోయింది. నేషన్-స్టేట్స్ గా అవతరించిన తొలి రాజ్యాలలో ఫ్రాన్స్, బ్రిటన్ లు. ఆధునిక యుగంలో సామ్రాజ్యవాదుల నిరంకుశ స్పార్థాపూరిత నిర్ణయాల ఫలితంగా బలవంతంగా ఏర్పడిన నేషన్-స్టేట్స్ పాకిస్తాన్, చెకోస్లోవేకియాలు. అలాగే తూర్పునయా దేశాలు కొన్నీ. అరబ్ పెనిన్సులలోని నేషన్-స్టేట్స్ అవతరణ కూడా ఇలా జరిగిందే. అరబ్బులను చిన్నాభిన్నం చేయడంలో బ్రిటన్, అమెరికాల పాత్ర నీచుతి నీచం.

National Assemblies - జాతీయ శాసన సభలు (ప్రార్థమెంటులు) ఇవి: బల్గేరియా, చెకోస్లోవేకియా, ఈజిప్ట్, హంగరీ, నేపాల్, పాకిస్తాన్, పోర్చుగల్, ట్యూనిసియా, ఉగాండా, జామిరీ, జాంబియా).

National Socialism - "నేషనల్ సోషలిజం" : నేతి దీరకాయలో నెయ్యి ఎంత ఉంటుందో, హిట్లర్ నేషనల్ సోషలిజంలో కూడా అంత 'సోషలిజం' ఉంది! ఇది ఒకనాటి జర్మన్ నాజీ పార్టీ నిర్దాంతం (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei). యుద్ధంలో ఓడిపోయిన జర్మనీ,

నిరాశ నిస్పృహల మధ్య గడుపుతున్న సమయంలో ప్రజలలో పాలకుల పనుల వల్ల అసంతృప్తి, నిరుద్యోగం, పేదరికం తొండవించడాన్ని అవకాశంగా తీసుకొని హిట్లర్ 'సోషలిజం' పేరుతో జర్మనీ ప్రజలను సమీకరించడానికి ఎత్తుఎత్తాడు, నఫలీకృతుడయ్యాడు. నాన్-జర్మనీ శక్తులను తరిమివేసి, జర్మన్ జాతినంతా ఒక్క శ్రాబీ క్రిందకు తేవాలని జాత్యహంకార ఉద్యమానికి పునాదులు వేశాడు. 1920లలో, 1930లలో యూరప్ లో తలెత్తిన ఫాసిజానికి హిట్లర్ 'నేషనల్ సోషలిజం' తోబుట్టు వయింది. యూదు వ్యతిరేకత దీని ప్రత్యేక తత్వం. లక్షలాది యూదులను రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ కాలంలో హిట్లర్ ఊచకోతకోశాడు.

NATO - 'నాటో' సైనిక కూటమి : దీని పూర్తిపేరు 'నార్త్ అట్లాంటిక్ ట్రీటీ ఆర్గనైజేషన్'. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత పశ్చిమ రాజ్యాల రాజకీయ-సైనిక సంస్థలను సంఘటితపరచిన బలవత్తరమైన సైనిక కూటమి ఇది. దీనికయ్యే ఖర్చులో హెచ్చు భాగాన్ని అమెరికా భరిస్తోంది. కమ్యూనిస్టు దేశాలనుంచి పశ్చిమ రాజ్యాల ఉనికికి ప్రమాదం వస్తుందన్న ఊహతో రక్షణ పేరిట అమెరికా నాయకత్వాన ఏర్పడిన సైనిక కూటమి ఇది. ఇలాంటి సైనిక కూటములే - ఆగ్నేయాసియా సైనిక వ్యవస్థ (South-East Asia Treaty Organization), సెంట్రల్ ట్రీటీ ఆర్గనైజేషన్ (సీట్). ఇవి కూడా అమెరికా ప్రోద్బలంతో ఏర్పడినవే. కానీ ఈ సభ్యదేశాలలో దేనికి కమ్యూనిస్టు దేశాలనుంచి ప్రమాదం రాలేదు. కాని ఆసియాలో, ఆగ్నేయాసియాలో అమెరికా అధ్యర్థంలోని ఈ కూటాలనుంచే ఇండియా - పాకిస్తాన్ లకు, వియత్నాం, కాంబోడియాలకు దఫదఫాలుగా ప్రమాదాలు ఏర్పడ్డాయి. పాకిస్తాన్ ఈ కూటాలలో చాలా సంవత్సరాల వరకు సభ్య దేశం.

Neo-Colonialism - నయా వలస విధానం ('నియో' అంటే సరికొత్త నయా / నవ్య అని అర్థం). దేశాలు స్వాతంత్ర్యం పొందినప్పటికీ పాత సామ్రాజ్యవాద దేశాలు తమ ఆర్థిక, రాజకీయ బలాన్ని ఆనరా చేసుకొని రకరకాల పత్తిళ్ళ ద్వారా ఆయా వ్యతంత్ర దేశాలపై పరోక్షంగా పెత్తనం చెలాయించడానికే వైఖరిని "నయా

వలసవాదం” అంటారు. మరో ముక్కలో - వర్తమాన జేశాలపై పాత వలస వాదుల సరికొత్త పెత్తందారీ తనానికి ఇది మారుపేరు.

Neo-Fascist = ‘నయా ఫాసిస్టు’ : ఇది 1990లో ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చిన పదం. ఇటలీలో తలెత్తిన నయా ఫాసిస్టు పార్టీ (Moviments Sociale Italians - MSI) దీనికి మూలం. జర్మనీలో “రెప్” (Die Republikaner)లాంటి కొన్ని పార్టీలు కూడా నియో ఫాసిస్టు శక్తులే. బ్రిటన్ నేషనల్ ఫ్రంట్ లాంటి నియో ఫాసిస్టు ఉద్యమాలు ఇతర దేశాలలోకూడా ఉన్నాయి. అంటే హిట్లర్ పార్టీని పోలిన జాత్యహంకార శక్తులివి. ఫ్రాన్స్ లో “ది ఫ్రంట్ నేషనల్” కూడా ఇలాంటిదే.

New Class = కులీన వర్గం : ఈ సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినవాడు యుగేష్లావేకియా రాజకీయవేత్త, యుగోస్లావీకియా కమ్యూనిస్టు పార్టీలో తిరుగుబాటు వర్గం ప్రముఖుడైన మిలొవన్ జిలాన్. సమతావాదాన్ని, వర్గ రావాత్యాన్ని కమ్యూనిస్టు రష్యా, తూర్పు యూరప్ రాజ్యాలు ప్రతిపాదించి, ప్రోత్సహించి, అలాంటి వ్యవస్థలను నెలకొల్పినప్పటికీ అక్కడి కమ్యూనిస్టు పార్టీల నాయకత్వ వ్యవస్థలో ఒక కులీన వర్గం (నయా సంపన్న వర్గం) అవతరించిందని జిలాన్ సిద్ధాంతం. ఈ రాజ్యాలలో ప్రయివేట్ ఆస్తిని ప్రధానంగా రద్దు చేసినప్పటికీ ఆర్థికపరంగా చాలా వరకు సమత్వం సాధించినప్పటికీ - ప్రభుత్వం యంత్రాంగంలోనూ, పార్టీ నాయకత్వంలోనూ సీనియర్ పదవులలో వున్నవారు తమకున్న విశిష్టాధికారాలు ఆధారంగా ప్రత్యేకకులీన వర్గంగా అవతరించారని జిలాన్ ధీరీ. ఉన్నతాధికారం, భౌతికంగా భోగభాగ్యాల సమకూడడంతో వీళ్ళు సమతా ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థకు దూరమైపోయారని జిలాన్ వాదన.

New Deal = పునరుజ్జీవన పథకం / న్యూడీల్ : 1933 నుంచి 1945 వరకు అమెరికా ప్రెసిడెంటుగా ఉన్న ఫ్రాంక్లిన్ డిలాన్ రూజ్ వెల్ట్ రూపొందించిన శాంతి కాల విధానాలను “న్యూడీల్” అన్నారు. 1929లో స్టాక్ మార్కెట్ పతనం తర్వాత అమెరికన్ చుట్టబెట్టిన పెను ఆర్థిక సంక్షోభం (గ్రేట్ డిప్రెషన్) వల్ల కల్గిన కష్ట

నష్టాలనుంచి ప్రజలను కడతేర్చడానికి ఈ ‘న్యూడీల్’ను రూజ్ వెల్ట్ ప్రకటించాడు. ఈ సంక్షోభ కాలంలో 30 లక్షల మంది అమెరికన్లు పనులు కోల్పోయారు. దారిద్ర్యం ముమ్మరించింది. “న్యూడీల్” అడుగుజాడల్లోనే క్రమంగా అమెరికాలో ప్రెసిడెంట్ ట్రూమన్ “ఫెయిర్ డీల్”, కెన్నడీ “న్యూ ఫ్రంటియర్”, జాన్సన్ ‘గ్రేట్ సొసైటీ’ పథకాలు కూడా వచ్చాయి. రూజ్ వెల్ట్ న్యూడీల్ శాశ్వత పరిష్కారం కాకపోయినా 1930లలో నిరుద్యోగ సమస్యలను, సాంఘిక సమస్యలను తాత్కాలికంగానైనా పరిష్కరించడానికి తోడ్పడింది. అలాడు సంక్షోభంలో ఉన్న ఆర్థిక వ్యవస్థను కొంతవరకైనా కడతేర్చడం పెద్దఎత్తున ఫెడరల్ ప్రభుత్వం జోక్యం వల్లనే, సహాయక పథకాల వల్లనే సాధ్యమయింది. స్వేచ్ఛ వ్యాపారానికి అలవాటుపడిన వ్యాపారులు, పారిశ్రామికవేత్తలు “న్యూ డీల్”ను వ్యతిరేకించారు. కాని ప్రజలలో ఈ పునరుజ్జీవన పథకం ప్రశస్తి పొందింది. “న్యూడీల్” అమెరికన్ రాజకీయ చరిత్రలో ఒక నూతన అధ్యాయాన్ని అవిష్కరించింది. ఫెడరల్ వ్యవస్థ స్వరూప స్వభావాలలోనే మార్పులు తెచ్చింది.

New Economic Policy. నూతన ఆర్థిక విధానం: దీని కర్త రష్యన్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ నేత, సోవియట్ నిర్మాత లెనిన్. రష్యన్ పార్టీ వదవ (బోల్షివిక్) మహాసభలో దానిని అయిన ప్రతిపాదించాడు. 1921 మార్చిలో సోవియట్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ దీనిని ఆమోదించింది. 1917లో బోల్షివిక్ విప్లవం జయప్రదం అయిన తర్వాత వెంటనే యుద్ధ స్రావించిదికపై ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక విధానాన్ని సడలినూ ప్రకటించిన నూతన విధానాన్నే ‘నెవ’ అన్నారు. అంతకు ముందు రద్దయిపోయిన బ్యాంక్ వ్యవస్థను పునరుద్ధరణ బ్యాంకుల జాతీయీకరణ, దేశీయ వాణిజ్యాభివృద్ధికి అనుగుణంగా నిర్బంధాలు సడలించడం, నరకుల నరఫరా, పంపిణీలపై ప్రభుత్వ స్టానింగ్ కంట్రోళ్ళను సడలించడం, పరిమిత లాభాలను అనుమతించూ పరిమితంగా ప్రయివేట్ ట్రేడింగ్ కు అవకాశం కల్పించడం - నూతన ఆర్థిక విధాన లక్ష్యాలు. అయితే ఏదేశీ పెట్టబడులపై ఆంకులు తొలగించినా, వాటి లాభాల తరలింపును

పూర్తిగా ఆదుపు చేసింది. అందించిన సహాయానికి ముద్రకాగ్ంతకాతం బాభాన్ని అనుమతించి, నిర్మాణ పనులు పూర్తి కాగానే దేశం విడిచి వెళ్ళాలని షరతు విధించింది ప్రభుత్వం. ఈ షరతులకులోబడే విదేశీ సంస్థలు సహాయం అందజేసాయి. దేశీయ చట్టాలకు

ప్రతిఘటించి : బామని ఆ సంస్థలు హామీ పత్రాలు
1929లో స్థానిక మొదటిసారిగా పంచవర్ష ప్రణాళికను ప్రవేశపెట్టిన తరువాత 'సెన్' రద్దయింది. ఈ ప్రణాళికను నెహ్రూ ఎంతగానో కొనియాడాడు.

Nobel Prize - నైసమెట్ కనిపెట్టిన అల్ఫ్రెడ్ నోబెల్ ఉత్తమ పురస్కార పత్రం కూడా నెలకొల్పడం విశేషం. నోబెల్ పేరిట అరు బహుమతులున్నాయి: 1) శాంతికి, 2) రసాయన శాస్త్రానికి, 3) సాహిత్యానికి, 4) భౌతిక శాస్త్రానికి, 5) ఫిజియాలజీ లేదా మెడిసిన్కు, 6) ఏకనమిక్స్కు పురస్కారాలున్నాయి. ప్రతి ఏటా డిసెంబర్ 10న (నోబెల్ వర్ధంతి రోజు) నోబెల్ బహుమతి పురస్కారోత్సవాలు జరుగుతుంటాయి. శాంతి పురస్కారం మాత్రం ఆస్టో నగరంలో జరుగుతుంది. మిగతా బహుమతుల ప్రధానం అంతా స్టాక్ హోమ్లో (స్వీడన్) జరుగుతుంది.

Non-Aligned Nations - అలీన దేశాలు / విబంధ దేశాలు : ఇది కేవల రాజకీయ పదమేగాని ఆర్థిక పరమైన లేదా భౌగోళిక పరమైన పదం కాదు. అటు కాపిటలిస్టు సైనిక కూటమికి, ఇటు సోషలిస్టు సైనిక కూటమికి చెందకపోయినా అలీన దేశాలు స్వీట్జర్లాండ్ లాంటి పూర్తి అలీన దేశాలు కావు. అయినా ప్రపంచ రాజకీయాలలో క్రియాశీలమైన పాత్ర నిర్వహించగల దేశాలుగా ఉంటున్నాయి. అందువల్ల అలీన దేశాలను వర్తమాన దేశాలతో పోల్చి 'నాన్ అలైన్డ్' - "థర్డ్ వరల్డ్" పదాలను గందరగోళ పరచకూడదు. ఎందుకంటే వర్తమాన దేశాల్లో హెచ్చుభాగం అలీన దేశాలే అయినా, యుగస్లేవియా లాంటి అలీన దేశం వార్షిక (పాత సోషలిస్టు) సైనిక కూటమిలో భాగస్వామి కాకపోయినా, వర్తమానదేశం కాదు. అంటే కొన్ని సంపన్న దేశాలు కూడా అలీన విధానాన్ని అనుసరించవచ్చు.

Non-Alignment = అలీన / విబంధ విధానం : ఇది 1950లలో పెక్కు ఆఫ్రో - ఆసియన్ దేశాలకు "శ్రీరామరక్ష" అయింది. ఈ విధాన ప్రతిపాదకులు: నెహ్రూ, నుకర్లే, మార్షల్ టీట్, నాజర్. అప్పటికి అమలులో వున్న రెండు రాజ్య కూటాలకు ముఖ్యంగా రాజకీయ - సైనిక కూటాలకు (కాపిటలిస్టు కూటమి, సోషలిస్టు కూటమి) సమదూరంగా ఉంటూ వాటిలో చేరకుండా తమ స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని కాపాడుకోవడం అలీన దేశాల లక్ష్యం. ఇటీవల సోషలిస్టు దేశాల కూటమి విచ్ఛిన్నం కావడంతో రెండు కూటాల మధ్య "ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం" కూడా సడలడంతో - అలీన ఉద్యమం కూడా నిస్తేజమయింది.

Non-Proliferation Treaty (NPT) - అణ్వస్త్ర వ్యాప్తి నిరోధక ఒప్పందం. 1968లో కుదిరిన ఈ ఒప్పందంపై అయిదు అణ్వస్త్ర రాజ్యాలలో మూడు మాత్రమే సంతకం చేశాయి. అవి: అమెరికా, సోవియట్ యూనియన్, బ్రిటన్. 1992లో ఫ్రాన్స్, చైనాలూకూడా సంతకం చేశాయి. అణ్వస్త్ర యుద్ధ ప్రమాదాన్ని తగ్గించేందుకు లేదా అదుపు చేసేందుకు ఈ ఒప్పందాన్ని ఉద్దేశించారు. అణ్వాయుధాలపై గుర్తొధిపత్యం కోసమే అగ్రరాజ్యాలు ఈ ఒప్పందాన్ని ఉద్దేశించాయని కొన్ని వర్తమాన దేశాల అభిప్రాయం.

Northern Hemisphere - ఉత్తరార్ధ గోళం
"Nuts and bolts" = సాధ్యాసాధ్యాలు / అనుపానులు / అవకాశాలు "to discuss nuts and bolts of working together" కలిసి పనిచేయడానికి ఏ మేరకు అవకాశాలున్నాయో చర్చించడం.

Occident/Occidental = యూరప్సుగాని పశ్చిమార్ధ గోళాన్నిగాని (Western Hemisphere) లేదా ఈ ప్రాంతాలలో నివసించేవారిని గాని ప్రస్తావించదలచినప్పుడు ఇలా అనవచ్చు. (అక్సిడెంట్ / అక్సిడెంటల్).

Official Secrets Act - అధికార రహస్యాల (భద్రత) చట్టం : దీనిపట్టుక బ్రిటన్లో. 1911లో మొదటిసారిగా అక్కడి పార్లమెంటు ఈ చట్టం చేసింది.

దీని లక్ష్యం - బ్రిటన్ లో గూఢచారుల కుట్రదారుల కార్యకలాపాలు నిరోధించడం, ప్రభుత్వ రహస్య పత్రాల రక్షణ. ప్రభుత్వం ఏ సమాచారాన్నియితే బయటికి పాక్కూడదనుకొంటుందో ఆ కీలక సమాచారాన్ని పాక్కకుండా కాపాడడానికి ఈ చట్టం బలమైన ఆయుధం. అయితే సెన్సిటివ్ సమాచారం పేరిట ప్రజలకు వెల్లడించవలసిన విషయాలను కూడా వెల్లడి కాకుండా అధికారుల, పాలక శక్తిగా ఉన్న రాజకీయ వేత్తల కుట్రలు కుహకాలను ప్రజలు తెలుసుకోకుండా జాగ్రత్తపడడానికి కూడా ఈ చట్టాన్ని వినియోగిస్తారు. మనదేశంలో కూడా ఇది అమలులో వుంది. అయితే ఇలాంటి చట్టం అమెరికాలో లేకపోగా 1966లో అక్కడ 'సమాచార స్వేచ్ఛా చట్టం' (Freedom of Information Act) తెచ్చారు. అందువల్లనే వాటర్ గేట్ కుంభకోణంలో, పెంటాగన్ పేపర్స్ వెల్లడిలో పాలకుల, అధికారుల ఆగదాలను పత్రికలు ఎండగట్టగలిగాయి.

Old World - 'పాత ప్రపంచం' : ఆసియా, ఆఫ్రికా, యూరప్ లను ఇలా కూడా పిలుస్తారు. ఇవి పురాతన సంస్కృతీ, సంప్రదాయాలకు, అచార వ్యవహారాలకూ కేంద్రాలన్న ఉద్దేశంతో, వీటిని 'ఓల్డ్ వరల్డ్' అని పేరు పెట్టి ఉంటారు.

Oligarchy - మూరా పాలన

Ombudsman - పెద్ద మనిషి / తీర్చిది : ప్రభుత్వ చర్యలపై నుందించగల పౌరుల హక్కులను కనిపెట్టి కాపాడేందుకు నియమితుడైన పెద్ద మనిషి లేదా తీర్చిది. ఈ పెద్ద మనిషి తీర్పు పద్ధతికి మూలం స్కాండినేవియా దేశాలు. దుష్పరిపాలన వల్ల లేదా అక్రమ పాలన వల్ల ఇబ్బందులకు గురైన పౌరుడు సాధికార తీర్చిది ఫిర్యాదు చేసుకొనే హక్కును ఈ వ్యవస్థ కాపాడుతుంది. ఈ "అంబడ్స్మన్" పద్ధతిని ఇప్పుడు ఇండియాలో కూడా కొన్ని సంస్థలు (ట్రెమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా లాంటి పత్రికలు సహా) అమలు జరుపుతున్నాయి.

Organization of African Unity (OAU) - ఆఫ్రికన్ సమైక్యతా సంస్థ. దీని జననం 1963. ఆఫ్రికన్ అలీన దేశాల మధ్య సమన్వయాకృతమైన విధానాలను ప్రోత్సహించేందుకు ఆఫ్రికాలోని వలస విధానపు

అవశేషాలను రూపుమాపే లక్ష్యంతో ఈ సంస్థ ఏర్పడింది.

Organization of American States (OAS) - అమెరికన్ రాష్ట్రాల ప్రాంతీయ సహకార సంస్థ: పశ్చిమార్ధ గోళంలోని దేశాల మధ్య శాంతిని, భద్రతను, పరస్పర అవగాహనను కాపాడి పెంపొందించు కునేందుకు 1948లో ఈ సంస్థ ఏర్పడింది. అయితే పశ్చిమార్ధ గోళంపై అమెరికా ఆర్థిక, రాజకీయ, సైనిక అదుపులేని ప్రాంతీయ సహకారాభ్యున్నతికి ఈ సంస్థ సరైనవేదిక కాలేకపోయింది. చివరికి ఈ సంస్థలో కేనడా 1990లో సభ్య దేశంగా చేరినప్పటికీ ఈ అసమ స్థితిలో చెప్పుకోదగిన మార్పుమీ లేదు.

Oval office - అమెరికన్ ప్రెసిడెంట్ అధికార కార్యాలయం "వైట్ హౌస్"ను ఇలా కూడా అంటారు.

Overseas Territories - దేశాంతర వలసలు/ అధీన ప్రాంతాలు : ఇలాంటి కొన్ని ప్రాంతాలు, వలసలు, స్వతంత్రదేశాలకావు. భౌగోళిక పరిస్థితులను బట్టి ప్రత్యేకతను చాటుకున్నా వలస రాజ్యాలతో కుదుర్చుకున్న సంధుల ప్రకారం ప్రత్యేక ప్రతిపత్తిని మాత్రమే కలిగి ఉన్నాయి. వీటిని వార్తలలో పేర్కొన్నప్పుడు డేట్లైన్ లో నగరాన్ని పేర్కొంటూనే బ్రాకెట్ లో వలస ప్రాంతం పేరును విధిగా ఉంచాలి : ఉదా: బెర్మూడా, కార్బ్స్, ఫోర్ ఐలాండ్స్, గ్రీన్ లాండ్, గ్రెనెడా, గాడిలోఫ్, గువామ్, మార్షినిక్, ప్యూరిటోరిక్, సార్జీనియా, సిసిలీ.

Pan - Africa - అఖండ ఆఫ్రికా

Pan - America - అఖండ అమెరికా

Pan - Asia - అఖండ ఆసియా

Pan - అఖండ

Papacy - క్రైస్తవ పూజారి వ్యవస్థ (ఈ వ్యవస్థకు పెద్ద పోప్)

Para - Military Force - అత్యవసర భద్రతాదళం
Pardon/Parole/Probation - ఈ మూడు పదాలకు చెప్పే అర్థాలు గందరగోళంగా ఉంటుంటాయి. కాని స్రుతి ఒక్క దానికి నిర్దిష్టమైన అర్థం ఉంది.
పార్డన్ : వ్యక్తిని క్షమించి, మరలాంటి శిక్ష లేకుండా వదిలేయడం.

పాల్ పార్టీ : సాధారణంగా ఈ పదాన్ని రాజకీయ కేసుల సందర్భంలో వాడతారు. దీనినే 'క్రమాభిక్ష' అంటారు.

పెరేల్ : టైటి శక్తి కాలం ముగియకముందే అతని ప్రతివర్తననుబట్టి విడుదల చేయడం. బయటకు వెళ్ళిన వ్యక్తి ప్రవర్తనలో మళ్ళీ ఏదైనా లోపం కనిపిస్తే పెరేల్ ను ప్రభుత్వం రద్దు చేస్తుంది.

ప్రాబేషన్ : నేరస్థుడికి శిక్ష చేసిన తర్వాత సదరు శిక్షను అమలు జరపకుండా, అరెస్టు చేయకుండా కొంతకాలం నిలుపు చేయడం. నేరస్థుడి సత్ప్రవర్తనపై ఆధారపడి దీనిని అమలు జరుపుతారు. ఈ ప్రాబేషన్ సెంటెన్సును విధించే హక్కు, రద్దు చేసే హక్కు జడ్జికి మాత్రమే ఉంటుంది.

Parkinson's disease = వృద్ధాప్యం మీద పడుతున్న కొద్దీ సరాల బిగువ, కరాల నత్తువ వంటల్లో ఓపిక సడలిపోవడం వల్ల వచ్చే వ్యాధి. దీనిని వివరంగా తెలియజెప్పిన ఇంగ్లీష్ వైద్యుడు డాక్టర్ జేమ్స్ పార్కిన్సన్. **Parkinson's law** = తనకు కేటాయించిన వ్యవధిని పూరించుకోవడంకోసమే వ్యక్తికి పని పెరుగుతూ ఉందని నార్తకోల్ పార్కిన్సన్ అనే బ్రిటీష్ ఆర్థికవేత్త వ్యంగ్యంగా వర్ణించాడు. సోమరిపోతులకు ఇదొక హెచ్చరిక. (పార్కిన్సన్ డిసీజ్ అని ఒక వ్యాధి ఉందిగాని దాన్ని కనిపెట్టిన వ్యక్తి ఇంగ్లీషు వైద్యుడు జేమ్స్ పార్కిన్సన్. ఇద్దరికీ సంబంధం లేదు.)

Parliament = శాసన వేదిక / పార్లమెంటు.

Parliamentary Government = పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వం : శాసనసభకుగానీ, పార్లమెంటుకుగాని బాధ్యత వహించే, ప్రభుత్వం (ఎగ్జిక్యూటివ్) ఉన్నప్పుడు దానిని ఇలా అంటారు. ఈ ప్రభుత్వం తరచు ఎలక్షన్ల ద్వారానే ఏర్పడుతుంది. లేదా మరేదైనా విస్తృతమైన వ్యవస్థ ద్వారా నామినేషన్ ద్వారా ఏర్పడుతుంది. చట్టాలు చేయడం శాసన వేదికల ప్రధానమైన పని. అందుకే వీటిని 'చట్ట సభల'ని కూడా అంటారు. ప్రజా ప్రతినిధులుగా నభ్యులు తమను ఎన్నుకున్న ప్రజలకు జవాబుదారీ వహించాలి.

Parliaments = శాసన వేదికలను "పార్లమెంట్స్"

పేరిట పిలిచే దేశాలు : ఇండియా, ఇంగ్లాండ్, ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, డెన్మార్క్, ఫిన్లాండ్, ఫ్రాన్స్, ఐర్లాండ్, ఇటలీ, న్యూజిలాండ్, నార్వే, పోలాండ్ (ఈ వేదికలను కొన్ని చోట్ల కాంగ్రెస్ అనీ, ఇంకొన్ని చోట్ల నేషనల్ అసెంబ్లీ అనీ, మరి కొన్ని చోట్ల పార్లమెంట్ అనీ వ్యవహరిస్తున్నారు. ఉదా: జపాన్ లో డయెట్, స్పెయిన్ లో 'కోర్తెస్', ఇజ్రాయేల్ లో 'కెనెట్', రష్యాలో 'సుప్రీం సోవియెట్' ఇలా.)

Participatory Democracy = భాగస్వామ్య ప్రజాస్వామ్యం : ఇది ప్రత్యక్ష ప్రజాస్వామ్యానికి (direct democracy) ప్రత్యామ్నాయం. కొంతలో కొంత ఇది ప్రాతినిధ్య ప్రజాస్వామ్యానికి (representative democracy) వ్యతిరేకం. చర్చలలో పాలు పంచుకోవడం అంటే విధిగా అంతిమ నిర్ణయాధికారం చెలాయించడంగా భావించరాదు. ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రతినిధులు అంతిమ నిర్ణయాలు చేయడంలో, చట్టాలు చేయడంలో సర్వాధికారులు కావచ్చు. కాని రాజకీయ వ్యవస్థలో పౌరులు పాల్గొని నిర్ణయాలను ప్రభావితం చేయగల "భాగస్వామ్య ప్రజాస్వామ్యాన్ని" కాదనగల హక్కు మాత్రం ఎవరికీ లేదు.

Perestroika = పునర్వ్యవస్థీకరణ (ఈ పదాన్ని సోవియెట్ పతనానికి ముందు మిఖాయేల్ గోర్బచేవ్ ప్రచారంలోకి తెచ్చాడు. సోవియెట్ నూతన ఆర్థిక సంస్కరణలకు యిది నాంది పలికింది. ఇందులో నూతనత్వం ప్రయివేటు వ్యక్తులకు పరిశ్రమల్ని ధారాదత్తం చేయడం).

Persian Gulf = పర్షియన్ గల్ఫ్ : ఇరాన్ దక్షిణ కోస్తా దూర ప్రాంత జలాలను ఇలా పిలుస్తారు. కొన్ని అరబ్ దేశాలు దీన్ని అరేబియన్ గల్ఫ్ అంటాయి. కాని ఈ ప్రాంతీయ జలరాశిని మొత్తంగా పర్షియన్ గల్ఫ్ అనే అంటారు.

Pingpong = టేబుల్ టెన్నిస్ కి మరో పేరు. ఈ మాట ఇప్పుడు దేశభాషలోకి ప్రవేశించి "పింగ్ పాంగ్ దౌత్యం" గా కూడా ("Pingpong diplomacy") పేరులోకి వచ్చింది. ఇది చైనీస్ పరిభాష.

Plebiscite = జనశాసనం (Plebiscitum అనే

లాటిన్ పదం నుంచి వచ్చింది. ఏ ప్రభుత్వ వ్యవస్థ కావాలి లేదా ఎలాంటి పాలకుడు కావాలి అనే విషయంపై జాతి మొత్తం ఖచ్చితంగా తేల్చిచెప్పడం).

Plebiscitary Democracy - జనశాసనాత్మక ప్రజాస్వామ్యం (రాజకీయ సమన్యలపై ఓటర్లు ప్రత్యక్షంగా అభిప్రాయం తెల్పుడానికిచ్చే అవకాశం. దీనిని అమలు పరచడంలో అరితేరిన దేశం స్వీడ్లర్లాండు. అయితే దేశ దేశాల ఆర్థిక నేరస్థుల, రాజకీయవేత్తల దొంగ డబ్బును భద్రం చేసే 'భోపాణం' కూడా ఈ దేశమే!)

Plenary - సర్వసభ్య సమావేశం

PLO - పాలెస్టీనా విమోచన సంస్థ (పాలెస్టీన్ లిబరేషన్ ఆర్గనైజేషన్). అరబ్ భూభాగంపై ఇజ్రాయేల్ ఏర్పడింది లగాయతూ పాలెస్టీనియన్లు నానా అగచాల్లకు గురికావడం వల్ల వాళ్ళు వివిధ రాజకీయ గ్రూపులుగా సమీకృతులై పాలెస్టీనా విమోచన కోసం ఏర్పరచుకున్న సమరశీల సంస్థ ఇది. ఇది 1964లో ఏర్పడింది. మరో మిలిటెంట్ సంస్థ ఫతా (Fatah) అరబ్ భూభాగంలో ఈ కుంపటి పెట్టించినవాళ్ళు ఆంగ్లో-అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు.

Pluralism - (పూర్వలిజం) బహుళ కేంద్రాధికారం/ వికేంద్రీకృత వ్యవస్థ : రాజనీతి శాస్త్రంలో ఇదో సాంకేతిక పదం. లిబరల్ డెమోక్రసీకి లేదా రిప్రజెంటేటివ్ డెమోక్రసీకి దీనిని మారుపేరుగా వాడతారు. ఈ వ్యవస్థలో అధికార కేంద్రం ఒకటి కాదు, అది బహుళ వ్యాపితం. అధికారం వివిధ కేంద్రాల మధ్య వికేంద్రీకృతమవుతుంది. కనుకనే దీనిని పూర్వలిస్ట్ రాజకీయ వ్యవస్థ అంటారు.

Pocket Veto - పోకెట్ వీట్: అమెరికన్ కాంగ్రెస్ (ప్రార్మెంట్) వాయిదా పడినప్పుడు వాడే పరిభాష ఇది. కాంగ్రెస్ సమావేశంలో ఉన్నప్పుడు ఏదైనా ఒక బిల్లు పది రోజులు ప్రెసిడెంట్ బిల్లి మీదనే ఉండిపోయిన పక్షంలో, ప్రెసిడెంట్ సంతకం లేకుండానే అది చట్టం అయిపోతుంది. ఒకవేళ ఈ లోగా కాంగ్రెస్ వాయిదా పడి పదిరోజుల్లోగా ఆ బిల్లు ప్రెసిడెంట్ సంతకం పొందలేకపోతే ఆ బిల్లును "వీట్" అయినట్లు జమకడతారు.

Polemics - సిద్ధాంత చర్చ.

Police State - పోలీస్ రాజ్యం : సమన్యలను బలప్రయోగం ద్వారా/హింసా చర్యల ద్వారా పరిష్కరించడానికి ఉత్సాహపడే పాలక పక్షం ఉన్న రాజకీయ వ్యవస్థను 'పోలీస్ స్టేట్' అంటారు. ఈ వ్యవస్థలో ప్రజా బాహుళ్యంపై జులుం చెలాయిస్తూ పెత్తనం చెలాయించాలని రహస్య పోలీసులు, సైనిక వర్గాలు, చివరికి ప్రయివేట్ దళాలు కూడా (Private armies) చూస్తుంటాయి. సాధారణ న్యాయ చట్టాలు, పౌరహక్కులూ ఈ వ్యవస్థకు ఏవగింపు.

Polis - (పాలిస్) : ప్రాచీన కాలంలో రాజకీయ సిద్ధాంతానికి ఆయువు పట్టయిన భావనను "పాలిస్" అన్నారు. ఆనాటి రాజకీయాలను అర్థం చేసుకోడానికి ఈ పదం తద్దడుతుంది. "రాజకీయం" (పాలిటిక్స్) అన్న శబ్దానికి మూలం ఈ 'పాలి', తత్సంబంధమైన పదాలు. ప్రపంచ రాజనీతి శాస్త్రంలో మనకు తెలిసిన 'సిటీ స్టేట్'కు ఆధారం ఈ పదమే. ఆనాటి గ్రీకో-రోమన్ ప్రపంచమంతటా రాజకీయ వ్యవస్థకు 'పాలిస్' పదం మూలాధారం. "Living in a polis" అంటే సిటీ స్టేట్ పౌరుడని అర్థం. అంధయుగాలనుంచీ (Dark ages) ఈ పదం ముఖ్యంగా గ్రీస్ లో హెచ్చుగా ప్రాచుర్యంలో ఉంటూ వచ్చింది. అందుకే గ్రీస్ రాజనీతి శాస్త్రవేత్తలయిన ప్లాట్, అరిస్టాటిల్ లాంటి వాళ్ళు 'పాలిస్' లో ఉండే మానవుడు 'రాజకీయ పశువు' (Political animal) అని చమత్కరించారు.

Politbureau - పోలిట్ బ్యూరో : అత్యున్నతస్థాయి విధాన నిర్ణయ మండలి. ఈ పదం ప్రధానంగా కమ్యూనిస్టు పార్టీల నాయకత్వ స్థానానికి వర్తించేది. రష్యా కమ్యూనిస్టు పార్టీలు పోలిట్ బ్యూరో అంటే దాదాపు ఇతర దేశాలలోని క్యాబినెట్ కు సమానం. విధాన రూపకల్పనతోపాటు, రోజువారీ తక్షణ సమన్యలపై నిర్ణయాలు చేసే సంస్థ పోలిట్ బ్యూరో. పార్టీ కాంగ్రెస్ సమావేశంలో లేనప్పుడు ఈ మండలి నిత్యం సమావేశమవుతూ ఉంటుంది. బ్రిటన్ లో లేబర్ పార్టీ నేషనల్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ కూడా పోలిట్ బ్యూరో లాంటిది.

Political assylum - రాజకీయాశ్రయం
(పరాశ్రయం)

Political science - రాజనీతి శాస్త్రం

Politics - రాజకీయాలు / రాజకీయం

Polity - (రాజ్యం నడిచే తీరు, నిర్వహణపంథి) రాజ్యవ్యవస్థ) ఈ మాటను ప్రాచుర్యంలో తెచ్చినవి పత్రికలు మాత్రమే.

Polyarchy - బహుళవ్యక్తి పాలన : ప్రజలు ప్రత్యక్ష ఓటింగ్ ద్వారా ఎన్నుకునే పాలన 'ప్రజాస్వామ్యం'. కాగా పోలియార్కిలో పాలన పెక్కుమంది వ్యక్తులదేగాని, దానిని ప్రజాస్వామ్యం అనరు. ఈ భావనకు పునాది వేసినవాడు రాబర్ట్ డాల్ (Dahl). వివిధ ప్రయోజనాలను ఆశించే గ్రూపుగా ఏర్పడి పోటా పోటీలతో ప్రభుత్వాలు ఏర్పరచడానికి ఉద్యమించే "ఇంటరెస్ట్ గ్రూపు"లన్నీ ఈ "పోలియార్కి" కిందకే వస్తాయి. గ్రూపు ధీరీకి ఇది పెద్ద పీట వేసింది.

Popular Front - పాపులర్ ఫ్రంట్ : (ప్రజాఐక్య సంఘటన) ఎన్నికల ఎత్తుగడలలో భాగంగా లేదా రాజకీయ వ్యవస్థలో వామపక్ష (కొన్ని సందర్భాల్లో లిబరల్ సెంట్రస్ట్) పార్టీల మధ్య కుదరే పాత్తులను పాపులర్ ఫ్రంట్ గా పిలవడం రెండవ ప్రపంచ యుద్ధకాలంలో అలవాటయింది. ఇలాంటి ప్రసిద్ధ పాపులర్ ఫ్రంట్ 1930లలో ఫ్రాన్స్ లో సోషలిస్టులకు - వామపక్షం రాడికల్స్ కు మధ్య ఏర్పడింది. 1936లో పాపులర్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం ఫ్రాన్స్ లో ఏర్పడింది. 20వ శతాబ్దంలో ఫ్రాన్స్ లో వెలసిన మొదటి వామపక్ష ఐక్య సంఘటన ప్రభుత్వం అదే. ఇది 1938 వరకూ పరిపాలించింది. అదే సమయంలో స్పెయిన్, చిలీలలో కూడ పాపులర్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వాలు ఏర్పడి కొంత కాలం ఉన్నాయి. అనాడు మితవాద, మధ్యేవాద (సెంట్రస్ట్) ప్రభుత్వాలకు బలమైన ప్రత్యామ్నాయంగా ఈ పాపులర్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వాలు అవతరించి, ప్రజల మన్ననలు పొందాయి.

Populism - జనాకర్షకవాదం : నేషనల్ సోషలిజం, మెక్సోయిజం లాంటి యూరోపియన్, నార్త్-అమెరికన్ ఉద్యమాలను పాపులిస్ట్ ఉద్యమాలుగా పేర్కొన్నా అనలు

రాజకీయాల్లో జనాకర్షక పద్ధతులు ఎక్కువగా మొదట అమెరికాలోకి వచ్చింది లాటిన్ అమెరికాలో అంటారు. పాపులిజం ప్రధాన లక్షణాలు : జనాన్ని ఆకర్షించగల శక్తి గల నాయకుడికడుంటాడు. ఆ శక్తితో ప్రజలను ఆకట్టుకునే తంత్రాలు పన్నుతాడు. తద్వారా తనకు అనుకూలంగా క్రమంగా ప్రభుత్వ వ్యవస్థపైన ఏవగింపు కల్పించేందుకు సమాజంలోని పేద ప్రజా బాహుళ్యాన్ని పెద్ద ఎత్తున నమీకరిస్తాడు. ఇందుకోసం ఒక పార్టీని నెలకొల్పుతాడు. యుద్ధ కాలంలో జర్మనీలో హిట్లర్, యుద్ధానంతర దశలో అర్జెంటీనాలో జూన్ పెరాన్ ఇలాంటి సంస్థలనే నెలకొల్పారు. ఇటలీలో ఫాసిజం, 1990లలో ఫ్రెంచ్ ఫ్రంట్ నేషనల్ లీడర్ జీన్ మేరీ లెపెన్ కూడా ఇలాంటివారే.

Portfolio (Minister without) - ఏ శాఖలేని మంత్రి

Portfolio - మంత్రిత్వ శాఖ (దీనికి మూలం - దేశ వ్యవహారాలు, మంత్రులు, అధికార వత్తాలను తీసుకువేళ్ళే సంచి)

Pragmatism - లోకీకతత్వం : ఇతరుల మనసులు నొప్పించకుండా తప్పించుకు తిరిగేవాడు గొప్పవాడని కొందరి భావన. ఈ ధీరీ సిద్ధాంతాలపైనగాక కేవలం ఇంగిత జ్ఞానంపై ఆధారపడి బండిదొల్లిస్తూంటుంది. ఏది ఉపయోగకరమో దానిని ఆశ్రయించాలిగాని ఉబుసుపోని సిద్ధాంతాలను పట్టుకొని వేళ్ళాడ కూడదన్నది దీని తాత్విక చింతన. ఈ ధోరణిని ఆశీర్వదించినవారిలో ముఖ్యుడు బర్క్.

Presidential Government - అధ్యక్ష పాలన వ్యవస్థ : రాజ్యాధిపతి ప్రెసిడెంట్ అయినా, రాజైనా, రాణి అయినా లేదా మరో పేరిట చెలామణి అవుతున్నా అనేక అధికారాలు కలిగి ఉండొచ్చు. అధ్యక్ష పాలన వ్యవస్థలో ప్రభుత్వాధినేత విశేషాధికారాలు చెలాయిస్తాడు. నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో అతను సర్వాధికారి. కాని దేశం ప్రెసిడెంట్ కేవలం లాంఛనాధ్యక్షుడుగా ఉన్న చోట్ల లేదా కేవలం ప్రధాన మంత్రి నియామకానికే అతని అధికారం పరిమితం అయినచోట్ల అతను పరిపూర్ణాధికారం చెలాయించే అధ్యక్షుడు (ప్రెసిడెంట్)

కాజాలడు. అధ్యక్ష తరహా ప్రభుత్వ వ్యవస్థ కూడా రకరకాలుగా ఉంటుంది. కాని అమెరికా, ఫ్రాన్స్ సహా పెక్కు దేశాలలో ప్రెసిడెంట్‌ను వేరుగా లెజిస్లేచర్ నుంచి ఎన్నుకుంటారు.

Pressure Group - ప్రెషర్ గ్రూపు / రాపిడి వర్గం : సమాజంలో స్వార్థ ప్రయోజనాలు ఈడేర్సుకోజూచే గ్రూపులను మద్దతుగానో, లేదా ఒక ప్రయోజనాన్నో, రాజకీయ స్థానాల కోసమో ఆశించి పనిచేసే స్వచ్ఛంద సంస్థలను (గ్రూపులను) ప్రెషర్ గ్రూప్స్ అంటారు. వీటి పని వత్తిడి ద్వారా/రాపిడి ద్వారా పనులు చేయించడం. ఇవి రకరకాలుగా వ్యవహరిస్తుంటాయి.

Primaries - ప్రైమరీలు : ఫలనా పార్టీ పేరిట అధికారానికి ఫలనా వ్యక్తిని వోటర్లు తాముగానే నిర్ణయించి ఎంచుకునే పద్ధతిని ప్రైమరీ ఎలెక్షన్ అంటారు. ఈ పద్ధతి 20వ శతాబ్దం తొలినాళ్ళురాలలో అమెరికాలో ఎక్కువ ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. అవినీతికర పార్టీ యంత్రాంగానికి ప్రత్యామ్నాయంగా తలెత్తిన ప్రోగ్రెసివ్ మూవ్మెంట్ ఇందుకు నిదర్శనం. సరిగ్గా ఈ కాలంలోనే 'ఇనిషియేటివ్', రీకాల్ (ఎన్నుకున్న ప్రతినిధుల్ని వెనక్కి పిలిపించే హక్కు) ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చాయి. కాని ఎవరు తమ అభ్యర్థిగా ఉండాలో ప్రజలు ప్రాథమిక దశలోనే నిర్ణయించే పద్ధతిని "ప్రైమరీ ఎలెక్షన్" అన్నారు. అమెరికన్ ఎన్నికల వ్యవస్థలో అతి ప్రాథమిక దశకు తర్వాత 'ప్రైమరీలు' అని పేరొచ్చింది. ప్రెసిడెంట్ ఎన్నికలో ఇది కీలకాంశం.

Proletariat - శ్రామిక వర్గం : ఇది కాలక్రమంలో ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చిన పదమేగాని కారల్ మార్క్స్ నృష్టించింది కాదు. పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో సొంత ఆస్తులు లేని కార్మిక వర్గాన్ని ప్రోలెటేరియట్ అంటారు. అధికారానికి, సంపద పంపిణీకి కడగొట్టిన ఉండే వర్గం ఇది. బూర్జువా వర్గ దోపిడికి వీరే ఆధారం. ఈ పదానికి మూలం రోమలోని 'పేద వర్గాలు - ప్రోల్స్ (Proles) అంటే 'పేద సంతానం అని). పన్నులు చెల్లించలేక అందుకు పరిహారంగా వీరు తమ బిడ్డలను మిలిటరీ సర్వీసులోకి పంపేవారట. ఈ వర్గమే సమాజపు ఉపరితల సౌభాగ్యానికి వెన్నెముకగా భావించి, వృధా

అవుతున్న ఈ ఉత్పత్తి శక్తులను సమాజ శ్రేయస్సుకోసం ఎలా నడినియోగం చేసుకోవాలో మొదటిసారిగా ఆలోచించి సమీకరించిన రాజకీయ శాస్త్రం మార్క్సిజం.

Proportional Representation - దామాషా ప్రాతినిధ్యం : శాసన సభలో / పార్లమెంటులో బహుళ వక్ష సమాజంలోని అన్ని వర్గాలకు మెజారిటీ మైనారిటీలకూ - తగినంతగా ప్రాతినిధ్యం కల్పించడానికి ఉద్దేశించిన వోటింగ్ వ్యవస్థను ఇలా అంటారు. ఎన్నికలలో మొత్తం పోలైన వోట్లలో ఆయా పక్షాలకు దామాషానపడినవోట్లు ఆధారంగా ఆయా పక్షాలకు సీట్లు కేటాయించడం ఈ వ్యవస్థ ప్రత్యేకత. ఇందుకు వేర్యేరు పద్ధతులు ఉన్నా ప్రధానమైనవి రెండు. ఐర్లాండ్ లాంటి కొన్ని దేశాలలో నియోజకవర్గం ప్రాతిపదికగా వ్యక్తిగతంగా ఆయా అభ్యర్థులకు (Individual candidates) సీట్లను బట్టి సీట్లు కేటాయిస్తారు. అలాగే ఇజ్రాయేల్, నెదర్లాండ్స్ లాంటి దేశాల్లో పార్టీ అభ్యర్థి జాబితా పద్ధతిపైన (Party list system) ఆధారపడి ఓటింగ్ జరుగుతుంది. ఇజ్రాయేల్‌లో - వోటింగ్ పూర్తిగా ఈ 'అభ్యర్థి జాబితా' పద్ధతిపైన జరుగుతుంది. కాబట్టి వోటరు తన ఎంపికను వ్యక్తిగత స్థాయిలో ఫలనా అభ్యర్థికి పరిమితం చేసుకోడు. అక్కడ మొత్తం దేశాన్నే ఏకైక నియోజకవర్గంగా పరిగణిస్తారు. కాబట్టి వేర్యేరు నియోజక వర్గాలంటూ ప్రత్యేకించి ఉండవు. ఉత్తర అమెరికా, బ్రిటన్, కామన్వెల్త్‌లలోని ఆంగ్లో-అమెరికన్ వ్యవస్థలలో తప్ప పాశ్చాత్య (వెస్టర్న్) ప్రజాస్వామ్య దేశాలలో ఏదో రూపంలో ప్రపోర్షనల్ రిప్రజెంటేషన్ అమలులో ఉంది. ఈ పద్ధతిపైన ఉన్న విమర్శ: రకరకాల చిన్న చిన్న రాజకీయ పక్షాలకు కూడా ప్రాతినిధ్యం కల్పించడం వల్ల తరచుగా 'గాలి వాటానికి' పడిపోయే సంక్షీర్ణ మంత్రివర్గాలకు అవకాశం ఉన్నందున, దామాషా ప్రాతినిధ్యం ఆధారంగా ఏర్పడే ప్రభుత్వాలు న్యూ సాధారణంగా బలహీన ప్రభుత్వాలుగానే ఉంటాయి.

Protocol - అధికార లాంఛనం

Racism - వర్గ వివక్ష విధానం : మనిషి రంగును బట్టి రాజకీయ, సాంఘిక ప్రతిపత్తిని అంచనా కట్టే

మర్యాదలు పాటించు. శతాబ్దాలుగా ఈ విధానం అమలులో ఉన్నా 20వ శతాబ్దం మధ్యనుంచి ఈ విధానం ఎంత తప్పుడుదో కాస్త్రీయంగా రూఢమయింది. అమెరికాలో బ్లాక్స్, డక్షిణాఫ్రికాలో బ్లాక్స్, నాజీ జర్మనీలో సెమిటిక్ జాతులు, ఇండియాలో దళితులు మానవ హక్కుల కోసం వస్త్ర వివేక నిర్మూలన కోసం, కుల నిర్మూలన కోసం జరిపిన, జరుపుతున్న పోరాటాలు చిరస్మరణీయాలు.

Raison d'état - తిరుగులేని నిర్ణయం : ఒక సాంఘిక ప్రయోజనాన్ని ఉద్దేశించి తలపెట్టిన చర్యగానీ, ప్రభుత్వ నిర్ణయంగానీ ప్రజా ప్రయోజనం కోసమే ఉద్దేశించింది కాబట్టి విధిగా దానిని అందరూ పాటించాలి. ప్రభుత్వ విధానాన్ని రక్షించాలి అనే వాదన దీనికి మూలం. ఇది తిరుగులేని నిర్ణయం.

Raison de guerre - సబబైన అతిక్రమణ : ఈ పదం అంతర్జాతీయ న్యాయ సూత్రాలు ఆధారంగా వక్రంగా రూపొందించిన మాట. “సక్రమ యుద్ధం” (Just war) సిద్ధాంతానికిది ఒక విధంగా నవరణ అని చెప్పవచ్చు. యుద్ధంలో విజయం అనేది సైనికుల అంతిమ లక్ష్యం కాబట్టి ఆ విజయ సాధన కోసం వాళ్ళు ఏ మార్గం అనుసరించినా తప్పు లేదన్న సిద్ధాంతం దీనికి పునాది. కనుక అంతర్జాతీయ న్యాయ సూత్రాలను కాలదన్నవచ్చునని దీని అర్థం. ఈ సూత్రాన్ని అనుసరించే ఆంగ్లో, అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు దఫదఫాలుగా ఆసియా, ఆఫ్రికా, లాటిన్ అమెరికాలో అనేక సందర్భాల్లో చట్ట విరుద్ధ చర్యలకు పాల్పడ్డారు. చివరికి రెండవ ప్రపంచ యుద్ధకాలంలో యూరప్ లోని అత్యంత సుందరమైన చర్యలపైన, బ్రెజిల్ లపైన జరిపిన విధ్వంసాన్ని, మాంట్రో కానోన్ పై జరిపిన బాంబింగ్ ను కూడా ఈ సిద్ధాంతకర్తలు సమర్థించుకున్నారు.

Ratification - ధృవీకరణ : ఇతర దేశాలతో, ప్రభుత్వాలతో కుదుర్చుకునే సంధులను / ఒప్పందాలను ఆ దేశం లేదా సైబర్ ధృవపరచవలసి ఉంటుంది. ఇది రాజ్యాంగ విహితం. ఉదా మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత కుదుర్చుకున్న వర్సెల్స్ సంధి, కీలకాయుధాల పరిమితి కోసం రష్యా, అమెరికాలు కుదుర్చుకున్న “సాల్ట్ 2” సంధి వత్తం; అలాగే రెండవ ప్రపంచ

యుద్ధంలో మిత్రమండలి దేశాల మధ్య పోట్స్ డాం, యల్టాలో కుదిరిన సంధులూ.

Reactionary = ప్రగతి నిరోధి / అభివృద్ధి నిరోధి
Realpolitik = వాస్తవ రాజకీయం : ఈ భావన వ్యాప్తికి జాతీయ, అంతర్జాతీయ రంగాలలో 19వ శతాబ్దంలో బిస్మార్క్ పాటించిన విధానాలు. దీని వాస్తవార్థం - వాస్తవ రాజకీయం అని. సెంటిమెంటు పేరిట, ఊహాపోహల పేరిట వాస్తవ విషయాలను మభ్యపెట్టకూడదన్నది దీని లక్ష్యం. కాని తర్వాత తర్వాత ఈ అర్థం మారిపోయింది. ఆధునిక యుగంలో ఇతరుల ప్రకటనల్లో రంధ్రాన్వేషణకు, లేని ఉద్దేశాలు ఎదుటివాడికి ఆపాదించడానికి, ఏదో ఒక దురుద్దేశాన్ని అంటకట్టడానికి పర్యాయపదంగా - ‘రీయల్ పాలిటిక్’ అని వాడుతున్నారు.

Rebel = తిరుగుబాటుదారుడు

Recall = ప్రజా శ్రీముఖం (తామెన్నుకున్న ప్రజా ప్రతినిధులు బాధ్యతలు విస్మరించినప్పుడు ఇచ్చిన హామీలను ఖాతరు చెయ్యనప్పుడు, అధికారాల్ని దుర్వినియోగపరిచినప్పుడు, శాసన వేదికలలో అసభ్యంగా ప్రవర్తించినప్పుడు వెనక్కి పిలిచే ప్రజల హక్కును ‘రీకాల్’ అంటారు. మొదటిసారిగా ‘రీకాల్’ను 1890-1920ల మధ్య అమెరికాలో ప్రవేశపెట్టారు.)

Referendum = ప్రజా నివేదన (నిర్ణయ సమన్వయం పై అభిప్రాయార్థం ప్రజలకు నివేదించడం).

Reganomics = (రేగన్ ఎకనామిక్స్) : అమెరికా ప్రెసిడెంట్ గా ఉన్నప్పుడు రోనాల్డ్ రేగన్ ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక విధానాలకు పాత్రకీయులు కల్పించిన పదం ఇది. ఈ మితవాద విధానాలను అతని తర్వాత వచ్చిన జార్జి బుష్ తాను ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు దేశానికి వినాశంగా భావించి “అవశకునపు ఆర్థిక విధానం” Voodoo Economics గా వర్ణించాడు. రేగన్ విధానం ప్రధాన లక్ష్యం - సంపన్నులపైన పన్నులను తగ్గించి నమాజంలో అందరికీ ప్రయోజనం వనగూర్చడం! ఈ కొత్త సిద్ధాంతానికి సూత్రధారుడు రేగన్ అమెరికా ఆర్థిక వేత్త ఆర్థర్ లాఫర్. పన్నులను తగ్గించేయడం వల్ల సంపన్న వర్గాలకు, కంపెనీలకు

అలా అయ్యే డబ్బును తిరిగి పెట్టుబడులుగా పెట్టి తద్వారా ఉత్పాదకశక్తిని, ఉపాధి వనరులను, ప్రభుత్వ ఆదాయాన్ని పెంచవచ్చునన్నది లాఫర్ థీరీ. చివరికి ఈ తారక మంత్రం వల్ల జరిగిన పని - అమెరికా ఫెడరల్ బడ్జెట్లోటు తడిసి మోపెడు కావడమూ, ప్రతపక్ష నాయకుడుగా ఈ విధానాన్ని బుష్ ఎంత విమర్శించినా తీరా తాను అధ్యక్ష పదవికి వచ్చినప్పుడు అదే విధానాన్ని అనుసరించడమూ. ఎన్నికల్లో బుష్ పతనానికి ఈ విధానం దారితీసింది.

Reparation - యుద్ధ పరిహారం (యుద్ధానికి దిగిన రెండు దేశాలలో గెలిచిన దేశం ఓడిన దేశంనుంచి పొందే 'కప్పం'.)

Representative Democracy - ప్రాతినిధ్య ప్రజాస్వామ్యం / పరోక్ష ప్రజాస్వామ్యం (మెజారిటీ ఓటర్లు ఎన్నుకున్న కొద్దిమంది నిర్ణయించి, పాలించే విధానం).

Republics - సోవియెట్లో 15 రిపబ్లిక్లు కలిసి యూనియన్ అఫ్ సోవియెట్ సోషలిస్టు రిపబ్లిక్స్ గా ఒక సమైక్య సమాఖ్యగా లోగడ ఉండేవి. ఇప్పుడవి (సోవియెట్ పతనానంతరం) రష్యాలో దేనికదే చెల్లాచెదురై స్వతంత్ర రిపబ్లిక్స్ గా ప్రకటించుకున్నాయి. సోవియెట్ పదం తొలిగి పాత రష్యా పేరు వచ్చింది. రష్యా సహా ఈ 15 రిపబ్లిక్లూ ఇవి: ఉక్రేనియన్, బెలోరష్యన్, ఉజ్బేక్, కజక్, జార్జియన్, అజర్ బైజాన్, లిథునియన్, మోల్దావియన్, లాట్వియన్, కిర్గిజ్, తజిక్, ఆర్మేనియన్, ఇస్టోనియన్, టర్క్ మెన్ రిపబ్లిక్లు. ఉక్రేనియన్, బెలో రష్యన్ రిపబ్లిక్లు విడిపోయే వాళ్ళు కలిగి ఉండడమే కాక స్థానిక కాలంనుంచీ ఐక్య రాజ్య సమితిలో స్వతంత్ర సభ్యులుగానే ఉంటూ వచ్చాయి.

Revisionism - రివిజనిజం : మార్క్సిజాన్నిగాని, లెనిన్ జాన్నిగాని తిరగదోడే విధానాలను సూత్రాలను 'రివిజనిజం' అంటున్నారు. ఇలా మూల సూత్రాలను తారుమారు చేసేవారిని రివిజనిస్టులంటారు. లెనిన్ కమ్యూనిస్టు విప్లవానికి ప్రత్యామ్నాయ మార్గాన్ని సూచించిన అతివాదులైన రోజా లిగ్టెంబర్గ్, ట్రాట్స్కీ సూత్రీకరణలను 'రివిజనిజం'గా పేర్కొనడంతో - ఈ

పదం ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. అతివాదులకు, మితవాదులకు కూడా ఈ పదం సమంగానే నేడు వర్తింపజేస్తున్నారు.

Revivalism - పునరుద్ధరణవాదం (కాలం చెల్లిన విలువలనూ, విధానాలనూ తిరగదోడడం).

Rightist - మితవాది / చాందసుడు / సోషలిస్టు వ్యతిరేకి

Rule of law - చట్టబద్ధత (శాసనకర్తల నిర్ణయాలను కోర్టులు, పోలీసులు, ఇతర అధికార యంత్రాంగం గౌరవించి, పాటించడం).

SAARC - (South Asian Association of Regional Cooperation) దక్షిణాసియా ప్రాంతీయ సహకారసమాఖ్య) సభ్యదేశాలు : ఇండియా, బంగ్లాదేశ్, నేపాల్, పాకిస్తాన్, శ్రీలంక, భూటాన్, మాల్దీవ్స్.

Sabotage - విద్రోహం (శత్రుసారథ్యం)

SALT (Strategic Arms Limitation Talks) - కీలకాయుధాల పరిమితి నిర్ణయ సంప్రతింపులు: స్థూలంగా దీన్ని "సాల్ట్" అంటారు. దీనికి సంబంధించిన సంధులు రెండు : (1) 'సాల్ట్-1', (2) 'సాల్ట్-2'. వ్యూహారీత్యా కీలకమైన మారణాయుధాల ఉత్పత్తిని పరిమితం చేసేందుకు 1969లో ఆగ్రరాజ్యాల మధ్య సంప్రతింపులు ప్రారంభమై 1985 వరకూ సాగుతునే వచ్చాయి. ఈ చర్చల ఫలితంగా 1972లో కుదిరిన ఒప్పందాన్ని 'సాల్ట్-1' అన్నారు. 1979లో కుదిరిన సంధిని 'సాల్ట్-2' అన్నారు.

SAM - మిసైల్ విధ్వంసక మిసైల్ (క్రిపణి విధ్వంసక మిసైల్; (Surface-to-Air-Missile).

SDI - దీన్నే 'స్టార్ వార్స్' వ్యూహ రచనగా పేర్కొన్నారు. వ్యూహారీత్యా రక్షణార్థం తీసుకునే చొరవను Strategic Defence Initiative అన్నారు.

Secession - విడిపోవడం / వేర్పాటు : ఒక స్వతంత్ర దేశంలోని ఏ భాగమైనా లేదా ఏ ప్రాంతమైనా, రాష్ట్రమైనా ఆ దేశం నుంచి విడిపోవడానికి చేసే ప్రయత్నాన్ని ఇలా అంటారు. స్వపరిపాలిత ప్రాంతంగా ఆ భాగం ఉండిపోతుంది. అమెరికా అంతర్యుద్ధ కాలం నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఆంధ్ర - తెలంగాణా వేర్పాటు

ఉద్దేశాల దాకా ఇలాంటి ప్రయత్నాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. తాజాగా కువారెల్లిపోయిన సోవియట్ యూనియన్ (నేటి రష్యా)లో పరిస్థితి కూడా ఇదే. కొన్ని చోట్ల రాజకీయ శక్తుల స్వార్థ ప్రయోజనాలకోసం వేర్పాటు ఉద్దేశాలు తలెత్తితే, మరికొన్ని చోట్ల ప్రభుత్వాల నిరంకుశ విధానాలవల్ల ఈ ఉద్దేశాలు పుట్టాయి.

Second Chamber - ఎగువ నభ : ఎగువనభ, దిగువనభ కలిసి పార్లమెంటు లేదా లెజిస్లేచర్ అవుతుంది. ఇండియాలో రాజ్యసభ ఎగువనభ, లోక్ సభ దిగువనభ. అయితే దిగువనభ ప్రజా ప్రతినిధులు అయినందున దానికి విలువ ఎక్కువ. పెక్కు దేశాలలో ఎగువనభ అలంకారప్రాయంగా ఉంటోంది. సోపాత్య, కళాదిరంగాలలో, ఇతర శాఖలలో విశేషానుభవం గడించిన నిపుణులకూ, శాస్త్రవేత్తలకూ ప్రాతినిధ్యం కల్పించడం ఎగువ నభల ఉద్దేశం కాగా, ఇప్పుడది రాజకీయ వేత్తల కుట్రలు, కూపకాలవల్ల రాజకీయ పక్షాల ప్రతినిధులకే అటవట్టుగా మారింది. ఎగువనభ నిపుణులైన రాజకీయ నిపుణులకన్నా రుజువు చేసి, రద్దు చేసిన ఘనత ఫ్రెంచి విప్లవానిది. అమెరికా, ఫ్రాన్సులలో సెనేట్, బ్రిటన్ హౌస్ ఆఫ్ లార్డ్స్ ఎగువనభలు. అయితే ఫ్రెంచి సెనేట్ ఫ్రాన్స్ అయిదవ రిపబ్లిక్ తొలి సంవత్సరాల్లో ప్రభుత్వ విధానాలపై చాలా విమర్శనాత్మకంగా వ్యవహరించే లిబరల్ శక్తిగా ఉంది. అలాగే అమెరికన్ సెనేట్ కూడా దిగువనభ అయిన హౌస్ ఆఫ్ రిప్రెజెంటేటివ్స్ కంటే తరచుగా లిబరల్ శక్తిగా ఉంటుంది.

Second world - సంపన్న ప్రపంచంతో దాదాపు సమంగా పారిశ్రామికీకరణ దశకు చేరుకున్న సోషలిస్టు దేశాలను (ఇప్పుడు సోషలిస్టు కూటమి లేదు) అర్థ సంపన్న దేశాలు అని పిలుస్తున్నారు.

Sectarian - పిడివాది

Secular state - మతాతీత లోకరాజ్యం: ఏ మత సంస్థతోమారేదా మతపరమైన ఉద్దేశాలతోనూ అధికార స్థాయిలో ఎలాంటి సంబంధాలు పెట్టుకోని రాజ్య వ్యవస్థను ఇలా అంటారు. ఇండియాది పెక్కులర్ వ్యవస్థ. బ్రిటన్ లో అధికారికంగా నెలకొల్పిన చర్చ్ ఆఫ్ ఇంగ్లాండ్ ఉన్నందున బ్రిటన్ ను పెక్కులర్ అని

చెప్పలేము. అలాగే లూథరిన్ చర్చీలకు ఆశీస్సులు తెలిపిన స్కాండినేవియన్ దేశాల రాజ్య వ్యవస్థలనూ పెక్కులర్ అని చెప్పలేము. కాని అధికారికంగా సువ్యవస్థితమైన చర్చిని ఏర్పరచడానికి అమెరికన్ రాజ్యాంగం నిరాకరించినందున, అమెరికాది పెక్కులర్ వ్యవస్థగా చెబుతారు. ఇరాన్, పాకిస్తాన్, పెక్కు గల్ఫ్ దేశాలూ మత వ్యవస్థలు.

Sesquicentennial - 150 సంవత్సరాలు

Seven seas - (సప్త సముద్రాలు) : అరేబియన్, అట్లాంటిక్ సముద్రాలు, బంగాళా ఖాతం, మధ్యధరా సముద్రం, రెడ్ సీ, పర్షియన్ అఖాతం, దక్షిణ చైనా సముద్రం.

Seven Sisters - ఈ పేరు మూడు రకాలుగా వాడుకలో ఉంది.

1. ఏడు ప్రసిద్ధ కళాశాలలను ఇలా అంటారు. బర్నార్డ్, బ్రిన్ మార్, మోంట్ పోర్ట్ కే, రాడ్ క్లిఫ్, స్మిత్, వానర్, వెలిస్లీ.

2. ప్రయివేట్ కంపెనీలుగా నడుస్తున్న ప్రపంచ ప్రసిద్ధ కంపెనీలకు కూడా ఈ పేరు తమాషాగా తగిలించారు. బ్రిటీష్ పెట్రోలియం, ఎక్సాన్, గల్ఫ్, మొబిల్, రాయల్ డచ్ షెల్, స్టాండర్డ్ అయిల్ కంపెనీ (కాలిఫోర్నియా), టెక్సోక్.

3. ఈశాన్య భారతంలోని “ఏడుగురి తోబుట్టువుల”ను కూడా ఇలాగే పిలుస్తారు. అదే - ఏడు విభాగాలుగా విడిపోయిన అస్సామ్. అస్సామ్, నాగాలాండ్, మిజోరామ్, మణిపూర్, అరుణాచల్ ప్రదేశ్, హిమాచల్ ప్రదేశ్, త్రిపుర.

Seven wonders of the world - ఏడు అద్భుతాలు : ఈజిప్షియన్ పిరమిడ్లు (బహు భుజగోపురాలు), బాబిలన్ నందనవనాలు, హోలకార్నస్ వద్దనున్న మసోలియం, ఈఫెస్ వద్ద ఆర్మిస్ దేవాలయం, రోడ్స్ కొలొస్స్, ఒలింపియా వద్ద ఫిడెయాస్ నెలకొల్పిన జీయస్ స్తూపం; ఫారోలు లేదా అలెగ్జాండ్రీయా వద్ద నున్న లైట్ హౌస్. (కొందరి దృష్టిలో తాజ్ మహల్ ఎనిమిదవ మహాద్భుతం).

Sexism = స్త్రీ-పురుష వివక్షకు (లింగవివక్ష)

వ్యతిరేకంగా 1960లలో తలెత్తిన ప్రతివాద సిద్ధాంతాలలో ఇదొకటి. “రోసిజం” (వర్గ వివక్ష) తరువాత హెచ్చు ప్రచారంలోకి వచ్చిన ఉద్యమం ఇది. ఈ వివక్ష పెక్కు సందర్భాల్లో స్త్రీల పట్ల పురుషులు వివిధ రంగాలలో ప్రదర్శిస్తున్న అహంకార ధోరణులకు సంబంధించినది. స్త్రీల పట్ల న్యూనతా భావంపై ఉద్యమించిన సిద్ధాంతమిది. ఉద్యోగ సద్యోగాలలో స్త్రీ పురుషుల మధ్య వివక్ష కూడదని, సమాన పనికి సమాన వేతనం ఉండాలని, ప్రభుత్వ వ్యవస్థలో సంస్థలలో ప్రమోషన్లలో సమాన ప్రతిపత్తి ఉండాలనీ, స్త్రీలను వంటిళ్ళకు, భోజనాలనకకు కట్టు బానిసలు చేసే పద్ధతికి న్యస్త చెప్పాలనీ ‘సెక్సిజం’ మనీఫెస్టో. క్రమంగా ఇది ఫెమినిస్టు ఉద్యమాలకు బలమైన పునాదులు వేసింది. ఇప్పుడు కొత్తగా ‘ఏజిజం’ (ageism) కూడా బలపడుతోంది. వృద్ధుల సంరక్షణ ఈ ఉద్యమం ప్రధాన లక్ష్యం. కెనడా రాజ్యాంగంలో ఏజిజానికి ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి కల్పించారు.

Social Contract - యూరోప్ లో వచ్చిన వికాసనద్యమ దశలో (Enlightenment) తలెత్తిన సిద్ధాంతం. ఈ సిద్ధాంతకర్తలు హోబ్స్, లాకీ, రూసో. సామాన్య ప్రజల అత్యగ్రహ రక్షణ దీని ప్రధాన లక్ష్యం. అందుకు దోహదపడే రాజకీయ వ్యవస్థ స్థాపన వీరి లక్ష్యం. ఈ వాదం సాధించిన ప్రధాన విజయం - అప్పటిదాకా తమ రాజకీయ వ్యవస్థలో దైవదత్తమని భావించి, రాజా దైవాశం సంభూతుడన్న మిషన్ చేసే వాదనలన్నీ దుర్బిటోవడం. ప్రభుత్వం లేకుండానే ప్రజలు తమ ఉనికిని కాపాడుకోవచ్చునన్నది సోషల్ కాంట్రాక్ట్ సిద్ధాంతం. ప్రజలు స్వేచ్ఛాజీవులు, న్యాయం ప్రతిపత్తిని గౌరవించుకునే పౌరులని ఈ సిద్ధాంతం. పిండితార్థం.

Social Democracy - సంస్కరణవాద సిద్ధాంతాన్ని, మార్క్సిజంపైపు ఒక మేరకు మొగ్గుచూపే పార్టీ సిద్ధాంతాన్ని “సోషల్ డెమోక్రసీ”. అయితే మితవాదమైన కన్సర్వేటివిజానికి దీనికి పెద్ద తేడా లేదు. అలా అని పూర్తిగా అతివాద పార్టీ వైఖరులతో పూర్తిగా వేరుపడి ఉండదు. ఒక మొక్కలో - అతివాద,

మితవాదాలలోని మంచి-చెడుల ‘మేలు వంగడం’గా సోషల్ డెమోక్రసీ యూరప్ లో అతవరించింది. లేబర్ పార్టీ, స్కాండినేవియన్ పార్టీ వ్యవస్థలు దీని సంతానమే. దీనినే హోమాటలో లిబరల్ డెమోక్రసీ (ఉదారవాద ప్రజాస్వామ్యం) అని కూడా పిలుస్తూంటారు. **South America** - (దక్షిణ అమెరికా) ఇందులో అర్జెంటైనా బోలివియా, బ్రెజిల్, చిలీ, కొలంబియా, ఈక్వెడార్, పెరుగ్వే, పెరూ, ఉరుగ్వే, వెనిజులా ప్రధాన దేశాలు. కేవలం ఖండంగా చెప్పవలసి వస్తే ఇందులో ఫ్రెంచి గయానా, గయానా, సూరినామలను కూడా కలిపి చెప్పవలసి వస్తుంది. ఈ మూడు ప్రాంతాలూ రాజకీయంగానూ, ప్రాంతీయ సారూప్యత వల్లా మానసికంగా కరిబియన్ లో అంతర్భాగంగా భావిస్తారు.

Southeast Asia - (ఆగ్నేయాసియా) ఇండో చైనా ద్వీపకల్పంలోని దేశాలూ, ఈ ద్వీపకల్పానికి ఆగ్నేయంగా ఉన్న దీవులూ కలిపి “ఆగ్నేయాసియా” అంటారు. ఇవి - బర్మా, కాంబోడియా, ఇండోనేషియా, లావోస్, మలేసియా, న్యూగిని, ఫిలిప్పీన్స్, సింగపూర్, థాయ్ లాండ్, వియత్నాం.

Sovereignty - సార్వభౌమాధికారం

Space Shuttle - రోదసీ విమానం. భూ కక్ష్యలోకి మనుషులను, సామాగ్రిని ప్రవేశ పెట్టగల రోదసీ విమానం. దీన్ని ఎన్నిసార్లు అయినా ఉపయోగించుకోవచ్చు. బూస్టర్ రాకెట్ల సహాయంతో నిటారుగా దీన్ని ప్రయోగిస్తారు. భూ కక్ష్యలోకి పంపిన తరువాత ఇంజన్లను పేల్చుకోవడం ద్వారా తిరిగి రోదసీ విమానం భూమి వాతావరణంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. క్రమంగా భూమిమీదికి దిగుతుంది.

Spokesman - అధికార ప్రతినిధి (ఒక పార్టీ తరపునగాని, ఉన్నత స్థానాలలో వున్న వ్యక్తుల తరపునగాని సాధికారంగా ప్రకటనలు విడుదల చేసే / వివరించే ప్రతినిధి).

State - రాజ్యాంగయంత్రం : దీనిని కొందరు “ప్రభుత్వం”తో పోల్చుతారుగాని, ఆ పోలిక సరైనది కాదు. ప్రభుత్వాలు రావచ్చు, పోవచ్చు. కాని రాజ్యాంగ

యంత్రం పోదు. ఇది సామాజిక వ్యవస్థతో ముడిపడివున్న రాజకీయ వ్యవస్థ. "స్టేట్" పరిధిలోకి రాజ్యాంగ యంత్రం పరిధిలోకి దేశ ఆర్థిక రంగం, మతాలయాల, విద్యాలయాల, కుటుంబ వ్యవస్థలు ఇలా సామాన్య ప్రజా జీవనం అంతా వస్తుంది. వీటన్నింటికీ ఉద్దీపన క్షేత్రంగా రాజకీయాధికార క్షేత్రం ఉంటుంది. కాబట్టి పోలీసు వ్యవస్థ, సైన్యం, సివిల్ సర్వీసు రాజ్యాంగ యంత్రంలో భాగం.

State Capitalism - స్టేట్ కాపిటలిజం : దేశ పరిశ్రమభివృద్ధికి అవసరమైన ఉపాంగాలను (ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్) ప్రభుత్వమే నిర్వహించడం. ఈ పదాన్ని మొదట ప్రచారంలోకి తెచ్చి అవరణలో పెట్టిన వ్యక్తి లెనిన్. రష్యన్ విప్లవానికి నూతన ఆర్థిక విధానం (NEP) అమలులో వున్న మధ్యతరతరాలలో అనుసరించిన బోల్షివిక్ ఆర్థిక విధానం స్వభావాన్ని వివరించడానికి లెనిన్ ఈ పదం వాడాడు. అప్పటికింకా రష్యా పూర్వదేశ వ్యవస్థ నుంచి పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థకు పూర్తిగా పరివర్తన చెందలేదని వివరించడానికి వీలుగా ఆయన నూతన ఆర్థికవిధానాన్ని "స్టేట్ కాపిటలిజం" అన్నాడు. కార్మికవర్గ విప్లవ నాయకత్వం అజమాయిషీలో అధునాతన పరిశ్రమభివృద్ధికి అవసరమైన పునాదులు వేసుకోవచ్చునని ఆయన విశ్వసించాడు. ప్రభుత్వ వ్యవస్థ అంతర్ధ్వనమై (withenning away of state) సమనమాజ వ్యవస్థ అదర్భ వ్యవస్థగా అవతరించడానికి ముందు దశలన్నీటూ ఈ "స్టేట్ కాపిటలిజం" అనివార్యమని లెనిన్ భావన.

Statesmanship - రాజనీతిజ్ఞత

Stockholm Declaration - స్టాక్ హోమ్ ప్రకటన : ఇది హెల్సింగ్ ఓప్సందంలో భాగమే. హెల్సింగ్ సభలో పాల్గొన్న దేశాధిపతులు - రాజ్యాల మధ్య పరస్పరం విశ్వాసం పొదుకొల్పడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రతిపాదించింది హెల్సింగ్ తీర్మానం. దీనినే "Helsinki Final Act of 1975" అంటారు. సభ్య దేశాలు సైనిక చర్యల గురించి పరస్పరం సమాచారం తెలుపుకోవడం దాని లక్ష్యం. 1984లో స్టాక్ హోమ్లో ఒక సభ జరిగింది. దాని ఫలితమే 1986

నాటి స్టాక్ హోమ్ డిక్లరేషన్. సైనిక విన్యాసాలలో పాల్గొనే సైనికుల సంఖ్యను, విన్యాసాల పరిమితిని కుదిస్తూ చేసిన ప్రకటన ఇది. దీనిపై సంతకం చేసిన దేశాలు : అమెరికా, కెనడా, యూరప్ దేశాలు (ఒక్క ఆల్బేనియా తప్ప).

Strait of Gibraltar - జిబ్రాల్టర్ జలసంధి : అట్లాంటిక్ సముద్రం నుంచి మధ్యధరా (మెడిటరేనియన్) జలాల్లోకి ప్రవేశం కల్పించే జల సంధిని ఇలా అంటారు.

Strategy - వ్యూహం

Super Powers - 'అగ్రరాజ్యాలు'. ఇప్పటికీ వీటి సంఖ్య అయిదు (అమెరికా, బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్, రష్యా, చైనా). జనాభా రీత్యా చైనా మినహా మిగతా రాజ్యాలన్నింటికంటే పెద్ద దేశమైన ఇండియా నేటికీ 'అగ్రరాజ్యం' కాకపోవడానికి కారణం - అణ్యప్ర దేశం కాకపోవడమే!

Syndicalism - సిండికలిజం : బ్రేడ్ యూనియన్ జానికి మరో రూపమే ఇది. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధానికి ముందు కడచిన శంపత్పూలలో సిండి కలిజం ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. సహకార రంగంలో ఉన్న శ్రామికవర్గం పరిశ్రమలపై సంపూర్ణాధిపత్యం చెలాయించడానికి దారితీసిన ఉద్యమం ఇది. ఈ పద్ధతి ద్వారా క్రమంగా ప్రత్యక్ష నమ్మకు పెద్ద ఎత్తున తలపడి మొత్తం సమాజంపైన అధిపత్యం సాధించడం దీని లక్ష్యం. సిండికలిజం ఉద్యమానికి ఉప్పునందించిన రచయిత జార్జ్ సెన్సెల్ (1847 - 1922).

Tactics - ఎత్తుగడ

Thatcherism - థాచరజం (మితవాద రాజకీయ విధానాలను ముమ్మరంగా ప్రవేశపెట్టిన బ్రిటీష్ ప్రధాని థాచర్. ఈమె కార్యక్రమాల్లో ప్రధానమైనది - కీలక ప్రభుత్వ రంగ పరిశ్రమలన్నిటినీ పనిగట్టుకొని 'షేర్ల బదలాయింపులు సహా' ప్రయవేటు వ్యక్తుల పరం చేయడం. ఈమె ప్రభుత్వ రంగాన్ని గొత్తాధిపత్యవ్యవస్థగా వక్షీకరించి, ప్రయవేటు రంగానికి తలుపులు బార్లా తెరిచింది. బ్రేడ్ యూనియన్ల కనీస హక్కుల్ని కూడా కుదించివేసి బిల్లుల్ని ప్రవేశపెట్టి అభాసుపాలయింది).

Third World / Third World Countries -

వర్తమాన దేశాలు (ఆర్థికంగా బలహీన స్థితిలో వున్న దేశాలు). వర్తమాన దేశాలు - నూతనంగా రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం పొంది ఆర్థికాభ్యున్నతిదశలో ఉన్న బడుగు దేశాలను ఇలా పిలుస్తున్నారు.

Totalitarianism - నిరంకుశ ప్రభుత్వాధిపత్యం

Tri - polar - త్రి కేంద్ర ప్రపంచం.

Trinidad and Tobago - ఇది ఉమ్మడి ద్వీపం. దీనిని బలండ్ నేషన్ అంటారు. కమ్యూనిటీ పేరునుబట్టి ఈ రెండిలో ఏదో ఒక పేరును మాత్రమే వాడతారు.

Trotskyism - బ్రాట్స్కీయజం : 1917 రష్యా అక్టోబర్ విప్లవానికి ముందు, ఆ తరువాత లెనిన్ స్టాలిన్లతో పాటు ప్రసిద్ధికెక్కిన కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకులలో ఒకరు లియోన్ బ్రాట్స్కీ (1979-1940). రష్యాలో సోషలిజం నిర్మాణం గురించి లెనిన్-స్టాలిన్లతో విభేదించి వేరుపడిపోయిన వ్యక్తి. 'శాశ్వత విప్లవం' ప్రబోధకుడు బ్రాట్స్కీ. ప్రపంచ వ్యాపితంగా సోషలిజం నిర్మాణంతో సంబంధం లేకుండానే ఒక్క దేశంలోనైనా సోషలిజం నిర్మాణం సాధ్యమేనన్న స్టాలిన్ వాదనతో విభేదించి, ప్రపంచ వ్యాపితంగా సోషలిజం నిర్మాణం సాధ్యమైనప్పుడే రష్యాలో సోషలిజం నిలుస్తుందని వాదించినవాడు బ్రాట్స్కీ. రష్యన్ కమ్యూనిస్టు పార్టీతో విభేధించి, దానికి వ్యతిరేకంగా ఫోర్త్ ఇంటర్నాషనల్ (Fourth International) స్థాపనకు కృషిచేశాడు.

Tunnel vision - సంకుచిత చైఖరి (Single track approach)

U-boat - జర్మన్ జలాంతర్గామి

UFO - గుర్తు తెలియని / ఎగిరే వస్తువు (అకాశంలో) Unidentified Flying Object.

Ultra - rightist - ఫాసిస్టు ధోరణి గల వ్యక్తి / నిరంకుశాధికారాన్ని, సైనిక తత్వాన్నీ బలపరిచే వ్యక్తి.

Ultra left - అతివాదీ: సమూలంగా మార్పులు రానంతవరకు ప్రస్తుత వ్యవస్థలో వట్టివ్వమైన సంస్కరణలుగానీ, సోషలిస్టు పరివర్తనగానీ అసాధ్యం అని విశ్వసించే వ్యక్తి.

Uncle Sam - అంకుల్ శాం : అమెరికన్ నూ లేదా

అమెరికా ప్రభుత్వాన్నీ ఇలా పిలుస్తారు. (వ్యంగ్యార్థంలో కూడా దీన్ని వాడతారు).

Uncle Tom - భూక్స్ ను పిలిచే పదం. ఇది నిషిద్ధం. కారణం - డబ్బుకోసం, రాజకీయ పలుకుబడికోసం, ప్రాపకం సంపాదించడంకోసం తెల్లజాతివారికి మోకరిస్తే వారిని ఇలా అంటారు. అందువల్ల నిషిద్ధం. ఈ పదం హోయెట్ బీచర్ స్టాన్ రాసిన "Uncle Tom's Cabin" అన్న నవల లోనిది.

Uni - polar - ఏకధృవ ప్రపంచం.

Utilitarianism - ప్రయోజనవాదం : ప్రజలకు ఏది మంచో అదే సరైన విధానమన్నది ఈ సిద్ధాంత ప్రవచనం. జర్మీ, బెంజామిన్, జేమ్స్ మిల్ రూపొందించిన నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ సిద్ధాంతం ఈ వాదానికి మూలం. ప్రజలకు మంచి జరగడం, వారి ఆనంద సౌఖ్యాలు, సుఖశాంతులే ప్రధానం అన్నది దీని ప్రబోధం. అదేశాలకు, వాత్సర్యకు, నైతికపరమైన ధాష్ట్యానికి ఈ సిద్ధాంతం బద్ధ విరుద్ధం.

Utopianism - ఊహజనితవాదం : ఒక ఆదర్శ ఉత్తమ సమాజాన్ని ఊహించుకొని ఆ ఊహ ఆధారంగా అల్లుకొన్న సాంఘిక, రాజకీయ సిద్ధాంతం ఇది. దీనికి మూలం - సర్ తామస్ మోర్. ఈయన 16వ శతాబ్దంలో 'ఉటోపియా' పేరుతో ఒక ఊహజనితమైన దీనిని సృష్టించుకున్నాడు. ఇది ప్లాటో ఆదర్శించిన 'రిపబ్లిక్' లాంటిదే. ఆచరణకు రాని ప్రతీ ఊహజనిత వాదాన్నీ విమర్శించడం కోసం కారల్ మార్క్స్ ఈ 'ఉటోపియా' ను ఉదాహరిస్తూ వచ్చాడు. అలాంటి విమర్శలకు గురైన వాటిలో ఒకటి - ఉటోపియన్ సోషలిజం. రూసో 'సోషల్ కాంట్రాక్ట్' సిద్ధాంతం కూడా ఇలాంటిదే.

V-J Day - రెండో ప్రపంచయుద్ధంలో మిత్రమండలి సేనలు జపాన్ పై సాధించిన విజయాన్ని ఇలా "విజయ దినం"గా ప్రకటించారు. రెండు తేదీల్లో దీన్ని పాటిస్తారు: జపాన్ తో పోరు ముగిసినప్పుడు (1945 ఆగస్టు 15); జపాన్ పూర్తిగా లోంగిపోయిన రోజునా (1945 సెప్టెంబరు 2).

Vanguard - అగ్రగామి దళం

Veterans Day - యుద్ధ వీరుల దినోత్సవం:

దీన్ని లోగడ యుద్ధ విరమణ దినం అనేవారు. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం యుద్ధ విరమణ ఒప్పందంతో 1918 నవంబర్ 11న ముగిసింది. కనక ఇలా పిలుస్తారు.

Vietnam War - వియత్నాం యుద్ధం పైకి చూడ్డానికి ఉత్తర - దక్షిణ వియత్నామల మధ్య పోరుగా కన్పించింది. కాని వియత్నామ్ విభజన అమెరికా సృష్టి. దక్షిణ వియత్నామ్ ప్రభుత్వం అమెరికా తైనాతీ. తైనాతీల ప్రభుత్వానికి కొమ్ముకాయడం అమెరికా సిద్ధాంతం. వియత్నామ్ కృత్రిమ విభజన తరువాత ఉత్తర వియత్నామ్ కమ్యూనిస్టుల ప్రభావంలోకి వెళ్ళింది. దానితో రష్యా, చైనాల ప్రభావంలో ఉత్తర వియత్నామ్ ఉండిపోయింది. వియత్నామ్ అంతర్యుద్ధం, వియత్నామ్లో అమెరికా జోక్యం పాతికేళ్ళ యుద్ధానికి పరాకాష్ఠ. 1975లో ఉత్తర వియత్నామ్ వీరోచిత పోరాటం ఫలితంగా యుద్ధానికి ముగింపు వచ్చింది. తైనాతీలు పతనమయ్యారు. అమెరికా సైన్యం కళ్ళు లోట్టపోయి తోక ముడిచింది.

Wall Street - ద్రవ్య (పరపతి) సంస్థలు కేంద్రీకరించి వున్న మొత్తం కాంప్లెక్స్ ను ఇలా అంటారు. ప్రత్యేక వీధి అని కాదు, ఒక వరసలో ఈ సంస్థలు ఒకే కాంప్లెక్స్ లో ఉన్నందున అలా పేరొచ్చింది.

Warsaw Pact - వార్సా సంధి : అమెరికా, పశ్చిమ రాజ్యాల ఆధ్వర్యంలో ఏర్పడిన సైనిక సంధి - నార్త్ అట్లాంటిక్ ట్రీటీ ఆర్గనైజేషన్ కు ప్రతిగా సోవియెట్ రాజ్య కూటమి నెలకొల్పిన సైనిక సంధి “వార్సా ప్యాక్ట్”. సోవియెట్ యూనియన్ పతనం తర్వాత ఈ సంధికి కూడా సంధికిట్టింది. రష్యన్ కుహనా కమ్యూనిస్టులు ఇప్పుడు “నాటో”తో వియ్యమంది మనుగడ సాగిస్తున్నారు.

Watergate - వాటర్ గేట్ : 1972లో అమెరికన్ ప్రెసిడెన్షియల్ ఎన్నికల ప్రచారం సందర్భంగా డెమోక్రాట్ల కన్వెన్షన్ జరిగినప్పటినుంచీ ఈ పదం బహుళ ప్రచారంలోకి వచ్చింది. వాషింగ్టన్ డి.సి.లో ఉన్న రెసిడెన్షియల్, అఫీస్, హోటల్ నడుపాయంగల భవన నముదాయం పేరు “వాటర్ గేట్”. (వాటర్ గేట్ కాంప్లెక్స్).

డెమోక్రటిక్ పార్టీ నేషనల్ కమిటీ ఈ నముదాయంలోని రూమ్స్ ను (నూట్స్) ఎలక్షన్ సందర్భంగా అద్దెకిచ్చారు. ఈ గదుల్లో ఏం జరుగుతుందో, డెమోక్రటిక్ పార్టీ తరపున ఎన్నికల ప్రచార కార్యక్రమాలు ఎలా ఉన్నాయో తెలుసుకునే ఉద్దేశంతో రిపబ్లికన్ పార్టీ నాయకుడు నిక్సన్ అధ్యక్ష కార్యాలయం ఆధ్వర్యంలో కూపీలు లాగే ఏర్పాటు జరిగాయి. ఈ రహస్య పద్ధతులు బయటకు పోక్కి నిక్సన్ ప్రభుత్వాన్ని కుదిపివేశాయి. వాషింగ్టన్ పోస్ట్, న్యూయార్క్ టైమ్స్ పత్రికలు ఇన్వెస్టిగేటివ్ రిపోర్టింగ్ ద్వారా కుంభకోణాన్ని వెలికి తీశాయి. నిక్సన్ అధ్యక్ష కార్యాలయం ఉన్నతాధికారులు, నిక్సన్ తీవ్ర విమర్శలకు గురయ్యారు. ఈ కుంభకోణాన్ని తోక్కి పట్టడానికి నిక్సన్ విశ్వ ప్రయత్నం చేసినా ఫలించలేదు. ఎవరో కాదు అసలు నిక్సనే ఇందులో ప్రధాన ముద్దాయి. చైట్ హామ్ చర్చలలో నిక్సన్ పదకం కాస్తా వెల్లడి కావడంతో నుప్రింకోర్లు ద్వారా డెమోక్రాట్స్ అభిశంసనకు నిక్సన్ గురి కావలసి వచ్చింది. కోర్టు విచారణను తప్పించుకోడానికి నిక్సన్ చేసిన యత్నాలు విఫలమయ్యాయి. ఫలితంగా 1974లో నిక్సన్ రాజీనామా చేయవలసి వచ్చింది. అదే వాటర్ గేట్ కుంభకోణంగా ప్రసిద్ధికెక్కింది.

Weimer Republic - 1919లో మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత జర్మనీలో ఏర్పడిన రాజకీయ వ్యవస్థను అధికారికంగా “వీమర్ రిపబ్లిక్” అంటారు. ఇది 1933లో “థర్డ్ రీచ్” పేరిట హిట్లర్ అధికారంలోకి వచ్చేదాకా కొనసాగింది. వీమర్ రిపబ్లిక్ ఆస్థిర పాలనకు, అస్తుభిస్తు రాజకీయాలకు పేరుమోసింది. అంతరంగిక కుమ్ములాటలు, రాజకీయ వ్యర్థుల దాని జవజీవాలను కుంగదీసాయి. కమ్యూనిస్టులకు, ఫాసిస్టులకు మధ్య హోరాహోర పోరాటాలు సాగాయి. ఈ రిపబ్లిక్ - నాజీ రాజకీయాలకు పుట్టిల్లుగా మారింది.

West Asia = పశ్చిమ ఆసియా (Middle East అని పాశ్చాత్యుల వాడకం. వాళ్ళకిది మధ్య ప్రాచ్యం కనక) పశ్చిమ పాకిస్తాన్ కు, సైప్రస్ కు నైరుతిగా ఉన్న ఆసియా మేధపశ్చిమాసియా”గా పిలుస్తారు. (పాకిస్తాన్ కు పశ్చిమాన ఉన్న దేశాలు : అఫ్ఘనిస్తాన్, ఇరాన్, ఇరాక్,

జైజాయల్, కువైత్, జోర్డాన్, లెబనాన్, ఓమన్, కతార్, సౌదీ అరేబియా, దక్షిణ ఎమెన్, సిరియా, టర్కీ యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్, ఉత్తర ఎమెన్). ఇవిగాక పశ్చిమాసియాలో భాగంగా ఈశాన్య ఆఫ్రికా (ఈజిప్టు, సూడాన్), సైప్రస్ దీవి కూడా భాగమే.

West Indies = దక్షిణ అమెరికాకు దక్షిణంగా, ప్యూర్టోరికోకు తూర్పుగా వున్న కరిబియన్ దీవులకు ఇది మరే పేరు. వీటిలో ప్రధానమైన దేశాలు : బార్బడోస్, గ్రెనాడా, ట్రినిడాడ్, టోబాగో, ఇతర చిన్న చిన్న పరాధీన దీవులు. ఈ దీవుల్లో కొన్ని బ్రిటన్ పై ఆధారపడి ఉన్నాయి. అవి - బ్రిటీష్ వర్జిన్ ఐలండ్స్, ఆంగిల్లా, అంటీగా, టొమినికా, సెయింట్ లూసియా, సెయింట్ విన్సెంట్, సెయింట్ క్రిస్టోఫర్ నెవిస్ సహా వెస్ట్ ఇండిస్ అను బంధ రాష్ట్రాలు; ఫ్రాన్స్ పై ఆధారపడినవి: గుడిలాప్, మార్షినిక్.

నెదర్లాండ్స్ పై ఆధారపడినవి: నెదర్లాండ్స్, అంటిల్లీస్, సెయింట్ మార్షిన్ ఐలండ్ దక్షిణ ప్రాంతం.

అమెరికాపై ఆధారపడినవి: అమెరికా వర్జిన్ ఐలండ్స్ ప్రధానంగా సెయింట్ క్రిస్టో, సెయింట్ జాన్, సెయింట్ థామస్.

Western Hemisphere = పశ్చిమార్ధ గోళం : ఇందులో ఉత్తర, దక్షిణ అమెరికాలు, వీటికి సమీపంలో ఉన్న దీవులు ఉంటాయి. వీటిని తరచుగా ఇలా విభజించి చెబుతుంటారు :

(a) Caribbean = ఫ్లోరిడా కొనమండి దక్షిణ అమెరికా ఖండం దాకా ఉన్న దీవుల సముదాయాన్ని, దక్షిణ అమెరికా ఈశాన్య కోస్తాలోని ఫ్రెంచి గిబి, గయానా, సూరినామ్ లను కలిపి 'కరిబియన్' ప్రాంతంగా వ్యవహరిస్తారు. ఇందులో ప్రధాన దీవులు: బహామాస్, క్యూబా, హిప్పానియోలా (ఇది టొమినికన్ రిపబ్లిక్, హైతీల సంయుక్త ఆధిపత్యంలో ఉంది). జమైకా, పూర్వరికా, వెస్ట్ ఇండిస్ దీవులు.

(b) Central America = ఇది మెక్సికో, కరిబియాల మధ్య నున్న ఇరుకైన ప్రాంతం.

ఇందులోని దీవులు: బెల్జి, కొస్టారికా, ఎల్ సాల్వడార్, గొతమాలా, హోండురాస్, నికరగ్వా, పనామా. ఇవన్నీ కలిపి సెంట్రల్ అమెరికా.

(c) Latin America = (దక్షిణ అమెరికా) : అమెరికాకు దక్షిణంగా ఉన్న అమెరికాలను కలిపి ఇలా అంటారు. ఈ ప్రాంతాల్లో "రోమాన్స్" భాషలు (లాటిన్ భాష మాతృకగా పెరిగిన భాషలను రోమాన్స్ భాషలు అంటారు) ప్రధాన భాషలు : లాటిన్ అమెరికా అన్నది బ్రిటీష్ సంప్రదాయాలను పాటించే ప్రాంతాలు మినహా అమెరికాకు దక్షిణంగా ఉన్న అన్ని ప్రాంతాలకూ వర్తిస్తుంది. సంప్రదాయంగా ఉన్న ప్రాంతాలు : బహామాస్, బార్బడోస్, బెల్జి, గ్రెనాడా, గయానా, జమైకా, ట్రినిడాడ్ - టోబాగో, వెస్ట్ ఇండిస్ లోని అనేక దీవులు. అయితే పాత డచ్ గయానా, సూరినామ్ లు ఇందులో భాగం కావు.

(d) North America = కెనడా, మెక్సికో, అమెరికా, గ్రీన్ లాండ్ (డేనిష్ భూభాగం) కలిసి ఉత్తర అమెరికా అయింది. అయితే దీన్ని ఖండం పేరిట విస్తృతార్థంలో వ్యవహరించవలసి వచ్చినప్పుడు కరిబియన్ దీవులను కూడా కలిపి 'నార్త్ అమెరికా'గా చెప్పవలసి ఉంటుంది.

White House = అమెరికా అధ్యక్ష కార్యాలయం.

World Court = అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం. దీని కేంద్రస్థానం 'హేగ్'. దీని సృష్టికర్త నానాజితి సమితి (టీగ్ ఆఫ్ నేషన్స్).

Yuppie = యుప్సీ : 1980లలో అమెరికాలో తలెత్తిన ప్రసిద్ధ సోషల్ గ్రూపులకు ముఖ్యంగా యువజన బృందాలకు అమెరికన్ జర్నలిస్టులు పెట్టిన ముద్దుపేరు ఇది. దీని పూర్తి పేరు "Young Upwardly-mobile, Professional" ఈ బృందాల్లో పిల్లలను ఆర్థికంగా తమకు భారంగా భావించని మధ్య తరగతి మందహాసులు కూడా ఉన్నారు. వీరిని డింక్స్ అంటారు.

(అంటే - భార్యభర్తలు ఇరువురూ సంపాదిస్తారు. కాని పిల్లలుండరు. "Duel Income, No kids".) రొనాల్డ్ రేగన్ ప్రెసిడెన్సీయల్ (1981-82) ఎన్నికలలో ఈ యువతరాన్ని ప్రభావితం చేయాలని చూశాడు.

పన్నులు తగ్గించడంతోపాటు సంక్షేమ పథకాలపై భర్తును కూడా తగ్గించాడు. అయితే క్రమంగా ఈ యువతరంలో ఎక్కువమంది తర్వాత స్టాక్ మార్కెట్టులో చట్ట విరుద్ధమైన వ్యాపార లావాదేవీల్లో తలదూర్చి ఆభాసుపాలయ్యారు. పెక్కు యూరోపియన్ దేశాల్లో కూడా ఇదే చేదు అనుభవం. లండన్ లో “యుప్పీ”ని “ఎస్పెక్ట్ మాన్” అంటారు. ఈ రెండు నామాలు వ్యవస్థకు పంగనామాలుగా మారి విమర్శలకు గురయ్యాయి!

Zionism = జియోనిజం / యూదు దురహంకార వాదం : పాలస్తీనా - యూదు జాతి జన్మ స్థలం కాబట్టి ప్రపంచ యూదు జాతి సంఘభావానికి పెట్టని కోటగా ఆరబ్బులనుంచి తిరిగి పాలస్తీనాను ఎలాగైనా గుంజుకు తీరాలని వాదించే సిద్ధాంతాన్ని ‘జియోనిజం’ అంటారు. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ కాలంలో హిట్లర్ జర్మనీలో

అతనితోపాటు ఇతర పశ్చిమ దేశాలలో యూదు వ్యతిరేక భావాలు anti-semitism వ్యాపించినందున - యూదులు 1930లలో నమ్మక్యవాదాన్ని, సంఘభావాన్ని చాటుకోవలసి వచ్చింది. నిజానికి చారిత్రకంగా చూస్తే పాలస్తీనా ఆరబ్బు ప్రాంతం. అంగ్లో-అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదుల కుట్రల ఫలితంగా పాలస్తీనా ఆదిలో నానాజాతి సమితి అజమాయిషీలో, తరువాత ఐక్యరాజ్య సమితి అధ్యక్షంలో మనుగడ సాగించుకొంటోంది. యూరప్ లోని యూదులను పెద్ద ఎత్తున పంపించి పాలస్తీనాను ఆరబ్బులకు దూరం చెయ్యడం వలన పాలకుల లక్ష్యం. ఈ కారణం చేతనే ఇజ్రాయేల్ ను ఆరబ్బుల మధ్య సృష్టించి నేటి వరకూ వశ్చిమానీయాలో కుంపటి పెట్టి పరిష్కారాన్ని అసాధ్యం చేస్తూ వచ్చినవాళ్ళు సామ్రాజ్యవాదులు.

ఆర్థిక - వాణిజ్య శాస్త్రాలు

Abnormal Loss = అసాధారణ నష్టం (ఎప్పుడో కాని సంభవించని నష్టం. ఉదా: అగ్ని ప్రమాదంలో బూడిదైన నరకు).

Account - భాత

Accounting Year = మదింపు సంవత్సరం : కంపెనీ లావాదేవీల మదింపునకు నిర్ణయించిన కాల వ్యవధి - ఏప్రిల్ 1 నుంచి మార్చి 31 తేదీ అంతమయ్యేది మదింపు సంవత్సరం.

Accumulation = పేర్ల పెంచుకోవడం. పేర్ల ధరలు ఆకస్మికంగా పెరగకుండా లేదా స్పెక్యులేషన్ కు తావివ్వకుండా జాగ్రత్తగా పద్ధతి ప్రకారం క్రమానుగుతంగా కంపెనీ పేర్లను కొనడాన్నీ, తదాదృశ కంపెనీలో 'హోల్డ్' (పట్టు) సంపాదించడాన్నీ ఇలా అంటారు.

Active Stocks = ప్రధాన పేర్లు ('ఎ' క్లాస్) : స్టాక్ ఎక్స్చేంజ్ లో హెచ్చుగా ట్రేడ్ అయ్యే పేర్లను ఇలా అంటారు. వీటికి పత్రికలు 'ఎ' క్లాస్ పేర్లు అని ప్రచారంలోకి తెచ్చాయి.

Ad Valorem = విలువనుబట్టి / ధరనుబట్టి: ఇది వరకుపైన విధించే నిర్ణీతమైన పన్ను కాకుండా, వస్తువు విలువను బట్టి విధించే పన్ను. ఉదా: రూ. 10 లు విలువ చేసే టోపీ పైన యాడ్ వెలొకమ్ ట్యాక్స్ 50 పైసలు విధించవచ్చు. లేదా రూ. 1 ఖరీదు చేసే టోపీపైన రూ. 4 ల పన్ను వేయవచ్చు. కాగా వస్తువు ధరతో / విలువతో సంబంధం లేకుండా అన్ని రకాల టోపీల మీద 75 పైసల చొప్పున విధించే పన్నును ఫిఫీడ్ ట్యాక్స్ అంటారు.

Ag-mark = ఆగ్ మార్కు = నాణ్యత, తూకం, రకం వగైరాల ప్రమాణాలు సక్రమంగా ఉన్న వస్తువులను ప్రామాణీకరిస్తూ వేసే ముద్ర / లేదా ఆగ్ మార్కు పత్రం.

Alfa Shares = గిరాకీ పేర్లు : వీటిని సెసిస్ పైడ్ పేర్లు, గ్రూప్ సెక్యూరిటీలు, క్లియర్డ్ సెక్యూరిటీలు అని కూడా అంటారు.

Alienation = పరాయీకరణ / వేర్పాటు భావన / దూరంగావడం : ఆర్థిక పరిభాషలో ఈ పదానికి ఆర్థం అన్నీని మరొకరి పేర బదిలీ చేయడం, లేదా

వదిలించుకోవడం అని. కాని సామాజిక శాస్త్ర పరిభాషలో దీని అర్థం - ఆధునిక పారిశ్రామిక యుగంలో పని భారం వల్ల కార్మికులలో కలిగే నిర్దిష్టత, నైరాశ్యం, వేర్పాటు భావన అని. ఈ భావనను గుర్తించి, ఇందుకు మానవీయ దృక్పథంతో పరిష్కారం కనుగొనాలని యత్నించినవారు మార్క్స్, గాంధీజీ. ఇందుకు విరుగుడుగా ఉత్పత్తి సాధనాలను కార్మికుల పరం చేయకుండా అడ్డుకునే దోపిడీ వ్యవస్థ నిర్మాణనకు విప్లవమే మార్గమని మార్క్స్ సూచించగా, ఉపాధికి దూరంచేసే కేవల యంత్ర నాగరికతను నిరసించి మానవుడికి విలువయిచ్చే సంప్రదాయ ఉత్పత్తి పద్ధతులను దేశవాళీ పద్ధతులను అనుసరించాలని, ఈ పరిణామాన్ని అహింసాయుతంగా మాత్రమే సాధించాలని గాంధీజీ ప్రతిపాదన.

Allotment - letter = పేర్ల కేటాయింపు పత్రం : ఇన్ వెన్ టర్ కు కేటాయించిన పేర్ల సంఖ్య గురించి, వాటి విలువ గురించి తెలుపుతూ కంపెనీ నుంచి ఇన్ వెన్ టర్ కు పంపే పత్రం.

Amortization = రుణాల తీరుమానం : తీసుకున్న రుణాలను సక్రమంగా సరిసమాన వాయిదాలలో తిరిగి చెల్లించడం.

Annuity = నిర్ణీత చెల్లింపు : ఉద్యోగికి నిర్ణీత కాలానికి లేదా జీవితాంతం నిర్ణీత వ్యవధిలో చెల్లించే నిర్ణీతమైన డబ్బు.

Articles of Association = లక్ష్య పత్రం : కంపెనీని ఏర్పరచే ముందు కంపెనీ ప్రమాణార్థ రాసుకునే "మెమోరాండం ఆఫ్ అసోసియేషన్" తో పాటే ఈ డాక్యుమెంటును కూడా సిద్ధ పరుస్తారు. ఇది కంపెనీ వ్యవహారాల నిర్వహణకు అవసరమైన వివరణలతో నిబంధనలనూ, (రూల్సు), రెగ్యులేషన్స్ నూ రూపొందిస్తుంది. కంపెనీ చట్టం ప్రకారం కంపెనీ నమోదు కాలంలో ఈ లక్ష్య పత్రాన్ని అనుమతికోసం కంపెనీల రిజిస్ట్రార్ కు సమర్పించాలి. "ఆర్టికల్స్" అంటే - పేర్ హోల్డర్లు, కంపెనీ డైరెక్టర్లు మధ్య కాంట్రాక్టు పరతులని.

Articles = నిర్మాణ నిబంధనలు : (సంస్థ నిర్మాణ

నిబంధనలు, అకయాలు పొందుపరిచిన వాక్యమొందు).

Articles of Association = సంస్థ నియమావళి

Asian dollars = ఆసియా, పసిఫిక్ జేస్ నోల్ ఫోర్ షేస్ బ్యాంకులలో ఉండే అమెరికన్ డాలర్లు.

Assess = మదింపు : విలువను మదింపు చేయడం.

Assets = ఆస్తులు : సంస్థకుగాని, వ్యక్తికిగాని రావలసిన అన్నిరకాల డబ్బు అస్త్రీ, వాటికి సంబంధమైన హక్కులు వగైరా వెరసీ ఆస్తులు.

Assets - కంపెనీ ఆస్తులు : మార్కెట్ విలువ వున్న కంపెనీ సొంత ఆస్తులన్నీ 'ఎనెట్స్' క్రిందికే వస్తాయి.

ఇవి : 1. పెట్టుబడి (స్థిరాస్తులు) రూపంలో ఉన్న ఆస్తులు.

ఉదా : పదికాలాల పాటు స్థిరంగా వుండే (Long term) భవనాలు, భూములు, పరికరాలు,

ఫర్నిచర్, ఫిక్చర్స్ వగైరా. 2. చరాస్తులు : ఉదా : నగదు,

రిసేవబుల్ అకౌంట్లు, వగైరా. అలాగే విక్రయించడానికి

సిద్ధంగా వున్న వస్తువులు, ఒక్క ఏడాదిలోగా అమ్మడానికి

వీలయిన ఇతర ఆస్తులు "కరెంట్ ఎనెట్స్" కిందికే

వస్తాయి. 3. కనిపించని ఆస్తులు : ఉదా : గుడ్విల్, కాపీరైట్, ట్రేడ్ మార్క్, పేటెంట్స్, ఎగుమతి-దిగుమతి

పర్యట్లు, లీజెస్ (కొళ్ళు), పంపిణీ హక్కులు.

Auditing = ఆడిటింగ్ / పద్దుల తఱిఖీ

Authorised Capital = ప్రారంభ గరిష్ఠ

మూలధనం / అధికృత మూలధనం

Authorised Share Capital = గరిష్ఠ

మూలధనం : కంపెనీ ఆర్థికల్లో 'పేర్కొన్నట్టుగా

కంపెనీ గరిష్ఠ స్థాయిలో 'షేర్లను విడుదల చేయొచ్చు.

అదిలో కంపెనీ కొద్ది షేర్లనే ఇమ్మూ చేయొచ్చు. కాని

'షేర్ హోల్డర్ల, కాపీటల్ ఇమ్మూల కంట్రోలర్ల

అనుమతితో అధిరక్ష్య పెట్టుబడిని పెంచుకోవచ్చు.

Authorized agent = నిర్ణీత ఏజెంటు

b) Eurodollar (యూరో డాలర్) = యూరోపియన్

దేశాల మధ్య చెల్లింపులకోసం యూరోపియన్ బ్యాంకుల్లో

అట్టిపెట్టుకొనే కరెన్సీని "యూరో డాలర్" అంటారు.

Backadation/backwardation = నరకుల

ధర పడిపోయినప్పుడు అందుకు ప్రతిఫలం చెల్లించి

కొన్నాళ్ళపాటు నరకుల అప్పుగింకను వాయిదా వేయడం.

Bad debt = రాని బాకీ / మొండిపడ్డ : ఇచ్చిన

అప్పు తిరిగి రాబట్టుకోవలసి వున్నా ఎంతకీ వసూలు కాని పడ్డ. అలాంటి మొండి పడ్డల్ని అప్పుడప్పుడూ రద్దు చేస్తారు.

Badla (or Contango) = దీనినే 'బ్యాక్ వార్డుషన్'

(Backwardation) అని కూడా అంటారు. అలాగే

ఇండియన్ స్టాక్ ఎక్స్చేంజీలలో 'ఉంధా బాద్లా' 'Undha

Badla' అని కూడా పిలుస్తారు. సత్వర భవిష్యత్తులో

'షేర్ ధరలు పడిపోతాయని ఊహించి "బేర్" నదరు

'షేర్లను అమ్మజూపుతాడు. ఇలా అమ్మజూపడాన్ని

'బాద్లా' పద్ధతి అంటారు. (తద్వారా ఉత్తరేత్తరా అనువైన

సమయం చూసుకొని 'షేర్లు ఎంపిక చేసుకొని మరి

వాటిని విడుదల చేసి లాభసాటిగా సొమ్ము

చేసుకొంటాడు).

Balance of Trade (BoT) = వర్తక వ్యత్యాసం:

దేశ ఎగుమతి - దిగుమతి వర్తకం విలువలో వచ్చే తేడా.

దిగుమతుల కంటే ఎగుమతులు పెరిగినప్పుడు ఆ

పరిస్థితిని 'వర్తక వ్యత్యాసం' అంటారు. ఎగుమతులకన్నా

దిగుమతులు పెరిగిపోయినప్పుడు ఆ సమస్థితి కాస్తా

తారుమారవుతుంది.

Balance Sheet = ఆస్తి అప్పుల పట్టీ / అడవా

పట్టీ (ఒక సంస్థకు సంబంధించిన ఖచ్చితమైన ఆర్థిక

పరిస్థితిని ఈ పట్టీ మాత్రమే తెలుపుతుంది. ఏ కంపెనీ

నాడి అయినా దాని ఆస్తి అప్పుల పట్టీలోనే దొరుకుతుంది.

Ballon payment / ballon loans = బడా

కిస్తీ : తీసుకున్న రుణాన్ని రెగులర్ గా చెల్లిస్తున్నా, ఆ

రుణం ఆఖరికిస్తీని ఒకే దఫా పెద్ద మొత్తంగా

చెల్లించినప్పుడు దాన్ని ఇలా అంటారు. అంటే -

అంతకు ముందు చిన్న చిన్న కిస్తీలలో కొన్ని మొత్తాలు

చెల్లిస్తున్న వ్యవహారకు ఆఖర్లో చెల్లించే పెద్ద మొత్తాలు

అంతగా గణనలోకి రావన్నమాట!

Ballot = కంపెనీ కొత్త 'ఇన్వ్యా' అనుకున్న దానికన్నా

ఓవర్ సబ్స్క్రైబ్ అయినప్పుడు, 'షేర్లను కేటాయించే

పద్ధతిని "బ్యాలట్" అంటారు. (ఎన్నికలలో వేసి

'ఓటు'ను కూడా బ్యాలెట్ అంటారు).

Bargain = బేరసారం : 'షేర్ల క్రయ విక్రయాలకు

సంబంధించిన బేరసారాన్నే 'బార్గెన్' అంటారు.

Bar Charts = సాంకేతిక పట్టీలు: రోజువారీ షేర్

ధరవరలను తెలిపే 'నిలువు పట్టీ'లు. రోజువారీ షేర్ గరిష్ఠ ధరకు కనిష్ఠ ధరకూ మధ్య తేడాను ఈ 'బార్ చార్ట్'లు సూచిస్తాయి.

Bars and spaces = నాణ్యతా ప్రమాణాలు : దిగుమతైన సరకులపైనగాని, ఎగుమతి చేసే సరకులపైనగాని ప్యాకేజీ కాగితం ఉంటుంది. ఇది పకడ్బందీగా ఉంటుంది. ఈ కాగితంపైన నిలువు గీతలు ఖాళీ జాగాలతో బార్కోడ్ ఉంటుంది. సాంకేతిక పత్రికతో తయారైన నంబరు ఆకోడ్ పైన ఉంటుంది. ఈ నంబర్ కోడ్ ను ప్రత్యేక పరికరాల తోడ్పాటుతో గుర్తిస్తారు. సరకుల్ని గుర్తించడానికి, పంపిణీనక్రమంగా జరగడానికి ఈ కోడ్ సాయపడుతుంది.

Base year = ఆధార సంవత్సరం

Basket Currencies = భంగీ కరెన్సీ : అంతర్జాతీయ కరెన్సీ స్థిరత్వం లేనప్పుడు కృత్రిమంగా ఒక కరెన్సీని సృష్టించుకొని, పలు దేశాల కరెన్సీల ఉమ్మడి విలువనుబట్టి దేశీయ కరెన్సీ (యూనిట్) విలువను నిర్ణయిస్తారు. స్పెషల్ డ్రాయింగ్ రైట్స్ (ఇ.ఎమ్.ఎస్. ప్రవేశపెట్టిన కృత్రిమ కరెన్సీ. దీనిని ఫండ్ సభ్య దేశాలకు కేటాయించారు). యూరోపియన్ కరెన్సీ యూనిట్ (ECU)ల మారకపు విలువల్లో వచ్చే ఒడిదుడుకులను సాధ్యమైనంతమేర తగ్గించుకునేందుకే ఇలా ఇతర దేశాల కరెన్సీల విలువను దామాషాన వారి ఇష్టానుసారం నిర్ణయిస్తారు. ఇలా ఏ ఒక్క కరెన్సీనోగాక పలు దేశాల కరెన్సీల కాంబినేషన్ ను 'బాస్కెట్ కరెన్సీ' అంటారు. అదే భంగీ కరెన్సీ. ఇందులో బలహీనమైన కరెన్సీ (యూనిట్)కన్నా బలమైన కరెన్సీ విలువ సహజంగానే హెచ్చు శాతంలో ఉంటుంది. మన రూపాయి కూడా ఈ భంగీ కరెన్సీ తోడే ముడిపడి ఉంది.

Bear= మార్కెట్ లో షేర్ ధర పడిపోతుందని ఊహిస్తూ షేర్ ను అమ్మేసే ఊపులో ఉండే స్టాక్ మార్కెట్ అపరేటర్ ను ఇలా పిలుస్తారు. షేర్ అమ్మేదాకా దుంప తెంచేస్తాడు. అందుకోసం షేర్ ధరను ఇంకా ఇంకా తగ్గిస్తూపోతాడు. ఎలుగుబంటినేల వైపు కుమ్ముకుంటూ దూసుకు వస్తుంది కాబట్టి 'బేర్' అన్నారు.

Bearer Cheque = బేరర్ చెక్కు తెచ్చిన వారికి చెల్లించేందుకు వ్రాసిన చెక్కు.

Bearish tendency = ధరలు మందగించే ధోరణి

Beta Shares = గిరాకీ లేని షేర్లు : ఇవీ స్టాక్ ఎక్స్చేంజీలలో 'లిస్ట్' అయిన షేర్లే. కాని ఇవి తరచుగా 'ట్రేడ్' కావు. తక్కువ ఈక్విటీ పెట్టుబడి ఉన్న కంపెనీల షేర్లను 'బీటా షేర్లు' అంటారు.

Bid Price = క్రయధర : బ్రోకర్ కొనదలచిన షేర్ల ధర

Big Eight = ఎనిమిది పెద్ద అమెరికన్ ఆస్కేంబ్లీంగ్ సంస్థలను ఇలా అంటారు. ఇవి : ఆర్థర్ యాండర్సన్ అండ్ కో; కైసర్ లిబ్రాడ్, ఎర్న్స్ట్ అండ్ ఐన్స్; డిలోబీ హన్సెంగ్స్ అండ్ లెన్స్; పీట్, మార్కెట్ మిచెల్ అండ్ కంపెనీ, ప్రైస్ వాటర్ హౌస్ అండ్ కో; టచ్ రాస్ అండ్ కో; ఆర్థర్ యంగ్ అండ్ కో.

Bill Book = బిల్లు పుస్తకం

Bill broker = బిల్లు దలాల్ / హండీదలాల్

Bill buying = హండీ కొనుగోలు

Bill counter = బిల్ కౌంటర్ (బిల్లులు చెల్లించే చోటు)

Bill debt = అప్పుల బిల్లు

Bill of Credit = పరపతి బిల్లు

Bill of entry = ప్రవేశపత్రం

Bill of indemnity = నష్టపరిహార బిల్లు (శిక్షనూ, సత్కాన్తి తప్పించే బిల్లు)

Bill of Payment = చెల్లింపు పత్రం

Bill of sight = చూపుడు బిల్లు (దిగుమతిదారులు ఒక్కో సందర్భంలో కస్టమ్స్ శాఖ వారికి సరకు తాలూకు వివరాలను బిల్ ఆఫ్ ఎంట్రీలో ఇవ్వకపోవచ్చు. ఆ సమయంలో దిగుమతిదారులు "బిల్ ఆఫ్ సైట్" అనే ఒక ఫారాన్ని పూర్తి చేసి అధికారులకు పూచీగా చూపవలసి ఉంటుంది).

Bills of exchange = మారకపు బిల్లులు / వర్తకపు హండీలు (మారకానికి సంబంధించిన)

Bills Payable = చెల్లింపు హండీలు / బిల్లులు

Bi-product = ఉప ఉత్పత్తి, అనుబంధ ఉత్పత్తి (ఏకకాలంలో ప్రధాన వస్తు ఉత్పత్తితోపాటు మరొకరకం వస్తువులు కూడా తయారవుతుంటే, వాటిని ఇలా పిలుస్తారు. ఉదా: చక్కెరకు అనుబంధ

ఉత్పత్తి మొలచినది)

Black Capitalism = నల్లబాంబాయి.

బ్లాక్స్ యజమాన్యంలో నడిచే వ్యాపారాలను అమెరికాలో ఇలా అంటారు.

Black Friday = స్టాక్ మార్కెట్ కుప్పకూలిన రోజును ఇలా అంటారు. ఈ కల్లోలం ప్రపంచంలో మొదటిసారిగా 1869 సెప్టెంబర్ 24న (శుక్రవారం నాడు) వచ్చింది. అప్పటినుంచి ఎప్పుడు స్టాక్ మార్కెట్ లో తీవ్రమైన ఒడిదుడుకులు వచ్చినా “బ్లాక్ ఫ్రైడే”ను గుర్తు చేస్తూంటారు.

Black Friday = స్టాక్ మార్కెట్ పరిభాషలో ఇది ఓ దుర్దినం. స్టాక్ పరిశ్రమలో మార్కెట్ పరిస్థితి అస్తవ్యస్తంగా ఉండి సంక్షోభంలో చిక్కుకున్న రోజు 1869 సెప్టెంబర్ 24, 1873, 1929, 1987 సంవత్సరాల్లో పెక్కు స్టాక్ మార్కెట్లు ఇలా వెతకినవి.

అప్పటినుంచి ఇన్వెస్టర్లకు ఎప్పుడు సంక్షోభం తలెత్తినా దాన్ని ‘బ్లాక్ ఫ్రైడే’గానే పరిగణిస్తారు.

Black Market = నల్ల బజారు / దొంగ మార్కెట్ / ప్రభుత్వ విధి నిషేధాలను ఇల్లంఘించి జరిపే క్షయ విక్రయాలకు బ్లాక్ మార్కెట్ అని పేరు.

Black Market = నల్ల బజారు:

Black Money = నల్లడబ్బు / అక్రమార్కన / గుప్త ధనం / దొంగ డబ్బు / వచ్చిన ఆదాయాన్ని పన్నులు ఎగవేసేంత ఆదాయం.

Blank Cheque = ఖాళీ చెక్కు (డబ్బు మొత్తం పేర్కొనకుండా సంతకం మాత్రం చేసి ఇచ్చే చెక్కు)

Blanket insurance = సర్వ రక్షణ భీమా (అన్ని రకాల అపాయాలనుంచి రక్షణకు ఉద్దేశించిన భీమా)

Block grant = అవిభక్త గ్రాంటు (ఫలానా పద్ధతి క్రింద విభజనగానీ, వివరణగానీ లేని గ్రాంటు)

Blue Chips = ప్రశస్తిమైన పేర్లు; లాభాలు తీస్తూన్న, సుస్థిరస్థితిమైన, సుప్రసిద్ధమైన కంపెనీల పేర్లను ఇలా అంటారు. ఏళ్ళ తరబడి నిరంతరం ప్రగతి సాధిస్తున్న కంపెనీలకు ముందు ముందు మరింత పురోభివృద్ధి సాధించగల అవకాశాలుంటాయి. ఈ మాట “కాసినోజూదం” (గ్యాంబ్లింగ్) నుంచి వుట్టుకొచ్చింది. ఆ జూదంలో వాడే పాచికలను “బ్లూ చిప్స్” అనే వాళ్ళు!

Bond = ప్రభుత్వంగానీ, కంపెనీగానీ నిర్దిష్టమైన వడ్డీరేటుపైన సేకరించే ఋణానికి సంబంధించిన పత్రాన్ని ఇలా అంటారు. నిర్దిష్టమైన తేదీన తిరిగి ఈ ఋణం చెల్లిస్తామని కూడా ఆ పత్రంలో హామీ పడతారు. కంపెనీలు ఇచ్చే బాండ్స్ ను డిబెంచర్లు అంటారు. కంపెనీ అనుమతించే ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లకు భిన్నంగా కంపెనీ అస్తులను తనఖాపెట్టి సెక్యూరిటీ డిబెంచర్లు ఇస్తారు. కాగా కంపెనీల ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు “అన్ సెక్యూర్డ్” కాబట్టి ఇలా చేస్తారు.

Bonus Issue = బోనస్ ఇస్యూ : కంపెనీలు రిజర్వు పేర్ల సంఖ్యకు దామాషా లెక్కను ప్రస్తుత ‘షేర్ హోల్డర్లకు కంపెనీ పేర్లను ఇవ్వడాన్ని ‘బోనస్ ఇస్యూ’ అంటారు.

Bonus Issue = ‘షేర్ హోల్డర్ల మధ్య పంపిణీకి పీఠికా కంపెనీ వద్ద పేరుకున్న లాభాలను ‘ప్రీ రిజర్వ్స్’ అంటారు. ఇలాంటి రిజర్వులను హెచ్చుగా వున్నప్పుడు కంపెనీ ప్రస్తుతపు వాటాదార్లకు బోనస్ పేర్లు ఇవ్వడం వ్వారా కంపెనీ ఆ రిజర్వులలో కొంత భాగాన్ని పెట్టుబడిగా ఉంచుకొని, ఆ రిజర్వులను ఈక్విటీగా మారుకొంటుంది. ఎలాంటి ఖర్చు లేకుండానే బోనస్ పేర్లను కంపెనీ విడుదల చేస్తుంది. ‘షేర్ హోల్డర్ల సంఖ్య పెరగదు. కాబట్టి బోనస్ పేర్ల వల్ల కంపెనీపై షర్ హోల్డ్ గణమాన్య బలం పెరగదు. బోనస్ పేర్లు ప్రకటించిన తర్వాత కంపెనీ వాటా ‘ఇస్యూ’ను బట్టి దామాషాన కంపెనీ పేరు తగ్గుతుంది. అయితే డివిడెండ్ రేటు మాత్రం తరచు యధాతథంగానే వుంటుంది.

Book keeping = ఖాతా నిర్వహణ

Book Value / Written Value = (చిరా విలువ / రిఖిత మూల్యం) అన్ని అప్పులపట్టీ మాపట్టే కంపెనీ అన్ని పాస్టుల విలువను ‘బుక్ వాల్యూ’ అంటారు.

1. వాడకం వల్ల యంత్రాలు వగైరా అన్ని తరుగుతూంటుంది (డెప్రిసియేషన్) కాబట్టి ప్రతి సంవత్సరం ఈ బుక్ వాల్యూ తక్కువగా ఉంటుంది. తరుగుదల రేటు పోనూ మిగిలిన ఖర్చులు వెరసీ - అన్ని చిరా విలువ (బుక్ వాల్యూ) అవుతుంది. 2) అలాగే కంపెనీ పేర్ల నికర అన్ని విలువ కూడా ఈ వాల్యూలో భాగమే. కంపెనీ మొత్తం అస్తులలోనుంచి కంపెనీ

ప్రస్తుత ఆస్తుల్ని దీర్ఘకాలిక ఆస్తుల్ని, ఫీవరెస్ పేర్లను క్రిస్ వేయాలి. ఆస్తుడు మిగిలేదల్లా పేర్ హోల్డర్ల 'పండు' ఈ నిధిని విడుదల చేసిన పేర్ల సంఖ్యతో భాగించితే వచ్చే పేర్ బుక్ వాల్యూగా పరిగణించాలి.

Book-rate = బాతా దాఖలా రేటు

Boom = పేర్ మార్కెట్ ఉచ్చ స్థితి: పేర్ ధరలు పెరిగిపోయిన దశను ఇలా అంటారు. ఇది "ప్లంప్" (పతన దశ)కు పూర్తి విరుద్ధం. ఉచ్చ దశ తరచుగా ఆకస్మాత్తుగా, అర్ధాంతరంగా ముగిసిపోతుంది.

Booty = దోపిడి ధనం

BOP = వాణిజ్య చెల్లింపుల పద్ధతి. విదేశాలనుంచి వచ్చే దిగుమతులకు సమంగా విలువనూ దేశీయ ఎగుమతుల విలువనూ మదింపు చేసే పద్ధతీ, అంతర్జాతీయంగా చెల్లించవలసిన ఇతర రుణాలూ వగైరా ద్రవ్య లావాదేవీల మదింపు పద్ధతి. ఈ లావాదేవీలను సంవత్సర కాలంలో మదింపు చేస్తారు.

Bourse (బోర్స్) = స్టాక్ ఎక్స్చేంజీకి ఇది మారుపేరు; ముఖ్యంగా ఫ్రాన్స్ లో ఇలా అంటారు.

Break even point = లాభనష్టాలు లేని స్థితి

Broker (బ్రోకర్) = ఇతను స్టాక్ ఎక్స్చేంజీనభ్యుడు. తన క్లయింటు తరపునగానీ, తన తరపున గానీ షేర్లను కొనడానికి లేదా అమ్మడానికి లైసెన్స్ పొందే వాడిని "బ్రోకర్" అంటారు. కుదిర్చే "డీల్స్" నిరకరమైన విలువపైన ఇతను కమిషన్ (బ్రోకరేజీ) తీసుకుంటాడు.

Broker = దళారి

Brokerage = దళారి రుసుము

Buccaneer / buccaneer (pirate) =

ఓడదొంగ / సముద్రపు దొంగ

Budget-grants = బడ్జెట్ గ్రాంట్లు (సామ్య మంజూరు చేసే పద్ధతులు)

Budget = ఆదాయ వ్యయ పట్టిక

Bull = పేర్ ధర పెరిగి తీరుతుందన్న ఆశతో షేర్లను ముందు ముందు ఎక్కువ ధరకు, లాభానికి అమ్ముకోవచ్చునని స్టాక్ మార్కెట్ అపరేటర్ విశ్వాసం. "బుల్" ఆ షేర్లను మార్కెట్ లో బలవంతంగా కొనుగోలు చేయించి పేర్ ధరలను పెంచుకోవడం జరుగుతుంది. "ఇది పొగరబోతు పోట్లగిత్తరా" అంటారే అలాంటి

ఆశతో ఈ "బుల్" ఎకే ఆ పేరు ఈ అపరేటర్ కు

Bullish tendency = ధరలు పెంచే ధోరణి

Bumper Profit = విశేష లాభం / అధిక లాభం

Business = వ్యాపారం (లాభార్జన కోసం చేసే వ్యాపకం).

Buy-Back (బై బ్యాక్) = కంపెనీలుగాని లేదా బ్యాంకులుగానీ నిర్దిష్టమైన సమయంలో డిస్కంట్ చేస్తే గాని లేదా నమన ధర చెల్లించిగాని కన్సర్జిబుల్ లేదా నాన్ కన్సర్జిబుల్ డిబెండ్లను తిరిగి కొనుగోలు చేయడాన్ని ఇలా అంటారు. కంపెనీలు పేర్ల విక్రయదార్లను సాధ్యమైనంత దూరంగా ఉంచడానికి రకరకాల పద్ధతులను అనుసరిస్తారు కాబట్టి డిబెండ్ల పేర్లను "తిరిగి కొంటాం" (Buy-Back) అని చేసే వ్యాపారాను అంతగా పట్టించుకోకూడదని నిపుణుల సలహా.

c) Petrodollar (పెట్రో డాలర్) = పెట్రోలియం ఉత్పత్తి చేసే దేశాలకు చెల్లించే అమెరికన్ డాలర్లను, విదేశీ బ్యాంకులు చెల్లించే డాలర్లను ఇలా అంటారు.

Buyer = కొనుగోలుదారు (వినిమయం కోసం కొనుగోలు చేస్తే **Buying** అనే తిరిగి అమ్మాలని కొనుగోలు చేస్తే **Purchase** అని అంటుంటారు.)

Call Money = కంపెనీ అడిగినదే తదవుగా కొత్త ఇన్యూలకు (షేర్లకు) వాయిదాల పద్ధతిపైన చేసే చెల్లింపును "కాల్ మనీ" అంటారు. వాయిదా చెల్లింపులన్నీ పూర్తి అయినప్పుడు "పేర్" విలువను పూర్తిగా చెల్లించినట్లు ప్రకటిస్తారు. అప్పుడు కంపెనీ ముద్రకోసం పేర్ హోల్డర్లు కాల్ మనీ చెల్లింపు ధృవ పత్రాన్ని కూడా జోడించి నర్టిఫికేట్లను కంపెనీకి పంపిస్తారు.

Call money (money on call) 'కాల్ మనీ' = (అప్పుగా ఇచ్చిన డబ్బు. బ్యాంకుల మధ్య ఈ లావాదేవీ జరుగుతుంటుంది. అలా తీసుకున్న తాత్కాలిక అప్పును నోటీసుతో నిమిత్తం లేకుండానే అడిగినదే తదవుగా ఇచ్చివేయాలని ఏ బ్యాంకి నుంచి తీసుకుంటే ఆ బ్యాంకిని డిమాండ్ చేయడం ఇందులో విశిష్టత.

Call option = ప్రీమియం కోసం షేర్ల మారకం: నిర్దిష్ట సమయంలో నిర్దిష్టమైన ధరకు నిర్దిష్టమైన షేర్లను

(ప్రీమియమ్ కౌంటర్) మారకం వేసకొనే హక్కును 'కాల్

Called up Capital = పిలిచిన షేర్ మూలధనం.

Capital Account = మూలధనపు ఖాతా

Capital = మూలధనం : వ్యాపార నిమిత్తం కంపెనీ

పెట్టే డబ్బును 'కాపిటల్' అంటారు. ఈ మూలధనం

రెండు మార్గాల ద్వారా వస్తుంది. 1. షేర్లు ప్రకటించడం

ద్వారా. 2. రుణాల ద్వారా. కాపిటల్ సేకరణకు

అనుమతించిన గరిష్ట పరిమితిని ఆధరైజ్డ్ కాపిటల్

అంటారు. ఇందులో షేర్ల అమ్మకం ద్వారా నమకూడే

గరిష్ట పరిమితిని వాటా ధనం / షేర్ కాపిటల్ అంటారు.

కంపెనీ అమ్మజూపే అనేక షేర్లను కంపెనీ 'ఇన్సూర్డ్

కాపిటల్' (జారీ చేసిన మూలధనం) అంటారు. ఈ

పెట్టుబడిలో షేర్ హోల్డర్లు అన్ని షేర్లను లేదా అందులో

కొంత భాగాన్ని కొనుగోలు చేయొచ్చు. ఈ పెట్టుబడి

తర్వాత "సబ్స్క్రిబ్డ్ కాపిటల్"గా (బందీ అయిన

మూలధనం) మారుతుంది. ఈ పెట్టుబడి "చెల్లించిన

వాటాధనం" (Subscribed capital)గా

మారిపోతుంది. దీనినే మరో మాటలో "పైడెడ్ కాపిటల్"

(చెల్లించిన మూలధనం) అంటారు.

Capital expenditure = పెట్టుబడి వ్యయం

(క్రయ విక్రయాలకు సంబంధం లేని ఖర్చు)

Capital flight = వలస మూలధనం : పెట్టుబడి

పెట్టడానికి సానుకూలమైన వాతావరణాన్ని

వెక్కుంటూ ఒక దేశం నుంచి మరో దేశానికి లేదా

దేశంలోనే ఒక రాష్ట్రం నుంచి మరో రాష్ట్రానికి పెద్ద

మొత్తాల్లో తరలిపోయే మూలధనాన్ని ఇలా అంటారు.

పెట్టుబడులు ఇలా తరలిపోవడం రాజకీయ అస్థిర

పరిస్థితుల వల్ల, ఇన్ ఫ్లేషన్ వల్ల, కార్మిక అశాంతి వల్ల,

సైనిక నియంతృత్వం లేదా దౌర్జన్యకాండ వల్ల

జరుగుతుంది.

Capital gains = పెట్టుబడి లాభాలు : విలువ

పెరిగిన ఆస్తుల అమ్మకాలపై వచ్చిన లాభాలను ఇలా

అంటారు. భూములు, బిల్డింగ్లు, షేర్లు లాంటి

ఆస్తులను వాటి హక్కు భుక్తం చేసుకొన్న ఏడాదిలోగా

అమ్మినప్పుడు వచ్చిన లాభాన్ని వర్తమాన ఆదాయంగా

పరిగణించి దానిపై పూర్తి పన్ను విధిస్తారు. ఒకవేళ

ఆస్తులను సంపాదించిన ఏడాదిలోగా లాభాలు వస్తే,

సదరు లాభాలను దీర్ఘకాలిక పెట్టుబడి లాభాలుగా

జమకడతారు.

Capital goods = పెట్టుబడి వస్తువులు (తిరిగి

వస్తువుల తయారీకి ఉపయోగపడే వస్తువులు. ఉదా:

యంత్రాలు)

Capital Loss = పెట్టుబడి నష్టం (క్రయ విక్రయాలతో

సంబంధం లేకుండా వచ్చే నష్టం)

Cash Cow = నిరంతరం హెచ్చు డివిడెండ్లు

ఇవ్వగల షేర్స్ను (స్క్రిప్స్) ఇలా అంటారు. అంటే

'డబ్బులు తెచ్చిపెట్టే పాడి ఆవు' అన్నమాట.

Cash flow = యంత్రాల అరుగుదల, తదితర

నాన్-క్యాష్ చార్జీలు మినహాయించగా మిగిలిన

నికరాదాయాన్ని ఇలా పిలుస్తారు. ఇన్ వెస్టర్లకు ఇది ఒక

ప్రధానమైన అంశం. ఎందుకని? క్రమం తప్పని క్యాష్ ఫ్లో

వల్ల కంపెనీ రెగ్యులర్ గా షేర్ హోల్డర్లకు డివిడెండ్లు

పంచగల్గుతుంది.

Certificate of Commencement of

business = వ్యాపార ప్రారంభ ధ్రువ పత్రం

Certificate of Incorporation = సంస్థాపన

పత్రం

Chain Store = గొలుసు విక్రయశాల (ఒకే సంస్థ

వలు ప్రాంతాలలో ఒకే రకం వస్తువులను

అమ్మజూపడానికి వ్యాపారశాలలు తెరిస్తే వాటిని ఇలా

పిలుస్తారు. ఉదా: 'బాటా' చెప్పుల షాపులు).

Cheap Money = సులభ రుణం : రిజర్వు

బ్యాంకు నిర్ణయించిన తక్కువ వడ్డీరేట్లకు సులభంగా

కల్పించే రుణ సౌలభ్యం. ఈ సులభ రుణం

పరిశ్రమాభివృద్ధికి దోహదం చేస్తుంది. పెట్టుబడులను

ప్రోత్సహించడానికి తగిన వాతావరణాన్ని కల్పిస్తుంది.

Chiminage = అడవిదారి పన్ను

Civilian goods = పౌరావసర వస్తువులు

Clearing House = ఋణ పరిష్కార సంస్థ

Close - end Credit / Consmencreditt

= నియత / పరిమిత పరపతి : వ్యక్తిగత కుటుంబం

/ ఇంటి అవసరాలకోసం ఒక వ్యక్తికి నకాలంలో డబ్బు

/ ఆస్తి / సర్వీసు అందజేయడం. వివరంగా చెప్పాలంటే

పరపతి సౌకర్యం కల్పించడం.

Collateral = తనఖా భద్రత : ఋణం కావాలంటే అందుకు దన్నుగా ఏదో ఒక సెక్యూరిటీ చూపాలి. దాన్నే “కొల్లేటరల్” అంటారు. కంపెనీలు పొందే డిబెంచర్లను ఇతర రకాల పరపతిని తరచుగా కంపెనీ స్టాక్స్ ఆస్తులుగా తాకట్టు పెట్టటం, అలా తనఖా పెట్టించుకోడం ద్వారా రుణానికి సెక్యూరిటీ ఇవ్వడం.

Collateral Security = అదనపు పూచీ / హామీ
Collateral Security = పూచీతత్వ : తీసుకున్న రుణంపై ఇచ్చే సెక్యూరిటీ ఇది. బ్యాంకు ఇచ్చే రుణం కంటే హెచ్చు విలువగల ఆస్తిని తరచుగా తాకట్టుపెట్టుకోవడం ఈ సెక్యూరిటీ విశేషం.

Collation = సమపంపిణీ (ఆస్తి సంఘ)

Commerce = వాణిజ్యం (సరకుని ఉత్పత్తి దారుడినుంచి వినియోగదారుడి వరకూ చేరే మేయడంలో ఇమిడి ఉన్న సేవల మొత్తాన్ని వాణిజ్యం అంటారు).

Commercial Paper (CP) = న్యూకాలిక రుణ పత్రం : ఈ పత్రం కాల పరిమితి (మెచ్యూరిటీ పీరియడ్) 2 నుంచి 270 రోజుల వరకూ ఉంటుంది. ఈ రుణ పత్రాన్ని బ్యాంకులు, సంస్థలు, తదితర రుణ గ్రహీతలు ప్రకటిస్తారు. ఇన్ వెస్టర్ల వద్ద ఎదుగు బొదుగుగా లేకుండా మూలుగుతున్న సోమరి పెట్టుబడిని ఆకర్షించడం - ఈ రుణ పత్రం లక్ష్యం. ఇలాంటి రుణం డిస్కంట్ పైనగాని లేదా బ్యాంకులెచ్చే రేట్లకంటే తక్కువ వడ్డీకిగానీ దొరుకుతుంది.

Commodity = వస్తువు (ఆర్థిక పరిభాషలో తయారయిన వస్తువును ఇలా పిలుస్తారు).

Compound Interest = చక్రవడ్డీ

Concept of Contract = కాంట్రాక్టు పద్ధతి (భావన) (మనుస్మృతిలో ‘కాంట్రాక్టు’కు సరిసమానమైన పదం ‘సంవిత్’ అని ఉంది. ఐత్ అంటే ధనం విత్త విధానం. ధన సంబంధమైన లావాదేవీలకు, ఒప్పందాలకు సంబంధించిన భావన అని అర్థం. ‘సంవిత్ భావన’)

Consumer Capitalism = ప్రయివేట్ రంగంలోగానీ లేదా ప్రయివేటీకరణ జరిగిన రంగాలలో

గానీ షేర్లను కొనేటట్టుగా పౌరులను విధానాన్ని ఇలా అంటారు. ఈ పద్ధతిని 1980లో బ్రిటన్ లో నాటి ప్రధాని మార్గరెట్ థాచర్ ప్రవేశపెట్టింది.

Consensus ad idem = ఉభయత్రా అంగీకారం (Identity of minds)

Consideration = ప్రతిఫలం

Consignment = రవాణా చేసే సరకు (కమిషన్ మీద అమ్మమని వేరే ప్రాంతపు ఏజెంటుకు సరకు పంపడాన్ని ఇలా అంటారు. సరకు పంపిన వ్యక్తిని Consignor అనీ, ఏజెంటుని Consignee అని కూడా అంటారు).

Consolidated fund = ఏకీకృత నిధి

Conspicuous Consumption = కానరాని వాడకం / అవసరం లేకపోయినా దాంబికంగా కనపడ్డం కోసం విలాస వస్తువులపై ఖర్చు చేయడాన్ని ‘విశిష్ట భోగం’ అంటారు. ‘కానరాని విలాస వాడకాలు’గా అర్థం చెప్పుకోవచ్చు.

Consumer = వినియోగదారుడు (ధర చెల్లించి నేరుగా వస్తుసేవలను పొందే వ్యక్తి)

Consumer goods = వినియోగ వస్తువులు (నేరుగా వినిమయం చేయగల వస్తువులు)

Consumer Interest = వినియోగదార్ల ప్రయోజనం / శ్రేయస్సు

Contango = దీనిని ఇండియన్ స్టాక్ ఎక్స్చేంజ్ లో “సీదా బాద్లా” అని కూడా అంటారు. షేర్ ధర పెరుగుతుందన్న ఊహపై “బుల్” అ షేర్ ను కొంటాడు. కాని, అక్కౌంటిక్ పీరియడ్ ఆఖరికి సదరు షేరు ధర పెరగకపోతే “బుల్” అ షేర్లకు డబ్బు చెల్లించి వాటిని సొంతం చేసుకుంటాడు. లేదా విశ్రయదారుకు అదనపు పరిహారంగా చార్జీలు చెల్లించి (Carryover Charges) ఆ పై అక్కౌంటిక్ పీరియడ్ కు బదలాయించనైనా బదలాయిస్తాడు. ఈ “క్యూరీ ఓవర్ చార్జ్స్” నే “సీదా బాద్లా” అంటారు.

Contraband = దొంగసరకు : చట్ట విరుద్ధంగా సాగించే సరకుల ఎగుమతి - దిగుమతులు, వాటిని కొనడం కూడా ఉల్లంఘన అవుతుంది.

Contract Note = కాంట్రాక్టు పత్రం : షేర్ల

కొనుగోలుకు సంబంధించిన గవాదేమీ ిత్రై అయిన తర్వాత క్రయదారుని ిజ్ఞానం పంపించే బిల్లును ఇలా పిలుస్తారు. అందులో విరేణుకు షేర్లు కొన్నదీ, ఎన్ని షేర్లు కొన్నదీ, కమీషన్ చార్జీలు, ిజ్ఞానంకు రావలసిన మొత్తం డబ్బూ, నమోదై ఉంటాయి.

Convertible = స్వేచ్ఛగానూ, పూరాగానూ సాగించే మారకం.

Convertible Currency = స్వేచ్ఛా మారక ద్రవ్యం : ఒక దేశం కరెన్సీని మరొక దేశం కరెన్సీలోకి స్వేచ్ఛగా మార్చుకోగలగడం. ఇతర దేశాల కరెన్సీలను కొనుక్కునేందుకు దేశీయ కరెన్సీని పూర్తిగా వినియోగించడానికి ప్రభుత్వం అనుమతివైన దేశీయ కరెన్సీని మారకం వేసుకో వీలవుతుంది. అలాగాకుండా పౌరులుగానీ, లేదా ఇక్కడ పర్యటనకు వచ్చి మన కరెన్సీని వాడుకనే విదేశీయులుగానీ అనుమతించిన కార్యకలాపాలకు తప్ప లేదా పరిమిత మొత్తాలలో తప్ప ఏదేమీ మారకద్రవాన్ని కొనుగోలు చేయరాదని ప్రభుత్వం ఆదేశించినప్పుడు కరెన్సీ మారకం సాధ్యపడదు. కన్వర్టిబుల్ కరెన్సీకి మరో అర్థం కరెన్సీని బంగారానికిగాని లేదా మరో విలువైన లోహానికిగాని మారకం వేసుకోవచ్చు అని కూడా.

Convertible debenture = షేర్ల రుణ పత్రం : దీనిని మొదట్లో బాండ్ రూపంలో ఇస్తారు. అంటే కంపెనీకి ఇచ్చే రుణంగా దీన్ని పరిగణిస్తారు. తర్వాత నిర్ణీత తేదీకి ఈ రుణంలో కొంత భాగాన్నిగాని లేదా మొత్తం రుణాన్నిగానీ షేర్లుగా మారుస్తారు. షేర్ల రూపంలోకి మార్చిన డిబెంచర్లలో కొన్నింటికి డివిడెండ్ వస్తుంది. కన్వర్ట్ చేయని డిబెంచర్లపై (non-convertible) వడ్డీ వస్తూ ఉంటుంది.

Cooking the Book = తారుమారు చిరా : ఒకవైపున షేర్ హోల్డర్లను కృత్రిమంగా సంతోషంగా ఉంచుతూ, అత్యధిక లాభాలు వస్తాయని భ్రమలు గొల్పుతూ ఇన్వెస్టర్లను ఆకర్షించేందుకు కంపెనీ ఆకృష్టమైన తారుమారు చిరాగా చూపించే యత్నం. ఇందులో భాగమే కొన్ని ఖర్చులను దాచడం, అప్పులను చూపకుండా ఉండడం, వగైరా.

Core Competency = నిర్వహణ సామర్థ్యం

(సంస్థ సౌష్ఠవం, నిర్వాహకుల పనిసామర్థ్యం, వగైరా నమర్థతలన్నీ కలిసి నిర్వహణ సామర్థ్యంగా పరిగణిస్తారు).

Cost - accounting = ఉత్పత్తి ఖరీదు కట్టే పద్ధతి

Cost - control = ఉత్పత్తి విలువను నియంత్రించడం

Cost - estimation = ఉత్పత్తి విలువ అంచనా

Cost - finding = ఉత్పత్తి విలువను కనుక్కోడం

Cost - Push Inflation = ఉత్పత్తి ఖర్చులు పెంచే ఇన్ఫ్లేషన్ : ఉత్పత్తి ఖర్చులు పెరిగినప్పుడు వచ్చే ఇన్ఫ్లేషన్ను ఇలా పిలుస్తారు. వస్తువు గిరాకీకి ఈ ఖర్చులు పెరుగుదలకూ సంబంధం ఉండదు.

Cost of Living Index = జీవన వ్యయ సూచీ : నరకులు నర్యసుల ధరవరల స్థాయిని చూపే సూచీ ఇది. వేతనాలపైన నోట్ల ముమ్మరం (ఇన్ఫ్లేషన్) ప్రభావాన్ని తగ్గించడంకోసం వేతనాలలో నర్దుబాట్లు చేసేందుకు ఈ సూచీని తరచుగా వినియోగిస్తారు. దీన్ని ప్రతి నెలా భారత ప్రభుత్వ కార్యక శాఖ ప్రకటిస్తూంటుంది. 1989 దాకా ఈ సూచీకి ఆధార సంవత్సరంగా 1960ని ఎంచుకున్నారు. ఆ తర్వాత ఆధార సంవత్సరాన్ని 1982గా ప్రకటించారు. ఇది దేశ వ్యాపిత ధరవరల సాధారణ సూచీ అయినప్పటికీ, అన్ని రకాల వేతన వివాదాలలో పరిష్కారాలలో ఈ సూచీ ప్రాధాన్యత వహిస్తూంటుంది.

Coupon (కూపన్) = రుణ పత్రానికి లేదా ఒక బాండ్ పత్రానికి లేదా ఒక డిబెంచర్ పత్రానికి వెంట వుండే ఒక చీటీ (స్లిప్) ఇది. ఆ “స్లిప్”ను కంపెనీకి లేదా బ్యాంకుకి చూపించిన వెంటనే షేర్ హోల్డర్లకు వడ్డీ లేదా డివిడెండ్ ఇస్తారు. బాండ్ ను అంటిపెట్టుకునే ఈ కూపన్ షీటు ఉంటుంది. కూపన్లకు వర్తించే వడ్డీరేటునే “కూపన్ రేట్” అంటారు.

Creditor's ledger = రుణదాతల అవర్ణా

Credit Rating = కంపెనీ సెక్యూర్టీ / అన్ సెక్యూర్టీ రుణాలపై చెల్లించవలసిన వడ్డీలు వగైరా బకాయిలను కంపెనీ క్రమం తప్పకుండా చెల్లించగల స్థితిలో ఉందా లేదా అని కంపెనీ జ్ఞా సామర్థ్యాలను అంచనా వేయడాన్ని

ఇలా అంటారు. అలాంటి మదింపు సంస్థ “క్రీసిల్”.

CRISIL (Credit Rating Information Services of India) = పరపతి తీరుమానం మదింపు సంస్థ : దీనిని యూనిట్ ప్రస్ట్, ఇండస్ట్రియల్ క్రెడిట్ అండ్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ కార్పొరేషన్, జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ కార్పొరేషన్, లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ కార్పొరేషన్, ఏషియన్ డెవలప్మెంట్ బ్యాంకు కలిసి ఉమ్మడిగా నెలకొల్పాయి. 1988 నుంచి “క్రీసిల్” పనిచేస్తోంది. డిబెంచర్లు, పబ్లిక్, ప్రైవేట్ రంగాల కంపెనీలలోని ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు లాంటి రుణ పత్రాలపై వడ్డీ చెల్లింపులు సక్రమంగా జరుగుతున్నాయా లేదా, వాటికి భద్రత ఉందా లేదా అన్న అంశాలను “క్రీసిల్” మదింపు చేస్తుంది. అదే “రేటింగ్”. అకారాదిగా రేటింగ్ గుర్తులు ఉంటాయి. డిబెంచర్లకు ‘డి’ గుర్తు, ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లకు ‘యఫ్’ గుర్తు ఉంటుంది. ‘ఎఎఎ’ రేటింగ్ అంటే - తిరుగు లేని భద్రత అనీ, ‘ఎఎ’ అంటే హెచ్చు భద్రత అనీ, ‘ఎ’ అంటే తగు మాత్రపు భద్రత అనీ, ‘బి’ అంటే చాలి చాలని భద్రత అనీ, ‘సి’ అంటే చెల్లింపు కష్టమనీ, ‘డి’ అంటే దివాళా స్థితి అనీ, ఇలా రేటింగ్ ను విభజించారు. కంపెనీలు తమ స్థితిగతులను మదింపు చేసుకోడానికి స్వచ్ఛందంగా కూడా “క్రీసిల్” రేటింగ్ ను కోరుకోవచ్చు.

Current / Floating assets = అస్థిర ఆస్తులు

Customer = ఖాతాదారు (అలవాటుపడ్డ వినియోగదారుడు)

Customs = సుంకాలు = దేశంలోకి వచ్చే దిగుమతులపైన విదేశాలకు పంపే ఎగుమతులపై విధించే పన్ను. వీటినే డ్యూటీ అన్నా, టారిఫ్ అన్నా కూడా ఇవే. దీనిని కేంద్రం విధిస్తుంది.

Dalal Street = దలాల్ స్ట్రీట్ : బొంబాయి స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీ (B.S.E.) ఇలా పిలుస్తారు. ఈ ఎక్స్ఛేంజీకి మరో పేరు జీజీభాయి టవర్స్.

Day book (Journal) = చిరా / దినపహి

Debt trap = రుణాల ఊబి : కంపెనీ నిర్వహణ అసంతృప్తిగా ఉన్నప్పుడు ఎంత పెద్ద కంపెనీ అయినా రుణాల ఊబిలో చిక్కుకొనక తప్పదు. భారీ రుణంపైన వడ్డీ చెల్లింపుల వల్ల కంపెనీకి ఎలాంటి లాభంగానీ

లేదా నిర్వహణకు అవసరమైన క్యాష్ గానీ ఉండకపోవచ్చు. పలితంగా కంపెనీ మరింతగా రుణం చేయవలసి వస్తుంది. ఈలోగా ఆకస్మికంగా కంపెనీ క్లోలుకుంటే తప్ప రుణాల ఊబి కంపెనీ మాత్రమే దారి తీయొచ్చు. అప్పుడు రుణ దాతలు మరిన్ని రుణాలివ్వడానికి పెట్టే దారుణమైన అవమానకరమైన షరతులకు కంపెనీ లొంగిపోవలసి వస్తుంది.

Death Duty = మరణ సుంకం

Debenture Capital = బుణపత్ర మూలధనం

Debit note = ఖర్చు పత్రం (క్రయదారుని పద్దు పుస్తకంలో విక్రయదారుని ఖాతాకు ఖర్చు వ్రాసుకోవడం).

Debt-Equity Ratio = చేసిన రుణానికి, పెట్టిన ఈక్విటీ పెట్టుబడికి ఉన్న నిష్పత్తిపై ఆధారపడి కంపెనీ ప్రగతిగానీ దివాళాగానీ ఆధారపడి వుంది. దీనినే అమెరికాలో “అవరేజ్ రేషియో” అంటారు. ఈ డెబ్ - ఈక్విటీ నిష్పత్తిని మూడు పద్ధతులలో అంచనా వేస్తారు:

1. కంపెనీ మొత్తం రుణాలను షేర్ హోల్డర్లు ఈక్విటీ పెట్టుబడితో విభజించడం; 2. మొత్తం దీర్ఘకాలిక అప్పును షేర్ హోల్డర్ల ఈక్విటీతో భాగించడం, 3. మొత్తం దీర్ఘకాలిక రుణాల్ని ఫిఫ్తెన్స్ షేర్ల మాత్రం మాత్రం విలువనూ (పార వాల్యూ) ఈక్విటీ షేర్ల మాత్రం విలువతో భాగించడం. ఈ మూడు రకాల నిష్పత్తులూ కంపెనీ సౌభాగ్యానికి గీటురాళ్ళు.

Debt trap = అప్పుల ఊబి

Debtor's ledger = రుణగ్రస్తాల అవర్ణా

Deferred Payments : వాయిదా పద్ధతిపై చెల్లింపులు.

Deflation = ధరల పతనం : ఇది ఇన్ ఫ్లేషన్ కు విరుద్ధం. జాతీయ ఆదాయంలో జాతీయ పన్నుత్పత్తిలో పతనదశను ‘డిఫ్లేషన్’ అంటారు. ఇది ధరలు పడిపోవడం వల్ల సంభవిస్తుంది. దిగుమతులు తగ్గిపోయి, పన్నులు పెరిగి, వడ్డీ రేట్లు పెరగడం వల్ల ఈ స్థితి వస్తుంది. ఈ పరిస్థితులలో స్టాక్ మార్కెట్ కూడా ఆర్థిక మాంద్యం వల్ల దెబ్బతింటుంది.

Demand - Pull Inflation = గిరాకీ ఇన్ ఫ్లేషన్ : ఉత్పత్తి ఖర్చులలో పెరుగుదలకన్నా సరకు గిరాకీ వల్ల పెరిగి ఇన్ ఫ్లేషన్ ను ఇలా అంటారు.

Demand = గిరాకీ, డిమాండ్ (వస్తువులను కొనాలనే ఆసక్తి, కొనుగోలు శక్తి ప్రజలకుంటే, అలాంటి వస్తువులకు డిమాండ్ వుందని చెబుతారు).

Demonitization కరెన్సీ ఉపసంహరణ చెలామణిలో వున్న కొన్ని కరెన్సీ నోట్లను (ఉదా: రూ. 500/-, 1000 నోట్లను) నర్మూలేషన్ నుంచి ఉపసంహరించడం. కరెన్సీ మారకం విలువలో కోత పెట్టడాన్ని 'డీవాల్యుయేషన్' అంటారు. డీవాల్యుయేషన్ వల్ల ఎగుమతి - దిగుమతుల పరిస్థితి తారు మారవుతుంది.

Departmental Store = విభాగ విక్రయశాల / నకల వస్తు విక్రయశాల (ఒకచోట పలు రకాల వస్తువులను అందుబాటులో వుంచే వ్యాపారశాల. ఉదా: సూపర్ బజార్లు.)

Depreciation allowance = అరగుదల / తరుగుదల ఖర్చు

Depression = సంక్షోభం ఒడిదుడుకు : దేశ ఆర్థిక కార్యకలాపాల్లో పెద్ద ఒడిదుడుకును 'డీప్రెషన్' అంటారు. ఈ పరిస్థితి లక్షణాలు : ధరలు పడిపోవడం, డిమాండ్ కు మించిన సరకుల సరఫరా, ఆర్థిక కార్యకలాపాల స్తంభన, నిరుద్యోగం పెరుగుదల, ఫలితంగా నర్యత్రా సంక్షోభం, స్టాక్ మార్కెట్లకు కుదుపు.

Derivatives (డెరివేటివ్స్) = క్లిష్టమైన ఇన్వెస్ట్ మెంట్స్ ను ఇలా అంటారు. ఈ రకమైన మదుపుల లేదా పెట్టుబడుల విలువ స్టాక్స్ పైన, బాండ్స్ పైన, సరుకులపైన, కరెన్సీలపైన, తదితర ద్రవ్య సాధనాలపైన ఆధారపడి ఉంటుంది. కొన్ని సందర్భాల్లో ఈ డెరివేటివ్స్ 'రిస్క్స్'లో పడతాయి. ఉదాహరణకు 1994లో వడ్డీ రేట్లు ఆకస్మాత్తుగా పెరిగిపోయేసరికి పెక్కుమంది ఇన్వెస్టర్లు చాలా నష్టపోవలసి వచ్చింది. ద్రవ్య సాధనాలకు మారుగా డెరివేటివ్స్ పైన మాత్రమే ఆధారపడి లావాదేవీలు సాగించినప్పుడు ఈ 'రిస్క్స్' తప్పదు.

Devaluation = కరెన్సీ విలువ కోత : ఇతర దేశాల కరెన్సీ మారకం విలువను బట్టి ఒకదేశం కరెన్సీ (ఉదా: రూపాయి) మారకం విలువను కోత పెట్టుకోవడాన్ని ఇలా అంటారు. విలువ కోల్పోయిన కరెన్సీ హెచ్చు

మారకం రేటులో అమ్ముడుపోతుంది. (అంటే స్టాక్ కరెన్సీలో మనం ఎక్కువ రూపాయలు చెల్లించుకోవలసి వస్తుంది.) అలాగే విలువ తగ్గిన కరెన్సీకి మనంకానె సరుకులు కూడా తక్కువే వస్తాయి. డీవాల్యుయేషన్ వల్ల ఎగుమతులు పెరుగుతాయని నమ్మకం. ఎందుకని? కరెన్సీ విలువను కోతపెట్టుకున్న దేశపు సరకులు చోకగా లభిస్తాయి కాబట్టి. కాగా డీవాల్యుయేషన్ వల్ల దిగుమతుల రేటు విలువ పెరిగిపోతుంది. దేశ వత్తకం, పరిశ్రమాభివృద్ధిపైన దాని ప్రభావం ఉంటుంది. స్టాక్ మార్కెట్ డెబ్బుతింటుంది. 1966లో భారత కరెన్సీ డీవాల్యుయేషన్ కు మొదటిసారిగా నాటి ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ అనుమతించారు. శ్రీశ్రీ భాషలో 'డీవాల్యుయేషన్' అంటే "దీవాళా యేవం"!

Discount = వట్టం / ముదరా

Disinflation = ధరల (పెరుగుదలలో) మాంద్యం: ఇది డిఫ్లేషన్ వల్లనే విధిగా రానక్కరలేదు. కాని సరకులకు గిరాకీ మందగించడం వల్ల కూడా ధరల పెరుగుదలలో మాంద్యం రావచ్చు. అమ్మకాలు ఒక మేరకు తగ్గిపోయి, కొనుగోలుదారులు హెచ్చు ధరలు చెల్లించడానికి ఇష్టపడనప్పుడు ఈ పరిస్థితి వస్తుంది.

Dividend = డివిడెండు / లాభాంశం (కంపెనీ లాభాల్లో షేర్ హోల్డర్ కు పంచే భాగాన్ని ఇలా పిలుస్తారు).

Documentary Bills = పరపతి పూచీ పత్రాలు (సరకును ఎగుమతి చేసే వ్యక్తికి అవతల డబ్బు ముడుతుందన్న గ్యారంటీ కావాలి. అందుకోసం దిగుమతి దారుడు ఎగుమతిదారుని దేశంలోని ఒక బ్యాంకిలో డబ్బు కట్టాలి. ఆ పూచీ పత్రాన్ని ఇలా అంటారు.)

Double-Digit Inflation = పెచ్చరిల్లిన ద్రవ్యోల్బాణం : రెండంకెలలో ఇన్ ఫ్లేషన్ కొనసాగడాన్ని ఇలా అంటారు - అంటే, 10 శాతం నుంచి 99 శాతం వరకూ ఉన్నప్పుడు. ఇటీవల కాలంలో మన దేశంలో ఒక ఇన్ ఫ్లేషన్ రేటు 14-15 శాతం దాకా పెరిగింది. కాని ప్రపంచబ్యాంకుని సంతృప్తి పరచడంకోసం కృత్రిమంగా ఈ రేటును (వినియోగదార్ల ధరల సూచీతో సంబంధం లేకుండా లెక్కలుగట్టి) ఒక్క అంకెలో (ఉ: 8 శాతం) ఉండేట్లు చూస్తున్నారు.

Double entries = జంట పద్దులు

Double Taxation = రెండుసార్లు పన్ను వసూలు

"Drain theory" = జాతివాదం : ఇతర దేశాలకు కొల్లగొట్టుకుపోవడాన్ని వివరించే సిద్ధాంతాన్ని ఇలా అంటారు. దీని కర్త దాదాభాయి నేరోజి. భారతదేశ దారిద్ర్యానికి బ్రిటిష్ వాళ్ళు ఎలా కారకులయ్యారో సాధికారికంగా నిరూపించిన మొట్టమొదటి పార్లమెంటు సభ్యుడు (1887 - 95).

Dumping = అమ్మకాల రుద్దుడు : మార్కెట్ పై ప్రభావంతో నిమిత్తం లేకుండా పెద్ద సంఖ్యలో షేర్లను ఒకేసారి అమ్మజూపడాన్ని 'డంపింగ్' అంటారు. అంతర్జాతీయ పరిభాషలో దీనిని కారు చౌక బేరానికి షేర్లు అమ్మడం అంటారు. ఈ అమ్మకాలు ఉత్పత్తి ఖర్చులకంటే కూడా బాగా తగ్గించి సాగుతాయి. అదనపు సరకును వదిలించుకోడానికో, పాత సరకు మిగిలిపోతేనే లేదా మార్కెట్ లో పోటీ వ్యాపారులను దెబ్బతీసి లాభించేందుకో వర్తక వ్యాపారులు ఈ పనులు చేస్తారు.

Easy Money = సులభ పరపతి : రిజర్వు బ్యాంకు వడ్డీ రేట్లు తగ్గించి, ద్రవ్య చలామణీపై కంట్రోల్లు సడలించినందున ద్రవ్య సంపన్నునివేతేలిగ్గా పొందగల పరపతి సౌకర్యం. కంట్రోల్లు విధించిన పరపతిని "టైట్ మనీ" అంటారు.

Econometrics = అర్థమితి

Economic incentives = ఆర్థిక ప్రోత్సాహకాలు / ప్రేరకాలు

Eco-Feminism = భూభ్రష్టా స్త్రీ వాదం (కేవలం లాభాల కోసం తప్ప పరిసరాల పరిరక్షణలోకాని, ప్రజల ఆరోగ్య భాగ్యాలలోకాని సంబంధం లేకుండా ప్రకృతిని కొల్లగొడుతూ లాభాల వేటలో భాగంగా ఇతర దేశాలను దురాక్రమించడానికి సైతం వెనుకాడని శక్తులకు వ్యతిరేకంగా ప్రభవిల్లిన ఉద్యమం. ఈ తరహా దోపిడీలో పురుషాధిపత్యాన్ని, అహంకారాన్ని ధిక్కరించే స్త్రీ వాదానికి ఆద్యులు ఫ్రాంకోయిజ్ దెబాన్ (Francoise D' Eanbonne).

English disease / English sickness = ఆర్థిక పితలాటం : బ్రిటన్ లో పారిశ్రామిక యాజమాన్యాలకు, కార్మికులకూ మధ్య సమస్యలవల్ల,

ముఖ్యంగా వర్క్ రూల్స్ ను శ్రుతి మించి ఆడ చేసినందువల్ల వచ్చే సమస్యల మూల నిగ్గులే ఆర్థిక ఇబ్బందులను ఇలా అంటారు.

Entrepreneur = బెత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్త / బెత్సాహికుడు : పరిశ్రమ నెలకొల్పడానికి తెగప చూపే ఉత్సాహవంతుణ్ణి ఇలా అంటారు.

Entry = పద్దు

Enomics = పర్యావరణార్థిక శాస్త్రం (Environmental Economics)

EPS (Earning Per Share) = షేరు సంపాదన : షేర్ విలువను మదింపు చేయడానికి వినియోగించే కొలమానాన్ని ఇలా అంటారు. కంపెనీ తన ప్రతి షేరుపైనా ఎంత సంపాదించిందో ఈ కొలబద్ధ తెలుపు తుంది. అంటే - పన్ను పోను కంపెనీకి మిగిలిన నికర లాభాన్ని కంపెనీ ఈక్విటీ షేర్ల సంఖ్యతో భాగించగా వచ్చే నిష్పత్తిని "ఎర్నింగ్ పర్ షేర్" అంటారు.

Equity Shares = సాధారణ షేర్లు : కంపెనీల్లో మేనేజిమెంట్లు ప్రాధాన్యతాక్రమంలో ఎంపిక చేసుకున్న ప్రిఫరెన్సియల్ షేర్ హోల్డర్లకు లాభాలు పంచిన తర్వాత పోగా మిగిలిన లాభాలను పొందే హక్కు ఉన్న షేర్లను ఈక్విటీ లేదా ఆర్డినరీ షేర్లు అంటారు. ఈ షేర్ల కాలాకూ ఇతర 'క్లెయిమ్స్' అన్నీ సంతృప్తికరంగా పరిష్కారం అయిన తర్వాత కంపెనీ ఆస్తుల్ని షేర్ హోల్డర్ల మధ్య పంచుతుంటారు.

Equilibrium = సమతుల్యం

Equities = ఈక్విటీలు : కంపెనీ షేర్లను ఇలా అంటారు. అయితే ఇవి బంగారం, భూముల వ్యాపారం, డిబెంచరీలు, ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు, మ్యూచువల్ ఫండ్స్, ప్రభుత్వ బాండ్స్ వగైరాల రూపంలో వుండే పెట్టుబడులు లాంటివి కావు.

Equity Capital = షేరు పెట్టుబడి.

Ergonomics (Human Factors Engineering) = (ఎర్గోనమిక్స్) : మానవులను సక్రమంగా వినియోగించుకొనేందుకు ఉపకరించే విధానం ఇది.

దాని లక్ష్యం - భౌతికావసరాలను పూర్తిగా వినియోగించు కొంటూనే మానవుల ఆరోగ్యం, రక్షణ, ఉపాధి, సంతృప్తి వగైరా సమస్యలను పరిష్కరించుకోవడం;

పరిసరాలను కాపాడుకోవడం.

"EURO" = యూరోపియన్ యూనియన్ ఉమ్మడి కరెన్సీ

Eurobond (యూరో బాండ్) = దేశీయ మార్కెట్ కు వెలుపల విడుదల చేసే బాండ్లను యూరోబాండ్స్ అంటారు. వీటిని దేశీయ కరెన్సీలోగానీ లేదా విదేశీ కరెన్సీలోగానీ విడుదల చేయవచ్చు.

"Ex" = "ఎక్స్" : కొన్ని షేర్లను "ఎక్స్ బోనస్" అనీ, "ఎక్స్ డివిడెండ్" అనీ, "ఎక్స్ రైట్" అనీ కోట్ అవుతుంటాయి. కంపెనీ చిరాలు మూసిన తర్వాత షేర్లు కొన్నప్పుడు గానీ, డివిడెండ్ లేదా రైట్స్, లేదా బోనస్ చెల్లించడానికి ముందుగానీ ఇలా "ఎక్స్" పేరుతో కొన్ని షేర్లను పిలవాల్సి వస్తుంది. ఇలాంటి సమయంలో షేర్లు కొనదలచిన ఇన్వెస్టర్లు డివిడెండ్ పై రైట్ క్లెయిమ్ లేకుండా లేదా బోనస్ తో నిమిత్తం లేకుండా షేర్లు కొంటుంటారు. అలాంటి పుక్కుతో / నిబంధనలతో నిమిత్తం లేకుండా ఉన్న షేర్లను "ఎక్స్" షేర్లు అంటారు.

Exchange Economy = వినిమయార్థిక వ్యవస్థ

Excise = ఎక్సైజ్ : యూనియన్, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు లేదా స్థానిక సంస్థలు ఉత్పత్తిపైన సరకు అమ్మకాలపైన విధించే పన్ను. సరకుల వాడకంపైన కూడా విధిస్తారు. ఈ పన్నును సరకు విక్రయదారుమీద లేదా కొనుగోలుదారుమీద వేస్తారు.

Exim Bank (Export - Import Bank) = ఎగుమతి - దిగుమతి / వాణిజ్యం బ్యాంకు. అమెరికా ప్రభుత్వ న్యాయం పాలనా సంస్థ.

Expenditure tax = ఖర్చు పన్ను

Export Processing Zone (EPZ) =

ఎగుమతుల మండలం: ప్రత్యేకించి ఎగుమతికావలసిన సరకుల ఉత్పత్తికి ఉద్దేశించిన పారిశ్రామిక ప్రాంతాలను ఇలా అంటారు. గుజరాత్ లో కాండ్లే, బొంబాయిలో శాంతాక్రజ్, కలకత్తా వద్ద ఫాల్గా, ఢిల్లీ సమీపంలోని నోయిడా, విశాఖ ఇలాంటి మండలాలు. వీటిని స్వేచ్ఛా వాణిజ్య మండలాలు (Free Trade Zones) అని కూడా అంటారు.

కార్టెల్ = వాణిజ్య గుత్త సంస్థ: అనేక కంపెనీలు కలిసి తమ మధ్యనే మార్కెట్ ను పంచుకొనేందుకు ఏర్పరచుకొనే

నియంత్రిత వాణిజ్య సంస్థ (restricted trade association). కొన్ని స్థాయిలలో ధరవరలను నియంత్రిస్తూ, సరకుల సరఫరాను కంట్రోల్ చేస్తూ, తద్వారా ఆశ్రమ లాభాలు గడించడానికి వీలైన ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడం కార్టెల్ లక్షణం.

కాపిటల్ మార్కెట్ (పెట్టుబడి సేకరణ) = కంపెనీలు నెలకొల్పుకోడానికి, వాటి నిరంతర పురోభివృద్ధికి అవసరమైన దీర్ఘకాలిక పెట్టుబడిని (Long-term Capital) సమీకరించగల ఆధారాలు. స్టాక్ ఎక్స్చేంజి ఈ కాపిటల్ మార్కెట్ లో ఒక భాగం. ఈ పేరుతో షేర్ మార్కెట్ పరిస్థితిని వివరించే ఒక ప్రతీక కూడా వుంది. (బొంబాయి నుంచి వస్తుంది).

Face Value / Par Value = మౌఖిక విలువ : షేర్, డిబెంచర్, బాండ్ మౌఖిక విలువ లేదా ధరను ఇలా పిలుస్తారు. ఇది షేర్ లేదా డిబెంచర్ లేదా బాండ్ సర్టిఫికేట్ పైన తెల్పిన ధరగాని, మార్కెట్ ధర మాత్రం కాదు.

Factor = (సర్వీసు వ్యాపారి) సర్వీసు సంస్థ ఇవి రెండు రకాలు : (1) ఒకరి వస్తువులను అమ్మిపెట్టినందుకు కమీషన్ పొందే వ్యక్తి. (2) కొన్ని సర్వీసులు అందజేయడంకోసం నైపుణ్యంలో ఏర్పడిన ప్రయివేట్ పైనాన్న కంపెనీ. ఈ సంస్థ టోకుగానే ఈ సర్వీసులో అందజేస్తుంది. వాణిజ్య రుణాలు పేరుకొనిపోయిన పార్టీలుంటే వాటి తీరుమానానికి పూచీపడి వాళ్ళ వద్దకొంత డిస్కాంట్ తీసుకొని సొమ్ములు వసూలు చేసిపెట్టి తద్వారా ఆ రుణం తీరిపోగానే దానిపై లాభం పొందుతుంది. ఈ సంస్థ సలహా లివ్వడమేగాక, మార్కెటింగ్ సర్వీసు కూడా అందజేస్తుంది. ఇలా ఒక పరిశ్రమ నిర్మాణ విషయాలపైన ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి పనిచేసే సంస్థను, లేదా నిర్దిష్టమైన కొన్ని పరిశ్రమలకు వివిధ శాఖలను నిర్వహించి పెట్టే సంస్థను "ఫ్యాక్టరింగ్ కంపెనీ" అంటారు. మొట్టమొదటిసారి ఈ "ఫ్యాక్టరింగ్" సర్వీసు వస్త్ర పరిశ్రమలో ప్రారంభమైంది.

Factoring = రుణమిచ్చే ద్రవ్య సంస్థను 'ఫ్యాక్టర్' అంటారు. ఈ సంస్థకూ రుణగ్రహీతగా ఉండే వ్యాపార సంస్థకూ మధ్య వినియోగదార్లకు సరకుల, సర్వీసుల

విక్రయ లావాదేవీలకు సంబంధించిన ఏర్పాట్లు “ఫ్యాక్టరింగ్” అంటారు. అంటే - ట్రేడ్ కస్టమర్లకు సరకులు లేదా సరీస్సులను విక్రయించే క్రమంలో వ్యాపార సంస్థ తాలూకు బుక్ డేవ్స్ ను (వీటిని ఎక్స్ డే రీసీవబుల్స్ అని కూడా అంటారు) ద్రవ్య సంస్థ స్వాధీనపరచుకోవడాన్ని ఫ్యాక్టరింగ్ అంటారు. ఈ పనిని ద్రవ్య సంస్థ వ్యాపార సంస్థ ఇష్టానిష్టాలతో నిమిత్తం లేకుండానే చేస్తుంది. సరకుల కొనుగోలుదార్ల (కస్టమర్స్)కు అందించిన పరపతిని నియమబద్ధం చేస్తూ అమ్మకాల తాలూకు లెజ్డర్ ను ద్రవ్య సంస్థ నిర్వహిస్తుంది. ప్రత్యేక శాఖల ద్వారా ఈ “ఫ్యాక్టరింగ్” సుశ్రద్ధగా నిర్వహించుకోవాలని నిర్బంధ బ్యాంకు అదేశం.

FERA Companies = విదేశీ మారక ద్రవ్య నియంత్రణ చట్టం వర్తించే కంపెనీలు. ఈ చట్టం 1973లో వచ్చింది. దేశీయ పరిశ్రమలలో విదేశీ గుత్త సంస్థల ఈక్విటీ 40 శాతానికి మించివున్న పరిశ్రమల్ని ఇలా పిలిచేవారు. కాని ఇప్పుడు ‘సరళీకరణ’ విధానం వల్ల ‘ఫెరా’ నిబంధనలు కూడా సడలిపోయాయి.

Fiduciary = నమ్మకస్థుడు : మరో వ్యక్తి తరపున ఆతని ఆస్తిపాస్తులకు / డబ్బుకూ వూచి వహించే వ్యక్తి, విశ్వాసపాత్రుడైన వ్యక్తి.

Fill or Kill order - రద్దు ఉత్తర్యు : ఫలానా షేర్ ను లేదా షేర్లను వెంటనే కొనమని లేదా అమ్మమనీ స్టాక్ బ్రోకర్ కు ఇచ్చే ఆదేశం ఇది. ఉత్తర్యు వెంటనే అమలు కాకపోతే సదరు ఉత్తర్యు రద్దు అయినట్లు భావిస్తారు.

Financial Year - ఆర్థిక సంవత్సరం : ఆదాయపు పన్ను మదింపు కోసం ఏప్రిల్ 1 నుంచి మార్చి 31 వరకూ ఆర్థిక సంవత్సరంగా నిర్ణయించారు. లాభ సష్టాం ఆక్సెంబర్ గ్ సంవత్సరంగా దీన్ని పరిగణిస్తారు.

Finance = ద్రవ్య వ్యవహారాలు : డబ్బు, పరపతి - ఈ రెండు రకాల ద్రవ్య సాధనాల నిర్వహణ. పైనాన్స్ కిందకు వచ్చే రంగాలు : బ్యాంకింగ్, టాక్సులు, ఇన్ సూరెన్స్, డబ్బు చెలామణీ, విదేశీ మారక ద్రవ్యం, ఇన్ వెస్ట్ మెంట్, మార్కెట్లు, స్థూలంగా చెప్పాలంటే - నిధుల సేకరణ, వాటి నిర్వహణ వెరసి “ఫైనాన్స్”.

Fiscal Policy = పన్నుల విధానం / పన్నులు వగైరా : దేశ ఆర్థికాభివృద్ధి కోసం, ఆర్థిక వ్యవస్థ

స్థిరత్వం కోసం ప్రభుత్వం పన్నులనూ, ఖర్చునూ పెంచడమో తగ్గించడమో చేయవలసి వస్తుంది. ఈ సర్దుబాట్లను స్థూలంగా పిస్తూలే పాలసీ అంటారు.

Fixed assets = స్థిరాస్తులు (భవనాలు, యంత్రాలు, ఫర్నిచరు వగైరా).

Fixed Assets = స్థిరాస్తులు : కంపెనీ ఆస్తి-అప్పుల (బ్యాలెన్స్ షీట్) పట్టికలో ఒక ఎంట్రీ ఉంటుంది. దాని ప్రకారం క్యాష్ క్రింద మార్గరూప భూమి, యంత్రాలు, ఫర్నిచర్ ఇతర ఫిక్సర్స్ ఉన్న ఎంట్రీని “ఫిక్స్డ్ ఎసెట్స్” అంటారు. బ్యాలెన్స్ షీట్ లో వీటిని సంవత్సరాల వాడకం మీద తగ్గిన విలువలో జమకట్టి చూపుతారు. “కరెంట్ ఎసెట్స్”లోకి వచ్చేవి. క్యాష్, మార్కెట్ చేసుకోదగిన సెక్యూరిటీలు, రావలసిన బకాయిలు, రుణాలు, అడ్వాన్సులు, సరకు నిల్వలూ వగైరా.

Fixed Capital = స్థిర మూలధనం (యంత్రాలు వగైరాలకు అవసరమయ్యే మూలధనం).

Fixed Deposits = స్థిర డిపాజిట్లు : ఇవి నిర్దిత కాలానికి చెందిన డిపాజిట్లు, అంటే - నిర్దిష్ట కాలానికి ఈ డిపాజిట్ల పైన వడ్డీ వస్తుంటుంది. ఇన్ వెస్ట్ చేసిన మొత్తం విలువ మాత్రం ప్రత్యేకించి పెరగదు. కాని డిపాజిట్ కాల పరిమితి మేరకు వడ్డీ రేట్లు నిర్ణయిస్తారు.

Float = ఫ్లోట్ : దేశీయ కరెన్సీ విలువ : ఇతర దేశాల కరెన్సీలతో ఎలాంటి అంక్షలు లేకుండా స్వేచ్ఛగా మారుతుండడాన్ని “ఫ్లోట్” అంటారు. చట్టం ద్వారానే లేదా మరో చిట్కా ద్వారానే కొన్ని దేశాలు కరెన్సీ మారకం రేటును స్థిరపరచడానికి ప్రయత్నిస్తాయి. కాని సప్లయ - డిమాండ్ ఆధారంగా కరెన్సీ విలువ స్వేచ్ఛగా నిర్ణయం కావడాన్ని “ఫ్లోట్” అంటారు.

“FORBES 500” = ‘ఫార్బ్యూన్’ లగానే 500 పెద్ద పబ్లిక్ కంపెనీల వివరాలు వెల్లడించే మ్యాగజైన్ ‘ఫోర్బ్స్’.

Fortune 500 = 500 అమెరికన్ గుత్త పారిశ్రామిక సంస్థలను ఏటా ఎంపిక చేసే ప్రయోగించే “ఫార్బ్యూన్” అనే మ్యాగజైన్ ఇది. కంపెనీల ఆస్తిపాస్తులు, నికరాదాయం, ఈక్విటీ పెట్టుబడి, షేర్ ఒక్కింటికి వచ్చే ఆదాయం వగైరా వివరాలతో ఈ జాబితా తయారు చేస్తారు.

Forward = ముందున్న రేటు : ముందు ముందు జరుగబోయే లావాదేవీలను (transaction) దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ లోపే నిర్ణయమైన వడ్డీ రేటు లేదా కరెన్సీ మారకం రేటు.

Forward buying = ముందున్న జాగ్రత్త : భవిష్యత్తు అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ముందుగానే ఉత్పత్తికి అవసరమైన సరకును, ముడి సరుకునూ సిద్ధం చేసి పెట్టుకోవడం, తద్వారా ఉత్పత్తి కుంటుపడకుండా చూసుకునే పద్ధతి.

Forward Purchase = ఫార్వర్డ్ పర్చేజ్ : షేర్లను నిర్దిష్టమైన ధరకు ముందు ముందు (రానున్న రోజుల్లో) కొనడానికి ముందుగానే ఒప్పందమైనప్పుడు ఇలా అంటారు. ధరలు పెరుగుతాయన్న ఆశతో ఈ పని చేస్తుంటారు.

Forward Dealing = రేపటి కాంట్రాక్టులు : నిర్దిష్టమైన పరిమాణాల్లో సరకుల, కరెన్సీ, సరకుల రవాణాను ప్రకటిత ధరకు, ప్రకటిత వ్యవధిలోగా అమ్మడానికి లేదా కొనుగోలు చేయడానికి కుదుర్చుకునే కాంట్రాక్టులు. ఈ లావాదేవీ రేపటిని (భావిని) దృష్టిలో పెట్టుకొని జరుగుతుంటుంది.

Free Lunch Theorem = 'ధర్మసింధ నూత్రం' / అయాచిత సంపాదన : వ్యాపారంలో ఉచిత భోజనం అంటూ ఉండదు. స్టాక్ మార్కెట్ లో డబ్బు గడించాలంటే ఈ గోదాలోకి దిగేవాడు కష్టపడి పనిచేయాలి. షేర్ల ట్రేడింగ్ లో అన్ని అనుపానులు ఇబ్బంది సబ్బందులు తెలుసుకొని జాగ్రత్తగా వ్యవహరించాలి.

Free Market Economy (Market-Economy) = స్వేచ్ఛా మార్కెట్ ఆర్థిక వ్యవస్థ : ఇందులో జరిగే బిజినెస్ లావాదేవీల్లో ఏ రూపంలోనూ ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకొనే అవకాశం లేని వ్యవస్థ. ధరలపై కంట్రోళ్ళు ఉండకపోవడమేగాక, పర్మిట్లు ఉండవనీ, చేతదుపుళ్ళు (కిక్ బాక్స్) ఉండవనీ, వర్తక నిర్బంధాలుండవనీ, విదేశీ మారక డ్రఫ్ట్ కంట్రోల్ ఉండవనీ ఒక నమ్మకం. ఎలాంటి కంట్రోళ్ళు లేని ఇలాంటి విచ్చల విడి వ్యవస్థనే ఫ్రీ మార్కెట్ ఎకనమీ అంటారు.

Fully paid shares = చెల్లించిన షేర్లు : షేర్

మౌఖిక విలువ ప్రకారం పూర్తి విలువను చెల్లించిన షేర్లను ఇలా అంటారు.

Fully Secured Liability = పూర్తి హామీ గల అప్పు

Finished goods = తయారైన సరుకు

Fundamentals = కంపెనీ తబీసీళ్ళు / షేర్ల ప్రాథమిక సమాచారం : కంపెనీల షేర్ల విలువను నిర్ణయించేందుకు తోడ్పడే ప్రాథమిక సమాచారమే ఫండమెంటల్స్. (ఆ కంపెనీ ఆర్థిక స్తోమత, లాభ నష్టాల బేరీజు, వాటాదారులకు భవిష్యత్తులో ఒనగూడగల ప్రయోజనాలు వగైరా).

Futures = చట్ట వ్యాపారం : ఇది చట్ట వ్యాపారం (Speculation) లాంటిదే. ఒక సరకును ఈ రోజు కొని రేపో మాపో లాభానికి అమ్మగోరే లేదా కొనగోరే కాంట్రాక్ట్ పద్ధతి ఇది. లాభాలను ఆశించి కుదుర్చుకొనే ఒప్పందం దీనికి ప్రాణం.

GDP (Gross Domestic Product) = నికరదేశీయోత్పత్తుల విలువ : ఒక దేశంలో ఒక్క ఏడాదిలో ఉత్పత్తి అయ్యే సరకుల, సర్వీసుల (సేవలు) మొత్తం విలువ ఇది.

General Ledger = కల్పిత ఖాతాల ఆవర్ణ

General Sales Tax = సాధారణ అమ్మకం పన్ను

Gift Tax - బహుమతి పన్ను : బహుమతులు పొందే వ్యక్తి సంవత్సరంలో రూ. 20,000/-లకు మించి పొందే బహుమతులపై విధించే పన్ను ఇది.

Gift edged = (గిఫ్ట్ ఎడ్జ్) = అత్యంత హెచ్చు విలువగల (రేటింగ్) స్టాక్ / బాండు లేదా ఇతర రకాల సెక్యూరిటీకి ఇది మారు పేరు. పెట్టుబడి భద్రతకు వీటిని ఆశ్రయిస్తారు.

Gift-edged = ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీలను, బాండ్లను ఇలా పిలుస్తారు. వీటిపైన చెల్లించే వడ్డీ రేటులకు ఈ సెక్యూరిటీల రిఫండేలకు ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహిస్తుంది కాబట్టి వీటిని సురక్షితమైన సెక్యూరిటీలుగా భావిస్తారు. మొట్టమొదట్లో ఈ సర్టిఫికేట్లు అంచులకు బంగారు తావడం ఉండేది కాబట్టి వీటిని "గిఫ్ట్ - ఎడ్జ్డ్" సెక్యూరిటీలు అన్నారు.

Glamour Issue = ఘరానా పేరు : హెచ్చు ప్రీమియంతో పెద్ద పత్తున ప్రచారంలోకి తెచ్చే పబ్లిక్ షేర్లను ఇలా అంటారు. ఇటువంటి షేర్లపట్ల ప్రజలకు మోజు ఎక్కువ. ఉదా: టాటా స్టీలు.

Globalisation = విశ్వీకరణ (ఇది, ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం అంతమైనదని భ్రమిస్తున్న సమయంలో “నూతన ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థ నిర్మాణం” పేరిట తన వస్తువులకు మార్కెట్ల కోసం అమెరికా సృష్టించిన పదం) విస్తరిస్తున్న ప్రపంచ వర్తక వాణిజ్య వ్యవస్థకు ఇది మరో పేరు.

“విశ్వీకరణ”లో భాగంగానే దేశాల ఆర్థిక వ్యవస్థలపై ప్రభుత్వ జోక్యానికి స్వస్తి చెప్పిస్తూ ఆర్థిక సంస్కరణల పేరిట ప్రయివేటీకరణకు అమెరికా దారులు తెరిచింది” దీనికి “ప్రయివేటీకరణ (Privatisation)” అన్నారు.

Gnomes of Zurich = రహస్య బ్యాంకులు : రహస్య లావాదేవీలకు పేరు మోసిన స్విట్జర్లాండ్ ద్రవ్య సంస్థలనూ, బ్యాంకులనూ ఇలా పిలుస్తారు.

GNP (Gross National Product) - నికర జాతీయోత్పత్తుల విలువ : ఒక్క ఏడాదిలో ప్రజల వాడనికి సిద్ధమైన అన్ని రకాల సరకులు, సర్వీసుల మొత్తం (రోజుం రూపంలో) విలువనూ, విదేశాలనుంచి మనకు వసగూడే అస్తుల నికరాదాయ విలువనూ ఇలా అంటారు. జాతీయోత్పత్తుల పెరుగుదల రేటు దేశ ఆర్థిక సౌభాగ్యాన్ని గణించే అతి ముఖ్యమైన కొలమానాలలో ఒకటి.

Godfather offer - ఏదైనా కంపెనీని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ముందుకు వచ్చే వ్యక్తుల / కంపెనీల ఆఫర్లను ఇలా అంటారు. సర్వ సాధారణంగా ఈ “టేకవర్స్” అనేవి మేనేజ్మెంట్లను మార్చేవిగా ఉంటాయి.

Gold exchange standard - స్వర్ణ వినియోగ ప్రమాణం

Gold Standard - స్వర్ణప్రమాణం : ఇదొక ద్రవ్య వ్యవస్థ. డబ్బును, పేపర్ కరెన్సీని బంగారం విలువలో గణిస్తారు. ఒక కరెన్సీ (లేదా మోనిటరీ యూనిట్లో) విలువ ఎంత బంగారానికి సమానంగా ఉంటుందో చూస్తారు. డబ్బును అవసరాన్ని బట్టి గోల్డ్ కామిన్గా మార్చుకోవచ్చు, గోల్డ్ను డబ్బుగానూ మార్చుకోవచ్చు.

Golden handshake = ఉద్యానన : (పొట్ట

కొట్టడం) నిబ్బంది పొట్టగొట్టడానికి ఇది మూడు పేరు; ఉద్యోగిని ఉద్యోగం నుంచి తొలగించడానికి “నూతన ఆర్థిక సంస్కరణల” పేరిట లిబరలైజేషన్ పేరిట వచ్చిన ముర్దు పేరు. ఒకవైపు ఉపాధికి ఉద్యానన చెప్పిస్తూ మరోవైపు ఉద్యోగికి “పెద్ద మొత్తం”లో క్యాష్ బోనస్ ఇస్తారు కాబట్టి అది ‘సువర్ణ కరచాలనం’ అయిపోయింది! (మనం చేసే తప్పుడు పనులను సమర్థించుకోడానికి పదాల రూపంలో చేసే గారడీలలో ఇలాంటి ‘తీసి గుళికలు’ ఎన్నీ).

Gold Lot - అసాధారణ లాట్ : స్టాక్ మార్కెట్లో ‘షేర్లను ‘మార్కెట్ లాట్స్’లో కొనడం, అమ్మడం జరుగుతుంటుంది. లావాదేవీలకు అనుకూలమైనవి మార్కెట్ లాట్లు. కాని మార్కెట్ లాట్ కంటే తక్కువ సంఖ్యలో షేర్లు ఉన్నప్పుడు ఆ ‘లాట్’ను ‘గోల్డ్ లాట్’ అంటారు. అలాగే, ఒక షేర్ కాలూకు మార్కెట్ లాట్ గనుక 100 ఉంటే, అంతకన్నా తక్కువ షేర్లు - 50 షేర్లు లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ షేర్లు - 500 షేర్లు ఉన్న సింగిల్ షేర్ సర్టిఫికేట్ను కూడా ‘ఆడ్ లాట్’ అంటారు. ఈ అసాధారణ లాట్స్ అనేవి బోనస్ ఇన్యూల నుంచీ, రైల్వే ఇన్యూలనుంచి ఏర్పడు తుంటాయి. ఈ ‘ఆడ్ లాట్’ లావాదేవీలను కనిపెట్టి ఉండడం ద్వారా మార్కెట్ ధోరణిని అటుపోట్ల గురించి జోస్యం చెప్పవచ్చని గార్వెడ్ డ్రూ సిద్ధాంతం.

Goldbug - ఆర్థిక సంక్షోభాలు లేదా విపరీతమైన ద్రవ్యోల్బాణం ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థను అతలాకుతలం చేస్తున్నప్పుడు బంగారాన్ని పెట్టుబడిగా పెట్టుకోమని విశిష్టమైన పెట్టుబడిని నిసాహను చేసే సలహాదారు (Consultant)ను గోల్డ్ బగ్ అంటారు.

Golden Handshake - పరిహార భిక్ష: ఉద్యోగికి ఉద్యానన చెప్పినప్పుడు “పొమ్మని చెప్పకుండా పొగబెట్టినట్టు”గా ఉదారంగా చెల్లించే పరిహారం. మరో మాటలో దీన్ని “సువర్ణ కరచాలనం” అని కూడా అంటారు.

Good Will - పరువు ప్రతిష్ఠ, వాణిజ్య పరపతి

Goods - సరకు, వస్తువులు (మనిషి కోరికను తీర్చగలిగే శక్తి వున్న పదార్థాలను ఇలా పిలుస్తారు.)

Goods - సరకులు / వస్తువులు : స్థూలార్థంలో అన్ని రకాల అస్తులకూ ఇది వర్తిస్తుంది. కానీ సూక్ష్మార్థంలో వర్తకుడు అమ్మే సరకులకే వర్తిస్తుంది. ఇవి రకరకాలు : Durable Goods : దీర్ఘకాలం

పాటు మన్నికగల రిఫ్టిజరేబిల్ లాంటి సరుకులు; (Fungible Goods) నూకలు వగైరా; (Fungible Goods) నూకలు వగైరా; (Hard goods) జనాలకు అమ్మజూపే మన్నికైన వస్తువులు; (Soft Goods) = బట్టలు వగైరా సరుకులు.

Great Crash - 1929 అక్టోబర్ 2న న్యూయార్క్ స్టాక్ ఎక్స్చేంజ్లో షేర్ ధరల నూచీ 49 పాయింట్లకు పడిపోవడంతో స్టాక్ మార్కెట్ కుప్పకూల వలసి వచ్చింది. దీనినే "గ్రేట్ క్రాష్" అన్నారు. ఆ మరునటి రోజునే ఈ నూచీ 43 పాయింట్లకు పడిపోయింది. 1932 జూలై 8 నాటికి ఈ నూచీ 41 పాయింట్ల వద్ద నిలిచే వరకూ స్టాక్ ధరలు పడిపోతూనే వచ్చాయి. ఒకే ఒక్కరోజున - 1929 అక్టోబర్ 29న 16,410,030 షేర్లు కారు చౌక ధరలపైన చేతులు మారిపోయాయి. లక్షలాది మంది నిరుద్యోగులయ్యారు. అసంఖ్యాకంగా పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. 5000 బ్యాంకులు దివాళా ఎత్తాయి. చరిత్రలో ఎన్నడూ లేనంత దారుణ సంక్షోభంలో అమెరికా చిక్కుకు పోయింది. ఫలితంగా 1933 నుంచి స్టాక్ మార్కెట్ లావాదేవీలను నియంత్రిస్తూ అమెరికన్ పార్లమెంట్ కొన్ని సంస్కరణ చట్టాలు ప్రవేశపెట్టింది.

Gatt (General Agreement on Trade and Tariff) - అంతర్జాతీయ వర్తక-సుంకాల సార్వత్రిక ఒప్పందం.

Great depression - తీవ్ర ఆర్థిక సంక్షోభం : 1929 అక్టోబర్ 29న అమెరికాలో వచ్చిన స్టాక్ మార్కెట్ పతనానికి, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానికి (1939-45) మధ్య కాలాన్ని తీవ్ర ఆర్థిక సంక్షోభ దశ అంటారు. ఈ మధ్య కాలాన్ని తీవ్ర ఆర్థిక సంక్షోభ దశ అంటారు. ఈ శతాబ్దంలోనే కనీ విసి ఎరుగని స్థాయిలో అనాడు అమెరికా, పశ్చిమ రాజ్యాలు ఆర్థిక సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలో వ్యక్తి అడుపులేని స్వలాభాపేక్షకు నిచ్చిన వాసన స్టాక్స్ లావాదేవీల పర్యవసానమే ఈ సంక్షోభాలు. దీని ఫలితాన్ని ఇతర దేశాలు కూడా అనుభవించవలసి వచ్చింది. ఉత్పత్తులు తరిగాయి, ధరలు పడిపోయాయి, రైతులు దెబ్బతిన్నారు, ఉద్యోగులు ఉపాధి కోల్పోయారు.

Green Card - (గ్రీన్ కార్డ్) : అమెరికాలో స్థిరపడదలచిన శాశ్వత పౌరునిగా గుర్తిస్తూ విదేశీయుణ్ణి అక్కడ లీగల్ గా ఉపాధికి అర్హుడనిగా ప్రకటించే పత్రం.

Greshams Law - గ్రేషమ్స్ 'లా' : విలువ తరిగిపోయిన డబ్బు క్రమంగా విలువగల డబ్బును

చెలామణీనుంచి నెట్టిపారేస్తుందన్న సూత్రం (Bad or Cheap money drives our good or dear money out of circulation).

Grey Market - అనధికార ప్రీమియమ్ : దీనినే లోపాయకారిగా సాగే ప్రీమియమ్ మార్కెట్ అంటారు. దీని ప్రకారం - స్టాక్ మార్కెట్ లో ఇంకా నమోదు (లిస్ట్) కాని షేర్ల క్రయ, విక్రయాలు సాగుతూంటాయి.

Gross Loss - స్థూల నష్టం

Gross Profit - స్థూల లాభం (కేవలం ఫ్యాక్టరీ వర్తకపు ఖర్చులు మినహాయించాక తేల్చే లాభం)

Gross Profit - స్థూల లాభం : కమిషన్స్ పోను తేలిన నికర అమ్మకాల విలువ; ఇందులోనుంచి రాయల్టీలు సహా ఉత్పత్తి ఖర్చులు కూడా పోగా మిగిలిన నికర లాభం. దీనిని 'గ్రాస్ మార్జిన్' అని కూడా అంటారు. నికర లాభాన్ని శాతంలో చూపిస్తారు. (నికర లాభాన్ని నికర అమ్మకాలతో భాగించి, శేషాన్ని 100 తో హెచ్చించాలి).

Guaranty - హామీ. వస్తువుల నాణ్యతకు వర్తకుడు హామీ పడడం. వస్తువులకు ఎలాంటి నష్టం వాటిల్లినా వాపసు తీసుకుంటానని హామీ పడడం.

Guild - (గిల్డ్) : మత ప్రయోజనాలను, వ్యాపార ప్రయోజనాలను కాపాడుకొనేందుకు వరసరస సహకారాలు అందించుకొనేందుకు మధ్య యుగాలలో పశ్చిమ యూరప్ లో ఏర్పడిన వ్యాపార సంఘాన్ని ఇలా పిలిచారు. 11వ శతాబ్దం నుంచి ఇలాంటి వర్తక సంఘాలు "గిల్డ్"గా పేరుమోశాయి. ఇప్పుడు ఈ పేరు ఇతర వృత్తులకు కూడా పోకింది. ఉదా : పత్రికా సంపాదకుల గిల్డ్ (ఎడిటర్స్ గిల్డ్).

Gun Jumping - అధికారికంగా షేర్ల సమాచారాన్ని పబ్లిక్ చేయకముందే అందిన అనధికార సమాచారాన్ని బట్టి షేర్ల లావాదేవీల్లోకి (ట్రేడింగ్) దిగడం.

Gypsy - (జిప్సీ) : టాక్సీ, ట్రక్కు, వగైరా సొంత వాహనాలను స్వతంత్రంగా టిప్పుకొనే ఆపరేటర్ కు ఇదో మారుపేరు.

Havala (or Making up Price) - పరిష్కార ధర / భర్తీ రేటు : నిర్దిష్టమైన సెక్యూరిటీల వివరములో లావాదేవీలు పూర్తికాని కొన్ని కాంట్రాక్టులు ఉంటాయి. వీటిని పరిష్కరించుకొనేందుకు ఒక వ్యవధిని స్టాక్ ఎక్స్చేంజి బ్రోకర్లు నిర్ణయించుకుంటారు. కాగా ఈ ఆపరిష్కృత కాంట్రాక్టులకు సంబంధించిన

సెటిల్మెంట్ పీరియడ్ ముగింపు దశలో ఎక్స్‌జిజిలోని బ్రోకర్ సభ్యుల మధ్య బకాయిల పరిష్కారం కోసం స్టాక్ ఎక్స్‌జిజి ఒక రేటు నిర్ణయిస్తుంది. ఈ రేటునే 'హవాలా' అంటారు. పరిష్కార వ్యవధి కాల పరిమితి మించిపోయి మరో తేదీకి పరిష్కారం వాయిదా పడి, అలాంటి కారీటవర్ అక్వంటిన్మింటీనీ సభ్యులు వ్యక్తిగతంగా పరిష్కరించుకోవచ్చు. కానీ రకరకాల రేట్లపైన పెద్ద సంఖ్యలో లావాదేవీలు (Transactions) జరుగుతూ ఉండడం వల్ల తగినంత గందరగోళమూ ఉంటుంది. ఆ పరిస్థితులలో పరిష్కారం కాని కొట్టాకులకు సంబంధించి సభ్యుల బకాయిలను (అప్పులను) తేల్చడం కోసం స్టాక్ ఎక్స్‌జిజి నిర్దిష్టమైన ఫలానా 'పేరు ధర ఇది' అని ఒక రేటు నిర్ణయిస్తుంది. సర్వసాధారణంగా సెటిల్మెంట్ పీరియడ్ చివరి వర్కింగ్ డేనాడు 'పేరు ముగింపు రేటు ఎంత ఉందో ఆ రేటును హవాలా (పరిష్కార ధర) రేటుగా పరిగణిస్తారు.

బి) 'హవాలా' అంటే కరెన్సీ మారకంలో అనుసరించే అక్షమ వక్రకమని కూడా అర్థం ఉంది. విదేశీ కరెన్సీని బ్లాక్ మార్కెట్ రేట్లకు అమ్మజూపడాన్ని "హవాలా" అంటారు. ఇందులో భాగంగానే ఇక్కడ చెల్లించిన ఇండియన్ కరెన్సీ స్థానంలో విదేశాల్లో దొంగవాటుగా విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని చేతులు మారుస్తూంటారు.

Hedging - పెట్టుబడి రక్షణ : ప్రతి పెట్టుబడిలోనూ లాభ నష్టాలుంటాయి. కాని "రిస్క్స్" నుంచి తప్పించుకోడానికి మార్గాలు వెతుక్కోవాలి. అటువంటి రక్షణ మార్గాన్నే "హెడ్జింగ్" అంటారు. పేర్ మార్కెట్లో ఫండ్స్ ఇన్వెస్ట్ చేసేటప్పుడు రకరకాల షేర్లను కొనుగోలు చేస్తారు. ఎందుకు? ఒక పేర్ ధర పడిపోతే, వేరొక పేర్ ధర పెరుగుతుంది. లేదా వివిధ రకాల ఆస్తులలో ఇన్వెస్ట్ చేస్తారు. (ఉదా: షేర్లు, డిబెంఛర్లు, బాండ్లు, బంగారం, వెండి, స్థలాలు, బిల్డింగుల శ్రయ విక్రయాలు వగైరా). ప్రవోల్టాజాన్ని తప్పించుకోగోరారు తమ డబ్బులను ఆస్తులపై పెట్టాలి. అప్పుడు ఇన్‌ఫ్లేషన్ స్కేలింగ్ దుప్పలితాలను కొంతవరకైనా తట్టిస్తోంది.

Hiccup = అకస్మిక పతనం : స్టాక్ మార్కెట్లో అస్థిరంగా వచ్చే పతనాన్ని ఇలా అంటారు. అయితే ఈ పరిణామం తాత్కాలికం కావచ్చు.

Hidden Inflation = దాగుడుమూతల ఇన్‌ఫ్లేషన్ : వస్తువులను చిన్న చిన్న మొత్తాలలో అమ్మడం ద్వారా లేదా నాసిరకం వస్తువులను చిన్న మొత్తాలలో చెల్లగట్టడం ద్వారా అంతకు ముందున్న ధరకే విక్రయించడం వల్ల వచ్చే ధరల పెరుగుదలను "హిడెన్ ఇన్‌ఫ్లేషన్" అంటారు. కానరాని పెరుగుదలన్నమాట.

Hit the bricks = నమ్మే చేయడాన్ని ఇలా అంటారు.

Holding Company = హోల్డింగ్ కంపెనీ : ఇతర కంపెనీల స్టాక్స్‌ను (షేర్లను) తన సొంతం చేసుకోవడం ద్వారా ఆ కంపెనీలపైన పెత్తనం చెలాయించే కంపెనీ.

Human Capital = మానవ శ్రమ పెట్టుబడి : పైనాన్న క్యాపిటల్‌కు అన్ని క్యాపిటల్ అయితే మానవశక్తిని, పరిశ్రమనీ అన్నగా పరిగణించాలన్న భావనే మానుష పెట్టుబడి. ఈ మానవ శక్తిని పెంపొందించేందుకు పెట్టే పెట్టుబడివల్ల సంఘానికి గణనీయమైన లబ్ధి నిధిస్తుందన్న విశ్వాసం ఈ భావనకు పునాది.

Holding Company - మరో కంపెనీ విధాన నిర్ణయాలను ప్రభావితం చేయడానికి వీలైనన్ని వీటింగ్ షేర్లను తన గుప్పిటలో పెట్టుకున్న కంపెనీని హోల్డింగ్ కంపెనీ అంటారు. అయితే ఈ పట్టు సంపాదించడానికి 51 శాతం వోట్లు విధిగా ఉండనక్కరలేదు. మరో కంపెనీతో విలీనం (మెర్జర్) అయినప్పుడు అయ్యే ఖర్చులకన్నా తక్కువ ఖర్చుతో ఆ కంపెనీ వ్యవహారాల నిర్వహణను కంట్రోల్ చేయడం హోల్డింగ్ కంపెనీకి సుఖం. ఎందుకంటే మెర్జర్‌కు అవసరమైన షేర్లలో కేవలం కొన్ని షేర్లను కొనుగోలు చేయడం ద్వారానే హోల్డింగ్ కంపెనీకి అధిపత్యం చెలియించగల్గే అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి. హోల్డింగ్ కంపెనీకి సొంత బిజినెస్ అంటూ ఏమీ ఉండదు. పేరెంట్ కంపెనీ (మాతృ సంస్థ) పరిస్థితి వేరు. పేరెంట్ కంపెనీకి ప్రత్యేకించి సొంత వ్యాపారాలుంటాయి.

Hot Issue = గిరాకీ ఇష్యూ : బాగా గిరాకీలో ఉన్న కొత్త పబ్లిక్ ఇష్యూను ఇలా అంటారు. హెచ్చుప్రీమియమ్ వనూలు చేసుకోవడం దాని ప్రధాన లక్షణం. (ఉదా: టాటా హనీవెల్, కొచిన్ రిఫైనరీలు). ఇంతవరకూ కనీ

ఏనీ ఎరగనంత డిమాండ్‌లో ఉన్న ఇన్ఫ్లాటా టిమ్మెన్ (40710.3 రెట్లు ఓవర్ నబ్‌స్ట్రైబ్ అయింది) అంటారు!

Hype - అత్యుత్తర ప్రచారం : స్టాక్ బ్రోకర్ల నహాయంత తరచుగా కంపెనీలు తమ షేర్లను మార్కెట్ చేసుకోవడానికి పెద్ద ఎత్తున అతిగా ప్రచారం చేయడాన్ని 'హైప్' అంటారు. తమ షేర్ల ధర పెరిగిపోతుందనీ, ఎంత ఎక్కువమంది షేర్లతో ఎక్కువ షేర్లు కొంటే అంత మంచిదనీ, మళ్ళీ ఈ అవకాశం రాదనీ బ్రోకర్లు ప్రచారం చేస్తారు. ఇలాంటి ప్రచారం వల్ల ప్రమాద అయ్యే షేర్లనే "Hyped up shares" అంటారు. 1989లో కొన్ని పెద్ద ప్రీమియమ్‌తో విడుదలైన షేర్లలో హెచ్చు షేర్ల ధరలు దారుణంగా పడిపోయాయి. కొన్నింటిని ఇన్ఫ్లాటా ధర కంటే తక్కువ రేటుకు అమ్మజూపవలసి వచ్చింది.

Hyperinflation - మితిమీరిన ద్రవ్యోల్బణం : నెలకు 50 శాతం లేదా అంతకుమించిపోయి ధరలు చుక్కలంటినప్పటి పరిస్థితిని ఇలా అంటారు. ఉదా: 1945-46లో హంగరీలో ధరలు నెలకు 19,800 శాతం పెరిగి పోయాయి. హైపర్ ఇన్‌ఫ్లేషన్‌లో ఇది రికార్డు!

Hypothecation - తాకట్టు : రుణం తీసుకున్నప్పుడు రుణ గ్రహీత తన ఆస్తులను తాకట్టు పెట్టడం.

Impasse = ప్రతిష్టంభన

Incentives = ప్రోత్సాహకాలు : ఇది రెచ్చిం రూపంలోగానీ లేదా బహుమానం రూపంలోగానీ లేదా నైతికమైన ప్రోత్సాహంగానీ ఉండవచ్చు.

Incentives = ప్రోత్సాహకాలు (కార్మికుల సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి యాజమాన్యం ఆశచూపే ఆర్థిక ప్రయోజనాలు)

Indemnity = పరిహారం చెల్లింపు

Indent House = ఇండెంట్ నంబ్ (విదేశీ వ్యాపారంలో మధ్యవర్తిత్వాన్ని నెరవే నంబ్)

Index - ధరల సూచీ : షేర్ల ధరల అటుపోటులను తెలిపే సూచీ / ప్రమాణం. ఇది కేవలం షేర్ల ధరల నగదు సూచీ కాదు. ఒక్క స్క్రీప్‌కు ఎన్ని షేర్లు మిగి వున్నాయో గణిస్తుంది సూచీ. కేవల ధరలో

మార్పునుకాకుండా షేర్ల ధరలో మార్పును కాకుండా షేర్ల ధరల విలువలో ఎంత మార్పు వచ్చిందో తెలుసుకోవడానికి ఈ సూచీ పనికొస్తుంది. ప్రపంచంలో ఇలా షేర్ల ధరల సూచీలలో ప్రసిద్ధమైనవి - న్యూయార్క్‌లో ఉన్న డౌజ్‌స్‌ ఇండెక్స్‌ యూఎరజ్, "స్టాండర్డ్ & పూర్స్ 500", లండన్‌లోని ఫైనాన్షియల్ టైమ్స్ స్టాక్ ఎక్స్‌చేంజి 100, ఇండియాలోని ఎకనామిక్ టైమ్స్, ఫైనాన్షియల్ ఎక్స్‌ప్రెస్, బిజినెస్ స్టాండర్డ్, బొంబాయి స్టాక్ ఎక్స్‌చేంజి.

Indexing = సూచీ : చెల్లింపులను (బాండ్లు, వేతనాలు, పెన్షన్‌ సౌకర్యాలు వగైరాలు) లేదా వస్తులను కొనుగోలుదార్ల ధరలను సూచీకి ముడిపెట్టడం ద్వారా ద్రవ్యోల్బణం స్థితిని అంచనా కట్టడాన్ని ఇలా అంటారు.

Indian Stock Exchanges - ప్రధాన ఎక్స్‌చేంజీలు నాలుగు : బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, ఢిల్లీ. మిగతావి : అహ్మదాబాద్, బెంగళూరు, కొచ్చిన్, కాన్పూర్, హైదరాబాద్, ఇండోర్, పూనే, లూథియానా, గోవాతి, మంగళూరు, పాట్నా, జైపూర్, భువనేశ్వర్, సౌరాష్ట్ర, వదోదం, సూరత్, రాజ్‌కోట్, కోయంబత్తూరు, విజయవాడ, మీరట్.

Industrials - ఆర్థిక షేర్లు : పెక్కు వస్తువులలో ఏ వస్తువునైనా లేదా వస్తువునయినా తయారు చేసే కంపెనీల షేర్లను ఇలా అంటారు. అయితే "ఇండెక్స్ యల్" జాబితాలోకి గ్యాస్, టెలిఫోన్, విద్యుచ్ఛక్తి, నీటి సరఫరా వగైరా ఉపయుక్తాలు (Utilities) గానీ, కన్సల్టెన్సీ, ఆరోగ్య రక్షణ, పర్యాటన వగైరా సర్వీసులు గానీ, రోడ్లు, సముద్ర, విమాన మార్గాల ద్వారా జరిగే రవాణా గానీ, లీడింగ్, రియల్ ఎస్టేట్ వగైరా పెట్టుబడి సంబంధమైన కార్యకలాపాలుగానీ రావు.

Inflation - నోట్ల ముమ్మరం / ద్రవ్యోల్బణం : సరకుల ధరలు పెరుగుతూ, డబ్బు విలువ పతనమైపోయే పరిస్థితి. ఉదాహరణకు అదాయాలు పెరగడం అంటే డబ్బు చెలామణీ పెరగడం. కాని డబ్బు చెలామణీ పెరుగుదల నిలిచిపోతే లేదా సరకుల లావాదేవీలు పెరిగిపోతే అప్పుడు ధరలు పెరిగే అవకాశం ఉంది. రాబడి ఖర్చు తగ్గిపోయినప్పుడు (లేదా దొంగ నిల్వలు పెరిగిపోయినప్పుడు) సరకుల మారకం మందకొడిగా

సాగుతున్నప్పుడు కూడా ధరలు పెరుగుతాయి. ఖర్చు పెరిగిపోవడాన్ని “డిమాండ్ ఫుల్” అంటారు (గిరాకీ దెబ్బ)! డబ్బు చెలామణీ జాన్టీగా ఉన్నప్పుడు ఈ పరిస్థితి ఉంటుంది. అలాగే ఎక్కువ సరకులు అమ్ముడు పోయిన ఫలితంగా ఎక్కువ డబ్బు చెలామణీ లోకి వచ్చినప్పుడు కూడా ఇలాంటి పరిణామమే వస్తుంది. దీన్ని ‘పలామణీ వేగం’ అంటారు. లేదా ‘డిమాండ్ ఇన్ ఫ్లేషన్’ అంటారు.

Inflation and the Rupee = ద్రవ్యోల్బణం / రూపాయి విలువ : రకరకాలుగా మారిపోతున్న ఇన్ ఫ్లేషన్ రేట్ల వత్తిడి ఫలితంగా నేటి కొనుగోలు శక్తిని ఆధారం చేసుకొని రూపాయి విలువను గుణించడం జరుగుతుంది. (దీనికి సంబంధించిన పద్ధికను ఈ అధ్యాయము చివరి పేజీలో చూడగలరు).

Inflation Hedge = పెరిగే ఇన్ ఫ్లేషన్ రేటును తట్టుకొని మార్కెట్ లో నిలబడగల ఆస్తిని (ASSET) ఇలా అంటారు. అంటే, ఇన్ ఫ్లేషన్ కాలంలో కూడా ఆస్తి తన కొనుగోలు శక్తికి దెబ్బ రాకుండా నిలబెట్టుకోగల ఆస్తి అన్నమాట. ఇన్ ఫ్లేషన్ దెబ్బను తట్టుకోగలవి స్టాక్స్, పేర్స్ అని విశ్వాసం. రియల్ ఎస్టేట్, రత్నాలు, బంగారం, వెండి వగైరా విలువ ఎప్పటికప్పుడు పెరుగుతూ ఉండే వస్తువులు. అయితే సామాన్య మానవుడికి ఇవి అందుబాటులో వుండే సరుకులు కాదు.

Inflationary Gap = సరకు గిరాకీ ఒత్తిడిని బట్టి ధరల స్థాయి పెరుగుతూండడం (లేదా, ఉత్పత్తిదారులను పూర్తిగా పనికిల్పించేందుకు అవసరమైన ఖర్చుకంటే మించిన ఆదాయ ఖర్చును కూడా ‘ఇన్ ఫ్లేషనరీగాప్’ అంటారు.

Infrastructure = ఉపాంగాలు / ప్రాథమిక సౌకర్యాలు : ఆర్థిక రంగ కార్యకలాపాలు, పారిశ్రామిక ఉత్పాదక శక్తికి సజావుగా సాగడానికి ఏర్పడే రోడ్లు, వంతెనలు, విద్యుచ్ఛక్తి, కర్మాగారాలు వగైరా ప్రాథమిక ఉపాంగాలు అవసరం.

Insider = కూపీదారు / వ్యాపార విజ్ఞాని : ఇతరులకు లేని వ్యాపార పరిజ్ఞానం ఉన్న వ్యక్తిని ‘ఇన్ సైడర్’ అంటారు. ఇతను కార్పొరేట్ అఫీసరైనా కావచ్చు.

కంపెనీ అవుట్ సైడ్ అక్విజిషన్ తాలూకు బావ మరదైనా కావచ్చు! ఈ కూపీదారు కంపెనీ లోపల ఉంటూనే బయటి వారికి ఇవ్వకూడని సమాచారాన్ని ఇస్తూంటాడు. ఇతరులకు ఇలా కంపెనీ సమాచారాన్ని చట్ట విరుద్ధంగా అందజేసే ఇన్ సైడర్ ను “టీప్సీ” (Tippee) అని కూడా అంటారు. ఇంటి దొంగను ఈశ్వరుడైనా పట్టలేడంటారు. అలాంటివాడు ఇన్ సైడర్!

Insider Trading = చట్ట విరుద్ధ లావాదేవీ : కంపెనీ విస్తరణ పథకాలు, ద్రవ్య సంబంధమైన లాభనష్టాలు, కంపెనీ స్వాధీనపు ప్రయత్నాలు వగైరా కంపెనీ తాలూకు లోగుట్టు సమాచారాన్ని తెలుసుకుని, అది ఆధారంగా కంపెనీ షేర్ క్రయ విక్రయాల ద్వారా స్టాక్ ఎక్స్చేంజీలో లాభాలు గడించ జూపడాన్ని “ఇన్ సైడర్ ట్రేడింగ్” అంటారు.

Issued Capital = పరిమిత వాటాల విడుదల (ప్రాథమిక నియమావళిలో పేర్కొన్న మొత్తమంతా కంపెనీకి అవసరం ఉండదు. అవసరమైన మేరకే వాటాలు జారీ చేస్తారు. వీటిని అమ్ముజూపుతారు. ఇలా అమ్ముజూపే వాటాలనే ఇస్యూడ్ కాపిటల్ అంటారు.

Intangible assets = కనిపించని ఆస్తులు
Intellectual Property = మేధా సంపత్తి : పేటెంట్లు, కాపీ రైటు, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం (technical know-how) వగైరా ఈ సంపద క్రిందికి వస్తాయి.

Inventory = కంపెనీ వద్ద నిల్వకేలే ముడి సరుకులు, ఇతర సామాగ్రి వగైరా విలువ. ఈ విలువను కంపెనీ బ్యాలెన్స్ షీట్ లో ఎప్పటికప్పుడు నమోదు చేస్తారు. స్థూలంగా చెప్పాలంటే - షేర్ సెక్యూరిటీ నికర విలువను ఇన్వెంటరీ అంటారు.

Inventory = మొత్తం నిల్వ ఉన్న సరుకు : రకరకాల సరకుల మొత్తాన్ని లేదా వాటి మొత్తం విలువనూ కలిపి ‘ఇన్వెంటరీ’ అంటారు. సరకునకు సంబంధించిన కౌంటింగ్, లిస్టింగ్, వాటి ధరవరలు, విడి విడి సరుకుల జాబితా (లిస్టింగ్) నూ కలిపి ఇలా అంటారు. “ఇన్వెంటరీ” నాలుగు రకాలు: “ఫినిష్డ్ గుడ్స్” (కొనుగోలుదారుకోసం అమ్ముకానికి సిద్ధంగా ఉన్న సరకు) “వర్క్ ఇన్ ప్రోగ్రెస్” (ముడి సరకు తగినంత లేక

ఉత్పత్తి సగంలో ఉన్న సరకు), "రామచంద్రయ్యల్లో (కేవలం ముడిసరకు) "ఇంకొకటి కాదు" (వాషింగ్టన్, క్రెడ్ట్ వగైరా తక్కువ బహుత్ కూడిన సరకు).

Invoice = వర్తక / వాణిజ్య పత్రం. ఇన్వాయిస్: కొనుగోలుదారుకు, ఆమ్మకందారుకు మధ్య జరిగే లావాదేవీలకు సంబంధించిన వర్తక పత్రం. దీనిని (O bill for merchantise) విక్రయదారు పంపించేస్తాడు.

Jobber = షేర్స్ లావాదేవీలు జరుపుతూ స్టాక్ ఎక్స్చేంజీలో నిర్దిష్టమైన ప్రైడింగ్ కేంద్రం వద్ద ఉండే వ్యక్తి. షేర్ల క్రయ విక్రయాలను స్వల్పమైన ధర తేడాతో నిర్వహిస్తుంటాడతడు. షేర్ ధరల మధ్య తేడాను "స్పెడ్" అంటారు.

Jobber = జాబర్ : ఇతను బ్రోకర్ కంటే భిన్నమైనవాడు. బ్రోకర్ తన "పార్టీల" (క్లయింట్స్) తరపున షేర్ల క్రయ విక్రయాలు చేస్తుంటాడు. కాగా "జాబర్" పని తన సొంత అకౌంట్లో షేర్ల క్రయ విక్రయాలను సాగిస్తాడు. అంటే కొంత రిస్క్ తీసుకొన్నానా నరే తన అకౌంట్లో షేరిట షేర్ల వ్యాపారం చేస్తున్నందుకుగాను విక్రయ ధరకు - క్రయ ధరకు మధ్య ఉన్న తేడా వల్ల తాను లాభించజూస్తాడు జాబర్. బొంబాయి ఎక్స్చేంజీలో మాత్రం తరచుగా బ్రోకర్ జాబర్గానూ, ఇతడే అతనుగానూ వ్యవహరించడం కద్దు.

Joint Venture = ఉమ్మడి వ్యాపారం : రెండు కంపెనీల మధ్య సహకార యత్నాన్ని (కొలబోరేషన్) ఇలా అంటారు. ఇది భాగస్వామ్యం (పార్ట్నర్షిప్) కాదు. ఉదా: పరస్పరం బెక్కాలజీని లేదా సర్వీసులను సహకారం చాచకకంగా ఉపయోగించుకునేందుకు భారతీయ కంపెనీకి, ఒక విదేశీ కంపెనీకి మధ్యకుదిరే సహకార పద్ధతిని ఇలా అంటారు. ఉభయాలకూ నదురుకంపెనీలో ఈక్విటీ ఉంటుంది.

Journal = చిట్టా

Kerb trading = అసంధికార లావాదేవీ : స్టాక్ ఎక్స్చేంజీలో ప్రైడింగ్ పని గంటలు ముగిసిన తర్వాత అసంధికారికంగా జరిపే షేర్ల క్రయ విక్రయ లావాదేవీని ఇలా పిలుస్తారు.

Keynesianism = జాన్ మేనార్డ్ కీన్స్ (1883-1946) సుప్రసిద్ధ బ్రిటీష్ ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త. ఆయన రూపొందించిన సిద్ధాంతాన్ని 'కీన్సియనిజం' అంటారు. 1920లలో, 1930లలో ఆచరణ యుక్తమైన రాజకీయాలలో తలమున్నులుగా పోల్చిన ఆర్థిక సంక్షోభాల పరిష్కారానికి మార్గాలు వెతికిన వాడు. ఆయన ప్రసిద్ధ సిద్ధాంతం - "జనరల్ థిరి ఆఫ్ ఎంప్లాయ్మెంట్, ఇంటరెస్ట్, అండ్ మనీ". నిరుద్యోగ సమస్యకు పరిష్కారంగా ప్రభుత్వం సంక్షేమ పథకాలకు ఎక్కువ ఖర్చు చేయాలని, ఇందుకోసం బడ్జెట్ లోటు ఏర్పడినా ఫర్వాలేదనీ, సంక్షోభాలను, ద్రవ్యోల్బుణ్ణి పరిస్థితులను తప్పించేందుకు ప్రభుత్వాలు ఆర్థిక వ్యవస్థను కంట్రోల్ చేస్తూ అవసరాన్నిబట్టి సర్దుబాట్లు చేసుకోవాలనీ ఈయన ప్రతిపాదించాడు. నోట్ల చెలామణిని పెంచడం ద్వారా లోటు బడ్జెట్ల సృష్టికి ఈయన సిద్ధాంతమే ప్రాతిపదిక అయింది.

Land Ceiling = భూ గరిష్ఠ పరిమితి

Leading Economic Indicators = దేశంలో బిజినెస్ లావాదేవీలను ఆర్థిక వ్యవస్థ ప్రభావితం చేస్తుంటుంది. అలాంటి దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థపైన షేర్ మార్కెట్ ధరల పెరుగుదల, పతనం ఆధారపడి వుంటుంది. జాతీయోత్పత్తుల మొత్తం విలువలో వచ్చే మార్పును జాతీయార్థిక వ్యవస్థలో పొడనూపే ప్రగతి, పతన స్థాయిని కొన్ని మాసాల ముందుగానే ఉజ్జాయింపుగా పసికట్టే సూచీలు కొన్ని వున్నాయి. అవి: గృహ నిర్మాణ కార్యకలాపాలు, మన్నిక ఉన్న సరకుల కోసం కొత్తగా గిరాకీ పెరగడం, ఓవర్ బైమ్ సహ సగటున వారంలో చేసే పని దినాలు, స్టాక్ మార్కెట్లో "బేర్-బుల్" కార్యకలాపాలు. దేశీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ తీరు తెనుగులను "బేర్స్", "బుల్స్" కార్యకలాపాలే తెలుపుతూంటాయి.

Leaf Ledger = విడి విడి అవర్ణాలు

Ledger = అవర్ణా

Letter of Credit = హామీ (రుణ) పత్రం, పరపతి పత్రం

Letter of Indent = ఇండెంట్ పత్రం (విదేశీ వ్యాపారంలో వుపయోగించే హామీ పత్రం)

Lien = ఆస్తిహక్కు : రుణం ఇచ్చినవాడికి, పుచ్చుకున్నవాడి ఆస్తిపైన వుండే హక్కును "లీన్" అంటారు. సెక్యూర్డ్ డిబెంఛర్లు సహా సెక్యూర్డ్ రుణ పత్రాలున్న రుణదాతలందరికీ కంపెనీ ఆస్తులపైన హక్కు ఉంటుంది. కంపెనీ చిక్కుల్లో పడ్డప్పుడు కంపెనీ ఆస్తిని అమ్మి సొమ్ము చేసుకొనే హక్కు రుణదాతలకు ఉంటుంది. రుణం తీరుమానం కాగానే కంపెనీ ఆస్తిపై షేర్ హోల్డర్ హక్కు రద్దు అవుతుంది.

Unlimited Liability = పరిమిత బాధ్యత : కంపెనీలో షేర్ హోల్డర్ ఒక మేరకు కంపెనీ యజమానికిందే లెక్క. ఆ మేరకు అతనికి కంపెనీ లాభాల్లో వాటా ఉంటుంది. కంపెనీకి నష్టాలొస్తే, షేర్ హోల్డర్కు డివిడెండ్ రాదు. నష్టాలకు షేర్ హోల్డర్ బాధ్యత పరిమితమే. మా అయితే అతను షేర్ రూపంలో పెట్టిన డబ్బు పోతుంది. కాని అతని పేరిట ఉన్న ఆస్తులకు నష్టమూ లేదు. వాటిని ముట్టుకొనే వారు ఉండరు.

Liquid = రొట్టెం / ద్రవ్యం : సాధారణ వ్యాపారానికి సరిపడా ఉన్న డబ్బు, వ్యాపారం సజావుగా ఉంటే "లిక్విడ్" అనీ, వ్యాపారం దెబ్బతిని ('డెడ్') కంపెనీని ఎత్తివేయడం "లిక్విడేషన్" అనీ అంటారు. దివాళా ఎత్తించే ముందు మిగిలిన కంపెనీ ఆస్తుల్ని అమ్మి సొమ్ము (క్యాష్) చేసుకోడాన్ని కూడా "లిక్విడేట్" అంటారు.

Liquid assets = చరాస్తులు (నగదు, బ్యాంకు నిల్వ, పెట్టుబడులు) ★ రొక్కంలోకి మార్చుకోగల క్యాపిగాని, బిల్లుల్నిగాని ఇలా అంటారు.

Liquidity = ద్రవ్యత (1) కంపెనీ ఆస్తుల్ని తేలిగ్గా, క్యాష్లోకి మార్చుకోవడం. ఆస్తి అప్పుల పట్టిలను, ఆస్తుల వివరాలను 'ద్రవ్యత' ప్రాతిపదికపై పొందుపరుస్తారు. (2) విదేశీ వాణిజ్యంలో అంతర్జాతీయంగా ఒకదేశపు కొనుగోలు శక్తిని కూడా 'లిక్విడేట్' గా పరిగణిస్తారు.

Liquidity = ద్రవ్యత (ఆస్తులను ధనరూపంలోకి మార్చడానికి వుండే వీలును ఇలా పిలుస్తారు).

Live Stock = పశు సంపద

Liquidity = ద్రవ్యత : చేతిలో నిధ్యంగా రొట్టెం ఉండడం / లేదా వెంటనే రొట్టెంగా మార్చుకొనడానికి

వీలైన ఆస్తులు ఉండడాన్ని 'లిక్విడిటీ' అంటారు. ఆస్తిని అయినకామికి తెగనమ్మి క్యాష్ సమకూర్చుకోవడం తేలికే కాదు. కానీ ఆస్తి విక్రయం ద్వారా తగినంత క్యాష్ రాలంటే మాత్రం సరసమైన మార్కెట్ ధరకు ఆస్తిని అమ్ముకోగలగాలి.

Listed company = స్టాక్ ఎక్స్చేంజీలో కొనడానికి లేదా విక్రయించడానికి వీలైన షేర్లు ఉన్న కంపెనీని ఇలా అంటారు.

Listed Shares = స్టాక్ ఎక్స్చేంజీలోనమోదైన (రిజిస్టరయిన) కంపెనీల షేర్లను ఇలా అంటారు. :

Locked In = స్తంభిత షేర్లు : కంపెనీల చట్టంలోని 80 సీని నిబంధన ప్రకారం పన్ను రాయితీలు పొందాలంటే మూడేళ్ళపాటు షేర్లు అమ్ముకూడదు. కనుక లాభానికి విక్రయించడానికి వీలు కాని షేర్లను (స్తంభిత షేర్లు) ఇలా అంటారు. లేదా, లాభాపేక్ష కోర్కే షేర్ల విక్రయానికి దిగివారిపైన పెద్ద మొత్తంలో పన్ను పడుతుంది. స్తంభిత షేర్ల విలువ మార్కెట్ అటుపోటుల వల్ల తరచుగా కోతపడిపోతుంటుంది.

Lot = షేర్ పాత్ర / పాతిక : నిర్ణీతమైన కనీస సంఖ్యను ఇలా అంటారు. ఒక్క పాతికగా షేర్లను అమ్మడాన్ని, కొనడాన్ని 'లాట్' అంటారు. ఉదా: ఒక్క కట్టలో 5-10 లేదా 100 షేర్లు ఉంటాయి. షేర్ల మూక (కనిపించే) విలువను బట్టి ఈ పాతికలను ఏర్పాటు చేస్తారు. పైన పేర్కొన్న సంఖ్యలో వున్నవాటిని 'రౌండ్ లాట్స్' అనీ, అంతకన్నా తక్కువ సంఖ్యలో ఉన్న వాటిని "అడ్ లాట్స్" అనీ అంటారు.

Luxury tax = విలాసపు పన్ను

M1 = నష్టయిలో ఉన్న డబ్బుకు ఇదోక కొలమానం. దానికిందకు చెలామణిలో ఉన్న అన్ని రకాల నాణాలు, కరెన్సీ నోట్లు, వ్యక్తుల కరింట్ అక్కెంట్లు వస్తాయి.

M2 = దీనికిందకు M1 మనీ నష్టయి కొలమానంతో పాటు వ్యక్తుల (పర్సనల్) డిపాజిట్ అక్కెంట్లు కూడా వస్తాయి.

M3 = దీనికిందకు M2 ప్రమాణం సహా గవర్నమెంటు డిపాజిట్లు, రూపాయి మినహా మిగతా కరెన్సీలలో వున్న అన్ని డిపాజిట్లు వస్తాయి.

M3 Rupee = ఈ ప్రమాణం కిందకు, రూపాయేతర కరెన్సీలలో ఉండే డిపాజిట్లు మినహా అన్ని రకాల ట్

డిపాజిట్లు ఉంటాయి. ఇందులో 'పీఎస్. షర్టిఫికేట్' రంగాలకు చెందిన అన్ని రకాల కరెంట్. డిపాజిట్ అక్కర్లందు వస్తాయి.

Maastricht Treaty = ఆర్థిక సమాఖ్యగా యూరోపియన్ యూనియన్ ఆవతరణకు పునాదులు వేసిన సంధి (ఇది డెన్మార్క్, లాస్, యూనైట్ కింగ్ డొమినింగ్). ఇందులో సభ్యులు : జర్మనీ, ఫ్రాన్స్, డెన్మార్క్, నార్వే, స్వీడన్, ఫిన్లాండ్, ఆస్ట్రీయా, స్విట్జర్లాండ్, పోలాండ్, పోగోరి, రుమేనియా, బల్గేరియా, స్లోవేకియా, స్లొవేనియా, మాల్డా.....

Manufactured goods = ఉత్పాదన వస్తువులు

Market Price = మార్కెట్ ధర

Master Shares = ఘరానా షేర్లు : యూనిట్ ప్రస్టి అఫ్ ఇండియా (UTI) తలపెట్టిన మ్యూచువల్ ఫండ్స్ తాలూకు షేర్లను ఇలా అంటారు. 1986లో మ్యూచువల్ ఫండ్ ఏర్పడింది. 'పేర్ ఒక్కొంటికి రూ. 10ల చెప్పున 15 కోట్ల షేర్లతో రూ. 150 కోట్ల ప్రాథమిక పెట్టుబడితో ఈ ఫండ్ ప్రారంభించారు. "రైట్స్" ఇన్వెస్ట్మెంట్ డ్యారా పేరుకు రూ. 2ల ప్రీమియం తో 1989లో మరి రూ. 90 కోట్లు సమీకరించారు. "మాస్టర్ షేర్స్"ను అన్ని ప్రధానమైన స్టాక్ ఎక్స్చేంజీలలోనూ రిజిస్టర్ చేస్తారు. భారతీయ స్టాక్ మార్కెట్లో ఈ మాస్టర్ షేర్స్ కీలకమైన పాత్ర వహిస్తున్నాయి.

Mega Issue = బడా ఇన్వెస్ట్మెంట్ : అనేక వందల రూపాయల విలువ గలిగిన షేర్లు / డివిడెండ్లతో విడుదలయ్యే ఇన్వెస్ట్మెంట్ ఇలా అంటారు. దురదృష్టవశాత్తు కొన్ని కంపెనీలు తమ ఘరానా తనాన్ని చాటుకోవడం కోసం తగిన సమర్థత లేకుండానే ఇలాంటి మెగా ఇన్వెస్ట్మెంట్ ప్రారంభించాయి. దెబ్బతిన్నాయి.

Memorandum of Association = విజ్ఞాపన పత్రం (కంపెనీలు రిజిస్టర్డ్ అయ్యే సమయంలో ఈ పత్రాన్ని రిజిస్ట్రార్ కు ఇవ్వాలి).

Mercantile = వాణిజ్య సంబంధమైన (వ్యాపారం) : నరకుల క్రయ విక్రయాలు.

Merchant Banking = సాధారణ ప్రజానీకం బ్యాంకింగ్ అవసరాలను చూసే కమర్షియల్ బ్యాంకులను, మర్చంట్ బ్యాంకులకూ తేడా ఉంది. చారిత్రికంగా మర్చంట్ బ్యాంకుల ప్రధాన వ్యాపకం 'ఎగుమతి-

విగుమతి వ్యాపారం. ఆయితే ఇటీవల కాలంలో మర్చంట్ బ్యాంకులు పరిశ్రమలకు ఇంటా బయటా ఆర్థిక సహాయం కూడా సమకూర్చిపెట్టే వ్యాపకానికి దిగాయి. చివరికి ఆర్థిక-కొనుగోలు పథకాలకు పైసాన్నింగ్ సౌకర్యం కూడా కల్పిస్తారు. కంపెనీ తరపున ఇవి కొత్త డివిడెండ్లను, షేర్లను కూడా సేకరించే సాధనాలుగా ఉన్నాయి. కంపెనీల టేకోవర్లు, కంపెనీల విలీనీకరణ కార్యకలాపాలు కూడా మర్చంట్ బ్యాంకులు నిర్వహిస్తున్నాయి.

Merger = విలీనం : రెండు లేదా అంతకు మించిన కంపెనీల / సంస్థల విలీనం. (కంపెనీలను, రైట్స్, కాంట్రాక్టులు ఇలా విలీనం అవుతాయి. ఈ విలీనం రకరకాలు : వ్యాపారంలో ఉన్న పోటీదారులు గనుక ఒకే ప్రాంతంలో ఒకే రకం సరకును విక్రయించడాన్ని "హోజాంటల్ మెర్జర్" అంటారు. కంపెనీ కొనుగోలు దార్లతో / సప్లయ్ దార్లతో చేతులు కలపడాన్ని వెర్టికల్ మెర్జర్ అంటారు. బొత్తిగా సంబంధం లేని కంపెనీలు చేతులు కలిపినప్పుడు కంప్లెమెంటరీ మెర్జర్ అంటారు. ఇలా ఇంకా ఎన్నో రకరకాలున్నాయి.

Middleman = మధ్యదళి.

Middlemen = మధ్యదళి (వ్యాపార పరిభాషలో మాత్రమే)

Military goods = సైనికావసర సరకులు

Misery Index = దారిద్ర్య సూచీ

Modavat = నవరించిన 'వాట్' : వాల్టూయాడెట్ టాక్స్ ను మోడిఫై చేసినందున ఈ పేరు.

Money Supply = ద్రవ్య సరఫరా / డబ్బు సరఫరా : డబ్బు అనేక రూపాల్లో ఆర్థిక వ్యవస్థలో రంగు తిరుగుతూ ఉంటుంది. నోట్ల రూపంలో, నాణాల రూపంలో ద్రవ్య సరఫరాలో వచ్చే మార్పులను బట్టి ఆర్థిక వ్యవస్థలో వచ్చే పరిణామాలను గణిస్తూంటారు. ఉదా : ద్రవ్య సరఫరా అమితంగా పెరిగిపోయినప్పుడు ఇన్ ఫ్లేషన్ పెరుగుతుంది. ఎగుమతి-దిగుమతి వాణిజ్య చెల్లింపుల సమతౌల్యం దెబ్బతింటుంది. కొనుగోలుదార్ల ఖర్చుకు ద్రవ్య సరఫరా ఒక నిదర్శనమైన ద్రవ్య సరఫరాకూ ఇన్ ఫ్లేషన్ కు సంబంధం ఉన్నందున ధరలను అదుపు చేయదలచిన ప్రభుత్వం చేతుల్లో ద్రవ్య సరఫరాను కంట్రోలు చేయడం అనేది ?

అయుధంగా తయారైంది. కాని ఆధునిక ప్రభుత్వాలు ఇందులో విఫలమవుతున్నాయి. కంట్రోల్ చేయనప్పుడు లోటు ద్రవ్య విధానాలకు, లోటు బడ్జెట్లకు సిద్ధం కాక తప్పదు.

Monetary Policy = ద్రవ్య నియంత్రణ (డబ్బు చెలామణి). ఆర్థిక ప్రగతి, అందరికీ ఉపాధి కల్పన, ధరల స్థిరీకరణ, అండ్లాతీయ ద్రవ్య చెల్లింపుల సమతుల్యత ఇత్యాది నిర్దిష్ట లక్ష్యాలను సాధించేందుకు అనుగుణంగా ప్రభుత్వం చేపట్టే ద్రవ్య నిర్వహణ విధానం. ఈ పాలసీ నిర్ణయాన్ని మూడు ప్రాథమిక అంశాలు శాసిస్తుంటాయి. (1) చెలామణిలో ఎంత డబ్బు ఉండాలో తేల్చే నిర్ణయాలు, 2) వడ్డీ రేట్లు ఎంత ఉండాలో చేసే నిర్ణయాలు, 3) వరపతి సౌకర్యాలు కల్పించే మార్కెట్లు, బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ పని తీరుకెన్నులకు సంబంధించిన నిర్ణయాలు. స్వల్పంగా డబ్బు చెలామణి, దాని నియంత్రణకు సంబంధించిన విధానమే మోనిటరీ పాలసీ.

Money market = మనీ మార్కెట్ / ద్రవ్య విపణి
Monopsony = గుత్తేదారు మార్కెట్ : ఒకే ఒక కొనుగోలుదారు (క్రయదారు) ఉన్న మార్కెట్ను ఇలా అంటారు.

Monopsony = క్రయ గుత్తాధిపత్యం: మార్కెట్లో అన్ని సరకుల కొనుగోళ్ళపైన ఒకే వ్యక్తి లేక కంపెనీ ఆధిపత్యం సంపాదించి పెత్తనం చెలాయించే పరిస్థితిని ఇలా అంటారు.

Monroe doctrine - (మన్రో సిద్ధాంతం) ఇతర అమెరికన్ రాష్ట్రాల అంతరంగిక వ్యవహారాలలో బయటవారి జోక్యాన్ని నిరోధించే అమెరికన్ సిద్ధాంతం. ఈ సూత్రాన్ని ప్రతిపాదించిన వ్యక్తి ప్రెసిడెంట్ మన్రో (1823).

Moonlight job = డబ్బుకోసం రెండోపూట (సాయంత్రం) కూడా మరో ఉద్యోగం చేయడం. ఇలా సంపాదించే డబ్బును సాధారణంగా ఆదాయపు పన్ను అధికారులకు తెలియనివ్వరు.

Moratorium = చెల్లింపుల వాయిదా: ఇవ్వవలసిన బకాయిల చెల్లింపులను తాత్కాలికంగా వాయిదా వేయడం.

Mortgage = తాకట్టు, తనఖా

Most-favoured nation (MFN) = వాణిజ్య విబంధనలు పకడ్బందీగా ఉన్న దేశం. కమర్షియల్ కాంట్రాక్టుదశలో పరస్పరం ఇచ్చిపుచ్చుకునే విబంధనల ప్రకారం తు.చ. తప్పకుండా నడుచుకొనేదేశం. కాని అమెరికా ఈ సంప్రదాయాన్ని తారుమారు చేసి తనకు అనుకూలంగా సన్యరణలు చేసిన దేశాన్ని మాత్రమే ఎమ్.ఎఫ్.ఎన్.అని పిలుస్తోంది. తనకు అనుకూలమైనప్పుడే ఇతర దేశం 'గాఠాల' దేశం, కానప్పుడు 'దురాల' దేశమే.

MOU - అవగాహన పత్రం : రెండు పక్షాల మధ్య సాంకేతిక సహకారం వగైరా సహకారానికి దోహదపడే కాంట్రాక్టుకు సంబంధించిన అవగాహన పత్రాన్ని ఇలా అంటారు. (Memorandum Of Understanding).

Multinationals (MNCs) = బహుళజాతి గుత్త సంస్థలు: ప్రపంచ వ్యాపితంగా తమ అనుబంధ సంస్థలున్న (subsidiary companies) బడా వ్యాపార సంస్థలను (కార్పొరేషన్లు) ఇలా అంటారు. వీటి నిర్మాణం ప్రపంచ వ్యాపితం. ఒక దేశంలో ఈ కంపెనీలు రిజిస్టర్ అయి ఉన్నప్పటికీ వాటి అనుబంధం ఆ దేశ స్థానిక పరిస్థితులనుబట్టి ఉంటుంది. ఇలాంటి బహుళజాతి సంస్థలకున్న ప్రయోజనాలు - అంతర్జాతీయ స్థాయిలో తమ సరకుల మార్కెటింగ్, భారీ ఎత్తున పరిశోధన, అభివృద్ధి కార్యకలాపాలు, ప్రొడక్ట్ ప్రోత్సాహాన్ని గురించి ప్రచారం చేయడం; కాగా వీటికున్న ఇబ్బందులు: దేశం కాని దేశంలో కంపెనీలు నిర్వహించడం వల్ల ఎదురయ్యే వ్యాపార ఇబ్బందులు (రిస్క్స్), ఒక్కోసారి స్థానికులు తిరగబడడం, పరిసరాల అననుకూలత, ఆపైన రాజకీయ పరమైన చిక్కులు, ఫలితంగా నిర్మాణ కార్యక్రమాలు దెబ్బతినడం, ఈ గుత్త సంస్థల అస్తుల స్వాధీన, సంస్కృతి బహిష్కరణ ఇత్యాదులు.

Multi-point tax = అనేకచోట్ల పన్ను

Multilateral trade = బహుముఖ వాణిజ్యం

Mutual Fund = ఉమ్మడి నిధి, సంస్థ / సంయుక్త నిధి సంస్థ : ఇదొక పెట్టుబడి సమీకరణ సంస్థ. ఇన్వెస్టర్ల డబ్బును సమీకరించి అనేక కంపెనీల షేర్లను ఈ సంస్థ కొనగోలు చేస్తుంది. తన షేర్లను

మార్కెట్లో ప్రజలకు అమ్మడం వ్వారా ఈ పని చేస్తుంది. ఇలాంటి మ్యూచువల్ ఫండ్స్ ఆ నిఫ్తీ కాలాకు సంస్థలు, విధానాలూ ఇప్పుడు ఏర్పడ్డాయి. ఉదా: యు.బి.ఐ., బి.ఐ.ఐ. మ్యూచువల్ ఫండ్స్ వగైరా.

Muniments = దస్తావేజులు

Mutual Funds = సెక్యూరిటీల ఇంగేషన్లకు: ఈ ఫండ్స్ను ఇన్వెస్ట్మెంట్ కంపెనీలు, బ్యాంకులు నిర్వహిస్తుంటాయి. ఇవి డబ్బును షేర్స్, బండ్లనుంచి సేకరించి అనేక రకాల షేర్లు, డిబెండ్లకు, బాండ్లు, మనీ మార్కెట్లలో పెట్టుబడిగా ఉంచుతారు. ఇలా ఉమ్మడిగా ఇన్వెస్ట్ చేయడం అనేది నిర్దిష్ట కాలానికి పరిమితం కావచ్చు లేదా నిరంతర వ్యాపకంగానూ కొనసాగించుకోవచ్చు. ఇంతకూ ఇన్వెస్టర్లకు వనగూడే ప్రయోజనం - వార్షిక డివిడెండ్లు, సరసమైన షేర్ విలువ ప్రోత్సాహకరంగా పెరగడానికి దోహదపడే రకరకాల సెక్యూరిటీలు తమ పేరిటనే ఉండడం. మ్యూచువల్ ఫండ్ వల్ల పెంపొందే సెక్యూరిటీలకు చిక్కులు చాలా అరుదు.

Necessaries = అవసరాలు (కోర్కెలని అవసరాలు, సౌకర్యాలు, విలాసాలు - అనే మూడు రకాలుగా విభజిస్తారు).

Negotiable Instruments = మారక పత్రాలు: చెక్కులు, నోట్లు, బిల్లు ఆఫ్ ఎక్స్చేంజి వగైరా అన్నీ ఈ పత్రాల కిందకే వస్తాయి. అడిగినప్పుడుగాని లేదా ఫలానా తేదీకి డబ్బు చెల్లిస్తాననిగాని చెప్పినప్పుడు సదరు డబ్బును బేవరతుగా హామీ పడుతూ సంతకం చేసిన డాక్యుమెంటును 'నిగోషియబుల్ ఇన్స్ట్రుమెంట్' అంటారు. (Payable "to the order of" or payable "to bearer".....)

Net Loss = నికర నష్టం

Net Profit = నికర లాభం (ప్యాక్టరీలోనూ, ఆఫీసు నిర్వహణలోనూ పెట్టిన ఖర్చులను మినహాయించాక లెక్కకట్టే లాభం)

New York Stock Exchange = ప్రపంచంలో అతి ప్రాచీనమైన, పెద్దదైన స్టాక్ ఎక్స్చేంజి న్యూయార్క్ ఎక్స్చేంజి 1972లో న్యూయార్క్లోని 11 చాల్ స్ట్రీలో వెలిసింది. ఇక్కడ వగదున 2300 షేర్లు 'లిస్ట్' అవుతుంటాయి. అమెరికా స్టాక్ మార్కెట్లో 60 శాతం

"బిగ్ బోర్స్" / ఎక్స్చేంజి.

Nifty-Fifty = ఇన్వెస్టర్లు ఎక్కువగా ఆభిలషించే 50 పురానా (Top-fifty) షేర్లకు అమెరికన్లు పెట్టిన ముద్దు పేరు. ఈ 'ఫిఫ్టీ' జాబితా నిరంతరం మారుతూ వుంటుంది.

Nominal account = కల్పిత ఖాతా

Nominal Value = సాధారణ విలువ. షేర్ మాత్రం విలువే (Face Value) సాధారణ విలువ. ఉదా: షేర్ మాత్రం విలువ రూ. 10 ఉంటే దాని సాధారణ విలువ కూడా రూ. 10 అనే అర్థం.

Normal Loss = సాధారణ నష్టం (ఎప్పుడూ జరిగే నష్టం. ఉదా: గాజు సామాగ్రి రవాణాలో ఎప్పుడూ కొంత శాతం నష్టం అనివార్యం).

NYSE = న్యూయార్క్ స్టాక్ ఎక్స్చేంజీ.

Offer Letter = షేర్ల పబ్లిక్ ఇన్వైట్మెంట్ కంపెనీలో విడుదల చేసే "కంపెనీ బాగోగుల పత్రా"న్ని (ప్రాస్పెక్టస్) 'ఆఫర్ లెటర్' అని కూడా అంటారు. షేర్లు విక్రయించే ముందు కంపెనీ ఈ పత్రాన్ని ప్రజలకోసం లాంఛనంగా విడుదల చేస్తుంది. ఇందులో ఉండే వివరాలు: కంపెనీ వ్యాపారం, ప్రమోటర్లు, బిజినెస్ కొలాబరేషన్, మేనేజ్మెంటు, డైరెక్టర్ల బోర్డు వివరాలు, ప్రాజెక్టు ఖర్చు, డ్రవ్వ నహాయం, ప్రాజెక్టు ఉత్పత్తి ఎప్పుడు ప్రారంభించేది, లాభం వచ్చే అవకాశం మొదలైన వివరాలు, ఇన్వైట్మెంట్ పరిమాణం, లిక్విడ్, షేర్ తీసు కున్నందువల్ల వచ్చే వన్ను రాయితీ, ఇన్వైట్మెంట్ అండర్ రైటర్స్, మేనేజర్స్ వివరాలు, ప్రాజెక్టు వల్ల తలెత్తే చిక్కులు (రిస్క్స్) వగైరా వివరాలు.

Offer Price = విక్రయ ధర: బ్రోకర్ అమ్మజూపే షేర్ల ధర. బ్రుస్టు నుంచి యూనిట్లును కొనుగోలు చేసిన ధరను ఇలా అంటారు. ఇందుకు ఎంట్రీ షేర్ ఉండవచ్చు, లేకపోవచ్చు. కంపెనీ ఏ ధరకు ప్రజలకు షేర్లను ఆఫర్ చేస్తుందో ఆ ధరను కూడా "ఆఫర్ ప్రైస్" అంటారు.

Open market operations = స్వేచ్ఛా విపణి కార్యకలాపాలు

Open-end credit / Open Account = అనియత పరపతి = ప్రతీదఫా పరపతికోసం ప్రత్యేక

ఏర్పాటు చేసుకోకుండా క్రయ, ఋణ సౌకర్యాలు పొందే ఏర్పాటు. దీనిని “చార్జ్ ఆఫ్ ఫండ్” అని కూడా అంటారు. తరచుగా క్రెడిట్ కార్డుపై ఈ ఏర్పాటు జరుగుతుంది.

Open-ended Scheme = స్వేచ్ఛా క్రయ పథకం: పబ్లిక్ గా ప్రకటించిన ధరకు షేర్లను ఎవరైనా కొనుగోలు చేయడానికి వీలైన పథకాన్ని ఇలా అంటారు.

Option = షేర్ల ఎంపిక: రేపటి రోజున లేదా నిర్దిష్టమైన ధరకు ఫలానా ప్రత్యేకమైన షేర్లను కొనాలా వద్దా అని నిర్ణయించుకునే అవకాశాన్ని “ఆప్షన్” అంటారు. ఈ ప్రత్యేక హక్కును పొందేవారు కొంత డబ్బును చెల్లించాలి. దానిని “ఆప్షన్ మనీ” అంటారు.

OTC = ఓవర్ ది కొంటర్ : అధికారికమైన స్టాక్ ఎక్స్చేంజీల పరిధిలోలేని, “లిస్ట్” కాని షేర్లను చెల్లుబాడి చేసుకునేందుకు అవకాశం కల్పించే ప్రత్యేక మార్కెట్ ను ఓ.టి.సి. అంటారు.

Over draft = ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ = తాత్కాలిక రుణం (కరెంటు అకౌంట్ డిపాజిటర్లకు బ్యాంకులు ఈ సౌకర్యం కల్పిస్తాయి. అయితే ఇందుకు గాను బ్యాంకు నమ్మతమైన భీమా పాలీసీలు, షేర్లు వగైరా సెక్యూరిటీలను హామీగా డిపాజిట్ చేయవల్సి ఉంటుంది).

Over heads = పైబెర్లు

Oversubscribed = అంచనాకు మించిపోయి నబ్బెస్క్రిబ్డ్ కావడం : కంపెనీ నిర్దిష్టమైన సంఖ్యలో షేర్లను అమ్మజూపవచ్చు. అలాంటప్పుడు షేర్లు కావాలని కోరుతూ వచ్చే దరఖాస్తుల సంఖ్య ప్రకటించిన షేర్ల సంఖ్యను మించిపోయినప్పుడు “ఇన్ డిమాండ్” ను ఓవర్ సబ్స్క్రిబ్డ్ అయిందంటారు.

Paid up Capital = చెల్లించిన పెట్టుబడి : ఇన్ వెస్టర్లకు షేర్లు అమ్మడం ద్వారా నమకూర్చిపెట్టే పెట్టుబడిని ఇలా అంటారు. (నంపాదన ద్వారా లేదా సెక్యూర్డ్ రుణాలు లేదా అన్ సెక్యూర్డ్ రుణాల ద్వారా పొగ్గిన పెట్టుబడికి దీనికి తేడా వుంది).

Paid up Capital = చెల్లించిన షేర్ మూలధనం.

Paid up Capital = చెల్లించిన మూలధనం

Par = షేర్ మాఖిక (సాధారణ) విలువకు ఇది మరో పేరు, “ఎట్ పార” అంటే సరి నమన విలువకు అని అర్థం. ఉదా: రూ. 10ల విలువగల షేర్లను సమా విలువకు “ఇన్ డిమాండ్” చేశారంటే, షేర్ ఒక్కొక్కటి రూ. 10

చొప్పున ఇవ్వ జూపాడని అర్థం.

Parent Company = మాతృ సంస్థ / ప్రధాన కంపెనీ : సబ్సిడియరీ కంపెనీలలో హక్కును వినియోగించుకోవానికి వీలు కల్పించే మెజారిటీ షేర్లను తనకు దఖలు పరచుకొనే కంపెనీని ఇలా అంటారు. సదరు కంపెనీలను “పేరెంట్ కంపెనీ సొంతం చేసుకోవచ్చు లేదా అజమాయిషీ (కంట్రోల్) వహించవచ్చు. పేరెంట్ కంపెనీకి సర్వ సాధారణంగా సొంత వ్యాపారం ఉంటుంది. (హోల్డింగ్ కంపెనీ వివరంచూడండి).

Pari Passu = సమాన హక్కు / సమాన హోదా : ఒక కంపెనీ తాలూకు డిబెంచర్లను షేర్లలోకి మార్చిన (కన్వర్షన్) తర్వాత అవి కొత్త షేర్లు అవుతాయి. సదరు కంపెనీ తాలూకు డివిడెండ్లు, రైట్స్, బోనస్ షేర్లు కూడా పొందడానికి కంపెనీ ఇతర షేర్లకు ఎన్ని హక్కులుంటాయో అన్ని హక్కులూ ఈ కొత్త షేర్లకు కూడా ఉంటాయి. అలాగే కంపెనీ లాభ నష్టాలను కూడా ఈ కొత్త షేర్లు పంచుకోవచ్చు.

Parking (Share) = “షేర్ పార్కింగ్” : షేర్ బ్రోకర్ ఆకర్షవంతమైన ధరకు ఎక్కువ షేర్లు కొంటాడుగాని, తనవద్ద అంత మొత్తం చెల్లించడానికి తగిన డబ్బు లేనప్పుడు, అ లోటును భర్తీ చేసుకోడానికి ఆ షేర్లను మరో బ్రోకర్ కి అమ్మజూపే (దొంగచాటు) లోపాయకారీ లావాదేవీని “షేర్ పార్కింగ్” అంటారు. ఈ షేర్లు కొనుక్కునేవాడు దొరకగానే మరో బ్రోకర్ నుంచి షేర్లు తిరిగి కొనుగోలు చేసి, కొంత కాలంపాటు షేర్లు దగ్గర అడ్డిపెట్టుకొనేందుకు ఆ బ్రోకర్ కు కొంత మొత్తం చెల్లిస్తాడు ఈ బ్రోకర్.

Parking = భద్రస్థానం : ఇన్ వెస్ట్ చేయడానికి తగిన ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాటు జరిగేవరకు లేదా కొత్త ఇన్ వెస్ట్ మెంట్లకు స్టాక్ మార్కెట్ వరిస్థితులు అనుకూలంగా లేనప్పుడు ఇన్ వెస్టర్లు తమ ఆస్తులను సేఫ్ ఇన్ వెస్ట్ మెంట్స్ లో ఉంచడాన్ని “పార్కింగ్” అంటారు.

Partly Secured Liability = పాక్షిక హామీగల అప్పు

Passed Dividend = దాటవేసిన డివిడెండ్ : ఏటా సాధారణంగా ప్రకటించవలసిన డివిడెండ్ ను

కంపెనీ ప్రకటించకుండా దాటవేసినప్పుడు ఇలా అంటారు.

Pension = విరామ వేతనం (రిటైర్ అయినప్పుడు ముసలితనంలో కల్పించే సదుపాయం).

Pledge = కుదువ

Poll tax = 'తలపన్ను' (అందరిమీద వేసే పన్ను)

Polyopsony = ఒక ప్రత్యేక వస్తువును కొద్ది మంది మాత్రమే విక్రయించే పద్ధతిని ఇలా అంటారు.

Preference shares = అధికృత వాటాలు

Preliminary expenses = సంస్థాపన ఖర్చులు

Premium = రుసుము / అడితి / షేర్ల విషయంలో ఆదనపు రేటు

Price = ధర (వస్తు, సేవల విలువను ధన రూపంలో చెబితే - అది 'ధర' అవుతుంది).

Profit & loss Account = లాభనష్టాల ఖాతా

Profitability = లాభదాయకత (ఆస్తుల అంచనాకి ద్రవ్యతతోపాటు లాభదాయకతను పరిగణలోకి తీసుకుంటారు).

Property account = ఆస్తి ఖాతా

Prospectus (కంపెనీ భావలో) = పరిచయ పత్రం. దీనినే "ఆఫర్ డాక్యుమెంట్" అంటారు.

Qualification Shares = అర్హత వాటాలు

Quid Pro Quo = ఇచ్చిపుచ్చుకోవడం / ఆదాన ప్రదానాలు (ఒక విలువైన వస్తువు ఇచ్చి మరో విలువైన వస్తువును తీసుకునే పద్ధతి).

Quorum = సభ్యుల కనీస హాజరు : కంపెనీ బోర్డులో వోటింగ్, ఇతర కార్యకలాపాల నిర్వహణకు అవసరమైన కనీస సభ్యుల హాజరు.

Refiation = నోట్ల విలువ పునరుద్ధరణ: డిఫ్లెషన్ కు లేదా ఇన్ ఫ్లేషన్ కు ముందున్న ధరల స్థాయిని పునరుద్ధరించడాన్ని ఇలా అంటారు. మరో మాటలో - నోట్ల ముమ్మరానికి, నోట్ల మాంద్యానికి ముందున్న ద్రవ్య ప్రమాణం (రూపాయి) / మోనిటరీ యూనిట్ విలువను పునరుద్ధరించడమే "రిఫ్లేషన్".

Raw materials = ముడి పదార్థాలు

Real Price = వాస్తవ ధర / సహజ ధర / అసలు ధర

Reserve Capital = సంచిత మూలధనం / నిల్వ

ధనం

Reserve for bad and doubtful debts

= రాని బాకీల నిధి (కొన్ని బాకీలు వసూలు కావన్న అనుమానంతో ఈ నిధిని ఏర్పాటు చేస్తారు.)

Retail outlet = చిల్లర దుకాణం

Retail Price = చిల్లర ధర

Retailer = చిల్లరవర్తకుడు

Revenue expenditure = రాబడి వ్యయం (క్రయ విక్రయాలకు సంబంధించిన ఖర్చు)

Revenue Loss = రాబడి నష్టం (రోజువారీ క్రయ విక్రయాల్లో వచ్చే నష్టం. దీనిని లాభాన్ని లెక్కకట్టేటప్పుడు గణనలోకి తీసుకుంటారు.)

Revenue Expenditure = రాబడి వ్యయం (ముడి సరుకు, జీతాలవంటి వాటిపై పెట్టే నిత్య వ్యయాన్ని ఇలా అంటారు.)

Rights = "రైట్స్" : మార్కెట్ లో కొత్త షేర్లు పొందగల ఇన్వెస్టర్ ప్రత్యేక హక్కును ఇలా అంటారు.

Salary = జీతం

Scam = స్టాక్ కుంభకోణం

Scrip = (స్క్రిప్) : షేర్ కు మరో పేరు ఇది.

Secured creditors = హామీ గల రుణదాతలు

Secured Liability = హామీగల అప్పు

Secured Loan = తనఖా రుణం : వ్యక్తి లేదా సంస్థ తీసుకునే రుణానికి సెక్యూరిటీగా ఏదో ఒక ఆస్తిని తాకట్టు పెట్టాల్సి వస్తుంది. ఈ తనఖానే 'పెడ్జి', 'లీన్' అని కూడా అంటారు.

Securities = ధనపత్రాలు

Share mania = షేర్ల పిచ్చి / ఆబ

Share transactions = షేర్ల లావాదేవీ : షేర్లపై వ్యాపారం అంతా సాధికారంగా నియమితులైన బ్రోకర్ల ద్వారానే జరగాలి. బొంబాయి స్టాక్ ఎక్స్చేంజీలో సభ్యత్వం కార్డు ఉన్న బ్రోకర్ మాత్రమే ఎక్స్చేంజీలో లావాదేవీలు జరపడానికి అర్హుడు. అధిక రంగంలో మహర్షిను బట్టి మాంద్యాన్ని బట్టి సభ్యత్వ కార్డు రుసుము మార్పుతూ ఉంటుంది. 1910లో ఈ కార్డు రేటు రూ. 1800 ఉంటే 1986లో దీని ఖరీదు రూ. 7 లక్షలు!

Shiftability = చలనశీలత (ఆస్తులకుండే లక్షణాలలో ద్రవ్యత, లాభదాయకత కాకుండా, చలనశీలత మూడవ

లక్షణం)

Silver standard = వెండి ప్రమాణం

Single Point tax = ఒకేచోట పన్ను

Single entry = ఒంటి పద్ధతి

Special Drawing Rights (SDRs) = ప్రపంచ ద్రవ్యమానం : అంతర్జాతీయ ద్రవ్యనిధి సంస్థ (IMF) కృత్రిమంగా ప్రవేశపెట్టిన విచిత్రమైన ద్రవ్యం; సభ్యదేశాలకు కేటాయించింది. ఇది నాణం రూపంలో ఉన్న కరెన్సీ కాదు, కాగితపు కరెన్సీ కాదు, దీని విలువకు మద్దతుగా బంగారం లాంటి అతి విలువైన లోహమా లేదు. ఇది కేవలం చిట్టా పద్ధతిగా, నామకః అంతర్జాతీయ రిజర్వు నిధిగా ఉంటుంది.

Split = (స్ప్లిట్) : షేర్లను చిన్న చిన్న షేర్లుగా విడగొట్టినప్పుడు ఇలా అంటారు. ఉదా: రూ. 100ల షేర్లను రూ. 10ల షేర్ల చొప్పున పది షేర్లుగా విడగొట్టడం. షేర్ ధర పెరిగిపోయినప్పుడు షేర్లను ఇలా “స్ప్లిట్” చేస్తారు.

Squeeze = (స్క్విజ్) : షేర్ ధర పడిపోతున్న సమయాల్లో ఇన్వెస్టర్లు ఇతరులూ షేర్ల విక్రయానికి తక్కినలాడే పరిస్థితిని ఇలా అంటారు. ఉదా: షేర్ ధర పతనమయ్యే దశలో “బుల్” తన లాభం మార్జిన్కు కాపాడుకోడానికో పెంచుకోడానికో ప్రయత్నిస్తాడు. ఈ మొత్తం తక్కినలాటను ‘స్క్విజ్’ అంటారు.

Stag = (స్టాగ్) : షేర్లు పంపిణీ అయిన వెంటనే వాటిని అమ్ముకునే ఉద్దేశంతో కొత్త ఇన్వెస్ట్ కోసం అంగలార్చి సబ్స్క్రైబ్ చేసే ఇన్వెస్టర్లను లేదా చట్టా వ్యాపారిని (స్పెక్యులేటర్) ఇలా పిలుస్తారు.

Stock = నిల్వ, సరకు / వాటా

Stock = నిల్వలు / అమ్మకం కోసం వర్తకుడు నిల్వ పెట్టుకున్న సరకులు

Stock in trade = నిల్వలో ఉన్న సరకు

Sundry debts = చిల్లర బాకీలు

Super-tax = అదనపు పన్ను

Superannuation fund = వార్షిక నిధి

Supply = సరఫరా, సప్లయ (పోటీ మార్కెట్లో వస్తువుధర డిమాండ్, సప్లయల మీద ఆధారపడి వుంటుంది).

Suspense Account = అనామతుఖాతా

(వ్యాపార సంవత్సరాంతంలో కట్టే ముగింపు లెక్కల్లో అస్తులు, అప్పులు సమంగా లేకపోతే ఎక్కడో తప్పు జరిగినట్లే లెక్క. ఆ తప్పును కనుగొని సవరించే వరకూ ఆ వ్యత్యాసాన్ని అనామతుఖాతాలో వేస్తారు).

Slump = తీవ్ర మాంద్యం : వాణిజ్యంలో మాంద్యస్థితిని “స్లంప్” అంటారు. ఈ మాంద్య స్థితిలో ధరలు, ఉపాధి అడుగంటిపోతాయి. షేర్ ధరలు పడిపోవడాన్ని ఈ పరిణామం వెల్లడిస్తుంది. మాంద్య స్థితినుంచి తేరుకోవడం మందకొడిగా సాగుతుంది.

Speculation = స్పెక్యులేషన్ (చట్టా వ్యాపారం / పెట్టుబడి జూదం): దీని అనలు అర్థం వేరు. లాటిన్లో “స్పెక్యులేర్” అంటే శ్రద్ధగా వేచివుండి, పరిశీలించమని. కాని ఈ అర్థం మారిపోయి తాను పెట్టిన అనలు పెట్టుబడి భద్రత గురించి లెక్క చేయకుండా తన పెట్టుబడికి మించిన భారీ లాభాలకోసం ఎంతటి రిస్క్, తీసుకోవడానికైనా వెరవని వ్యక్తి కార్యకలాపాన్ని ‘స్పెక్యులేషన్’ అంటారు. ఈ వేటలో అత్యల్పం వ్యవధిలోనే భారీ లాభం వూడివడాలన్నది దీనినిద్దాంతం. త్వరగా లాభం తీయవలసిన వ్యవధి ఎంత తక్కువ ఉంటే, పెట్టే పెట్టుబడి మీద జూదం అంత ఎక్కువగా ఆడవచ్చునని దీని సారాంశం.

Spread = స్ప్రెడ్ ఎక్స్చేంజి ఆవరణలో ఒక షేర్ ధర - పోటీ పెట్టిన రేటుకూ ఇవ్వజూపిన ధరకూ (ఆఫర్ ప్రైస్) మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని “స్ప్రెడ్” అంటారు. ఉదా: షేర్ బిడ్డింగ్ ధర రూ. 64 ఉంటే, ఆఫర్ చేసిన రేటు రూ. 66లు ఉన్నప్పుడు షేర్ల వ్యాపారికి దక్కే రేటు రూ. 2 లన్నమాట. ఈ వ్యత్యాసం ఎక్కువైనా కావచ్చు, తక్కువైనా కావచ్చు. ఇది మార్కెట్లో షేర్లకు ఉన్న గిరాకీ మీద, షేర్ల లభ్యత మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఎక్స్చేంజిలో ఒక షేర్ ఎంత తరచుగా, ఎంత హెచ్చుగా ‘ట్రేడ్’ అవుతుంటుందో, ఆ మేరకు షేర్ల వ్యాపారికి షేర్ ఒక్కంటికి దక్కే రేటు తక్కువే ఉంటుంది.

Stagflation (Stagnation + Inflation) - నిరంతర ద్రవ్యోల్పాదం ఫలితంగా ఎదుగుబోదుగూ లేకుండా ఉన్న ఆర్థిక వ్యవస్థ పరిస్థితిని “స్టాగ్లేషన్” అంటారు. ఈ పరిస్థితిలో ఆర్థికాభివృద్ధి రేటు కుంటుపడడమే కాక నిరుద్యోగం కూడా హెచ్చు స్థాయిలోనే ఉంటుంది. ధరలు పెరిగిపోతాయి.

Trading Inshares = షేర్ల వ్యాపారం : దీని కథ 18వ శతాబ్దం నాటిది. ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ (దీన్నే మనవాళ్ళు 'కుంపెణీ' అన్నారు.) పెతనం ఇండియాలో

వ్యాపార లావాదేవీలతోనే ప్రారంభమైంది. బ్రిటన్‌లో తయారైన వస్త్రాలు, యంత్రాలు వగైరా ఉత్పత్తులను ఈ కంపెనీ ఇండియాలోకి దిగుమతికోసం, ఇక్కడి కంపెనీలకు అమ్ముతుండేది. అలాగే ఇక్కడినుంచి వత్తి, సుగంధ ద్రవ్యాలు కొని వాటిని బ్రిటన్‌లోనూ, యూరప్‌లోనూ అమ్మి సొమ్ము దండుకొంటుండేది. తన వ్యాపార కలాపాలకు కావలసిన డబ్బును ఈ కంపెనీ వక్కులనుంచి, బ్యాంకర్లనుంచి అప్పు చేసి తెచ్చి, తీసుకున్న అప్పులకు గ్యారంటీగా రుణ పూచీ పత్రాలను (లోన్ సెక్యూరిటీలను) ఇస్తూండేది. 1830 నాటికి ఈ సెక్యూరిటీల సంఖ్య పెరిగిపోయింది. ఆ పిమ్మట కొత్త రకం సెక్యూరిటీని ప్రవేశపెట్టింది. దాని పేరు కార్పొరేట్ స్టాక్స్ అండ్ షేర్స్.

Transaction = వ్యాపార లావాదేవీ

Transfer Deed = బదిలీ దస్తావేజు : కంపెనీ షేర్లు, డిబెంఛర్లను మరొకరి పేరిట బదిలీ చేసినప్పుడు ఆ లావాదేవీలను రికార్డు చేసే డాక్యుమెంటును ఇలా అంటారు. ఈ పత్రానికి విలువ కంపెనీ ఖాతా ముగిసే తేదీ వరకు మాత్రమే ఉంటుంది.

Trial balance = అంకణా : సమస్త ఖాతాల నిల్వల నివేదిక.

Trough=స్టాక్ మార్కెట్ సూచీ (ఇండెక్స్)లో చిట్టచివరి పాయింటును “ట్రోప్” అంటారు. (అగాధ స్థాయి అన్నమాట). ఈ చివరి పాయింటు నుంచే షేర్ ధరలు సగటున క్రమంగా కొంతకాలంపాటు పెరుగుతూంటాయి. ఈ సమయంలో మార్కెట్ సూచీని అధమ స్థాయికి పడిపోకుండా “బుల్” చూస్తే, సూచీని అగాధ స్థాయికి నెట్టడానికి “బేర్” చూస్తాడు.

Trust deed = (ట్రస్టు డీడ్) = ట్రస్ట్ ఏర్పడడానికి తోడ్పడే పత్రం లేదా దస్తావేజు.

Turn Key (Project) = కాంట్రాక్టు పద్ధతి : అనుకొన్న మేరకు పరిశ్రమను సకాలంలో నిర్మించి ఉపయోగానికి వీలుగా సిద్ధం చేసి ఇచ్చే కాంట్రాక్టు పద్ధతిని “టర్న్ కీ” అంటారు.

Underwriters = వాటా పూచీదారులు (కంపెనీ వాటాలు అమ్ముడుపోయేట్లు హామీ ఇచ్చే సంస్థలు లేదా వ్యక్తులు).

Underwriter = కొత్త ఇన్సూరీ సబ్స్క్రిబ్‌కాని

పెట్టుబడి భాగాన్ని తాము షేర్ల రూపంలో కొనుగోలు చేయడానికి ముందుకు వచ్చే బ్యాంకర్‌ను లేదా ద్రవ్య సహాయక సంస్థను “అండర్ రైటర్” అంటారు. ఆ తర్వాత ఈ భాగం పెట్టుబడిని (షేర్లను) బ్యాంకర్ లేదా ద్రవ్య సంస్థ హెచ్చు ధరకు ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్ అమ్ము కుంటుంది.

Unofficial Premium = పెంచిన అనధికార షేర్ ధర : ఒక కంపెనీ తాలూకు కొత్త ‘ఇన్సూర్’ మార్కెట్‌లోకి వచ్చినప్పుడు షేర్ల కేటాయింపు ఇంకా జరగనప్పుడు నడరు షేర్లపైన ప్రీమియమ్ నిర్ణయించడాన్ని ఇలా అంటారు. ఇది అనధికారికంగా నిర్ణయించే ప్రీమియమ్.

Unsecured Liability = హామీ లేని అప్పు

Unsecured Loan = భరోసా రుణం : రుణం తీసుకునే వ్యక్తి / సంస్థ నిజాయితీ, పరపతి స్త్రోమత అధారంగా కేవలం ఒక సంతకం తోటే మంజూరు అయ్యే రుణం ఇది. దీనికి ఎలాంటి తనఖాలు, తాకట్టులూ పెట్టనవసరం లేదు.

Upla Chalu = తమ లాభాల మాస్ట్ తగ్గకుండా జాగ్రత్త పడేందుకు లోపాయికారిగా ఇద్దరు బ్రోకర్లపద్ధతి కుదిరే సర్దుబాటును “ఉప్లా చాలు” అంటారు.

UTI= యూనిట్ ట్రస్ట్ ఆఫ్ ఇండియా : యూనిట్ హోల్డర్ తరపున షేర్లను లేదా ఇతర మార్కెట్ సాధనాలను మూకుమ్మడిగా కొనుగోలు చేసి ఉంచే ప్రభుత్వ ధర్మకర్తృత్వ సంస్థ (పబ్లిక్ ట్రస్ట్) ఇది. అలాంటి ట్రస్ట్ ప్రభుత్వానికి బాధ్యురాలు కాబట్టి చాలా జాగ్రత్తగా ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్ (పెట్టుబడుల సేకరణ) విధానాన్ని రూపొందించుకోవాలి. ఏ ఒక్కరకం షేర్లకే కాకుండా రకరకాల షేర్లను (పోర్ట్‌ఫోలియో) దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ ట్రస్ట్ తీర్చిదిద్దుతుంటుంది. యూనిట్ హోల్డర్లకు పెట్టుబడులపైన (షేర్లపైన) తగిన డివిడెండ్ వచ్చేట్లు పూచీ పడడం ఈ ట్రస్ట్ బాధ్యత. ఈ ట్రస్ట్ “యూనిట్ పథకం” ప్రకారం ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ధరకు ఎవరైనా స్వేచ్ఛగా యూనిట్లను కొనుగోలు చేసుకోవచ్చు. అయితే ఆ “యూనిట్ల”ను అమ్మడలచుకుంటే తిరిగి ట్రస్టుకు మాత్రమే ప్రకటిత కొనుగోలు ధరకు అమ్మజూపాలి. ఈ పద్ధతిని ఓపెన్ ఎండెడ్ స్కీమ్ అంటారు. ఇలాంటి స్కీములనెన్నో ఈ ట్రస్ట్ నిర్వహిస్తోంది. ఈ ట్రస్ట్ అధ్యక్షులలో పెద్ద ఎత్తున నిధులు ఉన్నందున స్టాక్

మార్కెట్ లావాదేవీల్లో ఈ బ్రస్ట్ కూడా ప్రధాన పాత్ర వహిస్తుంటుంది. ఎప్పుడైనా మార్కెట్ కుప్పకూలే పక్షంలో ఈ బ్రస్ట్ కు - స్టాక్ మార్కెట్ లో ప్రవేశించి పరిస్థితిని అదుపు చేసే పాక్కు ఉంది. బ్రస్ట్ మొదటి స్క్రీము 1964లో ప్రారంభమయింది.

Value = విలువ (సరకుకుండే ఆర్థిక విలువ అని స్థూలంగా చెప్పవచ్చు).

Variable costs = అనిశ్చిత వ్యయం (అనుకోకుండా మధ్యలో అవసరమయ్యే ఖర్చు. దీన్నే 'ఉపాంత వ్యయం' అని కూడా అంటారు).

VAT (వ్యాట్) = వినియోగపు పన్ను (Value Added Tax) పన్నువు ఉత్పత్తి దశలో కాకుండా దాని మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ దశలోనూ, చిల్లర అమ్మకాల దశలోనూ విధించే పన్ను. ఫ్రాన్స్, బ్రెజిల్, కెనడా లాంటి కొన్ని పాశ్చాత్య దేశాల్లో "వ్యాట్" అమలులో ఉంది. యూనియన్ ప్రభుత్వ స్థాయిలో కంటే రాష్ట్ర స్థాయిలో ఈ పన్ను విధింపు, వసూలు క్లిష్టమైనదిగా భావిస్తారు. "వ్యాట్"కు మరో పేరు "డెస్టినేషన్ ట్యాక్".

Vote on Account budget = అనామతు పద్ధు / తాత్కాలిక బడ్జెట్

Venture Capital = సాహస పెట్టుబడి : పైవాన్నియల్ రిస్క్ (ద్రవ్య చిక్కులు)తో కూడుకున్న కొత్త వ్యాపారంలో పెట్టే పెట్టుబడిని ఇలా అంటారు. అయితే ఈ సాహస పెట్టుబడికి మరో లక్షణం కూడా ఉంది. ఈ పెట్టుబడికి సగటు ప్రతిఫలం వచ్చే అవకాశం కూడా ఉంది. ఈ పెట్టుబడికి వసూలు సంపన్నులూ, బిజినెస్ ఇన్ వెస్ట్ మెంట్ కంపెనీలు, మర్చంట్ బ్యాంకులూ. ఈ కాపీటల్ నిర్మాణంలో ఉండే పెట్టుబడి దారులకు లాభాలలో, ప్రీఫరెన్స్ షేర్ లో వాటాలుంటాయి. సంస్థ పెరిగిన కొద్దీ పెక్కు ఈక్విటీ షేర్లు కూడా కేటాయించే అవకాశం ఉంది.

Wage = వేతనం (సాధారణంగా దిన, వార వేతనాలకు ఈ మాట వర్తిస్తుంది).

Want = కోరిక, వాంఛ (మనిషికి వాంఛలుంటాయన్న ప్రాతిపదికే యావత్ అర్థశాస్త్రానికి వునాది. But, wants are unlimited)

Warranty = పూచీ దీన్నే ఇంప్లయిడ్ వారింటి అని

కూడా అంటారు. కొన్ని వాస్తవాలకు కట్టుబడి ఈ పూచీ యిస్తారు. ఉదా: భూముల అమ్మకంలో ఉన్న భూమి మంచిదేనని, నదరు దస్తావేజు తకరారు లేనిదని, అమ్ముకోవచ్చునని హామీ పడడాన్ని వారంటీ అంటారు.

Wasting assets = విలువ తగ్గిన ఆస్తులు (క్రీణించే ఆస్తులు అని కూడా అంటారు. సంవత్సరాల తరబడి ఉపయోగం వల్ల విలువ తగ్గే యంత్రాలు, గనులు, క్యారీలను ఇలా అంటారు.)

Wealth tax = సంపద పన్ను

Wholesale Price = టోకు ధర

Wolf = స్టాక్ మార్కెట్ పతనానికి దారితీసే స్పెక్యులేటర్ ను (చట్ట వ్యాపారిని) ఇలా అంటారు.

Working Capital = నిర్వహణ పెట్టుబడి : అక్కౌంటింగ్ పరిభాషలో - ప్రస్తుత ఆస్తులకూ, ప్రస్తుత అప్పులకూ మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని ఇలా అంటారు. దీనినే ఆవృత పెట్టుబడి అని కూడా అంటారు. వర్కింగ్ కాపిటల్ ను స్థిరాస్తులుగా ఎన్నడూ పరిగణించకూడదు.

Work - in progress = తయారీలో వున్న సరకు

Work-in-process = తయారీలో వున్న సరకు

Working Capital = సహాయక మూలధనం / అస్థిర మూలధనం (పరిశ్రమల నిర్వహణకు రోజువారీ అయే ఖర్చులను ఆదుకొనే మూలధనం).

Yuppie Scam = స్టాక్స్ లావాదేవీల్లో ఇన్ సైడర్ ట్రేడింగ్ లో తలదూర్చేయువకులైన వృత్తిదారులు చేసే కుట్రలను వార్ స్ట్రీట్ కుంభకోణం అంటారు. అదే ఈ 'స్కామ్'.

Zero - Based - Budgeting (ZBB) =

ప్రాధాన్యతల బడ్జెట్ : ఏ అయిదేళ్ళలో కలిపి ఒకసారి ప్లానింగ్ జరపకుండా, ఏ సంవత్సరానికా సంవత్సరానికే పరిమితమై వసూలు అవకాశాన్నిబట్టి ప్రాధాన్యతలను ఎంపిక చేసుకుని తయారు చేసే బడ్జెట్ ను ఇలా అంటారు.

ప్రవృత్తి - రూపాయి విలువ (1964 - 1994)

పదునూ అక్షరాల సంవత్సరం తరువాత సంవత్సరం

సంవత్సరం	సంవత్సరం రేటు															
	5%	6%	7%	8%	9%	10%	11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%
1 yr	0.952	0.943	0.935	0.926	0.917	0.909	0.901	0.893	0.885	0.877	0.870	0.862	0.855	0.847	0.840	0.833
2 yrs	0.907	0.890	0.873	0.857	0.842	0.826	0.812	0.797	0.783	0.769	0.756	0.743	0.731	0.718	0.706	0.694
3 yrs	0.864	0.840	0.816	0.794	0.772	0.751	0.731	0.712	0.693	0.675	0.658	0.641	0.624	0.609	0.593	0.579
4 yrs	0.823	0.792	0.763	0.735	0.708	0.683	0.659	0.636	0.613	0.592	0.572	0.552	0.534	0.516	0.499	0.482
5 yrs	0.784	0.747	0.713	0.681	0.650	0.621	0.593	0.567	0.543	0.519	0.497	0.476	0.456	0.437	0.419	0.402
6 yrs	0.746	0.705	0.666	0.630	0.596	0.564	0.535	0.507	0.480	0.456	0.432	0.410	0.390	0.370	0.352	0.335
7 yrs	0.711	0.665	0.623	0.583	0.547	0.513	0.482	0.452	0.425	0.400	0.376	0.354	0.333	0.314	0.296	0.279
8 yrs	0.677	0.627	0.582	0.540	0.502	0.467	0.434	0.404	0.376	0.351	0.327	0.305	0.285	0.266	0.249	0.233
9 yrs	0.645	0.592	0.544	0.500	0.460	0.424	0.391	0.361	0.333	0.308	0.284	0.263	0.243	0.225	0.209	0.194
10 yrs	0.614	0.558	0.508	0.463	0.422	0.386	0.352	0.322	0.295	0.270	0.247	0.227	0.208	0.191	0.176	0.162
11 yrs	0.585	0.527	0.475	0.429	0.388	0.350	0.317	0.287	0.261	0.237	0.215	0.195	0.178	0.162	0.148	0.135
12 yrs	0.557	0.497	0.444	0.397	0.356	0.319	0.286	0.257	0.231	0.208	0.187	0.168	0.152	0.137	0.124	0.112
13 yrs	0.530	0.469	0.415	0.368	0.326	0.290	0.258	0.229	0.204	0.182	0.163	0.145	0.130	0.116	0.104	0.093
14 yrs	0.505	0.442	0.388	0.340	0.299	0.263	0.232	0.205	0.181	0.160	0.141	0.125	0.111	0.099	0.088	0.078
15 yrs	0.481	0.417	0.362	0.315	0.275	0.239	0.209	0.183	0.160	0.140	0.123	0.108	0.095	0.084	0.074	0.065
16 yrs	0.458	0.394	0.339	0.292	0.252	0.218	0.188	0.163	0.141	0.123	0.107	0.093	0.081	0.071	0.062	0.054
17 yrs	0.436	0.371	0.317	0.270	0.231	0.198	0.170	0.146	0.125	0.108	0.093	0.080	0.069	0.060	0.052	0.045
18 yrs	0.416	0.350	0.296	0.250	0.212	0.180	0.153	0.130	0.111	0.095	0.081	0.069	0.059	0.051	0.044	0.038
19 yrs	0.396	0.331	0.277	0.232	0.194	0.164	0.138	0.116	0.098	0.083	0.070	0.060	0.051	0.043	0.037	0.031
20 yrs	0.377	0.312	0.258	0.215	0.178	0.149	0.124	0.104	0.087	0.073	0.061	0.051	0.043	0.037	0.031	0.026
25 yrs	0.295	0.233	0.184	0.146	0.116	0.092	0.074	0.059	0.047	0.038	0.030	0.024	0.020	0.016	0.013	0.010
30 yrs	0.231	0.174	0.131	0.099	0.075	0.057	0.044	0.033	0.026	0.020	0.015	0.012	0.009	0.007	0.005	0.004

పార్లమెంటరీ భాష

AVote on Account = తాత్కాలిక బడ్జెట్ / అనామతు వడ్డు.

Aye / ayes = ('ఏస్') అసెంబ్లీ / పార్లమెంటులో శాసనకర్తల సమ్మతి. వీళ్ళనే 'ది ఏస్ లాబీ' అంటారు. లెజిస్లేషన్ లో వీరిని డివిజన్ లాబీ అని కూడా అంటారు. "the Ayes" have it" అంటే తీర్మానాన్ని సభవారు ఆమోదించారని. ('య్య' అంటే "ఏస్" 'Yes' అనే. ఇదో వాడుపు ఉచ్చారణ!)

Bicameral (Bicameral Legislature) = రెండు సభలు (లోక్ సభ + రాజ్య సభ = పార్లమెంటు; రాష్ట్రాలలో శాసనసభ + శాసనమండలి లేదా విధానసభ + విధాన పరిషత్ = లెజిస్లేచర్. వీటిని "బైకమెరల్" అంటారు. వీటికి మరో పేరు అప్పర్ హౌస్, లోయర్ హౌస్.

Cliff - hanger = ఉత్కంఠ / సస్పెన్స్ : "All the elements of a Cliff - hanger were

BILLS

Appropriation Bill = ద్రవ్య వినియోగపు బిల్లు: కేంద్రం ఏకీకృత నిధి (కన్సాలిడేటెడ్ ఫండ్) నుంచి ఖర్చుల నిమిత్తం మొత్తాలను తీసుకొని వాడుకోడానికి ప్రభుత్వాన్ని చట్టబద్ధంగా అనుమతిస్తూ ప్రతిపాదించే బిల్లును 'అప్రొప్రియేషన్ బిల్లు' అంటారు. లోక్ సభ ఆమోదించిన అన్ని శాఖల పద్ధులూ ఈ బిల్లు కిందకే వస్తాయి.

Constitution Amendment Bill = రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లు : 368వ అధికరణ ప్రకారం రాజ్యాంగ సవరణకు బిల్లును ప్రవేశపెట్టాలి. దీనిని ప్రభుత్వమైనా ప్రవేశపెట్టవచ్చు లేదా ప్రైవేట్ మెంబర్ అయినా ప్రతిపాదించవచ్చు.

Finance Bill = ఆర్థిక బిల్లు : వచ్చే ఏడాదికి ఆర్థికవరమైన ప్రతిపాదనలను రూపొందించి ప్రభుత్వం సిద్ధపరిచే బిల్లును "ఫైనాన్స్ బిల్" అంటారు. దీనిని సభలో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన దరిమిలా ప్రతిపాదిస్తారు.

Money Bill & Financial Bill = ఈ రెండు బిల్లులకు మధ్య బెక్కికల్ వ్యత్యాసాన్ని రాజ్యాంగ చట్టం స్పష్టం చేసింది. రాబడికి, ఖర్చుకూ సంబంధించిన ఏ బిల్లు అయినా ఫైనాన్స్ బిల్లు అవుతుంది. అయితే అన్ని ఫైనాన్స్ బిల్లులూ 'మనీ బిల్స్' కాజాలవు. రాజ్యాంగంలోని 110వ అధికరణలో నిర్దేశించిన అంశాలకు మాత్రమే కట్టుబడిన 'మనీ బిల్లు'లను ఫైనాన్స్ బిల్లులుగా చెప్పాలి. పైగా ఇవి స్పీకర్ సర్టిఫై చేసిన తరువాతనే మనీ బిల్స్ అవుతాయి.

మనీ బిల్స్ : లక్ష్యాలు : పన్ను విధింపు, రద్దు, రాయితీ, మార్పులు వగైరా. ద్రవ్య నియంత్రణ లేదా ద్రవ్య సేకరణకు ప్రభుత్వానికి అధికారమివ్వడం; కన్సాలిడేటెడ్ / కాంటింజెన్సీ ఫండ్స్ ఆఫ్ ఇండియా నుంచి ఆ ఫండ్స్ లోకి డబ్బులు జమకట్టడం వగైరా. అందువల్ల 'మనీ బిల్లు' (ద్రవ్య సంబంధమైన బిల్లు)ను రాష్ట్రపతి సిఫారసుపైన ఒక్క లోక్ సభలో మాత్రమే ప్రవేశపెట్టాలి గాని, రాజ్యసభలో ప్రవేశపెట్టరాదు. లోక్ సభ ఆమోదం పొంది, స్పీకర్ సర్టిఫై చేసిన తరువాత రాజ్యసభకు పంపుతారు. మనీ బిల్లును తిరస్కరించే అధికారంగాని, సవరించే అధికారంగానీ రాజ్యసభకు లేదు. సిఫారసులు మాత్రమే అది చేయగలదు.

Private Members' Bill = ప్రైవేట్ సభ్యుని బిల్లు : ప్రజా ప్రయోజనాలకు, సమస్యలకు సంబంధించిన అనేక అంశాలపైన ప్రజా ప్రతినిధులు తమ ఆభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేసుకొనే అవకాశాన్ని పార్లమెంటరీ సూత్రాలు, నిబంధనలూ కల్పించాయి. ఆ మేరకు ప్రైవేట్ సభ్యులు కూడా బిల్లులు ప్రవేశపెట్టవచ్చు. శాసన వేదికలో ఇలాంటి బిల్లుల ప్రతిపాదనకు, సమావేశాలు జరిగే కాలంలో ప్రతి రెండవ శుక్రవారం రెండున్నర గంటలు కేటాయిస్తారు. కాగా, మరో శుక్రవారాన్ని ప్రైవేట్ మెంబర్ ప్రతిపాదించ దలచిన తీర్మానాలకు కేటాయిస్తారు.

evident in the LS as opposition held up the proceedings for more than one hour insisting that they be given more time to discuss the demands for grants of ministries.

Coalition (Government) = సంకీర్ణ / మిత్రమ ప్రభుత్వం

Coalition Ministry = సంకీర్ణ మంత్రివర్గం

Coat of arm = ప్రత్యేక చిహ్నం (డాలుపై వంశ లాంఛనాలు ఉండే కవచం)

Cold Storage = పక్కకు పెట్టడం. (He has put my proposal in Cold Storage); నిర్ణయం తీసుకోకుండా సమస్యను పక్కకు నెట్టడం / శీతల గిడ్డంగి (ఫ్రీజ్ నం||)

Cold War = ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం

Concurrent List = ఉమ్మడి జాబితా

Concurrent Powers = ఉభయ సామాన్యాధికారాలు (కేంద్రం - రాష్ట్రాలు సమంగా చెలాయించే అధికారాలు)

Confederation = సమాఖ్య / రాజ్యం (ఇది పరస్పరం కుదిరే సంధి ప్రకారం ఏర్పడుతుంది.)

Consolidate Fund = ఏకీకృత నిధి

Consolidated Fund of India = కేంద్ర ప్రభుత్వ ఏకీకృత నిధి. (ప్రభుత్వం ఋణ తీరుమానం నిమిత్తం నిల్వచేసే నిధి)

Contingency Fund = అత్యయిక నిధి (అకస్మిక ఖర్చులకోసం ఏర్పరచిన నిధి)

Dissolution = (సభను) రద్దు చేయడం.

Division = ఎ) విభాగం / బి) పార్లమెంటులో, శాసనసభలో జరిగే వోటింగ్ (ఉదా:- ఎ) సంఘీ గ్రూప్ ఇండస్ట్రీలో స్పెషల్స్ ఒక విభాగం. నాగార్జున గ్రూప్ లో “స్టీల్స్” ఒక విభాగం. బి) శాంతి భద్రతలకు సంబంధించిన ‘లా అండ్ ఆర్డర్ బిల్లు’పై జరిగిన వోటింగ్ లో పాలకపక్షానికి తగినంత మెజారిటీ ఉండడం. ‘డివిజన్ బెల్’ అంటే వోటింగ్ జరగడానికి ముందు సభలో హాజరు కావాలని శాసన కర్తలకు హెచ్చరికగా మోగే బెల్లు. “డివిజన్ ఓట్” / ‘స్టాండింగ్ ఓట్’ అంటే

- సభ్యులు వోటింగ్ కోసం నిలబడినప్పుడు వారి సంఖ్యను లెక్కిస్తారు. కాని ఓటును మాత్రం రికార్డు చేయరు.

Erskine May = పార్లమెంటు సభా నిబంధనలు, సభా నిర్వహణ గురించిన సాధికార గ్రంథాన్ని రచించిన వ్యక్తి ఈయన. ఈ గ్రంథం (“Treatise on the Law, Privileges, Proceedings and Usage of Parliament”) 1844లో వెలువడింది.

ఇతను కామన్స్ సభ గుమాస్తా! ప్రపంచ వ్యాపితంగా పార్లమెంటరీ నిబంధనలకు ఆధారం ఈయన గ్రంథం.

Expunge = రికార్డు నుంచి తొలగించడం (Ex: Speaker of the Assembly expunged some words from the record)

Extradition = పట్టి అప్పగించడం. పట్టుకొని అప్పగించడం (ఒక దేశానికి సంబంధించిన నేరస్థుడు మరో దేశంలో అరెస్టయినప్పటి స్థితి)

Filibuster = దీర్ఘసభ్యసత్వం. (కొందరు పార్లమెంటు సభ్యులు బిల్లుపై చర్చను ముగించకుండా, దానిపై వోటింగ్ జరక్కుండా ఉండేలా చూస్తారు. ఇదో కళ! అలాంటి పద్ధతిని ఇలా అంటారు. ఉదా: **Congress member indulged in a filibuster in Lok Sabha**)

genocide = ఊచకోత : మొత్తం జాతిని / ప్రత్యేక జాతిని / ఒక మతానికి చెందినవారిని ఊచకోత కోయడం.

gerrymandering = నియోజకవర్గాల పునర్వ్యభజన (నచ్చే ఎన్నికల్లో తమ గెలుపు అవకాశాలను ఈరకంగా నియోజకవర్గాల పునర్వ్యవస్థీకరణ పేరిట పెంచుకోడానికి పాలకులు / రాజకీయవేత్తలు జరిపే కుతంత్రం).

“grass roots “ Cadre = రాజకీయ పార్టీ సాధారణ కార్యకర్తలు / పునాది కార్యకర్తలు (వీళ్ళే పార్టీ భవిష్యత్తుకు పునాది వర్గం).

Horse-trading = రాజకీయ బేరసారాలు (after horse - trading the Chairman of a Party accepted a member of the dissident group to head a Committee).

Hung Parliament = ‘హంగ్’ పార్లమెంట్ = ‘త్ర

శంకు సభ' ఏ పార్టీ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి తగిన మెజారిటీ లేని విచిత్ర పరిస్థితి).

Hush Money = (వాగ్గుంధన రుసుం) = వాయిముడుపు రుసుం (ఎదుటి వాడిని మాట్లాడనివ్వకుండా నిరోధించేందుకు చెల్లించే ముడుపు).

Impromptu Motion = ఆకస్మిక తీర్మానం (motion moved suddenly)

"Kitchen Cabinet" = ప్రధాన మంత్రికి సలహాలిచ్చే అసభికార కమిటీ. ఇందులో మంత్రులు, సలహాదారులు, ప్రధాని స్నేహితులూ వుంటారు. ఇది బ్రిటీష్ సంప్రదాయం.

Lobby (లాబీ) = "ప్రెషర్ గ్రూపు"లను ఇలా అంటారు స్థూలంగా. ఎ) శాసన వేదికలోన వోటింగ్ కు వెళ్ళే శాసనకర్తలను (ఎం.పి.లు / ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు) 'డివిజన్ లాబీ' అని వోటింగ్ లాబీ అని అంటారు. బి) ఏదైనా ఒక సమస్యపైన శాసనకర్తలను పత్తిడి చేసి ఒప్పించేందుకు ప్రయత్నించే ప్రెషర్ గ్రూపును కూడా ఇలా అంటారు. ఉదా: "Environmental Lobby" వర్గావరణ రక్షణ ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించజేసేందుకు ఎం.పి.లను పత్తిడి చేసే గ్రూపును కూడా 'లాబీ' అంటారు. సి) బ్రిటీష్ కామన్స్ సభ కార్యకలాపాలు రిపోర్ట్ చేసే జర్నలిస్టుల గ్రూపును కూడా 'లాబీ' అంటారు. వీళ్ళకి సీనియర్ మంత్రులు, లేదా మంత్రిత్వ శాఖల ప్రతినిధులూ ప్రత్యేక 'బ్రీఫింగ్' ఇస్తారు. అయితే ఈ గోప్య 'ఆఫ్-ది-రికార్డ్' గా ఉంచేస్తారు.

Lobby Correspondent = బ్రిటీష్ కామన్స్ ఉభయ సభలకు చెందిన లాబీని వెన్ మినిష్టర్ లాబీ అంటారు. ఈ లాబీలో సభ్యుడు జర్నలిస్టు. అందుకే అతణ్ణి "లాబీ విలేకర్" అన్నారు. (అలాగే నీ తరపున ఫలానా పనిచేసి పెట్టమని ఏ ఎం.పి.కే లేదా స్థానిక అధికారికే వ్యాపారస్థుడు పురమాయించడం కూడా 'లాబీ' కిందికే వస్తుంది. ఈ వ్యాపార లాబీ వ్యవస్థను అమెరికా మరీ చట్టబద్ధం చేసింది.)

Lobbyist = "ప్రెషర్ గ్రూపు" తరపున విషయాలు నివేదించడానికి పురమాయించిన వ్యక్తి. ఇందుకోసం అతనికి కొంత డబ్బు చెల్లిస్తారు.

Mace (L) = లాంఛన చిహ్నం (ఇది నగిషీగా తయారుచేసిన పొన్ను కర్ర. దీన్ని బంగారంతోగాని వెండితోగాని తావుడం చేస్తారు. దీన్ని శాసన వేదిక బల్లమీద ఉంచుతారు. ఈ లాంఛన చిహ్నం అర్థం - సభాకార్యక్రమాలు ఇక ప్రారంభించవచ్చు అని. కామన్స్ సంప్రదాయం ప్రకారం ఈ చిహ్నాన్ని సభావేదికపై ఉంచకుండా ఏ కార్యక్రమమూ ప్రారంభం కాదు.)

May Day = అంతర్జాతీయ కార్మికదినోత్సవం. నుదీర్ఘ పనిగంటలను తగ్గించుకోడానికి దేశదేశాల కార్మికులు అనేక త్యాగాల అనంతరం సాధించుకున్న సంఘీభావ దినోత్సవం ఇది. దీన్నే "లేబర్ హాలిడే" అని కూడా అంటారు. 16 గంటల పనిదినం ఎనిమిది గంటలకు తగ్గడం, తదితర కోర్కెలను సాధించడం ఎంతో రక్తతర్పణ తర్వాతనే సాధ్యమయింది.

Mayhem = అల్లకల్లోలం / హింసాత్మక ఘటన / వ్యక్తి చేయి, కాలు బలవంతంగా విరిచేయడం.

Motion = ప్రతిపాదన

prorogue = ప్రోరాగ్. శాసన సభను లేదా పార్లమెంటును రద్దు చేయకుండా సభా సమావేశాలను మాత్రం వాయిదా వేయడాన్ని 'ప్రోరాగ్' అంటారు. (ఇక్కడ "సైనికై", "ప్రోరాగ్" పదాల మధ్య వ్యత్యాసాన్ని జాగ్రత్తగా గమనించాలి. సభ ఒకసారి నిరవధికంగా వాయిదాపడినప్పుడు సభను తిరిగి సమావేశపరిచే హక్కు స్పీకర్ కు ఉంటుంది. కాగా స్పీకర్ సభను నిరవధికంగా వాయిదా వేసిన కొలది రోజులకు ఇక సభా సమావేశాలు 'ప్రోరాగ్' అయినట్లు ప్రకటించే హక్కు పార్లమెంటు విషయంలో అయితే రాష్ట్రపతికి, రాష్ట్ర శాసన సభ విషయంలో గవర్నర్ కు ఉంటుంది. అలా 'ప్రోరాగ్' అయిన సభలను తిరిగి సమావేశపరిచే హక్కు వీరిద్దరికీ ఉంటుంది.)

Protem Speaker = తాత్కాలిక సభాపతి / స్పీకర్

Question Hour = ప్రశ్నోత్తరాల సమయం

Quorum = కోరం : (సభ్యుల కనీస సంఖ్య) సభలో సభ్యుల మొత్తం సంఖ్యలో పదింటి ఒకవంతు (స్పీకర్ సహా) కనీసం హాజరై ఉండాలి. ఈ కనీస సంఖ్యను 'కోరమ్' అంటారు. రోజూ సభ సమావేశమైనప్పుడు, సభాపతి తన స్థానాన్ని అలంకరించబోయేముందు,

సభలో ఉండవలసిన కనీస సంఖ్యను లెక్కించడం రివాజు. ఏదైనా ఒకరోజున ఉదయం 11 గంటలకు అనుకున్న కనీస హాజరు లేని వక్తలో 'కోరం బెల్లు' మోగుతుంది. కోరం పూర్తి అయిన తరువాతనే స్పీకర్ సభాపతి స్థానం అలంకరిస్తారు.

Short Notice Question = స్వల్ప వ్యవధి / అవ్యవధి ప్రశ్న : ప్రజా ప్రయోజనానికి సంబంధించిన ముఖ్యమైన అంశంపైన అతి స్వల్ప వ్యవధిలో వేసే ప్రశ్న ఇది. సాధారణ ప్రశ్నలకు సమాధానం కోరుతూ పది రోజుల వ్యవధిలో నోటీసు ఇవ్వవచ్చు. కాని అతి ముఖ్యమైన ప్రశ్న విషయంలో ఈ వ్యవధిని కుదించినందున 'అవ్యవధి ప్రశ్న' అన్నారు. దీనికి ముందుగా నోటీసు ఇవ్వనక్కర్లేదు.

Sine - die = నిరవధిక వాయిదా

Starred Questions = సభావేదికపై మౌఖికంగా సమాధానాలు పొందగల ప్రశ్నలను ఇలా అంటారు. వీటికి చుక్కల (ఏస్టర్లిక్స్) గుర్తులుంటాయి కాబట్టి "స్టార్డ్" అన్నారు. వీటికి మంత్రి ఇచ్చే సమాధానాలపైన సభ్యులు ఉప ప్రశ్నలు వేయవచ్చు.

State List = రాష్ట్ర జాబితా

Summoning of the House / Houses = సమావేశం కావలసిందిగా రాష్ట్రపతి / గవర్నర్

లెజిస్లేచర్ను ఆదేశించడాన్ని ఇలా అంటారు.

Union List = కేంద్రం జాబితా (రాజ్యాంగంలో కేంద్రం అధికారాల కిందకువచ్చే అంశాలు).

Unstarred Questions = విఖిత పూర్వకంగా సమాధానాలు పొందగల ప్రశ్నలు : వీటిపైన ఉపప్రశ్నలు (సప్లిమెంటరీస్) అనుమతించరు.

Vote on Account = తాత్కాలిక బడ్జెట్ / అనామతు పద్ధతి.

"Zero Hour" = 'జీరో అవర్' : ఇది ఒక విధంగా సభ్యుల 'స్వేచ్ఛా సమయం'. ఉభయ సభలలో ప్రశ్నోత్తరాల సమయం ముగిసిన తరువాత వ్యవధిని 'జీరో అవర్' అంటారు. సభా నిబంధనలలో 'జీరో అవర్' అంటూ ఏదీ పేర్కొని లేదు. నిబంధనల్లో ప్రత్యేక అవ్విత్త్యం లేని సమయాన్ని ఇలా అన్నారు. అంతేగాదు సరిగ్గా అపరాహ్న సమయాన 12 గంటలకు 'జీరో అవర్' ప్రారంభమవుతుంది. కాబట్టి ఇలా అన్నారు. పైగా ఏ కొలది నిమిషాలోగాక, తరచుగా దాదాపు ఒకగంటసేపు ఈ జీరో అవర్ కార్యక్రమాలు సాగుతాయి. ఈ సమయంలో సభ్యులు సభలో ఏ విషయాన్నినా ప్రస్తావించుకోవచ్చు. 1960లో ఈ 'జీరో అవర్' పత్రికలు నృష్టించిన పదం.

MOTIONS

Adjournment = వాయిదా తీర్మానం / ప్రతిపాదన: సభాపతి (స్పీకర్) అనుమతిస్తే, సభా కార్యక్రమాలకు అంతరాయం కల్పించి సభ్యులు ప్రజా ప్రయోజనానికి సంబంధించిన ముఖ్యమైన తక్షణ సమస్యను వాయిదా తీర్మానం ద్వారా ప్రస్తావించవచ్చు. తీవ్ర పరిణామాలకు దారితీయగల ముఖ్య సమస్యపై ముందుగా నోటీసు ఇచ్చి చర్చకు స్వీకరించాలని కోరి వ్యవధి లేని సమయంలోనే ఇలాంటి వాయిదా తీర్మానాలు ప్రవేశపెడతారు. (ఉదా: హైదరాబాద్ లో నాలుగు సార్లు తాగి పదిమంది చనిపోవడం, పెక్కుమందిని అనుపత్రికి తరలించడం, తద్వారా ఏర్పడిన కల్లోలం)

Censure = అభిశంసన తీర్మానం : అవిశ్వాస తీర్మానానికి దీనికి తేడా ఉంది. అవిశ్వాస తీర్మానానికి నిర్దిష్టమైన కారణం చెప్పనక్కరలేదు. కాని అభిశంసన తీర్మానానికి నిర్దిష్టమైన కారణాలు, లేదా ఆరోపణలూ ఆధారంగా ఉండి తీరాలి. ప్రభుత్వం అనుసరించే ఫలానా విధానాలు, చర్యలూ ఆధారంగా ఈ అభిశంసన తీర్మానం ప్రతిపాదిస్తారు. ఈ తీర్మానాన్ని క్యాబినెట్ మొత్తంపైనగాని, మంత్రిపైనగాని, లేదా కొందరు మంత్రులపైనగాని ప్రతిపాదించవచ్చు.

No-Confidence = అవిశ్వాస తీర్మానం : లోకోసభ, విశ్వాసం ఉన్నంతవరకూ మంత్రి వర్గం ఉంటుంది. ఒకసారి అవిశ్వాసం ప్రకటించిన తరువాత ప్రభుత్వం రాజీనామా చేయాలి. ప్రధానమంత్రి/ ముఖ్యమంత్రి సభను రద్దు చేయాలని నిఘారను చేసినా, చేయకపోయినా ప్రభుత్వం రాజీనామా చేయక తప్పదు.

No-Day-Yet-Named Motion = నిర్దిన తీర్మానం : సభ్యుడు ప్రతిపాదించిన ఒక తీర్మానాన్ని స్పీకర్

చర్చకు అనుమతించినా చర్చించే తేదీని నిర్ణయించనప్పుడు ఇలా అంటారు.

Noes = 'ఎస్' మాదిరే వీళ్ళు 'నోస్' తీర్మానానికి వ్యతిరేకంగా వోటు చేసినవాళ్ళని 'నోస్' అంటారు. తీర్మానం వేడిపోతే "the Noes Love it" అని స్పీకర్ ప్రకటిస్తాడు. అంటే సభవారు తిరస్కరించారని అర్థం.

Calling Attention Motion = సాపధాన తీర్మానం : ఫలనా ముఖ్య సమస్యను సభవారి దృష్టికి తెస్తూ ప్రవేశపెట్టే తీర్మానం. ఈ తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టడానికి ముందుగా సదరు తీర్మానం అవసరాన్ని చెబుతూ ప్రతిపాదకుడు నోటీసు ఇవ్వాలి. ఈ రకమైన తీర్మానం మొదటిసారిగా 1954లో వచ్చింది. ఇది ఒక రకంగా ప్రభుత్వంపై అభిశంసన తీర్మానం లాంటిదే. అయితే భారత రాజ్యాంగ వ్యవస్థలో దీని విస్తృతి పరిమితం. ప్రజా ప్రయోజనానికి సంబంధించిన ఏదైనా తక్షణ సమస్యను సభ్యుడు ప్రభుత్వం దృష్టికి తేదలచినప్పుడు అతను స్పీకర్ / చైర్మన్ పూర్వముమతిని పొంది మంత్రి దృష్టికి ఆ సమస్యను తీసుకు రావచ్చు, ప్రభుత్వం చేయాలని అడుగవచ్చు. సభ్యులు ఈ సాపధాన తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రధానమైన ఆధారం - దినపత్రికల వార్తలు. లేదా సభ్యుని ప్రయవేద సమాచారం ఆధారంగా లేదా సభ్యునికి, అతని నియోజకవర్గ ప్రజలకూ మధ్య ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు ఆధారంగా ఈ తీర్మానం ప్రవేశపెట్టవచ్చు. ఈ తీర్మాన ప్రతిపాదనకు సభ్యులు ఉదయం 10 గంటలకల్లా నోటీసులు యివ్వవలసి ఉంటుంది. ప్రతి సమావేశంలోనూ (సిటింగ్ కు) ఒక్కో సభ్యుడు రెండు సాపధాన తీర్మానాలకు మించి ప్రతిపాదించకూడదు. వీటిని స్పీకర్ పరిశీలించి నిర్ణయం చేస్తారు.

Demands for Grants = పద్దుల అనుమతి : ప్రతి మంత్రిత్వ శాఖకు ఖర్చు పెట్టుకోడానికి ప్రతి పద్దుకూ సభవారి అనుమతి అవసరం. బడ్జెట్ వ్యయం ఖాతాలో ఈ డిమాండ్లు (పద్దులు) అంతర్భాగం. అవసరమైన మొత్తాన్ని వాడుకోడానికి అనుమతించవలసిందిగా ("for grant of authority") మంత్రి సభ వారిని కోరతాడు. ప్రధాన తీర్మానం రూపంలో ఈ పద్దులు ప్రవేశపెడతారు.

Cut Motions = కోత తీర్మానాలు : మంత్రిత్వ శాఖ ప్రధాన పద్దు సంతృప్తిగా లేనప్పుడు సభ్యులు అనేక అనుమానాలలో, అభియోగాలలో ప్రభుత్వ పాలసీని వ్యతిరేకిస్తూ ప్రధాన తీర్మానానికి సవరణగా ఉప తీర్మానాలు ప్రవేశపెడుతుంటారు. కొంత ఖర్చును కోత పెట్టే పేరుతో ఈ తీర్మానాలు వస్తాయి. ఈ సబ్విడియరీ మోషన్లను పార్లమెంటరీ పరిభాషలో "కోత తీర్మానాలు" అంటారు. ఈ తీర్మానాలు మూడు రకాలు : 1) ప్రభుత్వ విధానాన్ని నిరసిస్తూ ప్రవేశపెట్టే తీర్మానం. దీనినే Disapproval of Policy Cut అంటారు. "ఈ పద్దు వ్యయాన్ని రూ. 15 కోత పెట్టాలి" అని ప్రతిపాదిస్తారు. అంటే ఫలనా పద్దు అవసరాన్ని నక్కొ చెప్పి విధానాన్ని (పాలసీని) తీర్మాన ప్రతిపాదకుడు వ్యతిరేకిస్తూన్నాడని అర్థం 2) ఎకనమిక్స్ (Economy Cut) : పద్దు ఖర్చులో కొంత అదా చేసే ఉద్దేశంతో పద్దు వ్యయాన్ని నిర్దిష్టమైన మొత్తంలో తగ్గించాలని కోరే తీర్మానం ఇది. 3) Token Cut : ఇది లాంఛనమైన కోత. ఉదాహరణకు ఫలనా పద్దు వ్యయంలో రూ. 100లు తగ్గించండి అని కోరుతూ ప్రవేశపెట్టే తీర్మానం ఇది. ఈ తీర్మానం తరచుగా వస్తూంటుంది. ఇంతకూ కోత తీర్మానం ప్రధాన ఉద్దేశమల్లా వ్యయానికి సంబంధించిన ప్రతి పద్దునూ చర్చించిగాని అనుమతించరాదన్న లక్ష్యంతో సభలో చర్చను ప్రోత్సహించడం.

Resolution = తీర్మానం (ప్రతిపాదనకీ, తీర్మానానికి స్వల్పమైన తేడా మాత్రమే ఉంది). ప్రతిపాదన (Motion) రెండు రకాలుగా ఉంటుంది. 1) ప్రభుత్వ పరంగా ప్రవేశపెట్టే ప్రతిపాదన. ప్రభుత్వ విధానానికే లేదా తలపెట్టిన ఫలనా చర్యకో సభవారి అనుమతి కోరుతూ ప్రవేశపెట్టే ప్రతిపాదన. 2) ప్రయవేద సభ్యులు ప్రవేశపెట్టే ప్రతి పాదన : ఫలనా అంశం పైన సభవారి అభిప్రాయాన్ని లేదా సభ్యుల మనోభావాలను తెలుసుకోవడానికి ప్రయవేద సభ్యుడు ప్రవేశపెట్టే ప్రతిపాదన. 'తీర్మానం' (Resolution) కూడా సాధారణ ప్రజా ప్రయోజనానికి సంబంధించిన అంశంపై చర్చ లేవనెత్తడానికి సభ్యులకు, మంత్రులకు అవకాశమిచ్చే సభా నిర్వహణ నిబంధనలలో "రిజల్యూషన్" ఒక భాగం. సభలో ప్రవేశపెట్టే ఈ తీర్మానం అభిప్రాయ ప్రకటనగానే ('declaration of opinion') లేదా ఒక సిఫారసుగానే ఉండవచ్చు. లేదా ప్రభుత్వ విధానాన్ని లేదా చర్యను సభవారు సమ్మతించేదిగానో లేదా తిరస్కరించేదిగానో ఈ తీర్మానం ఉండవచ్చు.

పత్రికా రంగం

A.P. = Associated Press : అవతరణ 1848.

120 దేశాలలో సుమారు 8500 చందాదారులున్న అంతర్జాతీయ వార్తా సంస్థ. కేంద్ర కార్యాలయం న్యూయార్క్ నగరం. దీని బ్యూరోలు అమెరికాలోనే 132 ఉన్నాయి, విదేశాల్లో సుమారు 90 బ్యూరోలు ఉన్నాయి. ప్రపంచ వ్యాపితంగా 1987 నాటికి ఈ సంస్థకు 1500 పూర్తి కాలపు విలేఖరులు, ఎడిటర్లు, ఫోటోగ్రాఫర్లు ఉన్నారు. దీని బజెట్ ఏడాదికి 20 కోట్ల డాలర్లు.

Cliche = పెంపుడు పదం, రద్దీకొట్టుడు మాట (రచయితలు అలవాటుగా వాడే మాటల్ని అంటారు).

Columnist = ప్రత్యేక వ్యాస రచయిత

Development Journalism = ప్రగతి నివేదక రచన (అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను విశ్లేషించే పత్రికా రచన).

Embargo = ఆంక్ష : ఫలానా ప్రకటనను / వార్తను ప్రచురణకు నిర్ణయించిన గడువుకు ముందే ప్రచురించరాదని పెట్టే ఆంక్ష / షరతు.

Feroze Gandhi Act = ఫిరోజ్ గాంధీ చట్టం : పార్లమెంటు కార్యక్రమాలను సభ్యుల ప్రసంగాలను, పార్లమెంటు వాస్తవంగా రిపోర్టు చేసే విలేఖరులను ఎలాంటి సివిల్ క్రిమినల్ చర్యలకు గురిచెయ్యరాదని శాసించే చట్టం. దీనినే పార్లమెంటరీ ప్రొసీడింగ్స్ (ప్రోసెక్యూషన్ పబ్లికేషన్స్) యాక్ట్-1950 అంటారు.

Fourth Estate = పత్రికా రంగం (జర్నలిజాన్ని, జర్నలిస్టులనూ కలిపి ఇలా పిలుస్తారు) : ఈ పదాన్ని వాడుకలోకి తెచ్చిన వ్యక్తి ప్రసిద్ధ రచయిత ఎడ్మండ్ బర్క్. పార్లమెంటులో విలేఖరులు కూర్చునే గ్యాలరీని ఈయన “ఫోర్త్ ఎస్టేట్” అని అభివర్ణించాడు. ఆ పదం ఎందుకిలా వచ్చింది? అంతకుముందు బ్రిటిష్ సమాజంలో మూడు ఎస్టేట్లు ఉండేవి: (1) లార్డ్స్ సిరియస్ (మతాధికారుల వర్గం). (2) లార్డ్స్ టెంపిలర్ (రాచరిక వర్గం); (3) కామన్స్ సభ్యులు. పలుకుబడిలో, విస్తృతిలో అంతే సమాన స్థాయిగల నాల్గవ వ్యవస్థగా పత్రికా రంగాన్ని గుర్తించారు.

Freelancer (writer or Journalist) =

ఉద్యోగంలో లేకుండా వివిధ పత్రికలకు వ్యాసరచన ఆధారంగా వృత్తి ధర్మం నిర్వహించే వ్యక్తి. సంస్థ ‘పేరోల్స్’ లేకుండా స్వేచ్ఛగా రాసుకునే రచయిత / జర్నలిస్టు / డిజైనర్ వగైరాలను ఇలా పిలుస్తారు.

Follow-up = వార్తానంతర కథనం

Handout = ప్రచురణకోసం ఉద్దేశించిన లిఖిత పత్రం / ప్రకటన. ఇలాంటి హ్యాండ్ ఔట్స్ ను ప్రభుత్వ శాఖలు తమకు అనుకూలంగా ప్రచురణకు విడుదల చేస్తూంటాయి. అయితే, మరుకైన రిపోర్టర్ అంతటితో అగుకుండా అందులో వెల్లడి కాని విషయాల గురించి అన్వేషిస్తాడు.

Human-interest stories = మానవీయ కథనాలు (జాలి, సానుభూతి, నవ్వు, ఆశ్చర్యం, ఆగ్రహం వంటి ఉద్యోగాలను కలిగించే వార్తా కథనాలు)

Interpretative reporting = వ్యాఖ్యానాత్మకమైన వార్తా కథనం (రిపోర్టింగ్).

Investigative reporting = పరిశోధనాత్మక వార్తా కథనం (రిపోర్టింగ్).

Journal = వార్తాపత్రిక / మాస, పక్ష, వారపత్రిక (పీరియడికల్).

Journalism = పత్రికా రచనా సంప్రదాయంలో తొలి దశ / పత్రికల్లో వాడే ప్రత్యేక పరిభాష.

Journalism = పత్రికా రచన / పాత్రికేయ వృత్తి.

Journalist = పాత్రికేయుడు / పాత్రికేయుడు

Key-hole Journalists = రంధ్రాన్వేషకులు (అనవసరమైన విషయాలపై అవరాధ పరిశోధన చేసే జర్నలిస్టులను యిలా పిలుస్తారు).

Kiteflying = పరోక్షమైన కూపీ (ప్రజలేమనుకుంటున్నారో కర్ణాకరిణగా తెలుసుకువచ్చి చేసే నివేదన)

Lead and the Body = సూచీ భాగం - వివరణ భాగం (వార్తలోని తొలివాక్యంలోనే వార్త సారాంశాన్ని చెబుతారు. దీనినే మనం ‘సూచీ వాక్యం’ (Lead Para) అంటారు. మిగతా వివరణాత్మక భాగాన్నంతదీని వివరణ భాగం (Body) అంటారు.

Middles = మధ్యంతర రచన (సంపాదకీయానికి, హాస్య రచనకీ మధ్యంతరంగా సోగ్ విశ్లేషణ).

Newsy = వార్తాసహితమైన

Overshooting = కథన విస్తృతి / సాగలాగుడు (సూక్ష్మంగా రాయడానికి బదులు వార్త పరిమాణాన్ని పెంచడం)

Padding = వార్తను తీర్చిదిద్దడం (అదనపు సమాచారంతో క్లుప్తంగా ఆకర్షణీయంగా మలచడం)

Press Commission = ప్రెస్ కమిషన్ (పత్రికల తీరు తెన్నులూ, పని పరిస్థితులూ, పత్రికా స్వేచ్ఛ వెదుడలైన విషయాలను వివిధ వందర్భాల్లో విచారించేందుకు ఏర్పడ్డ కమిషన్. జర్నలిజంలో ఉన్నత ప్రమాణాల పరిరక్షణ దీని విధులలో ఒకటి. 1952లో ప్రెస్ కమిషన్ ఏర్పడింది).

Scoop = స్కూప్: కూపీ (మరే యితర విలేకరి యివ్వని అతి ముఖ్యమైన వార్త. ఇదొక ప్రత్యేక కథనం. అయితే ఆ ప్రత్యేక కథనం రాయకపోవడాన్ని మిగతా పత్రికలన్నీ వెలితిగా భావిస్తే, రాసిన విలేకరి దానిని 'స్కూప్'గా భావించవచ్చు).

Source (of News) = వార్తకు ఆధారం (సమాచారాన్ని అందించే వ్యక్తి లేదా సంస్థ లేదా సమాచార పత్రం: Person from whom or the means through which the information was obtained.)

Suppression = అణగారిన **Suggestio falsi** = ఒక తప్పుడు సమాచారం అందిస్తూనే, మరొక వైపు నుంచి వాస్తవాన్ని బుద్ధిపూర్వకంగా తొక్కి పట్టే రిపోర్టింగ్ టెక్నిక్ ను ఇలా అంటారు.

Reuters = రీటేస్ న్యూస్ ఏజెన్సీ. దీని స్థాపకుడు బారన్ పాల్ జూలియన్ వాన్ రాయిటర్. అధికారికంగా వాడే పేరు మాత్రం బహువచనంలో ఉంటుంది. - "రాయిటర్స్" లిమిటెడ్ అని, ఇది సంస్థ పేరు అయినందున, దీని తరపున వ్యవహరించే విలేఖరిని

మాత్రం "రాయిటర్ కరిస్పాండెంట్" అనీ, అతని వార్తా కథనాన్ని "రాయిటర్ స్టోరీ" అనీ ఏకవచనంలో మాత్రమే వ్యవహరిస్తారు.

Press Council = ప్రెస్ కౌన్సిల్: పత్రికలపై వచ్చే ఫిర్యాదులను / ఆరోపణలను పరిశీలించి, సత్కానంత్యాలు ఆధారంగా ఆరోపకులనుగాని లేదా ఆరోపితులనుగాని సందర్భాన్నిబట్టి మందలించే సంస్థ.

PTI = Press Trust of India.

Pulitzer Prizes = జర్నలిజంలో, కళా రంగంలో ఉన్నత శిఖరాలందుకున్న వ్యక్తులకు ప్రతి ఏటా ఇచ్చే పురస్కారాలు. "న్యూయార్క్ వరల్డ్" అనే పత్రికకు అధిపతిగా ఉన్న స్వర్గీయ జోసెఫ్ పులిట్జర్ ఈ బహుమానం ప్రవేశపెట్టాడు. మొదటి బహుమానం 1917లో ఇచ్చారు. నలహా మండలి సిఫారసులపైన కొలంబియా యూనివర్సిటీ (అమెరికా) ధర్యక్రలు ఈ అవార్డులు నిర్ణయిస్తారు.

UNI = United News of India.

United Press International (UPI) = యునైటెడ్ ప్రెస్ ఇంటర్నేషనల్ న్యూస్ సర్వీసుల విలీనీకరణ ఫలితంగా 1958లో ఏర్పడిన ప్రయివేట్ న్యూస్ ఏజెన్సీ పేరు.

Yellow - Journalism = ఎల్లో జర్నలిజం / నిండా పూర్వక రచన. కేవలం పొరకులను ఆకర్షించి, ప్రభావితం చేసేందుకు అనుసరించే చొకబారు రచనా పద్ధతులను, రచనలనూ ఇలా అంటారు. పత్రికల మధ్య పోటీలో ఈ వికృత చేష్టలు బయటపడుతూ ఉంటాయి. "ఎల్లో జర్నలిజం" అన్న పదం 1895లో పుట్టింది. న్యూయార్క్ వరల్డ్ పత్రిక వ్యంగ్య చిత్రమాల నడిపేది. దాని పేరు "ఎల్లో-కిడ్" ("Yellow-Kid") ఎల్లో జర్నలిజానికి మూలం ఇది!

విజ్ఞాన, సాంకేతిక, భౌగోళిక, రోదనీ శాస్త్రాలు

A-Bomb = అటామిక్ బాంబ్ (అణుబాంబు / ఆటంబాంబు) (1945-ఆగస్టు 6 మానవ చరిత్రలో ఓ దుర్దినం. అది రెండ ప్రపంచ యుద్ధ కాలం. తొలి అణుబాంబు పాటవ పరీక్షను అమెరికా తన దేశంలో కాకుండా జాపనీస్ పట్టణమూ, సైనిక స్థావరమూ అయిన హిరోషిమాపై జరిపింది. దీని మరణ శక్తి 20,000 టన్నుల టి.ఎన్.టి. (20 కిలో టన్నులు). నాలుగు చదరపు మైళ్ళ ప్రాంతాన్ని ఇది ధ్వంసం చేసింది. క్షణంలో 1 లక్ష 60 వేల మంది ప్రజలు చనిపోవడమో, క్షతగాత్రులు కావడమో జరిగింది).

Abrasion = తాకిడి (నదీజలాల్లో ఇనక, మట్టి, రాళ్ళు కొట్టుకొని వచ్చేటప్పుడు అవి నది అడుగు భాగంగా ఉన్న నదీలోయను, నది పొత్తిటిలో ఉన్న శిలలను తాకి శిథిలం చేస్తాయి. ఈలాంటి తాకిడినీ అవఘర్షణ అని కూడా అంటారు).

Absolute = కేవల స్థలం (ఇది న్యూటన్ సిద్ధాంతం). కాని ఈ ప్రతిపాదన రుజువుకు నిలబడలేకపోయింది.

Absolute Magnitude = యధార్థకాంతి

Absolute Time = కేవల కాలం (కేవల స్థలం ఎంత మిథ్యో ఇది అంతే).

Absolute Zero = కేవల శూన్యం (ఇది మైనస్ (-) 273 సెంటీగ్రేడ్ డిగ్రీలకు సమానం. ఈ స్థాయిని సృష్టించడం అసాధ్యం).

Acceleration = వేగం మార్పు రేటు (వేగాన్ని శీఘ్రపరచడం) Rate of change of velocity దీన్ని m/sec^2 యూనిట్లతో కొలుస్తారు.

Acquired Characteristics = అర్జిత లక్షణాలు / పొందిన లక్షణాలు

Action = క్రియ

Ad-infinity = అనంతం / అపారం

Adam's apple = కుతికకాయ

Adenine = న్యూక్లిక్ యాసిడ్స్లో వుండే ప్యూరిన్ బేస్ను ఇలా అంటారు. దీని సూత్రం $C_5H_5N_4NH_2$.

Adventitious buds = అంటుమొగ్గులు

Aerated water = సోడా / బిస్కరీ వగైరా

Aeronautical Charts = ఎరోనాటికల్ చార్టు (చిన్న కొలతలో పెద్ద భూభాగాలను చూపే పటాలు)

Afferent nerves = స్మర్యనాడులు

Agaricus = కుక్కగొడుగు

Agave = కిత్తనార

Aggradation = అధిక వృద్ధి.

Alabaster = చలువరాయి / చంద్రకాంతశిల

Albumen = ప్రాణధాతువు / శ్లేశధాతువు

Aldehydes = సెంద్రియ మిశ్రమాలలో యోగికాల్లో ఇది ఒక రకం.

Algae = నీటిపాచి, శైవలాలు

Allotropy = బహురూపత

Alloy = మిశ్రమలోహం

Alluvial soil = పంటభూమి

Almond = బాదం

Aloe = కలబంద

Alpha centauri = సూర్యుని తర్వాత కనిపించే మొదటి నక్షత్రం

Alpha particle = “అల్ఫా” శకలం. (అణుగర్భంనుంచి వెలువడే ఒక శకలం. రెండు ప్రోటాన్లు, రెండు న్యూట్రాన్లు కలిసి ఉన్న శకలాన్ని ఇలా అంటారు. ఇది పాజిటివ్ చార్జి ఉన్న శకలం).

Altitude = ఎత్తు : నిర్దిష్ట ప్రదేశం ఉష్ణోగ్రత సముద్రమట్టంనుంచి ఆ ప్రదేశం ఎత్తునుబట్టి మారుతూంటుంది. (ప్రతి 303 మీటర్ల ఎత్తుకు వేడిమి 1.8° సెంటీగ్రేడ్ చొప్పున తగ్గుతుంది).

Alum = పటిక

Alzheimer's Disease = (ఆల్జిమర్స్ వ్యాధి) మెదడు నరాల జబ్బు. పటుత్వం సడలిపోయినప్పుడు వచ్చే జబ్బు ఇది. ఈ వ్యాధి 40-50 సంవత్సరాల వయస్సులో ఉన్న వారికి వస్తుంది. ఈ వ్యాధి వల్ల మరణిస్తున్న వారి సంఖ్య ఏడాదికి 1,50,000 అని అంచనా. వ్యాధి లక్షణాలు : జ్ఞాపక శక్తి కోల్పోవడం, గ్రహింపు శక్తి క్షీణించడం, భావలో తొట్రుపాటు, నేర్పుకోనే శక్తి నష్టమిలడం. కాని వ్యాధి కారణం ఇంతవరకు

శాస్త్రవేత్తలకు / వైద్యులకూ అంతుచిక్కలేదు.

Amenorrhoea - ముట్టుడుగడం / బుతుప్రావం తగ్గడం

Amino acids - సంకీర్ణకణాలు (జీవకణాల్లో అణువుల కలయికవల్ల కొన్ని మోలిక్యుల్స్ ఏర్పడతాయి. ఇవి జీవంతో ఉన్న మోలిక్యుల్స్. ఇవి రెండు రకాలు: ప్రోటీన్ మోలిక్యుల్స్, న్యూక్లిక్ యాసిడ్స్. ప్రోటీన్ జీవపదార్థం. ప్రోటీన్ మోలిక్యుల్స్ ప్రాణదాతలయితే న్యూక్లిక్ యాసిడ్స్ జీవుల వారసత్వ ప్రదాతలు!)

Amino acids - ఎమైనోయాసిడ్స్: ఇవి 24 రకాలు. వీటి కలయిక వల్ల ప్రోటీన్లు ఏర్పడుతుంటాయి.

Amnion bag - పిండనంచి

Amphibians - ఉభయచరాలు (నీటిలోను, నేలమీద చరించే జీవులు)

Amputation - అంగచ్ఛేదనం (కాలు/చేయి శస్త్రచికిత్సద్వారా తీసివేయడం)

Anabolism - నిర్మాణ జీవన వ్యాపారం

Anaemia - పాండురోగం / రక్తహీనత (ఎర్ర రక్త కణాలు లోపం ఏర్పడే బలహీనత)

Anatomy - శరీర ధర్మ శాస్త్రం

Androgynous - అర్ధనారీశ్వరాకారం

Andromeda - భూమికి అతి దగ్గరగా ఉన్న నక్షత్రరాశి

Angina pectoris - ఛాతీలో నొప్పి / రొమ్ము శూల

Angstrom - ఇది నిడివి పరిమాణం. 10 బిలియన్ల అంగ్స్ట్రామ్స్ ఒక్క మీటర్ కు సమానం (A unit of length. Ten billion angstroms equal one metre) తరంగ దైర్ఘ్యాలను దీనితో కొలుస్తారు.

Angular momentum - ప్రదక్షిణ గతిభారం

Animal Geography - జంతు సంబంధిత భూగోళశాస్త్రం

Animate world - చేతన ప్రపంచం

Annelida - నీటి పురుగులు

Antelopes - దుప్పలు

Antenna - (యాంటెనా) రేడియో తరంగాలను వ్యాపింప చేయడానికి లేదా స్వీకరించడానికి ఉపయోగించే వాధనం (కండక్టర్). A conductor

for radiating or receiving radio waves.

Anthropoid - మనిషి ఆకారంలో ఉన్న జంతువు (కోతి)

Anti-clockwise - అప్రదక్షిణం (అపసవ్యం)

Anti-gravity - గురుత్వ వికర్షణ శక్తి

Anti-matter - వ్యత్యస్త పదార్థం

Anti-particles - వ్యతిరేక అణు శకలాలు

Antibiotics - నూళ్లు జీవనాశకాలు, ఉదా:

టెట్రాసైక్లిన్, సిప్రోఫ్లోక్సాసిన్ వంటి మందులు

Antibodies - ప్రతికూల నూళ్లుజీవులు / రోగ నిరోధక నూళ్లుజీవులు

Antidote - విరుగుడు

Antigenic factors - రోగనిరోధకాంశాలు

Antigens - ప్రతి జనకాలు

Antimony - నీలాంజనం (లోహంపేరు)

Antiseptic - క్రిమిహరణి

Aorta - బృహద్ధమని

Ape - కోతి

Apex - శీర్షం

Aphonia - మూగతనం (హిస్టేరియా సంబంధం)

Aphrodisiac - కామోద్ధిపకం

Apogee - (అపోజీ) = భూమికి అత్యధిక దూరంలో ఉపగ్రహం చేరుకోగలిగే చోటుని (బిందువును) ఇలా అంటారు. The point at which a satellite is farthest from the earth.

Apparent magnitude - దృశ్యకాంతి

Applied Science - వ్యవహారోపయుక్త శాస్త్రం

Apricot - జల్దారు పండు

Aquapolis - సాగర నగరం

Aquatic - జల సంబంధమైన / జల సంపరమైన

Aqueous rocks - జలజలలు

Archegonium - స్త్రీ బీజాశయం

Archezoic - ఆదిజీవ మహాయుగం

Archipelago - ద్వీపసమూహంలో ఉన్న నముద్రం

Areca - పోక చెట్టు

Argon - అరుదైన వాయువు అని దానికి పేరు (rare gas) (Krypton, Neon వాయువులు

కూడా ఈ జాతివే).

Arsenic - పాపాణం

Artery - శుద్ధ రక్తవాహిని / ధమని

Arthritis - కీళ్ళవాతం

Artificial insemination - కృత్రిమ గర్భధారణం

Asafoetida - ఇంగువ

Asbestos - రాతినార

Ascending node - సూర్య కక్ష్యను దాటి పోయి చంద్రకక్ష్య ఉత్తరానికి పోతే 'ఎసెండింగ్ నోడ్' అంటారు.

Asexual - అలైంగికం

Asexual cycle - అలైంగిక జీవిత చక్రం

Asp - కట్టపాము

Asphyxia - శ్వాసబంధం / హిపిరి సలపకపోవడం

Asteroid - గ్రహ శకలం (గ్రహం ముక్కు); సూర్యుని చుట్టూ పరిభ్రమించే చిన్న ఖగోళ వస్తువులలో ఒకటి. ఇది అంగరకునికి (మార్స్ కి), గురునికి (జూపిటర్ కి) మధ్య తిరుగుతూ ఉంటుంది. గ్రహ శకలాల్ని మైనర్ ప్లానెట్స్ అంటారు. అయితే సైజులో చిన్నవి కావచ్చు. గాని ఇవి సూర్యుని చుట్టూ తిరుగుతూ ఉన్నందున ఇవి కూడా గ్రహాలే మరి. చంద్రుడు ఎంత గొప్పవాడైనా గ్రహం కాదు. ఉపగ్రహమే కదా!

Asteroids - గ్రహ శకలాలు

Astigmatism - దృష్టిలోపం (దీనిని సిలిండికల్ లెన్స్ తో సరిచేస్తారు).

Astrology - జ్యోతిష శాస్త్రం (ఖగోళ శాస్త్రాన్ని తారుమారు చేయజూస్తున్న శాస్త్రం).

Astronaut - విశ్వగామి / వ్యోమగామి / గగన విహారి / రేడనీ యాత్రికుడు / రేడనీ చోడకుడు (One who pilots a spacecraft)

Astronomical Unit - ఖగోళ కొలమానం: భూమినుంచి సూర్యుడికి ఉన్న దూర (15 కోట్ల కిలోమీటర్లు) ప్రమాణాన్ని ఇలా అంటారు. A unit of length, usually defined as the distance from the earth to the sun, about 150,000,000 Km.

Astronomy - ఖగోళ శాస్త్రం

Atmosphere - (కేవల) వాతావరణం, భూమిని ఆవరించి వున్న వాయు మండలం. (The envelope of air surrounding the earth).

Atmospheric pressure - వాతావరణ పీడనం (ఉష్ణోగ్రతలోని వ్యత్యాసాలవల్ల పీడనంపై ప్రభావం పడుతుంది.)

Atom - పరమాణువు

Atomic (Nuclear) Power - అణు విద్యుచ్ఛక్తి

Atomic Age - అణుయుగం : ఇది 1942 డిసెంబర్ 2న అవిష్కరించుకుంది. అణు విచ్ఛేదనం ద్వారా న్యూట్రాన్ల మృద్ధమైన, అపారమైన శక్తిని మొదటిసారిగా చికాగో యూనివర్సిటీ ప్రయోగశాలలో సాధించారు శాస్త్రవేత్తలు.. ఆ రోజునే అణు యుగావిష్కరణ.

Atomic Hydrogen - హైడ్రోజన్ అణువు ("H"); మోలెక్యులర్ హైడ్రోజన్ లో రెండు హైడ్రోజన్ అణువులుంటాయి. (H₂).

Atomic number - అణు సంఖ్య (ధాతువుల ద్రవ్యరాశిని ఇలా అంటారు).

Atomic Weight - అణుభారం (ఉదా: 80వ నంబర్ పాదరసం అనే ధాతువుకు అణుభారం 200; యురేనియం - 238).

Atomism - అణువాదం

Atrophy - క్షీణించిపోవడం / క్షయం

Attitude - రేడనీ నాక ఏ ఎత్తు / దిశలో ఉంటుందో ఆ ఎత్తు / దిశ. (The position or orientation of a space craft).

Attraction - ఆకర్షించుకోవడం

Attrition - రాపిడి (తాకిడిలో శిలలు ఒకదానికొకటి ఒరచుకుపోయి క్షయమవుతాయి. క్రమంగా నదిలో కొట్టుకుపోతూ ఈ శిలా ఖండాలు గుండ్రని రాళ్ళుగా మారతాయి).

Auger - బర్మా

Auricle - కర్ణిక

Autospores - స్వయంనిర్ణ బీజాలు

Avalanche - దర్జిపడే మంచుగడ్డ (కొండమీద నుంచి)/మంచుకుపాసు/హిమపాతం

Average Density = (భూమి) సగటు సాంద్రత
Awl = ఆరె (చెప్పులు కుట్టడానికి ఉపయోగించే కదురు)

Axis = (అక్షం) (ఉత్తర - దక్షిణ ధ్రువాల్ని భూమి కేంద్రం గుండా కలిపే ఊహారేఖను ఇలా అంటారు).

Bacillus = జీవాణువు / బీజాణువు

Bacteria = సూక్ష్మజీవులు

Bacterial Cells = సూక్ష్మజీవకణాలు

Bacteriology = సూక్ష్మజీవశాస్త్రం

Bacteriophage = సూక్ష్మజీవులను (బాక్టీరియాను) ఆశ్రయించి పెరుగుతూండే ఒక వైరస్ క్రిమి.

Badellium = గుగ్గిలం

Ballistic Trajectory = రోదసీ నౌక ప్రయాణ దూరం; రోదసీ నౌక గురుత్వాకర్షణ శక్తుల వల్ల, వాయు ప్రతిఘటనల ప్రభావంలో ముందుకు సాగే మార్గం. (Path followed by a space-craft only under the influences of gravitational pull and air resistance).

Balsam = నీలిగోరింటు

Band = వివిధ ఫ్రీక్వెన్సీల బంధం

Bargraphs = బారుగ్రాఫులు (వివిధ పరిమాణాలను పోల్చడానికి ఉపయోగించే నలుభ చిత్రాలు)

Barge = అఖాతం

Barnacle = నత్తగుల్ల

Barometer = భారమితి (వాతావరణ పీడనశక్తి కొలిచే సాధనం).

Basin = నదుల పరీవాహ ప్రాంతం

Basins = రాతిగర్తలు

Bastard teak = మోడుగ

Beaches = దిబ్బలు/నముద్రతీరాన ఉండే ఇసుక ప్రాంతాలు

Beetle = కుమ్మరి పురుగు / పేడ పురుగు

Bell-metal = కంచు

Bellows = కొలిమితిత్తులు

Bench mark = సర్వేగుర్తు

Benzoin = సాంబ్రాణి

Beriberi = ఉబ్బువాత వ్యాధి / తిమ్మిరివ్యాధి

Beta Particle = “బీటా” శకలం (ఇది మరో రకం శకలం. ఇది నెగెటివ్ చార్జ్ శకలం).

Beverages = పానీయాలు

Big Bang theory = పెద్ద పేలుడు సిద్ధాంతం. (విశ్వపదార్థం ఒకనొక దశలో ఒక్క క్షణంలో బద్దలపోయి క్రమ పరిణామంలో నేటి స్థితికి వచ్చిందన్నది సిద్ధాంతం).

Bile = పైత్యరసం

Bile-duct = పైత్యవాహిక / పిత్త నాళిక

Binary digital = ద్వినంఖ్యాకం (కంప్యూటర్ నిర్వహణ రెండు అంకెలపైనే (01) మీదనే ఆధారపడి ఉంది).

Binary fission = రెండుగా చీలడం

Bio-Statistics = జీవగణాంకం. జనన మరణాలు, జనాభివృద్ధి క్షయాల గురించి వివిధ వయోవర్గంలో వీటి లెక్కల గురించి పరిశీలించేందుకు గణాంక శాస్త్రాన్ని అన్వయింపజేస్తారు.

Biochemical = జీవరసాయనిక

Biochemistry = జీవ రసాయనిక శాస్త్రం

Biogeography = జీవ భౌగోళిక శాస్త్రం

Biological = జీవశాస్త్ర సంబంధమైన

Biological control = జీవ నియంత్రణ

Biological environments = ప్రాణికోటి పరిసరాలు (జంతు వృక్షజాలాలు)

Biology = జీవశాస్త్రం

Biometrics = జీవమాపన శాస్త్రం

Biometry = జీవమాపనం

Biosphere = జీవావరణం

Biotic factors = జీవ కారకాలు

Bird's-eye-views = స్థూల సమీక్షా పటాలు

Bit = సమాచారం పరిమాణం (a unit of information) : కంప్యూటర్లో మాదిరిగా రెండంకెల మీద (1 లేదా 0) ఆధారపడి ఈ సమాచారం ఎలక్ట్రానిక్స్ సహాయంతో బట్టాడూ అవుతుంది. '1' indicates the presence of a logic pulse and '0' indicates its absence.

Blitoben = బిడాలవణం

Bitumen = శిలాజిత్తు తైలం / మట్టి తైలం

Black dwarf = నేరేడు
Black plum = నేరేడు
Blast furnace = ఉక్కు కొలిమి.
Bleaching Powder = బ్లీచింగ్ పౌడర్
Blizzard = ఋతుమూలమారుతం / చీకటిలా ముసురుకొచ్చే హిమపాతం
Block mountains = ఖండ పర్వతాలు (ఉష్ణ భూభాగాలు ఉబ్బెత్తుగా లేవడం వల్లగాని లేదా భూభాగాలు కుంగినప్పుడుగానీ ఏర్పడిన వాజెన్, బ్లాక్ ఫ్రెంట్ ప్రాంతాలు.)
Blood group = రక్తవర్గం
Blood meal = రక్తపు పొడి
Blue giants = నీలమహాతారాలు (ఈ 'నీలిమ' అంతటా ఉన్నదే. అందుకే కవి శేషేంద్ర అని ఉంటాడు: "నీలి జలంబు / నీలి ధరణీ వలయంబు / వివీల శైలముల్ / నీలి తరు ప్రపంచములు / నీలి యనంతము - ఎందుజూచినన్ నీలిమ" అని!)
Blue green Algae = నాచుమొక్కలు
Blue stars = నీలవర్ణ నక్షత్రాలు
Blue stellar objects = వివీల ఖగోళ వస్తువులు (ఇవి నక్షత్రాల్లా ఉంటాయి).
Boiling gases = మరిగే వాయువులు
Bone Marrow = ఎముక మూలగ
Bone Meal = ఎముకపొడి
Borax = వెలిగారం
Brackish water = ఉప్పునీరు
Braille = (బ్రెయి) గుడ్డివాళ్ళకోసం తయారైన లిపి / అంధలిపి (లిపిని కనుగొన్న శాస్త్రవేత్త బ్రెయి).
Break-water = తరంగ తిరస్కరణి
Bright's Disease = (బ్రైట్స్ వ్యాధి) మూత్ర పిండాలవ్యాధి. ఈ వ్యాధిని మొదటిసారిగా కనిపెట్టిన లండన్ వైద్యుడు రిచర్డ్ బ్రైట్.
Brill's Disease = (బ్రిల్స్ రోగం) అంటురోగంగా పరిణమించిన ఒక రకం బైఫెన్ జ్వరం ఇది. ఒకసారి సోకి తగ్గిన తర్వాత - కొన్నేళ్ళకు మళ్ళీ వస్తుంది వ్యాధి. దీన్ని కనిపెట్టిన వైద్యుడు నాథన్ బ్రిల్.
Bronchitis = ఉపరితిత్తులలో మ్యూకస్ పొర వాపు

Broncho-Pneumonia రెమ్మ పడినెం / ఉపరితిత్తులు వాపు జ్వరం
Broncho-tracheal = శ్వాసనాళ సంబంధమైన
Bryology = నాచు జాతి మొక్కల శాస్త్రం
Bryony = బుడమదొండ
Bubo = గజ్జల్గాని, చంకలోగాని వచ్చేగడ్డ / బిళ్ళ
Bubonic plague = ప్లెగు మహమ్మారి (ఇది ఎలుకల వల్ల వస్తుంది).
Bubonocoele = ఒరుబీజం
Butter-tree = ఇప్పవెట్టు
C-Band = రేడియో ప్రీక్వెన్సీ బ్యాండ్ (3.9 నుంచి 6.2 గీగాహెర్ట్స్ వరకు ఉండే ప్రీక్వెన్సీలు.)
Cactus = నాగజెముడు / బ్రహ్మజెముడు
Cadastral maps = రేఖా పటాలు (గిన్నెలు విధించడానికి, భూమిపైన న్యంత హక్కులను నిరూపించడానికి తోడ్పడే పటాలు)
Cainozoic Period = (సీనేజోయిక్) నవ జీవనయుగం
Caloric = ఉష్ణం / వేడిమి
Canal = కాలువ / కుల్య (కుజగ్రహంలో 'కాల్స్' లున్నాయని కొన్నాళ్ళు ప్రచారం జరిగింది. కాని అవి కాల్సలూ కావు, వాగులూ కావు. కుజానిలో రెండు చుక్కల్ని కలిపే ఓ నన్నురేఖ కనిపించగానే ఇటాలియన్ ఖగోళ వేత్త షియావరెలీ దాన్ని 'కాల్స్'గా పొరబడితే అలా పిలవసాగాడు. ఈ రేఖకు అతడు మొదట పెట్టిన పేరు 'కెనాలి' అని. అదే ఆంగ్లపదం "కెనాల్" (కాల్స్)కు ఆధారమైంది. ఈ 'కెనాల్' ఖగోళ శాస్త్రవేత్తల బుర్రలను ఏళ్ళ తరబడి తినేసింది.
Cancer = పుట్టప్రణం
Canker disease = పుండు తెగులు (వృక్షాలకు)
Canna = మెట్ట తామర
Cape of Good Hope = గుడ్ హోప్ ఆగ్రం (తూర్పు ఇండియా దీవులపై పోర్చుగల్ కన్ను పడకముందు ఈ ఆఫ్రికా దక్షిణాగ్రానికి "కోప్ ఆఫ్ స్టోర్మ్" అని పేరు. దీవుల సంపదను చూచిన తర్వాత దానికి అశాజనకమైన 'అగ్రం'గా మార్చిశారు.)
Capillaries = కేసనాళికలు

Caravan - బిడారు / సార్థవాహం / బాటసారుల సమూహం

Carbohydrates = పిండి పదార్థాలు (శరీరంలో)

Carbon dioxide = బొగ్గుపులుసు వాయువు.

Carbonation = కర్బనీకరణం

Carbuncle = రాచపుండు

Cardamom = ఎలకికాయ

Cardiac arrest = గుండె ఆగిపోవడం

Cardiac cycle or beat = గుండె కొట్టుకోవడం

Cardiac stimulants = హృదయోత్తేజకాలు

Carnivorous = మాంసాహారి

Cartography = దేశ పట రచనా శాస్త్రం

Cast iron = పోత ఇనుము

Castling = పోతపోయడం

Casuarina = నరుగుడు చెట్టు

Catalyst = ప్రేరకం / ప్రేరణ కల్పించేది / ఉద్దీపన శక్తి / ఉత్ప్రేరకం.

Cataract = నేత్ర పటలం

Catastrophe = విపత్తు / అవాంతరం

Cauldron type = బాన (భండీ) పర్యటాలు

Caverns = కందరాలు (భూమిలోపలి శిలల్లో ఉన్న గుహలు విశాలంగా ఉండడాన్ని ఇలా అంటారు).

Cell = జీవకణం

Cell membrane = కణ కవచం

Cellulose = జీవకణ నిర్మాణ ద్రవ్యం

Cenozoic = ఆధునిక జీవ మహాయుగం

Centre of gravity = గరిమినాభి

Centrifugal force = బాహ్యకర్షక శక్తి

Centrifuge = విమాన వేగాన్ని లేదా రాకెట్ వేగాన్ని పుంజుకొనేందుకు వీలుగా వివిధ గతులలో తిరిగే యంత్రం.

Centriole = సెంట్రోసోమ్ కేంద్రస్థానంలో ఉండే ఒక చిన్న చుక్కలాంటి పదార్థం

Centripetal force = కేంద్రకర్షక శక్తి

Centromeres = సెంట్రోమోల్ నుంచి సన్నని దారాల్లా బయటకొచ్చే పీచులాంటి పదార్థం.

Centrosome = జీవకణం న్యూక్లియస్ కు దగ్గరలో

ఉండే చిన్న పదార్థం. దీని మధ్యలో సెంట్రోమోల్ ఉంటుంది.

Centrosphere = (భూమి) కేంద్రావరణం.

cereals = తృణధాన్యాలు (వరి, గోధుమలు వగైరా)

Cerebral haemorrhage = మెదడులోని రక్తనాళాలు చిల్లిపోవడం.

Cerebrum = మెదడుపైన ముందు భాగాన ఉండే భాగం. ఇది రెండు అర్థగోళాలుగా ఉంటుంది (పెద్ద మెదడు). (1) మస్తీష్కం (పెద్ద మెదడు) (2) చిన్న మెదడును మెడుల్లా ఆబ్లంగేటా అంటారు.

Cervical canal = గర్భాశయ ద్వారం

Cetus = తిమింగలం

chameleon = ఊనరవెల్లి

Chamomile = చేమంతి

"Chandrasekhar's Limit" = ("చంద్రశేఖర పరిమితి") నక్షత్రం ద్రవ్యరాశి సూర్యుని కంటే 1.4 రెట్లు మాత్రమే ఉండాలని తొలిసారిగా కనుగొన్నవాడు మన శాస్త్రవేత్త ఎన్. చంద్రశేఖర్. ఇలా తార ద్రవ్యరాశి పరిమితిని నిర్ణయించినందుకు ఈ పేరు వచ్చింది. సూర్య ద్రవ్యరాశి చంద్రశేఖర్ పరిధిలోనే ఉంది.

Channel = వాగు / ప్రవాహం

Chemical Combination = రసాయనిక సంయోగం

Chemical preservatives = నిల్వచేసే రసాయనిక ద్రవ్యాలు.

Chemistry = రసాయన శాస్త్రం

Chemotaxonomy = రసాయనాధార వర్గీకరణ శాస్త్రం

Chicken pox = ఆటలమ్మ

Child convulsions = చంటిబిడ్డ గుణం (దీని ప్రధాన లక్షణం మూర్ఛ; ఫిట్స్)

China-rose = మందార

Chirographist = సాముద్రీకుడు

Chiromancy = సాముద్రీకం

Chlorochromatic maps = పంటల వివరణ పటాలు

Chlorophyll = పత్రహరితం

Chloroplast = హరితరేణువు

Cholum = జొన్నలు

Chorography = ప్రత్యేక భౌగోళశాస్త్రం (చిన్న చిన్న భూభాగాల వర్ణనకు టోలమీ పెట్టిన పేరిడి).

Chromatids = క్రోమోజోములోని దారాలను ఇలా అంటారు. చూడ్డానికి క్రోమోజోములూ, ఇవి ఒకే విధంగా ఉంటాయి.

Chromatin = క్రోమోజోముల్లోని పదార్థం.

Chromosomes = క్రోమోజోములు (సెల్ న్యూక్లియస్లో పలచని, పొడువాటి దారాల్లా ఉండే పదార్థాలు. జీవకణం చీలిపోయే ముందు మాత్రమే ఇవి తయారవుతాయి. మనిషి జీవకణాల న్యూక్లియస్లో ఉండే క్రోమోజోముల సంఖ్య 46. ఇవి సరిసంఖ్యలో ఉంటాయి.

Chromosphere = వర్ణవరణం (సూర్య వాతావరణం ఎర్రరేఖ ఉంటుంది కాబట్టి. దాన్ని “క్రోమోస్పియర్” అన్నారు. ఇది- ఫోటోస్పియర్కు ఎగువన ఉంటుంది).

Chronograph = లేఖన యంత్రం

Chronology = కాలపట్టిక

Chrysolite = చంద్రకాంతమణి

Chrystalline rock = స్ఫటికశిల

Cleatfrice / cleatfix = పుట్టుమచ్చ

Cilia = నూగు

Cinnamon = లవంగపట్ట / దాల్చినచెక్క

Circle = వృత్తం

Circle of illumination = వెలుతురు వృత్తం

Circuit = వలయం (విద్యుత్)

Circulatory system = రక్త ప్రసరణ మండలం

Cirques = ‘సిర్క్యూలు’ (లోయలు ప్రారంభమైన ప్రాంతంలో మంచుగడ్డ ఒరపిడివల్ల, చేతులకుర్చీ ఆకారంలో పల్లాలుగా ఏర్పడతాయి. వీటిని ఇలా అంటారు).

Cissus = నల్లేరు

Citron = దబ్బకాయ

Citrus species = నిమ్మ, నారింజ జాతులు

Citrus = నారింజ జాతి పండ్లు

Clairvoyance = “దివ్యదృష్టి” / జ్ఞానదృష్టి

Clearing-nut = చిల్లగింజ

Cliffs = నిట్రు వ కొండలు (తరంగాల ఒరపిడి వల్ల నిట్రంగా ఏర్పడినకొండలకు ఈ పేరు పెట్టారు).

Climate = శీతోష్ణస్థితి (కొన్ని సంవత్సరాల సగటు ఉష్ణోగ్రత, వాయుపీడనం, పవనాలు, వర్షపాతం వగైరా భౌతిక పరిస్థితులను తెలిపేది. మొత్తం జీవరాశిపైన ప్రభావం కలిగించే స్థితి ఇది).

Climatic regions = శీతోష్ణ ప్రాంతాలు

Clockwise = ప్రదక్షిణం (నవ్వం)

Cloud of gas = వాయుమేఘం

Clove = లవంగం

Clunch = సున్నపురాయి

Cluster-beans = గోరుచిక్కుడు

Coagulation = (కాగ్యులేషన్) రక్తం గడ్డ కట్టడం

Coastal plains = తీరమైదానాలు

Coastal waters = కోస్తా (Coast)కు 20 మైళ్ళ దూరందాకా వ్యాపించి ఉండే జలాలను ఇలా అంటారు.

Coces = చామ

Cockatoo = తురాయి చిలుక (నెత్తిపైన పింఛలా ఉంటుంది. ఈ చిలుక అస్త్రేలియాది).

Coefficient = గుణకం

Coherent = పరస్పరాన్వయం

Cohesive forces = బంధన శక్తులు

Coll = తీగచుట్ట

Colled = చుట్లు తిరిగిన

Coinage = నాణాల తయారీ

Coke = కారుబొగ్గు

Cold Body = శీతల వస్తువు / పదార్థం

Cold Currents = శీతల ప్రవాహాలు

Cold storage = శీతల కేంద్రం

Colon = పెద్దపేగు

Combustion = జ్వాల / మంట

Comet = తోకచుక్క

Common centre of gravity =

గరిమనాభి (భూమి, చంద్రుడు అనే రెండు గోళాలకు కేంద్రంగా ఉండే గరిమనాభి)

Communication = సందేశం / వర్తమానం
Communication network = వార్తా వాహక వ్యవస్థ
Compass = దిక్పాచి
Compass needle = దిక్పాచి
Compasses = వృత్తలేఖిని
Compounds = సంయోగాలు/సంయుక్త పదార్థాలు / వస్తువులు. (వివిధ ధాతువుల వల్ల లేదా మిశ్రమం వల్ల ఏర్పడే వస్తువులు ఇవి).
Compression = సంపీడనం
Compressor = సంపీడకం
Computer = ఫీడ్ చేసిన రకరకాల సమాచారాన్ని చకచకా లెక్కించి అందించే యంత్రం. A Computer processes data to give useful information at a high speed and accuracy. It is endowed with a main memory and auxiliary storage & communication devices.
Computer Technology = కంప్యూటర్ శాస్త్రం
Concentration or Condensation = సాంద్రీకరణం
Conceptual experiments = ఊహా ప్రయోగాలు.
Conduction = వాహకం
Conductivity = వాహకత్వం
Cone Shaped mountains = కోణాకార పర్వతాలు
Conical = శంఖాకారం
Conjunctivitis = కండ్లకలక
Consolidation = ఘనీభవనం
Constant = స్థిరం / స్థిరపరిమాణం / స్థిరమైన
Constant pressure cycle = స్థిరపీడనావృత్తి
Constant volume cycle = స్థిర అయతనావృత్తి
Constellation = నక్షత్ర రాశి (ఒక్కో నక్షత్రంలో ఎన్నో నక్షత్రాలుంటాయి).
Constellations = నక్షత్రరాసులు

Constipation = మలబద్ధకం
Contact metamorphism = స్పర్శరూపాంతరప్రా (శిలల సం॥)
Contagious diseases / Transmittable diseases = అంటువ్యాధులు
Continental glaciers = ధృవప్రాంతపు హిమానీనదాలు
Continental shelf = ఖండపు అంచు
Continental slope = ఖండతీరపు వాలు
Continental drift = భూఖండం కదలిక
Continental drifts = ఖండాలుచలనం
Continental shelf = ఖండతీరపు అంచు
Continental slope = నిర్లు ప్రదేశం
Contours = నిమోన్నత రేఖలు
Contours = నిమోన్నతాలు / నిమోన్నత రేఖలు
Contraction of Universe = విశ్వముకుశీకరణ
Contusion = బొప్పి
Convex = కుంభాకార
Convex mirror = కుంభాకార దర్పణం
Cool Temperate Zone = శీతల నమశీతోష్ణ మండలం.
Copernican theory = కోపర్నికన్ సిద్ధాంతం (భూమి ఇత్యాది గ్రహాలు సూర్యుని చుట్టూ పరిభ్రమిస్తున్నాయన్న సిద్ధాంతం).
Copulation = సంపర్కం
Copulatory organs = సంపర్కవయవాలు
Coral Islands = ప్రవాళ (పగడాల) ద్వీపాలు
Coral reefs = పగడాల దిబ్బలు (భిత్తికలు)
Core = ప్రధానభాగం : (కేంద్రభాగం) ఇందులో కొంత ఘన రూపంలోనూ, మరికొంత ద్రవరూపంలోనూ ఉంటుంది (Solid core + liquid core). దీన్ని “ప్లాస్టిక్ మాంటిల్” అని కూడా అంటారు.
Comea = శుక్ల మండలం (కన్నులో)
Corona = “కొరోనా” : కిరీటిక. (సూర్య వాతవరణంలో ఇతర పొరలకంటే పై పొరను ఇలా అంటారు. దీని అర్థం “కిరీటం”. విశ్వకవి టాగోర్ దీనికి “కిరీటిక” అని బెంగాలీలో పేరుపెట్టాడు. కాని

శాస్త్రవేత్త జార్జి గమోవ్ కు ఇది ముసలితనంలో ఐన్ స్టీన్ నెరవేసిన జుట్టులా కన్పించింది. మనం దీన్ని “ధవళ శిరోజం” అనుకోవచ్చు. కవి రామిరెడ్డిగారి ‘పలితకేశం’ లాంటిది! దీన్ని సూర్యగ్రహణ కాలంలో చూడవచ్చు).

Corpuscles (red) = ఎర్రరక్తకణాలు

Corpuscles (white) = తెల్లరక్తకణాలు

Corrosion = క్షయం / తుప్పుపట్టడం

Corundum = కురువిందం

Cosmic dust = విశ్వధూళి

Cosmic rays = విశ్వంతర కిరణాలు: ఇవి అతి శక్తివంతమైన అణ్వంతర శకలాలు. ఇవి రోదసి నుంచి భూమిని తాకుతూ ఉంటాయి. ఇవి భూమి వాతావరణంలో ఢీకొని రకరకాల స్వల్పశక్తి కిరణాలను విడుదల చేస్తాయి.

Cosmic evolution = విశ్వపరిణామం

Cosmology = విశ్వశాస్త్రం

Cosmonaut = వ్యోమగామి

Cosmos = ఖగోళం

Cotyledons = బీజదళాలు

Count-down = (కౌంట్ డౌన్) ప్రయోగ సంసిద్ధత: ప్రయోగానికి ముందు రోదసీ నౌకను లేదా వాహనాన్ని చుప్పగ తనిఖీ చేసి తుది క్షణ సంసిద్ధతలో అట్టిపెడతారు. (బ్రెమసు వెనక్కి సెట్ చేసుకొని ఆ క్రమంలో - 3, 2, 1 అలా క్షణాలు లెక్కిస్తూ పోవడం).

Cowage = దురదగొండి

Crab Nebula = క్రాబ్ నెబ్యూలా = నక్షత్రమేఘం (ఇది ఎండ్రకాయలా ఉంటుంది కనక ఇలా అన్నారు).

cranial nerves = మెదడు నాడులు

Craniology = కపాలశాస్త్రం

Cranium = కపాలం/పుర్రె

Crank Axle = వంపు ఇరుసు

Crank shaft = ఇరుసు కమ్మి

Crater = బిలం (గ్రహ శకలాలు అదాటున వచ్చి భూమిని తాకినప్పుడు ఏర్పడే పెద్ద రంధ్రం)

Crator = చపకం / పాత

Crest = (తరంగాల ఎత్తు) శృంగం

Crest gates = (క్రెస్ట్ గేట్లు) శిఖర ధ్వారాలు

Cricket = కీడురాయి / ఇలకోడి

Cricoid = గొంతునరం

Cro-Magnon = క్రో-మాగ్నాన్ మానవుడు (క్రో-మాగ్నాన్ ప్రాన్స్ లోని గుహలు.) శ్రీశ్రీ ‘దేశ చరిత్రలో’లో “హరప్పా, మొహంజదారో క్రో-మాగ్నాన్ గుహాముఖాల్లో... చారిత్రిక విభాత సంధ్యల మానవ కథ వికాసమెట్టింది” అని ప్రస్తావించాడు.

Crocus = కుంకుమ

Crop rotation = పంటమార్పిడి / మార్పి మార్పి పంట వేయడం.

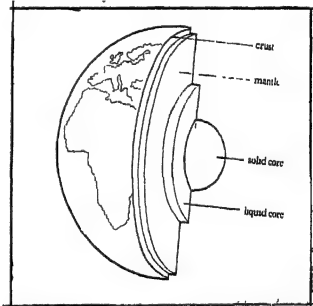
Cross pollinatio = పరపరాగ సంపర్కం

Croton = క్రోటన్ మొక్క / చెట్టు

Crucible = మూస

Crude oil = ముడిచమురు (పెట్రోలియం)

Crust = భూపటలం / భూమి బాహ్య పొర: ఈ భూఖండ పటలం సగటున 25 కిలోమీటర్ల మందంలో ఉంటుంది. కొన్నిచోట్ల ఈ మందం 50 కిలోమీటర్లదాకా ఉండొచ్చు. సముద్రపు పొర (Crust) 15 కిలోమీటర్ల మందం ఉంటుంది (ఐస్ ము చూడండి).



Cryogenics = ఆతి చల్లని వాతావరణంలో, పదార్థాల అధ్యయనానికి సంబంధించిన శాస్త్రం. (At temperatures nearing Absolute Zero i.e. - 273°C)

Cryptogram (graph) = గూఢలిపి

Crystal = స్ఫటికం

Crystalline = స్ఫటికాకృతి

Crystallization = స్ఫటికీకరణం

Crystallography - స్పృటిక శాస్త్రం
Cube - ఘన చతురస్రం / ఘనం
Cube-root - ఘనమూలం
Cubebs - తోకమిరియాల
Cultural Geography - సాంస్కృతిక భూగోళశాస్త్రం
Cumin - జీలకర్ర
Curcuma / Turmeric - పసుపు
Curie point - క్యూరీ బిందువు (మేడమ్ క్యూరీ సిద్ధాంతం ఆధారం)
Current electricity - ప్రవాహ విద్యుత్తు
Curry-leaf - కరివేపాకు
Curvature - వంపు / వంకర
Curvature of space - విశ్వవక్రీకరణ (విశ్వంలో స్థల-కాల సమవాయం వంపుతిరుగుతుందని, నూర్యుడు, నక్షత్రాల్లాంటి పెద్ద వస్తువుల దగ్గరలో కాంతి కిరణాల వక్రీకరణను ప్రత్యేకంగా దర్శించవచ్చునీ ఐన్స్టీన్ నిరూపించాడు. ఇలా పెద్ద ద్రవ్యరాశిగల గోళం వద్ద స్థలం ఇలా వంపు తిరగడాన్నే 'విశ్వవక్రీకరణ' అంటారు).
Curvature - వక్రత
Curve - వంపు / వక్రం
Curved surface - వక్రతలం
Cusp - పంటికొన
Cuss-cuss - వట్టివేళ్ళు
Custard apple - సీతాఫలం
Cut stone - మలచిన రాయి
Cybernetics - యంత్రభాషా శాస్త్రం; యంత్రానికి భాష అభ్యించిన వాడు మానవుడే. 'పశువు కొక్క భాష, నిసువు కొక్క భాష, మానవుడికి మాత్రం సంఖ్యాసంతపు పలుకుబళ్ళు' అన్నాడు మహాకవి. ఈ అనంత పలుకుబళ్ళతోనే మానవుడు మరమనిషిని (రోబోట్ వగైరా) కూడా అజరామరం చేస్తున్నాడు. మానవుడికి మానవ నిర్మిత యంత్రానికి ఉన్న సంబంధాన్ని వివరించే శాస్త్రమే సైబర్నెటిక్స్. దీనికి మూల పురుషుడు అమెరికన్ గణిత శాస్త్రవేత్త నార్మన్ వీనర్. ప్రపంచ ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రభావితం చేసిన ఇతని గ్రంథం

"సైబర్నెటిక్స్ ఆఫ్ కంట్రోల్ అండ్ కమ్యూనికేషన్". మానవుల విషయంలోగాని, జంతువులకు సంబంధించిగాని యావత్తు సమాచార నియంత్రణను వివరించే శాస్త్రాన్ని సైబర్నెటిక్స్ అని పిలవదలచానని స్పష్టం చేశాడు. గ్రీక్ భాషలో దీనికి (Cybernetics) చోదకుడు అని అర్థం. స్వయం చోదకమైనదల్లా 'అటోమేషన్' కిందికే వస్తుంది. కనుక స్వయంచాలిత యంత్రభాష 'సైబర్నెటిక్స్'. శంకృత్యుద్దకు, రాబోయ్కు, మానవ మేధస్సుకు, సమాజానికి మధ్య ఏర్పడిన అవినాభావ సంబంధాన్ని వివరించే శాస్త్రం ఇది. మానవ భాషపై ప్రభుత్వ సాధించిన యంత్రం మానవుని కంటే వేగతివేగంగా ఆ భాషను ప్రయోగంలోకి తెచ్చుకోగలుగుతుందని కొందరు శాస్త్రవేత్తల అంచనా. సైబర్నెటిక్స్ కు ప్రాణం సమాచారం. 1943 సంవత్సరాన్ని యంత్ర నియంత్రణ, సమాచార విజ్ఞాన శాస్త్ర చరిత్రలో ఒక మైలురాయిగా పరిగణిస్తారు. ఈ శతాబ్దం చివరి అర్థ శతాబ్దంలో కనిపెట్టిన మూడు గొప్ప పరిశోధనలలో సైబర్నెటిక్స్ ఒకటి. (మిగతా రెండు: అణుశక్తి విస్తోటనం, రోదసిని జయించడం). ఈ కొత్త విజ్ఞాన శాస్త్ర సమాచార విభాగం గురించి వీనర్ జోస్యాలూ పరిగణించదగిన ఆసక్తిదాయకమైన కొన్ని విషయాలు తెలిపాడు : "This new development (automation) has unfounded possibilities for good and for evil..... the future offers a very little hope for those who expect that our new Mechanical slaves (Computers or Robots etc) will offer us a world in which we may rest from thinking. Help us they may, but at the cost of supreme demand upon our honesty and intelligence. The world of the future will be an ever more demanding struggle against the limitations of our intelligence, not a comfortable hammock in which we can lie down to be waited upon

by our robot slaves”.

మానవ భావపై అధికారం సాధించిన యంత్రం మనిషి కంటే వేగంగా పనిచేసి కావలసిన సమాచారాన్ని క్షణాల్లో బోలెడంత గుప్పించగల్గుతుంది. ప్రసిద్ధ రచయిత అనబోల్ ఫ్రాన్స్ కు వచ్చిన సందిగ్ధావస్థే ఎవరికైనా రావచ్చు. ‘మీకు స్టేన్ గ్రాఫర్ గా ఉంటానండీ’ అని ఒకావిడ అనబోల్ కు చెబుతూ “షార్ట్ హ్యాండ్ లో నిమిషానికి 150 పదాలు డిక్టేషన్ తీసుకొంటాను” అన్న డట. దానిపై అనబోల్ “నీవు అంత స్పీడులో రాస్తే రాయొచ్చునేమోగాని తల్లీ, ఆ స్పీడుకు తగినన్ని మాటలు నేనెక్కడుంచి పట్టుకురాను” అన్నాడట. ఇంతకూ చెప్పాల్సివేదేమంటే ‘వేగం’ అన్నది ఫీడ్ చేసే ప్రోగ్రామ్ మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. అనంత పలుకుబళ్ళు అన్నీ నిక్షిప్తమై ఉండేది అక్కడే మరి!

Cyber porn (Infoporn) - ‘అశ్లీల విశ్వం’. అశ్లీలతా ప్రదర్శనకు సెక్స్ విజ్ఞాన దుర్వినియోగానికి కంప్యూటర్ యంత్రాన్ని వాడుకోవడాన్ని ఇలా అంటారు. అశ్లీల రచనలను, బొమ్మలను ‘పోర్నోగ్రఫీ’ అంటారు. దానికి సంబంధించిన కంప్యూటర్ సమాచారాన్ని సైబర్ పోర్నో / ఇన్ ఫో పోర్నో అంటారు. అదుపాజ్ఞలు లేని దీని ప్రభావం యువతమీద ఎంతగా ఉంటుందో అమెరికా నుంచి వచ్చిన వార్తను గమనించండి. ప్రపంచ వ్యాపితం గానే ఇది తల్లిదండ్రులకొక హెచ్చరికగా పరిగణించాలి:

LOUISVILLE (U.S.) June 12,

A 13-year-old girl thought to have been lured across the country through a computer network was picked up today in Hollywood by the Federal Bureau of Investigation (FBI). Ms. Tara Noble disappeared on May 30, from her suburban Louisville home about two months after getting a computer. Her parents believe she was drawn to California by someone she met through an online network. The FBI would not comment on the case but warned that it demonstrates the need for parents to provide oversight and guidance to their children in the use of computers. A search of

Ms. Tara’s room uncovered telephone numbers for people across the country whom she had met during dozens of hours chatting on computer networks and a series of sexually explicit images that had been transmitted through the computer’s modem.

Her parents also found E-mail between Ms. Tara and someone called George in San Francisco, including a message inviting her to stay with George’s parents.

Tara called the FBI in Los Angeles on Sunday and said she wanted to come home, according to Mr. V. Dave Kohl, FBI agent in charge for Kentucky.

In a similar case, a 16-year-old boy in San Francisco persuaded a 16-year-old boy from Washington state to visit him after they met through America online. The Washington youth was found safe at the San Francisco airport on June 4. The FBI is investigating both cases - AP. - “Hindu” 13th June (1995).

Cycle - ఆవృత్తి

Cyclone / Typhoon / storm / Tornado/ hurricane - తుఫాను / పెనుతుఫాను. దీనిని వివిధ ప్రాంతాల్లో వివిధ రకాలుగా పిలుస్తారు. భారతదేశంలో సైక్లోన్, అమెరికాలో హరికేన్, టార్నాడో, జపాన్ లో టైఫూన్ అని అంటారు.

Cylindrical - స్థూపాకారం

Cytochemistry - కణరసాయన శాస్త్రం

Cytogenetics - కణజన్యుశాస్త్రం

Cytology - జీవకణ శాస్త్రం

Cytoplasm - కణద్రవ్యం (కణంలోని కేంద్రం చుట్టూ ఉండే వదార్లం)

Cytosine - న్యూక్లిక్ యాసిడ్స్ లో ఉండే పిరిమిడిన్ బేస్. దీని ఫార్ములా $C_4 H_5 N_3 O$.

Cytotaxonomy - కణాధార వర్గీకరణ శాస్త్రం

Dactylology = హస్తసంజ్ఞాశాస్త్రం (మగవాళ్ళకు సంబంధించి)

Dandruff = చుండ్రు

Dark Continent = చీకటి ఖండం (వలస సామ్రాజ్యవాదులు ఆఫ్రికా ఖండానికి పెట్టిన తప్పుడు పేరు. ప్రపంచ నాగరికతకు జన్మనిచ్చిన తొలి ఖండాల్లో ఆఫ్రికా ఖండం ఒకటి).

Data = దత్తాంశాలు: 0-1 అంకెల రూపంలో ప్రసారమయ్యే సమాచారం (Any information usually sent in the form of binary bits).

Datura = ఉమ్మెత్త చెట్టు

Dead beat = హరాత్ స్తంభన

Deductive method = ప్రతిజ్ఞావాదం

Deep Sea plain = అగాధ సముద్రమైదానం.

Deep freeze = హిమీకరణ ప్రాంతం

Deeps = అగాధాలు

Defoliation = అకుశీత / ఆకులు రాల్చడం

Degradation = నిమ్నీకరణం (ఎత్తైన పర్యటం ఎత్తు తగ్గిపోవడం).

Dehydration = నిర్జలీకరణం (శరీరంలో లవణాలు కోల్పోయినప్పటి దశను ఇలా అంటారు.)

Delirium = అవాకులు / చిత్తభ్రమ / నన్నిపాతం = ఇసుకపర్ల

Density = పదార్థ సాంద్రత.

Deposition = నిక్షేపణం (శిథిలమైపోయిన శిలా పదార్థం తాను ఏర్పడిన చోటునే ఉండదు. గాలి నీరు, హిమానీనదాలు 'ఎరోజన్' వల్ల ఈ పదార్థం ఉన్నచోటునుంచి కదిలి తగిన వ్రదేశంలో ఉండిపోతుంది. దీనినే "నిక్షేపణం" అంటారు.

Depositional plains = ఒండ్రు (మట్టి) మైదానాలు

Deposits = నిక్షేపాలు/మట్టిపొరలు

Depression = వాయుగుండం

Descending node = సూర్య కక్ష్యను దాటి దక్షిణానికి పోతే డిసెండింగ్ నోడ్" అంటారు.

Dew-lap = గంగడేలు

Dew-worm = వానపాము

Diabetes - insipidus = అతిఘాతవ్యాధి

Diabetes - mellitus = మధుమేహం (పుండుపుడితే ఒకపట్నాన తగ్గదు)

Diagonal = కర్ణం

Diameter = వ్యాసం

Diaphoretics = స్వేదవర్ధకాలు

Diaphragm = ఉదర కోశానికి, ఛాతీ భాగానికి మధ్యఉన్న పొర

Diarroea = అతిసారవ్యాధి

Diastole = గుండె వ్యాకోచం

Die = ముద్ర / అచ్చు

Dietetics = ఆహార విధులు

Diffusion Velocity = విస్తరణ వేగం

Digit = సంఖ్యాస్థానం

Digital Computer = డిజిటల్ కంప్యూటర్

Digital data transmisslon = సంఖ్యా సమాచార ప్రసార వ్యవస్థ

Dioptre = సులోచన కొలమానం (కళ్ళద్వారా శక్తిని కొలిచే యూనిట్)

Dioptrics = కాంతి కిరణాలు

Diphtheria = సర్పివ్యాధి

Discs = బింబాలు

Divider = విభాగిని / విభజని

DNA Molecule = Deoxyribo Nucleic Acid. ఇది న్యూక్లిక్ యాసిడ్స్లో ఒక రకం. సెల్ న్యూక్లియస్లో ఉంటుంది. వారసత్వం తదితరాలన్నీ భద్రంగా ఉండేది ఈ డి.ఎన్.ఎ.లోనే.

Dock and Harbour construction = నౌకాశ్రయ నిర్మాణం

Dogma = సిద్ధాంతం

Dogmatic = పిడివాది

Dogmatism = పిడివాదం

Dolphin rise & Challenger rise = ఈ రెండూ ఉత్తర అట్లాంటిక్ సముద్రంలో ఏర్పడిన లోతైన లోయలు.

Dome type mountains = గోపుర పర్వతాలు
"Doppler Shift" = రోదసీ నౌక ప్రయాణ గతిని

కనిపెట్టి ఉండే విధానం. (The shift in frequency in which energy reaches receiver when the source is moving) ఉపగ్రహ మార్గాన్ని కనిపెట్టి ఉండడానికి (ట్రాకింగ్) ఈ పిస్ట్ను ఉపయోగిస్తారు.

Double planet = జంటగ్రహం / జమిలి గ్రహం

Double stars = జంటతారలు (విశ్వంలో అనంతభ్యాకంగా ఉన్న ఈలాంటి తారలకు “బైనరీస్” అని సాంకేతిక నామం).

Douche = పిచికారి

Drifts = ఉపరితల వాహనాలు (ఇవి నముద్రం పైభాగంలోనే ఏర్పడతాయి).

Drilling machines = తొలిచే యంత్రాలు

Drills = డ్రిల్లులు (తొలచడాలు) / బరమాలు

Dropsy = నంజా

Drug plants = మందు మొక్కలు

Drum-stick = మునగకాయ

Dry-ginger = శొంఠి

Ductility = తీగెలుగా సాగే గుణం / విస్తార్యత

Dust storm = ధూళి తుఫాను.

Dutch elm disease = “డచ్ఎల్మ్” తెగులు (చెట్లకు)

Dwarf stars = కుబ్జతారలు / చిన్న నక్షత్రాలు (నక్షత్రాల్లోరెండు రకాలున్నాయి. మనుమల్లో మొదలే - అజానుబాహు తారలు, మరుగుజ్జు తారలు అని).

Dwarfing = గిడసరి జబ్బు

Dye = రంగు / వర్ణ పదార్థం

Dye colours = అద్దకపు రంగులు

Dyeing = అద్దకం

Dykes = కందకాలు / ఇనుక కట్టలు

Dynamics = గతిశాస్త్రం

Dysentery = నీళ్ళ విరోచనాలు

Dysmenorrhea = రుతుస్థానంలో నొప్పి

Dyspepsia = అజీర్ణరోగం

Dysphagia = మింగలేకపోవడం

Dyspnoea = శ్వాసావరోధం

Dystocia = కష్ట ప్రసవం

E = mc² = శక్తి, పదార్థం ఒక్కటేనని నిరూపించిన ఐన్స్టీన్ సూత్రం. ‘E’ అంటే ఎనర్జీ, ‘m’ అంటే ద్రవ్య రాశి, ‘c’ అంటే కాంతి వేగం. అటంబాంబు తయారీలో ఈ సూత్రమే పనికొచ్చింది. మానవాళి శ్రేయస్సుకు మాత్రమే శక్తిని వినియోగిద్దామని కలలుగన్న ఐన్స్టీన్ తన సూత్రం మానవ వినాశానికి వినియోగించుకోడాన్ని ఎవరించుకొని ఎంతగానో దురవేల్చాడు. ఇది అపారమైన శక్తి విడుదల కావడానికి ఉపకరించే సూత్రం. ద్రవ్యరాశిని కాంతి వేగం స్క్వేర్ తో హెచ్చిస్తే వచ్చే యూనిట్ల సంఖ్య ఆ పదార్థ శక్తికి సరిసమానం అంటారు.

Earth Station = భూ పరిశోధనా కేంద్రం: ఉపగ్రహంతో అనుక్షణ సంబంధాలు పెట్టుకొనేందుకు యాంటెనాలు, ఇతర పరికరాలు ఉన్న భూకేంద్రం.

Earthquake = భూకంపం: రిక్టర్ స్కేలు రీడింగ్ కు, జన సమ్మర్థంగా ఉన్న ప్రాంతాల్లో భూకంపం కల్గించే నష్టానికి మధ్యనున్న సంబంధం ఇలా ఉంటుంది:-
- రిక్టర్ స్కేలుపైన ప్రకంపనం తీవ్రత 3.5 పాయింట్లు ఉంటే కలిగేనష్టం స్వల్పం.

- అదే రిక్టర్ స్కేల్ 4కు చేరుకుంటే ఒక మోస్తరు నష్టం వాటిల్లుతుంది.

- రిక్టర్ స్కేల్ 5కు చేరితే తగు మాత్రపు నష్టం జరుగుతుంది.

- రిక్టర్ స్కేల్ 6కు చేరితే భూకంపం వల్ల తీవ్ర నష్టం సంభవిస్తుంది.

- స్కేల్ 7కి చేరితే భూకంపం వల్ల విస్తారమైన ప్రాంతంలో భారీ నష్టాలు ఉంటాయి.

- స్కేల్ 8కి చేరినప్పుడు అది పెను భూకంపం కిందలెక్క. అపారమైన నష్టాలు వాటిల్లుతాయి.

Eastern Elongation = (సూర్యుని) తూర్పుకొన **Ecliptic** = గ్రహణ సామీప్యం (చంద్రుడు సూర్యకక్ష్య సమీపానికి వెళ్ళి గ్రహణస్థితిని దగ్గరలో తప్పించుకోవడం)

Economic geography = ఆర్థిక భూగోళ శాస్త్రం (వివిధ ప్రాంతాలలోని వృత్తులు, వస్త్రాత్పత్తి వ్యవస్థలకూ భౌతిక పరిస్థితులకూ మధ్య ఉన్న సంబంధాన్నీ, ప్రాంతీయ వ్యత్యాసాలనూ వివరించే శాస్త్రం)

Eczema = గజ్జి / కర్పాణి

Eddies = నుదులు

Efferent nerves - చలన నాడులు

Efflorescent - పుష్పించిన

Egg cells - అండ జీవకణాలు

Egg shell - గుడ్డు పెంకు

Egret - తెల్లకొంగ

Electric spark - విద్యుత్ రవ్వ (స్ఫులింగం)

Electrical pulse - విద్యుత్ స్పందం

Electrification - విద్యుదీకరణం

Electrocution - విద్యుదాఘాతంతో చంపడం

Electromagnet - విద్యుదయస్కాంతం

Electromagnetic field - విద్యుత్ అయస్కాంత కేంద్రం / క్షేత్రం.

Electromagnetic waves - విద్యుదయస్కాంత తరంగాలు

Electron Shells - ఎలక్ట్రాన్ కక్ష్యలు

Electron - అణియ

Electrostatic Repulsion - విద్యుత్చిరస్కార శక్తులు

Elementary particles - మూల కణాలు

Elements - ధాతువులు (ప్రకృతిలో లభించే మూల ధాతువులు 92 అయితే కృత్రిమంగా ఏర్పడేవి వేలు, లక్షలు. రసాయనిక సంయోగం వల్ల ఏర్పడేవి కృత్రిమ ధాతువులు (హైడ్రోజన్, ఆక్సిజన్, హీలియం లాంటివి) / మూలద్రవ్యాలు.

Elephant-apple - వెలగకాయ

Elephantiasis - బూ(బో)దకాలు

Ellipse - సూర్యునిచుట్టూ గ్రహాలు పరిభ్రమించే కక్ష్యను (as described by planets) ఇలా అంటారు. (మరో సందర్భంలో దీర్ఘవృత్తాకారాన్ని ఇలా అంటారు).

Elliptical orbits - దీర్ఘ వృత్తాకార కక్ష్యలు

Embryo - పిండకోశం

Embryogeny - పిండాభివృద్ధి

Embryology - పిండోత్పత్తి శాస్త్రం

Endocardium - గుండెలోపలి పొర

Endocarp - అంతఃకవచం

Endoderm / endodermis - లోపలి చర్మం

Energy - శక్తి

Energy (kinetic) - చలన శక్తి

Energy (potential) - అచల శక్తి

Entomology - కీటక శాస్త్రం

Ephemera - ఒక్కరోజు మాత్రమే బతికి ఉండే పురుగులు

Ephemeris time - పంచాంగ కాలం

Epicarp - బాహ్య కవచం

Epicene / (Bisexual) - స్త్రీ, పురుష లక్షణములు రెండూ ఉన్న వ్యక్తి.

Epicentre - భూకంపన కేంద్రం

Epidemic - సర్వవ్యాపిత వ్యాధి / బహుళవ్యాపక వ్యాధి

Epidermis - బాహ్య చర్మం

Ephellion - దూరంగా జరగడం

Epilepsy - అపస్మారం / మూర్చ

Eplithermal - అల్పశాపం

Equation - సమీకరణం

Equator - గురుమధ్యరేఖ. ('గురుడు' సౌర గ్రహాలన్నింటిలోకి పెద్దవాడు. కనుకనే 'అపర సూర్యుడు' అన్నారు) / భూమధ్యరేఖ

Equatorial calms - భూమధ్యరేఖా ప్రశాంత మండలం.

Equatorial region - భూమధ్య రేఖామండలం.

Equilibrium - సమతౌల్యం / స్థిరత్వం

Erect-apeman - కోతి మనిషి (నిటారుగా నిలబడే కోతిని పోలిన మనిషి) - మరో పేరు "పితకాంక్రోపన్ ఎరెక్టస్". నరనానరం అన్నమాట.

Erosion - అరుగుదల / కోసుకుపోవడం (నదికట్టలు, భూమి నం||)

Erosion hills - ఒరపిడి వల్ల ఏర్పడిన కొండలు

Erosion Plains - ఒరపిడి వల్ల ఏర్పడే మైదానాలు

Erotomania - మదపిచ్చి

Erythema - దద్దురు

Escape velocity - పలాయన వేగం; ఉపరితల గురుత్వాకర్షణ శక్తిని తప్పించుకొని పోగల వస్తువుకు అవసరమైన వేగాన్ని ఇలా అంటారు.

Esophagus - అన్నవాహిక

Estuary - నీటికయ్య (డెల్టాలు - మైదాన ప్రాంతాలు - లేని నదీ ముఖద్వారాన్ని ఇలా అంటారు). సంగమ స్థలం / నదీముఖం

Ether - సూక్ష్మ పదార్థం ("కేవల స్థలాని"కి కొన్ని వస్తుగుణాలను అపొదించడానికి కొందరు శాస్త్రజ్ఞులు ప్రయత్నించారు. శూన్యంలో ఇలాంటి సూక్ష్మాతి సూక్ష్మ పదార్థం ఉందని ఊహించి అలా ప్రచారం చేశారు. శూన్య స్థలంలో భూమి ఉధృలో తిరుగుతుందని, ఉధర్ లేకపోతే కాంతి ప్రయాణించదనీ ప్రచారం చేశారు. కాని ఈ సిద్ధాంతం రుజువు కాలేదు. ఐన్‌స్టీన్ ప్రకారం 'ఉధర్' లేదు. అది కల్పన అన్నాడు. దేవుడికి అస్త్రీత్యం లేనట్టే దీనికి లేదని తెగేసి చెప్పాడు. దీన్ని తన విశిష్ట సాపేక్ష సిద్ధాంతంతో - స్పెషల్ థీరీ ఆఫ్ రిలెటివిటీతో - తోసిపుచ్చాడు.

Etymology - రోగ కారణ శాస్త్రం

Etymology - శబ్దవ్యుత్పత్తి శాస్త్రం

Eugenics - మర్మశాస్త్రం

Euthanasia - ఐచ్ఛిక మరణం (భీష్మవాంఛ): రోగి బాధ భరించలేనప్పుడు రోగి కోరిక ప్రకారం సుఖ మరణానికి తగిన మందులు వాడడాన్ని ఇలా అంటారు. ఈ సమస్య వివాదాస్పదంగా తయారైనా ఇప్పుడిప్పుడూ అనేక దేశాలలో ఈ చైద్యాన్ని అనుమతిస్తున్నారు. శాసన సమ్మతం, న్యాయశాస్త్ర సమ్మతం చేస్తున్నారు.

Evaporation - బాష్పీకరణం (అవిరికావడం)

Evolution theory of Universe - విశ్వ పరిణామవాదం

Evolution - పరిణామం

Evolution of life - జీవపరిణామ వాదం

Excavation - తవ్వకం/ఖననం

Expansion of Universe - విశ్వ విస్తరణ

Exploration - అన్వేషణ

Explorers - (భూగోళ) పరిశోధకులు

Explosion - ప్రస్ఫోటనం / విస్ఫోటనం

Extrusive rocks or Volcanic rocks -

ఉధ్రమ శిలలు / అగ్ని వర్షక శిలలు (శిలాద్రవం భూ ఉపరితలం పైకి వచ్చి చల్లారిన తర్వాత ఘనీభవించి

ఏర్పడే శిలలను ఇలా అంటారు).

Eye of the cyclone - తుపాను కేంద్రం / చక్రవాత కేంద్రం

Facial paralysis - ముఖవాతం (పక్షపాతం)

Facsimile - యదార్థపత్రం / చిత్రం; ఒక దాక్యుమెంటుగాని లేదా ఒక బొమ్మనుగాని అచ్చు అలాగే కాపీచేసి దూర ప్రాంతాలకు బట్టాడా చేసే సాంకేతిక చిట్టాను 'ఫాసిమైల్' అంటారు. (Technique to reproduce an exact copy) లిఖిత పత్రాన్ని ఒక బోటునుంచి మరో బోటుకి ఫాక్స్ సహాయంతో అతి స్వల్ప వ్యవధిలో పంపవచ్చు.

Factor - కారణాంకం

Faeces - మలం

Falling star / shooting star - రాలేచుక్క

Fan leaf disease - వినసకర్ర అకు తెగులు

Fascicles - గుత్తులు

Fatalism - దైవికవాదం

Fatty oils - కొవ్వు నూనెలు

Feeder roots - నీటిని పీల్చుకునే వేళ్ళు

Fermentation - పులియబెట్టడం

Fertile crescent - "సారవంతపు నెలవంక" (మొసపోటోమియా మైదానాలకు ఇదో మారు పేరు).

Fertile lands - సారవంతమైన భూములు

Fertilization - ఫలదీకరణం

Fibre glass - నారగాజు

Fibre synthetics - కృత్రిమ దారాలు

Fibre-reinforced plastics - ఫ్లాస్టిక్ వస్తువు మిశ్రమ పదార్థం. గ్లాస్ (గాజు) లాంటి పదార్థాల తీగెలను ప్లాస్టిక్ పదార్థానికి కలిపి ఈ ఫ్లాస్టిక్ వస్తువును చెక్కు చెదరని గట్టి వస్తువుగా మలుస్తారు.

Field study - క్షేత్ర పరిశోధన

Filtration - వడపోత

Fission - విచ్ఛేదనం (అణువిచ్ఛేదనం) / విచ్ఛిత్తి

Fissure - పగులు

Fixed stars - స్థిరతారలు (తారలు కదులుతున్నట్లు కనబడవు కాబట్టి).

Flares - జ్వాలలు (సూర్యబింబంపై ఉన్నట్లుండి ఒక్కొక్కప్పుడు కనిపించే వెలుగులు)

Flash flood - ఆకస్మిక వరద (నదు). ఇది భారీ వర్షాల వల్లనేగాక, భారీ ఎత్తున హిమపాతం కరిగిపోయినందువల్ల కూడా వస్తుంది.

Flatulence - కడుపుబ్బరం

Flint - చెకుముకురాయి

Flora and Fauna - వృక్షజాలం, జంతుజాలం

Fluorescence - స్ఫోరకత / కాంతి

Flying Saucers - ఎగిరే పాళాలు (ఇతర గ్రహాలలో ప్రాణీకోటి ఉందని ఊహించి, నిరాధారంగా ప్రచారంలోకి తెచ్చిపెట్టిన వస్తువులివి. అమెరికన్ నిపుణుల కమిటీ ఇవి బూటకం అని స్పష్టం చేసింది. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం తరువాత వచ్చినవని ప్రచారం ఇది.

Foetus - పిండం

Fold mountains - ముడుత పర్వతాలు (ఉదా: అలెగ్సా మడతలుబడి విశాలంగా వ్యాపించిన ఆల్ప్స్, హిమాలయ పర్వతాలు).

Foot & mouth disease - గాళ్ళరోగం

Forceps - శ్రావణి

Fossil - శిలాస్థి (శిలాజం)

Fraction - భిన్నం / భాగం

Freezing - ఘనీభవనం

Freezing point - ఘనీభవ స్థాయి

Freezing drizzle - మంచుతుఫాను (ice storm)కు ఇది మరో పేరు.

Frequency - తరచుగా రావడం / పోనఃపున్యం

Friction - ఒరిపిడి

Frith / flith - చిన్న సముద్రశాఖ

Frontal bone - లలాటాస్థి

Frost (or) dew - పొగమంచు

Fulcrum - ఆధారం (ఉదా: శ్రావం)

Functional disease - ఇంద్రియ వ్యాపార లోపం వల్ల వచ్చే వ్యాధి.

Fungal spores - శిలీంధ్ర జీవబీజాలు

Fungi - శిలీంధ్రాలు

Fungicide - శిలీంధ్ర నాశకం

Fusion - సంయోగం (అణుగర్భ సంయోగం)

G.C.M. - గరిష్ట సామాన్య ప్రమాణం (Greatest Common Measure).

Gale - ఉదురుగాలి (గంటకు 39-54 మైళ్ళ వేగం).

Gall - చేదు

Gall-bladder - పిత్తాశయం

Gameetes - గ్యామేట్స్ (చెరినగంగా చీలే స్త్రీ పురుషజీవకణాలను ఇలా అంటారు.) / సంతానకణాలు.

Gamma rays - 'గామా' కిరణాలు. అణుగర్భం విచ్చిత్తి సమయంలో వెలువడే మరో కిరణ శక్తలం.

Gangrene - మాంసాన్ని కుళ్ళజేసే వుండు

Garden radish - ముల్లంగి

Garlic - వెల్లుల్లి

Gaseous fuel - వాయు రూపంలో ఇంధనం

Gases - వాయువదార్థాలు

Gene - జన్యువు

Genealogy - వంశ చరిత్ర

General Geography - సామాన్య భూగోళ శాస్త్రం

Genes - (జీన్స్) = వారసత్వ లక్షణాలు నిక్షిప్తమై ఉన్న అరలు, పొరలు. ఇవి డి.ఎన్.ఎ. మోలిక్యుల్స్ తోనే తయారవుతూంటాయి.

Genesis rocks - జనక శిలలు

Genetic code - జన్యు లక్షణపేటిక.

Genetic characters - జన్యు లక్షణాలు

Genetic factors - వంశపారంపర్య దోషాలు

Genetics - అనువంశిక లక్షణ శాస్త్రం

Genital diseases - జననేంద్రియ రోగాలు

Genome - (జినోమి) = జన్యుకణరాశి : క్రోమోజోమ్స్ లో నిక్షిప్తమై ఉండే అన్ని జన్యు కణాలను కలిపి ఇలా అంటారు. తల్లిదండ్రులనుంచి ఈ కణరాశి వారి సంతానానికి వారసత్వంగా సంక్రమిస్తుంది.

Genus - ఒకేరకం పోలికలున్న జాతి.

Geo technology - భూసాంకేతిక శాస్త్రం

Geo-Morphology - భూమి ఉపరితల చైనర్గిక స్వరూప పరిణామ శాస్త్రం

Geochemistry - భూరసాయనిక శాస్త్రం
Geographical Determinism - జీవన నిర్ణయ నిర్దాంతం (మానవుడి నివాసం, జీవిత విధానం ప్రత్యక్షంగాని పరోక్షంగాని అతడు నివసించే పరిసరాల ప్రభావంపై ఆధారపడి ఉంటుందన్న సిద్ధాంతం).
Geological cycle - భూతత్వ ఆవృత్తి
Geology - భూగర్భ (భూతత్వ) శాస్త్రం
Geomagnetic field - భూ అయస్కాంత క్షేత్రం
Geomorphologist - భూమి ఉపరితల పరిణామ శాస్త్రవేత్త
Geophysics - భూ భౌతిక శాస్త్రం
Geotectonics - శిలావరణగతిశాస్త్రం
Geotropism - భూమ్యాకర్షణ ప్రకారం చెట్లు పెరగడం
Germicide - క్రిమినాశకం
Germination - మొలకెత్తడం(విత్తనాలు)
Germplasm - బీజ పదార్థం
Gestation period - పిండాభివృద్ధి దశ
Giant stars - మహాకారలు
Giga Hertz (GHz) - గీగాహెర్ట్ : విద్యుదయస్కాంత / కాంతి తరంగాల ప్రీక్యెన్సీ కొలమానాన్ని ఇలా అంటారు. రోదసీ నౌక మేగాన్ని పుంజుకొంటున్నప్పుడు అందులో వ్యోమగామిపైగాని, వాహనంపైగాని ఉండే పీడనను గణించడానికి ఈ కొలమానాన్ని వినియోగిస్తారు.
Gills - మొప్పలు (చేపలవి)
Glacial age - మంచుయుగం
Glaciation - హిమ ప్రళయం
Glacier - భూమిమీద పెద్దఎత్తున పేరుకుపోయిన మంచు / హిమానీనదాలు
Glass fibre - గాజునార
Glaucoma - (కనుగ్రుడ్డు పాడవడం వల్ల కలిగే) దృష్టిలోపం
Global Internet - విశ్వ సమాచార వ్యవస్థ
Globule - గోళక
GMT - (గ్రీనిచ్ మీన్ టైమ్) = గ్రీన్విచ్ కాలమానం:

లండన్ పట్టణానికి దగ్గరలో గ్రీనిచ్ అనే ప్రాంతం ఉంది. ప్రసిద్ధ ఖగోళ పరిశోధనా కేంద్రం ఇక్కడనే ఉంది. ఇది ప్రపంచ కాలమానానికి గురు కేంద్రం(!). ఈ కేంద్రం మీదుగా గీసిన ఊహారేఖ రేఖాంశం (మధ్యాహ్నరేఖ). ఇదే ప్రామాణిక రేఖాంశం. దీనిని (జీరో) 0° రేఖాంశం లేదా గ్రీనిచ్ రేఖాంశం (గ్రీనిచ్ మెరిడియన్) అంటారు. ఉత్తర - దక్షిణ ధ్రువాలకు సరిసమాన దూరంలో భూమిపైన ఉన్న బిందువును కలుపుతూ గీసిన ఊహారేఖను భూమధ్యరేఖ (ఈక్వేటర్) అన్నారు. దీనినే 0° అక్షాంశం అని కూడా అంటారు. ఈ రేఖ భూమిని రెండు అర్థ గోళాలుగా విభజిస్తుంది. ఒకటి రేఖకు ఉత్తరాన ఉన్న అర్థభాగం ఉత్తరార్ధ గోళం, రెండు - దక్షిణ భాగానికి దక్షిణార్ధగోళం. అలాగే ఉత్తర-దక్షిణ ధ్రువాలను కలుపుతూ భూమి ఉపరితలంపైన గీసిన ఊహారేఖలను రేఖాంశాలు అంటారు. ఈ రేఖపై అన్ని ప్రాంతాలలోనూ ఒకేసారి మిట్టమధ్యాహ్నం అవుతుంది. కనుక వాటన్నింటికీ మధ్యాహ్నమే. వీటిని మధ్యాహ్నరేఖలని కూడా (మెరిడియన్స్) అంటారు. అయితే స్థిరత్వం ఉన్న ధ్రువాలకు సరిసమాన దూరంలో ఉన్న భూమధ్యరేఖలాగే ఈ మధ్యాహ్నరేఖలకు కూడా ఎక్కడో ఒకచోట మొదలయితూ ఉండాలి కదా! ఆ ప్రారంభరేఖను గ్రీనిచ్(1884)లో ఎన్నుకున్నారు. ఈ గ్రీనిచ్ రేఖకు తూర్పున 180° దాకా 180 తూర్పు రేఖాంశాలున్నాయి. పశ్చిమంగా 180° వరకూ 180 పశ్చిమ రేఖాంశాలున్నాయి. గ్రీనిచ్ రేఖాంశంలానే వీటిలో కూడా ఒక ప్రధాన రేఖాంశం ఉంది. 180° రేఖాంశానికి ఒకవైపున తూర్పురేఖాంశాలు, ఇంకొకవైపున పశ్చిమ రేఖాంశాలు ఉన్నాయి. భూమి తన అక్షంపైన ఒకసారి పరిభ్రమించడానికి 24 గంటలు పడుతుంది. కాబట్టి భూమి గంటకు $360^\circ / (180 + 180) / 24 = 15^\circ$ తిరుగుతుంది. కనుక భూమి 1° తిరగడానికి 60 నిమిషాలు / 15 = 4 నిమిషాలు పడుతుంది. అందువల్ల గ్రీనిచ్ రేఖాంశాన్ని ముఖ్య రేఖాంశంగా పరిగణించినప్పుడు ఈ రేఖనుంచి తూర్పునకు జరిగిన కొద్దీ డిగ్రీకి 4 నిమిషాలు చొప్పున కాలం పెరుగుతూంటుంది. ఒక్క రేఖాంశంపై పగలు నూర్చుకుంటే నడినెత్తికి చేరినప్పుడు 12 గంటలు (మధ్యాహ్నం)గా భావించి నిర్ణయించిన కాలాన్ని స్థానిక

కాలం (లోకల్ టైమ్) అంటారు. ఇలా ఏ దేశానికా దేశానికి లేదా ప్రాంతానికి ఒక ప్రామాణిక రేఖాంశం నిర్ణయించుకుంటారు. ఆరేఖాంశంపై ఉన్న స్థానిక కాలాన్ని ఆ ప్రాంతం మొత్తానికి ప్రామాణిక కాలం (స్టాండర్డ్ టైమ్)గా పరిగణిస్తారు. ప్రపంచానికంతకూ గ్రీనిచ్ స్థానిక కాలాన్నే ప్రామాణిక కాలమానంగా వాడుతున్నారు. (Greenwich Standard Time) దీనిని ఆధారం చేసుకొని అన్ని దేశాల రేఖాంశాలపైన ప్రామాణిక కాలాన్ని నిర్ణయిస్తారు. బ్రిటీష్ ప్రమాణాల (యూరోపియన్ల) ప్రకారం 180° తూర్పు రేఖాంశంపైన నూరుగడు నడినెత్తికి చేరినప్పుడు రోజు ప్రారంభం అవుతుంది. అప్పుడు గ్రీనిచ్ రేఖాంశంపైన రాత్రి 12 గంటలవుతుంది. కనుకనే ఇంగ్లండ్లో రాత్రి 12 గంటలకు రోజు మొదలవుతుంది. భారతీయ సంప్రదాయం ప్రకారం సూర్యోదయంతో రోజు ప్రారంభమై మరునాటి రోజు అదే కాలానికి ముగుస్తుంది. (బ్రిటీష్ పాలనలో ఉన్న దేశం బ్రిటన్ సంప్రదాయాన్ని అనుసరించడం వల్ల రోజును రాత్రి 12 గంటలనుంచి లెక్కగడుతూ వచ్చారు). కనుక మన దేశ ప్రామాణిక రేఖాంశం ప్రకారం నిర్ణయించే కాలాన్ని (గ్రీనిచ్ తో పోల్చుకొని) “భారత స్థానిక కాలమానం ప్రకారం” అని అనువర్తించుకొంటూ ఉంటాం.

Gorge - వాగుచాలు

Gorges or Canyons - అగాధాలు: ఇరుకైన లోతైన నదీలోయలు (ఉదా: గంగ, బ్రహ్మపుత్రలోయలు / కొలరెడోలోని గ్రాండ్ కేనియన్స్ / కృష్ణా నదికి శ్రీశైలం వద్ద గోర్తి.)

Gourd (bottle) - సొరకాయ

Gourd (snake) - పొట్టకాయ

Gradation - శ్రేణుమానగత చర్య

Grafting - అంటుకట్టడం

Granite - తెల్లశానపు రాలు

Granules - గుళికలు

Graphs - రేఖాచిత్రాలు / గ్రాఫులు

Grasshopper disease - మిడత తెగులు

Gravity - గురుత్వాకర్షణ శక్తి

Great circles - పెద్ద వర్తులాలు

Green algae - హరిత శైవలాలు

Grooves - గాడులు

Guanine- (గ్యూనిన్): న్యూక్లియోటైడ్స్లో ఉండే 4 రకాల నైట్రోజనన్ బేస్లలో ఇది ఒకటి. దీని సూత్రం $C_5 H_5 N_5 O$.

Guinea pig - సీమ పందికొక్కు (మనిషిని శస్త్ర ప్రయోగానికి వినియోగించినప్పుడు కూడా అతన్ని ఇలా అంటారు).

Gulf - సింధుశాఖ

Gulls - నముద్రపు కొంగలు

Gynaecology (gynecology) - స్త్రీ రోగ శాస్త్రం

Gynoeclium - అండకోశం

Gyroscope - (గ్రైరోస్కోప్) = చోడక పరికరం. "A guidance system, consisting of a rapidly spinning wheel suspended in a special frame. The axis of rotation remains the same, irrespective of the frame's movement".

H-Bomb - హైడ్రోజన్ (ఉదజని) బాంబు

Haemoglobin - హెమోగ్లోబిన్ రక్తంలో ఎర్రకణాలకు రంగుఇచ్చే పదార్థం.

Haemophysis - దగ్గులో రక్తం కక్కడం

Haemorrhage - రక్తస్రావం (రక్తనాళాలు చిట్టిపోవడం)

Halley's Comet - హేలీ తోకచుక్క. దీన్ని కనిపెట్టినవాడు ఎడ్మండ్ హేలీ. ఇది 76 ఏళ్ళకొకసారి భూమికి దగ్గరగా వస్తుందని చెప్పాడు. 1910 మేలో వచ్చిన గొప్ప తోకచుక్కను చూచినవాడు గురజాడ. మళ్ళీ 76 ఏళ్ళకు వస్తుందన్నాడు. అలాగే 1986లో భూలోకానికి దగ్గరగా వచ్చింది తోకచుక్క. మూడ విశ్వాసాలనుంచి జాతిని ఏముక్తం చేసే కృషిలో గురజాడ తోకచుక్కవల్ల కీడు మూడుతుందన్న మూఢ విశ్వాసాన్ని పటాపంచలు చేస్తూ ప్రజలకు ధైర్యమిస్తూ ఆ చుక్కను మన ఇంటికి వస్తున్న “దురబంధువు”గా భావించి ఆహ్వానించాడు. తోకచుక్కను సంఘ

సంస్కరణోద్యమానికి పతాకంగా ఎంచుకుంటానని మొండికెత్తి విజ్ఞాన కాంతులు పంచిపెట్టాడు.)

Halley's Magnetic Chart - అయస్కాంత పటం (17వ శతాబ్దంలో హేలి అనే ఇంగ్లీషు పట చిత్రకారుడు సిద్ధపరిచిన పటం)

Halogens - లవణజన్యాలు

Harbour - నౌకాశ్రయం

Hatching - పొదగడం

Headward - (ప్రవాహానికి) శీర్షదిశ.

Helium - ఒక వాయువు. మూలధాతువులలో ఇదొకటి.

Hemisphere - గోళార్థం

Henotheism - అద్వితీయేశ్వర మతం

Hepatic - కాలేయ సంబంధమైన

Hepatitis - కామెర్ల వ్యాధి (Jaundice)

Herbivore - మొక్కలనుభుజించే ప్రాణులు / మూలికాహారి

Herbivorous animals - ఆకు, అలమూ తిని బతికే జంతువులు

Hereditary (Inherited) - అనువంశికం / వంశానుగతం

Heredity - వంశపారంపర్యం

Hemia - పరిబీర్ణం

Herpes - బొబ్బలు

Herpetology - సరీసృప (పాకే) జంతుశాస్త్రం

Hertz (Hz) - ఆల్బర్ట్ సెర్నింగ్ కరెంట్ ఫ్రీక్వెన్సీ కొలత: దీనిని సైకిల్స్ లో గణిస్తారు. (Cycles per second (C/s), name after Heinrich Hertz). మనదేశంలో ఎ.సి. సప్లై ఫ్రీక్వెన్సీ 50 హెర్ట్.

Heterogeneous - సంగత

Hexagon - షట్కోణం (ఆరు కోణాలుగలది) షడ్భుజం.

Hiccough - ఎక్కిళ్ళు రోగం

High Frequency (HF) - 3-30 మెగా హెర్ట్

High mean temperature - సగటు హెచ్చు ఉష్ణోగ్రత

High pressure - అధిక పీడనం.

High pressure belt - అధిక పీడన ప్రాంతం (మేఖల)

High water - పూట నీటిమట్టం

Hightide - పోటు నీటిమట్టం

Histochemistry - కణజాల రసాయన శాస్త్రం

Histology - నూళ్ళు శరీర శాస్త్రం

Historical geography - చారిత్రక భూగోళ శాస్త్రం (చరిత్రకు దాన్ని ప్రభావితం చేసే భౌగోళిక పరిస్థితులకు మధ్య సంబంధాన్ని వివరించే శాస్త్రం. మారుతున్న రాజకీయ సరిహద్దులను కూడా ఇది స్పృశిస్తుంది).

Hog-plum - మారేడు పండు

Hologram - త్రి-డై మెన్షనల్ బొమ్మను నిర్మించటానికి ఉపయోగించే సాధనం

Holophytic nutrition - కేవల వృక్షాహారం

Holozoic nutrition - కేవల జంత్వాహారం

Homo - మానవుడు

Homo sapiens - మానవజాతి

Homogeneous - సజాతీయం

Homologous - సమజాతీయం

Horizontal - క్షితిజ సమానాంతరం

Hormones - పోషక ద్రవ్యాలు

Horse power - అశ్వశక్తి (మోటార్ రేటింగును హార్స్ పవర్ లో గణిస్తారు. 1 హెచ్.పి. = 746 'వాట్ల' శక్తి. (ఇది యంత్రశక్తికి కొలమానం).

Hot or tropical Zone - ఉష్ణమండలం

Human Geography - మానవపరమైన భూగోళ శాస్త్రం

Humidity - (గాలిలో) తేమ/చెమ్మ

Humus - ఆకు పెంటి

Hydraulics - జలశక్తి శాస్త్రం

Hydrocele - బుడ్డ (పురుషునికి వచ్చేది)

Hydroelectric - జల విద్యుత్ సంబంధమైన

Hydrogen - ఉదజని వాయువు : మరో మూలధాతువు. విశ్వంలో ఉండేది ఎక్కువపాలు ఇదే.

Hydrogenation - ఉదజనికరణం

Hydrology - జలశాస్త్రం

Hydrolysis - జల విశ్లేషణ

Hydrophobia - జలభీతి /పిచ్చికుక్క కాటువల్ల పుట్టే వ్యాధి

Hydrophone - జలాంతర్గత ధ్వనుల్ని రికార్డు చేసే పరికరం

Hydrophytes - జలవృక్షాలు

Hydrosphere - జలావరణం

Hydrostatics = జలస్థితి శాస్త్రం

Hyena - సింహగి

Hypothermal - అల్పశాపం

Hypothesis - అనుమాన ప్రమాణం

Ice ages- హిమయుగాలు : ఇవి 6 లక్షల యేళ్ళ క్రితం ప్రారంభమైనవని అంటారు. వీటిని హిమానీ నదాలు ప్రవహించిన శకాలుగా (గ్లేషియల్) పేర్కొన్నారు. తలి హిమానీయుగం (ప్లీస్టోసీని యుగం) ఉత్తర అమెరికా, యూరప్ వాయవ్య ప్రాంతాలకూ పరిమితమయింది. కాగా వర్తమాన యుగంగా చెప్పదగిన హెలోసీని యుగంలో హిమయుగం 12 వేల సంవత్సరాలనాడు ప్రారంభమైంది. ఈ దశలో ఖండపు హిమానీ నదాల ప్రవాహం అంటార్కిటికాకు, గ్రీన్లాండ్కు పరిమితం అయిందంటారు.

Icebergs - మంచుకొండలు/నముద్రంలో తేలే విశాలమైన మంచుగడ్డలు

Ice Sheets - ఐశ పటాలు

Ice-Caps - హిమావరణాలు

Iceberg- హిమరాశి

Igneous rocks - అగ్ని పర్వత శిలామయాలు

Igneous soils - అగ్నిమృత్తికలు

Ignition - రవ్వ / మంట / జ్వలనం

Iguana - ఉడుము

Illumination - దీప్తి / ప్రకాశమానం

Immunity - రోగనిరోధకశక్తి / రక్షణ శక్తి

Impact - తాకిడి

Inanimate World - అచేతన ప్రపంచం

Incubation - కృత్రిమంగా పొడగడం

Index - ఘాతాంశం (లెక్కలకు సంబంధించి)

Inductive method - ఉదాహరణవాదం

Inert gas / Noble gas - స్తబ్ధవాయువు

Inert gases - జడవాయువులు

Inertia - జడత్వం

Inertial Guidance = Guidance in aerospace, which does not depend on any contact with the ground

Intail theory - అణుపాత సిద్ధాంతం

Infantile paralysis - పిల్లల పక్షవాతం

Infection - రోగ సంక్రమణం

Interior conjunction - దిగువ కూడలి (భూమి, శుక్రుడు, సూర్యుడు ఒక వరసలో ఉన్నప్పుడు ఇలా అంటారు).

Infobahn or Super Highway - జన్ ఘోబాన్ = విశ్వ సమాచార మార్గిక. దీనినే సూపర్ హైవే అని కూడా అంటారు.

Infra-red rays - పరారుణ కిరణాలు (ఇవి కాంతి వాతావరణాన్ని ఛేదించుకుపోతాయి. వీటిని వైద్య చికిత్సలో వాడుతుంటారు.)

Inland waters - దేశీయ కాల్యలు (ఉదా: బకింగ్ హామ్ కాల్య)

Inorganic Matter - నిస్సేంద్రియ పదార్థం

Inorganic rocks - నిర్జీవశిలలు

Input-output - అదాన ప్రదానాలు

Insecticides - కీటక నాశకాలు

Insipid - చప్పని

Insomnia - నిద్రకు వెలికావడం

Installed capacity - స్థాపిత శక్తి (ఒక పరిశ్రమను స్థాపించినప్పుడు ఆ పరిశ్రమ పూర్తి అయిన తర్వాత దాని పరిపూర్ణ ఉత్పాదక శక్తిని ఇలా అంటారు).

Intercellular layer - కణాంతర పొర

Intercontinental Ballistic Missile - ఖండాంతర క్షిపణి

Internet = International network; (సమాచార సంబంధిత) ప్రపంచ సమాచార వ్యవస్థ; విశ్వ సమాచార సంచయం.

Interplanetary travel - గ్రహాంతర యానం

Interstellar gas clouds - హైడ్రోజన్ వాయు మేఘాలు

Intestines - పేగులు (small / large)

Intrusive rocks - అంతర్గమ శిలలు (శిలాద్రవం ప్రవాహగతిలో మధ్యలో భూమి ఉపరితలానికి కొద్దిగా లోతులో ఘనీభవించి రూపొందే శిలలను ఇలా అంటారు.)

Inversion Temperature - విలోమ ఉష్ణోగ్రత : కొన్ని ప్రదేశాల్లో ఎత్తునుబట్టి, ఉష్ణోగ్రత తగ్గడానికి మారు పెరుగుతుంది. ఈ పరిస్థితిని ఇలా అంటారు. ఇలాంటి స్థితి పర్యత లోయల్లో ఉంటుంది.

= అయినీకరణం / అణుశకలీకరణం (అణువులను ధన, రుణ విద్యుత్ కల 'అయాన్లు'గా విభజించడం: ఉదా: ఉప్పును సోడియం, క్లొరైడ్ అయాన్లుగా విడగొట్టడం.

Ionosphere - అణుశకలావరణం/అయనావరణం. భూమికి 50 మైళ్ళు ఎత్తు దాటగానే ఈ అవరణం వస్తుంది.

Isobars - సమభార రేఖలు (సమానమైన వాయు పీడనం ఉన్న ప్రదేశాలను కలిపే ఊహ రేఖాలివి. వాయు పీడనం తెలుసుకోడానికి వాటిని గీస్తారు.)

Isochronism - సమకాలికత్వం

Isohel - సమసూర్యరశ్మిరేఖ

Isohyets - సమవర్షపాతరేఖలు (వివిధ ప్రాంతాలలో సమాన వర్షపాతాన్ని తెలిపే రేఖలు)

Isohyetose - సమవర్షపాతరేఖ

Isoneph - సమమేఘావృత రేఖలు

Isotherms - సమోష్ణోగ్రత రేఖలు (ఇవి ఉష్ణోగ్రతలో తారతమ్యాలను తెలుసుకోడానికి ఈ రేఖలు తోడ్పడతాయి. ఈ రేఖలు సమాన ఉష్ణోగ్రత ఉన్న ప్రదేశాలను కలిపే రేఖలు).

Isotopes - ఐసోటోప్స్ (వేర్వేరు ధాతువులను కూడా ఇలా పిలుస్తారు. కొన్ని ధాతువుల్లో (ఉదా: హైడ్రోజన్) అణు బరువు పెరిగినా దాని రసాయన లక్షణం మారదు. అలాంటి ధాతువును ఐసోటోప్ అంటారు. దీనికి మరో పేరు 'ధాతుభేదం'. అంటే, వివిధ అణువుల్లో ఉండవలసిన న్యూట్రాన్ల కంటే

తక్కువగాని ఎక్కువగాని ఉన్న సందర్భాల్లో ఈ 'భేదం' వస్తుంది).

ISRO - భారత రోదసీ పరిశోధన సంస్థ (Indian Space Research Organisation)

Isthmus - భూసంధి (రెండు భూభాగాలు కలిసే మధ్య ప్రదేశం)

Italian millet - కొర్రలు

Jasper - పచ్చరాయి / సూర్యకాంతి

Jelly - జిల్లెక

Jelly fish - నీటికాయ / బుడగచేప

Jetstreams - అతి వేగ వాయు పవనాలు (అసియా రుతుపవన వ్యవస్థ ఏర్పడడానికి ఈ పవనాలు పునాది అని శాస్త్రవేత్తల భావన. ఇవి వాతావరణం ద్రోహిస్సియర్ పై భాగంలో వీస్తాయి).

Jurassic - "జూరాసిక్" : పాత-కొత్త రాతియుగాలకు మధ్యనున్న "మిసోలిథిక్" యుగాన్ని ఇలా అంటారు. దీని కాలం క్రీస్తు పూర్వం 8000-3400 సంవత్సరాల మధ్య. ఇటీవల అందరినీ అలరించిన "జూరాసిక్ పార్క్" చిత్ర నిర్మాణానికి ఉద్దీపన ఈ పురాయుగపు జీవరాశి, అనాటి వాతావరణమే.

Kala -azar - (కాలజార్) విషపాండుజ్వరం

Kaleidoscope - చిత్రరూపదర్శిని

Katabolism - అపచయక్రియ

Keel - ఓడకింది దూలం / నౌకలం

Kemel - గింజ / గుంజు / పప్పు

Ketones - (కీటోన్స్) సేంద్రియ మిశ్రమాలలో ఇది ఒక రకం.

Kidneys - మూత్రపిండాలు

Kinetic - గతిజన్య

Kinetic theory of gases - వాయు పదార్థాల చలన సిద్ధాంతం.

Kleptomania - దొంగబుద్ధి / చోరబుద్ధి

Komiscop - గాలిలో ధూళిని కొలిచే పరికరం

"Kuroslwo" - ఉష్ణ జల ప్రవాహం (పసిఫిక్ సముద్రంలోది).

L.C.M. - కనిష్ట సామాన్య గుణకం (Least Common Multiple) .

Laboratory = ప్రయోగశాల

Lacrymal glands = బాష్పజల గ్రంధులు

Lactation = స్తన్యోత్పాదనం

Lactation fever = చనుబాలు జ్వరం

Lacustrine plains = సరోవర మైదానాలు

Lagoon = మడుగు

Lake = సరస్సు / చెరువు

Land breeze = స్థల పవనం.

Land dunes = ఇసుక తిన్నెలు

Land slip = భూపాతం

Larva = క్రిమిదశ

Larvae = కీటన్యతి

Laryngitis = న్వరపేటిక వాపు

Larynx = కంఠనాళం

Lateral erosion = పార్శ్వపు ఒరపిడి

lateral = పార్శ్వం

Latitude = భూమధ్య రేఖ (ఈక్వేటర్) వద్ద ఉష్ణోగ్రత హెచ్చుగా ఉంటుంది. ధ్రువాల వైపుగా పోయిన కొద్దీ ఆ వేడిమి తగ్గిపోతుంది. కనుకనే భూమధ్యరేఖ వద్ద ఉన్న ప్రాంతాల్లో ఉష్ణోగ్రత ఎక్కువగా ఉంటుంది. భూమధ్య రేఖనుండి వంపుగా ఉండే భూమి పైభాగంలో ఉన్న ఒక బిందువు కోణ దూరానికి ఆ బిందువుకు సంబంధించిన అక్షాంశమని పేరు.

Laudanum = నల్లమందు

Lavee ridges - “లివీ గట్లు” (ప్రవాహ గతిలో నది మలుపులు తిరుగుతున్నప్పుడు నదికి రెండువైపుల ఒండ్రుమట్టి గుట్టలుగా ఏర్పడుతుంటుంది. వీటిని “లివీగట్లు” అంటారు).

Lawrention shield = విశాలరాతిమైదానం / విశాల పీఠభూమి

Legume = కాయధాన్యం (గింజలున్న కాయ ధాన్యాలు. ఉదా: చిక్కుడు, వల్లీలు వగైరా).

Leucodema = బొల్లి

Leucoplast = శ్వేతరేణువు

Levelling instrument = సమతల కొలమాన పరికరం

Ligament = స్నాయువు

Light waves = కాంతి తరంగాలు

Light years = కాంతి వత్సరాలు

Line graphs = రేఖాపటాలు

Lingual nerve = జిహ్వనాడి

Liniment = లేపం / తైలం

Linseed = అవిసె

Lipid = కొవ్వు

Liquids = ద్రవపదార్థాలు

Liquification = ద్రవీకరణం

Living fossil = నజీవ శిలాజం

Local Time = స్థానిక కాలం

Locust pest = మిడుతలదండు

Locusts = మిడుతల జాతి

Logarithm = ఘాతాంకగణనం

Long sight = చత్వారం

Longitude = దీర్ఘాంశం (ధ్రువాలను కలుపుతూ గీచిన ఒక రేఖకు తూర్పునగాని పడమరగానీ ఉండే ప్రదేశం ఎంతదూరంలో ఉందో తెలిపే రేఖ).

Loop = మెలి / వంపు (స్త్రీ విషయంలో సంతాన నిరోధక సాధనం)

Love Birds = ప్రేమపక్షులు / వలపు పిట్టలు

Low lands = వల్లపు భూములు

Low Pressure = అల్ప పీడనం.

Lubricant = కందెన (నున్నగా చేసేది)

Lumbago = నడుంనొప్పి / కటివాతం

Luminosity = కాంతి

Lunar Craters = (చంద్రునిలో కనబడే) గుంటలు / కందకాలు

Lunar month = చాంద్రమాసం

Lunar year = చాంద్రమాన సంవత్సరం

Lupus = ఇదీ “ఎయిడ్స్” లాంటి వ్యాధిగాని, దాని లక్షణాలు వేరు. “ఎయిడ్స్” మనిషి వ్యాధినిరోధక శక్తిని నాశనం చేస్తుంది. “లూపస్” సరిగ్గా దీనికి విరుద్ధం. “లూపస్” లక్షణం - వ్యాధి నిరోధక శక్తిని అపరిమితం చేస్తుంది. దీనివల్ల వచ్చే నష్టం అసాధారణమైన యాంటీబాడీస్ ఉత్పత్తి కావడం. ఇవి శరీరంలోని స్వీయకణాలను, కణజాలాన్ని

ధ్వంసంచేస్తాయి. యాంటీబాడీస్ మరింత ఎక్కువైనకొద్దీ కీళ్ళు, మూత్రవిండాలు, గుండె, హిరితిత్తులు, రక్తం దెబ్బతినిపోతాయి.

Lyman-Alpha radiation = హైడ్రోజన్ ధార్మిక శక్తి: 1216 ఆంగ్స్ట్రమ్స్ వద్ద హైడ్రోజన్ వెదజల్లే కిరణాలను ఇలా అంటారు.

Lymph = శోషరసం (రక్తంలాంటి ద్రవం)

Lymph Corpuscles = తెల్లరక్తకణాలు

Lymphatic gland = శోషరస గ్రంథి

Lymphatics = శోషవాహికలు

Mach-Number = ఒకనిర్దిష్ట ఉష్ణోగ్రత, పీడనం స్థాయిలో ఒక వాహన వేగానికి, ధ్వని వేగానికి మధ్య పుండే నిష్పత్తి.

Macrobite = చిరజీవి

Magic lamp = యక్తిబీ దీపం

Magma = శిలాద్రవం

Magnetic field = అయస్కాంతక్షేత్రం / ద్రువం

Magnetic poles = అయస్కాంత ద్రువాలు

Magnetic storms = అయస్కాంత కల్లోలం

Magnetosphere = అయస్కాంతావరణం (భూమి వాతావరణం వేయి మైళ్ళు ఎత్తులో అంకరించినా, దాని ప్రభావం అయస్కాంత శక్తి రూపాన్ని ప్రసరించే ఉంటుంది. కనుకనే ఈ పేరు).

Magnikude = కాంతిమత్వం / పరిమాణం (సక్షత్రాల్లో కొన్ని ప్రకాశవంతంగానూ కొన్ని కనపడే కనపడనట్లుగానూ, ఇంకొన్ని ఒక మోస్తరు కాంతివంతంగానూ కనిపిస్తాయి. ఈ కాంతి భేదాల్నిబట్టి సక్షత్ర కాంతుల్ని ఖగోళ శాస్త్రవేత్తలు 'మాగ్నిట్యూడ్స్' కింద పరిగణించారు. దీన్నే సక్షత్ర కాంతి పరిమాణం అన్నారు. మరో మాటలో దీన్ని 'కాంతిమత్వం' అన్నారు.)

Malleability = పీఢ్యను పొరలుగా అదిమిపెట్టే గుణం.

Malnutrition = పోషకాహార లోపం

Mammals = స్తన జీవులు : (నరులు, వానరులు వగైరా)

Mammary glands = క్షీరరసగ్రంధులు

Mantle = (మాంటిల్) = ముసుగు (కఠిన పదార్థం): ఇది భూమి బాహ్య పొరకింద రెండు పొరలుగా ఉంటుంది. ఈ రెండు పొరలనూ ఒక మధ్యంతర మండలం (Transition zone) వేరు చేస్తుంది. ఈమాంటిల్ 2,900 కిలోమీటర్ల మేర మందంగా వ్యాపించి ఉంటుంది.

Margosa = వేప

Marine geology = సముద్రగర్భ శాస్త్రం

Marine navigation = సముద్ర యానం

Mariner's compass = నావికా దిక్పాది

Marrow = మూలుగ

Marsupial = తిత్తిలో పిల్లల్ని పెంచే జంతువులు (ఉదా: కంగారు జంతువు)

Mass = ద్రవ్యరాశి / పదార్థరాశి

Mass defect = ద్రవ్య సప్తం.

Mastication = చర్మణం / నమలడం

Mastitis = స్తనశోష (స్త్రీలో)

Masturbation = ముష్టిమైధునం / హస్తప్రయోగం (పురుషుల్లో)

Mathematical geography = గణిత భౌగోళశాస్త్రం

Mathematics (Abstract or pure) = శుద్ధ గణితం

Mathematics = గణిత శాస్త్రం

Mathematics Applied or Mixed = మిశ్రగణితం / అనువర్తిత గణితం / ఉపయుక్త గణితం.

Matter = పదార్థం

Mean = సగటు / మధ్యమం

Mean annual range = సగటు శీతోష్ణాల వ్యత్యాసం

Mean solar day = మధ్యమ సౌరదినం

Mean values = సగటు విలువలు

Meanders = (నదీ) వక్రాలు / వంపులు

Measles = పొంగు / తట్టు

Mechanics = యంత్రవిద్య / యంత్రనిర్మాణ శాస్త్రం

Mechanism = యంత్రాంగం

Medical Geography = వైద్య సంబంధిత భూగోళ శాస్త్రం

Medulla = మజ్జా (మెదడులో ఒక భాగం)

Medulla oblongata = మజ్జాముఖం / చిన్న మెదడు

Mega Hertz (MHz) = మెగాహెర్ట్స్ ఫ్రీక్వెన్సీ కొలమానం. పది లక్షల హెర్ట్స్ నమానం.

Meiosis = సంతాన కణాలలోని క్రోమోజోమ్స్ రెట్టింపుగా చీలకుండా సమాన సంఖ్యలో విడిపోయే ప్రక్రియను ఇలా అంటారు.

Melanin = చర్మ కణాల్లో ఉత్పత్తి అయ్యే గోధుమ వన్నె పదార్థం. ఇది చిక్కగా ఉంటుంది. చర్మం రంగు, జుత్తు రంగు నిర్ణయించేది ఈ పదార్థమే.

Melanocytes = చర్మకణాలు

Melanoma = ప్రమాదకర చర్మవ్యాధి (క్యాన్సర్ వల్ల వచ్చేది)

Melting Point = ద్రవీభవన దశ

Membrane = పల్పని పొర

Meningitis = మెదడువాపు వ్యాధి

Menopause = ఋతుస్రావం ఆగిపోవడం / రజోనివృత్తి

Menorrhagia = అత్యధిక ఋతుస్రావం

Menstruation = ఋతుస్రావం

Mensuration = కొలతల శాస్త్రం / క్షేత్రమితి

Meridian = మధ్యాహ్నరేఖ (ధ్రువాలను కలుపుతూ భూమిపైన గీసిన అర్ధ వృత్తాన్ని ఇలా అంటారు. ఒకే మధ్యాహ్నరేఖ మీద ఉన్న అన్ని ప్రదేశాలలోను ఒకే సమయంలో మధ్యాహ్నం అవడం వల్ల ఈ రేఖకు ఈ పేరు వచ్చింది).

Mesosphere = మధ్యావరణం - ఇది భూమికి 50 మైళ్ళ ఎత్తులో ఉంది.

Meta galaxy = మహావిశ్వం (వందల కోట్ల పాలపుంత గుత్తులు కలిసి ఇది ఏర్పడింది)

Metabolic activity = పచన ప్రవృత్తి

Metabolism = ప్రాణిలో జరిగే రసాయన ప్రక్రియలు/పచనక్రియ/జీర్ణక్రియ/చయాపచయక్రియ.

Metallurgy = లోహ శాస్త్రం

Metamorphic hills = మార్పుచెందే కొండలు (అగ్ని పర్యతాలుగాని, వాటి కొండలుగాని మారి పోవడం వల్ల ఇవి ఏర్పడతాయి).

Metamorphism / Metamorphosis = రూపాంతరీకరణం

Metaphysical science = ఆధ్యాత్మిక శాస్త్రం

Meteorites = కొన్ని వాతావరణం వత్తిడికి తట్టుకుంటూ కిందికి వచ్చి నేలమీద రాలినప్పుడు ఇలా అంటారు.

Meteoroids = వాటి మానాన అవి పోతున్న ఉల్కలను ఇలా అంటారు.

Meteorology = వాతావరణశాస్త్రం

Meteors = ఉల్కలు (భూమి వాతావరణంలో ప్రవేశించి భగ్గున మండి చూర్లమై పోతున్నప్పుడు ఇలా అంటారు).

Methane = ఒక మిశ్రమ వాయువు. దీని సూత్రం CH₄.

Metric system = మీటరు మానం

Metropolitan = నగర ప్రాంతం

Mexican Poppy = రక్కెన

Micro meteorology = సూక్ష్మ వాతావరణ శాస్త్రం

Micro-gravity = భారరాహిత్యం. గురుత్వాకర్షణ శక్తి తదితర శక్తులు మనిషిపై ఎలాంటి ప్రభావం కలిగి ఉండని స్థితి.

Microbiology = సూక్ష్మ జీవ శాస్త్రం

Microcosm = సూక్ష్మ ప్రపంచం

Micrometer = మైక్రోమీటర్. దీనిని మునుపు మైక్రాన్ అని కూడా పిలిచేవారు. పదిలక్షల మైక్రోమీటర్లు కలిస్తే ఒక మీటరువుతుంది. అతి తక్కువ దూరాలను కొలిచేందుకు మైక్రోమీటర్లను కొలమానంగా తీసుకుంటాము.

Micropyle = అండద్వారం

Microwave = మైక్రోవేవ్. కాంటీ తరంగాలవలె నేరుగా ప్రయాణించే రేడియో తరంగాలు. వీటి ఫ్రీక్వెన్సీ వెయ్యి మెగా హెర్ట్స్ కన్నా ఎక్కువగా ఉంటుంది. దూర సమాచార ప్రసారంలో మైక్రోవేవ్ తరంగాలను

ఉపయోగిస్తారు. ఈ రోజు వంటిళ్ళలో మైక్రోవేవ్ పాయిల్లు వచ్చేశాయి.

Middle Latitude Deserts - మధ్య అక్షాంశ ఎడారులు

Mildew - పొగమారడం

Milky way or Galaxy = పాలపుంత / తారకావళి

Mineral deposits = ఖనిజ నిక్షేపాలు

Mineral nutrients = ఖనిజ పోషకాలు

Mineralisation = ఖనిజీకరణం

Minerology = ఖనిజశాస్త్రం

Mirages = ఎండమావులు

Miscarriage = గర్భపాతం

Missile - క్షిపణి

Mist - పొగమంచు

Mitosis = జీవకణాల విచ్ఛిత్తి (ఒక జీవకణం రెండు, రెండు నాలుగు, నాలుగు ఎనిమిది జీవకణాలుగా విడిపోతేనే జీవి పెరుగుతూ ఉంటుంది.)

Mixture - మిశ్రపదార్థం

Module = స్వతంత్రంగా పనిచేసే ఒక పేటిక. దీనిని రోదసీ నౌకలలోను, ఇతర సాంకేతిక వ్యవస్థలలోను ఉపయోగిస్తారు.

Molecular attraction = అణ్వకర్షణ

Molecular Hydrogen = అణు హైడ్రోజన్

Molecule = అణువు/కణం (ఉదా: సోడియం క్లోరైడ్ మోలిక్యూల్ = ఉప్పుకణం)

Molecules = కణాలు

Monocotyledons = ఏకదళ బీజాలు

Monsoons = రు(బు)తువనాలు: రుతువులను బట్టి వీస్తాయి. అరబ్బీ భాషలో “మానమ్” అంటే రుతువు అని అర్థం.

Moralines = మొరైన్లు (హిమవాచానులు కలిగినప్పుడు అవి వెండ్రుతీనుకుపోయే పదార్థాలను ఇలా అంటారు).

Morphology = రూప నిర్మాణ శాస్త్రం

Multipolar = బహుధ్రువ

Multispectral Scanner = కొన్ని వస్తువులు/శకలాలు వివిధ తరంగ దైర్ఘ్యాలలో వెదజల్లే కిరణాలకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని గ్రహించే పరికరం.

Mumps = గవదబిళ్ళలు

Mutation = (కొత్త జీన్స్ లో వచ్చే) ఆకస్మిక మార్పు. ఈ ఆకస్మిక మార్పువల్ల సరికొత్త వారసత్వ లక్షణాలు పుట్టుకొస్తాయి. నృష్టి పరిణామానికి మూలం అంతా ఈ మ్యూటేషన్ లే. వానరం నుంచి నరుని పరిణామం ఇందుకు ఉదాహరణ.

Mycelium = బూజు

Nano second = అతి సూక్ష్మంగా కాలాన్ని కొలిచేందుకు వానోసకస్థను ఉపయోగిస్తారు.

1 Second = 10⁹ Nano seconds.

Narcotics = మాదక ద్రవ్యాలు / మత్తు పదార్థాలు

NASA = నేషనల్ ఏరోనాటిక్స్ అండ్ స్పేస్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ (రోదసీ ప్రయోగాల నిర్వహణ సంస్థ)

Natural environment = సహజ పరిసరాలు

Natural gas = చమురు వాయువు / సహజ వాయువు

Natural levees = సహజమైన గట్లు : వరదలువచ్చినప్పుడు నదీ మైదానాలలో విశాల ప్రాంతాలు వరద నీటిలో మునుగుతుంటాయి. అప్పుడు నదీ ప్రవాహానికి రెండువైపులా నిక్షేపాలు ఏర్పడుతాయి. (మట్టి, ఉప్పు నీరు వగైరా). ఈ నిక్షేపవల్ల నదీ తీరంలో ఎత్తైన గట్లు ఏర్పడతాయి. వీటిని సహజమైన గట్లు అంటారు.

Natural regions = ప్రకృతి సిద్ధ మండలాలు

Natural selection = “ప్రాకృతిక నిర్ణయం” (జీవరాశి లక్షణాలను ప్రకృతే నిర్ణయిస్తుందని డార్విన్ సిద్ధాంతం).

Nausea = వికారం

Neanderthal man = ఇది మనిషిని పోలిన కోతి. మనిషిని పోలిన మృగజాతి. ఈ మనిషి పోటీపాడు.

Near shore waters = (తీర సమీపజలాలు) తీరనుంచి అయిదు మైళ్ళ పర్యంతం వ్యాపించిన నీటిని ఇలా అంటారు.

Nebula (pl. Nebulae) = మబ్బుతునక (‘పాలపుంత’లో ఇదో శకలం. మన ప్రాచీనులు దీన్ని ‘నీహారిక’ అన్నారు. ఉదా: ‘అండ్రోమిడా’ అనే మబ్బుతునక నక్షత్రరాశి దిశగా కనిపిస్తుంది.) ఇలాంటి

మబ్బుకునకల్ని నెబ్యులాలు అంటారు.

Nebular Hypothesis = మేఘ సిద్ధాంతం (గ్రహాల ఉత్పత్తి సిద్ధాంతాన్ని రూపొందించినవాడు ఇమాన్యుయేల్ కాంట్. దాదాపు ఇదే సిద్ధాంతాన్ని రూపొందించిన మరో శాస్త్రవేత్త లాప్లేస్ (వాయు మేఘం). కనుక దీన్ని “కాంట్-లాప్లేస్ థీరీ” అని కూడా అంటారు).

Necrosis = కణజాల క్షయం

Nectar = ముకరందం

Negation = అభావం

Negative charge = రుణవిద్యుత్తు

Nematode = నులి పాము

Nerve plexuses = నాడీ వ్యవస్థ

Nervous debility = నరాల బలహీనత

Nervous system = నాడీమండలం

Newt = నలికళ్ళపాము

Night blindness = రేజీకటి

Nimbus clouds = కారుమబ్బులు

Nitrifying bacteria = నత్రజనీకరణకు తోడ్పడే సూక్ష్మజీవులు (నత్రజనీకరణ)

Nive / Firm = గట్టిపడిన మంచు

Nodes = నోడ్స్ (సూర్య కక్ష్యను చంద్రకక్ష్య దాటిపోతున్నట్టుగా కనిపించే చోట్లు అవి).

Nodule = కంటి / గడ్డ

Nomenclature = పరిభాష

Notation = సంజ్ఞాగణితం / అంకగణితం (సాంకేతిక గుర్తులతో అంకెలు వేయడం)

Notion = అనుభవం

Novae = నవ్యతారలు (ఇవి అస్థిరతారలలో కొన్ని. అంతేగాని అందులో ప్రత్యేకించి నవ్యత ఏమీ లేదు. కొత్తగా పుట్టినవి కావు).

Nuclear fission = అణువిచ్ఛిత్తి

Nuclear fuel = అణు ఇంధనం

Nuclear fusion = అణు సంయోగం

Nuclear Physics = పరమాణు భౌతికశాస్త్రం

Nuclear power = అణువిద్యుత్తు / పరమాణుశక్తి

Nuclear Reactor = అణు విద్యుదుత్పాదక యంత్రం

Nucleic acid = చిన్న అణువులతో ఏర్పడే మోలిక్యూల్స్ ను న్యూక్లియేసిడ్ అంటారు. ఇందులో వారసత్వ సమాచారం ఉంటుంది.

Nucleolus = జీవస్థానగర్భం

Nucleoplasm = పెర్ న్యూక్లియస్ కు లోపల ఉండే ప్రోటోప్లాజమ్ ను ఇలా అంటారు.

Nucleoproteins = జీవకణం న్యూక్లియస్ లో క్రోమోజోములుగా ఉండే యాసిడ్స్, ప్రోటీన్లు కలిసి వున్న మిశ్రమ పదార్థాలు.

Nucleotides = ఇదొక మిశ్రమ పదార్థం. ఇందులో నైట్రోజన్ బేస్ (అడినిన్, గ్వానిన్, థైమిన్, సైటోసిన్ లలో ఒకటి) ఒక మగరే కణం, ఒక ఫాస్ఫేట్ కణం ఉంటాయి. నీటితోనే న్యూక్లిక్ యాసిడ్స్ ఏర్పడతాయి.

Nucleus = అణుకేంద్రం (అణువులో ఉండేవి మూడు రకాల శకలాలు : 1. ప్రోటాన్ : అణుకేంద్రం దీని స్థానం. దీనికి ధన విద్యుత్ ఉంటుంది. 2. ఎలక్ట్రాన్ : ఇది అణుకేంద్రం చుట్టూ తిరుగుతుంది. దీనికి ఋణ విద్యుత్ ఉంటుంది. 3. న్యూట్రాన్ : దీనికి ఏ విద్యుత్తు లేదు. అంటే నెగెటివ్ చార్జీ లేదు, పాజిటివ్ చార్జీ లేదు. ఇది తటస్థంగా ఉంటుంది. కనుకనే న్యూట్రాన్ అన్నారు.)

Numeration = సంఖ్యామానం

Nymphomania = మదపిచ్చి

Oasis = (ఒయాసిస్సు) ఉపరితలపు నీరు (నీటిబుగ్గల ద్వారా ఉపరితలానికి చేరే నీరు)

Obesity = స్థూలత / లావు

Oblong = దీర్ఘవతురం

Observatory = పరిశోధనాశాల / వేధశాల

Ocean currents = సముద్ర ప్రవాహాలు

Ocean depths = అగాధ సముద్ర ప్రాంతం.

Ocean deposits = సముద్ర నిక్షేపాలు

Ocean floor = సముద్రతలం

“Ocean of storms” = శుభాసుల మహాసముద్రం

Ocean surface = సముద్రోపరితలం

Oceanography = సాగర శాస్త్రం

Oesophagectomy = అన్ననాళికా శస్త్రచికిత్స

Oesophagus = అన్ననాళిక

Offshore waters = (దూరతీర జలాలు)
తీరంనుంచి 250 మైళ్ళదూక వ్యాపించిన జలరాశిని
ఇలా అంటారు.

Olfactory Nerves = స్రావణనాడులు

Omnivorous = సర్వభక్షక

Oozes = స్రావాలు

Opaque = కాంతినిరోధకం (కనిపించనిది)

Ophiology = సర్ప శాస్త్రం

Ophthalmology = నేత్ర చికిత్సాశాస్త్రం

Ophthalmoscope = నేత్రదర్శిని

Optical Disk = (అప్టికల్ డిస్క్) కాంతిపేటిక
లేజర్ ద్వారా గ్రహించి, రికార్డు చేసిన డేటాను నిల్వచేసే
కంప్యూటర్ సాధనం (A storage device
used to store information in Comput-
ers).

Optical fibre = గాజు తీగె: ఇది సమాచార ప్రసార
మాలికలో ఉపయోగించే గాజుతీగె. సంప్రదాయంగా
అమలులో వున్న కోయాక్సియల్ తీగెలకన్నా ఈ గాజు
తీగె ఎన్నో రెట్లు శక్తివంతమయింది. అనేక టెలిఫోన్
కనెక్షన్లను అతి తక్కువజాగాలో ఇమడ్చగల్గడం దీరి
విశిష్టత. వైద్య చికిత్సలో కూడా వీటిని వాడుతారు. (A
glass fibre used in place of Coaxial
Cable in communication networks).

Optical nerve = నేత్రనాడి

Opto electronic devices = కాంతి
సహాయంతో పనిచేసే ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు.

Orbit = కక్ష్య

Orbital velocity = కక్ష్యలో ప్రయాణవేగం

Organic matter = సేంద్రీయ పదార్థం

Organic world = జీవ ప్రపంచం

Origin of species = జీవరాశి ప్రాదుర్భావం
(చార్లెస్ పరిణామవాదానికి ఆధార సిద్ధాంతం).

Ornithology = పక్షిశాస్త్రం

Orogeny = పర్వతోత్పాదనం

Oscillation = డోలనం

Osteology = అస్థిశాస్త్రం (ఎముకలకు
సంబంధించిన)

Ostrich = ఉష్టపక్షి / నిప్పుకోడి ("సుకలోన
తలదూర్చిన ఉష్టపక్షి బాపతు...." శ్రీశ్రీ నిజాన్ని
గమనించడానికి ఇష్టం లేనివాళ్ళనూ ఉష్టపక్షి బాపతు
అంటారు.)

Otorrhoea = కర్ణస్రావం (చెవులో చీము కారడం)

Outer ring / Bright ring / Crape ring =

ఈ మూడూ శని గ్రహానికి ఉంగరాల్లాంటి రింగులే.
వీటివల్ల శని శోభాయమానంగా ఉంటుంది. వెలుపల
ఉన్న రింగును అవుటర్ రింగ్, కాంతివంతమైనది
'బ్రైట్ రింగ్', ఆ తర్వాతిది క్రేప్ రింగ్ అన్నారు.
ఇవిగాక శనికి పది 'చందమామ'లా ఉన్నాయి.

Ovaritis = అండాశయ వాపు

Ovary = అండాశయం

Oven = కొలిపి

Ovulation = అండ విమోచనం

Ovules = అండాలు

Ovum = స్త్రీ గ్యమేట్

Oxidation = తుప్పుపట్టడం / ఆక్సీకరణం. (కుజుడు
ఎర్రగా కనపడడానికి కారణం ఇలా తుప్పుపట్టినట్లు
కన్పించడమే) / ఆక్సిజన్ మరో పదార్థంతో కలపడం.

Oxides = అమలజనిదాలు

Ozone = మూడు ఆక్సిజన్ అణువులతో కూడిన
వాయువు. దీని ఫార్ములా O_3 .

Pager = పేజర్. దీనిని పాకెట్ టెలిఫోన్ అనవచ్చు.
క్షణాల్లో సమాచారం అందించే సాధనం.

Paging = (పేజింగ్) = క్షణంలో సమాచారం
అందించే పద్ధతి. టెలిఫోన్ సౌకర్యంవేరు, ఇది వేరు.
ఇదీ ఫోన్ లాంటి పరికరమేగాని స్థానికంగా నిర్దిష్టమైన
పరిధిలో వ్యక్తి (ప్రతికా విలేకరి, డాక్టరు, వ్యాపారి,
కార్పొరేట్ ఎగ్జిక్యూటివ్స్ వగైరా) ఎక్కడ తిరుగుతున్నా
సమాచారాన్ని ఈ సాధనం ద్వారా క్షణాల్లో పొందవచ్చు,
అందించవచ్చు.

Palaeobotany = పురావృక్ష శాస్త్రం

Palaeontology = పురాజీవ శాస్త్రం

Palaeozoic = పురాజీవ మహాయుగం

Paleartic region = ప్రాచీన ద్రువ మండలం.

Pallium = సెరిబ్రం పై భాగం (రెండు అర్థగోళాలుగా మెదడుపైన ముందు వైపు ఉండే భాగాన్ని సెరిబ్రం అంటారు).

Panoramic view = సర్వదిగ్గర్లక దృశ్యం

Panofitis = చెవిపోటు

Papyrus = రెల్లు

Parakeet = తోక చిలుక (అఫ్రికా, ఇండియాల్లో)

"Parallax" = స్థానభ్రంశం / నక్షత్ర దూరమానం (నక్షత్రాల దూరాలను కొలిచే పద్ధతిని ఇలా అంటారు. ఉజ్జాయింపుగా వస్తువుల దూరం కొలవడం).

Parallax error = దృష్టి కేంద్రం మార్పు వల్ల కొలతలో వచ్చే వక్రీకరణం / స్థాన భేదభ్రమ.

Parallelogram = సమాంతర చతుర్భుజం

Parameter = పరామితి

Parametric = పరామితీయ

Parasite = పరాస్థభుక్కు / పరాస్థజీవి

Parotid glands = గవద బిళ్ళలు

Particles = అణుశకలాలు

Pathogenesis = వ్యాధిజననం

Pathology = వ్యాధినిర్ణయశాస్త్రం / రోగనిదానశాస్త్రం

Payload = రోదనీ నౌక మోసే భారం - మనుషులు, పరికరాలతో సహా.

Peak load = గరిష్ఠ భారం

Peaks of Radio signals = రేడియో సిగ్నల్స్ కు గరిష్ఠ స్థాయిలు

Pedigree = వంశం / మూలం / మాతృక

Peepul tree = రావిచెట్టు

Pellet = గుళిక

Pelvis = కటి / కూపకం

Pendulum = లోలకం

Pene or Crosional plains = కోత మైదానాలు

Percolation = నీళ్ళు ఊరడం

Pericardium = హృత్కోశం

Pericarp = బీజకోశం

Pericycle = ఒడ్డాణం

Perigee = పెరిజీ. ఒక ఉపగ్రహం భూమికి అతి

దగ్గరగా చేరుకునే బిందువును / చోటును ఇలా అంటారు.

Perihelion = దగ్గరగా రావడం

Perimeter = కైవారం / చుట్టుకొలత

Periodic table = మూల ధాతువుల క్రమపట్టిక (అణుశాస్త్రంలో ఇదో ముఖ్య ఘట్టం. ప్రకృతిలో లభించే ధాతువులను వాటి వాటి రసాయనిక భౌతిక లక్షణాల ప్రకారం వరస క్రమంలో అమర్చడం. ఈ పట్టిక కర్త మెండెలివ్).

Perspiratory glands = స్వేదోత్పాదక (చెమట కారణమైన) గ్రంధులు

Petrology = శిలాశాస్త్రం

Phantom = మిథ్య

Pharmaceuticals = మందులు / ఔషధాలు

Pharmacopoeia = ఔషధ గ్రంథం

Pharmacy = మందుల ఉత్పత్తి శాస్త్రం

Pharynx = ఫారింక్స్ ముక్కుకి మూతికి మధ్యనున్న ఖాళి ప్రాంతం

Phlegm = క్షేమ్యం / కఫం

Phonetics = స్వర (ధ్వని) శాస్త్రం

Photo synthesis = కిరణజన్య సంయోగ క్రియ

Photons = తేజఃఖండాలు

Photosphere = తేజో మండలం (సూర్యగోళం ఉపరితలాన్ని 'ఫోటోస్ఫియర్' అంటారు. ఈ పై పొర లోతు 200 మైళ్ళు. మనకొచ్చే సూర్యకాంతి ఈ పొరనుంచే వస్తుంది.)

Physical environments = ప్రధాన భౌతిక పరిసరాలు (భూమి, నీరు, గాలి).

Physical maps = భౌతిక స్వరూప పటాలు

Physical states = భౌతిక స్థితులు (ప్రతి పదార్థానికి మూడు స్థితులుంటాయి : 1) ఘన స్థితి, 2) ద్రవ స్థితి, 3) వాయు స్థితి. అయితే తర్వాత తర్వాత నాల్గవ స్థితి కూడా ఉంటుందని తేల్చారు శాస్త్రవేత్తలు. 4) దీనినే ఫోర్త్ స్టేట్ అన్నారు. దీన్ని 'ప్లాజ్మా' అన్నారు. ఈ స్థితిలో అణువులు అణువులుగా ఉండవు. సూర్యుని కేంద్రంలో ఈ 'ప్లాజ్మా' ఉంది. విపరీత ఉష్ణోగ్రతవల్ల అణువులు బతకవు).

Physiology = శరీర ధర్మశాస్త్రం

Pigments = వర్ణద్రవ్యాలు (చర్మానికి సంబంధించి)

Piles = మూలశంక / మూలవ్యాధి / మొలలు

Pin worms = సులి పురుగులు

Pincers = ప్రావణం

Pitch axis = భూమి ఉత్తర దక్షిణ ద్రువాలను కలిపే రేఖకు సమాంతరంగా ఉండే రేఖ.

Pituitary gland = పీయూష గ్రంథి / మెదడులోని పోషక గ్రంథి.

Placenta = మావి (జంతు సంబంధమైనది) ఉమ్మనీరు (మానవ సంబంధమైనది)

"Planet-X" = అజ్ఞాత గ్రహం (నవగ్రహాల్లో ఒకటైన "నెప్ట్యూన్"ను కనిపెట్టిన తర్వాత, అది కూడా తన కక్ష్యలో తిరగకుండా పక్కలకు జరుగుతుండడాన్ని బట్టి దీన్ని పక్క దారి పట్టిస్తున్న గ్రహం మరొకటి ఉండాలని శాస్త్రవేత్తలు ఊహించారు. ఆ అజ్ఞాత గ్రహాన్ని కనిపెట్టే దాకా ఊహమాత్రంగా వాడిన పేరు "ప్లెనెట్-ఎక్స్" అని! 1930 మార్చిలో "ప్లూటో" ఉనికిని ప్రకటించారు.

Planet = గ్రహం / సంచార నక్షత్రం (మనకు దగ్గరలో ఉన్న గోళాలు కదులుతున్నట్టు ఉంటాయి గనుక)

Planetary winds = విశ్వపవనాలు (ఉష్ణోగ్రత వ్యత్యాసాలవల్ల అల్పపీడన, అధిక పీడన మండలాలు ఏర్పడుతుంటాయి. ఇందువల్ల వీచే నిరంతర పవనాలను ఇలా అంటారు).

Plant genetics = వృక్షత్వాధన శాస్త్రం

Plant Geography (or) Phytogeography = వృక్షభూగోళ శాస్త్రం

Plant pathology = వృక్ష వ్యాధి శాస్త్రం

Plasma = ప్లాజ్మా (ప్రతి పదార్థానికి మూడు రకాల భౌతికస్థితులు - ఫిజికల్ స్టేట్స్ - ఉంటాయి. అలాంటి నాల్గవ స్థితిని "ప్లాజ్మా" అన్నారు).

Plasmogamy = జీవపదార్థాల సంయోగం

Plaster of Paris = ప్యారిస్ జిగురు

Plate Tectonics = శిలాచలన అధ్యయన శాస్త్రం : భూమి పొర (పటలం)లో పెద్దవి ఏడు విభాగాలూ, చిన్నవి 12 భాగాలూ ఉంటాయి. వీటిని "పలకలు" (ప్లేట్స్) అన్నారు. ఇవి కిందిభాగాల్లో ఉన్న అప్పర్

మాంటిల్ వరకు వ్యాపించి ఉంటాయి. మాంటిల్ శిలాద్రవంపైన ఈ ప్లేట్లు తేలుతూ ఉంటాయి. ఈ భూపల్లెలు ఉష్ణప్రవాహాల వల్ల కదులుతూ ఉంటాయి. ఫలితంగా ఇవి ఒకప్పుడు విడిపోతూ మరొకప్పుడు కదందొక్కుకుంటూనూ ఉంటాయి. అప్పుడప్పుడూ ఇవి అగ్ని పర్వత ప్రేలుళ్ళుగానూ, భూకంపాలుగానూ అవతరిస్తాయి.

Plateau = పీఠభూమి

Platinum = అపురూప రజతలోహం

Pneumonia = నన్నిపాత జ్వరం

Point = బిందువు (ఫిజిక్స్లో)

Poison gland = విషగ్రంథి

Polar - region = ద్రువ ప్రాంతం / లేదా హిమాచ్ఛాదిత ప్రాంతం.

Polar lights = ద్రువ కాంతులు

Polar or Frigid Zone = అతి శీతల (ద్రువ) మండలం.

Polar winds = ద్రువ పవనాలు

Political geography = రాజకీయ భూగోళ శాస్త్రం (సంఘానికి, అది జీవించే ప్రదేశానికి మధ్య సంబంధాన్ని గూర్చి వివరించే శాస్త్రం ఇది.)

Pollen = పుష్పాడి

Pollen grains = పుష్పాడి రేణువులు

Pollination (self) = అత్మపరాగ సంపర్కం

Pollination = పరాగ సంపర్కం

Polyarthritis = కీళ్ళవాపులు

Pomology = ఫలవిజ్ఞానశాస్త్రం

Positive charge = ధనవిద్యుత్తు

Positron = పాజిట్రాన్. అణు గర్భంనుంచి వచ్చే కొన్ని ఎలక్ట్రాన్లకు ధన విద్యుత్ (పాజిటివ్ చార్జ్) ఉంటుంది. అందుకే ఆ పేరు.

Postnatal = జననంతర

Postulation = స్వీకృత సిద్ధాంతం

Powdery mildew = బూడిద తెగులు

Power grid = విద్యుత్కాగితక

Precipitation = అవపాతం (వాతావరణంలోని నీరు భూమికి చేరితే వర్షపాతం అంటారు. కాగా

వాతావరణంలోని నీటి ఆవిరి నీరుగా మారి భూమిపైన మంచుగా, వర్షంగా, పొగమంచుగా, వడగండ్లుగా పడితే దానిని “అవపాతం” అంటారు.)

Precise = కచ్చితమైన

Premise = ప్రతిపాదన

Presbyopia = చత్యారం

Preservatives = సంరక్షక పదార్థాలు

Pressure = వాయు పీడనం

Pressure Gradient = పీడన మార్పు రేటు

Primaevial atom = బ్రహ్మాణువు. (ఆరువేల కోట్ల నాడు విశ్వంలోని సమస్త నక్షత్రరాశి ఒకే ముద్దగా ఉండేదని కొందరు శాస్త్రవేత్తల సిద్ధాంతం).

Primary waves = ప్రాథమిక అలలు

Primates = నరజాతికి ముందు వచ్చిన వానర జాతులు

Prime number = అభాద్య సంఖ్య

Prism = (ప్రిజం) పట్టకం; గజా దిమ్మ

Prismatic compass = ప్రిస్మాటిక్ కంపాస్ (త్యరత్యరగా సర్వేలు జరపడానికి ఉపకరించే సాధనం).

Process = ప్రక్రియ

Profiles = ఆకృతి చిత్రాలు

Prognosis = సాధ్యాసాధ్యవిచారజ్ఞానం

Projectile = (విసిరే) గుండు

Prolapse = చ్యుతి / దిగజారడం

“Prominence” = సూర్యునిపై ఉవ్వెత్తున లేచిన ఓ అగ్ని “శిఖరా”న్ని ఇలా అంటారు. ఇది ఎత్తుగా ఉంటుంది.

Proof (direct) = ప్రత్యక్ష నిరూపణం

Proof (analytical) = అన్వయ నిరూపణం

Proof (Indirect) = పరోక్ష నిరూపణం

Propellant = రోదసీ ఇంధనం. రోదసీ నౌకను పైకి నెట్టేందుకు అవసరమైన శక్తిని పుట్టించేందుకు కాలే ద్రవ లేదా ఘన రూపంలో ఉండే పదార్థం.

Proteins = మాంసకృత్తులు; జీవానికి ప్రధానమైన సేంద్రియ మిశ్రమ పదార్థాలు. (organic compounds) ఇవి సైటో ప్లాజంలో ఉత్పత్తి అవుతాయి.

Protoplasm = ప్రోటోప్లాజం = జీవపదార్థం. (ఇది

‘జెల్లీ’లా ఉంటుంది. జీవకణం దీనితోనే తయారవుతుంది. జీవకణం (సెల్) మధ్యలో ఉండేది న్యూక్లియస్. అణువులోని న్యూక్లియస్ వేరు, ఇది వేరు. కనుకదీన్ని సెల్ న్యూక్లియస్ గా పేర్కొనడం మంచిది. సెల్ న్యూక్లియస్ కు బయట ఉండే ప్రోటోప్లాజమ్ ను సైటోప్లాజం అంటారు.

Prototype = తొలిరూపం / అదిన్యరూపం / అచ్చు అలాగే వుండడం.

Proxima centauri = సమీప నక్షత్రం (ఇది మామూలుగా కంటికి కనిపించదు. ఇది “అల్ఫా సెంటౌరై” అనే మూడు నక్షత్రాల సముదాయంలో ఒకటి. సూర్యుని తర్వాత భూమికి అతినమీవంతో ఉన్న నక్షత్రం కాబట్టి ‘సమీప నక్షత్రం’ అనొచ్చు. భూమికి ఇది 25 లక్షల కోట్ల మైళ్ళ దూరంలో ఉంది.) “ప్రాక్సిమా” అంటే సమీపం.

Pruning = కత్తిరింపు

Psoriasis = చర్మవ్యాధి (ఎర్రటి మచ్చలు రావడం దీని లక్షణం)

Puerperal convulsions = బాలింత గుణం

Pulpy = గుజ్జలాంటి

Pulsars = పల్సార్స్. ఇవి రేడియో తరంగాలను ప్రసరించే నక్షత్రాలు. క్యాజార్ల కంటే ఇవి చిన్నవి. ఈ రేడియో తరంగ నక్షత్రాలనుంచి, రేడియో సిగ్నల్స్ వస్తూంటాయి. ఇలాంటి నక్షత్రాలు అయిదున్నుట్లు కనుగొన్నారు.

Pulsation = స్పందన

Pulses = పప్పులు (కాయధాన్యాలు)

Pulverizer = చూర్ణిక / చూర్ణం చేసేది

Pure Science = శుద్ధ శాస్త్రం

Purines = ఇవి సేంద్రియ మిశ్రమాలే. (ఉదా: అడినిన్, గ్వానిన్ మొదల).

Push waves = నెట్టే అలలు

Pyemia = నెత్తురు జబ్బు

Pyrimidines = ఇంకొరకం సేంద్రియ మిశ్రమ పదార్థాలు. (ఉదా: యూరాసిల్, సైటోసిన్, థైమిన్ అనే న్యూక్లియోటైడ్స్ ఇవి ప్రధాన భాగాలు)

Pythagoras theorem = పైథాగరస్ సిద్ధాంతం

Quack - కపట వైద్యుడు
Quadrangle - చతుర్ముఖం
Quadrilateral - చతురస్రం / చతుర్ముఖం
Quadruple - నాలుగంతలు
Quantum - విద్యుదయస్కాంత శక్తి పేటిక (a packet of electromagnetic radiational energy); పరిమాణం / రాశి.
Quantum theory - క్వాంటమ్ సిద్ధాంతం (పదార్థ రాశి / పరిమాణానికి చెందిన సిద్ధాంతం)
Quarks - ప్రాథమిక శకలాలు
Quartz - శిలాస్పటికం
Quasars - ఇదో నక్షత్రం. ఒక విసీల వస్తువు, విభ్రాంతి కల్గించే బ్రహ్మాండమైన తార. (దీని దీర్ఘనామం "Quasi stellar Radio Sources".) సూర్యునిలాంటి వందకొట్ల నక్షత్రాలకంటే పదివేల రెట్లు కాంతిని ఒక్క క్వాజార్ వెదజల్లుతుందట.
Raabe's test - రాబి పరీక్ష
Rables - పిచ్చికుక్క కాటు వ్యాధి
Radiation - తాపశక్తి / ధార్మిక శక్తి
Radio - astronomy - రేడియో ఖగోళ శాస్త్రం. ఖగోళ వస్తువులను అవి వెదజల్లే రేడియో ఫ్రీక్వెన్సీ కిరణాలను బట్టి గుర్తించి అధ్యయనం చేసే ఖగోళ శాస్త్రం.
Radio Active minerals - రేడియో ధార్మిక ఖనిజాలు
Radio-telescope - రేడియో దూరదర్శిని. ఖగోళాంతరాల నుంచి వచ్చే రేడియో తరంగాలను గ్రహించి, వాటి స్థాయిని పెంచే ప్రక్రియను రేడియో టెలిస్కోప్ చేస్తుంది.
Radioactive elements - అణుధార్మిక ధాతువులు: ఉదా: యురేనియం, థోరియం, ఇవి అల్పా, బీటా, గామా కిరణాలను వెదజల్లుతాయి.
Radioactive - రేడియో ధార్మిక
Radioactivity - రేడియో ధార్మిక శక్తి
Radish - ముల్లంగి
Rainbow - ఇంద్రధనస్సు
"Raman Effect" - రామన్ పరిశోధన

(అణుచలనం, కిరణ ప్రసరణానికి సంబంధించి సి.వి. రామన్ చేసిన కొత్త పరిశోధన).
Ramanujan's trigonometric sum - రామానుజన్ త్రికోణమితీయ మొత్తం
Ravine - కోన / కనుమ
Reaction - ప్రతిక్రియ
Reactivity - ప్రతిక్రియాశక్తి
Real time - ఒక ఘటన జరుగుతుండగానే రికార్డు అవుతుంటే ఆ కాలాన్ని రియల్ టైమ్ అంటారు.
Rectangle - దీర్ఘచతురస్రం
Rectification - అల్ట్రావైట్ కరెంటు లేదా వోల్టేజిని డైరెక్ట్ కరెంట్ గా మార్చడం
Rectum - పురీషవాళం
Recurrent Novae - పునర్వ్యూతారలు
Red custard apple - రామాఫలం
Red giants - అరుణ / మహాతారలు (ఉదా: అంటారిజ్ బేటెల్ జూన్) ~
Red sanders - ఎర్రచందనం
Red Shift - (రెడ్ షిఫ్ట్) = కిరణాలు దీర్ఘతరంగాలుగా వెదుతూ ఎరుపురంగునైపు జరుగడాన్ని ఇలా అంటారు. ఇది నక్షత్ర దూరాలను, వాటి పలాయన వేగాలను గణించడానికి తోడ్పడుతుంది. దీనికి మరో పేరు : డాప్లర్ ఎఫెక్ట్" (డాప్లర్ శాస్త్రవేత్త).
Red Sorella - పుల్లగంగూర
Reefs - తీరంలో కొండ గుట్టలు
Refining - శుద్ధి చేయడం
Reflection - పరావర్తనం
Reflex action - ప్రతికారచర్య
Refraction - వక్రీభవనం
Refrigeration - శీతలీకరణం
Regional Geography - ప్రాంతీయ భూగోళశాస్త్రం
Regional power grid - ప్రాంతీయ విద్యుత్సృజక
Reindeers - ద్రువప్రాంతపు లేళ్ళు
Relative - సాపేక్షత / అపేక్షత
Relative density - తారతమ్య సాపేక్ష సాంద్రత

Relative error = తారతమ్య దోషం

Relative magnitudes = సాపేక్షకాంతిమత్వాలు

Relativity = సాపేక్షత్వం

Relativity of Motion = సాపేక్ష చలనం “చలన సాపేక్షత్వం” (అంటే కదలడానికి, కదలకపోవడానికి అభేదం.

Remote Sensing = దూర గ్రాహ్యత. భూతలంపై ఉన్న ప్రదేశాలనుగానీ, వస్తువులనుగానీ దూరాన ఉన్న ఉపగ్రహాలనుంచి లేదా రోదనీనౌకనుంచి విక్షించడం.

Renal = మూతప్రిండ్ సంబంధం

Rendezvous = ముందు అనుకొన్న పథకం ప్రకారం రెండు ఖగోళ వాహనాలు ఒక చోట కలవడాన్ని ఇలా అంటారు. మరో సందర్భంలో కూడా ఇలా ముందు అనుకొన్న చోటికి కొందరు చేరుకుంటే ఆ స్థలాన్ని “రాండెవూ” అని పిలుస్తారు.

Reptiles = సరీసృపాలు (స్కాలోసారస్, టీరానోసారస్, డిప్టెడోకన్ వగైరా జంతువులు).

Repulsion = వికర్షణ (ఒకేరకమైన అయస్కాంత ద్రువాలమధ్య / ఒకేరకమైన విద్యుదాంశాల మధ్య పెరిగే అంతరం)

Reservoir = జలాశయం

Residual deposits = అవశిష్ట నిక్షేపాలు

Resin = జగురు

Resultant = పరిణామం / ఫలశృతి

Retarded velocity = క్షీణమానవేగం

Retina = అంతఃపటలం

Retrogressive = తిరోగమనశీల

Retrogressive evolution = తిరోగమన పరిణామం

Revolving / Revolution = పరిభ్రమణం

Rheumatism = కీళ్ళవాతం

Richter Scale = (రిక్టర్ స్కేల్) = భూకంపనలను నమోదు చేసే సాధనాలు రెండు: (1) రిక్టర్ స్కేలు (2) మెర్కలీ స్కేలు. ప్రకంపనం అంతఃశక్తి ఏ మేరకు ఉందో ఎంతవరకు విస్తరించి ఉందో నమాచారం అందిస్తుంది రిక్టర్ స్కేలు. కంపనం వచ్చిన ప్రాంతానికి మాత్రమే పరిమితమై ఏ మేరకు అది జనంపై

ప్రభావితం కల్గించిందో అంచనా వేసేది మెర్కలీ స్కేలు రిక్టర్ స్కేల్ నృష్ట కర్త డాక్టర్ చార్లెస్ రిక్టర్ [1930లలో]).

Ricinus = అముదపు చెట్టు

Ridge = గట్టు / మిట్ట

Riemann integral = రీమాన్ సమాకలని

Ring shrub = మెట్టతామర

Ringworm = తామర / దద్దురు

River bed = నదీగర్భం

River bed deposits = నదీతల్చ నిక్షేపాలు

River Navigation = నదీయానం / పడవ ప్రయాణం

River Piracy = నదీగ్రహణం (ఒకనది ప్రవాహగతిలో చటుక్కున రెండో పరీవాహంలోకి ప్రవేశించి ఆ నదిని తనలో కలిపేసుకొనడాన్ని ఇలా అంటారు).

River Valley Projects = నదీలోయ ప్రణాళికలు

RNA Molecule = Ribo nucleic acid. ఇది న్యూక్లిక్ యాసిడ్స్ లో ఇంకొకరకం. ఇది సెల్ న్యూక్లియస్ బయట ఉంటుంది. చీలిన డి.ఎన్.ఎ. లోని వారసత్వ లక్షణ సమాచారాన్ని అర్.ఎన్.ఎ. మోలెక్యుల్స్ స్వీకరిస్తాయి. ఈ రెండూ జీవరాశి వారసత్వ సమాచార పేటికలు.

Ro-ro Stability = పడవ ప్రమాదాలను లేక నౌక ప్రమాదాలను నివారించేందుకు వీలుగా ఫెర్రీడెన్స్ నుంచి వెంటనే నీళ్ళుతోడివేసే సాధనం ఇది.

Road bridge = రోడ్డు వంతెన.

Rock dam = రాతిడాము / ఆనకట్ట

Rock forming minerals = శిలా ఖనిజాలు

Roll axis = ఉపగ్రహ గతి దిశలో ఉండే రేఖ.

Rolle's theorem = రోల్ సిద్ధాంతం

Root = ఘాతమూలం (గణితం)

Root square = వర్గమూలం

Root cap = వేరు తొడుగు

Root stock = ప్రకాండ మూలం

Rose apple = అల్లినేరేడు

Roselle = గోగు

Rotation = ప్రదక్షిణం / భ్రమణం

Round figures = పూర్ణాంకాలు

Run-of = ప్రవాహ ధోరణి.

Run-of-the river plant = నదీ ప్రవాహ కేంద్రం

Runway = (రన్వే) విమానం ఎగరడానికి ముందు నేలపై కొంతదూరం వెళ్ళే ప్రత్యేకమైన రాస్తా

S-Band = ఎస్-బంధం. 1550 నుంచి 5200 మెగాహెర్ట్ వరకు విస్తరించే రేడియో ఫ్రీక్వెన్సీల సమూహం.

Safety valves = రక్షక కవాటాలు

Saffron = కుంకుమపువ్వు

Salinity = లవణీయత

Salivary glands = లాలాజల గ్రంధులు

Sand dunes = ఇసుక దిబ్బలు (Barchans)

Sapiens = బుద్ధి జీవి

Saplings = చిరుమొక్కలు

Sarcoma = నెత్తురుగడ్డ వ్యాధి

Sarcosis = నెత్తురుగడ్డ

Satellite = ఉపగ్రహం

Scaffolding = పరంజా (భవన నిర్మాణ సమయంలో తాత్కాలికాధారాలు)

Scalpel = చాకు / శస్త్రవైద్యుని కత్తి

Scapula = రెక్క ఎముక

Scatica = తొంటి నొప్పి

Scrotum = అండకోశం

Scurvy = సంజావ్యాధి

Scythe = వంకరకత్తి (కొడవలి)

Sea breeze = జలవవనం (సాగర వవనం).

Sea of Crisis = సంక్షోభ సంద్రం

Sea of Fertility = సారవంత సాగరం

Sea of Mists = పొగమంచు సముద్రం

Sea of Serenity = ప్రశాంత సాగరం

Sea of showers = తుపాక సముద్రం

Sea of vapours = ఆవిరుల సంద్రం,

Sea-weed = శైవలం / సముద్రపు పాచి

Seasonal variations = రుతు వ్యత్యాసాలు

Sedative = మత్తు కలిగించే ఔషధం

Sediment / scum = మడ్డి / తెట్టు

Sedimentary rocks = నిక్షేప శిలలు / గనీక

శిలలు / మెత్తని మట్టిగుట్టలు

Seedlings = నారుమొక్కలు

Seepage = ఊట

Segment = ఉపభాగం

Seismic = భూకంపన సంబంధమైన

Seismogram = (సీస్మోగ్రామ్) = కంపనాలను నమోదు చేసే రేఖా చిత్రం.

Seismograph = (సీస్మోగ్రాఫ్) = భూకంపన తరంగాల నమోదు యంత్రం.

Seismology = భూకంపన శాస్త్రం.

Selvas = (సెల్వలు) = ఉష్ణమండల వర్షారణ్యాలు.

Semen = శుక్లం

Sense organs = జ్ఞానేంద్రియాలు

Sensory nerves = స్పర్శనాడులు

Serum = రసి / వస

Sesame = నువ్వులు

Sewage = మురుగునీరు

Sexual = లైంగికం

Shake waves = కదిలించే అలలు

Sharks = సొరచేపలు

Shells = కర్పరాలు / చిప్పలు మొదలైనవి సముద్రం అడుగున నిల్వ ఉంటాయి.

Shield Shaped mountains = డాలు (రూపంలో) పర్వతాలు

Short staple cotton = పొట్టి పింజ పత్తి

Sial = మిశ్రమశిల (స్ఫటిక శిల లాంటివి 'సిలికా' లోను, అల్యూమినియాలోను ఉండడం వల్ల ఈ పేరు వచ్చింది. 'సిలిక-అల్యూమినియా'ల సమ్మేళనమే 'సియాల్'.)

Sidereal Day = సైడిరియల్ డే (భూమి పడమటినుంచి తూర్పు దిక్కుకు ఒక్కసారి చుట్టి రావడానికి పట్టే కాలాన్ని ఇలా అంటారు. దీని వ్యవధి 23 గంటల 56 నిమిషాల 4.095 సెకండ్లు.)

Sideral month = చంద్రుడు భూమిని చుట్టి, తిరిగి తన చోటుకు చేరుకోవడానికి తక్కువ కాలం పడుతుంది. ఆ కాలాన్ని ఇలా అన్నారు.

Sima = సిమా (బరువైన శిలాపాఠ. ఇందులో

సిలిన్+మెగ్నీషియా ఉంటాయి. అందుకే ఈ పేరు).

Size = పరిమాణం

Sleet = వడగళ్ళు (Snowflakes).

Slope = వాలు

Small pox = మశూచికం

Smut = కాటుక తెగులు

Snow lines = హిమరేఖలు

Soft rot = మెత్తని కుళ్ళు తెగులు

Soil = మృత్తిక

Soil Geography = మట్టి న్యభావ వివరణ శాస్త్రం

Soil profile = మృత్తికా నిర్మాణ పటం (మట్టి పొరల దొంతిని కిందిదాకా ఛేదించినట్లు చూపించే పటం).

Solar energy = సౌరశక్తి

Solar system = సౌర కుటుంబం / వ్యవస్థ

Solar wind = సౌరవనం. భూమి గురుత్వాకర్షణ క్షేత్రాన్ని దాటుకుంటూ సూర్యుడి నుంచి దూరంగా ప్రవహిస్తూ ఉండే విద్యుదుత్క్రేరిత సూక్ష్మవదార్థాల ధార.

Solder = టంకం

Soldering = అతకడం / టంకం వేయడం

Soldering iron = విద్యుత్ మాలికల్లో తీగెలను కలిపే పరికరం. (దీని శక్తిని 'వాట్'లో గణిస్తారు).

Solid fuels = ఘనీభవనాలు

Solids = ఘన పదార్థాలు

Solution = ద్రావణం

Solvent = ద్రావకం

Sonic Speed = ధ్వని వేగం. సుమారు 1,216 కి.మీ.కు గంటకు. దీన్ని Mach -1 అని కూడా అంటారు. Mach - 5, అంతకన్నా ఎక్కువగా ఉండే వేగాలను హైపర్ సోనిక్ వేగాలంటారు.

Sonobuoy = జలాంతర్గాముల (సబ్మెరైన్స్) కదలికలను రికార్డు చేసే యంత్రం. ఇందులో హైడ్రోఫోన్, స్పీడ్ రేడియో ట్రాన్స్మిటర్ ఉంటాయి

Sound waves = ధ్వని తరంగాలు

Sounding Rocket = వాతావరణాన్ని అధ్యయనం చేసే రోడసీ నౌక.

Space & time = స్థలకాలాలు

Space = స్థలం / రోడసీ

Space age = రోడసీ శకం / యుగం

Space craft = రోడసీ నౌక (వాహనం)

Space shuttle / space craft = రోడసీనౌక / రోడసీ వాహనం

Space-time continuum = (విశ్వం) స్థల-కాలాల సమవాయం (స్థలం - కాలం విడదీయరానివి. ఈ రెండూ కలిసిందే విశ్వం అన్నాడు ఐన్స్టీన్).

spans = భానాలు / విమానపు రెక్కల విస్తరణ

Special theory of relativity = విశిష్ట సాపేక్ష సిద్ధాంతం.

Species = జాతులు / తెగలు

Specific heat = విశిష్టోష్ణత

Spectroscope = సప్తవర్ణ దర్శిని

Spectrum = వర్ణపటం / సప్తవర్ణాలు / వర్ణమాల; సూర్యకాంతి గాజు దిమ్మలోంచి పోయినప్పుడు ఏడు రంగులుగా కాంతి విడిపోతుంది. ఇవి ఎరుపు, పయ్యెలెట్, ఈద, నీలం, అకుపచ్చ, పసుపుపచ్చ, నారింజ రంగులు.

Speedometer = వేగమానిని

Sperm = వీర్యం, రేతస్సు

Spermatorrhoea = వీర్యనష్టం / ప్రావం

Spermatozoon = పురుషగ్యామేట్ (స్పెర్మటోజాన్).

Spermogonia = పురుష బీజాశయాలు

Sphere = గోళం

Spherical = గోళాకార

Spillway = వెల్లువ మార్గం (అనకట్ట సంగం)

Spinal Cord = వెన్నుపొము

Spiral = చుట్టలు చుట్టలుగా (దానినే 'సర్పిలం' అంటారు)

Spleen = ప్లీహం

Spleen enlargement = ప్లీహోదరం

Spores = జీవబీజాలు

Sprain = బెణుకు

Spring = నీటిబుగ్గ (శక్తిని నిల్వ చేసే యాంత్రిక

పరికరాన్ని కూడా ఇలా అంటారు).

Squash gourd = గుమ్మడికాయ

Standard time = ప్రామాణిక కాలం

Staple cotton = మధ్యరకం పింజపత్తి

Statistics = సంఖ్యా వివరాలు / గణాంకశాస్త్రం

Steady state Theory = యథాస్థితివాదం (ఇది

పరిణామవాదానికి విరుద్ధంగా వచ్చిన సూత్రీకరణ).

Steel frame = ఉక్కు చట్రం

Steel structure = ఉక్కు నిర్మాణాలు

Sterility = వంధ్యత్వం

Sterilize = సూక్ష్మజీవులు లేకుండా చేయడం

Stemum = ఛాతిపైముక

Stoma = పత్రరంధ్రం (గాలిపీల్చడానికి)

Stomata = నోళ్ళు / సూక్ష్మపత్ర రంధ్రాలు

Stomatitis = నోటిపూత

Storage plant = జలాశయ కేంద్రం

Straight line = నరళ రేఖ

Strain = అతి సూక్ష్మ జీవాణువులు

Strait = జలసంధి (Palk strait)

Stratification = పొరలు / అంతస్థులు (సముద్ర జలాలు ఊర్ధ్వంనుండి అధోముఖంగా ఉండడంవల్ల నీటిలో పొరలు ఉండడాన్ని శాస్త్రవేత్తలు కనుగొన్నారు.)

Stratified rocks = స్తరిత శిలలు (పొరలు పొరలుగా ఉండే శిలలను ఇలా అంటారు).

Stratosphere = నిశ్చలవరణం / స్తబ్ధవరణం. ఇది ట్రోపోపాజ్ పరిధి దాటి వన్నెండు మైళ్ళ ఎత్తువరకూ ఉంటుంది.

Structural Hills = సహజమైన కొండలు

Sub-atomic particles = అణుకేంద్ర శకలాలు

Sub-nuclear = అణుకేంద్రాంతర

Sub-Soil = ఉపమృత్తిక

Sub-Tropical shore = ఉపోష్ణ తీరం

Sub-tropical = ఉప ఉష్ణమండల

Submarine ridges = సముద్రాంతర పర్వత శ్రేణులు

Submarine volcanoes = జలాంతర్గత అగ్నిపర్వతాలు

Submersion = ముంపు

Substratum = జలాంతర ప్రదేశం

Suckers = పిలకమొక్కలు

Sulphation = సల్ఫేషన్ (బ్యాటరీలు డిశ్చార్జ్ అయినప్పుడు వాటిపై ఏర్పడే లెడ్ సల్ఫేట్ తెల్లటి తెట్టు).

Sulphonation = గంధకీకరణం

Sun spot = సూర్యబింబంపై మచ్చ

Sun-Synchronous Orbit = సౌరసమకాలీన కక్ష్య. భూమికి సమీపంలో సుమారు 900 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉండే కక్ష్య. ఇందులో ఒక ఉపగ్రహం 90 డిగ్రీలు ఏటవాలుగా ధ్రువాల చుట్టూ తిరుగుతూ ఉంటుంది. ఈ ప్రయాణంలో ఉపగ్రహం అదే సౌరకేణంలో తన కక్ష్యలో కనిపిస్తుంది.

Super conductivity = బృహత్-వాహకత్వం: అతి తక్కువ ఉష్ణోగ్రతలలో పదార్థాలలోని నిరోధక శక్తి బాగా తగ్గిపోయి విద్యుత్ ప్రవాహానికి అత్యధికంగా తోడ్పడుతుంది. ఇందువల్ల శక్తి నష్టం (IR రూపంలో) గణనీయంగా తగ్గుతుంది.

Super giants = బృహత్తరలు

Super structure = ఉపరితల నిర్మాణం

Superior conjunction = ఎగువ కూడలి (భూమి, సూర్యుడు, శుక్రుడు ఒకే వరసలో ఉన్నప్పుడు ఇలా అంటారు).

Supernova = విస్ఫోటక తార / బృహన్నవ్యతార. ఉన్నట్టుండి పేలిపోయి అపారమైన శక్తిని విడుదలచేసే నక్షత్రాన్ని సూపర్ నేవా అంటారు.

Supersonic = శబ్దాధిగమన / శబ్దాతీత

Survey = సర్వేక్షణ (పరిశోధన) / భూమిశీలత

Survival of the fittest = నెగ్గినవాడిదే బతుకు (బలం కలవాడిదే రాజ్యం అన్నట్లు. ఇది డార్విన్ పరిణామ వాదంలా ఒక సూత్రీకరణ. జీవరాశిలో జరిగే జీవన సమరంలో నెగ్గకొచ్చే జీవులే నిలబడతాయని ఈ సూత్రీకరణ సారాంశం. కాని క్రోపాట్కిన్ అనే రొమాంటిక్ రివల్యూషనరీ సూత్రీకరణ ప్రకారం జీవరాశిలో “పరస్పర సహకారం” (Mutual aid) కూడా ఒక కీలకాంశం).

Swamp = రొవి / చిత్తడినేల

Symmetry = నర్య సౌష్ఠవం

Synchronous Orbit = సమకాలీన కక్ష్య. నాడిమండలంపై 36 వేల కిలోమీటర్ల ఎత్తున ఉండే ఒక భూ కక్ష్య.

Synchronous Satellite = సమకాలీన ఉపగ్రహం. భూభ్రమణ గతికి సమకాలీన గతితో సమకాలీన కక్ష్యలో పయనించే ఉపగ్రహం. దీనినే భూ-స్థావర ఉపగ్రహమని కూడా పిలుస్తారు. (Geo stationary Satellite)

Synodic month / Lunation = సైనాడిక్ నెల భూమి, చంద్రుడు, సూర్యుడు ఒకే వరుసలోకి వచ్చినప్పుడు ఆ నెలను ఇలా అంటారు. దీనికి మరో పేరు "లూనేషన్". ఒక చంద్రోదయానికి మరో చంద్రోదయానికి మధ్య వచ్చే కాలాన్ని ఇలా అంటారు.

Synovia = శ్లేష్మం

Synthetic drug = కృత్రిమ ఔషధం

Synthetic fibres = కృత్రిమ దారాలు (ఉదా: నైలాన్, పాలియెస్టర్ వగైరా).

Systole = గుండె సంకోచం (ముడుచుకోవడం)

Table lands = పీఠభూములు

Tachometer = వస్తువుల చలనమును కొలిచే సాధనం

Take off velocity = ఆరంభణ వేగం

Tangent = స్పర్శరేఖ

Tap root = తల్లివేరు

Tassel = మగకంకి

Taxonomist = వర్గీకరణ శాస్త్రవేత్త

Tectonic activity = శిలాచలనాలు: భూమి ఉపరితలానికి అడుగున అప్పుడప్పుడూ కదలికలు వస్తాయి. అక్కడి శిలలు కుంగిపోయి, ముడతలు పడి, పేరుకుని క్రమంగా పర్యటాలు ఏర్పడతాయి. ఈ మొత్తం ప్రక్రియను టెక్టానిక్ యాక్టివిటీ అంటారు.

Tectonic geology = భూగర్భ శిలా నిర్మాణ శాస్త్రం

Telecommunication = దూర సందేశ ప్రసారం / టెలికమ్యూనికేషన్

Telemetry = దూర సమాచార ప్రసారం.

అంతరిక్షంలో తిరుగుతున్న ఒకరోదనీ నౌక లేదా ఉపగ్రహం క్రియను / పనితీరును కొలిచి, అంచనా వేసి ఆ సమాచారాన్ని ఒక భూతల కేంద్రానికి అందించడం.

Temperate grass lands = సమశీతోష్ణ తృణమండలం.

Temperate Zone = సమశీతోష్ణమండలం

Tendrils = లతాప్రతానాలు (చిన్న తీగలు)

Terraces = నదీ సోపానాలు

Terrestrial magnetic field = భౌమ్య అయస్కాంత క్షేత్రం

Terrigenous deposits = భూమి నుంచి కొట్టుకువచ్చిన పదార్థాలు.

Testimony = శాస్త్ర ప్రమాణం

Tetanus = ధనుర్వాతం

Tetragon = చతుష్కోణం

Texture = చిక్కదనం

The great Red Spot = (సూర్యునిలో) ఎర్రమచ్చ. ఈ మచ్చ పొడవు 30 వేల మైళ్ళు.

Theory of Relativity = సాపేక్ష సిద్ధాంతం (ఐన్‌స్టీన్ దీనికర్త. మరొకదాన్ని అపేక్షించడం లేదా మరొకదాని ప్రమేయాన్ని కోరడం సాపేక్షం. దీని ప్రకారం విశ్వం అనంతం కాదు. పరిమితం. కాని దానికి హద్దులూ అవధులూ లేవు. "Space is finite, but boundless" అన్నాడాయన. అంటే స్థూలంగా - భూమి ఉపరితలం లాంటిదే విశ్వం కూడా అని. భూమిపైన మనం ఎన్నాళ్ళు నడిచినా భూమికాని చోటుకి వెళ్ళలేం. అంటే హద్దులు లేవు అని చెప్పడం. అంటే మనం నడిచే ఉపరితలానికి హద్దులు లేకపోయినా అది అపరిమితమే అయినా, అది పరిమితం కూడా. బయలుదేరిన చోటుకే తిరిగి చేరుకోవడం (భూమి గుండ్రంగా ఉందని నిరూపించడంతోపాటు) దాని పరిమితిని సూచిస్తుంది. అలాగే విశ్వమూను. అది అంతమూ, అనంతమూ కూడా. ఈ తాత్త్విక చమత్కారాన్ని భావకవి దేవులపల్లి ఊహలో చెప్పాలంటే "విశ్వమంతా ప్రాణవిభుని మందిరమైన వీధివాకిలి ఏది చెల్లరా?" అలాగే "సాపేక్షత"కు పెల్లీ ఆధారంగా

పరాధి నిర్వచనం : “ఏకాకిగ సర్వజగతి లేదేదియు నుందరగతి / ప్రతివస్తువు మరోదాన కలసి నఫలమవునుగాన....”.

Therapeutics = రోగ చికిత్సాశాస్త్రం

Thermal metamorphism = తాప రూపాంతర ప్రాప్తి (ఉష్ణోగ్రతవల్ల, పీడన వల్ల శిలలు రసాయనిక మార్పులకు గురైనప్పుడు వాటిలో వచ్చే మార్పును ఇలా అంటారు).

Thermo Nuclear reactions = అణుధార్మిక ప్రక్రియా పరంపర. (ఉదా: హైడ్రజన్ బీలియంగా మారేదశ).

Thermo-nuclear energy = అణుగర్భ సంయోగశక్తి

Thermodynamics = శక్తిశాస్త్రం (ఉదా: ఇంజన్ శక్తి సామర్థ్యాలను బేరీజు వేసి శాస్త్రం)

Thoracic cavity = హృదయ కుహరం

Thorax = వక్షస్థలం

Three dimensions = త్రివిధ పరిమాణాలు (అయతనాలు)

Thyroid gland = కంఠగ్రంథి

Tidal theory = తరంగ సిద్ధాంతం (దీనికర్త జేమ్స్ జిన్నీ. సూర్యునిలో లేవే తరంగాలనుబట్టి ఈ సిద్ధాంతం వచ్చింది. కాని దీనికి ఆదరణ లభించలేదు).

Tidal waves = వేలా తరంగాలు (పోటు పాటుల మూలంగా సముద్రంలోనిది ఎత్తుకు లేచినప్పుడు ఏర్పడే తరంగాలివి).

Tide Ebb = పోటుపాటు (సముద్రపు నీరు పైకి లేచి తగ్గడాన్ని ఇలా అంటారు).

Time = కాలం / వ్యవధి

Time Zones = కాల మండలాలు (ఒక్కో కాలమండలంలోని అన్ని ప్రదేశాలూ ఒకే కాలమానాన్ని అనుసరిస్తాయి. ఉ: ఇండియాలో 82 1/2° తూర్పు దీర్ఘాంశం స్థానిక కాలాన్ని మొత్తం భారతదేశానికి ప్రామాణిక కాలంగా వరిగణిస్తారు. అలాగే ఇతరదేశాల్లోనూ).

“Tip of the Iceberg” = మొత్తంలో ఒక చిన్న

భాగం (ఉదా: ఆపగింజలో ఆరవవంతు)

Tissue = కణజాలం

Tonsils = గవడలు

Topographic Survey = నైసర్గిక స్వరూప సర్వేక్షణ

Topographical Maps = స్థల వివరణ పటం / ప్రాదేశిక పటం

Topography = ఉనికి, స్థల స్థితి

Tomado = (టోర్నాడో) పెనుకుపాసు (origin = పశ్చిమాఫ్రికా)

Torpedo = (టార్పెడో) జలాంతర్గత క్షిపణి. (టార్పెడో - టార్పిడో అది విలయం. ఇది సమరం, అటో ఇటో తెగిపోతుంది” - శ్రీశ్రీ)

Torrid zone = అత్యుష్ణమండలం

Toxicology = విషతత్వ శాస్త్రం

Toxins = విషద్రవ్యాలు / విషద్రావ్యాలు

Trachea = గాలిగొట్టం / శ్వాసనాళం

Tracheotomy = శ్వాసనాళికా రంధ్రీకరణం

Trade winds = వ్యాపార పవనాలు. (పూర్వం సముద్రయానం చేసేవారు తెరచాప ఓడలు ఉపయోగించే వారు. అవి గాలుల సహాయంతో సహాయంతో ప్రయాణించేవి. వ్యాపార నిమిత్తం తెరచాప ఓడలు ఈ గాలులు ఆధారంగా పయనించేవి. కనుకనే వీటికి ఈ పేరు వచ్చింది. ఇవి దాదాపు 30° నుంచి 80° అక్షాంశాల మధ్య ఉత్తరార్ధ గోళంలోనూ, దక్షిణార్ధ గోళంలోనూ వీస్తాయి. వ్యాపార పవనాలకు వ్యతిరేక దిశలో వీచే వాటిని ప్రతి వ్యాపార పవనాలు అంటారు).

Transducer = శక్తి మార్పిడి యంత్రం. ఒక రూపంలో శక్తిని గ్రహించి మరో రూపానికి మార్చగల యంత్రం. ఉదా: మైక్రోఫోన్.

Transit = అంతర్యానం / మజిలీ (గ్రహం ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు ఆ మజిలీని ఇలా అంటారు).

Transparent = కాంతి వివ్యతం (కనిపించేది)

Transponder = ట్రాన్స్ పాండర్ = ఒక ప్రశ్నార్థక సందేశం వచ్చిన వెంటనే తనకు తానుగా సంతకాలను ప్రసారం చేసే ట్రాన్స్ మిటర్ - రిసివర్ల సంయోగ

యంత్రం. ట్రాన్స్‌మిటర్ సంకేతాలను ప్రసారం చేయగా రిసీవర్ సంకేతాలను గ్రహిస్తుంది. ఈ రెండు పనులను ట్రాన్స్‌పాండర్ ఒక్కటే చేస్తుంది.

Trigonal = త్రికోణం

Trigonometry = త్రికోణమితి

Tropic of Cancer = కర్కటక (ఉత్తరాయన) రేఖ

Tropic of Capricorn = మకర (దక్షిణాయన) రేఖ

Tropic of Capricorn = మకరరేఖ

Tropical country = ఉష్ణదేశం

Tropical deserts = ఉష్ణమండల ఎడారులు

Tropical grass lands = ఉష్ణ ఉండల గ్రాన భూములు

Tropical Zone = ఉష్ణ మండలం

Tropics = ఉష్ణమండలాలు

Tropopause = కల్లోలావరణం పైభాగం ట్రోపోపాజ్.

Troposphere = కల్లోలావరణం (మనం ఉంటున్నది ఈ వాతావరణంలోనే. తుఫాను గాలులు, మేఘాలు తిరుగాడేది ఇక్కడే). దీని ఎత్తు 8 మైళ్ళు.

Trough = దోనె (తరంగం ఎత్తు తగ్గుగా ఉన్నప్పుడు లేదా అలకూ అలకూ మధ్య గాడిలాగా ఉండే వల్లాన్ని ఇలా అంటారు).

Tsunami = సముద్రంలో ఏర్పడే భూకంపాలవల్ల ఏర్పడే సముద్ర కెరటాలు

Tuberous roots = దుంపవేళ్ళు

Tumours = ప్రణాలు

Turbidity = జలదార్ఢ్యం (మడ్డినీరు)

Turgidity = భాషాక్షిప్తత

Turpentine = కర్పూరకైలం

Twilight = సంధ్యాసమయం

Tympanum = కర్ణభేరి (గూబ)

Typhoon = తుఫాను (మూలం-చైనా)

UHF = అత్యధిక ఫ్రీక్వెన్సీ బంధం. (Ultra High Frequency band) 300 నుంచి 3000 మెగా హెర్ట్స్ వరకు గల ఫ్రీక్వెన్సీల సమూహాన్ని యు.హెచ్.ఎఫ్. బ్యాండ్ అని పిలుస్తారు.

Ulitis = పంటి చిగుళ్ళనప్పే

Ultra violet rays = అతి నీలలోహిత కిరణాలు (ఇవి కాంతి వాతావరణాన్ని చొచ్చుకు పోలేవు. భూమిపైన ఓజోన్ పొర ఈ కిరణాలు సోకకుండా ప్రాణికోటిని రక్షిస్తోంది.)

Umbilical Cord = పేగు బంధం / బొడ్డు తాడు

Umbra = పూర్ణచ్ఛాయ / నీడ

Unicellular = ఏకకణ

Unilocular = ఏకబీల

Unipolar = ఏక ధ్రువ

Universal gravity = సమస్త వస్తువుల గురుత్వాకర్షణ శక్తి (రెండు వస్తువుల మధ్య ఆకర్షణ శక్తి అన్నది వాటి ద్రవ్యరాశులను లేదా పదార్థరాశిని (మాస్) బట్టి, వాటి మధ్య దూరాన్ని అనుసరించి ఉంటుంది).

Upstream = (ప్రవాహానికి) ఎగువదిశ.

Ursa major = బృహదక్షం

Ursa minor = లఘుముక్షం

Uvula = కొండనాలుక

Valve = కవాటం

Vapour = బాష్పం

Vapour pressure = బాష్పపీడనం

Variable stars = అస్థిర తారలు

Variable = చరమైన, మారుతున్న

Vegetation region = పచ్చికబయళ్ళు, అడవులు వగైరా (ఉద్యిష్ట ప్రాంతాలు అని కూడా అంటారు).

Vertebra (cervical) = మెడపూస

Vertebra (Lumbar) = నడ్డిపూస

Vertebra = వెన్నుముక / వెన్నుపూస

Vertebrata = వెన్నుముక ఉన్న జీవులు

Vertex = శీర్షం

Vertical circulation = నిట్రుపు ప్రవాహం ("నీరు వల్లమెరుగు" అంటారుగాని నిట్రంగా కూడా ప్రవహిస్తుందనడానికి ఉదాహరణ-అట్లాంటిక్ సముద్రం. ఈ విశిష్ట దృశ్యం పసిఫిక్ కుగానీ, హిందూ మహా సముద్రానికి లేదని తేల్చారు.)

Vertical movements = ఊర్జ చలనాలు

VHF = అధిక ఫ్రీక్వెన్సీ బంధం (Very high Frequency band) 30 నుంచి 300 మెగా హెర్ట్స్ వరకు గల ఫ్రీక్వెన్సీల సమూహాన్ని వి.హెచ్.ఎఫ్. బ్యాండ్ అని పిలుస్తారు.

Vibrations = ప్రకంపనలు

Viral fever (infection) = చైరస్ జ్వరం

Virus = చైరస్ / విషక్రిమి / క్రిములు

Vocal Cord = స్వరపేటిక

Volcanic ash = అగ్ని పర్వత భస్మం

Volcanic dust = అగ్ని పర్వత ధూళి

Volcanic rocks = అగ్నిపర్వత శిలలు

Volume = పరిమాణం

Vomiting = వాంతి

Vulva = భగం; స్త్రీ మర్మస్థానం

Warm Currents = కవ్వప్రవాహాలు

Warm temperate Zone = కవ్వప్రవాహ సమశీతోష్ణ మండలం.

Warp = పడుగు

Wave length = తరంగ దీర్ఘత

Wax glands = పింజూష గ్రంధులు

Weather = వాతావరణ స్థితి (ఒకరోజు లేదా కొన్ని గంటలలో ఉష్ణోగ్రత, గాలులు, పీడనం, వర్షపాతం గురించి తెలియజేసేది వాతావరణ స్థితి. వేడిమిని, చలిని వివరించాల్సినప్పుడు మాత్రమే ఇలా అంటారు).

Weed = కలుపుమొక్క

Weedicide = కలపు సంహారి / కలుపు నాశకం

Weir = అడ్డుకట్ట

Western Elongation = (సూర్యుని) పడమటి కొన

Whales = తిమింగలాలు

White dwarf = శ్వేత కుబ్జతార

Wild species = వన్యజాతులు

Wood pulp = కర్ర గుజ్జ

Wrought iron = చేత ఇనుము

X - Band = ఎక్స్-బంధం : 5,200 నుంచి 11 వేల మెగాహెర్ట్స్ వరకు విస్తరించి ఉండే రేడియో ఫ్రీక్వెన్సీల సమూహాన్ని ఎక్స్-బ్యాండ్ గా వ్యవహరిస్తారు.

X, Y Chromosomes = సంతాన జీవకణాలు (మానవుని జీవకణంలో 46 క్రోమోజోములు ఉంటాయి. ఇవి రెండేసి చొప్పున ఉంటాయి. 23 జంటగా ఉంటాయి. స్త్రీలో ఉండేవన్నీ 'ఎక్స్' క్రోమోజోములే. కాని పురుషునిలోని క్రోమోజోముల్లో ఒకటి 'ఎక్స్' అయితే ఒకటి 'యై' ఉంటుంది.

Xenogenesis = తల్లిదండ్రుల పోలిక లేకుండా పిల్లలు పుట్టడం

Xerophyte = ఎడారిచెట్టు / నిర్జలకీత వృక్షం

Xylography = దారుపు (కొయ్య) మీద చెక్కడం / చిత్రించడం

Yam = పెండలం

Yaw axis = యా-రేఖ. భూమధ్య బిందువు వైపు ఒక ఉపగ్రహం దిశలో ఈ రేఖ ఉంటుంది. Lies in a satellite's direction to the centre of the earth.

Yeast = మధుశిలీంధ్రం

Zenith = ఊర్ధ్వ బిందువు / ఉచ్చదశ / ఉన్నతి

Zerophytic = వేడిని తట్టుకోగల లక్షణాలు గల చెట్లూ చేమ (ఉదా: బ్రహ్మజెముడు, ఖర్జూరపు చెట్టు).

Zone of constant temperature = స్థిరతావక్రమ మండలం

Zoography = ప్రాణివర్ణనం

Zootamy = ప్రాణివ్యవచ్ఛేదనం

Zygote = సంపూర్ణ జీవకణం (ఇది గర్భధారణ సమయంలో ఏర్పడుతుంది. ఇందులో సగం క్రోమోజోముల్లో తండ్రిని పోలిన లక్షణాలు, మిగతా సగంలో తల్లిని పోలిన లక్షణాలు ఉంటాయి.

అంకాలు

Arabic numbers run from 0-9. They were invented round about AD 520 by Indians who also had a decimal system. The Arabs adopted them in AD 760, and developed Algebra and Trigonometry.

Arabic Numerals	Roman Numerals	Cardinal Numbers	
1	I	1st	(first)
2	II	2nd	(second)
3	III	3rd	(third)
4	IV	4th	(fourth)
5	V	5th	(fifth)
6	VI	6th	(sixth)
7	VII	7th	(seventh)
8	VIII	8th	(eighth)
9	IX	9th	(ninth)
10	X	10th	(tenth)
50	L	50th	(fiftieth)
100	C	100th	(Hundredth)
500	D	500th	(five hundredth)
1,000	M	1,000th	(thousandth)

From Roman Numerals to Arabic Numerals

When a larger numeral precedes a smaller numeral, add the smaller numeral to the larger:

$$XV = X + V = 10 + 5 = 15$$

$$LXI = L + X + I = 50 + 10 + 1 = 61$$

When a smaller numeral precedes a larger numeral, subtract it from the numeral that follows it :

$$XIX = X + (X - I) = 10 + (10 - 1) = 19$$

$$MMDCIV = M + M + D + C + (V - I) = 1,000 + 1,000 + 500 + 100 + (5 - 1) = 2,604.$$

కొన్ని పదార్థాలు : వాటి శాస్త్రీయ నామాలు

Common Name	Scientific Name
alum	Potassium aluminium Sulphate
antifreeze	ethylene glycol
aqua fortis	concentrated nitric acid
aqua regia	concentrated nitric and hydrochloric acids in the ratio of four to one
aspirin	acetylsalicylic acid
baking soda	sodium hydrogen carbonate
bleaching powder	chloride of lime
bromide	potassium bromide
calomel	mercurous chloride
carbolic acid	phenol
chalk	calcium carbonate
china clay(kaolin)	hydrated aluminium silicate
common salt	sodium chloride
cream of tartar	potassium hydrogen tartrate
Epsom salt	magnesium sulphate
gypsum	natural hydrated calcium sulphate
hypo	sodium thiosulphate
laughing gas	nitrous oxide
lime	calcium oxide
magnesia	magnesium oxide
nitre	potassium nitrate
oil of vitriol	concentrated sulphuric acid
oil of wintergreen	methyl salicylate
Plaster of Paris	gypsum heated to 120°C-130°C; when mixed with water it hardens and sets
potash	potassium carbonate
prussic acid	hydrocyanic acid
quicksilver	mercury
sal volatile	ammonium carbonate
saltpetre	potassium nitrate
salts of lemon	potassium hydrogen oxalate
slaked lime	calcium hydroxide
spirits of salt	solution of hydrochloric acid
talc	hydrated magnesium silicate
TNT	trinitrotoluene
vaseline	petrolatum
vinegar	solution of acetic acid
washing soda	crystalline sodium carbonate
argon	colourless, odourless, tasteless,

	present in the atmosphere (0.94%), obtained as a by-product in the liquefaction of air; used in electric light bulbs, fluorescent tubes.
butane	Colourless with slight smell and taste, present in crude petroleum, used as a fuel when liquified in cylinders under pressure.
Carbon dioxide	colourless, almost odourless and tasteless, non-flammable, occurs in the atmosphere, the source of carbon for plants; used in carbonated drinks, fire extinguishers, as a refrigerant (dry ice) when solid.
Carbon monoxide	colourless, odourless, flammable, highly toxic gas when breathed; formed during the incomplete combustion of coke and similar fuels, burns with a blue flame; used as a fuel and as a reducing agent in metallurgy.
chlorine	greenish-yellow with a strong smell, non-flammable poisonous gas occurring in many minerals; used to make paper, bleaching powder, hydrochloric acid, many organic compounds, used as a germicide in water.
chloroethane	colourless with a burning taste, flammable, poisonous; used as a refrigerant, a local anaesthetic and an alkylating agent.
coal gas	produced by the destructive distillation of coal often supplemented with natural gas or water gas, composed of hydrogen, methane, carbon monoxide, other hydrocarbons and small amounts of nitrogen, carbon dioxide and oxygen; used as a fuel gas.
helium	colourless, tasteless, odourless, very light, found in some natural gas,

	in radioactive ores, and in the atmosphere, also obtained as a by-product of the liquefaction of air; used in filling airships and balloons, and some fluorescent lamps.
hydrogen	colourless, odourless, flammable, the lightest element in the universe, occurs in water in organic compounds and all living things, manufactured by a number of processes; used for the manufacture of synthetic ammonia and synthetic oil.
hydrogen bromide	gas made by passing hydrogen and bromine vapour over a platinum catalyst.
hydrogen chloride	gas made by reaction between concentrated sulphuric acid and sodium chloride.
hydrogen iodide	gas made by passing hydrogen and iodine vapour over a platinum catalyst.
hydrogen sulphide	the gas with the bad-egg smell, colourless, flammable, poisonous, made by the reaction of dilute acid to iron sulphide; used in metallurgy and chemical analysis.
ketene	colourless, toxic, with strong smell; used in the manufacture of aspirin and cellulose acetate.
krypton	colourless, odourless, tasteless, non-flammable gas present in the atmosphere, extracted as a by-product in the liquefaction of air; used in fluorescent lamps and some lasers.
methane	marsh-gas or fire-damp, colourless, odourless, tasteless, flammable gas that forms an explosive mixture with air, occurs in coal gas and is the chief component in natural gas; used as a fuel and a source of petrochemicals.

methylamine	colourless, pungent, flammable gaseous amine made by reacting methanol and ammonia at a very high temperature with catalyst; used in the manufacture of dyes, insecticides and pharmaceuticals.
mustard	colourless, oily liquid with a strong smell made by reacting ethylene with sulphur chloride; used as a war gas.
natural	mixture of gaseous hydrocarbons, mainly methane, found beneath the surface of the earth and sea often near deposits of mineral oil; used as a fuel.
neon	colourless, odourless, tasteless, non-flammable, present in the atmosphere in minute amounts, obtained as a by-product in the liquefaction of air; used in fluorescent lamps; a discharge of electricity through neon at low pressure produces a bright reddish-orange glow.
nerve	attacks the nervous system, in particular those nerves controlling respiration; most of these gases are derived from phosphoric acid.
nitrogen	colourless, odourless, tasteless, non-flammable, forms 78% of air by volume, obtained by the liquefaction of air; used in the manufacture of ammonia, nitric acid, and compounds such as fertilizers.
nitrogen monoxide	colourless, non-flammable, poisonous, made by the oxidation of ammonia at tremendously high temperatures, reacts with air to give nitrogen dioxide.
nitrous oxide	laughing gas, colourless, sweetish,

	non-flammable, made by heating ammonium nitrate; used as an anaesthetic.
oxygen	colourless, tasteless, odourless, forms about 20% of the atmosphere by volume, the most abundant element in the earth's crust (49.2%), essential for the respiration of plants and animals, obtained by liquefying air; used in blast furnaces, welding, the manufacture of respirators and organic chemicals.
phosgene	colourless, pungent, poisonous, made by passing carbon monoxide over activated carbon; used as a war gas and the manufacture of a number of organic chemicals.
phosphine	colourless, pungent, spontaneously flammable, poisonous, made by dropping potassium hydroxide on phosphorus; used as a doping agent for semiconductors.
producer	mixture of carbon monoxide and nitrogen made by passing air over hot coke, principal ingredients are carbon monoxide, nitrogen and hydrogen; used as a fuel
stibine	colourless, poisonous gas that decomposes to antimony and hydrogen on heating
xenon	colourless, odourless, tasteless, non-flammable, present in minute amounts in the atmosphere, extracted as a by-product in the liquefaction of air; used in light bulbs, fluorescent tubes, thermionic valves and some lasers.

SYSTEME INTERNATIONAL D'UNITES (SI UNITS)

This system of units is used for all scientific purposes derived from the metre/kilogramme/second (MKS) system, and consisting of seven base and two supplementary units. Fifteen of these derived units have special names. Both base units and derived units with special names have agreed symbols.

BASE AND SUPPLEMENTARY SI UNITS

Physical Quantity	SI Unit	Symbol for Unit
length	metre	m
mass	kilogramme	kg
time	second	s
electric current	ampere	A
thermodynamic temperature	kelvin	K
luminous intensity	candela	cd
amount of substance	mole	mol
*plane angle	radian	rad
*solid angle	steradian	sr
*supplementary units		

DERIVED SI UNITS WITH SPECIAL NAMES

Physical Quantity	SI Unit	Symbol for Unit
frequency	hertz	Hz
energy	joule	J
force	newton	N
power	watt	W
pressure	pascal	Pa
electric charge	coulomb	C
electric potential difference	volt	V
electric resistance	ohm	Ω
electric conductance	siemens	S
electric capacitance	farad	F
magnetic flux	weber	Wb
inductance	henry	H
magnetic flux density (magnetic induction)	tesla	T
luminous flux	lumen	lm
illuminance (illumination)	lux	lx

రసాయనిక ధాతువులు

(అణు సంఖ్య: అణువులో ఉండే ఎలక్ట్రాన్లు, ప్రోటాన్ల సంఖ్య.

అణు భారం: అణువుల సంఖ్య పెరిగినకొద్దీ అణు భారం పెరగుతుంది. న్యూట్రాన్లవల్ల ధాతువు బరువు పెరుగుతుండేగాని మరే మార్పు ఉండదు. కారణం - న్యూట్రాన్ కు విద్యుత్ లేదు)

పేరు	అణు సంఖ్య	అణు భారం	పేరు	అణు సంఖ్య	అణు భారం
హైడ్రజన్	1	1.008	నికెల్	28	58.71
హీలియం	2	4.003	రాగి	29	63.54
లిథియం	3	6.940	జింక్	30	65.38
బెరీలియం	4	9.013	గాలియం	31	69.72
బోరాన్	5	10.82	జర్మేనియం	32	72.60
కార్బన్	6	12.011	ఆర్సెనిక్	33	74.92
నైట్రోజన్	7	14.008	సెలినియం	34	78.96
ఆక్సిజన్	8	16.00	బ్రొమైన్	35	79.916
ఫ్లోరిన్	9	19.00	క్రిప్టన్	36	83.80
నియోన్	10	20.183	రుబీడియం	37	85.48
సోడియం	11	22.991	స్ట్రాన్షియం	38	87.63
మెగ్నీషియం	12	24.32	యిట్రీయం	39	88.91
అల్యూమినియం	13	26.98	జిర్కొనియం	40	91.22
సిలికాన్	14	28.09	నియోబియం	41	92.91
ఫాస్ఫరస్	15	30.975	మొలిబ్డెనం	42	95.95
సల్ఫర్	16	32.006	టెక్నీషియం	43	99.0
క్లోరిన్	17	35.457	రుతీనియం	44	101.1
ఆర్గాన్	18	39.944	రోడియం	45	102.91
పొటాసియం	19	39.100	పలేడియం	46	106.4
కాల్షియం	20	40.08	వెండి	47	107.880
స్కాండియం	21	44.96	క్యాడ్మియం	48	112.41
టీటానియం	22	47.90	ఇండియం	49	114.82
వేనేడియం	23	50.95	టీన్	50	118.70
క్రోమియం	24	52.01	అంటిమనీ	51	121.76
మాంగనీస్	25	54.94	టెలూరియం	52	127.61
ఇనుము	26	55.85	అయోడిన్	53	126.91
కోబాల్ట్	27	58.94	జెనాన్	54	131.30

పేరు	అణు సంఖ్య	అణు భారం	పేరు	అణు సంఖ్య	అణు భారం
సీసియం	55	132.91	ధాలియం	81	204.39
బేరియం	56	137.36	సీసం	82	207.21
లాంథనం	57	138.92	బిస్మత్	83	208.99
సెరియం	58	140.13	పొలోనియం	84	210
ప్రాసీయోడైమియం	59	140.91	యాప్టైన్	85	210
నియోడైమియం	60	144.27	రేడాన్	86	222.00
ప్రామీథియం	61	147	ప్రాన్సియం	87	223
సమరియం	62	150.35	రేడియం	88	226.05
యురోపియం	63	152	యాక్టీనియం	89	227
గడోలినియం	64	157.26	థోరియం	90	232.05
టెర్బియం	65	158.93	ట్రాక్టీనియం	91	231
డైప్రోసియం	66	162.51	యురేనియం	92	238.07
హోల్మియం	67	164.94	నెప్ట్యూనియం	93	237
ఎర్బియం	68	167.27	ప్లూటోనియం	94	242
థూలియం	69	168.94	అమెరిసియం	95	243
యిటర్బియం	70	173.04	క్యూరియం	96	247
లుటేషియం	71	174.99	బెర్కీలియం	97	249
హాఫ్నియం	72	178.50	కాలిఫోర్నియం	98	251
టాంటలం	73	180.95	ఐన్‌స్టీనియం	99	254
టంగ్స్టన్	74	183.86	ఫెర్మియం	100	253
రీనియం	75	186.22	మెండెలివియం	101	258
ఆస్మియం	76	190.2	నోబెలియం	102	253
ఇరిడియం	77	192.2	లారెన్సియం	103	257
ప్లాటినం	78	195.09	కుర్చాట్‌వియం	104	-
బంగారం	79	197	హాప్పియం	105	260
పాదరసం	80	200.61			

ఎత్తులు

North - East = ఈశాన్యం

South - East = ఆగ్నేయం

North - West = వాయవ్యం (వాయువ్యమున) వచ్చిన వేదం.

South - West = పశ్చిమ

వ్యవసాయం-

3 శాస్త్రం

Abyss = అబ్బతం

Acid test = ఆమ్ల పరీక్ష

Acidity = ఆమ్లత / పుల్లదనం

Acqua culture = నీటిసాగు (చేపల పెంపకం, రొయ్యల పెంపకాన్ని కలిపి నీటిసాగు / చెరువు సాగు అందాం.)

Acquidect = ఆక్విడెక్టు

Aerial roots = ఊడలు / గాలివేళ్ళు

Affluent = ఉపనది

Afforestation = అటవీ పెంపకం

Agricultural ecology = వ్యవసాయ పరిసర శాస్త్రం

Agricultural meteorology = వ్యవసాయ వాతావరణ శాస్త్రం

Air Charts = వాయు పటాలు

Algae = పాకుడు సంబంధమైన జీవులు (వృక్ష జాతులు)

Alkalinity = క్రూరుగుణం

Alkalies = క్రూరాలు

Alkaline soil = చవిటి నేల / చొడు భూమి

Alkalinity = క్రూరత్వము / క్రూరత

Allodial land = సేరీ భూమి / పన్నులు లేని భూమి

Allodium soil = మాన్యం

Allubium = వండ్లు

Alluvial soil = ఒండ్రు (మట్టి) నేల

Alluvial = పులిస ప్రదేశం

Alluvial soil = వండలి నేల

American Marrow = అమెరికన్ మ్యారో : అమెరికాకు చెందిన మరో తెల్ల గింజల మొక్కజొన్న రకం.

Amient = ఆనకట్ట

Anemometer = పవన వేగమాపకం

Animal husbandry = పశు సంవర్ధన /

పశుపాలనా నిర్వహణ

Animism = అనిమిజం (మారుమూల ఖండాలలో / ప్రాంతాలలో నివసించే మానవుల మధ్య వ్యాప్తిలో ఉన్నవాదం. పరిసర వాతావరణంలోని వస్తువులన్నింటిలోనూ మతాలన్నట్టు నమ్మేది 'అనిమిజం'.)

Antarctica = దక్షిణ ధ్రువ సంబంధమైన

Antennae = స్పర్శాశృంగాలు

Anther = పుష్పాడి తిత్తి

Apiculture = తేనె, మైనం ఉత్పత్తి చేయటం

Arboculture = వృక్షాల పెంపకం

Archaeology = పురావస్తు శాస్త్రం

Arid Soil = పొడినేల

Artificial insemination = కృత్రిమ గర్భధారణ / కృత్రిమ చూలు

Asbestos = రాతినార

Assembly tree = రచ్చచెట్టు

Astronomical observatory = ఖగోళ వేదశాల / పరిశోధనా శాల

Atmosphere = వాతావరణం

Atoll = అతలం

Autumn = ఆకురాలుకాలం

Axis = ఇరుసు

Ayacut irrigated area = ఆయకట్టు

Babul tree = నల్ల తుమ్మ

Backwaters = ఉప్పుబేళ్ళు

(River) bed = నదీ గర్భం

Banolore Mirch = కూరమిరప

Barograph = భారలేని

Barometer = భారమితి

Barrage = బరాజ్ (పంపకం)

Barran lands = పర్ర భూములు / నిస్సార భూములు

Barytes = ముగ్గు రాళ్ళు

Basin irrigation = పాడుపద్ధతి (సాగు)

Bauxite = అల్యూమినియం ఆక్సైడ్ అని కూడా అంటారు (ప్రధాన పారిశ్రామిక ఖనిజం)

Bed furrow irrigation = మడిచాలు సాగు

Bell - Peppers = గంట మిరప

Bengal gram = సెనగలు

Berry = కండకాయ

Betterment levy = అభివృద్ధి సుంకం

Black cotton soil = నల్ల నేల

Black gram = మినుములు

Black rot = దుంపకుళ్ళు / నల్లమచ్చల కుళ్ళు

Black soil = నల్ల రేగడి భూమి (తెలంగాణలో దీన్ని “ఉఛారేగర్” అంటారు. తడిసినప్పుడు దీన్ని ‘వండలి’ అంటారు. సున్నం పాలు ఎక్కువ. ‘కరోరేగర్’ అంటే జిగురు గరివిడి నేల. ఇందులో ఇసుక తక్కువ. ‘మారా’ భూమి అంటే సారవంతమైన తోట భూమి అని. ‘రంతీజమీన్’ అంటే సున్నం పాలు ఎక్కువ ఉన్న భూమి అని. ‘చూనాకారేగర్’ అంటే అల్యూమినియం పాలు ఎక్కువగా ఉన్న నేల అని. జోన్న, పప్పు దినుసుల పంటకు ఇది ఉపయోగం).

Blister blight = బొబ్బల తెగులు

Bog = బురదనేల

Botanical Gardens = ఉద్యానవనాలు

Bovine Vaccine = గో గర్భప్రావ నిరోధక వ్యాక్సిన్

Bracts = చేటికలు (పూల క్రింది భాగంలో వుండే దళములు)

Breakers = ఒడ్డునగాని, కొండమీద గాని వడి విరిగే అలలు

Breakish water = ఉప్పు నీరు

Buffer State = రక్షణ దుర్గం (శత్రు దుర్భేధ్యంగా ఉన్న మధ్యస్థ రాజ్యం)

Building stones = కట్టడపు రాళ్ళు

(River) Bund = నది కరకట్ట

Calyx = పువ్వు కోశం / రక్షక పత్రం

Canyon = లోయలోని ప్రవాహం

Cascade / Cataract = సెలయేరు

Cassava = కర్ర పెండలం

Catchment area = ఆరగాణి ప్రాంతం / పరీవాహ

ప్రాంతం

Celestial Poles =

Cereals = త్యజధాన్యాలు (వరి, గోధుమ, వగైరా)

Chemical Fertilisers = రసాయన ఎరువులు

Chromite = ఈ ఖనిజం స్ట్రెయిన్‌లెస్ స్టీల్ సామగ్రి ఉత్పత్తికి అవసరం.

Chronometer = సున్నితమైన గడియారం

Cinnamon = చాల్సిన చెక్క

Cirulation = వాయు ప్రవాహ భ్రమణం

Clay = బంకమన్ను

Cleft = బీట / పగులు

Cliff = తిప్ప

Climate = శీతోష్ణ స్థితి

Climatology = శీతోష్ణ స్థితి శాస్త్రం

Cloves = లవంగాలు

Cluster beam = గోరుచిక్కుడు

Coarse flour (Grits) = నూకలు

Coastal belt = తీరమండలం

Coffer Dam (or) Embankment = కరకట్ట (కాఫర్‌డామ్)

Cold storage rooms = శీతలీకరణ గృహాలు / చలువ గదులు

Collar rot = కాండం కుళ్ళు తెగులు

Compost = రొట్ట / చీకుడు ఎరువు

Confluence = సంగమం

Congress grass = “కాంగ్రెస్ కలుపు” (గడ్డి)

Continental shelf = దీవిగడ్డ

Contourline = సముద్రతలమీది కలిపే ఓ ఊహారేఖ

Contour bunds = అడ్డగట్టు

Contour cultivation = ఈనెగట్టు సేద్యం

Coral = పగడం

Coriander = ధనియాలు

Corolla = దళ పలయం (ఆకర్షక పత్రాలు)

Corondum = కురువిందం (ఇది అల్యూమినియం ఆక్సైడ్ ఖనిజమే)

Cowpea = అలచందలు

Crater = బిలం

Cream Jaggery = తెల్లబెల్లం

Creek = చిన్న రేవు (భూమి మీదికి చొచ్చుకువచ్చిన సముద్ర జలాలు)

Crefice = నందు / బీటు / పగులు

Crop insurance = పంటల భీమా

Crop rotation = నవ్య పరివర్తనం / పంట మార్పిడి

Cross-breed = సంకర జాతి

Cucumber = దోస

Cusec = క్యూసెక్ : నీటి ప్రవాహ పరిమాణం. ఒక సెకండుకు ఒక ఘనపుటడుగు చొప్పున లభించే నీటి పరిమాణం. (ఒక్క సెకండ్లో ఒక క్యూసెక్కు వల్ల లభించే నీరు ఒక ఘనపు అడుగు. ఒక్క రోజులో లభించే నీరు = $60 \times 60 \times 24$ ఘనపుటడుగులు. అంటే - 864000 ఘ.అ.)

Cyclone = ఉప్పెన

Cyclonic circulation = వాయు పరిభ్రమణం

Dale = లోయ / కనుమ

Datefruit = ఖర్జూరం

Deccan Lemp = గోగువార

Deccan traps = దక్కన్ నల్లరాళ్ళు

Deciduous forest = కాలక్రమంలో రాలిపోతూ తిరిగి చిగురిస్తూండే అడవి

Defoliation = అకురాలడం

Delta = (డెల్టా) నదీముఖంలో ముక్కొణపు ఆకారంలో ఉండే భూ ప్రదేశం

Deodera = దేవదారు

Depression = వాయుగుండం

Dharwad Rocks = ధారవాడ శిలలు (కాలం : 230 కోట్ల సంవత్సరాలు)

Dioscorea alata = పెండలం

Distributory Canal = పిల్ల కాలువ (సాగు)

Distilintaries = పిల్ల కాలువలు

Diversion Dam = నీళ్ళ మళ్ళింపు డాము

Diversion tunnel = మళ్ళింపు సొరంగం

Dolomite = సున్నపురాయి

Downpour = కుండపోత

Drain = మురుగు

Drainage = మురుగు పారుదల

Drakes and Ducks = కుంభవృష్టి

Draught animals = దుక్కిటి పశువులు

Dredger / earth mover = తవ్వేడ

Drift = సొరంగం

Drizzle = చినుకులు / చెదురుమదురు జల్లు / తుంపర

Drought = వర్షాభావ స్థితి / అల్పవృష్టి

Dry farming = మెట్టసాగు

Dry lands = మెట్ట భూములు

Dry spell = వర్షాభావ స్థితి

Dust (devils) = త్వణావర్తం

Dust (haze) = ధూళి మినక

Dust (meteoric) = ఉల్కాధూళి

Dust (volcanic) = అగ్ని పర్వత ధూళి

Dust storm = గాలి దుమారం

Dykes = నీరు లోపలికి రాకుండా కట్టడిచేసే అడ్డుకట్టలు

Earth work = మట్టి పని

Easterlies = తూర్పు గాలులు

Ebb A tide = అటుపోటు

Eclipse = గ్రహణం (Lunar చంద్ర, Solar సూర్య)

Eddy = సుడి

Equatorial Forests = ఉష్ణ మండల అరణ్యాలు

erosion = నేలకోత

Estuary = నదీ ముఖం / ఉప్పుకయ్య

Evaporation = ఇగిరిపోవడం

Expellar cake = వేరుశనగ పిండి / చెక్క

Eye of storm = తుఫాను వృత్తిక (నేత్రం)

Fall-out = అపాతం

Falls of rain = వర్షపాతాలు

Falls of snow = హిమపాతాలు

Falls = పాతాలు

Farmer = రైతు

Fertile lands = సారవంతమైన భూములు

Fidal wave(cyclone)= ఉప్పెన
Flood bank = వరద కట్ట / గట్టు
Foot & Mouth disease = కాల్ - నోటి జబ్బు
Forest fires = కార్పిచ్చు
Fowl Fox = కోడి మఱచి
Fowl pest = కోడి చీడ
Freezing print= ఘనీభవన దశ / స్థానం
Frost= తుహినం (పొగమంచు)
Fructose= ఫలశర్కర (కొన్ని రకాల పండ్లలో వుండే తీపి పదార్థం)
Fruit sucking moth = దోమపోటు తెగులు.
Fungal disease = శిలీంధ్ర వ్యాధులు
Fungus = బూజు / శిలీంధ్రం
Furrows = చాళ్ళు
Gale= పెనుగాలి
Garlic = వెల్లల్లి
Ghats= కనుమలు
Gingelly (Sesamum) = నువ్వులు
Golden Beauty= గోల్డెన్ బ్యూటీః ఇది అమెరికన్ మొక్కజొన్న. ఇది పసిమి రంగు గింజల రకం. ఇది ఎక్కువ తీపి.
Gondwana Rocks = గోండ్వానా శిలలు (11 కోట్ల సంవత్సరాలు)
Granite= నల్ల శోణపు శిల
Grape Sugar = తేనె చక్కెర
Graphite= మూసల ఖనిజం (రాజమండ్రి మూసలు దేశం నలుమూలలా ప్రసిద్ధి)
Green gram = పెసలు
Gulf= సింధూశాఖ
Gusty wind= ఈదురుగాలి
Gusty= సంచలమైన (ఈదురు)
Gypsum= (జిప్సమ్) = హరశోరం : దీన్ని చవుడు నేలలను (బొటి) బాగు చేయడానికి ఉపయోగిస్తారు.
Hail /Hail stone= వడగళ్ళు
Harvest= మానుళ్ళు / మహానుళ్ళు (కోత, కట్టేత)
Haze (dust)= మనకధూళి
Hermo Phrodote Flowers = స్త్రీ,

పురుషాంగాలు రెండూ వున్న పువ్వులు.
Hiber Vaculm = రెండు గింజల మధ్య జాగా.
Hickory king= హికొరికింగ్ : మనకు దిగుమతి అయిన అమెరికన్ మొక్కజొన్నలో ఒక రకం. ఎండిపోయిన తర్వాత గొగ్గులు పడే తెల్లని గింజల రకం.
High tide= పోటు
High-yielding vanties = అధిక దిగుబడి వంగడాలు
Horticulture = ఉద్యానవనాల పెంపకం
Huller= బియ్యం మరః ధాన్యాన్ని నలిపి చేబియ్యం తయారు చేసే మర.
Humidity= ఉక్కపోత / అర్ధత
Intermittent= ఉండుండి కురిసే వాన / అదాటువాన
Internode = కణుపు మధ్యము (మొక్క నం॥)
Irrigation = సాగుబడి / సేద్యపు నాటి సాగు
Irrigational Channels = పంట కాల్వలు
Isobar= సమవీడన రేఖ
Isobaric surface= సమతలం

వ్యవసాయం

చిరుధాన్యాలు= గంటి, జొన్న, రాగి, కొర్ర, వరిగ వగైరా
 త్యజధాన్యాలు = వరి, గోధుమ ఇత్యాదులు.
కొర్రెలు:
 పొడి నెలలు = జనవరి నుంచి మార్చి వరకు
 వేసవి నెలలు = ఏప్రిల్ నుంచి మే దాకా (దీన్నే తొలకరి అంటారు)
 పునాస పంటలు = ఏప్రిల్-మే నుంచి జూన్-ఆగస్టుదాకా (కొస్తా జిల్లాల్లో ఎక్కువ)
 'ముంగారి' = ముందుకార్తి (రాయలసీమలో జూన్ నుంచి అక్టోబర్ దాకా)
 'హింగారి'కార్తి = సెప్టెంబర్ - మార్చి కాలం.
 రాబీ = వేసవి కార్తి
 కారిఫ్ (ఖిరఫ్) = శీతకార్తి
 (పై రెండు తెలంగాణాలో వాడకం - ఇప్పుడు రాష్ట్ర వ్యాపితంగా వాడుతున్నారు.)

Isoplaths= సమమాన రేఖలు
Isotach= సమవాయువేగరేఖ
Isotherm= సమోష్ణరేఖ
Isotherma layer= సమోష్ణపు పొర
Khariff = బరిఫ్ (సార్వా)
Kitchen Gardens = పెరిటి తోటలు
Land Acquisition = భూ సేకరణ / స్వాధీనం
Land Lord = భూస్వామి
Land reclamation = నేలను సేద్యయోగ్యం చేయడం / బాగు చేతలు
Latent Heat = గుప్తోష్ణత
Leguminous crops = బరానీ పంట, వగైరా
Light house = దీపస్తంభం
Lighting = మెరపు
Locks = లాకులు (లాకులకు 'తాళాలు' పెట్టవద్దు!)
Low pressure area = అల్పపీడన మండలం
Low Pressure= అల్పపీడనం
low temperature= అల్ప ఉష్ణో గ్రత
Manshy lands= బాడవ / బురద నేల
Mansoon= రుతుపవనం
Manure= ఎరువు / పచ్చిరోట్ట
mean (average)= సగటు / సరాసరి
Medows = పచ్చిక బీళ్ళు
Meteorology, Aeronautical= వాతావరణశాస్త్రం (విమానయాన)
Meteorology, Agricultural= వాతావరణ శాస్త్రం (వ్యవసాయక)
Meteorology, hydro= జల వాతావరణ శాస్త్రం
Meteorology, Macro= వాతావరణ శాస్త్రం (స్థూలమైన)
Meteorology, Maritime= వాతావరణ శాస్త్రం (సాగర సంబంధిత)
meteorology, micro= వాతావరణ శాస్త్రం (సూక్ష్మమైన)
Meteorology= వాతావరణ శాస్త్రం
Micro-climatology = సూక్ష్మ పరిశీలక శీతోష్ణ శాస్త్రం

Microseismo= సూక్ష్మ భూకంపనాలు
Mist= తేలిక పొగమంచు
Mite = తవిడి పురుగు
Moisture = తేమ
Molasses = పాక ద్రవం : చక్కెర ఫ్యాక్టరీలో పాకం నుండి పంచదారను విడదీయగా మిగిలే ద్రవాన్ని / పిప్పిని "మొలాసిస్" అంటారు.
Monsoon trough = రుతుపవనపు లేయ (దిక్కు మారే స్థలానికి ఇలా అంటారు)
Mosaic / disease = పొడ తెగులు
Moss = నాచు
Mucous mambrane = క్షేమ్యపు పొర
Musa textillis = గింజల అరటి
Neem / Margosa = వేప
Neem cake = వేప పిండి
Nursery = నారుమడి / వృక్ష సంవర్ధక కేంద్రం
Offshoots/suckers = పిలకలు
Oil Palm = నూనె తాడిచెట్టు
Oil seeds = నూనె విత్తులు / గింజలు
Ommvorous = సర్వాహారులు
Onion bulb = ఉల్లిపాయ
Ovule = పిండం / అండము
Palm Jaggery = తాడిబెల్లం
Palmarosa oil = పామరోజ నూనె
Panama disease = వడలు తెగులు
Panicum maximum = గిన్నీగడ్డి
Papain = బొప్పాయి పాలు
Papaya = బొప్పాయి చెట్టు
Para grass = కొలంబో గడ్డి
Park lands = గడ్డి బీళ్ళు
Parthenogenetic = సంవర్కం లేకుండానే కీటకాలు సంతాన ఉత్పత్తి చేసుకోగలగడం.
Pastures = పెంచిన గడ్డి బీళ్ళు
Pearl millets = గంటెలు / నజ్జలు
Peas = బరాబీ
Peasant = రైతు
Peepul = రావిచెట్టు /

Peninsule = ద్వీపకల్పం

Pepper = మిరియాలు

Perennial grasses = ఆరుగాలం ఉండే గడ్డి జాతులు

Persian Wheel = చేదే మోట

Pesticides = క్రిమి సంహారకాలు

Pests = తెగుళ్ళు / పురుగులు / క్రిములు

Phyllanthus emblica = ఉసిరిక

Pine apple = అనాన పండు

Plains = మైదానాలు

Plantain = అరటి

Plantations = తోటలు

Plough = నాగలి

Ploughing = దుక్కి దున్నడం,

Polisher = బియ్యాన్ని మెరుగు పట్టే మర

Pollen = పుష్పాడి

Poly morphism = బహురూపత్వం (కటకాల మధ్య రూప వైవిధ్యం)

Popcom = మొక్కజొన్న పేలాలు

Popped rice = మరమరాలు / పేలాలు

Poppy = గనగసాలు

Porridge = పుర్రు / పాయసు

Pounded rice = దంపుడు బియ్యం

Prawn culture = రొయ్యల పెంపకం

Precipitation = అవపాతం

Processed Wood = శుద్ధి చేసిన కలప

Processing Plant = శుద్ధి చేసే కర్మాగారం

Protozoa = ఆద్యజీవులు (నేలలో ఉండే నూక్కు జీవులు)

Pulses = పప్పు దినుసులు / కాయధాన్యాలు

Pumpkin = గుమ్మడి

'Puraanas' = పురాణ శిలలు (ఇవి గ్రానైట్ శిలల తర్వాత ఏర్పడినవి. భూమిపైన ప్రాణికోటి అవతరణకు ముందు ఏర్పడ్డాయి కనుక వీటిని 'పురాణ శిలలు' అన్నారు.)

Pure breed = శుద్ధ వంగడం

Quacker oats = అటుకులు

Quince = సీమ దానిమ్మ

Rabi = రబీ (దాళ్యా)

Radar (storm detecting) = తుఫానులు గమనించే రాడార్

Radar echoes = రాడార్ ప్రతిధ్వనులు

Radar = రాడార్

Radish = ముల్లంగి

Rain tree = నిద్రగన్నేరు

Rainfall = వర్షపాతం

Rained cultivation = మెట్ట వ్యవసాయం

Rained lands = వర్షాధార భూములు

Raingauge = వర్షమాపిని

Rainy day = వర్షాదినం

Reclamation of waste lands = బంజరు భూముల సాగు

Red gram = కందులు

Red rot = ఎర్ర కుళ్ళు

Redsanders wood / Red sandel wood = రక్త చందనం

Red Soil = ఎర్ర రేగడ భూమి

Rent (of the land) = కౌలు (భాటకం లాంటి అకడమిక్ అనువాదాలు వద్దు)

Rhodes grass = రోడ్స్ గడ్డి (కలుపు)

Rick loams = గరువు నేలలు

Ridge gourd = బీర

Rinderpest = గాళ్ళు (పశువులకు వచ్చే వ్యాధి)

Roselle = ఎర్ర గేగు

Round timber = మాను కలప

Rusts = కుంకుమ తెగులు

Ryot = రైతు

Sago = నగ్గుబియ్యం

Saline & alkaline soils = చాడు నేలలు

Salinity = ఉప్పు పాలు (భాగం)

Sanctuaries = అభయారణ్యాలు / వన్య రక్షణ కేంద్రాలు

Sand storm = ఇసుక తుఫాను

Sandy lands = ఇసుక నేలలు

Sandy soils = ఇసుక గరుపు నేలలు
Saplings = మొక్కలు
Scaffolding = మంచె (Shed to watch crops)
Scaffoldings = పరంజాలు
Sedimentary rocks = కల్క శిలలు / గండ శిలలు
Seedlings = నారుమళ్ళు
Seeds = చేపపిల్లల్ని పట్టండి/విత్తనాలు నాటండి
Seri culture = పట్టు పురుగుల పెంపకం
Shifting cultivation / podu = పోడు వ్యవసాయం (ప్రధానంగా గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఉంటుంది)
Shoot = రెమ్మ
Shoot borer = మండి పురుగు
Silos = సొతర్లు
Silt = ఒండ్రు
Sling = ఒడిసెల
slope = వాలు
Sluice = స్లూయిస్ (తూము)
Slurry = బురద
Smut = కాటుక తెగులు
Snake gourd = పొద్దు కాయ
Soap nut = కుంకుడు
Soil Alkalinity = భూ క్షార గుణం
Soil conservation = భూసార రక్షణ
Soil fertility = భూసారం
Soil Profile = త్రీత రూపం
Sons of the Soil = మట్టి మనుషులు / భూమి పుత్రులు
Sowing = విత్తడం
Spontaneum = రెల్లు
Spring = వనంతం
Sprinkler Irrigation (overhead Irrigation) = జల్లిడి సాగు / జల్లు నేద్యం
Squally Weather = ఉదురుగాలి వాతావరణం
Stamens = కింజల్కములు
Slick bugs = తొలిచే పురుగులు

Stiff soil = బంక మన్ను
Stipules = కణుపు పుచ్చములు.
 సామాన్యపు ఆకులు కాకుండా కణుపులలో కొన్ని జాతులలో (బరాణి, గులాబి) పుట్టుక వచ్చే చిన్న చిన్న దళాలు.
Stiuma = కీలాగ్రము
Stone weevil = టెంక పురుగు
Storm = తుఫాను
Strip cropping = పేలిక సాగు
Stubbles = మోళ్ళు
Studs = అబ్బోతులు
Sub-soil = నేల పొర
Sucrose = ఖండ చక్కెర
Sultry = ఉక్కగా / ఉమ్మరంగా
Sunflower = పొద్దు తిరుగుడు పువ్వు
Sunhemp = జనుము
Surface drain = భూమిపైన ఏర్పాటు చేసుకునే మురికి కాలువ
Swamp = బురద నేల
Sweet potato = చిరుగడ దుంప
Tail end lands = కడ భూములు
Tail Race = చివరి కాలువ
Tamarind = చింత
Tapioca = కర్ర పెండలం
Tenant = కౌలుదారు
Tertiary rocks = ఇసుక రాళ్ళు
Thermal limits = ఉష్ణోగ్రత హద్దులు
Thrashing = నూర్చిళ్ళు
Thunder = ఉరుము
Thunder-showers = ఉరుములతో జల్లులు
Thunder bolt = పిడుగు
Thunder clouds = ఉరుము మేఘాలు
Thunder-rain = ఉరుములతో వాన
Tides = అటుపోట్లు
Tiller = సాగుదారు / దున్నేవాడు
Transplantation = ఉడ్పులు / నాట్లు / ఉభాలు
Transported lands = ప్రవాస (మేట) నేలలు

(ఉదా:- డెల్టా భూములు - ఇవి రాళ్ళు మెత్తని మన్నుగా మారి నీటిలో కలిసి కొట్టుకువచ్చి మరో చోట మేటవేసి నేలగా మారిన భూములు).

Trial plots = తడిబీమళ్ళు (ప్రయోగం కోసం పోసే మళ్ళు)

Tropical depressions = ఉష్ణమండలగుండం

Tropical monsoon climate = ఉష్ణమండల

ఋతువవన శీతోష్ణ స్థితి

Turmeric = పసుపు

Under sluice = దిగువ తూము

Vaccine = వాక్సిన్

Vaccum = శూన్యం

Vegitable oils = వంటనూనెలు

Velvet bean = తివాసీ చిక్కుడు

* **Virgin lands** = సాగులోకి రాని భూములు

Wage labourers = వేతన కార్మికులు

Water Hyacinth = రాకాసి తామర (ఇదొక కలుపు మొక్క)

Water level = నీటిమట్టం

Water logged lands = ముంపు నేలలు

Water-logged soils = బాడవ నేలలు / నీరింకని నేలలు

Weather rock material = గరుసు నేలలు (శిథిలమైన శిలా పదార్థాలు)

Weevils = ఆకు పురుగులు

Westerlies = పడమటి వాయువులు

Whirlwind = సుడిగాలి

Wilt = మొక్కవాడు తెగులు

Wind - Circulation = వాయు భ్రమణం

Wind velocity = వాయువేగం

Winder-hemisphere = హిమార్ధగోళం

Yoke tumours = కాడి కురుపులు

Zone(arid) = శుష్క మండలం (మరుభూమి)

Zone(Frigid) = శీతల మండలం

Zone(temperate) = సమశీతోష్ణ మండలం

Zone(torrid) = అత్యుష్ణ మండలం

పంటలు - తెగుళ్ళు

వరికి వచ్చేవి:

Spodoptera mauritia = పచ్చ పురుగు (నారు మళ్ళకు వట్టే పురుగు. ఒక విధమైన దీపపు పురుగు పెట్టే గుడ్ల నుంచి ఇది పుడుతుంది).

Horned Caterpillar melanitis ismene = కొమ్ముల పచ్చ పురుగు (ఆధారం - శీతాకోక చిలుక గుడ్డు).

Case worm - nymhula depunctalis = చొక్కాయి పురుగు (ఇది ఒక జాతి దీపపు పురుగు. వరి మొక్కను కొరికి ఈ పురుగు తనకు చొక్కా మూదిరిగి చుట్టుకొంటుంది.) ఇది ఎలివి పురుగులలో ఒకటి.

Cnaphalocrosis medinalis = మడత పురుగు / చిమ్మ పురుగు

Rice hispabispa armigera = తాటాకు తెగులు (ఈ పురుగు వల్ల ఆకుల కొనలు ఎండిపోయి

చేనుకు తాటియాకు రంగు వస్తుంది). ఆకులు, ఆకుల చివళ్ళు పండిపోతాయి. తాటాకులాగా.

Grasshoppers = మిడతలు (ఇవి రెండు రకాలు: పెద్దదానిని Hieroglyphus అంటారు. చిన్నదానిని Oxya Velox అంటారు).

Fruit succing moth = దోమపోటు తెగులు.

Red tree ants = ఎర్రగండు చీమలు / జాలుకులు.

Silver shot fly-pachydipliosis oryzae = కోడు ఈగ (ఇంచుమించు దోమలా ఉంటుంది పురుగు. ఇది వరియొక్క మొవ్వలో ప్రవేశిస్తుంది).

Schoenobius incertellus = పీక పురుగు (ఆకులకు పడుతుంది).

Ripersia oryzae = పిండి పురుగు (పైన పిండి కప్పినట్లు ఉండే నల్లి జాతి పురుగు ఇది. ఆకుల

* ఇలాంటి పదాలు లేకుండా ఉంటే భాగుంటుంది. స్త్రీని కింఛవరిచే పదజాలాన్ని సంస్కరించే ప్రయత్నం ఇప్పటికే మొదలయింది.

తొడిమల నందుల్లో చేరుతుంది).

Thrips oryzae = వరి పేలు (వర్షాలు లేని సంవత్సరాల్లో పడుతుందీ తెగులు. పేను లాంటి పురుగిది.)

Root Weevil-Echinocnemus Oryzae = పేరు పురుగులు (వరి దుబ్బుల వేళ్ళకు పడుతుంది).

Sitotraga Cerealella = వడ్ల చిలుకలు (వడ్ల గింజలపై గుడ్లు పెడతాయి. లోనికి పోయి గుల్ల చేస్తాయి).

Calandra Oryzae = నుసి పురుగులు

Eelworm = నూలు పురుగు (దీనివల్ల ఎర్ర తెగులు పుడుతుంది).

Sclerotium = దుంప తెగులు (ఆకుల తొడిమలపైన మచ్చలుగా వస్తుంది).

Foot rot = మొదలు చీకు (దాళ్యా పంటలో గరికనన్నవరికి తరచుగ వస్తుంది).

Ustilaginoida Virue = వరిపండు / మానుగాయ తెగులు (వరి మొక్క వెన్నులో పుడుతుంది).

Tilletia Horrida = కాటుక తెగులు (వడ్ల గింజలకు సోకి వాటిని మని రేబువులుగా మారుస్తుంది).

Helminthosporium Oryzae = మచ్చ తెగులు

Pyricularia Oryzae = ముచిక తెగులు (ఇది వరి ఆకు వెన్ను ముచిక వడ్ల పుడుతుంది).

Ephelis Oryzae = కండ్ తెగులు

Straight head = నిలువు వెన్ను తెగులు

Stemborer = తెల్ల కంకి / కాండాన్ని తొలిచే పురుగు

Swarming caterpillar = గుంపు గొంగళి

Rice Bug = వరినల్లి

Gall Fly (Pachydrilus oryzae wood-Mason) = గాల్ ఈగ (గాల్ అంటే కీటకాల వల్ల ఆకుల మీద ఏర్పడే కాయలు)

Gundhi Bug (Leptocoris varicornis F) = గంధినల్లి / చీడనలి (హిందీలో 'గండ్' అంటే

దుర్గరమైన వాసన).

Sorghum = జొన్న

wild plants = అడవి మొక్కలు

జొన్నకు / మొక్కజొన్నకు వచ్చే తెగుళ్ళు

Chilo Zonellus swinh = మొక్కజొన్న స్టెంబోరర్

Shoot Fly (Atherigona Indica M) = రెండు రెక్కల చీడ కీటకం.

Ear head Bug Caloconis angustastus Leth = ఇయర్ హెడ్ నల్లి (నల్ల చీడ)

Cut worms = తుంచుడు పురుగులు / తుంచే పురుగులు

చెరకు తెగుళ్ళు

Root Borer (Emmalocera Depressella Swinl) = వేళ్ళను తొలిచే పురుగు

Mites = పిడుతురు (పిడుతురు కీటకాలు/లక్క తెగులు / తచిచే పురుగు)

a) **White Flies** = తెల్ల ఈగలు

b) **Mealy bugs** = పిండి పురుగులు

Top Borer (Scinophaga nivella Fabr) = టాప్ బోరర్ (చీడ కీటకంలో ఒకరకం. దీనివల్ల మొక్క పెరిగే చోట విచ్చుకోకుండానే ఆకులు ఎండిపోతాయి.

Stem - Borer = కాండాన్ని తొలిచే కీటకం

Pyrilla Leaf Hopper = చెరకు నల్లి తెగులు. చెరకు పంటకు వచ్చే తెగుళ్ళలో ముఖ్యమైనవి కాటుక తెగులు, ఎర్ర కుళ్ళు తెగులు, గడ్డి దుబ్బు తెగులు, వడలు తెగులు, అనానకుళ్ళు తెగులు, మచ్చ తెగులు, గోధుమచార తెగులు ముఖ్యమైనవి.

పత్తికి వచ్చే తెగుళ్ళు

Spotted Bollworm = చుక్కల తెగులు

Aphids = పేనుబంక తెగులు

Pink Bollworm = చంద్రకాంత రంగు కీటకం
వల్ల కలిగే తెగులు.

Cotton Jassid = ఇది విదేశాల నుంచి పత్తి
పంట రకాలు దిగుమతి అయిన తర్వాత సోకిన
తెగులు. ఈ రకం తెగులును బీఫ్ హాపర్ తెగులు
అంటారు.

Cotton White Fly = పత్తి తెల్ల ఈగ తెగులు
పత్తి పైరును దాదాపు 125 రకాల
పురుగులు ఆశ్రయించి బతుకుతున్నాయి.
ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మాత్రం ప్రధానంగా తొమ్మిది రకాల
పురుగులే పంటకు బెడదగా మారాయి. మడత పురుగు,
పేనుబంక, తెల్ల దోమ, ఎర్ర నల్లి, శనగ పుచ్చ మచ్చల
పురుగు, లద్ది పురుగు, అల్లిక రెక్క పురుగు, అక్షింత
పురుగు వీటిలో ప్రధానమైనవి.

పొగాకుకు వచ్చే తెగుళ్ళు

లద్ది పురుగులు, నేలపంకి పురుగులు,
నల్ల మచ్చ తెగులు, లీఫ్ బ్లయిట్ తెగులు, మచ్చ
తెగుళ్ళు, సీతాఫలపు తెగుళ్ళు ప్రధానమైనవి.

మిరపకు వచ్చే తెగుళ్ళు

వేరు పురుగు, అకుముడత పురుగు,
మిరప నల్లి, అకులద్దె పురుగు, కాయ కుళ్ళు, బూడిద
తెగులు, వైరస్ తెగులు ప్రధానమైనవి.

వేరుశనగకు వచ్చే తెగుళ్ళు

Groundnut Stem - Borer
(Sphenoptera Perotetti Fe) = వేరుశనగ
కాండాన్ని తొలిచే పురుగు.

Groundnut leaf miner = వేరుశనగ
లీఫ్ మైనర్.

ముఖ్యమైన తెగుళ్ళు : వేరుపురుగు,
అకుముడత, లద్దె పురుగు, ఎర్ర గొంగళి పురుగు,
తిక్కా (అకువచ్చ) తెగులు, కుంకుమ తెగులు,
మొదలు కుళ్ళు, మొవ్వ కుళ్ళు, కాళహస్తీ తెగుళ్ళు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ

వాతావరణ మండలాలు

నేలలు స్వభావాన్నిబట్టి, వాతావరణ
వరిస్థితులకనుగుణంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ను 7
మండలాలుగా విభజించారు: అవి

- 1) కృష్ణా - గోదావరి డెల్టా మండలం.
- 2) ఉత్తర కోస్తా మండలం.
- 3) దక్షిణ మండలం.
- 4) ఉత్తర తెలంగాణా మండలం.
- 5) దక్షిణ తెలంగాణా మండలం.
- 6) తక్కువ వర్షపాతం గల రాయలసీమ ప్రాంతం.
- 7) ఎత్తైన గిరిజన మండలం.

న్యాయశాస్త్రం

Abet = నేరాన్ని ప్రోత్సహించడం.

Abetter = నేర ప్రోత్సాహకుడు.

Abrogate = చట్టాన్ని లేదా సంధిపత్రాన్ని రద్దు చేయడం.

Action in personam = వ్యక్తిపై తీసుకొనే చర్య

Action in rem = ఆస్తిపైన లేదా అందరిపైన తీసుకునే చర్య.

Actuary = మదింపుదారు (భీమా కంపెనీ ప్రీమియమ్స్ను మదింపు చేసే భీమా ఉద్యోగి).

Actus reus = చట్టవిరుద్ధ చర్య (క్రిమినల్ లా నిషేధించిన ఏ కార్యకలాపాన్నైనా నేరంగా పరిగణించడం).

Ad hoc = తాత్కాలికం / ఫలానా పనికోసం నియుక్తమైన (an ad hoc committee = ప్రత్యేక నమన్య అధ్యయనానికి తాత్కాలికంగా నియమించిన కమిటీ).

Ad valorem = మూల్యాధారసుంకం / విలువను బట్టి: (ad valorem duty or tax = సరకుల విలువనుబట్టి మదింపు చేసే పన్నును ఇలా అంటారు).

Adjudication = మధ్యవర్తిత్వం.

Affidavit = అఫిడవిట్ = వాంజ్జూలం / సాక్ష్యపత్రం

Agenda = చర్చనీయాంశాలు.

Agent-provocateur = కవ్వంపుదారు / నేరాన్ని ప్రోత్సహించేవాడు.

Alias (ఎలియాస్) = మారుపేరు / అన్యర్థనామం / దొంగపేరు (ఉదా: 'the confidence trickster used several aliases' - సుబ్బారావు ఎలియాస్ 'సాబో', 'జింబో').)

Alibi = మిష (నేరం ఒకచోట జరిగితే నిందితుడు మరొకచోట ఉండడం. నేరంతో నిమిత్తం లేకపోయినా ఏదో ఒక మిషపైన ఆ వ్యక్తిపైన నిందను ఆరోపించడం.)

Alienation = ఆస్తి బదలాయింపు / వేరు పడడం / దూరం కావడం. (alienation of affection = ఒకరి ప్రేమకు మరొకరు దూరం కావడం).

Alieni Juris = సంరక్షకుని హక్కు (ఉదా: ఒక

మైనర్ను వేరొకరి సంరక్షణలో ఉంచినప్పుడు సదరు మైనర్పైన సంరక్షకునికి హక్కు ఉండడం.)

Alimony = మనోవర్తి (విడవడిపోయిన లేదా విడాకులిచ్చిన భార్యకు భర్త ఇచ్చే పరిహారం మనోవర్తి).

Allegiance = విధేయతా ప్రమాణం (oath of allegiance)

Amentia = స్మృతి లోపం

Amercement = దయా దండన (జరిమానా విషయంలో)

Amicus curiae = న్యాయపరామర్శి / ధర్మానన మిత్రుడు (కోర్టులో ఒక కక్షిదారు తరపున లాయర్ వాదించకపోవచ్చు. కాని క్లిష్టమైన లీగల్ పాయింట్ను చర్చించి నిగ్గు తేల్చడంలోగానీ, లేదా ప్రజా క్రేమం దృష్ట్యా ఒక అంశంపై వివరణ ఇవ్వడంలోగానీ సాయపడవలసిందిగా కోర్టు న్యాయవాదిని అర్థిస్తుంది. అలాంటి అభ్యర్థనకు మారుపేరు ఇది.)

Anarchist = అరాచకవాది (19వ శతాబ్దం అఖిల్, 20వ శతాబ్దం తొలి రోజుల్లో అరాచకవాదం ప్రబలింది. ప్రభుత్వ సైన్యం, సివిల్ సర్వీసు, కోర్టులు, చట్టాలు - ఏవీ ఉండరాదని, పాలకుడెవడూ లేకుండా జనాలు స్వేచ్ఛగా జీవించాలని కోరిన వాదం అరాచకవాదం.)

Animus = ఇచ్చ / వాంఛ / ఉద్దేశం (ఉదా: intention to steal or cancel or stay).

Annexe / annex = అనుబంధం / స్వాయత్తం చేసుకోవడం / ఆక్రమించడం (ఉదా: document attached an island was annexed by the neighbouring republic).

Annuity = సాధారణ వార్షికం (ఒక వ్యక్తి పెట్టుబడి పెట్టినప్పుడు అతనికి ప్రతి ఏటా ముట్టజేప్పే సాధారణ మొత్తం).

Annulment = రద్దు చేయడం (annulment of contract).

Ante = పూర్వ స్థితి (status ante = situation as it was before).

Antedate = పూర్వపుతేదీ (invoice was

antedated to december 31st).

Anticipatory Bail = ముందస్తు జామీను (బెయిల్)

Appeal = విజ్ఞాపన (appeal against the Court decision / appeal to the Supreme Court against the Highcourt order / appeal against a sentence).

Appellant = విజ్ఞాపకుడు

Appellate court = అప్పీలుకోర్టు.

Apprehension = అరెస్టు చేయడం. (suspect was apprehended at a meeting).

Appropriation = నిర్దిష్టమైన పనికి నిర్దిష్టమైన కేటాయింపు (డబ్బు) - allocation of money for a specific purpose.

A priori = అదనుంచి (from the first) = a priori argument = ఊహాజనితమైన అంశంపై చేసే వాదన.

Arbitration = మధ్యవర్తిత్వం (కోర్టుతో నిమిత్తం లేకుండా కక్షిదారుల మధ్య మధ్యవర్తిత్వం ద్వారా వివాదాలను పరిష్కరించడం.)

Assent = సమ్మతి / అనుమతి (Presidents' assent to bill to become an Act).

Attest = సమ్మతి సంతకం.

Attestation = ధృవీకరణ సంతకం / సాక్ష్య ధృవీకరణ

Attorney General = అటార్నీ జనరల్ (సాధికార న్యాయాధికారి).

Attorney = అటార్నీ (ఒకరి తరపున చట్టబద్ధంగా వ్యవహరించే మరో వ్యక్తి. ఉదా: Power of attorney).

Autopsy = శవపరీక్ష.

Bail = జామీను / జమనాత్

Bailiff = బెయిలిఫ్ = ఇతణ్ణి కోర్టు నియమిస్తుంది. నిందితులకు సమన్లు వగైరా డాక్యుమెంట్లను పంపేట్టు చూడడం, నిందితులు కోర్టు ఉత్తర్వులను శిరసా వహించేలా చూడడం ఇతని బాధ్యత. ఉదా: Court ordered

the bailiff to seize the property of the accused.

Baptize = మత దీక్ష తీసుకొను

Barrister = బారిస్టర్. లాయర్లను ఇంగ్లండ్లో ఇలా అంటారు. ఉన్నత న్యాయస్థానాల్లో కేసులు వాదిస్తూంటాడితను. (మొక్కపాటివారి "బారిస్టర్ పార్వతీశం" అయిన బారిస్టర్ అయిన తర్వాత రాసిందే).

Bedneath = అస్తి సంక్రమణం (ఇష్టానుసార పత్రంలో (విల్) వ్యక్తి తన అస్తిని మరొకరికి సంక్రమింప చేయడం. ఉదా: Mother was bedneathed her belongings to her daughter.

Benediction = అశీర్వాదం

Bigamy = (రెండో వివాహం) మారు మనువు / మారు మగువ. [ఒకరిని వివాహమాడిన తర్వాత మరొకరిని కూడా పెళ్ళి చేసుకోవడం నేరం].

Blag = సాయుధ ముఠా చేసే దోచిదీ.

Blasphemy = దైవ దూషణ / నిరాకరణ.

Blockade = దిగ్బంధం.

Blue bag = జూనియర్ బారిస్టర్ కోటును వెంట తీసుకు వెళ్ళే బ్యాగ్ ను ఇలా అంటారు.

Blue book = సాధికార నివేదిక: [రాయల్ కమిషన్ (ఇంగ్లండ్) సాధికార నివేదిక].

Blue laws = విధి నిషేధ నిబంధనలు (ఆదివారం నాడు ఇది చేయాలి అది చేయకూడదు అని శాసనస్తా నిర్దేశించే నిబంధనలు).

Bonafide = సరైన / విశ్వసనీయమైన / అర్హతలుగల [ఉదా: Ramu acted bonafide].

Bootleg = దొంగసారా.

Bootlegger = దొంగ (మద్యం) సారా ఉత్పత్తిదారు / సప్లయిదారు.

Bootlegging = దొంగ సారా తయారీ.

Bug / bugging = రహస్య యంత్రం (వ్యక్తుల / సంస్థల కూపీలాగే పథతి - చర్చలను దొంగవాటుగా విని రికార్డు చేసే యంత్రం. ఈ యంత్ర సహాయంతో చేసే పనిని 'బగ్గింగ్' అంటారు. డెమోక్రటిక్ పార్టీ వాటర్ గేట్ సమావేశమప్పుడు ప్రసిడెంట్ నిక్సన్ చేసిన పని ఇదే. అదే ప్రసిద్ధి చెందిన 'వాటర్ గేట్ కుంభకోణం'

అంటే. [ఉ: the agents bugged the Prime Ministers' office.]

Bunco = డబ్బు మోసం (ప్రధానంగా జూదంలో)

Bureau = కార్యాలయం / సంస్థ.

Bylaw / byelaw / by-law = క్షబ్బు / సంస్థ నిర్వహణకు సంబంధించి రూపొందించే అంతరంగిక నిబంధనలు.

Cabal = రాజకీయ ముఠా (ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టడానికి లేదా ఏదైనా చట్ట విరుద్ధమైన పనికిగాని రహస్యంగా కుట్రపన్నే రాజకీయవేదిక ముఠా.)

Cadaver = శవం.

Cadet = శిక్షణలో ఉన్న పోలీసు అభినరు.

Cadre = ప్రధాన కార్యకర్త.

Capital Punishment = మరణశిక్ష.

Carte blanche = పురమాయింపు పత్రం (దీన్నే 'చైట్ కార్డ్' అని కూడా అంటారు. ఒక వ్యక్తి తన తరపున బాధ్యతలు స్వేచ్ఛగా నిర్వహించడానికి సమ్మతినస్తూ మరో వ్యక్తికి పూర్తి అధికారాన్ని ఇవ్వడం. ఉదా: He has carte blanche to act on behalf of the Company).

Caucus [కాకస్] = ముఠా / బలీయమైన గ్రూపు (ప్రార్థి విధానాలను మార్చడంలో తమ వలుకుబడిని ఉపయోగించే బలమైన రాజకీయ గ్రూపు).

Caveat = ముందస్తు హెచ్చరిక (కోర్టులో ఎవరైనా కేసు వేసినప్పుడు, అది విచారణకు వచ్చే ముందు నిందితునికి తెలిపకుండా ఎలాంటి చర్యకూ పాల్పడడానికి పీలులేకుండా నిరోధించే న్యాయ సాధనం ఇది.)

Certiorari Order of = (సర్టిరి) = విచారణ ఉత్తర్వు (కేసు న్యాయాన్వయం విచక్షణను పరిశీలించాలని కోరుతూ కింది కోర్టులో వున్న కేసును హైకోర్టుకు బదలాయించే ఉత్తర్వు).

Cesser = రద్దు (ఒక తనఖానుగానీ, ఒక చార్టర్నుగానీ రద్దు చేయడం).

Chapter = పార్లమెంట్ చేసే చట్టాన్ని ఇలా కూడా అంటారు. (అమెరికాలో "చాప్టర్ 2" అంటే అమెరికన్ బాంక్రప్సీయాక్ట్లో ఒక సెక్షన్ అని అర్థం).

Client = కక్షిదారు / "పార్టీ" (ఫీజు చెల్లించి లాయర్ను ఏర్పాటు చేసుకొనే వ్యక్తి).

Cohabitation = కలిసి జీవించడం (స్త్రీ, పురుషులు వివాహితులైనా, కాకపోయినా సరే).

Condominium = ఉమ్మడి పాలన (ఒక వలసనుగాని లేదా ఒక రక్షిత భూభాగాన్ని గాని రెండు అంతకు మించిన దేశాలు కలిసి పాలించడాన్ని ఇలా అంటారు).

Conjugal rights = వైవాహిక హక్కులు (పరస్పర ప్రయోజనాలకు సంబంధించి భార్యాభర్తలకు అనుమతించిన హక్కులు).

Conman = విశ్వాసపాత్రుడు / తైనాతీ.

Consensus = స్థూలాభిప్రాయం / స్థూలమైన అంగీకారం. (ఉదా: In the absence of a consensus Prime Minister could not take a decision).

Consensus ad = ఒప్పందంపై ఏకీభావం (Identity of minds).

Contempt = కోర్టు ధిక్కారం / శాసన సభా ధిక్కారం.

Contraband = దొంగ సరకు (కస్టమ్స్ సుంకం చెల్లించకుండా చట్ట విరుద్ధంగా సరకులను దేశంలోనికి దించడంగానీ, లేదా బయటకు పంపించడంగానీ జరిగినప్పుడు అలాంటి సరకును ఇలా అంటారు).

Contractual liability = కాంట్రాక్ట్లో నిర్దేశించి వున్న దానికి లీగల్ బాధ్యత వహించడం.

Copyright = రచయిత / కళాకారుడు / చిత్ర నిర్మాత / వాగ్గేయ కారుల లీగల్ హక్కు. (తమ రచనలను ప్రచురించుకోడానికి, వాటిని ఇతరులు కాపీ చేయకుండా నిరోధించడానికి వారికి ఉన్న హక్కు).

Corporal punishment = ప్రహర శిక్ష : నేరస్థుడ్ని కొట్టి, శిక్షించడం.

Corpse = శవం.

Corpus = చట్టాల క్రోడీకరణ. (body of laws).

Corroborat = సాక్ష్య నిర్ధారణ (ఉదా: the witness corroborated the accused's alibi saying that at the time of the murder

he had seen him in Hyderabad).

Corrigenda - తప్పిపుల పట్టిక / సవరణ పట్టిక.

Cosa nostra - మాఫియా మురా.

Cotermious - రెండూ ఒక్కసారే రద్దు కావడం.

(ఉదా: the leases are cotermious).

Counsel - కక్షిదారుల తరపు న్యాయవాదులు.

(ఉదా: ప్రాసిక్యూషన్ కౌన్సెల్, డిఫెన్స్ కౌన్సెల్).

Counterfeit (currency) - దొంగ కరెన్సీ

Countermand - ఉత్తర్య అమలు కాకుండా నిరోధించడం.

Coup (d'etat) - తిరుగుబాటు: కుట్రతో

ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టి, మరో ప్రభుత్వాన్ని గద్దె

నెక్కించడాన్ని 'కూ' అంటారు. కొద్దిమంది సైనికాధి

కారులు కలిసి కుట్రపన్ని జరిపే తిరుగుబాటు ఇది.

'విప్లవం' అంటే జన బాహ్యం చేసే తిరుగుబాటు.

'కూ' వల్ల క్యాబినెట్‌లు మాత్రమే మారతాయి. విప్లవం

వల్ల సాంఘిక వ్యవస్థే మారిపోతుంది.

Covenant - ఒడంబడిక / ఒప్పందం / పూచీ

పత్రం. సంధిపత్రం లేదా కాంట్రాక్టు దీనికి పునాది.

(ఉదా: he signed a covenant against - underletting the entire premises).

Credentials - యోగ్యతా పత్రాలు / అర్హతా పత్రాలు

Criminology - నేరాధ్యయన శాస్త్రం.

Cross-examination - ఎదురు పరీక్ష / సాక్షుల పరీక్ష

Daby - వేలి ముద్రలు

De facto - వాస్తవంలో (లీగల్ బైటిల్ తో నిమిత్తం

లేకుండా ఆచరణలో ఉన్న పరిస్థితిని ఇలా అంటారు.)

ఉదా: he is the defacto owner of the house).

De jure - చట్టరీత్యా (చట్టరీత్యా నవ్యంగ ఉన్నప్పుడు

ఇలా అంటారు. ఉదా: he is the de jure

owner of the property).

De minimis non carat lex = చిల్లర

విషయాలను చట్టం పట్టించుకొనకపోవడం.

De moto - మళ్ళీ మొదలు పెట్టడం.

Decree - అధినేతలు జారీచేసే డిక్రీ (అయితే దీనికి పార్లమెంటు సమ్మతి ఉండదు. To groven by decree అంటే, పార్లమెంటులో చర్చించి, సమ్మతి పొందకుండానే డిక్రీల ద్వారా దేశాన్ని పాలిస్తూండడం).

Demarche - సాధికారికమైన దౌత్య పురమాయింపు.

(ఒక విదేశీ కార్యాలయాన్ని సందర్శించడమో లేదా ప్రభుత్వాధినేత నుంచి ఒక పత్రాన్ని మరొకరికి ఇచ్చి రావడమో)

Deport - తరలింపు / ప్రవాసం పంపడం (ఉదా: Illegal immigrants were deported to a far off land).

Deposition - లిఖిత సాక్ష్య ప్రకటన / ప్రమాణం చేసే ప్రకటన చేయడం.

Deterrent - నేర ప్రవృత్తి నిరోధక శిక్ష (ఉదా: a long prison sentence will act as a deterrent to other possible criminals).

Docket - విచారణలో వున్న కేసుల జాబితా.

Domicile - జన్మస్థలం కాకుండా తానున్న చోటునే శాశ్వత నివాసంగా ప్రకటించుకోవడం. (ఉదా: He is domiciled in Hyderabad. అంటే వ్యక్తి తన నిర్ణయనానం చేసుకొన్న ప్రాంతం అని).

Donatio mortis causa = మరణానంతర బహూమానం (వ్యక్తి చనిపోయిన తర్వాత అతని అస్తిని బదిలాయించడం).

Duress - బెదిరించి నిర్బంధించడం.(ఉదా: he signed the document under duress).

Embezzlement - నీడికాని సొమ్మును దొంగిలించి, వాడుకోవడం (ఉదా: He was sent to jail for four months for embezzlement of funds).

Emigration - శాశ్వతంగా అక్కడికి వలస పోవడం (మరో దేశానికి)

Estoppel - వాద నిషేధం : న్యాయ సంబంధమైన విషయంలో కోర్టులో తాను అంతకు ముందు ప్రకటించిన వాస్తవాన్ని కక్షిదారు నిరాకరించకుండా లేదా తనదే నిజమని వాది మొండికెత్తకుండా నిరోధించగల సాక్ష్య

నిబంధన ఇది. (కోర్టు అంతకుముందే ఒక విషయంపై చెప్పిన తీర్పును మళ్ళీ ఎవరూ తిరగకోడకుండా అడ్డుకునే నిబంధనను కూడా ఇలా అంటారు).

Euthanasia - "భీష్మవాంఛ" / దుర్భర బాధలో వున్న రోగి కోరికపైన ఆతనికి దయతో స్వచ్ఛంద మరణావకాశాన్ని కల్పించడం. దీన్నే 'మెర్సీ కిల్లింగ్' అని కూడా అంటారు.

Ex Officio - అధికార రీత్యా / ఉద్యోగ ధర్మం ప్రకారం

Ex gratia - ఉపకారం ఇచ్చే సామ్యు. (దీనికి ఎలాంటి షరతులూ వుండవు).

Ex parte - ఏకపక్షంగా

Ex post facto - ఘటనానంతరం.

Expiration - గడువు ముగిసిపోవడం (ఉదా: expiration of an insurance policy).

Expropriation - స్వాధీనం చేసుకోవడం (ఉదా: ప్రజావనరాల నిమిత్తం ప్రయివేట్ ఆస్తిని ప్రభుత్వం పరిహారంతో నిమిత్తం లేకుండా స్వాధీన పరచుకోవడం).

Extenuation - క్షమించి వదలడం.

Extradition - నిందితుడు ఎక్కడున్నానో పిలవనంపడం (ఉదేశంలో నేరం చేసి మరో దేశంలో తలదాచుకున్న నేరగాడిని విచారణ నిమిత్తం అరెస్టు చేసి ఈ దేశానికి తీసుకురావడం).

Felony - తీవ్రమైన నేరం.

Feme covert - వివాహిత స్త్రీ.

Feme sole - అవివాహిత స్త్రీ.

Fiat - శక్తించడానికి కుదిరిన ఒప్పందం.

Fiduciary - మరొకరి తరపున "ప్రస్టీ"గా వ్యవహరించే వ్యక్తి (ఉదా: He was acting in a fiduciary capacity on behalf of the Company).

Fieri facias - ఋణగ్రస్తుడైన వ్యక్తి ఆస్తిని జప్తు చేయాలని ఆదేశించే కోర్టు ఉత్తర్వు.

Frivolous complaint - పనికిమాలిన ఫిర్యాదు.

Functus officio - ఇకనెంతమాత్రం అధికారం చెలాయించలేని స్థితి no longer having power: "Justices were functi officio").

Gag - పత్రికా స్వాతంత్ర్యాన్ని సరిమిచేయడం.

(ఉదా: the govts. uses the Official Secrets Act as a means of gagging the press).

Gag rule - చర్చ వ్యవధిని కుదించి వేయడం. (ఉదా: Rule in Legislature which limits the time for debate).

Gaol - బైదు / బైదులో పెట్టడం.

"Godfather" - మాఫియా మూలా నాయకుడు.

Grass - ఇతర నేరస్థులగురించి పోలీసులకు సమాచారం అందించే నేరగాడు.

Gratuity - ప్రతిఫలం. (సహాయం చేసినందుకు ఎవరికైనా ఇచ్చే మొత్తం లేదా సేవలకు గుర్తింపుగా ఇచ్చే మొత్తం).

Green Book - న్యాయస్థాన నిర్వహణా నిబంధనలు (క్రీందీ కోర్టులకు వర్తించే నిబంధనల క్లౌడ్ కరణను ఇలా అంటారు).

Green Card - గ్రీన్ కార్డ్ (ఒక నాన్-అమెరికన్ అమెరికాలో శాశ్వత పౌరుడుగా నివసించాలంటే ఈ రిజిస్ట్రేషన్ కార్డు అవసరం).

Green Paper - పార్లమెంటు చర్చించదగిన కొత్త చట్టానికి సంబంధించి ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనల తాలూకు నివేదికను ఇలా అంటారు.

Hague Conventions - హేగ్ సంప్రదాయాలు (యుద్ధ నిర్వచనానికి సంబంధించి కుదిరిన అంతర్జాతీయ ఒప్పందాలను, రసాయన ఆయుధాలను నిషేధిస్తూ కుదిరిన ఒప్పందాలను ఇలా అంటారు.)

Hebeas Corpus - హేబియస్ కార్పస్ (అన్యాయంగా వ్యక్తిని అరెస్టుచేసి బైదు చేసినప్పుడు విడుదల చేయాలని కోరుతూ నిందితుడు కోర్టుకు నివేదించుకొనే విజ్ఞాపన పత్రం. ఇది "రిట్"గా దాఖలు చేస్తారు. దానిపై కోర్టు నిందితుడ్ని పిలవనంపి, విచారించి ఎందుకు నిర్బంధించారో ప్రభుత్వాన్ని లేదా పోలీసుల్ని నిగ్గదీస్తుంది.)

Hegemony - పెత్తనం / నాయకత్వం (ఇరుగు పొరుగు దేశాలపైన బలమైన రాజ్యం సాగించే పెత్తనాన్ని, నాయకత్వాన్ని ఇలా అంటారు).

Holograph - లిఖిత పత్రం / చేత్తో రాసిన 'విల్లు'

లేదా వీలునామా.

Illicit - చట్ట విరుద్ధం.

Immigration - శాశ్వతంగా ఇక్కడికి వలస రావడం (ఈ దేశానికి)

Immunity - అరెస్టు కాకుండా / శిక్ష పడకుండా కల్పించే రక్షణ.

Impeach - తీవ్ర అభిశంసన (దేశాధినేతను దేశశ్రేణి అని తీవ్రంగా ఆరోపించడం లేదా పార్లమెంటులో ఒక వ్యక్తిని తీవ్రంగా అభిశంసించడం.)

Impound - పన్ను చెల్లించేదాకా వస్తువులను లేదా దాక్యుమెంట్లను తొక్కివేట్లడం.

Impute - ఆపాదించడం (ఉదా: to impute a motive to someone).

In absentia - నమక్షంలో కాకుండా పరోక్షంగా.

In Camera - రహస్యంగా (ఉదా: the case was heard in Camera).

In loco parentis - తల్లి లేదా తండ్రికి మారుగా వ్యవహరించడం (in the place of a parent. ఉదా: the court is acting in loco parentis).

In status Quo - యధాతథస్థితి / యధా పరిస్థితి.

In toto - సాకల్యంగా.

Incarceration - జైలుశిక్ష

Incest - వాని వరుసలెరుగని నేరం (రక్త సంబంధీకులతో - తల్లి, తండ్రి, కొడుకు, కూతురు - లైంగిక సంబంధాలు కలిగి వుండడం).

Incorrigible person - సవరణకు అతీతంగా ప్రవర్తించే వ్యక్తి.

Incriminating document - నేర సాక్ష్యం. వ్యక్తి నేరం చేశాడని నిరూపించే సాక్ష్య పత్రం.

Indenture - ఇద్దరు లేదా ఎక్కువమంది పార్టీల మధ్యరాసుకునే దస్తావేజు / పత్రం.

Informa Pauperis - న్యాయ సహాయార్థి. (పేదవాడుగా లీగల్ సహాయం అర్జించే నిరుపేద).

Infringe - చట్ట ఉల్లంఘన / హక్కుల ఉల్లంఘన. (ఉదా: to infringe a copyright).

Injunction - ఫలానా పనిచేయొద్దని ఆదేశిస్తూ

కోర్టు జారీచేసే ఉత్తర్వు. (ఉదా: he got an injunction preventing his rival from selling his car).

Inns of court - లండన్ లో బార్ అసోసియేషన్స్ ను (స్నాపిటీలు) ఇలా అంటారు. ఇవి నాలుగు స్నాపిటీలు. ఇందులో లాయర్లు నభ్యులు. బార్ లో వీళ్ళని బారిష్టర్లుగా వ్యవహరిస్తారు. ఈ నాల్గు స్నాపిటీలకు - గ్రేస్ ఇన్, లింకన్స్ ఇన్, ఇన్నర్ టెంపిల్, మిడిల్ టెంపిల్ అని పేర్లు.

Innuendo - ద్వంద్వార్థాలతో కూడిన ఆరోపణ. (ఉదా: an innocent statement may be defamatory if it carries an innuendo).

Inquest - హత్య కారణంపై లేదా మూకమ్మడి హత్యాకాండపై జరిపే క్షుణ్ణమైన విచారణ.

Inquorate - 'కోరం' లేని సమావేశం. (సమావేశం జరవడానికి కనీస సభ్యుల సంఖ్య అవసరం. ఉదా: the meeting was abandoned because it was declared inquorate).

Insolvent - దివాళాకోరు / 'బి.పి.' దారు (ఉదా: his company was declared insolvent or he declared himself insolvent).

Inter alia - తదితరమైన / ఇతర విషయాలతోపాటు

Interdict - ఫలానా పని చేయొద్దని కోర్టు నిషేధించడం లేదా లిఖిత పూర్వక ఉత్తర్వు జారీచేయడం.

Interim - తాత్కాలికమైన (ఉదా: the company paid an interim dividend or a court passed interim order).

Interlocutory Application - వ్యాజ్యకాలీన దరఖాస్తు : దావాలో తీర్పు యిచ్చేదాకా ఉన్న పరిస్థితులను యధాస్థితిలో ఉంచడానికి న్యాయస్థానం నుంచి ఆదేశం పొందడానికి పెట్టుకున్న దరఖాస్తు.

Interpol - అంతర్జాతీయ పోలీసు వ్యవస్థ: (నేరాల పరిష్కారానికి వివిధ దేశాల మధ్య సహకారం కోసం ఏర్పడిన అంతర్జాతీయ పోలీసు వ్యవస్థ ఇది. ఉదా: India urged the Interpol to track down the LTTE Supremo in connection with

his alleged involvement in the assassination of Rajav Gandhi).

Interregnum - మధ్యంతరకాలం / వ్యవధి (ఉదా: a period between the death of one ruler and accession of the next incumbent.)

Intestate - వీలునామా రాయకుండా చనిపోవడం. ఉదా: "to die intestate" = to die without having made a will).

Intra vires - అనుమతించిన అధికారాలకు లోబడి ఉండడం. ఉదా: the ministers' action was inted to be intra vires).

Inventory - అస్తివివరాలు / సరకు వివరాలు / నిల్వ వివరాలు.

Invoice - ఇన్వాయిస్ (ఇచ్చిన సరకులకు లేదా అందించిన సేవలకు డబ్బు చెల్లించమని కోరుతూ పంపే 'నోట్'.

Ipse dixit - సాకల్యం.

Ipso facto - వాస్తవంగా (by fact itself) (the writing of the letter was ipso facto an admission of guilt).

Ipso jure - చట్ట ప్రకారం (by the law itself.)

Jailbird - "జైలుపక్షి" (కోర్టు పక్షిలాగా: తరచుగా శిక్షపడి జైలుకు వెళ్ళేవాడికిది మారుపేరు.)

Judgement - తీర్పు

Judicature - న్యాయపాలన.

Judicial precedent - కోర్టు తీర్పు ద్వారా ఏర్పడే కొత్త సంప్రదాయం (అలాంటి తీర్పును ఉన్నత న్యాయస్థానం మాత్రమే తిరగదోడగల్గుతుంది.)

Judicial review - కోర్టు పునర్యవారణ (కింది కోర్టుతీర్పు తప్పుగా ఉన్నప్పుడు రెండవసారి దాన్ని పునః పరిశీలించే హక్కు ఒక్క ఉన్నత న్యాయస్థానానికే ఉంటుంది.)

Judiciary / Justiciary - జడ్జీలందరిని కలిపి జ్యూడిషియరీ అంటారు / న్యాయ పాలనా వ్యవస్థ.

Jurisdiction - న్యాయస్థానం అధికార పరిధి.

Jurisprudence - చట్టాలు, న్యాయవ్యవస్థ

తాలాకు అవ్యయనం.

Juvenile Court - బాల నేరస్తులను విచారణ జరిపే కోర్టు.

Kickback - దొంగచాటుగా చెల్లించే ముడుపు / వ్యాపార లావాదేవీలో ప్రభుత్వద్యోగికి ఇచ్చే కమిషన్.

Kleptomania - దొంగబుద్ధి. (దొంగతనానికి పురిగల్గే మానసిక రుగ్మత).

Larceny - ఇతరుల వస్తువులను దొంగిలించడం (ఉదా: Godman was committed of larceny).

Launder - దొంగిలించిన డబ్బును లేదా అక్రమంగా పొందిన డబ్బును బ్యాంకి అకౌంటులోకి మార్చుకోవడం. పట్టుబడకుండా ఉంటే సవా లక్ష మార్గాల ద్వారా ఈ లావాదేవీ జరుగుతుంటుంది. అది స్వగ్లింగ్ లేదా మాదక ద్రవ్య వ్యాపారాలకు సంబంధించిన సొమ్ము కావచ్చు. (ఉదా: "The proceeds of the smuggling racket were laundered through a bank in Calcutta".)

Law court - విచారణ జరిపే స్థలం. / జడ్జి కేసులు వినే చోటు.

Law officers - అటార్నీ జనరల్ / సొలిసిటర్ జనరల్ ను ఇలా అంటారు.

Law suit - ప్రయివేట్ వ్యక్తి నడిపే కేసు.

Laws of Oleson - ప్రపంచంలో తొలి వాణిజ్యచట్టాలకు ఇది మారుపేరు. 1216లో వచ్చిన ఈ చట్టాలే ఉత్తరేత్తరా అంతర్జాతీయ చట్టాలకు మూలం అయ్యాయి.

Lead - ఆచూకీ (నేర పరిష్కారంలో తోడ్పడే ఇలాంటి ఆచూకీని, సమాచారాన్ని "లీడ్" అంటారు.)

Leading question - అనుకూల ప్రశ్న: సాక్షిమంచి తనకు అనుకూలంగా సమాధానం రాబట్టుకునేందుకు వీలుగా లాయరు తనకు సానుకూలంగా వేసే ప్రశ్న).

Legacy - సంక్రమించిన ఆస్తి (చనిపోయే వ్యక్తి విల్లు ద్వారా మరొకరికి తన డబ్బును లేదా ఇతరత్రా తన సొంత ఆస్తిని - భూమి మినహా - దఖలు ఫరచడం).

Legatee - వారసుడు.

Lessee - రీజుకు తీసుకొనే వ్యక్తి.

Lessor = లీజుదారు (తన ఆస్తిని వేరొకరికి కౌలుకు / అద్దెకు ఇచ్చే వ్యక్తి.)

Lex loci actus = నేరం జరిగిన ప్రదేశంలో అమలులో ఉన్న చట్టం.

Libel = పరువు నష్ట ప్రకటన (ఎదుటివాడి పరువును దెబ్బతీసే రచననుగానీ, ప్రచారంగానీ, ప్రకటననుగానీ ఇలా అంటారు. someone claimed that the "newspaper report was a libel".)

Libel action = పరువు నష్టం దావా

Licit = చట్ట బద్ధం.

"Lie upon the table" = శాసన వేదికకు నివేదించిన పిటిషన్ ను ఇలా అంటారు. శాసనకర్త / ప్రార్థమెంటు సభ్యుడు సభకు పిటిషన్ ను సమర్పిస్తే దాన్ని ఇలా పిలుస్తారు. ఇది బ్రిటీష్ సంప్రదాయం.

Lien (లీన్) హక్కు = బహు / రుణం / బిల్లు చెల్లించేదాకా వస్తువులను తన వద్దే అడ్డి పెట్టుకొనే హక్కును ఇలా పిలుస్తారు. (ఉదా: Company had a lien on employee's car until he paid the amount he has taken it.)

Lieu = బదులుగా : in lieu of అంటే Instead of అని. (ఉదా: to "give an employee two months salary in lieu of notice to ask him to quit from the post immediately").

Locus standi = హాదా / స్థానిక ప్రతిపత్తి / కోర్టువారు విసదగిన అర్హత (వ్యక్తికి) (ఉదా: "the tax payer does not have locus standi in the court".)

Lumpsum = ఏక మొత్తంగా / అనేక వాయిదాల్లో కాకుండా ఒక్క కిస్ట్ లోనే మొత్తం డబ్బు చెల్లించడం.

Lynch = నిందితుణ్ణి వెంటాడి వెంటాడి చంపటం (ఈ 'చేట'లో విచారణ ప్రసక్తి లేదు).

Lynch law = నిందితుణ్ణి విచారణ లేకుండానే మండి చంపేనే వద్దతిని 'జంగిల్ లా' మాదిరే 'లించ్ లా' అంటారు.

Mafia = నేరాలకు పాల్పడే రహస్య ముఠా. ఇటాలియన్ సీక్రెట్ సొసైటీని ఇలా అంటారు. ఇటలీ, అమెరికాల్లో

ఈ ముఠా నేరాలకు పాల్పడుతూంటుంది. ఈ "మాఫియా" పదమేగాదు, బుద్ధులు కూడా అమెరికా నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ వరకూ దిగుమతి అయ్యాయి!

Magna Carta = హక్కుల మహాపత్రం (గ్రేట్ చార్టర్ గా పేరుమోసిన ఈ పత్రాన్ని ఇంగ్లండ్ రాజు కింగ్ జాన్ 1215లో అమోదించాడు. ప్రజలకు కొన్ని రాజకీయ, వ్యక్తిగత స్వాతంత్ర్యాలు దఖలు పడడానికి ఈ చార్టర్ కారణం.

Maiden speech = తొలి ప్రసంగం (కామన్స్ సభలో ప్రవేశించిన ఎం.పి. చేసే తొలి ప్రసంగం.)

Malfeasance = చట్ట విరుద్ధ చర్య

Malice = దురుద్దేశం (దురుద్దేశాలు పెట్టుకొని బుద్ధిపూర్వకంగా చేసే చర్యను లేదా నేరాన్ని ఇలా అంటారు.)

Mandamus = ఆదేశం / ఉత్తర్వు ("We command"): న్యాయశాస్త్ర విధుల నిర్వహణలో ఫలానా విధిని పాటించాలని ఆదేశిస్తూ కింది కోర్టులను పై కోర్టు జారీచేసే ఉత్తర్వు.

Mandarin = ఉన్నత స్థాయి సివిల్ ఉద్యోగి (బ్రిటీష్ సంప్రదాయం).

Mandate = ఒకరి తరపున వ్యవహరించడానికి మరొకరికి సంపూర్ణాధికారాలు దఖలు పరిచే ఆదేశం.

Mandatory = విధిగా పాటించవలసిన / అమలు పరచవలసిన

Mandatory injunction = ఫలానా పని చేసి తీరాలని కోర్టు ఇచ్చే ఆధికారం.

Manipulation = తిమ్మిని బిమ్మిని చేయడం / తరకట బురకట (కంపెనీ లాభాలమీద నడుస్తోందని నమ్మించడం కోసం అక్కొండ్లను కారుమారు చేయడం) అలాగే పేర్ల ధరలను తనకు అనుకూలంగా మారేట్లు తిమ్మినిబిమ్మిని చేయడాన్ని Market manipulation అంటారు. మార్కెట్ ఎకానమీ అవలక్షణాల్లో ఇదొకటి.

Mareva injunction = ఇతర దేశాలకు పారిపోయిన వ్యక్తి తాలూకు ఆస్తులను వ్యదేశం నుంచి తరలించుకు పోకుండా స్తంభింప చేస్తూ కోర్టు జారీ చేసే ఉత్తర్వు (దక్షిణాఫ్రికాకు చెందిన కంపెనీ "మరే

వాకంపానియా నవీరా" దానికి సంబంధించిన కేసు ఇది. అలాంటి అస్తిస్థంభన ఉత్తర్యులకు తర్వాత్తర్యత ఇలా పేర్చబింది.)

Marital rape - భార్య ఇష్టానిష్టాలతో నిమిత్తం లేకుండా భర్త లైంగిక వాంఛను తీర్చుకోడానికి భార్యను బలవంతం చేయడం.

Maritime trade - నౌక వాణిజ్యం (వాణిజ్య నరకును) ఓడలలో రవాణా చేయడం.

Matricide - మాతృహత్య.

Memorandum - లిమిటెడ్ కంపెనీ నిర్మాణం, దాని ఆశయాలు, మూలధనం రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు వివరాలు పొందుపరిచిన లీగల్ డాక్యుమెంటు.

Mens rea - నేర మనస్తత్వం ('guiltymind').

Mifeasance - అసంబద్ధమైన / అసంబద్ధంగా వ్యవహరించడం.

Miscarriage of Justice - వక్రీంచిన న్యాయం (తప్పుగానో / అన్యాయంగానో న్యాయస్థానం చేసే నిర్ణయం; కక్షిదారుడి హక్కులకు విరుద్ధంగా చెప్పే తీర్పు. అయితే కక్షిదారు అప్పీలుపైన నదరు తీర్పును తిరగదోడవచ్చు.)

Misdemeanour - న్యల్స నేరం (ఉదా: తగిన లైసెన్సు లేకుండా కారు నడపడం లాంటిది).

Misjoinder - సంబంధం లేని వ్యక్తిని ఒక ఘటనలో ఇరికించడం.

Misprision - నేరం జరగబోతోందని తెలిసి కూడా 'నిమ్మకు నీరెత్తినట్టు' తనకేమీ పట్టకుండా కూర్చోవడం (ఉదా: "misprision of murder".)

Mitigation - శిక్షను తగ్గించడం / చేసిన నేరం తీవ్రమైన న్యభావాన్ని అంతగా పరిగణనలోకి తీసుకోకపోవడం (Ex: "in mitigation, counsel submitted evidence of his ellents' work for charity".)

M'Naghten Rules - నేరారోపణకు, గురైన వ్యక్తి మతి చెలించినవాడా కాదా అని నిర్ణయించడానికి జడ్జి పరిశీలించే నిబంధనలను ఇలా అంటారు. (రివరెండ్ M'Naghten అనే వ్యక్తి కేసు ఆధారంగా ఈ నిబంధనలు రూపొందాయి).

Modus operandi - పనిగుట్టు (నేరగాడ్డి గుర్తుపట్టగలిగేటట్టుగా ఒకపద్ధతి ప్రకారం నేరాలు చేయడం).

Modus vivindi - జీవన సరళి (ఇరు పక్షాల వారు శాంతియుతంగా జీవించేందుకు వీలుగా రెండు వర్గాల మధ్య కుదిరే ఒప్పందం. ఉదా: after years of internecene bends they have achieved a modus vivindi.)

Molest - వేధించడం, (మహిళలను లైంగికంగా) బాధపెట్టడం (సిల్లల్ని మానసికంగా).

Monogamy - ఏకపత్నీ / ఏక నతీ వివాహ వ్యవస్థ.

Moratorium - చెల్లింపువాయిదా వేయడం.

Mortgage - తనఖా / సెక్యూరిటీ పెట్టుకొని అప్పివ్వడం.

Nark - పోలీసులకు నమాచారం అందజేసే ఇన్ఫార్మర్ను ఇలా అంటారు. (ఇది అమెరికన్ గ్రామ్యం).

Nolle prosequi - "అంతటితో ఆపండి" అని ఆదేశించడం. (క్రిమినల్ విచారణను నిలిపివేయమని అటార్నీ జనరల్కు ఆదేశించే హక్కుంటుంది.

Null and void - చెల్లనేరదు (contract between to parties ws become null and void, i.e., no longer valid.)

Obiter dicta - తీర్పు మధ్యలో న్యాయమూర్తి చేసే వ్యాఖ్య / వ్యాఖ్యలు. జడ్జి నిర్ణయానికి ఇవి ప్రధానంగాకపోయినా తీర్పులో భాగంగా ఉంటాయి. అంతమాత్రాన వాటిని ప్రామాణికంగా తీసుకొని ఉదహరించరాదు.

Obscene Publication - అశ్లీల రచన. (ఏది అశ్లీలం అన్నదానిపై దేశదేశాల్లో వర్సపవర్సలు జరుగు తున్నాయి. దీనికి ముగింపు అంటూ లేదు. ఈ విషయంలో కొందరు పవిత్ర గ్రంథమని భావించుకొనే "బైబిల్"లో జెనినీస్ అధ్యాయంలోని కొన్ని భాగాలు అశ్లీలమని భావిస్తే అసలు మానవుడి పుట్టుకే అశ్లీలమని, బూతు అనే కొందరు వాదిస్తున్నారు. See Irwing wallace "THE PRIZE". అయితే సామాజిక

విలువల పరిరక్షణకు కొన్ని నియమ నిబంధనలు అవసరమని అందరూ అంగీకరిస్తారు.

Ombudsman - విచారణాధికారి / విచారణ జరిపే పెద్దమనిషి. (ప్రభుత్వశాఖలపైగాని, ఇతర పెద్ద సంస్థలపైగాని ప్రజలనుంచి వచ్చే ఫిర్యాదులను విచారించడానికి నియమితుడైన ప్రత్యేక అధికారి / పెద్ద మనిషి).

Onus of proof - రుజువు చేసే బాధ్యత (కోర్టులో వచ్చిన ఆరోపణ సరైనదనే / కాదనే రుజువు చేసే బాధ్యత. "If there is a prosecution the onus will normally be on the prosecutor to prove the case.")

Open-ended - పరిమితలేని / అనిర్దిష్టమైన (It is an open-ended agreement).

Ordinance - ప్రత్యేక డిక్రీ : ప్రభుత్వం జారీ చేసే ప్రత్యేక డిక్రీ.

Outlaw - సంఘ బహిష్కృతుడు / దేశబహిష్కృతుడు / నిషేధించడం.

Oval office - వైట్ హౌస్ లో ఒక గది. ఇది అమెరికన్ ప్రెసిడెంట్ ఉపయోగించుకునే ప్రత్యేక గది / 'ఒవల్ ఆఫీస్ ప్రకటన' అన్నా ప్రెసిడెంట్ ప్రకటనగానే భావించాలి.

Overrule - తోసిపుచ్చడం (కింది కోర్టు తీర్పును పై కోర్టు తోసిపుచ్చడం).

Pailmony - లైంగిక సంబంధమున్న స్త్రీకి లేదా విడిపోయిన స్త్రీకి రెగ్యులర్ గా చెల్లించాలని పురుషుడ్ని ఆదేశిస్తూ కోర్టు నిర్ణయించే పరిహారపు సొమ్ము. భర్త విడాకులిచ్చినప్పుడు భార్యకు చెల్లించాల్సిన మనోవర్తన ఎలిమినే అంటారు.

Papal Numico - పోప్ నియమించే రాయబారి.

Parole (పెరోల్) = ఖైదీని తాత్కాలికంగా విడుదల చేయడం.

Patent - కొత్తవస్తువును / కొత్త ఉత్పత్తి విధానాన్ని తయారు చేయడానికి, కనుగొనడానికి ఉత్పత్తిదారుని ప్రత్యేక హక్కును స్థిరపరచే సాధికార ప్రక్రియ.

Patricide - పితృహత్య.

Pecuniary - డబ్బు సంబంధమైన (మోసం ద్వారా

డబ్బు సంపాదించగల్గడం / లాభించడం.)

Penal code - శిక్షాస్పృశి

Penitentiary - పెద్ద జైలు

Penology - నేర తీర్పుల అధ్యయన శాస్త్రం.

Peppercom rent - నామమాత్రపు అడ్డ / కొలు.

Perpro - మరొకరి తరపున సంతకం పెట్టే అధికారం.

Perjury - అబద్ధలాడడం. (కోర్టులో చెప్పిన దానికి విరుద్ధంగా అబద్ధం చెప్పడం నేరం).

Pimp - తార్చుడుగాడు (వేశ్యలను తార్చడంద్వారా పొట్ట పోసుకొని జీవనం సాగించేవాడు).

Pirate - ఓడదొంగ / గ్రంధచోరుడు

Plagiarism - కాపీ కొట్టడం / తెరవాటు కొట్టడం.

Plainclothes - మాఫీలో ఉన్న పోలీసులు.

Plaint - ఫిర్యాదు.

Plaintiff - ఫిర్యాది.

Plenipotentiary - అంతర్జాతీయ వ్యవహారాలపై ప్రభుత్వం తరపున వ్యవహరించే అధికారిని ఇలా అంటారు.

Polygamy - బహు భర్తృత్వ / బహు భార్యాత్వ వ్యవస్థ.

Polygraph - అబద్ధాన్ని పసికట్టే యంత్రం (the detector). పోలీసులు ఇంటర్వ్యూ చేస్తున్న వ్యక్తిలో కలిగి శారీరకమైన మార్పులు, తడబాటు, హావ భావాలనుబట్టి అతడు అబద్ధం అడుతున్నాడే లేనాడో తెలుస్తుంది యంత్రం.

Pomography - అక్షర సాహిత్యం / సినిమాలు / ప్రచురణలు.

Porridge - జైలుశిక్ష

Portfolio - ఒకే వ్యక్తికి చెందిన అన్ని రకాల పేర్ల / మంత్రిత్వ శాఖ / ఏ శాఖ బాధ్యతలా అప్పగించని మంత్రి (Minister without portfolio).

Postmortem - శవపరీక్ష.

Prayer - విజ్ఞాపన / వినతి (కోర్టులో కక్షిదారు తన పిటిషన్ ముగింపులో చేసుకొనే విన్నపం).

Preamble - పరిచయం / అముఖం / ఉపోద్ఘాతం.

Precedent - ఉదాహరణ / పూర్వ సందర్భం, అడుగుజాడ / to set a precedent; to

follow a precedent.

Prerogative - ప్రత్యేక హక్కు / ప్రత్యేక అధికారం

Prevaricate - తప్పించుకోవడం / నూటిగా సమాధానం చెప్పకపోవడం / ముఖించాటు చేసుకోవడం.

Prima facie - ప్రాథమిక ఆధారం (there is a prima facie to book a case against him).

Primogeniture - తండ్రి యావదాన్ని పెద్ద కొడుక్కే చెందాలన్న పాత రూలు.

Primus inter pares - సముల్లో ప్రథముడు (మంత్రులంతా సములే, అయితే ప్రధాన మంత్రి సముల్లో ప్రథముడు అని అర్థం.)

Privacy - వ్యక్తి ప్రయవేట్ జీవితం (వ్యక్తి పదిమందిలో తిరిగే ప్రముఖుడైనప్పుడు పబ్లిక్ జీవితానికి ప్రయవేట్ జీవితం బద్ధమై ఉండాలన్నది ప్రజాస్వామిక సంప్రదాయం. “వ్యక్తుల ప్రయవేట్ బ్రతుకు వారి వారి సొంతం / పబ్లిక్ లో నిలబడితే ఏమైనా అంటాం” అని శ్రీశ్రీ ప్రాసక్రీడ.

Pro forma - ఇన్ ఫార్మాస్ పత్రం (వస్తువులు పంపే ముందు కంపెనీ వాళ్ళు కొనుగోలు దారుకు పూర్తి చేసే పంపమని ఇచ్చే పత్రం).

Proctor - కాంటి భద్రతలకు బాధ్యుడైన అధికారి.

Proscribe - నిషేధించడం.

Protocol - కరారునామా (పత్రం) / దౌత్య మర్యాదలు / అధికార లాంఛనాలు

Proviso - కాంట్రాక్ట్ పత్రంలో / దస్తావేజులలో పొందుపరచే షరతు లేదా నిబంధన.

Pupillage - స్వతంత్రంగా బారిస్టర్ గా ప్రాక్టీసు ప్రారంభించే ముందు శిక్షణ పొందే కాలం.

Purge - క్లాశన (పార్టీలో అవాంఛనీయ శక్తులను లేదా ఒక గ్రూపులోని ప్రత్యర్థులను తొలగించడం.)

Putative father - అక్రమ సంతానానికి తండ్రి.

Quarantine (క్వారంటైన్) = విడేశాలనుంచి కొత్తగా వచ్చేవారికి రోగాలు ఉన్నప్పుడు వారిని దేశీయులనుంచి వేరుపరచి వుంచే గది.

Quasi - దాదాపుగా / దాదాపు సమంగా (ఉదా:

Quasi - official body = దాదాపుగా అధికార

సంస్థగానే వ్యవహరించడం).

Quickie - ప్రత్యేక నిబంధనల సహాయంతో కోర్టు ద్వారా త్వరగా సాధించే విడాకులు.

Quid pro quo - చేసిన పనికి మారుగా సహాయం చేయడం.

Racket - అక్రమ ఒప్పందం / వ్యాపారం (మోసం ద్వారా డబ్బు గడించే డీల్)

Rape - ఎదుటి వ్యక్తి సమ్మతితో నిమిత్తం లేకుండా లైంగిక సుఖాన్ని బలవంతంగా పొందడం (నేరం).

Ratify - అధికారికంగా ధృవీకరించడం. (సంధి పత్రం / ఒప్పందం వగైరా).

Ratio decidendi - కోర్టు ప్రామాణిక నిర్ణయం (ఇది ఉదహరించుకోగలిగింది).

Ratio legis - హేతువుపై ఆధారపడిన చట్టం / చట్టం వెనుకనున్న ప్రధాన సూత్రం.

Reclaim - చెల్లించిన డబ్బును వాపసు ఇవ్వమని కోరడం.

Recusal - వక్షపాతం చూపినందుకు జడ్జిని అనర్హుడుగా ప్రకటించడం.

Red tape - లీగల్ డాక్యుమెంట్లును 1) కట్టకట్టి భద్రంగా ఉంచేందుకు వాడే ఎర్రరబ్బును. 2) పరిపాలనా వ్యవహారాల్లో నత్తనడక / సాచివేత (my application has been held up by red tape).

Redemption - అసలు ఫాయదాలతో రుణం / అప్పు చెల్లించు.

Reprive - కోర్టు తీర్పును / ఆదేశాన్ని అమలు, జరపకుండా తాత్కాలికంగా ఆపడం.

Reprimand - అధికార మందలించు / విమర్శ / జడ్జి లేదా మెజిస్ట్రేట్ మందలించు.

respondent - ప్రతివాది.

Restitutio in integrum - ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చిన కేసును / అప్పీలును తిరిగి ప్రభుత్వానికే యధాతథంగా వెనక్కి పంపించేయడం.

Restitution - అస్తిని తిరిగి కంపెనీకి దఖలు పరచడం.

Riparian rights - నదీ ప్రాంతంలోని భూములపై ప్రజల హక్కులు / నదిలో చేపలు

పట్టుకునే హక్కు సహా.

Rough Justice = మొరటు న్యాయం (న్యాయ వ్యవస్థ నిర్వహణలో ఎప్పుడూ న్యాయమే జరుగు తుందనుకోరాదు. అప్పుడప్పుడూ కక్షిదార్తకు అన్యాయం కూడా జరగవచ్చునని దీని పిండితార్థం.)

Sabotage = విధ్వంసం / విఘాతం కల్పించడం (యంత్రాలు, ప్రభుత్వ ఆస్తులు, వరికరాలు, ఉద్యమాలకు సంబంధించి)

Scaffold = బలిపీఠం (న్యాయశాస్త్ర పరిభాషలో) / మంచె (చేలో పట్టుల్ని కొట్టడానికి కావలదారు ఉపయోగించే ఎత్తైన 'మంచె'ను కూడా 'స్కాఫోల్డ్' అంటారు.)

Scam = మోసం

Scotland Yard = లండన్ నగర పోలీసు కేంద్ర కార్యాలయం.

Sedition = రాజ్య ద్రోహం. (వెనక దీన్ని 'రాజ ద్రోహం' అనేవారు. శాంతి భద్రతలకు విఘాతం కల్గిస్తూ ప్రభుత్వాన్ని అభిమానించే రాతకోతలు గాని ఉపన్యాసాలుగాని ఈ నేరం కిందికి వస్తాయి. ప్రజాస్వామ్యంలో విమర్శ అనుమతించిన అయుధం. కాని కొందరి దృష్టిలో 'విమర్శ' రాజ్యద్రోహం.)

Self rule = స్వపరిపాలన.

Self-determination = స్వయం నిర్ణయాధికారం.

Sham = అబద్ధం / అవాస్తవం.

Sine Qua non = ప్రధానమైన ("agreement by the management is a sine Qua non of all employment contracts.")

Sine die = నిరవధిక వాయిదా. (Courts' hearing was adjourned sine die)

Sleeping partner = నామమాత్రపు భాగస్వామి.

Sodomy / Buggery / Sodomite = జంతువులతో సంభోగానికి తలపడే నేరం - అలాంటి నేరస్థుడు.

"Star Chamber" = ఒకప్పుడు జ్యూరీతో సంబంధం లేకుండా రాయల్ కోర్టు కేసుల్ని విచారించే పీఠాన్ని ఇలా అన్నారు. క్రమంగా ఇప్పుడిది బ్రిటన్ లో ప్రభుత్వ శాఖల వ్యయకర్తన ప్రతిపాదనలను పరిశీలించే

క్యాబినెట్ కమిటీగా మారిపోయింది.

Statute = లిఃత శాసనం (ఉదా: పార్లమెంటు చట్టం).

"Statute Book" = (చట్ట సంపుటి) = పార్లమెంటు ఆమోదించిన చట్టాలన్నింటిని కలిపి ఇలా అంటారు.

Statutory period = చట్టం నిర్ణయించిన కాలపరిమితి

Sub Judice = కోర్టు పరిశీలనలో ఉండి, ఇంకా ఎటు తేల్చిన అంశంపైన పత్రికలుగాని / శాసన వేదికలుగానీ ప్రస్తావన చేయడం ధిక్కార నేరం అవుతుంది. (Print media / electronic media cannot report the case because it is likely sub Judice.)

Sub Poena = (సబ్ పొనా) కోర్టులో హాజరు కావాలని సాక్షిని పిలవనంపుతూ జారీచేసే కోర్టు ఉత్తర్వు Journalist was subpoenaed in the prosecution.

Succession = వారసత్వంగా ఉన్నతాధికారికి (చనిపోయిన వ్యక్తి నుంచి) ఆస్తి సంక్రమించడం.

Succession suit = వారసత్వ దావా.

Sue = జరిగిన అన్యాయానికి పరిహారం కోరుతూ అన్యాయానికి పాల్పడినవాడిని కోర్టుకు తాడ్వడం.

Suffrage = ఎన్నికల్లో ఓటు హక్కు.

Sui generis = సొంత వనరులు (ఉదా: మన వెల్లుల్లిపైన, వేపపైన పేంటెంట్ హక్కులు మనకు దక్కకుండా చేయాలని అమెరికన్ బహుళజాతి గుత్త సంస్థలు, ఔషధోత్పత్తి సంస్థలూ విశ్వ ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. కాని వేప, వెల్లుల్లి మన సహజ వనరులు. మన సంపద.)

Suit = సివిల్ దావా (దీన్నే 'లాసుట్' అని కూడా అంటారు).

Supergrass = పెక్కుమంది క్రిమినల్స్ గురించి పోలీసులకు అచూకీ తెలిపే ఇన్ ఫార్మర్ ను ఇలా అంటారు.

Suppression veri = వాస్తవాన్ని తొక్కిపట్టడం (ముఖ్యమైన విషయం పొక్కుకుండా అణచివేయడం).

Surrogate = పురమాయంపు దారు. (ఇంకోకరి

తరపున వ్యవహరించడానికి నియమితుడైన వ్యక్తి).

Surrogate mother - బిడ్డలు లేని దంపతులకు

పిల్లల్ని కని ఇచ్చే తల్లి.

Swindle - సొమ్ములు స్వాహా చేయడం.

Swindler - మోసకారి.

Tabs - లాయర్లు మెడకు తగిలించుకొనే తెల్ల పట్టీ.

Talaq - ఇస్లామ్ లో విడాకుల పద్ధతి. భర్త ఏక పక్షంగా నోటిమాటగా మూడుసార్లు వదలుకుంటున్నానని భార్యకు చెబితే చాలు - విడాకులిచ్చినట్లే.

Testate - వీలునామా (విల్) రాయడం.

Testimony - వాంగ్మూలం.

Tort - పరిహారహక్కు (ఒక వ్యక్తి మరొక వ్యక్తికి చేసే అన్యాయం. అయితే ఇబ్బందికి గురైన వ్యక్తి పరిహారం కోరవచ్చు).

Toties Quoties - అవసరమైనంత తరచుగా.

Treason - దేశద్రోహసేరం.

Tribunal - న్యాయవ్యవస్థకు వెలుపల పనిచేసే స్పెషలిస్టు కోర్టు. ఇది ప్రత్యేక సమస్యలను పరిశీలించి తీర్పులు ఇస్తూంటుంది. (ఉదా: Industrial tribunal, lands tribunal, military tribunal, rent tribunal etc.)

Ultra vires - అనుమతించిన అధికారాలను మించి వ్యవహరించడం. ఉదా: (Ministers action was ultra vires)/ రాజ్యాంగ విరుద్ధం.

Usurp - నీ హక్కు కాని దాన్ని అనుభవించగోరే

హక్కు. స్వామ్యత్వం చేసుకొనే హక్కు / గుంజేసుకొనే హక్కు.

Vandal = పబ్లిక్ ఆస్తులను ధ్వంసం చేసేవాడు.

VAT - (వాల్యూయాడెడ్ ట్యాక్స్) = పన్నుపు విలువ పెంచినప్పుడల్లా ఆ విలువ మేరకు వ్యాపారిపై వేసే పన్ను. ఒకరకంగా ఇది సింగిల్ ట్యాక్స్, మరొకరకంగా మల్టిపుల్ ట్యాక్స్.

Verbatim - మక్కికి మక్కిగా

Veto - పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు చట్టం కాకుండా నిరోధించే నిషేధం / ఉత్తర్యు.

Visa - పరాయిదేశంలో ప్రవేశించడానికి అనుమతించే ప్రత్యేక పత్రం. దీన్ని పాస్ పోర్టులో అమరుస్తారు. ఇవి రకరకాలు. మల్టిపుల్ వీసా, టూరిస్ట్ వీసా, ట్రాన్సిట్ వీసా.

Viva voce - మాటమాత్రంగా.

White book - సుప్రీంకోర్టు నిబంధనలు, వాటి భాష్యాలతో కూడిన పుస్తకం.

White collar crime - తెల్లచొక్కా (బట్టనలగని) ఉద్యోగుల నేరాలు (లంచాలు, డబ్బు స్వాహా, లోపాయకారీ లావాదేవీలు వగైరా).

White paper - శ్వేతపత్రం (ఏదైనా బిల్లును ప్రవేశపెట్టే ముందు ఏదైనా ప్రత్యేక సమస్యపై విధాన ప్రకటన రూపంలో ప్రభుత్వం ప్రచురించే నివేదిక.)

Writ - హైకోర్టు ఉత్తర్యును వాంఛిస్తూ పిటిషనర్ నిర్దం చేసే లీగల్ డాక్యుమెంటు.

సాహిత్య కళా రంగాలు

(పై రెండు వాద్య విశేషాలు)

(పై రెండింటికీ మధ్యే మార్గంగా అవతరించిందే నాగర్జునుని మాధ్యమిక వాదం, లేదా శూన్యవాదం).

(పై నాలుగూ గ్రీకులు పేర్కొన్న ప్రధాన సుగుణాలు. వీటికి క్రైస్తవం విశ్వాసం (faith), ప్రతీక్ష (hope), ప్రేమ (Love) అని మరి మూడు సుగుణాలు చేర్చింది. వీటికి హైందవం మరో మూడు గుణాలను - ఆహింస, నత్యం, అక్రోధాదులు చేర్చింది.)

(పై మూడింటిని తాత్విక పరిభాషలో “హేత్యా భానలు” అంటారు.)

(కేవలం బుద్ధి గోచరమైన విశేషాలన్నీ యదాద్ధాలు కావనీ, బుద్ధికి అందని వస్తువులు కూడా అనేకం ఉంటాయని వీరి సిద్ధాంతం)

(జ్ఞానమతం కోవకు దగ్గరలో ఉన్న మతం ఇది. జ్ఞాన, క్రైస్తవ, బౌద్ధ, జోరాష్ట్రీయన్ మత సారాంశాల్ని ఇముడ్చుకున్న వాదం ఇది. దీని కర్త పేరు మని లేదా మానికేయస్. అందుకే ఆ పేరు. ఇది మనవైతం లాంటిది.)

(తాత్విక సమన్వయకు మనస్తత్వ శాస్త్ర అనుశీలనం ద్వారా పరిష్కారం సాధ్యమని నమ్మే వాదం).

(భావ వాదానికి చెందిన ఈశ్వర మీమాంసలోని పారిభాషిక వదాలివి. ఈశ్వర వ్యాపారం సృష్టి కార్యానికి మాత్రమే పరిమితమని దేవవాదం చెబుతుంది. కాగా, ప్రపంచ నియంత్రణలో ఈశ్వరుడు వదా ‘మునగానం తేలానా’ గా ఉండి “జీవాత్మల”తో కూడా సంబంధం కలిగి ఉంటాడని ఆస్తికవాదం చెబుతుంది.)

(మనస్సుకు, శరీరానికి ఉన్న సంబంధాన్ని వివరించే సిద్ధాంతం).

(మానవుని ఆత్మ శరీరంతోపాటు వుట్టుకతోనే తల్లిదండ్రులనుంచి సంక్రమిస్తుందని వాదించే సిద్ధాంతం. క్రైస్తవ ఈశ్వర మీమాంస దీనికి ఆధారం)..

A priori - అనుభవ పూర్వకంగా

Abnormal - అసాధారణమైన

Absolute ego - కేవలహంకారం

Absolute Idealist - కేవల భావవాది

Absolute = కేవలం / పరమం / మౌలికం

Abstract = నైరూప్యమైన

Abstract art = నైరూప్య చిత్రకళ (ఒక రూపంగాని, చెప్పదగిన ఒక విషయంగానీ లేకుండానే కేవలం రంగులు, రేఖలతో ప్రత్యేక కూర్పుల ద్వారానే కళానందం సాధ్యం చేసే ప్రక్రియ ఇది. సాహిత్యం లేకుండానే కేవల గానం ఎలా ఆస్వాదనీయమవుతోందో, నిర్దిష్ట రూపం లేని రంగులు, రేఖలు, ప్రాదేశికమైన కల్పనలు కూడా కళానుభూతిని కల్గిస్తాయని ఈ కళావాదుల విశ్వాసం.)

Abstract conceptualization = నైరూప్య సూత్రీకరణం

Abstract figure = నిరాకార చిత్రం

Abstract painting = నైరూప్య చిత్రకళ

Abstract Pictures = నైరూప్య దృశ్యాలు

Abstract reductionism = పృథక్కరణ వాదం

Abstraction = నైరూప్యం

Abstraction = పృథక్కరణం (విడగొట్టడం) / అమూర్తీకరణం

Accent = ఉచ్చారణ

Accoustics = శబ్ద ప్రసారం

Acrophomy/acrology = లిప్యాది ధ్వనిలేఖనం

Acting ability = నటనాశీలం

Acting Image = అభినయ ప్రతిమ (రూపం)

Action = క్రియ

Activism = క్రియావాదం

Activity = ప్రవృత్తి / క్రియాశీలత

Actuality = వాస్తవికత

Admonitive signs = అనుబోధక లక్షణాలు (ఇంద్రియానుభవ గోచరమైన వస్తు స్థితిని నిరూపించే లక్షణానికీది పేరు).

Aesthete = రసజ్ఞుడు; సౌందర్యవిపాన

Aesthetics = సౌందర్యమీమాంస

Agnostic = సంశయవాది

Agnosticism - సంశయవాదం

"Airport - book" - కాలక్షేప గ్రంథం (విజ్ఞానం కోసం కాకుండా సరదాకోసం క్షణికోల్లాసం కోసం చదివే పుస్తకాన్ని ఇటీవల ఇలా అంటున్నారు).

Albaster - మృదుశిల

Alienation - పరావర్తనం.

All-father - సర్వపిత

Allegory - నీతికథ / రూపకాలంకారం

Alliteration - అనుప్రాస (ఉదా: లక్ష భక్త్యములు భక్తింఁచునొక పక్షికుక్షి నొక భక్త్యము లక్ష్మమా?)

Alliteration - అనుప్రాస

Allophone - నవర్ణం

Alternative - చైకల్పికం

Alto - మధ్యమ స్థాయిలో స్త్రీ కంఠం.

Alto-relief (high relief) - అధికోల్బణ శిల్పం

Altruism - పరహిత వాదం

Ambassador light - కాంతిదూత (తైప్రవంలో)

Ambiguity - సందీగ్ధవస్థ

Amphitheatre - వృత్త నాటకశాల

Analogue - సదృశ్యరూపం

Analogy - సామ్యం

Analytical - విశ్లేషణాత్మకం

Analytical - విశ్లేషణాత్మకమైన

Anatomy - శరీరాకృతి (వైద్య పరిభాషలో దీని అర్థం - శరీర ధర్మశాస్త్రం).

Angle of vision - దృష్టికోణం

Anguish - పరివేదన

Anima - చైతన్యం

Animatism - చైతన్యారోపవాదం.

Animalism - అనురవాదం

Animism - వైయక్తిక ఆత్మవాదం / వైయక్తిక చైతన్యారోపవాదం (వైయక్తిక ఆత్మలు ఉన్నాయని నమ్మడం వైయక్తిక ఆత్మవాదం; పవిత్ర పదార్థాలన్నీ సజీవములని భావించడం అనురభావం).

Antithesis - విలోమ ప్రతిపాదన

Anthropiatry - మానవ పూజ (షింట్ మతంలో [జపాన్] బతికి వున్న వ్యక్తులను, చనిపోయిన వ్యక్తులను

దేవతలుగా పూచించే ఆచారం వుంది. అదే ఇది).

Anthropology - మానవాభ్యుదయ శాస్త్రం

Anthropomorphism - మానవీయ గుణారోపణం (మానవేతర ప్రకృతికి - పశుపక్ష్యాదులకు - మానవ గుణాలను ఆపాదించి చెప్పడం.) ఉదా: ఫలానా వాణ్ణి త్రిలోచనుడనో, కైలాసవాసి అనీ, మేఘశ్యాముడనీ, పద్మనేత్రుడనీ, ఇలా ఆరోపించి చెప్పడం. వ్యంగ్య చిత్రాలలో రాజకీయవేత్తలను, బుర్రాక్షులను గాడిదలుగానూ, కుక్కలూ, నక్కలుగానూ సందర్భించితంగా పోల్చుతూ ఆరోపిత చిత్రాలను "మార్స్ ఆఫ్ టైమ్స్" శీర్షికన ప్రఖ్యాత కార్టూనిస్టు శంకర పిల్లై గీసేవాడు.

Anti-Climax - పతనస్థాయి (శ్రీశ్రీ 'మహాప్రస్థానం' లోని 'ఆః' కవిత చూడండి. ఆభాసం) / ప్రతిసాలంకారం.

Antimomy - విరుద్ధార్థం

Antonomasia - నామాంతరణం

Antonym - వ్యతిరేకార్థం

Anxiety - ఉత్కంఠ

Aphordite - ప్రేమాధి దేవత

Aposteriori - అనుభవ జనితం

Applause - హర్షధ్వనం / ప్రేక్షకోత్సాహ ప్రకటన.

Applied Mathematics - అనువర్తిత గణితం

Apstrophe - సంబోధనలో

Arc of Noah - నోవా నౌక (పాప ప్రక్షాళనకోసం 'దైవం' జల ప్రళయం సృష్టించినప్పుడు నోవా రక్షణార్థం నిర్ధరచిన నౌక).

Arch - తోరణం / చాపం

Archaic - ప్రాచీన / పురాతన

Archetype - దృష్టాంతం

Archive - పురావస్తుశాల

Areography - ప్రాదేశిక శాస్త్రం

Art - కళ / శిల్పం.

Art of disputation - వాద విద్య

Art - music - కళాత్మక సంగీతం.

Arithmetic - అంక గణితం

Articulation - స్వరశుద్ధి.

As a unity - ఏకంగా

As a whole = మొత్తంగా / సర్వంగా

Ascension = స్వర్గారోహణం

Ascetic = సన్యాసి

Asceticism = సన్యాసం / తపోనిష్ఠ

Assumption = కల్పన / ఊహానం

Astrol (astrology) = జ్యోతిష శాస్త్రం

Atheist = నిరీశ్వరవాది; వాస్తవికుడు (కేవలం వేద ప్రామాణ్యాన్ని అంగీకరించని వాణ్ణి కూడా వాస్తవికుడని అనేవారు).

Atmospheric effect = వాతావరణ ప్రాధాన్యం.

Atomic individualism = వ్యక్త్యజ్ఞువాదం

Atomic theory = పరమాణువాదం

Atomistic empiricism = పరమాణు రూప అనుభవవాదం (అంటే పదార్థ స్వభావ నిర్ణయం అని).

Atonement = పరిహారం

Attachment = అనక్తి

Audibility = శ్రావ్యత / వినిపడటం.

Auditorium = ప్రేక్షకాలయం

Austerity = తపస్సు

Authenticated = ప్రామాణికం

Axial time = అక్షీయ కాలం (క్రీ.పూ. 500లకు అటూ-ఇటూ ఉన్న వ్యవధి కాలాన్ని ఇలా అన్నారు. చక్రానికి ఇరుసు మాదిరిగా ఉన్న ఈ కాలంలో ప్రపంచంలో అనేకచోట్ల మతాచార్యాలు ప్రాదుర్భు వించారని ఒక నమ్మకం. కనుక ఈ కాలాన్ని ఆనాటివారు అలా పిలిచారు.)

Axiology - యోగ్యతా శాస్త్రం (కొందరు పురుషార్థ శాస్త్రం అంటారుగాని, గ్రీకు తాత్విక శబ్దమయిన 'అక్సియోస్'కు అర్థం విలువైనదీ, యోగ్యమైనదని మాత్రమే.)

Axiology = మూల్యమీమాంస (మూల్యాలు = విలువలు)

Axioms = న్యయం సిద్ధ సత్యాలు

Axis = అక్షం

Babbitt - మధ్యతరగతి వ్యాపారి (కళలన్నా, కవిత్వన్నా వీరికి చుక్కెదురు).

Babel Tower = భాషలు పుట్టిన గోపురం

Background = భూమిక

Background Music = నేపథ్య సంగీతం.

Balance = భారతుల్యత

Ballad Opera = రాగ ఫణితాలకు అనుగుణంగా తీర్చిదిద్దిన గేయాలలో, వాచికంతో వర్ణిల్లిన సంగీత రూపక భావం ఇది. (18వ శతాబ్దంలో).

Ballet = నృత్యనాటిక / నృత్యరూపకం

Baloney = అతిశయోక్తులతో కూడిన సంభాషణ.

Baptism = బాప్తిస్మం (క్రైస్తవ మత స్వీకారం)

Barbarism = బర్బరత్వం

Baroque style - బరాక్ శైలి: అలంకారిక వాస్తుశైలి. (వాస్తు నిర్మాణంలో లతాదులు, కుడ్యస్తంభాలు, ఉన్నత స్తంభాలు వగైరాలతో నేత్రోల్లాసం కల్పించడం ఈ శైలి విశిష్టత. యూరప్ లో పునరుజ్జీవనోద్యమ కాలంలో ఈ శైలి తలెత్తింది).

Basic proposition = మూల ప్రతిపాదన.

Bass = మంద్రస్థాయిలో పురుష కంఠం.

Bass-relief (low relief) = అల్పేల్వణ శిల్పం

Bass-relief = శిల్ప ఫలకం

Baton = సంగీతనేత్రం

Behaviourism = ప్రవర్తనావాదం

"Being and Nothingness" = సత్య - అసత్య (అన్విత్య వాద [ఉనికివాద] చింతనను వివరించిన ఫ్రెంచి తత్వవేత్త జాపోల్ సార్త్ రచన పేరు కూడా ఇదే. మన శ్రీశ్రీ ఈయన సిద్ధాంతాన్ని "జాపోల్ సార్త్ సొండించిన ఎగ్జిస్టెన్షియాలిజం" అని అభివర్ణించాడు).

Being = సత్య (ఉనికి - సత్)

Benediction = ఆశీర్వాదం

Bibliophile = పుస్తకప్రియుడు

Bilingual = ద్విభాషి

Biolinguistics = భాషాజీవశాస్త్రం

Bionomics = జీవావరణ శాస్త్రం

Bird's eye - view = విహంగ దృష్టి.

Bird's eye = విహాయన నేత్రం.

Blank verse = లయరహిత కవిత

Blasphemy = నింద / దైవదూషణ

Bliss = ఆనందం

Box office = ఆర్థిక విజయం (సినిమా విషయంలో)

Bracketing = కుండలీకరణం

Bronze Age = కాంస్యయుగం (క్రీ.పూ. 2000-500 సం॥లు)

Bronze image = కాంస్య ప్రతిమ / విగ్రహం

Brouchure = కరపత్రం

Cacophony = (ఉపన్యాసాలలో) అవస్వరం

Calculus = కలన గణితం

Calligrapher = లిపిశిల్పి

Calling = ప్రబోధం

Cantata = గాత్ర సంగీత రచన.

Caricature = పరిహాస చిత్రం

Cartoon = వ్యంగ్య చిత్రం

Carving = మలచడం.

Caste annihilation = కుల నిర్మూలన

Caste struggle = వర్ణ సంఘర్షణ

Casting = పాత్రల ఎంపిక

Categorical = నిరపేక్షము

Catharsis = శోధన

Causality = కారణీయత

Causative forms = కారణతాయపాలు

Cause and effect = కార్య కారణ ఫలితం

Centering = కొయ్య చట్రం

Chance = యాదృచ్ఛికం

Change = పరివర్తన

Chaos = అవ్యవస్థ

Character = పాత్ర

Character acting = పాత్రాభినయం

Characterisation = పాత్ర చిత్రణ

Chord = స్వరసింహతి (స్వరాలు ఒకేసారి మ్రోగిస్తే వినవచ్చే ధ్వని విశేషాల 'కార్డ్'.)

Choreography = నాట్యకళా దర్శకత్వం

Chorus = నట బృందం / నర్తన బృందం / గాయక బృందం / బృందగానం

Chorus dancing = నృత్యపల్లవి

Church Choir = భక్త బృందగానం.

Cine auditorium = చలన చిత్ర మందిరం

Cinematic presentation = ప్రదర్శనా విధానం

Cinematic Acting = చలన చిత్రయుక్త నటనారీతి

Circumcision = సున్నీ / సున్నతి / శస్త్రకర్తనం

Clarification = విశదీకరణ

Class struggle = వర్గ సంఘర్షణ

Classic = చలన చిత్రం / లాక్షణిక నాటకం

Classical Music = శాస్త్రీయ సంగీతం

Classical = సంప్రదాయం

Classicism = సంప్రదాయక తావాదం / సాంప్రదాయక ఉద్యమం

Clergy = పురోహిత వర్గం

Climax = పరాకాష్ఠ / పతాకస్థాయి.

Closed = సంకుచితం

Cognition = ప్రతీతి (భ్రాంతి), ఎరుక

Coherence = సంగతం

Combinations = సమాహారాలు

Comedian = విదూషకుడు, హాస్యపాత్ర

Comedy = హాస్యం / సుఖాంతం (నాటకం లేదా సినిమా).

Commercial art = వాణిజ్య కళ

Commitment = నిబద్ధత

Common notions = సామాన్య భావాలు

Common sense = ఇంగిత జ్ఞానం

Communication = సంసర్గం.

Communion = భావైక్యం

Compare = పోలిక

Composition = సంవిధానం

Concept = భావన / ప్రత్యయం

Concepts = మూల ప్రత్యయాలు / మౌలికమైన భావనలు

Conceptual confusion = సిద్ధాంతపరమైన తికమక

Conceptualism = ప్రత్యయవాద

Concerts = బృంద వాద్య సమ్మేళనం.

Conclusion = ముగింపు / ఫలప్రాప్తి

Concrete = నిర్దిష్టమైన

Concrete reality = మూర్త సత్యం / విస్పష్టసత్యం

Conductor = ప్రయోక్త

Conflict = సంఘర్షణ

Confusion = మోహం

Connaturality = స్వభావ సామ్యం

Connection = సంయోజనం (సంబంధం)

Conquistadores = విజేతలు

Conscious state = వ్యక్తస్థితి

Consciousness = చేతన

Constitutive perfection = నిర్మాణ సంపూర్ణ (వస్తు సంబంధం).

Construction = నిర్మితి

Constructionism = నిర్మాణవాదం (ఇది రస్సెల్ సూత్రీకరణ. భౌతిక, మనస్తత్వ శాస్త్రాల నమర్చన కోసం ఈ వాదం వచ్చింది).

Contemplating act = మానవ క్రియ

Content = వస్తువు; సారం; విషయం

Contingent = యాదృచ్ఛికం

Continuity = అవిచ్ఛిన్నత

Continuous reality = అవిచ్ఛిన్నమైన వ్యావహారిక జగత్తు

Contradictions = వైరుధ్యాలు

Contrary = విరుద్ధం

Contrast = తారతమ్యత / వ్యత్యస్తరమ్యత

Coordination = సమన్వయం

Copper Age = తామ్రయుగం

Copper-engraving = తామ్రరేఖా శిల్పం

Cord vocal = నాదతంత్ర

Cosmic Consciousness = విశ్వ చైతన్యం

Cosmic Philosophy = విశ్వదర్శనం

Cosmological argument = కారణతాయుక్తి / విశ్వప్రాదుర్భావ యుక్తి.

Cosmopolitan = సార్వభౌమికం

Cosmos = విశ్వం

Costume / make-up = వేషధారణ / ఆహార్యం

Counter revolution = ప్రతిఘాత విప్లవం

Counterpoint = ప్రతిస్వరత

Covenant = (భావవాద తత్వశాస్త్ర పరిభాషలో) “భగవదాజ్ఞాపత్రం”. ఇస్లామిక్ దర్శన శాస్త్రంలో దీనిని “అల్-మీధాక్” అంటారు.

Crafts men = వృత్తి కళాకారులు

Crayons = రంగు కణికలు

Creation = సృష్టి / సృజన

Creative art = సృజనాత్మక కళ

Creative Artist = సృజనాత్మక కళాకారుడు

Creative faculty = సృజన శక్తి

Creativity = సృజనాత్మకత

Critique of pure reason = శుద్ధ తర్క విమర్శ

Crucifixion = శిలువ వేయడం.

Crusades = మతయుద్ధాలు (మతం పిచ్చిలో వున్న వారికి అవే ‘పవిత్ర యుద్ధాలు’)

Cubism = ఘనాకృత వాదం / స్థూలతావాదం (రూపాలను ఘనాలుగా చిత్రించే ఈ ఆధునిక చిత్రకళకు పికాసో అద్భుడు).

Curator = పురావస్తు సంరక్షకుడు.

Cycle = అవృత్తి

Cynicism = చక్ర దృష్టి / చక్ర దర్శనం.

Deciduous Trees = ఆకులు రాలే చెట్లు

Decision = నిశ్చయం

Decline = క్షయం

Decree of toleration = సహన శాసనం (క్రీ.శ. 313లో కాన్స్టాంటిన్ చక్రవర్తి ప్రకటించిన ఈ డిక్రీ క్రైస్తవంలో శాంతికి తోడ్పడింది).

Deduction = నిగమనాత్మకం (ఇది బుద్ధివాదుల తర్కవాదం)

Deductive inference = నిగమనానుమానం (ఉపక’లో ‘గ’ ఇమిడి ఉండి ‘క’ సత్యమైతే ‘గ’ సత్యమవుతుందన్నవాదన నిగమన నియమం).

Definitise = తిరుగులేనిది / నిష్కర్షగా ఉన్నది (ఉదా: తాపీ ధర్మారావు రాసిన “పెళ్ళి - దాని పుట్టు పూర్వోత్తరాలు” అన్న పుస్తకం ఆ సమన్వయపై “తిరుగులేని పుస్తకం. దానికదే సాటి”.)

Delight = ఆహ్లాదం

Design = అల్లిక

Design = రూపకల్పన
Detachment = నిరాసక్తి
Determinism = నియతీవాదం (ప్రతి సంఘటన ఒక నియమాన్ని అనుసరించి జరుగుతుందనే సిద్ధాంతం).
Determinism = నిశ్చయతావాదం
Diachronic = భిన్నకాలికం
Diachronic linguistics = చారిత్రక భాషా శాస్త్రం
Diacritics = విశేష చిహ్నాలు
Dialect = మాండలికం: స్థానిక ప్రజల ఉచ్చారణబట్టి, శబ్దం వదుపును బట్టి వాడే పదాలు ఆంగ్ల మాండలికాల్లో కూడా కద్దు: "Din't you yoosta live at Toldy Told Street and sekun Amya? Across from damoon pilchess". విశాఖ మాండలికం "మీయాట్లన్నీ ఇయాళ్ళితో కట్టు! నన్ను పాతరేసి కప్పడితే అమ్మ తల్లిలా లెగిసాచ్చి మీ కళ్ళు బగ్గమనేలా ఎలుగెలుగుతాను నా నియాల్లికాజ్ఞించి మీ పాల్లి అమ్మోర్ని...అసీరమ్మవి" (రా.వి. శాస్త్రి).
Dialectic = గతితార్కం / ద్వంద్వ తర్కం / వాద ప్రతివాదం.
Dialectical materialism = గతితార్కిక భౌతిక వాదం
Dialectics = గతితర్కం
Dialectology = మాండలిక శాస్త్రం
Dialogues = సంభాషణలు.
Dichotomy = ద్వైధీభావం
Diction = వాక్శైలి / నిర్దిష్ట / ప్రత్యేక పదనంపద.
Didactic Art = నైతిక కళ
Diesm = దేవవాదం
Dimension = ఆయతనం
Diorama = ద్వితల దృశ్య చిత్రణ (ఉపరితలంపై రంగులతో అరణ్యం, మేఘాలు, చెరువుల దృశ్యాలు - వాటికి ముందు భాగాన ఎండిన చెట్లు, పక్షులు, మృగాల బొమ్మలు సహజ భంగిమలో తయారుచేసి అమర్చడాన్ని ఇలా అంటారు).
Direct awareness = సాక్షాత్ (సంవేదనం)

చైతన్యం
Direction = దర్శకత్వం.
Discontinuity = విచ్ఛిన్నత
Discordant = అసంగతం / (సంగీతంలో వినసాంపుగాని కేకల వినద కార్యం. దీనినే 'లయ తప్పిన శ్రుతి' అంటారు).
Disinterestedness = నిర్లిప్తత
Dissection = వ్యవచ్ఛేదనం
Distemper = వజ్ర లేపనం
Distortion = వికృతీకరణ
Distortion = వైరూప్యం / వక్రీకరణ
Distortion = వక్రీకరణ
Divine darkness = దివ్యాంధ కారం
Divine Supermen = దివ్యులైన మానవాతీతులు
Divine life = దివ్య జీవనం (అరవిందుడి రచన "Life divine").
Divine revelation = దివ్యావిష్కరణం
Divinity = దివ్యత్వం
Doctrine of annihilation = ఘోరవాదం
Doctrine of eternality = శాశ్వత వాదం
Doctrine = సిద్ధాంతం
Doggerd = అల్పకావ్యం (చతుర్థత మినహా ఇందులో విశేషం ఏమీ ఉండదు).
Dogmatism = పిడివాదం (పక్షపాతంతో కూడిన అభినివేశం)
Doubting Thomos = అనుమాన పక్షి
Dragon = (చైనీస్) = మహానాగు
Dramatic Action = అభినయ ప్రక్రియ
Dramatic forms = నాటకీయ రూపాలు
Dramatic values = నాటకీయ విలువలు
Dualism = ద్వైతవాదం
Dubbing = భాషాంతరీకరణ / అనుకరణ
Dynamic = గతి శీలం
Dynamism = చైతన్యభావం
Dysphemism = ఉత్సర్జించి చెప్పడం.
Easter = జీసస్ సమాధినుండి లేచిన రోజు.
Eccentricity = మానసిక / ప్రవర్తనా చైపరిత్యం

Eccentrics = విపరీత స్వభావులు

Ecstatic and trance states = హర్షోన్మాద తన్మయావస్థలు

Ecstatic devotion = ఆనందాతిరేకమైన భక్తి

Effect = కార్యం

Elegy = స్మృతికావ్యం / స్మృతి రచన.

Elements = మూలధాతువులు : మూలకాలు (గాలి, భూమి, నిప్పు, నీరు, ఆకాశం. ఇవి పంచ ధాతువులేగాని 'భూతాలు' కావు).

Embodiment = ఆకృతి

Emergence theory = ప్రాదుర్భావ సిద్ధాంతం (ఘజాలీతీ సూఫీమతం)

Emotion = ఉద్వేగం

Emotional expression = ఉద్వేగ ప్రకటన

Emotional mood = ఉద్వేగ భావనా దశ.

Emotional State = ఉద్వేగ స్థితి

Emotional = ఆవేశపూరితమైన

Emotions = భావోద్వేగాలు

Emotive touching = ఉద్వేగ స్పర్శ.

Empathy = తన్మయత

Empiricism = స్వీయానుభవ వాదం / అనుభవ వాదం

Encyclopaedists = విజ్ఞాన నర్వన్య సంగ్రహకులు

Ends and means = సాధ్య సాధనాలు

Engraving = రేఖాశిల్పం (చెక్కడం)

Enigma = నిగూఢం.

Enigma = ప్రహేళిక / సమస్య

Enlargement = విస్తృతీకరణ

Entrance = ప్రవేశం.

Epic = ఇతిహాసం

Epic poem = మహాకావ్యం

Epigram = చాటువు (పద్యం).

Epigraph = శాసనం (ఉదా: తెలుగులో తొలి శాసనం 'అద్దంకి' శాసనం.)

Epilepsy = అపస్మార వ్యాధి / మూర్ఛ.

Epilogue = తుదిపలుకు

Epistemic conditions = జ్ఞాన నియమాలు

Epistemology = జ్ఞానమీమాంస

Epitaph = స్మృతి వాక్యం (జ్ఞాపకార్థం) / చరమగీతం

Epithet = సార్థక నామం.

Epitome = సంక్షిప్త గ్రంథం / రచన.

Eponyms = చారిత్రక పురుషుల / పురాణ పురుషుల పేర్లు (జనం నోళ్ళలో ఏదో రూపంలో ఆ పేర్లు అడుతుండడం. ఉదా: "ధర్మ సంస్థాపన కోసం మరో శ్రీకృష్ణుడు రావలసిందే.")

Epopée = మహాకావ్యం

Eremitic = మరసన్యాసమతం (క్రైస్తవంలో)

Eros = గ్రీకుల ప్రేమ దేవత.

Eschatology = పరలోక శాస్త్రం

Essence = సారం

Essence of self = ఆత్మ సారం

Etching = (ఎచ్చింగ్) = సూచీ చిత్రణ (ఒక చిత్రానికి ఎన్ని ప్రతులనైనా ముద్రించుకోడానికి వీలైన పద్ధతి ఇది. రేకుపైన యాసిడ్ తో పూతపూసి దానిపైన సూదిలాంటి వస్తువుతో చిత్రాన్ని గీస్తారు. దానిపైన యాసిడ్ ప్రయోగిస్తారు. ఆ తర్వాత శుద్ధ చిత్రం కనిపిస్తుంది).

Etching = చెక్కడం (ద్రావకంతో బ్లాకులు వగైరాలను చెక్కడం)

Eternal truths = శాశ్వత సత్యాలు

Ethical monotheism = నైతిక సర్వేశ్వర వాదం

Ethics = నీతిశాస్త్రం

Eulogy = నివాళి (బతికి ఉన్నవాళ్ళకు చెప్పేది)

Euphonious = శ్రావ్యమైన

Euphony = సుస్వరం

Euphuës = వింత పోకడలలో వచన శైలి (Prose romance).

Eureka = "కనుగొన్నా! కనుగొన్నా!" (పరిశోధన ఫలితాన్ని ఆనందంతో అలా ఎలుగెత్తి చాచడం).

Evergreen = నిత్యనూతనమైన

Evergreen Trees = ఆకులు రాలని చెట్లు (నతత హరిత వృక్షాలు).

Evolution = వికాసం / పరిణామం

Evolution theory = పరిణామవాదం.

Evolutionary optimists = పారిణామిక ఆశావాదులు

Exhortation = ఉత్సాహపరచడం / ఉద్రూత లూగించడం (ఉపన్యాసాల ద్వారా, రచనల ద్వారా).

Existentialism = అస్తిత్వ వాదం

Exit = నిష్క్రమణం.

Experience = అనుభవం

Experimental naturalism = ప్రయోగిక స్వభావవాదం

Experimental = ప్రయోగికం / ప్రయోగాత్మకం

Experimentation = ప్రత్యక్ష ప్రయోగం

Exposition = వ్యక్తీకరణ

Expression = అభివ్యక్తి

Expression = భావ వ్యక్తీకరణ / భావ ప్రకటన

Expressionism = కల్పనా రూప చిత్రణ. (ఇది జర్మనీలో పుట్టింది. బాహ్యవస్తువులతో సంబంధం లేకుండా కల్పనా జగత్తులోని రూపాలను దిద్ది తీర్చడం).

Expressionless = భావ రాహిత్యం

Extempore = ధారాళంగా / ఆశువుగా (మాట్లాడడం).

Extrinsic good = బాహ్యార్థ సాధుత

Extrovert = బాహిరం

Factor = గుణకం

Faith = శ్రద్ధ / నమ్మకం

Faith philosophy = శ్రద్ధా దర్శనం

False Gods = మిథ్యాదేవతలు

False note = అపస్వరం

False perspective = లోపభూయిష్ట దృక్కోణం

False analogy = మిథ్యాసామ్యం / తప్పుడు సామ్యం

Falsity = మిథ్యాత్వం

Fantasy = కల్పనాత్మకం.

Farce = ప్రహసనం

Fatalism = విధి నియతివాదం

Favism (phavism) = ఫావిజం, వన్యతావాదం: (ఉద్రేకానికి అనుగుణంగా రంగులను స్వేచ్ఛగా వాడడం. 'ఫావ్' అంటే వన్య మృగం అని. దీన్నే

“వన్యతా వాదం” అన్నారు).

Feature = లక్షణం

Feeling = అనుభూతి; భావం / వేదన / చిత్త వికారం

Fertility cult = అపత్యతా తంత్రం / అపత్యత = బిడ్డలు లేకపోవడం (సంతాన సాఫల్యంకోసం జరిపే ఆరాధన. ప్రాచీన కాలంలో స్త్రీ మూర్తులలో ఎక్కువ భాగం గర్భవతీ మూర్తులే. దీనిక్కారణం బహుశా ఆనాడు అదిమ మానవుడు గాఢంగా ఆశించిన సంతాన వృద్ధి.)

Feudalism = సామంత వ్యవస్థ / పూంజీవాదం

Figurative = ఆలంకారికమైన.

Figure study = మూర్తి చిత్రణ

Final parting = అంతిమ వీడ్కోలు

Finger technique = అంగుళీ కౌశలం

Finite = పరిమితమైన

Finiteness = పరిమితత్వం

Finalism = పరిమితత్వ వాదం

Flame of conception = ఉహాజ్వాల

Folk art = జానపద కళ

For Joy = ప్రమోదార్థం

Forbidden Fruit = నిషిద్ధ ఫలం (అదాము హవ్వల్ని తినొద్దన్న ఏదెను వన ఫలం)

Form = శిల్పం; రూపం

Formal = లాంఛనం / నియతం

Formalism = ఆకృతిక వాదం / రూపవాదం

Formalist = రూపవాది

Fortitude = స్థైర్యం

Fountain = జలనాళిక

Free verse / verse libre = ముక్త ఛంద కవిత

Free will = సంకల్ప స్వేచ్ఛ.

Frequencies = ఘోషఃపున్యాలు

Frescos = కుడ్య చిత్రాలు

Fulfilment of self = శ్శుప్రాప్తి

Functionally = వ్యవహార. పుక్తంగా

Functions = ప్రమేయాలు

Fusion = భావ సమ్మేళనం (అణుశాస్త్ర పరిభాషలో

అయితే అణువుల కలయిక).

Futurism = భవ్యవాదం (గతినీ, చేగానీ నిర్దేశించే చిత్రలేఖనంలోని ఒక వాదం. ఇటలీలో 1912లో పుట్టింది.)

Futurology = భవిష్యత్వాస్త్రం (సాంఘిక పరిణామ క్రమానికి మానవజాతి భవిష్యత్వానికి సంబంధించిన భావాలను వివరించే శాస్త్రం).

Gazal = (గజల్) = సంగీత ప్రాధాన్యంగల చక్కని రచనా ప్రక్రియకీడి పేరు. “పార్సీ, ఉర్దూ కవితలో ఇది ప్రసిద్ధి. “ప్రేమీ-ప్రేమికుల” వియోగ సంయోగాలు ‘గజల్’ ఇతి వృత్తం. లయానుగుణమైన నడక, స్వేచ్ఛా ప్రవృత్తి, భావావేశం గజల్ ప్రాణ శక్తులు. క్రమంగా ఇది సుభాషిత మాక్తీకంగా కూడా ప్రసిద్ధిలోకి వచ్చింది.

Generalisation = సాధారణీకరణం

Geometric objects = (గణితశాస్త్రంలో)

జ్యామితీయ విషయాలు

Gestures = సంజ్ఞలు / బాహ్యభివ్యాయాలు

Glass Painting = అద్దాలపై చిత్రణ.

Global village = వసుదైక గ్రామం

Gloss = భాషాంశం.

Glossary = పారిభాషిక పదపట్టిక / శబ్దావళి

Glossematics = భాషాంశ నిరూపక నిర్ధారణం

Gnosis = ఆత్మాత్మిక జ్ఞానం

Gnosticism = జ్ఞాన వాదం

Gnostics = జ్ఞానవాదులు

Ontology = సత్తాశాస్త్రం (సత్త -being).

Good Friday = జీసస్ ను శిలువవేసిన రోజు.

Good Samaritan = పరోపకారి (దొంగలబారిని పడ్డ వ్యక్తిని అదుకొన్న సుమేరియా దేశస్థుడు).

Goodness = సాధుత్వం

Grand duke = మహాసామంతుడు

Graphic description = దృశ్యవర్ణన

Green room = నేపథ్యస్థలి

Group art = సామూహిక కళ.

Groups = సమూహాలు (గణిత విషయాలు, గణిత సత్యాలు).

Guemica = “గెర్మికా” : హింస, వ్యధ. (మానవజాతిని సంక్షోభ పరచడాన్ని నగ్నంగా చిత్రించిన కళా ఖండమిది.

చిత్రకారుడు పికాసో ఆధునిక యుగ చిత్ర కళా ప్రపంచానికే ధ్రువతార. లలిత కళోత్సాహంలో ఇతనికి ‘మోనాలిసా’ కర్త లియోనార్డో దావిన్ని సరసనే గెరవ పీరం కల్పించారు కళా విమర్శకులు. కళా జగతిని వాస్తవ జగత్తు నుంచి వేరు చేయలేమన్నది ఈయన ప్రగాఢ విశ్వాసం).

Gymnosophists = దార్శనికులు

Gymosophists = దిగంబర రుమలు

Hand-torches = కాగడాలు

Handicrafts = హస్తకళాకారులు

Hanging garden = అకాశవనం

Harmony = స్వరమేళనం / హౌదిక / కుదిరిక

Harp = వల్లకి (వీణలాంటిది. భారతీయ సంగీతంలో దీనికి “కాత్తాయన వీణ”గా ప్రసిద్ధి).

Heathenism = అనాగరిక మతం

Hedonism = సౌఖ్యవాదం (నైతిక నిర్ణయానికి అఖరి ప్రమాణం సుఖమని భావించే వాదం. సుఖానికి మించిన స్థితి లేదు అని ఆర్థం.)

Henotheism / Kathenotheism =

ఉపాస్యదేవతా శ్రేష్ఠత్వవాదం (ఆరాధ్య దేవతలను ప్రస్తుతించే వాదాన్ని ఇలా అంటారు).

Henotheism = అద్వితీయేశ్వర మతం

Hermeneutics = భాష్య శాస్త్రము / వ్యాఖ్యాన శాస్త్రము

Hero worship = వీరపూజ (ఈ పేరులో ఫ్రెంచి విప్లవ రచయితలలో ఒకరైన తామస్ కార్టెల్ గ్రంథం ఉంది).

Heuristic = ప్రోత్సాహం (కొత్త విషయాన్ని కనిపెట్టేందుకు ప్రోత్సహించడం).

Hexachord = షట్స్వర విభజనం

Hieroglyph or ptofography = చిత్రలిపి

High God = ఉన్నతేశ్వరుడు

Historical materialism = చారిత్రిక భౌతికవాదం

Historicity = చారిత్రిక భావం

Historiography = చరిత్ర లేఖనం

Hoarse = గంభీరం

Holy communion = పవిత్ర సమాఖ్య (దానిని

చాత్ర బోజనముని Eucharist - పండుగ (హూస్) అని కూడా అంటారు క్రైస్తవంలో).

Homo sapiens = (పరిణామ క్రమంలో) తొలి మానవుడు

Human warmth = మానవత

Humanism = మానవతా వాదం (మానవుడే అన్ని పస్తువులకు ప్రమాణం అని చాచినవాడు గ్రీకు దార్శనికుడు ప్రోటాగోరస్).

Hylozoism = జీవ ద్రవ్య వాదం (జీవమంతా భౌతిక ద్రవ్య ధర్మమే అనీ, భౌతిక ధర్మమూ, జీవమూ విడదీయరానివనీ చెప్పే సిద్ధాంతం).

Hypnotic trance = నిశ్చిత్తం / ధైర్యమరిపించే పారవశ్యం

Hypostatisation = వస్తుత్వారోపణ

Hypothesis = సైద్ధాంతిక కల్పన

Hypothetical = సాపేక్షము

Ice Age = హిమయుగం (క్రీ.పూ. 250-200 కోట్ల సం॥లు)

Iconography = శిల్ప శాస్త్రం / శిల్ప వాఙ్మయం

Idea = భావం

Idea of the Holy = పవిత్రతా భావం

Ideal = కల్పానికం / ఆదర్శం

Idealism = భావవాదం

Identity = తదాత్మ్యం

Ideogram / ideograph = భావలిపి

Idol Worship = విగ్రహారాధన

Idyll = జానపద గోపికా గీతాలు (లల్లాయి పాటలు, కూసినాగాలు. నిరాడంబర గ్రామీణ జీవితానికి ప్రతిబింబాలు. అల్ప సంతోష గీతాలు. ఉదా: "గుమ్మడడే గోపదేవీ" లాంటివి).

Illumination = (చిత్రాలలో) = ప్రభావరంజన ప్రక్రియ

Illumination of self = ఆత్మ ప్రకాశం (లో వెలుగు)

Illusion = భ్రమ

Illusion = భ్రమ / బ్రాంతి.

Imagination = ఆలోచనాశక్తి / భావనాపటిమ.

Imagination = భావనాశక్తి

Imaginative Insight = భావనాశక్తితో కూడిన ప్రజ్ఞ

Immanence Philosophy = అంతర్భామిత్వదర్శనం

Immediate inference = అవరోక్షానుమానం

Immobility = నిష్క్రియత్వం

Impersonation = మరొకరికి బదులు నటించడం / తాను వేరొక వ్యక్తిని నమ్మించడం.

Implied = ఇమిడిపోయిన

Impossibility = అసంభవత్వం

Impresario = నృత్య సహిత బృందాలకు మేనేజరు.

Impression = ప్రగాఢ భావన / మానస ముద్ర / భావముద్ర

Impressionism = వర్ణ స్వచ్ఛతా వాదం (ఆధునిక చిత్రకళ పేరుతో నియమోల్లంఘనం చేసిన పితాసోకి ముందు బయల్దేరిన చిత్రకళ యిది. వర్ణాల కాంతులను యథాతథంగా కాపాడడం కోసం వాటిని కలిసిపోకుండా ఒకదాని ప్రక్కన ఒకటి వుంచుతారు. దూరాన్నుంచి చూస్తే మిశ్రమ వర్ణంగా అనిపిస్తాయి. కాని రంగుల కాంతులు మాత్రం స్వచ్ఛంగా కనిపిస్తాయి).

Improvisation = సద్యఃకల్పన

Impulse = స్పందన

In-door = లోపల (స్టూడియోలో)

Incarnation = ప్రతిరూపం

Inconclusive = అనైకాంతికం

Inconsistencies = అసంగతాలు

Indeterminate = అనిర్దేశ్యం

Individual self = వైయక్తిక ఆత్మ

Individualism = వ్యక్తిప్రధానవాదం

Individuation = జాతి లక్షణాన్ని బట్టి వ్యక్తి లక్షణాన్ని నిర్ణయించే వర్గీకరణ ఇలా అంటారు. (వ్యక్తికరణ). దీని కర్త రోజర్ బెకెన్ (13వ శతాబ్దం).

Induction = వ్యాప్తితర్కం (ఇది అనుభవ వాదుల మార్గం)

Inductive inference = వ్యాప్త్యనుమానం

Inertia = లిప్తత

Inference = అనుమానం / సావకాశం
Infinite = ఆపరిమితం
Infinitesimal = ఆపరిమితమైన
Informal = ఇష్టాగోష్ఠి / అనియతం
Information = భోగగట్టా / సమాచారం
Inherent = స్వతస్సిద్ధంగా
Inmate Ideas = అంతర్ భావాలు
Innate = స్వతస్సిద్ధం
Inorganic = అసేంద్రియం / నిస్సేంద్రియం
Inorganic beauty = నిరింద్రియ అత్మ సౌందర్యం
Inquisition = (మత వ్యవస్థలో) ధర్మ విచారణ సభ
Insight = దర్శనం
Inspiration = ప్రేరణ / అభినివేశం
Instinct = సహజాతం / ఉపజ్ఞ / సహజ ప్రవృత్తి
Instrumentalism = భావ సాధన వాదం
Integralism = పూర్ణవాదం / పూర్ణాద్వైతం
Integrate = సమైక్యం చేయు / ఏకం చేయు
Intellectual Activity = మేధానంబంధమైన ప్రవృత్తి / బౌద్ధిక వ్యావృత్తి
Intellectualism = మనస్సు ద్వారానే సత్యాన్వేషణ చేయవచ్చుననే వాదం
Intention = ప్రజ్ఞ / ప్రతిభ / అంతర్జ్ఞానం
Intentional = ఉద్దేశ పూర్వకం
Intentional reference (theory of) = మనఃపూర్వక నిర్దేశ నిర్దాంతం
Interactionism = పరస్పర క్రియా వాదం
Interpretative = వ్యాఖ్యానాత్మకమైన
Interpreter = వ్యాఖ్యాత / భాష్యకారుడు
Interrupt = ఆగిపోవు / అంతరాయం కల్పించు
Intimacy = సామీప్యం
Intonations = స్వరభేదాలు (అవరోహణారోహణలు)
Intonations = భావ ప్రకటనలో హెచ్చుతగ్గులు
Intrinsic good = స్వతస్సిద్ధ సాధుత
Introspection = స్వీయ మనోవృత్తుల విశ్లేషణ
Introspection = లోచూపు, అంతర్దర్శనం
Introvert = అంతరం

Intuition = ఉపజ్ఞ. అవలీలగా తెలుసుకోవడం.
Intuitionism = అంతర్జ్ఞానవాదం / ఉపజ్ఞావాదం (స్పిన్సోజా)
Inwardness = అంతర్ముఖత్వం
Iron Age = లోహయుగం (క్రీ.పూ. 1500 సం॥లు)
Irony = వక్రక్రీ (నిందాపూర్వకమైన రచన).
Irrational = అహేతుకం
Irreducibles = అసంహార్యాలు (వదిలించుకోలేనివి)
Irregularity = అనియతి
Isolationist = ప్రత్యేకవాది
Issues = వాదాంశాలు
Ivory tower = దంతాల మేడ
Justice = న్యాయం
Kaleidoscope = రంగుల గొట్టం; వర్ణనాళిక
Karmic Trinity = కర్మాటక సంగీత మూర్తిత్రయం (త్యాగరాజు, ముత్తుస్వామి దీక్షితార్, శ్యామశాస్త్రి)
"Kathak" = కథక్ నృత్యం. దీనినే దర్పాన నర్తన రీతి అంటారు. ఉత్తర భారతంలో ప్రసిద్ధి. కథగానం చేసేవాడు కథకుడు. అలాంటి రీతికి పేరు ఇది.
Kathakali = కథకళి నృత్యం. కేరళ నృత్య నాటక రీతి, నాట్యమేళ నర్తనల్లో రెండు రకాలు; కథకళి (పురుషులు చేసేది), మోహినీ అట్టమ్ (స్త్రీలది).
Kinetics = గతిశాస్త్రం
Knower = జ్ఞాత
Knowing how and knowing that = విధిజ్ఞానం, వస్తు జ్ఞానం
Knowledge = జ్ఞానం
La critica = విమర్శ
Labour process = శ్రామిక ప్రక్రియ (సౌందర్య శాస్త్రానికి సాంఘిక ప్రయోజనాన్ని జోడించినవాడు నాటి మార్క్సిస్టు తాత్వికుడు క్రిస్టోఫర్ కాడెల్. 'సౌందర్యం' అన్నది సాంఘికోద్యమం అనే శ్రమ జీవనం నుంచి ఉద్భవించేదనీ అన్నాడు. అది "శ్రామిక ప్రక్రియ" అన్నాడు. "శ్రమ జీవన సౌందర్యానికి సమానమైనది లేనేలేదని" మన శ్రీశ్రీ అనలేదా!)
Lampoon = ఎగతాళి / ఎగ్జేం.

Landscape Painting = ప్రకృతి చిత్రణ.

Languageless activity of mind = భాషా రహిత మానసిక క్రియ (గణితాన్ని మౌలికంగా బ్రోవర్, హేటింగ్ అనే తాత్వికులు అలా భావించారు).

Lanterns = కిరీసీన్ దీపాలు

Larynx = కంఠనాళం

Lebensraum = (లెబెన్స్రామ్) = తగినంత జాగా (ఇది జర్మన్ విస్తరణవాదుల, నాజీ హిట్లర్ మూకల సిద్ధాంతం. ఈ జర్మన్ పదానికి అర్థం = Living Space అని. ఏదేశమైనా తన పురోగతికోసం తనకు తగినంత జాగా ఇరుగుపొరుగు వదలి పెట్టాలని వాదించే సిద్ధాంతం. పొరుగు దేశాలపై దాడికి హిట్లర్ ను ప్రోత్సహించిన సిద్ధాంతం ఇదే.)

Legalist school = ధర్మ సంప్రదాయం.

Liberalism = ఉదారవాదం

Liberation = ముక్తి

Libertarians = స్వతంత్రవాదులు (బ్రిటిష్ పార్లమెంటరీ సంప్రదాయంలో)

Libretto = “చిరుపాత్రం” (నృత్య సంగీత పాఠాన్ని ప్రస్తావించడానికి ఇలా అంటారు).

Lifeless Image = నిర్జీవ ప్రతిమ

Light-opera = లలిత సంగీత రూపకం : “సంగీతం-సాహిత్యం సరితూచిన త్రాసు” ఈ రూపకం (20వ శతాబ్ద తొలిదశ). క్రమంగా ఇది కేవల సంగీతాప్లాద్ రూపకంగా రూపమెత్తింది.

Liknophoria = వృషభంతో స్త్రీకి వివాహకాండ జరపడాన్ని ఇలా అంటారు. ఇది ఆర్యుల తప్పుడు తాంత్రిక సాధనాలలో ఒకటి. తాంత్రిక విద్యలలో ఆరాధన పేరిట స్త్రీని అవమానపరచడం ఒక వికారం.

Linguist = భాషా శాస్త్రవేత్త

Link language = సంధానభాష

Lintel = అడ్డు దూలం

Lisping = అస్పష్ట, ఉచ్చారణ

Literal translation = మక్కికి మక్కి అనువాదం ముక్కనక్కానువాదం.

Lithograph = శిలా లేఖనం.

“Little theatre” = ఔత్సాహిక నాటక రంగంలో 20వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో అమెరికా రష్యాలో తలెత్తిన నాటకోద్యమానికి పేరు ఇది. ఇబ్సన్, స్టానిస్లావ్ స్కీలు దీనికి నాయకులు.

Loan words = ఎరువు మాటలు

Locate = బాహ్య ప్రదేశం

Logarithm = సంవర్గమానం

Logic = తర్కం / మీమాంస

Logical need = తార్కిక అవశ్యకత

Logical position = ప్రత్యక్ష జ్ఞానవాదం

Logicism = తర్కవాద స్థితి

Logogram (-graph) = శబ్దలేఖనం

Logos = “లాగాస్” శబ్దం, వాక్. (ప్రపంచ సంఘటనలకు మూలమైన హేతు క్రమాన్ని సూచించడానికి ఈ పదాన్ని ప్రాచీన దర్శనాలు పేర్కొన్నాయి. ఇది గ్రీకుల భౌతిక కల్పనా క్షేత్రంలో ఉదయించిన భావనా శకలం. ఆత్మావిష్కరణం దీని ప్రధాన సూత్రం. భౌతికమైన ప్రతిదాన్ని ఈ కొలబద్ధతనే గ్రహించవచ్చునన్న సిద్ధాంతం).

Lyre = విపంచి

Macro-Physics = స్థూల భౌతిక విజ్ఞానం

Maestro = మాస్టర్ (సంగీత విద్వాంసుడు / దర్శకుడు / నిర్వాహకుడు ఎవరైనా కావచ్చు).

Magic = వశికరణ విద్య

Maiden Speech = (వ్యక్తి) తొలి ఉపన్యాసం

Major force = బృహచ్ఛక్తి

Make-up A costume = అహార్యం (వేషధారణ - ముఖ రచన, దుస్తులు, అభరణాలు).

Mammals = స్తన్య జీవులు

Man X nature = ప్రకృతి పురుషులు

Manichaeism = ‘మని’మతం / ‘మానికామతం’

Manikin or Lay figure = కీలుబొమ్మ రచన (మానవాకారాన్ని, స్థూల రూపంలో అవయవాలను కదిలేట్టుగా తయారుచేసిన కొయ్య బొమ్మ ఇది.)

Manna = దైవాహారం (ఆకాశంనుంచి దేవుడు కురిపించే అహారాన్ని ‘మన్నా’ అంటారని బైబిల్ చెబుతుంది).

Marathon Speech = మహాపర్యాయం

Marbles = చంద్రశిలలు / పాలరాసు

Marburg School = మార్బర్గ్ మతం (జర్మనీ మత సంస్కరణ చరిత్రలో ఇదే ప్రధాన దశ. ప్రొటెస్టాంట్ మతానుమాయలైన జర్మనీ దేశస్థులందరిని ఒక్క తాటిపైన ఐక్యం చేసిన మతం).

Marines = నౌకా దృశ్యాలు.

Maruary = శవపరీక్షల గది.

Masochism = తమను తాము హింసించు కోవడంలో ఆనందం అనుభవించేవారు.

Mass = జడ పదార్థం.

Mathematical Logic = గణితశాస్త్రాత్మక తర్కం

Mathematical reasoning = గణిత వివేచన

Matriarchy = మాతృస్వామ్యం

Matrix = మాతృక

Mazdaism = మజ్ధమతం ("మజ్ధా" ఒక "విశ్వదేవత" అని జొరాస్ట్రీయన్ మతస్థుల నమ్మకం. పార్సీ మతానికి ఈ దేవత పునాది).

Means = సాధనం

Means of Production = ఉత్పత్తి సాధనాలు

Mechanistic explanation = యాంత్రిక వివరణ

Mediate inference = పరోక్షానుమానం (ఒకే వాక్యం నుండి ఇంకో వాక్యం వచ్చేలా చెప్పడం. ఉదా: "రాజుగారి రెండవభార్య" అన్న వాక్యాన్నిబట్టి రాజుగారికి మొదటిభార్య ఒకామె ఉందన్న వాక్యం పరోక్షానుమానానికి నిదర్శనం).

Meditation = ధ్యానం

Medium = మాధ్యమం

Medium of Technique = సాంకేతిక మాధ్యమం

Melioration = అర్థోత్కర్ష

Meliorism = అభివృద్ధివాదం (ప్రస్తుత ప్రపంచం సర్వోత్కృష్టమైనది కాదు కాబట్టి, సంకల్పబలంతో మానవులు దానిని ఇంకా వృద్ధి చేయవచ్చునన్న వాదం. దీని కర్త విలియమ్ జేమ్స్.)

Mellifluous = రసధుని

Melody = రాగమాధుర్యం / స్వరమాధుర్యం

Memorisation = కంఠస్థం

Memory = స్మృతి

Mentalism = మనోవాద సిద్ధాంతం

Mesolithic Age = మధ్య శిలాయుగం (క్రీ.పూ. 8300 - 2200 సం॥లు)

Messiah = మోచకుడు / విమోచకుడు

Messianic Age = విమోచక యుగం

Meta-theorem = అతి ప్రతిపాద్యం

Metaphony = అపఘ్రతి / అపధ్యని

Metaphor = ఉత్ప్రేక్షాలంకారం

Metaphor = రూపకం / ఉత్ప్రేక్ష

Metaphysical = తత్వ జిజ్ఞాసాత్మకమైన

Metaphysics = అధి భౌతిక శాస్త్రం (ఇది అనేక భాష్యాలకులోనైంది. అసలీపేరు అరిస్టాటిల్ రచనలు సంకలన గ్రంథానికి పెట్టిన పేరు. దీని అర్థం భౌతిక శాస్త్రానికి తరువాతది అని. 'అధి భౌతికం' అంటే భౌతిక దర్శనాలను ఆవలనున్న విషయాలను చర్చించేది అని అర్థం. అంటే వేరేదేని పద్ధతుల్లో ప్రకృతికి అతీతమైన విషయాలను చర్చించి సూచనలు చేసేది అని అర్థం. అంటే అతి గంభీరమైన, క్లిష్టమైన విషయాలను గురించిన విచిత్రే మేఘాఘిజిక్స్.

Metathesis = వర్ణవ్యత్యయం

Methodology = ప్రమాణ శాస్త్రం / విధానశాస్త్రం

Micro-Physics = సూక్ష్మ భౌతిక విజ్ఞానం

Microcosmic = అధిదైవికం

Mime = మూకాభినయం

Mind-dust - theory = మనఃపరాగ సిద్ధాంతం (మనఃకణాలు (పరాగం, ధూళి) ప్రపంచమంతటా భౌతికమైన కణాలతో కూడి ఉందనే సిద్ధాంతం).

Miniature = లఘుచిత్రణ

Minor tones = అల్ప స్వరాలు.

Miracles = అలౌకిక క్రియలు

Missing links = లుప్త సంధులు

Mitralism = 'మిత్ర' మతం (క్రీస్తు పూర్వం ప్రచారంలో ఉన్న మతం ఇది. 'మిత్ర' ఒక దేవత. కాంతికి, సత్యానికి ప్రతినిధి అన్నది ఓ విశ్వాసం. ఈ దేవత తర్వాత 'సూర్య' దేవతగా అవతారమెత్తింది. ఆర్యులు,

పర్మియన్లు, రేమియన్లు ఈ దేవతకు ఆరాధకులు).

Model = నమూనా

Modeling = ఆకృతినివ్వడం.

Moderate realism = మితవాస్తవిక వాదం

Modern opera = సంగీత నాటక రూపకం : సుప్రసిద్ధ నాటకాలను ఒకేరంగ మలచడం ఈ ఆధునిక రూపకం ప్రత్యేకత.

Modulation = స్వరభేదాలు.

Momentum = గతి భారం

Monad = జీవదణువు

Mongrel word = సంకర శబ్దం

Monism = ఏకసత్యవాదం (ఒకటే సత్యం)

Monochrome = ఏకవర్ణ చిత్రణ.

Monolingual = ఏక భాషా భాషి

Monosyllabic = ఏకాక్షరి

Monotheism = ఏకేశ్వరవాదం

Montage = సంధాన చిత్రణ (చిత్రాలను ప్రక్కప్రక్కనే అతికే కళ).

Mookies = (మూకీలు) = మూగచిత్రాలు

Morpheme = పదాంశం

Motion = చలనం / గతి

Motivation = ప్రేరణ

Movements = మూర్చనలు.

Multilingual = బహుభాషి (ఉదాహరణకి మన రాహుల్ సాంకృత్యాయన్ కనీసం 30 భాషలు వచ్చు. మరో 30 భాషల లిపిని పోల్చుకోగలడు. ఈయనకి ఉజ్జీ యూరప్ లోని చార్లెస్ బెర్లిజ్. ఈయన 32 భాషల్లో ధారాళంగా మాట్లాడేవాడట).

Mummy = మృతశరీరం (ఈజిప్టు పిరమిడ్లలో భద్రపరచేవారు)

Murals = కుడ్య చిత్రాలు

Music - composer = స్వరకర్త.

Musical Composition = సంగీత రచన.

Mutability = పరిణామ శీలత

Mutation = విక్రియ / మార్పు

Mystic experience = దివ్యసాక్షాత్కారం

Mysticpoem = మార్మిక కవిత

Mysticism = మార్మిక వాదం : ఛాయావాదం.

Myth = పురాణగాధ

Mythical Interpretation = పౌరాణిక భాష్యం

Mythology = పురాణ గాథా శాస్త్రం

Narrative Painting = వర్ణనాత్మక చిత్రణ (కథకు, వర్ణనకు).

Nationalism = జాతీయత / జాతీయవాదం

Nativistic theory = వాగ్ధర్మవాదం

Natural events = ప్రాకృతిక ప్రక్రియలు

Natural science = ప్రకృతి విజ్ఞాన శాస్త్రం

Natural Selection = ప్రాకృతిక నిర్ణయం

Natural philosophy = ప్రాకృతిక దర్శన శాస్త్రం

Naturalist = సహజవాది

Naturalistic reductionism = ప్రకృతి సర్వస్వవాదం

Necessitarianism = అవశ్యకతా వాదం

Negation = నేతినితి / నిషేధం

Negative = విరోధం

Negritude = (నెగ్రిట్యూడ్) = నీగ్రో ఆత్మ: నిజానిక 'నీగ్రో' అంటే బ్లాక్స్ మండిపడతారు. నీచార్థంలో 'నిగర్' అంటే అనాగరికుడనీ, క్షీణ మనస్సు కలవాడనీ, పనికి మాలిన వాడన్న అర్థాన్ని తెల్లవాళ్ళు ప్రచారం చేసి నీగ్రోను 'నిగర్' గా వ్యవహరిస్తూ వచ్చారు. ఆఫ్రికన్లకు సంస్కృతి, నాగరికత, చారిత్రక చైతన్యం లేవని వలన సామ్రాజ్యవాదులు భావించడం వల్ల ఈ తప్పుడు నిర్వచనం ఇచ్చారు. అలాంటి ప్రచార సందర్భంలోనే ప్రతిక్రియగా 'నెగ్రిట్యూడ్' పదం వచ్చింది. పాశ్చాత్యుల భావనా పరిధిని దాటి ఆఫ్రికా జాతీయనికీ గౌరవాదరణగా, గుర్తింపుగా వచ్చిన భావన ఇది. అదే నీగ్రో ఆత్మ. 'నెగ్రిట్యూడ్' పదాన్ని మొదటిగా ప్రచారంలోకి తెచ్చిన వాడు సిజేర్ అనే వెస్ట్ ఇండిస్ కవి.

Neo lithic Age = నవ్య శిలాయుగం (క్రీ.పూ. 2000 సం॥లు)

Neologism = నవ్యశబ్దం

New testament = నూతన నిబంధన (బైబిల్)

"New theatre" = కలకత్తాలో 1930లో తలెత్తిన నవ్య నాటకోద్యమం.

News reels = వార్తాచిత్రాలు

Newsprint reels = పత్రికలకు వాడే కాగితం రీళ్లు

Nihilist = శూన్యవాది / మానవద్వేషి

Noa word = అశ్లేల శబ్దం

Noetics = ప్రమాణ మీమాంస

Nominal = నామక:

Nominalism = నామవాదం (కేవలం నామములను, సంజ్ఞలను గుర్తించే వాదం)

Non-being = అనత్త

Normative = ఔచిత్య నిర్దేశకత

Notation = స్వరలిపి

Number theory = సంఖ్యావాదం (మన గణిత శాస్త్రవేత్త రామానుజమది ఇదే వాదం).

Numinous = అద్భుతం

Numinous = అద్భుతం (అత్ = 'అతి' / అతిశయించిన, 'భూ' కలసి అద్భుతం అయింది.)

objectification = వాస్తవీకరణం

Objective = వస్తుగతం

Objective art = వస్తుకళ.

Objective criterion = వస్తుగత నిర్ధారణ

Objective Idealism = యదార్థ భావ వాదం

Objective Poetry = వస్త్రాశ్రయ కవిత్వం

Objectivity = వస్తుతా సూత్రం

Obscurity = అస్పష్టత

Observation = పరిశీలన.

Observation = బాహ్యపరిశీలన

Obstruse = క్లిష్టమైన / కష్టమైన (పదాలు)

Octave = స్వరపరిధి

Odesy = (ఒడెసీ) = ఒడ్డు నృత్యం (ఒరిస్సా)

Old testament = పాత నిబంధన (బైబిల్)

omnibus = రచయిత రచనా సంకలనం / పుస్తక సంకలనం (ఉదా: కృష్ణాస్మృతి కృతులు, శ్రీశ్రీ సంపుటాలు. లాటిన్లో ఈ మాటకు అర్థం "ప్రతి ఒక్కరికీ" అని. ఈ పదంనుంచి 'మోటార్ బస్సు' పుట్టింది. తర్వాత ఇది సాహిత్య పరిభాషలో పుస్తక 'సంకలనం'గా అవతరించింది.)

Omophagia = వృషభాన్ని వధించి పచ్చి మాంసం తినే పద్ధతి. గ్రీక్ తాత్వికుడు. తాంత్రికుడు అయిన ఆరియన్ మతం ప్రకారం జరిపే కర్మకాండ ఇది. ఇదిక తాంత్రిక సాధనం.

Onomastics = నామాధ్యయనం

Onomatopocia = ధ్యానానుకరణం (పద సంబంధం)

Opaque = సీరంధ్రం (దట్టమైన లేదా చొరరాని)

Open = విప్పడం

Open mindedness = అరమరికలు లేని స్థితి (ఈ స్థితికి మానవుడు ఎదగాలనీ, అది నిజమైన మానసిక వికాసమనీ ప్రసిద్ధ తత్వవేత్త జిడ్డు కృష్ణమూర్తి భావన).

Open-ended = వివృతాంతం

Opera house = సంగీత రూపకళాశాల. (ఒపెరా ఆరు రకాలు: హాన్స్బ్రూ ఒపెరా, బాలెట్ ఒపెరా, రోమాంటిక్ ఒపెరా, స్టావోనిక్ ఒపెరా, మోడరన్ లైట్ ఒపెరా. నాటకాలను కూడా సంగీత రూపకాలుగా (ఒపెరాస్) మార్చుకోవచ్చు).

Operational knowledge = వ్యావహారిక విజ్ఞానం

Operationally = వ్యాపారికంగా

Optical art = దృశ్యకళ (చూపునకు రమ్యత కూర్చడం ఈ కళ ధ్యేయం. దీన్ని "అడ్వ్ కళ" అని కూడా అంటారు. దీని జన్మస్థానం అమెరికా. కర్త జోనస్ ఆల్బర్ట్.)

Optimism = ఆశావాదం / సర్వ శ్రేయోవాదం

Oratorio = ప్రార్థనా సంగీతం.

Orchestra = వాద్య సమ్మేళనం.

Organic beauty = ఇంద్రియ బాహ్య సౌందర్యం

Organic = సేంద్రియం

Original sin = మూలపాతకం / తొలి పాపం

Ornate = అద్భుతం (రచనా పరంగా) / రుచివేగం

Ornithology = విహంగ (పక్షి) శాస్త్రం.

Orthographic word = లిఖిత శబ్దం

Orthography = లేఖన శాస్త్రం

Out-door = ఆరుబయట (చిత్ర నిర్మాణం)

Outcry = చీతూరం

Over acting = అతిశయాభినయం

Oxford movement = కరపత్రోద్యమం (ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయంలోని కొన్ని క్రైస్తవ మత సంస్థలు ప్రారంభించిన ఉద్యమం. 1833లో కాలానుకూల గ్రంథాలు ("Tracts for the Times") ప్రచురణతో ఈ ఉద్యమం ప్రారంభమయింది. సరిగ్గా ఈ ప్రచురణల పేరుతోనే ఇటీవల ఇండియాలో ప్రసిద్ధ చరిత్రకారుడైన నర్సేవర్లి గోపాల్ అధ్యర్థ్యంలో "లాంగ్ మన్" ప్రచురణకర్తలు కూడా వివిధ వర్తమాన భారత సమస్యలపైన పుస్తకాలు (Tracts for Times) వెలువరిస్తున్నారు. ఆక్స్ ఫర్డ్ ప్రచురణలు అనాడు ఉదారవాద పోకడలకు వ్యతిరేకంగా వస్తే, ఈనాటి Tracts for the times ఉదారవాద, ప్రగతిశీల ధోరణులకు అండగా నిలబడుతున్నాయి.

Padres = మతాచార్యులు

Paeon = అనందగీతి / కీర్తన

Paganism = విగ్రహారాధక మతం.

Painting from life = జీవద్రూప చిత్రణ

Palaeolithic Age = ప్రాచీన శిలాయుగం (క్రీ.పూ. 22000-12000 సం॥లు)

Paleography = పురాతేఖన శాస్త్రం

Pan-Psychism = సర్వ చైతన్యవాదం (మానవులకే కాదు, సమస్త జీవరాశికి సంవేదన, చైతన్యం సమాన ధర్మాలని నమ్మిన సిద్ధాంతం).

Paneggric = అతి పొగడ్త

Panolism = బుద్ధి సర్వస్వ వాదం (ఈ ప్రపంచం అనేది బుద్ధికి, శబ్దానికి అభివ్యక్తి రూపమేనన్న సిద్ధాంతం).

Pantheism = ఈశ్వర సర్వగతత్వవాదం.

Pantomime = మూక నాటకం

Pantomine = మూకాభినయం

Paradigm = రూపావళి

Paradox = విరోధాభాస

Parady = వినోదానుకరణ (వినోదంకోసం అనుకరణ).

Parallelism = సహచార వాదం / సామ్యం

Paralogism = హేతుబ్రమ, (దుష్టమైన

అనుమానాలను ఇలా అన్నారు)

Parenthesis = కుండలీకరణం

Parlance = వాగ్వివహారం

Paronym = యమకం

Particulars = ప్రత్యేకాలు

Pasigraphy = సర్వ గ్రాహ్యలిపి

Passions = ఉద్వేగం / రాగద్వేషాలు

Pastel Painting = ధూళివర్ణ చిత్రం

Pastoral Play = గోపరూపకం

Patriarchal = కులపతి సంప్రదాయం / పితృస్వామ్యం

Patristic Philosophy = "చర్చిపితల" దర్శనం (క్రీస్తు తర్వాత క్రైస్తవ రచయితలను Fathers of the Church అని పిలిచేవారు. గనుక వారి సిద్ధాంతాన్ని ఇలా అన్నారు.)

Pattern = నమూనా

Pedagogue = (శిక్షణ పొందిన) ఉపాధ్యాయుడు

Peeping Tom = రంధ్రాన్వేషి

Pelagiamism = సంకల్ప స్వేచ్ఛావాదం

Pentecost = (పెంటెకోస్ట్) = క్రైస్తవ మతం అవతరణకు మొదటి దశను, అంటే 'సువార్త' వ్యాప్తి కోసం సాగించిన ప్రచార యాత్ర ప్రారంభ దశను ఇలా అంటారు. క్రైస్తవంలో ఈ పేరిట ఒక శాఖ కూడా ఉంది.

People's theatre = ప్రజా నాట్యమండలి.

Perception = ప్రత్యక్ష గ్రహణశక్తి

Perceptive power = గ్రాహ్యశక్తి

Percussion instruments = తాళ వాయిద్యాలు

Perfection = పరిణతి

Perfectionism = పరిపూర్ణతావాదం

Performing arts = ప్రదర్శక కళలు

Peroration = ముగింపులేని ప్రసంగం (ఉదా: 'ఒక్కమాట చెప్పి ముగిస్తానంటూ ఎంత కూ ముగించకపోవడం').

Persiflage = వేడుక మాటలు.

Personal = వైయక్తికం

Personal communion = వైయక్తిక సంబంధం

Personalism = వ్యక్తిత్వ వాదం

Personalistic philosophy = వ్యక్తి ప్రాధాన్యవాదం

Personality = వ్యక్తిత్వం / శారీరక లక్షణం / మూర్తిమత్వం

Perspective = దృష్టి / దృక్కోణం / దృష్టి క్రమం.

Persual = నిశిత పరిశీలన

Pessimism = నిరాశావాదం

Pet-name = ముద్దుపేరు

Petrogram = శిలా లేఖనం

Phantom word = మిథ్యాశబ్దం

Pharaohs = (ఫోరాలు) = ఈజిప్టు ప్రాచీన పాలకులు.

Phenomena = దృశ్యం / దృశ్యాలు

Phenomenology = దృశ్య శాస్త్రం

Phenomenon = దృగ్గోచర ఘటన.

Phenomenon = దృశ్యమయం

Phenomenalism = సంఘటనాశాస్త్రం

Phenomenalism = దృశ్య వాదం

Philologist = ప్రాచీన భాషా శాస్త్రవేత్త

Philosophical Anthropology = దార్శనిక మానవశాస్త్రం

Philosophy = తత్వశాస్త్రం / దర్శనశాస్త్రం

Philosophy of action = కర్మయోగం

Philosophy of feeling = వేదనా దర్శనం.

Philosophy of life = జీవన తత్వం

Philosophy of Science = వైజ్ఞానిక దర్శనం

Philosophy of spirit = ఆత్మ దర్శనం

Phonemics = వర్ణశాస్త్రం

Phonetics = ధ్వని శాస్త్రం

Phonology = తర్జ (అక్షర) నిర్మాణ శాస్త్రం

Photogenic = రూపరేఖావిలసితం

Physical Indeterminism = భౌతిక అనిశ్చయత్వం

Pidgin language = మిశ్ర భాష

Pidgin = మిశ్రిత

Platform = వేదిక

Platonism = ప్లాటో సిద్ధాంతవాదం (ప్లాటో - సుప్రసిద్ధ

గ్రీకు తత్వవేత్తలలో ఒకరు. సోక్రటీస్ శిష్యుడు)

play-back = నేపథ్యం

Pleasantry = సరసత

Pleistocene Period = హిమాంతరయుగం (క్రీ.పూ. 6 లక్షలు - 18 లక్షలు).

Plentitude = సంపూర్ణతా సూత్రం

Plot = కల్పన / కథావ్యూహం

Pluralists = అనేకాంత వాదులు

Podium = దేవపీఠం

Pointalism = బిందువాదం (ముద్దలు ముద్దలుగా వేర్వేరు రంగులను పక్కపక్కన జతపరుస్తూ చిత్రించడం. భావనా ముద్రలకు కళాత్మకంగా చిత్రబద్ధం చేయడం).

Polydemonism = అనేకసురవాదం (దయ్యాల పూజ, రాక్షస పూజ)

Polyglot = బహుభాషా భాషి

Polyphony = బహుస్వనత

Polythelism = బహుదేవతా వాదం.

Pop Painting = పాప్ చిత్రకళ (రబ్బరు, అల్యూమినియం, ఉక్కు, యాన్ బెస్టాన్ పీప్సు, ప్లాస్టిక్కులు నందరాన్నుసారం ఉపయోగించి రూపొందించిన కళ ఇది. ఈ వస్తువులన్నీ ఏదో రూపంలో మానవుని నిత్య జీవితంలో తోడ్పడేవే).

Portrait = రూప చిత్రణ

posit = కల్పించడం

Positive = అనులోమం

Positive Character = శిష్టపాత్ర

Positivism = ప్రత్యక్షవాదం

Positivist society = ప్రత్యక్షజ్ఞాన (ప్రాధాన్యవాద) నమాజం. (దీని కర్త ఆగస్ట్ కోంట్: ఈ వాదం ఒక నియమంతో ప్రారంభమయింది. దాని పేరు "తీడక నియమం" - the law of the three states. మొదటి దశలో మనిషి ప్రాపంచిక సంఘటనలను మత దృష్టితోనూ, రెండో దశలో ఆతి భౌతిక దృష్టితోనూ, మూడో దశలో ప్రత్యక్షజ్ఞాన దృష్టితోనూ వివరిస్తాడని దీని సిద్ధాంతం. దర్శన శాస్త్ర లక్ష్యం సమాజానికి సంబంధించి మాత్రమే ఉండాలని కోంట్ విశిష్ట సూత్రీకరణ).

Positivists = ప్రశ్న
Possibilities = సంభ
Possibility = అవకాశ
Postures = దండములు
Potency = శక్తి
Potential intellect = శక్తిబుద్ధి
Potential motion = సంభవచలనం
Pragmatism = వ్యావహారిక సత్యతావాదం
Pre-established harmony = పూర్వ స్థాపిత సామరస్యం
Precise = నిర్దిష్టం
Predestination = ముందే నిర్ణయించిన స్వర్గ నరకాలు (కొందరిని దేవుడు శాశ్వతంగా న్యర్థానికో నరకానికో పంపిస్తాడని క్రైస్తవులలో ఒక విశ్వాసం).
Prediction = పూర్వ నిర్దేశం
Prefix = పూర్వప్రత్యయం
Premise = బీజం / ఆధారం / కథాబీజం / కల్పన.
Presentationism = బాహ్యార్థ సమర్పణవాదం (ఇది జ్ఞాన మీమాంసా సిద్ధాంతాల్లో ఒకటి. భారతీయ తత్వ శాస్త్రాలలో దీనికి తులతూగేది బాహ్యార్థవాదం (రియలిజం).
Presumption = "ఊహ" / అంచనా
Presupposition = పూర్వకల్పన (ముందే కల్పించుకోవడం)
Prevision = భవిష్య నిర్దేశం.
Primary Quality = ప్రధాన గుణం
Primary member = ప్రాథమిక సభ్యుడు
Primitive Society = ఆదిమ సమాజం
Prologue = తొలిపలుకు : ఉపోద్ఘాతం
Proof = ఉపపత్తి (తాత్వికార్థంలో)
Proposition = ప్రతిపాదన.
Propositions = ప్రతిజ్ఞ వాక్యాలు.
Proscenium = రంగద్వారం
Prose poem = వచన కవిత
Prosody = ఛందశ్శాస్త్రం
Prudence = వివేకం
Pseudo-Philosophical materialists =

మిథ్యా దార్శనిక భౌతికవాదులు
Psychiatry = మానసరోగ చికిత్సా శాస్త్రం
Psychical Indeterminism = మానసిక ఆస్పృయత్వం
Psycho analysis = మనో విశ్లేషణ
Psycho-Physical Parallelism = మనశ్శరీర సాదాచర్య వాదం.
Psycholinguists = భాషా మనస్తత్వ శాస్త్రం
Psychologism = మనః ప్రాధాన్యవాదం.
Psychology = మనస్తత్వ శాస్త్రం
Pulleys = కప్పీలు
Punctuation marks = విరామ చిహ్నాలు
Pure mathematics = శుద్ధ గణితం
Pure reasoning = శుద్ధ వివేచనం
Purgation = క్షాళనం
Puritanism = పవిత్రతావాదం (క్రైస్తవ చర్చిలో సంస్కరణలు కోరుతూ క్రతువులు, ఆచారాలను నిరసిస్తూ నిరంకుశ ధోరణులపై కత్తికట్టిన 16వ శతాబ్దపు ప్రాటెస్టాంటు తెగ సిద్ధాంతం ఇది.)
Purple-prose = పదాడంబరరచన స్థనే ప్రవేశపెట్టే సామాన్య రచన
Purposive unity = ప్రయోజనవంతమైన వ్యవస్థీకృత
Pyramid = రాజనమాధి, (ఈజిప్షియన్ కట్టడం)
Quadruplet = చతుష్కుం
Quality of motion = గతి సంచయం
Quarter tones = పాదస్వరాలు
Quaternary = (ఆత్మ) = చతుర్ముఖం
Quietism = నిప్రువృత్తి మతం
Quietism = నివృత్తి
Radical empiricism = తీవ్ర స్వీయానుభవవాదం (విలియమ్ జేమ్స్)
Rational = సహేతుకం.
Rational empiricism = బోధిక అనుభవ వాదం
Rationalist = హేతువాది
Rationality = హేతు దృష్టి / బుద్ధి స్థితి
Reaction = ప్రతిక్రియ

Realisation = యదార్థత / సిద్ధి
Realism = యదార్థతావాదం
Realistic Painting = సహజ చిత్రణ
Reality = వస్తు స్థితి / వాస్తవికత
Reason = బుద్ధి / హేతువు / వివేచన
Reciprocity = పరస్పరత (ఇచ్చిపుచ్చుకోవడాలకు సంబంధించి).
Recurrence = పునరావృత్తి
Redeemer = విమోచకారుడు
Redundancy = పునరుక్తి
Reed winds = పీక వాయిద్యాలు
Reflective = మనన శీలం
Reformation = సంస్కరణోద్యమం
Regular verse = ఛందోబద్ధ కవిత
regularity = నియతి
Rehearsal = పూర్వభ్యాసం
Reincarnation = పాత్ర ప్రతిరూపం
Relatives = సాపేక్షాలు
Relief = ఉల్పాణం (రాతిపైన అవసరాన్నిబట్టి ఉబ్బెత్తుగానో లేదా రాతిని తొలిచో శిల్పం తయారు చేయడం.)
Religion = మతం (తెలుగులో), ధర్మం (హిందీలో)
Renaissance = పునరుజ్జీవనోద్యమం
Repentance = పశ్చాత్తాపం
Repetition = పునరుక్తం (అమ్రేడితం)
Reformation = (క్రైస్తవ) మత సంస్కరణోద్యమం (16వ శతాబ్దం).
Representationalism = ప్రతికృతివాదం (వస్తువులను వాటి ప్రతికృతులైన భావాల మధ్యవర్తిత్వం ద్వారా తెలిసికొంటున్నామని చెప్పే వాదం ఇది).
Reptiles = సరీసృపాలు
Resonance = అనుకంపన / ప్రతిధ్వని
Response = ప్రతిస్పందన
Resurrection = పునరుజ్జీవనం
Revelation / unveiling = వెల్లడి / అభివ్యక్తి
Revelation = శ్రుతి
Revivalism = పునరుద్ధరణ వాదం

Revolution = విప్లవం.
Revolving Stage = వర్చుల రంగస్థలం
Rhythm = లయ
Rhythmic = లయబద్ధం
Riddle = ప్రహేళిక / సమస్య / విడదీయలేనిది
Right = ఔచిత్యం
Righteous indignation = ధర్మకోపం
Rime or Ryme = అనుప్రాస
Rococo style = రాకోకో ఆలంకరణ. (నత్తగవ్వ ఆకారంలో ఉండే వాస్తు శిల్పశైలి ఇది. ఇది పునరుజ్జీవనోద్యమానికి పూచిన శిల్పకుసుమమే).
Romantic Opera = పురాణేతిహాసాలమీద, గోపీ పాత్రలమీద ప్రేక్షకులలో అభిరుచులు తగ్గిపోయిన తర్వాత వెలసిన కాల्పనిక సంగీత రూపకం ఇది. వీర గాధలు, అద్భుత కథలు దీని ఇతివృత్తం. (18 - 19వ శతాబ్దం).
Romanticism = కాల्పనిక ఉద్యమం / భావనాత్మక ఉద్యమం (ఇది సాంప్రదాయక ఉద్యమానికి వ్యతిరేకంగా తలెత్తింది).
Roof Paintings = పై కప్పు చిత్రాలు
"Russel Paradox" = రస్సెల్ పారడాక్స్ (గణిత శాస్త్రానికి తర్క శాస్త్ర ప్రతిపత్తి కల్పించిన ప్రసిద్ధ తత్వవేత్త బెర్ట్రాండ్ రస్సెల్. గణితంలో ఎదరయ్యే అనిరూపిత నమన్యలకు కూడా ఎలాంటి అడ్డానైనా పొందుపరచవచ్చునని, వాటి ఆధారంగా సాధారణ అంక గణితాన్నేగాక తక్కిన గణిత శాస్త్రీయ వ్యవస్థా విధానాలను కూడా నిర్మించవచ్చునని ఆయన నిరూపించాడు. గణితంలోని సంఖ్యకు (వర్గానికి) తార్కిక భావాన్ని స్థిరపరిచాడు. అయితే ఆ 'వర్గ' నూత్రాన్ని హద్దుమీరి ఉపయోగిస్తే మూలమున వైరుధ్యాలు, వచన వ్యతిరేకాలు పుట్టుకొన్నాయన్నాడు. ఈ తాత్విక వైపరీత్యానికి మారుపేరే "రస్సెల్ పారడాక్స్".
Sabbat = విశ్రాంతి దినం (వారంలో ప్రతి ఏడవ రోజు విశ్రాంతి దినంగా పోధిస్తూ పెట్టుకున్న నియమం ఇది అని బైబిల్ చెబుతుంది).
Sacraments = పవిత్ర కర్మలు

Sacred = దివ్యం / పవిత్రం

Sadism = వేధించి ఆనందించడం.

Salvation = ముక్తి / పరిత్రాణం ('పరిత్రాణాయ సంభవామి యుగే యుగే' దుష్టశిక్షణార్థం శిష్టరక్షణార్థం మానవులకు ముక్తి కలిగించేందుకు ప్రతియుగంలోనూ పుట్టుకొస్తానన్న కృష్ణపరంగా చెప్పిన గీతావాక్యం)

Sample = మచ్చు

Sanctification = పవిత్రీకరణం

Saashyants = (సోష్యంతు) = వచిత్ర సంఘోద్ధారకులు (జోరాష్ట్రీయన్ మతం).

Sarvodaya = సర్వోదయం (ఇది గాంధీజీ ప్రయోగం; రస్కిన్ రచించిన "అన్ టుది లాస్ట్" అనే గ్రంథాన్ని వినోబాభావే గుజరాతీ భాషలోకి చేసిన అనువాద గ్రంథానికి కూడా సర్వోదయం" అని పేరు పెట్టారు. "దానం సంవిభాగః" సంపద సమాజానికే దక్కాలిగాని వ్యక్తికి కాదన్నది వినోబా సూత్రం).

Satire = వ్యంగ్యం

Savage yells = పొలికేకలు.

Scape goat = బలిపశువు

Scenic colours = దృశ్యక వర్ణాలు

Scepticism = సందేహవాదం

Scholasticism = ఛాత్రవాదం (మధ్యయుగాల్లో యూరప్ లో వెలుగు చూచిన మత, తత్వశాస్త్ర సంప్రదాయాల ఏకీకృత వ్యవస్థను ఇలా పిలిచేవారు. అనాటి యూనివర్సిటీలనుంచి ఈ సిద్ధాంతం పుట్టుకొచ్చింది. "ఛాత్రులు" అంటే విశ్వకళా పరిషత్తుల అధ్యాపకులూ, వారి శిష్యులూ అని.

School of Charvakas = చార్వాక సిద్ధాంతం. దీన్నే భౌతికవాదం అని కూడా అంటారు. బౌద్ధానికి ముందే ప్రచారంలో ఉన్న ధర్మం. ప్రత్యక్ష ప్రమాణాన్ని తప్ప హాసోజనిత ప్రమాణాలను ఇది నమ్మదు. సంపద, భోగం, సుఖదుఃఖాలే మానవ జీవిత విశేష ధర్మాలనీ, భౌతిక ప్రపంచానికి మించిన లోకం ఏదీ లేదని, ఆత్మ లేదని మరణమే చివరి దశ అనీ చార్వాకులు స్పష్టం చేశారు. ఈ లోకమే వాస్తవమైనది గనుక దీన్ని లోకాయతం అన్నారు. వేద తిరస్కారం దీని సిద్ధాంతం. లోకాన్ని అంటిపెట్టుకుని ఉండేది లోకాయతం).

School of law = ధర్మశాఖలు

Science = విజ్ఞానం

Scientific = శాస్త్రీయం / ప్రజ్ఞానికం

Scientific attitude = వైజ్ఞానిక మనస్తత్వం (శాస్త్రీయ దృక్పథం)

Scientific realism = విజ్ఞాన వాస్తవికతా వాదం

Scouts = పేగులవాళ్ళు / మార్గాన్వేషులు

Script = రచన

Scripture = పవిత్ర గ్రంథం

Sculptural drawings = శిల్ప రేఖాకృతులు.

Sculpture = శిల్పం

Seascape Painting = సాగరిక దృశ్య చిత్రణ.

Second Coming = పునర్దర్శనం / రెండవ రాకడ (క్రీస్తు ప్రభువు మళ్ళీ వస్తాడన్న విశ్వాసం)

Secondary Quality = గౌణ గుణం

Secret of self =

Self

Self analysis

Self expression = స్వయం వ్యక్తీకరణ

self expression = ఆత్మాభివ్యక్తి

Self-contradiction = స్వవచో వ్యాఘాతం

Self-portrait = స్వీయ చిత్రరచన.

Semantics = శబ్దార్థ శాస్త్రం

Semeiology = సంకేత శాస్త్రం

Semi tones = అర్ధ స్వరాలు

Semi-aesthetic = పాక్షిక రసజ్ఞత

Semi-rational = పాక్షిక హేతుబద్ధత

Sensation = ఇంద్రియ గ్రహణం (సంవేదన)

Sensation = వేదన

Sense experience = ఇంద్రియానుభవం

Sensitivity = స్పందనాశక్తి

Sensory = సంవేదన

Seraphically = దివ్యుల వలె

Serfdom = దాసత్వం / దాస్యం / ఊడిగం.

Serigraph = కౌశీయ ముద్రణ (పట్టు తెరపైన సృజనాత్మకంగా ముద్రించే పద్ధతి).

Service = సేవ

Sets = సంజ్ఞలు, సమితులు
Shades = ఛాయాంతరాలు
Shading = వెలుగుసిడల అమరిక (వర్ణనం)
Shooting = దృశ్యచిత్రీకరణ
Silent-acting = మూకాభినయం
Silhouette = ఛాయాదృశ్యం
Simile = ఉపమాలంకారం
Situation = సన్నివేశం
SKENE = (స్కీన్) = రంగస్థలం వెనకగోడ. ఆదిలో ఆ గోడ మీద దృశ్యాలు చిత్రించేవారని, "స్కీన్" తర్వాత 'సీన్'గా మారిందనీ అంటారు.
Sketch = రేఖాచిత్రం
Slavery = బానిసత్వం
Slip of tongue = నోరుజారడం / వాగ్దోషం
Slovenic opera = దీని పుట్టుక తూర్పు యూరప్ లోని స్లావేకియాలో. దేశీయకవిత్వం జానపద సంగీత, సాహిత్యాలు ఈ రూపానికి ఉమరు (19వ శతాబ్దం).
socials = సాంఘిక చిత్రాలు
Solecism = వ్యాకరణ దోషం / భాషాదోషం
Soliloquy = స్వగతం
Solipsism = అహంకారం (తన అస్తిత్వం లినా వేరే అస్తిత్వాన్ని నమ్మడానికి ఆధారం లేదని చెప్పే వాదం - దీని కర్త షీలర్.)
Solo dance = నృత్యం / ఏకాభినందనం
Sonant = నాదాక్షరం
Sonarity = శ్రవ్యత
Sonata = వాద్య సంగీత రచన.
Soprano = హెచ్చుస్థాయిలో స్త్రీ కంఠం.
Soul = మనస్సు / జీవాత్మ
Sound track = శబ్దం జాడ
Sound rhythm = శబ్దాలయ
Souvenir = సుత్వేక సంచిక
Spaces = అవరణలు
Spark of soul = ఆత్మలోని తేజఃకణం
Spatial = స్థల సంబంధి.
Special effects = ప్రత్యేక పారదర్శక పరికరాలు.

Special creation = "విశేష సృష్టి". (క్రైస్తవంలో ఇది ఆరు రోజుల్లో జరిగినట్లు బైబిల్ లో జెనిసెస్ కథనం). ఈ భావం ఆధునిక శాస్త్రీయ పరిణామవాదానికి విరుద్ధం
Speech mannerism = మాటతీరు
Speech = వాచికం
Speech faculty = వాక్కు
Sphinx = సింహిక (ఈజిప్టు ప్రాచీన శిల్పంలో భాగం ఈ విగ్రహం. సింహ శరీరాన్ని మానవ శీర్షాన్ని కలిపి తయారుచేసిన విగ్రహం. మతాచారాలను అనుసరించి రూపొందించిన విగ్రహం ఇది. ఇందులో స్త్రీ తల అమర్చినా గడ్డం కూడా ఉంచడం విశేషం!)
Spirit = భావం / ఆత్మ / పరమాత్మ
Spiritism = ప్రేతవాదం
Spiritual = ఆధ్యాత్మికం
Spiritual experience = ఆత్మిక అనుభవం
Spiritualism = ఆధ్యాత్మిక తత్వం
Stacco = శ్లేత ప్రతిమ (తెల్లగుడ్డతో తయారుచేసేది)
Staff notation = సంగీత దర్శకుని దండ సంతేతం
Staff notation = సంగీతలిపి
Stage construction = రంగ స్థల నిర్మాణం
Stage lighting = రంగోద్దీపనం
Stage movements = రంగస్థల గతి విన్యాసాలు
Standard = ప్రమాణం
Stanza = పద్య పాదం
Statement = ప్రవచనం
Static = స్థితి శీలం
Still life painting = నిశ్చల జీవచిత్రణ
Stimulation = ఉద్దీపనం / ఉత్తేజం
Stimuli / Stimulous = ప్రేరణ; ఉద్దీపన
Stimuli = ఇంద్రియ ప్రేరకాలు
Stream of consciousness = చైతన్య ప్రవంతి
Stream of thought = భావ ప్రవాహం
String Quartet = తంత్రీవాద్య సమ్మేళనం.
Structure = సంవిధానం / నిర్మాణం

Style = శైలి

Sub-conscious state = వ్యవస్థాత్మక స్థితి

Sub-consciousness = అవచేతన

Subconscious = అంతర్చైతన్యం

Sub-plot = ఉపకథ

Subjective poetry = ఆత్మాశ్రయ కవిత్వం

Subjective = విషయనిష్ఠం / ఆత్మాశ్రయం

Subjective idealism = ప్రాతీతిక (ఆత్మాశ్రయ)

భావవాదం

Subjectivity = ఆత్మాశ్రయ భావన

Subtle sensations = సూక్ష్మ సంవేదనలు

Succession of single notes = స్వరమూర్చన

Suffix = (పర) ప్రత్యయం

Sui generis = స్థానీపులాకం (మూలం)

Summum - bonum = ధార్మిక జీవన ప్రాప్తి (పరమ పురుషార్థ జ్ఞానం / విశుద్ధ నైతిక జీవిత విధానం).

Super-consciousness = ఊర్ధ్వ (అతి) చేతన

Super-man = ఉన్నత మానవుడు / అతి మానవుడు

Superiority complex = స్వాతిశయ భావన

Supranatural stage = ఉత్కృష్ట మానసికస్థితి / ఉత్కృష్ట మానవ దశ. (ఈ దశ ఒకటి వుంటుందని భారతీయ తత్వవేత్త అరవిందుడు ప్రబోధించాడు. పరిణామ దశలో భాగంగా మానవుడు ఈ దశకు చేరుకుంటాడని ఆయన విశ్వాసం).

Supreme = ప్రభువు / పరాత్పరం (నిజానికి ఋక్, యజుర్వేదాలలో దీనికి నమర్పడు, పాలకుడు, శక్తిమంతుడు అని మాత్రమే అర్థాలున్నాయి. కాని న్యర్థంలో ఉండేవాడిని మాత్రమే 'సుప్రీం' అని దేవశబ్దార్థంగా దించారు పురోహితులు).

Supreme being = పరమసత్త

Surrealism = అధివాస్తవిక వాదం [సరియలిజం అంటారు] (అచేతన దశలో కనిపించే అనపాజ రూపాలకు ప్రతిబింబం ఈ వాదం. వాస్తవికతను అధిగమించిపోయి అనిర్వచనీయమైన నిగూఢానుభూతిని కల్గించే కవితను / చిత్రలేఖనాన్ని సరియలిస్టు పోకడ అంటారు. 1924లో బయలుదేరిన ఈ వాదం సాహిత్యంలోనూ చిత్రకళలోనూ

ప్రవేశించింది ఈ వాదంలో ప్రయోగాలు చేసిన శ్రీశ్రీ దీనినే సబ్ సూపర్ రియలిజం'గా అభివర్ణించాడు.)

Syllabics = అక్షర శాస్త్రం

Symbolic Logic = సాంకేతిక తర్కం

Symbolism = ప్రతీక వాదం (ఒక గుర్తున, బొమ్మనో ఆనరాగా చూపడం).

Symmetry = సమితిభావం / సౌష్ఠవం

Sympathy = సహానుభూతి / సానుభూతి

Symphony = స్వరసమ్మేళనం / సమస్వని

Syncretic = ఉద్ధార మతం.

Syncreticism = ఉద్ధార వాదం (స్వరమత సారం ఏకేశ్వర వాదమని నమ్మిన వాదం. పుణ్యతత్వం దీని ఫిలాసఫీ.)

Synonym = పర్యాయపదం / సమానార్థకం

Synopsis = కథగానీ, సంక్షిప్త విషయం సవలగాని.

Synoptic gospels = క్రీస్తు జీవితానికి సంబంధించిన సువార్తలు.

Synthesis = సమన్వయం

Synthetical = సంశ్లేషజాత్యకమైన

Systematise = వ్యవస్థీకరించడం.

Sytlologism = న్యాయ ప్రయోగ వాదం

Taber = అన్వర్థనీయం

Taboo = నిషిద్ధం.

Tachism = (తాచిజిమ్) రూప ప్రధాన వాదం (ఆధునిక కళాచిత్రణలో అతి స్వేచ్ఛను పాటించిన చిత్రకళా విన్యాసం ఇది. రంగులతో ఏదో ఒక ఆకారాన్ని తేవడం, రంగులలో వింత రూపాలు చూపడం ఈ వాదం లక్ష్యం. అమెరికాలో దీనికి దగ్గరగా ఉండేదాన్ని "యాక్టన్ పెయింటింగ్" అంటారు.)

Takies = (టాకీలు) = వాచ్య చిత్రాలు

Tantolosy = పునరుక్తి

Tautologous proposition = పునరుక్తి వాక్యం

Teleology = ప్రయోజన వాదం

Temperance = మితాచారం

Ten Commandments = యెహోవా మోషేకు ఇచ్చిన పది ఆజ్ఞలు

Tendentions = పక్షపాత ధోరణి

Tenor (టెనార్) = హెచ్చు స్థాయిలో పురుష కంఠం.

Tetrochord = చతుస్వర సంకలనం

Text = వాచకం / పాఠం

Texture = స్పర్శనీయత

The Etemal = బ్రహ్మం (బ్రహ్మం అంటే అనలు అర్థం జ్ఞానమనేగాని మరోటి కాదు. శంకరుడు 'జ్ఞానం ప్రధానం' అన్నాడు. అందరూ దాన్ని పొందాలన్నాడు. జ్ఞానమే బ్రహ్మం. భావవాదుల దృష్టిలో 'బ్రహ్మం' దేవుడని.)

The last supper = జీసస్ మరణానికి ముందు శిష్యులతో కలిసి ఆరగించిన చివరి విందు.

The Serpant = సర్ప వేషంలో సైతాను

Theatre = నాట్యాలయం

Theism = అస్తికవాదం

Theme = ఇతివృత్తం / కథావస్తువు

Theocracy = ఈశ్వర ప్రాభవ సిద్ధాంతం.

Theological = ఈశ్వర మీమాంసాదృశ్యధం

Theorem = ప్రతిపాద్యం

Theorems = ప్రతిపాదనలు

Theories = సిద్ధాంతాలు

Theory = వాదం

Theory of reality = సద్భావ సిద్ధాంతం

Theosophical = దివ్యజ్ఞానం

Theosophy = దివ్యజ్ఞాన వాదం

Thesis = ప్రతిపాదన

Thing in itself = వ్యర్థావ సిద్ధ వస్తువు

Thing-in-itself = యదార్థ వస్తువు

Thought = బుద్ధి / చింతన

Three-dimensional picture = మూడు ఆయతనాల దృశ్యం. (లోతు, ఎత్తు, వెడల్పులను ఆయతనాలు అంటారు).

Time sense = సమయస్పృహ

To enjoy = భోగించడం.

Topographic delineatiq = స్థల ప్రాధాన్యం.

Topographical = ప్రాదేశిక సంబంధమైన

Toponymy = స్థలనామశాస్త్రం

Totalitis = సాకల్యలు

Totality = సమాహారం

Totem = గణ చిహ్నం

Totemism = గణ చిహ్నమతం (ప్రాచీన గణ సమాజంలో 'చిహ్న'ల (వస్తువుల) ద్వారా మత విశ్వాసం ప్రకటించుకునేవారు ఉదా: చెట్టు, చేమ, జంతువు).

Tradition = పరంపర

Traducianism = జీవాత్మ పారంపర్య వాదం:

Tragedy = విషాదం / దుఃఖాంతం (నాటకం లేదా సినిమా).

Trance = చరవశం

Transcendental Consciousness = పర చైతన్యం

Transcendental = అతీతం

Transcendental force = విశ్వాతీత శక్తి

Transcendental idealism = అతీంద్రియ భావవాదం

Transcendental illusion = అతీతక భ్రాంతి

Transparent = పారదర్శకం

Transcendent = పరం / బ్రహ్మం / అతీతం

Treatment = కథాకథనం / సంవిధానం

Tremendous = ఉగ్రం

Trends in painting = చిత్రకళారీతులు : బౌద్ధ శైలి - అజంతా - మొగల్ శైలి, రాజస్థానీ శైలి, కాంగ్లా శైలి, (భారతీయం); కుడ్య శైలి, బైంజాంటీయన్ శైలి, రోమనెస్క్ శైలి, గాథిక్ శైలి, బరోక్ శైలి, రొకోకో శైలి, వన్యవాదం.

Triplet = త్రిపాదపద్యం

Trivia = చోల్లుకబుర్లు / ఉబుసుపోని మాటలు

Typographical = అచ్చు సంబంధమైన

Ultimate meaning = పరమార్థం

ultimate generalities = పరమ సామాన్యాలు

Ultimates = అంత్యాలు / చివరికి మిగిలేవి

Ultra-realistis = అతివాస్తవిక వాదులు.

Unauthenticated = అప్రామాణికం

Uncanny = అప్రాకృత్యం

Unconscious Philosophy = అవ్యక్త చైతన్య దర్శనం

Unconscious memory = అజ్ఞాన స్మృతి

Unconscious state = అవ్యక్త స్థితి / అపస్మారం

Unconsciousness = అచేతన

uniformities = సారూప్యతలు

Uniformity = సారూప్యత

Unitive life = ఐక్య జీవనం

Unity of principle = తత్వైకత

Universal fire = “విశ్వాగ్ని” (గ్రీకు దర్శన శాస్త్ర చరిత్రలో ఆఖరి యుగం స్థాయికి దర్శనం. ఈ మతంలోని హెర్కైటస్ ప్రతిపాదించిన నూత్రం ఇది).

Universal = సార్వ జనీనం / సర్వ సామాన్యం / విశ్వజనీనం

Universality = సార్వత్రికత

Universality of Spirit = చైతన్యం సార్వజనీనం / సర్వగతత్యం

Universals = సార్వత్రికాలు

Unmoved mover = అచలిత చాలకుడు (దైవ సంబంధం)

Unreal = అవాస్తవం / అనిర్ధం

Utilitarianism = ఉపయోగితావాదం / ప్రయోజనవాదం

తర్క- వితర్కం వల్లనే వాద ప్రతివాదాల ద్వారానే సమాజాభివృద్ధిని, చారిత్రికాభివృద్ధిని నక్షమంగా అంచనాపేసుకొని నిర్ణయాలకు రాగలమన్నది మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతం. భౌతిక వాదం దీనికి పునాది.)

Values = పురుషార్థాలు

Variety = వైవిధ్యం

Verifiable = నిరూపించదగిన

Versus = ప్రతిగా

Via = ద్వారా

Vibrato = గమకం (న్యరాలను హాయిని కలిగింపజేసేట్టు కంపింప చేయడం.)

Vice-versa = వ్యత్యంతంగా (అటుదిటు, ఇటుదటూ)

Vilan / Negative Character = దుష్టపాత్ర

Virtue = ధర్మం

Vis a vis = అభిముఖంగా

Visual = దృశ్య జన్యం

Visual vibrations = దృశ్య ప్రకంపనలు

Visualistaion = మనో దర్శనం.

Vitalism = ప్రాణ వాదం

Vitalist philosophies = ప్రాణవాది తత్వశాస్త్రాలు

: వీటికి మూలం అప్రికా దర్శనాలు. ‘ఉనికి’ని ప్రాణశక్తిగా భావించారు అప్రికన్ తాత్విక వేత్తలు. మన శ్రీశ్రీ అనలేదా “ప్రాణం ప్రణవం” అని! అప్రికా దార్శనకులు జడప్రకృతిలో కూడా ప్రాణశక్తిని ఊహించుకున్నారు.

Vocabulary = పద సంపద

Voice = కంఠస్వరం

Volition = సంకల్పిత చర్య

Voluntarism = సంకల్ప వాదం (జ్ఞానం సంకల్పం వల్ల వచ్చిన రూపమేగాని మరొకటి కాదన్న సిద్ధాంతం. ఫలాపేక్ష లేకుండా ఏ బౌద్ధిక (బుద్ధి సంబంధమైన) ప్రక్రియ సాధ్యం కాదన్న వాదం.

Water colours = జలవర్ణాలు (ఇవి పొరదర్శికాలు, నీరంద్రాలు).

Weltan-shauung = ప్రాపంచిక దృష్టి / విశ్వదృష్టి

Weltanschauung world view = జగద్భావన / విశ్వదృష్టి / ప్రాపంచిక దృక్కర్థం.

Will = సంకల్పం

Wissenschaftliche Weltanschauung =

వైజ్ఞానిక జగద్భావన / విశ్వదృష్టి

Wood wind = గాలివాయిద్యాలు.

Wood-cut = దారుశిల్పం

Wood-engraving = దారు లేఖనం (కొయ్యపై చెక్కడం)

World-soul = విశ్వాత్మ

worship = ఆరాధన

Zootherism = తిర్యగీశ్వరవాదం (జంతుపూజ)

అలంకారాలు

అలంకరణ సౌందర్య శాస్త్రంలో ఒక భాగం. అలంకారం మనిషికైనా, అతని మాటకైనా ఉండవచ్చు. అలాగే వాక్యాలకూ అలంకారాలవనరం. అలంకారాలు అనేకం ఉన్నాయి. ఇందులో ప్రధానమైనవి, తరచుగా విసవచ్చేవి:

Simile = ఉపమానంకారం (ఉదా: పువ్వుల ముఖం చంద్రబింబంలా మనోహరంగా ఉంది. "చంద్రబింబం" అనే ఉపమానానికి "ముఖ"మనే ఉపమేయానికి సోలిక (సామ్యం) చెప్పడం ఇది. (2). "O my love's like a red, red rose / that's newly spring in June".

Metaphor = రూపకాలంకారం (ఇక్కడ ఉపమానానికి ఉపమేయానికి తేడా ఉండదు (అభేదం). ఉదా: (1) అదురు పాలనముద్రంలో పుట్టిన అపరలక్ష్మి. (2) "He was a lion in the fight".

Hyperbole = అతిశయోక్తి / ఉత్తేజ (గదయతలు, కవులు శ్లేయుక్తులతో ఉపమేయాన్ని మరుగునెంచి ఉపమానాన్ని మాత్రమే చెప్పడం అతిశయోక్తి. ఉదా: (1) అమె నడయాడే కొండలాంటిది. "అత్తి చూటలోని మార్పుమే అమృతం", (2) "all the perfumes of Arabia will not sweeten this little hand".

Personification = స్వరూపాలంకారం. (మానవేతర ప్రకృతికి, వైరుధ్య భావాలకు ప్రాణాన్ని తెలిపితేటల్ని ఆపాదించుకొని కవి చేసే వర్ణనను ఇలా అంటారు. ఉదా: (1) "ఆశం కామకసు వర్ణిస్తోంది", "మిన్ను నిరిగి మీద పడినట్టుంది"; (2) "Death lays his icy hand on kings"; (3) "ఇంద్రధనస్సు పీల్చే ఇవాళటి మన నేత్రం / సాంద్రతను చీల్చే రేపటి మెఘగురు పురుగు" (శ్రీశ్రీ).

Apostrophe = పరోక్ష సంబంధాలంకారం. (కనపడని వస్తువులను, లేదా చనిపోయిన వ్యక్తులను, లేదా ఒక మూర్తినిగాని, ఒక భావాన్నిగాని ఉపాదించుకొని చేసే వర్ణన ఇది. ఉదా: (1) "O liberty, what crimes have been committed in thy name?"; (2) "ఓ జాబర్దీ మర్త్య / నమ్మడం మీద సంతకం చేసేటప్పుడు / గాలి వాన్ని చిరిసెయ్యకుండా కాలమే కాదు కాస్తందరిలే" (శ్రీశ్రీ).

Irony = క్షేప. (రకరకాల అర్థాలు ఇచ్చే శబ్దాల్ని ఉపయోగించి చేసే వర్ణన ఇది. పరిహాసపూరితమైన భావస్ఫూర్తి కల్పించడం వీటి ప్రత్యేకత (Indicuous effect). ఉదా: (1) ద్వంద్వార్థాలు: "రాజా కువలయానందకరుడు" (ఇందులో రాజాకు పాలకుడని, కువలయానంద అర్థాలున్నాయి. కువలయం అంటే "భూమి" అనీ, "కలువ" అనీ అర్థాలున్నాయి). (2) "An ambassador in an honest man who lies abroad for the good of his country" ఇక్కడ "lies" అంటే అబద్ధమౌడమని, పొరుగు దేశంలో "ఉండడం" అని కేంద్రార్థాలు.

Euphemism = మృదుభాష్యం (విరూపాలంకారం) (వెల్పుకూడని విషయాన్ని ఇబ్బందిపని విధియాన్ని విరాడంగా మృదువుగా తెలియజేయుటాన్ని ఇలా వర్ణిస్తారు. ఉదా: (1) "ఒక చిన్న ఇంక వాడు కలితం చెప్పడం" (అంటే, అబద్ధం చెబుతున్నావని అర్థం). (2) He has fallen asleep (i.e., he is dead) చావు కలుగు చచ్చుగా చెప్పడం అంటే ఇదే.

క్రీడా శాస్త్రం

Allotted overs = నిర్దేశమైన ఓవర్లు
Canoeing = కెనోయింగ్ / చిన్న పడవల రేసులు
Chessmen = చదరంగం పావులు
Chinaman (Cricket) = ఎడమ చేతివాటం
బోలర్ వేసే 'గుడ్డీ'
'D' (in hockey) = గోల్ ముందరి అర్థవలయం
Defending Champion = నిరుదీ / క్రీతం సారి విజేత
Domestic cricket = దేశీయ క్రీకెట్
Duce (డ్యూస్) = టెన్నిస్‌లో ఒక గేమ్‌లో ఇద్దరు ప్రత్యర్థులు చెరి 40 పాయింట్లు పొంది నమవుజ్జీలుగా నిలిచిన పరిస్థితి.
Equestrian = ఆశ్వీక క్రీడలు / గుర్రపు స్వారి పోటీలు
Fencing = ఖడ్గ చాలనం / కత్తి సాము
Fighting spirit = పోరాట పటిమ
Finger Spinner = ఆఫ్ స్పిన్నర్ లేదా ఎడమ చేతి వాటం స్పిన్ బోలర్
Good start = శుభారంభం
Grass courts (Tennis) = పచ్చిక కోర్టులు
Gymnastics = జిమ్నాస్టిక్స్ / వ్యాయామ క్రీడలు
Hoopsters = బాస్కెట్ బాల్ ఆటగాళ్ళు
Judoka = జూడో యోధుడు
Kick - off = ఫుట్ బాల్ మ్యాచ్ ప్రారంభం
Maiden century = తొలి సెంచరీ
Mat men = కుస్తీయోధులు
Moves (chess) = ఎత్తులు
Numero uno = నంబర్ వన్ / ర్యాంకింగ్‌లో ప్రథముడు
Overthrow = ఓవర్ త్రో
Pairs = ఒకే మ్యాచ్‌లో రెండు ఇన్నింగ్స్‌లో డకౌట్ కావడం.

'Perfect ten' (Gymnastics) = పదికి పది పాయింట్లు
Ping pong = టేబుల్ టెన్నిస్
Prize money = బహుమతి మొత్తం
Pugilists = బాక్సర్లు
Regetta = తెరచాప పడవ పందాలు
Seam bowling = ఫాస్ట్ లేదా మీడియం పేస్ బొలింగ్.
Service break (Tennis) = ప్రత్యర్థి సర్వీస్ గేమ్ గెలవడం
Slow bowler = స్లో బోలర్
Slowly = మందకొడిగా
South Paw = ఎడమచేతివాటం ఆటగాడు
Special Olympics = వికలాంగుల ఒలింపిక్స్
Tea break = టీ విరామం
Track & field events = అథ్లెటిక్స్
Triple century = ట్రీపుల్ సెంచరీ
Winning a grand slam title = గ్రాండ్ స్లామ్ టోర్నమెంటు టైటిల్ గెలుచుకోవడం (వింబుల్డన్, ఫ్రెంచి ఓపెన్, యు.ఎస్.ఓపెన్, ఆస్ట్రేలియా ఓపెన్ - ఈ నాలుగు గ్రాండ్ స్లామ్ టోర్నమెంట్లు)
Winning a Grand slam = పైన చెప్పిన నాలుగు టోర్నమెంట్లను ఒకే ఏడాది వరసన గెలవడం.
Won by old goal in three = 2-1 తేడాతో విజయం
Wrist spinner = లెగ్ స్పిన్నర్
Yatching = యాచింగ్ / తెరచాప పడవ పందాలు

ఈ అధ్యాయం ఆఖరున
"క్రికెట్ ఫీల్డ్ పాజిషన్స్"
 చిత్రాన్ని చూడగలరు.

ఉచ్చారణ తప్పిపులు

ఇంగ్లీషు	తప్పు	ఒప్పు
Arantxa Sanchez	అరాంటా సాంచెజ్	అరంచా సాంచెజ్
Asiad	ఏషియాడ్	ఆసియాడ్
Azharuddin	అజహరుద్దీన్ / అజారుద్దీన్	అజరుద్దీన్
Badminton	షటిల్ బాడ్మింటన్	బాడ్మింటన్
Ball Badminton	-	బాల్ బాడ్మింటన్
Batsmen	బ్యాట్స్మెన్లు	బ్యాట్స్మెన్
Batswoman	మహిళాబ్యాట్స్మన్	బ్యాట్స్ వుమెన్
Bjorn Borg	జాన్ బోర్గ్	బియార్న్ బోర్గ్
Bowled well	బౌలర్ బాగా ఆడాడు	బాగా బౌలింగ్ చేశాడు
Bowling	బౌలింగ్	బోలింగ్
Carl Lewis	కార్ల్ లెవిస్	కార్ల్ లూయిస్
Carrom	కేరమ్మ	కేరమ్
Drugs (Performance enhancing drugs)	మాదక ద్రవ్యాలు	ప్రేరక ద్రవ్యాలు
England	ఇంగ్లాండ్	ఇంగ్లాండ్
FIDE (CHESS)	ఫైడ్	'ఫిడ్'
First Innings	ఫస్ట్ ఇన్నింగ్	ఫస్ట్ ఇన్నింగ్స్
Gloves	గ్లొజులు	గ్లోవ్స్
Goals	గోళ్ళు	గోల్స్
Graham Thorpe	గ్రహమ్ థార్పి / థోర్పి	గ్రహమ్ థోర్ప్
Grand Prix	గ్రాండ్ ప్రిక్స్	గ్రాంప్రి
Greco-Roman	గ్రీకో రోమన్	గ్రెకోరోమన్
Gurusinha	గురుసింఘె	గురుసింహ
Hansie Cronje	హాస్సీ క్రోన్జే / క్రాన్	హాస్సీ క్రోన్జే
Ivanisevic	ఇవాని సెవిక్	ఇవానిసెవిచ్
Jana Novotna	జానా నవోత్న	యానా నవోత్న
Katrin Krabbe	కాట్రీన్ క్రాబ్బే	కాట్రీన్ క్రాబ్
Kho Kho	కోకో	ఖోఖో
Leander Paes	లీండర్ పేస్	లియాండర్ పేస్
Martin Crowe	మార్టిన్ క్రో	మార్టిన్ క్రోవ్
Medium pacer	ఫాస్ట్ బౌలర్	మీడియం పేసర్
Munich	మ్యూనిచ్	మ్యూనిక్
Olympics	ఒలంపిక్స్	ఒలంఫిక్స్
Out	అవుట్	బౌట్
Pfich	మైదానం	పిచ్

ఇంగ్లీషు

తప్పు

ఒప్పు

Power lifting

వెయిట్ లిఫ్టింగ్

పవర్ లిఫ్టింగ్

Real Madrid

రీయల్ మాడ్రీడ్

రియల్ మాడ్రీడ్

Sachin Tendulkar

సచిన్ టెండూల్కర్

సచిన్ టెండూల్కర్

Sarajevo

సారాజేవ్

సారాయావ్

Seoul

సియోల్

సోల్

Sergie Bubka

సెర్గి బుబ్కా

సెర్గి బుబ్కా

Shuttle cock

షటిల్

షటిల్కాక్

Skiing

స్కియింగ్

స్కియింగ్

Soccer

సాసర్

సోకర్

Sponsor

స్పాన్సరర్

స్పాన్సర్

Steve Waugh

స్టీవ్ వాగ్

స్టీవ్ వా

Stumps

వికెట్లు

స్టంప్స్ / స్టంపు

Tennis racquet

టెన్నిస్ బ్యాట్

టెన్నిస్ రాకెట్ / రాకెట్

Tilakaratne

తిలకరత్నె

తిలకరత్న

Tournament

టోర్నమెంట్

టోర్నమెంట్

Umpire

ఎంపైర్

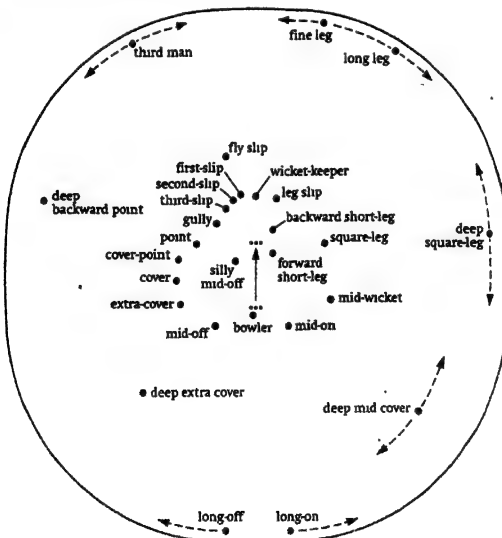
అంపైర్

Yannick Noah

యన్రిక్ నోహ్

యానిక్ నోవా

Cricket field positions



మన పద సంపద

మన పదనంపద

అంక చందాలం = రోత పుట్టించడం
 అంకమ్మ శోకాలు = వెరి మొరి ఏడుపులు
 'అం' అంటే 'థం' అనలేదు = అక్షరం ముక్కు
 రానివాడు
 అంగరంగ వైభవం = దేవుడి ఊరేగింపులో అమర్చే
 హంగులు
 అంగుష్ఠమాత్రుడు = మరగుజ్జువాడు / పొట్టివాడు
 అంటి / ముట్టక = సంబంధం లేనట్టు వ్యవహరించడం
 అంటూ సొంటూ = సంబంధం ఉన్నవాళ్ళు /
 మిగిలిపోయిన మెతుకులు
 అందీ పొందని = అతనికి
 అందె వేసిన చేయి = నమర్చుడు (వనిలో సామర్థ్యం
 చూపినవారి చేతికి 'అందె' వేసేవాళ్ళు.)
 అంపకాలు = ఆడపిల్లని అత్తవారింటికి పంపేటప్పుడు
 పెట్టే అప్పగింతలు. అప్పగింతలప్పుడు తల్లిదండ్రులు,
 బంధుమిత్రులు కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకోవడం నహజం.
 అంబ వలకలేదు = డబ్బు దొరకనప్పుడు /
 పనికిరానప్పుడు ఇలా అంటారు.
 అక్కన్న మాదన్నలు = కలిసి తిరిగేవాళ్ళు /
 విడవకుండా ఉండే వాళ్ళు.
 అక్కప్పక్షి = పనికిమాలినవాడు/కొరగానివాడు (తిట్టలో)
 అక్షర అక్షలు = రాచరికం రోజుల్లో నచ్చిన కవిత్వానికి
 అక్షరానికొక లక్ష చొప్పున ఇచ్చేవాడు రాజు. అది
 ఆధారంగా వచ్చిన పలుకుబడి.
 అక్షింతలు వేయు = తిట్లు తిట్టడం
 అగస్త్యభ్రాత = అనామకుడు
 అగ్గి పిండం = సాహసీ / గుణవంతుడు
 అగ్నిహోత్రుడయ్యాడు = మండిపడిపోయాడు
 అగ్రతాంబూలం = ప్రథమస్నానం / వివాహాది కార్యాల్లో
 పెద్దవారికి ముందు ఇచ్చే తాంబూలం
 అఘోరించడం = "ఏడిచావు" అని నిందాపూర్వకంగా
 వాడకం
 అచ్చికబుచ్చికలు = ముచ్చట్లు / కల్లబొల్లి కబుర్లు /
 ఇచ్చకపు మాటలు.
 అచ్చువేసిన ఆబోతు = అడ్డు అపూ లేకుండా

తిరిగేవాడు / స్వేచ్ఛా సంచారి
 అజాగళస్తనాలు = మేక డవడకు వేలాడే వ్యర్థంగాలు
 / పనికిమాలినవి / నిరుపయోగమైనవి.
 అట్టహాసం పట్టవగలు = 'వాడి దర్జా మండిపోను'
 అని ఎద్దేవగా అనడానికి.
 అడకతైరలో పోక = చిక్కుల్లో ఇరుక్కుపోవడం
 అడపాదడపా = అప్పుడప్పుడు
 అడవాబతుకు = నిర్లక్ష జన్మ
 అడవిగాచిన వెన్నెల = వ్యర్థం
 అడుగుజాడ = పాదముద్ర / గుర్తు ("అడుగుజాడ
 గురజాడది - అది భావికి బాట")
 అడుగుడడం = ఆధారం పోవడం
 అడుగు బడుగు = వంట పాత్రలో మిగిలిపోయిన
 అడ్డకాలు వేయు / మోకాలడ్డు వేయు / అడ్డు పుల్ల
 వేయు = అడ్డుకోవడం / విప్పుం కల్పించడం
 అబోరణీయాన్ మహతే మహియాన్ = చిన్నల్లో
 చిన్న, పెద్దల్లో పెద్ద (ఇది అటు పదార్థానికి కూడా
 వర్తిస్తుంది).
 అతంత్రపు మనిషి / అద్దంత్రపు మనిషి =
 విశ్వసించడానికి వీలేని వ్యక్తి / అయోమయంగాడు.
 అతిరథులూ, మహారథులూ = ఎద్దేవగా 'వాళ్ళు
 చాలా గొప్పవాళ్ళులే' అనడం. ఇది యుద్ధ పరిభాష.
 అతి వినయం ధూర్తలక్షణం = 'అది వినయం కాదు,
 అతి వినయం' అని హెచ్చరించడం. నమ్మరాదని
 అర్థం.
 అతి సర్వత్ర వర్తయేత్ = ఎందులోనూ 'అతి' పనికిరాదు.
 అతుకుల బొంత = వాడి మాటలన్నీ 'అతుకుల
 బొంత' అని, వాడి సంసారం ఒక అతుకుల బొంత అని
 వ్యంగార్థంలో.
 అత్రైరజిత్రంగా = అర్చిపేర్చి / ముడుపులాగా
 అదుపాజ్ఞ లేక / అడ్డు పొడ్డు లేక = కట్టుబాటు లేక
 అదురూ బెదురూ లేక = జంకూ కొంకూ లేక
 అదే పదివేలు = అమాత్రం చాలు / అదే గొప్ప
 అద్వైతం = చాదస్తం "వాడిదంతా ఒట్టి అద్వైతంలే"
 అనాఘ్రాత వుష్పం = వానన చూడని పూవు /

అనుభవించని పుష్పం.

అనుమానం పెనుభూతం = అనుమానం చెడ్డది.

అనువుగానిచోట అధికులమనరాదు = తగనిచోట మన గొప్పలు చెప్పుకోరాదు.

అన్నంలేదు సున్నంలేదు = (నిరసన) ఏమీ లేదనడం.

'అన్నమో రామచంద్రాయను' = ఆకలితో అల్లాడడం.

అన్నం పున్నం తెలియని = అమాయకమయిన.

అన్యథాశరణం నాస్తి = గత్యంతరం లేదనడం.

అపర బృహస్పతి = చాలా తెలివితేటలున్నవాడు.

అపాత్రదానం = అర్హత లేనివాడికి దానం ఇవ్వడం.

అప్పీలులే = తిరుగులేదు.

అప్పుచేసి పప్పుకూడు = అప్పుచేసి అయినా సరే సుఖం అనుభవించడం.

అభయ హస్తం = భయపడకని ధైర్యం చెప్పడం.

అభాండం చేయు = అపవాదు చేయు / తీవ్రారోపణ చేయు.

అఘ్యుడయ పరంపరాభివృద్ధిగా = శుభాలు కలుగుగాక.

అమాంతంగా = ఉన్నట్టుండే.

అమాంబావతు = నానారకాలు.

అమృత హస్తం = చేయివాని ('వాడి చేతివాని మంచిది').

అమృతసుబ్బి వసంతానికి దిగడం = నావివరనలు లేకుండా సరసాలకు దిగడం.

అయః పిండం = కొరకాని కొయ్య / కొరుకుడు పడనిది.

అయిదు వేళ్ళూ నోట్లో వెళ్ళాలి కదా = తినడానికి కాసైనా ఉండాలి కదా.

అయిరేని కుండలు / అలివేణి కుండలు / అరివేణి కుండలు = పెళ్ళిళ్ళలో మేళకాలాలో వెళ్ళి కుమ్మరియింటినుండి తెచ్చే కుండలు. వీటిపైన రంగులతో చిత్రించడం రివాజు.

అయ్యవారిని చేయబోతే కోతి అయింది = పని వికటించిందని చెప్పటం.

అరకొరగా = అసంపూర్ణంగా.

అరచేతి మాడిక్కం = అందుబాటులో ఉన్న అమూల్య వస్తువు.

అరచేతి వైకుంఠం = అందుబాటులోనిదే అని

చెప్పడం. (తాళ్ళపాకవారు: "శ్రీ వైకుంఠని దాసులమట యరచేతిది మోక్షము మాకిదివో....").

అరచేతిలో స్వర్గం చూపు = మోసం చేయడం / మాటలతో కాలక్షేపం చేయడం.

అరటి పండు ఒలిచి చేతిలో పెట్టినట్టు = సులభంగా చెప్పడం.

అరణ్య రోదనం = వృధా ప్రయాస / వ్యర్థం.

అరమాడుకనులు = అర్థ నిమిలిత నేత్రాలు

అరికాలి మంట నెత్తికెక్కు = అతి కోపం రావడం.

అరికాలు తడికొకుండా = శ్రమ పడకుండా.

అరిషడ్వర్గాలు = అరు ప్రలోభాలు (కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మద, మాత్సర్యాలు.

అలకపాన్ము = అత్తమామల్ని అరడిపెట్టి, తనకు అవి కావాలి, ఇవి కావాలని కోరడం, ఇవ్వకపోతే అలగడం (పెళ్ళిళ్ళలో ఇదో తంతు) ఇప్పుడీ తంతు లేదుగాని, టి.వి.లు, స్కూటర్లు, మారుతీలు కావాలని అలిగే వారున్నారు.

అలసిసాలసి = శ్రమపడి.

అలికి ముగ్గు పెట్టినట్లు = చక్కగా తీర్చిదిద్దినట్లు.

అలోక్తజ్ఞాయను = బాధలో వేడుకోవడం / మొత్తుకోవడం.

అలోపాయను = కుయ్యోమొగ్రో అనడం.

అల్లారుముద్దుగా = గారాబంగా.

అల్లిబిల్లిగా అల్లుకోడం = దట్టంగా అల్లుకుపోవడం.

అల్లునేరేళ్ళు = పిల్లల అటలు.

అల్లనేరేళ్ళు = వెన్నెల్లో ఆడే అట.

అవతల పుల్ల ఇవతల పెట్టడు = వొల్లంగడు / ఏ పనీ చేయడు / సోమరి.

అవాకులు చవాకులు = పనికిమాలిన మాటలు.

అవివాహ వంబంధం = విడగొట్టలేని బంధం.

అనమర్ద దుర్జనత్వం = చెడ్డవాడేగాని చెడు చేయగల శక్తి లేనివాడన్న అర్థంలో వాడకం.

అశ్రుతర్పణం = నాయకుడు పోయినప్పుడు పెట్టుకొనే కన్నీళ్లు - జలాంజలి.

అష్టాదశ పురాణాలు = 18 పురాణాలు (మత్స్య, మార్కండేయ, భాగవత, భవిష్యత్, బ్రహ్మాండ, బ్రాహ్మ, బ్రహ్మవైవర్త, వామన, వాయవ్య, వైష్ణవ, వాహవ,

అగ్ని, నారద, వద్మ, లింగ, గరుడ, కూర్మ, స్కాంద పురాణాలు).

అష్టాదశ వర్ణనలు = 18 వర్ణనలు (నగరం, సముద్రం, రుతువు, చంద్రోదయం, సూర్యోదయం, ఉద్యానం, సలిలకీడ, మధుసానం, రతోత్సవం, విపులంభం, వివాహం, పుత్రోత్పత్తి, మంత్రం, ద్యూతం, ప్రయాణం, నాయకాభ్యుదయం, శైలం, యుద్ధం - వీటికి చెందిన వర్ణనలు.)

అష్టాదశ విద్యలు = 18 విద్యలు (నాలుగు వేదాలు, ఆరు వేదాంగాలు, న్యాయ శాస్త్రం, వివాహఖండ పురాణం, ధర్మశాస్త్రం, ఆయుర్వేదం, ధనుర్వేదం, గాంధర్వం, అర్థశాస్త్రం కలిపి పదైనిమిది. 4 వేదాలు = రుగ్వేదం, యజుర్వేదం, సామవేదం, అధర్వవేదం. 6 వేదాంగాలు = శిక్ష, వ్యాకరణం, ఛందస్సు, నిరుక్రం, జ్యోతిషం, కల్పం.)

అష్టాపక్రమం = పక్షబుద్ధి కలవాడు.
అనిధారాన్రతం = కత్తిమీద సాము / అతి కష్టం.
అసూర్యంపశ్య = సుకుమారి / ఎండపాడ ఎరుగనిది.
అప్రసన్నాసం చేయు = చేసే పనికాస్తా మానివేయడం.
అస్తుభిస్తుగా = చాలి చాలకుండా.

ఆకళాయి = శుంఠ.
ఆకల్మాషంలేదు = గాలి ఏమాత్రం లేదు
["ఆకల్మాషదదేమో? నేడు పవనుండాకాశ వాపీ తటాకానేక వనాళి గ్రుమ్మరుచు నచ్చోదాగినో"] నారన-సూరన.

ఆకాశపంచాంగం = ఉత్పత్తిది.
ఆకాశ పురాణం = వట్టి ఊకదంపుడు.
ఆకాశరామన్న = ఊరూ పేరూ లేకుండా ఉత్తరాలు అర్జీలు రాసేవాడు.

ఆకాశానికి ఎత్తు = పొగడడం.
ఆకాశానికి నిచ్చెనవేయు = అసాధ్యమైన పని.
ఆకు కందకుండా పోతకు పొందకుండా = ఏదీ తేల్చి చెప్పడం లేదనే అర్థంలో ప్రయోగం.

ఆకుపక్కా = తాంబూలం.
ఆచంద్ర తారకం = ఎల్లప్పుడూ / కలకాలమూ.
ఆచంద్రతారార్కం = సూర్యచంద్రాదులున్నంతకాలం.

ఆటకట్టు = పని ముగింపు ("చూడండి, క్షణంలో వాడి ఆట కట్టిస్తా" చదరంగంలో అయితే షహ్ చెప్పగానే ఆటకట్టు).

ఆటవిడుపు = సెలవు.
ఆటపట్టించు = ఏడిపించు.
ఆటపట్టు = స్థానం.

ఆటలో అరటిపండు = వట్టిది / ఊహమాత్రమైనది.
ఆటాడించడం = వేధించడం.

ఆడదిక్కు = స్త్రీ దక్షత.
ఆడబిడ్డ లాంఛనాలు = (పెళ్ళిలో) వరుని అక్క చెల్లెళ్ళకు ఇచ్చే కానుకలు.

ఆడబోవు తీర్థం ఎదురవడం = అనుకున్న పని కాస్తా ఎదురవడం / శ్రమ పడకుండానే కోర్కె తీరడం.

ఆడిందాట, పాడింది పాటగా = అడ్డుకనే వాళ్ళవరూ లేరనడం.

ఆడిపోనుకోవడం = వచ్చిన మనిషి వెళ్ళిపోయిన తరువాత ఆ వెనకనే అతణ్ణి గురించి తిట్టుకోడం.

ఆదరాబాదరా = త్వరత్వరగా.
ఆనవాయితీ = మామూలు.

ఆనవాలు = గుర్తు / చిహ్నం.
అనుపాసులు తెలుసుకోడం = పుట్టు పూర్వాల తెలుసుకోడం.

అనోటా అనోటా = కర్ణాకర్ణిగా.
అపసోపాలుపడు = అస్సూరుస్సూరను / అలసిపోవడం.
అపాతమధురం = వినగానే బాగుండడం.

అపోశనం పట్టు = నీరు లోపలికి తీసుకోడం.
అయకట్టు = సాగుకు అనువైన భూమి.

అరంభ శూరత్వం = ప్రారంభంలో మాత్రమే కనపడే పట్టుదల.
అరగింపులు = నైవేద్యాలు.

అరడిపెట్టు = అల్లరిపెట్టు.
అరు నూరైనా నూరు అరయినా / అరు మూడైనా మూడు అరైనా = ఏది ఏమైనా.

అరున్నకబీ = అంటే "ఏడు" అని. కాని ఏడు అనడం మంగళ ప్రదం కాదు కాబట్టి వాడుకలో 'అరున్నకబీ' అని అంటారు.

అరున్నక్క రాగం తీయు = ఏడుపు.

ఆరుబత్తుల కంపెనీ = దివాళా కంపెనీ.
 ఆర్యేవారా తీర్యేవారా = ఎవరూ దిక్కులేరని చెప్పడం.
 అటాచూలా లేదు = భార్యాపిల్లలు లేరు.
 అవగింజలో అరభాగమైనా = ఏ కొంచెం కూడా.
 ఆవురుమను = వాపోవు.
 బావురుమను = ఏడవడం.
 ఆవులిస్తే పేగులు లెక్క పెట్టగల = నిశితబుద్ధిగల.
 అషాఢభూతి = వంచకుడు / పైకి అమాయకంగా
 కనపడుతూ ద్రోహం చేసేబావతు.
 అషామాషి = కులాసా కబుర్లు.
 ఆసేతుహిమాచలం (ఆసేతు శీతనగం) =
 యావద్భారతంలోనూ

ఇంగువ కట్టిన గుడ్డ = అస్త్రలేకపోవచ్చు, కాని లోగడ
 బాగా బతికిన వాళ్ళలో బెదార్యం, ఉదాత్త సంస్కారం
 ఉంటుందన్న అర్థంలో వాడకం. ఇంగువ లేకపోయినా
 గుడ్డకు పట్టిన వానన తలగదని అర్థం.
 ఇంటా వంటలేదు = ఆ పాడు పనులు మా ఇంటా
 వంటా లేవనడం / అలాంటి అలవాట్లు / దుర్గుణాలు
 లేవనడం.
 ఇంటిపేరు కస్తూరి వారు = కాని ఇల్లంతా గబ్బిలాల
 కంపు అన్న నిరసనార్థంలో వాడకం.
 ఇంద్రబావం = ఇంద్ర ధనస్సు.
 ఇంద్రభోగం = మహా వైభవం.
 ఇంద్రుడు చంద్రుడు దేవేంద్రుడు అను = పొగడ్త.
 ఇకఇకలు పకపకలు = నవ్వుతూ, శుశ్వుతూ ఉండడం
 (వ్యంగ్యార్థంలో వాడకం).
 ఇచ్చకొల మారి = ముఖ స్తుతి చేసేవాడు
 ఇడమిత్థంగా = నిర్ధారణగా / స్పష్టంగా.
 ఇదిగో అంటే ఇన్నూరేండ్లు = ఇదిగో చేసేస్తున్నా
 అంటూనే కలం గడిపితే ఆ సందర్భంగా వాడకం.
 ఇనుప కచ్చడాలు = ఇనుప గోచీలు (నిజానివి లేవు.
 ఎంత గొప్ప ముని అయినా లైంగిక వ్యవహారానికి
 వచ్చేసరికి లొంగిపోతారన్న వ్యంగ్యార్థంలో వాడకం).
 ఇనుప గుగ్గిళ్ళు = (ఇవి లేవు) కొరుకుడు వడనివి అని
 చెప్పడానికి ఎద్దేవాగా అనడం.
 ఇనుప తెర = దాటలేని అటంకం.

ఇబ్బడి ముబ్బడి (ఇమ్మడి ముమ్మడి) =
 ఎక్కువెక్కువగా / రెండింతలు మూడింతలుగా.
 ఇలలో కలలో లేదు = “అసంభవం” అన్న అర్థంలో.
 ఇల్లరికం = అల్లుడు అత్తవారింట్లోనే ఉండిపోవడం
 (ఇల్లరికంలో ఉన్న మజా అనుభవించినవారికి
 తెలుస్తుంది).
 ఇల్లు బావురుమను = చుట్టాలు, పక్కాల్లా వచ్చి
 వెళ్ళిన తర్వాత ఇల్లు శుభంగా తోచడం.
 ఇష్టాగోష్ఠి = అవీ ఇవీ మాటలు / సరదా గోష్ఠి / అవీ
 ఇవీ ముచ్చటలాడుకోడం.
 ఇసుక చల్లినా రాలనంత = దట్టంగా ఉండడం /
 జనం అసంఖ్యాకంగా రావడం.
 ఇసుక తక్కిడ = పేడతక్కిడ = దొండు దొండే
 అనడం / ఇద్దరూ మోసగాళ్ళే అనడం.

ఈకకు ఈక తోకకు తోక = దేనికదిగా.
 ఈగవాలనీయకుండా = మాటపడనివ్వకుండా / నప్పి
 తగలనీయకుండా.
 ఈడిగలబడు = వెనక్కి కూలబడు.
 ఈదురోమను / ఈసురోమను = ఎందుకు పుట్టామురా
 బాబూ అనుకోడం / బలహీనంగా ఉండడం.
 “ఈనురోమని మనుషులుంటే దేశమే గతి
 బాగుపడునేయే” (గురజాడ).
 ఈనగాచి నక్కలపాలు చేసినట్లు = కష్టించి, కష్టించి
 అనుభవించాల్సి వచ్చే సరికి ఫలితం మరేకరికి దక్కడం
 / పంట కోతకొచ్చి చేతికి అందకుండా పోవడం.

ఉంగరాల చేతి మొట్టికాయ = మామూలు వాడంటే
 కన్నుమనేవాడు, కానులున్నవాడు అంటే నోరు
 మూసుకుని భరించి రావడం - వ్యంగ్యార్థం.
 ఉక్కిరిబిక్కిరి అగు = ఉపిరాడకపోవడం / తీరిక
 లేకపోవడం.
 ఉగ్గుతో పెట్టిన విద్య = చిన్నప్పటి నుంచి వచ్చిన
 విద్య.
 ఉట్టిగట్టుకొని ఊరేగు = ఉబలాటంకొద్దీ ఎప్పుడెప్పుడా
 అని ఎదురు చూడం.
 ఉడుక్కోను = బాధపడు.

ఉడుతా భక్తిగా = చేతనయినంత
ఉడుంపట్టు = గట్టిపట్టు (ఉడుము నేలకి కరచుకొంటే
గొలుసులు కట్టి లాగినా రాదు).
ఉత్త పుణ్యానికి = వృధాగా.
ఉత్తరకుమార ప్రజలు = కోతలు / డంబాలు.
ఉదర పోషణార్థం = పొట్ట నింపుకోడానికి.
ఉదర పోషణార్థం బహుకృత వేషం = పొట్ట
గడుపుకొనడానికి రకరకాల వేషాలు.
ఉప్పు తిని ముప్పు తలపెట్టు = తిన్న ఇంటి వాసాలు
లెక్కించు.
ఉబుసుపోపు = కాలక్షేపముగు.
ఉబ్బి తబ్బిబ్బుగు = పట్టరాని సంతోషం పొందు.
ఉయ్యాల జంపాల = అనారోగ్యంతో తీసుకొని శక్తి
పుంజుకోలేక ఊగులాడుతున్న పిల్లను ఇలా అంటారు
- నిరసనగా.
ఉల్లకుట్టుమాటలు = ఎత్తి పొడుపుమాటలు
'ఉల్లాసీదా' = పైన ఒకటి, లోపల ఒకటి అనడం.
ఉసురు తగులు = పాపం తగులు

ఉదరగొట్టు = ఏదో ఒకటి చేసి తీరాలని గోకడడం,
పోరు పెట్టడం.
ఉదరపెట్టు = పందికొక్కుల్ని వదిలించుకోడానికి
వాటి కలుగుల్లో పొగబెట్టడం.
ఉరవంది = తిండిపోతు / సోమరి.
ఉరంత బలగం = బోలెడంత మంది (ఒకరా, ఇద్దరా).
ఉరూనాడు ఏకమవడం = అల్లకల్లోలం.

ఎంగిలి మంగలం = శుచి శుభ్రం లేకుండా ఉండడం.
ఎంతకైనా తగు = ఎంత నీవనకైనా / చెడుకైనా
నిధం.
ఎకపెక్కాలు = వేళాకోళాలు / పరిహాసాలు.
ఎకాయకిగా = ఎక్కడా ఆగకుండా
ఎక్కేగుమ్మం దిగేగుమ్మం = పొద్దన్నమానం ఇంటిండికీ
తిరగడమే సరిపోయింది.
ఎగాదిగాజూచు = దిక్కులు చూడడం.
ఎగడిస్తే బ్రహ్మహత్య దిగదీస్తే గోహత్య = ఎటు
పోయినా తప్పే అని పలుకుబడి.

ఎగనామం పెట్టు = మోసగించు / ఎగ్గెట్టు.
ఎగాదిగా చూడం = తేరిపార జూడడం.
ఎడబిడ్డ = చంబోడుకన్నా పెద్దబిడ్డ.
ఎడమొగం పెడమొగం = సరిపడని.
ఎత్తినకాలు దించకుండా / కాలు మడవకుండా =
విరామం లేకుండా పనిచేయడం.
ఎత్తిపోతలు = పోషణం.
ఎత్తుకు పైయెత్తు వేయు = యుక్తికి ప్రత్యుక్తి పన్ను.
ఎత్తువారి చేతిబిడ్డ = ఎవరు మంచిమాట మాట్లాడితే
వాళ్ళవైపు తిరిగేవాడు.
ఎదుగూ బొదుగూ లేని = ఏమాత్రం పెరగని.
ఎదురీత / ఏటికి ఎదురీదు = ప్రవాహానికి ఎదురు
ఉడడం / ప్రజాభీష్టానికి భిన్నంగా ప్రవర్తించడం ("శవం
ప్రవాహానికి వాలును పోతుంది, ప్రాణమున్న జీవి
ఎదురీదుతుంది" సామెత.)
ఎదాన కొట్టుకొను = "నీ ఎదాన కొట్టుకో" - నెత్తిన
చేసికొను.
ఎడ్డుమీద వాన కురిసినట్టు / ఎనుపోతుపైన వాన
= చలనం లేకుండా / పట్టించుకోకుండా / సోమరి.
ఎలుగెత్తి చాచు = గొంతెత్తి చెప్పు.
ఎలుకమీద పిల్లి పిల్లిమీద ఎలుక వేయు = జంతర
మంతర చేయడం / టాలా టోలీ చేయడం.
ఎనరికి వారే యమునాతీరే = పరస్పరం సంబంధం
లేకుండా.
ఎనరి ముక్కులోకి రాదు = ఎనరికీ చాలదు.
ఎనరు పెట్టు = ఎత్తులు వేయు.

ఏకవచన ప్రయోగం చేయు = చులకనగా పిలవడం
(‘మీరు’ అనకుండా ‘నువ్వు’ అనడం).
ఏకాహం = చనిపోయిన వారికి పడకొండవ రోజు చేసే
కర్మ.
ఏకు మేకవడం = మెత్తగా కన్పించినవాడే క్రూరుడు
కావడం.
ఏ గాలికి ఆ చాప ఎత్తు = సమయానుకూలంగా
ప్రవర్తించడం.
ఏడిపించి ఏడు చెర్వులనిళ్ళు తాగించు = రకరకాల
బాధలు పెట్టడం.

ఏడుగడ = దిక్కు / రక్త.

ఏనుగు కళ్ళు = చిన్న కళ్ళు.

ఏనుగు కాలు = బోదకాలు.

ఏనుగు దాహం = విపరీతమైన దాహం

ఏనుగుపాడి = సమృద్ధి.

ఏనుగు వీనుగగు = బలంగా ఉన్నవాడు

బలహీనమైపోవడం / చిక్కిపోవడం.

ఏ పుట్టులో ఏ పాముందో? = మనిషిలో దాగి ఉన్న శక్తి సామర్థ్యాలను తక్కువ అంచనా వేయరాదని నందేశం.

ఏబ్రాని = వెధవ (తిట్టు) అనాగరికంగా ఉండేవాడు.

ఏ యెండకా గొడుగు వట్టు = సమయానుకూలంగా వ్యవహరించడం.

ఏరుదాటి తెప్పకాలు = అవసరం తీరిన తర్వాత అవతలికి నెట్టేయడం.

ఏరుదాటేదాక బోటు మల్లయ్య, దాటింతర్వాత బోటి మల్లయ్య = పనయ్యేదాకా పొగడ్త, అక్కర తీరిన తర్వాత తెగడ్త.

ఏళ్ళు కోళ్ళు ఏకమవడం = నదులూ కాలువలూ కలిసిపోవడం (కోడు = కాల్య).

ఐనరుబొజ్జ / ఐనరుబుజ్జ = సెబాను / సెబాను

ఒంటికాలుమీద వచ్చేయడం = మీదవడడం.

ఒక ఊపు ఊపిచూడు = ఎదుటివాడి సత్తాను పరీక్షించి చూడడం.

ఒక కంచాన తిని ఒక మంచాన పడుకోడం = కలిసిమెలిసిగడపడం / ఎంతో అన్యేన్యంగా ఉండడం.

ఒక కొలిక్కి వచ్చేదాకా = ఒక దారికి వచ్చేదాకా

ఒక కన్ను కన్నుగ్రాదు, ఒక బిడ్డ బిడ్డ కాదు = రెండు కళ్ళుంటేనే ఒకటి పోయినా ఒకటైనా ఉంటుంది. కనీసం ఇద్దరు బిడ్డలైనా ఉంటేనే ఒకరు పోయినా ఒకరైనా ఉంటారు.

ఒక తాటిమీద నడవడం = ఒక్క మాటపైన / ఏకాభిప్రాయంతో మెలగడం.

ఒక ఇంటివాణ్ణి చేయడం = పెళ్ళి చేయడం.

ఒకరి మోచేతి కింద నీళ్ళు తాగడం = నీచంగా బతకడం అన్న అర్థంలో.

ఒక లకారమైనా కళ్ళమాడ్డం = ఒక లక్షనా

నంపాదించడం.

ఒక వెలుగు వెలగడం = గొప్పగా బతకడం.

ఒజ్జబంతి కావడం = అదర్శవంతుడు కావడం.

ఒట్టిగొడ్డును తాకట్టుపెట్టడం = వ్యర్థం.

ఒళ్ళు కాలుకోవడం = జోక్యం చేసుకొని నష్టపోవడం.

ఒడిసి పట్టుకోవడం = గట్టిగా పట్టుకోవడం.

ఒడుడుడుకులు పడు = ఇబ్బందులు పడడం.

ఒడుడుడుకులుగా ఉండు = పరిస్థితి నరిగి

లేకపోవడం / హెచ్చు తగ్గులుగా ఉండడం.

ఒళ్ళు కంపరమెత్తిపోయింది = గగుర్పడిచింది / భయం కలిగింది.

ఒళ్ళు దగ్గర పెట్టుకొని మాట్లాడు = జాగ్రత్తగా మాట్లాడు.

ఓ కంటు కనిపెట్టు = రక్షణగా ఉండు, చేసే పనిని కనిపెట్టి ఉండు.

ఓ కమ్మవేసి ఉంచు = కనిపెట్టి ఉండు (జాగ్రత్త నుమా!)

కంకణం కట్టుకోవడం = ప్రతిజ్ఞ పూనడం.

కంచంత కాపురం = పెద్ద సంసారం.

కంచరగాడిదనాడు = (తిట్టు).

కంఠకాగడా వెలిగించి చూచినా = ఎంత వెదికినా (కనపడకపోవడం).

కంచుగీనినట్టే = ఖంగుమని / ఖజోలేమను (స్వరమాధుర్యం).

కంటిలో కలికానికి లేదు = బొత్తిగా లేదు.

కంటిలో కన్ను పెట్టుకొని చూడడం = జాగ్రత్తగా చూడడం

కంటి తుడుపు మాటలు = పైపైకి చెప్పే మాటలు (ఒట్టి మాటలు)

కంటిలో కారం చల్లడం = మోసం చేయడం.

కంటిలో నిప్పులుపోసుకోవడం = అనూయవడడం.

కండ కావరం / కండ్ల కావరం = పొగరు ("కానిమ్మ నీ కండకావరమ్మడతల")

కండ్లకు కట్టినట్టు చెప్పడం = సాక్షాత్తు చూసినట్టే నుష్టంగా చెప్పడం.

కండ్లలో కారం పోసుకోడం = అనూయపడడం.
 కళ్ళు పూడుకు పోవడం / కళ్ళు పొరలు కమ్మడం
 = కొవ్వెక్కడం.
 కళ్ళు తేలవేయడం / గుడ్డు తేలేయడం = తెలివి
 తప్పడం / నమాధానం చెప్పలేకపోవడం.
 “కంపనబడిన కాకి” = చిక్కుల్లో పడిన వ్యక్తి.
 కకావికలగు = చెదిరిపోవు / గందరగోళమగు
 కక్కిరి బిక్కిరిగా = తారుమారుగా
 కక్కుర్తిగాడు = స్వార్థంకోసం నీవానికి ఒడిగట్టేవాడు
 (సీనుగు మీద గుడ్డు తీసుకోడానికి వెరవనివాడు).
 కక్కువేయించడం = తిరగలేక ఇసుపముక్కతో గరుగ్గా
 ఉండేలా కొట్టడం.
 కట్టి కుడుపు = అంతకంత అనుభవించేట్లు చేయడం.
 కట్టు గుడ్డలతో బయటపడడం = నామమాత్రంగా
 మిగలడం / అస్త్ర అంశా పోయి కట్టు గుడ్డలతో
 మిగలడం.
 కట్టె వంకర పొయ్యి తీరుస్తుంది = దుర్మార్గుడి పని
 దుర్మార్గుడే పట్టాలన్న అర్థంలో.
 కట్టె విరిచి పొయ్యిలో పెట్టినట్లు = సూటిగా
 మాట్లాడడం / పెడనరంగా మాట్లాడడం / మొగమాటం
 లేకుండా అనేయడం.
 కడగొట్టు బిడ్డ = ఆఖరిబిడ్డ.
 “కడప రాజకీయం” = మూరాజకీయం (ప్రాక్షనిస్థలకు
 మాత్రమే వర్తించేది)
 కడిగిన ముత్యంలాగా = శుభ్రంగా / నిర్మలంగా
 కడిగిపెట్టిన గంగాళంలా = నర్మ శూన్యంగా.
 కడుపా చెరువా? = అంత తినడం సాధ్యమా? అంత
 తిండిపోతా?
 కడుపాత్రం వాడు = తిండిపోతు / కడుపుకక్కుర్తివాడు.
 కడుపార తినడం = కడుపు నిండా తినడం
 కడుపు కక్కుర్తి = తిండికోసం దేనికైనా లోబడిపోవడం.
 కడుపులో చల్ల కదలకుండా = శ్రమపడకుండా
 కడుపు చింపుకుంటే కాళ్ళమీదపడుతుంది =
 అయినవారి తప్పుల్ని బయట పెట్టుకోకూడదన్న
 కడుపు చెక్కలయ్యేలాగా = గట్టిగా (నవ్వు) /
 కడుపుబ్బగా.

కడుపు చెరువవడం = దుఃఖం పెట్టుబికి రావడం.
 కడుపునిండిన బేరం = ఉన్నవాడే కాబట్టి డబ్బుమీద
 ఆసక్తి తక్కువనడం.
 (సీ) కడుపుదక = తిట్లుగానూ / ప్రేమగానూ వాడతారు.
 కడుపుమీద కొట్టు = జీవనాధారం పోగొట్టు.
 కడుపే కైలాసం = స్వార్థం / తిండే నర్మస్వం.
 (అతడి)కత్తి ఎదురు లేదు = మాటకు తిరుగు లేదు.
 కత్తిమీద సాము = కష్టసాధ్యం.
 కత్తివేసినా నెత్తురు చుక్కలేదు = బిత్తరపోయాడన్న
 అర్థంలో.
 కత్తుల బోను = ఎటూ మనలనీని అటంకం.
 కత్తులు నూరడం = పగబట్టడం/కొట్టాటకు సిద్ధంగావడం.
 కత్తెర ఎండలు = ముందుబెండలు.
 కథలకామరాజు = (వాడొట్టి) కథలపుట్టు.
 కథాకమామీమా = పుట్టు పూర్వాయి.
 కనుకట్టు = మోసగించు (కళ్ళు మూయడం).
 కనుపాల చూడాలి = అపురూపంగా / జాగ్రత్తగా
 చూసుకోవాలి.
 కనుమోడు = నిద్ర
 కళ్ళకు గంతలు కట్టాడు = మోసగించాడు.
 కళ్ళు చింతనివ్వలయ్యాం = అంత
 కోపమొచ్చిందన్నమాట.
 కళ్ళు చెమర్తాయి = దుఃఖం వచ్చింది.
 కనువిప్పు అయింది = తెలిసిపోయింది.
 కన్నీరు మున్నీరుగా = అధికంగా ఏడ్వడం.
 కన్ను పొడుచుకున్నా కనిపించదు = ఏ మాత్రం
 కనిపించదు.
 కళ్ళ కరపుదీరా = తృప్తిగా / కళ్యాణ
 కన్నుల పండువుగా = నేత్రవర్ణంగా
 కళ్ళలో నిప్పులు పోసుకోవడం = ఏడుపుగొట్టుతనం
 / ఓర్వలేకపోవడం.
 కన్నెర్ర చేయడం = కోపించడం.
 కప్పదాట్లు వేయడం = అనమగ్నైన వ్రాత / మధ్య
 మధ్యలో అనంపూర్ణంగా వదలి పెట్టడం / మాటలు
 మింగేయడం.
 కప్పల తక్కిదగా = ఏదీ నిలవకపోవడం / ఒకటి
 నరిపోతే మరొకటి నరిపోకపోవడం (తక్కిదలో

కప్పులను పెట్టి తూచేప్పుడు ఒకటి వేస్తే మరొకటి ఎగిరిపోతూ ఉంటుంది).

కప్పలా నేరు తెరవడం కాదు = అమాయకంగా నొళ్ళబెట్టడం / బుద్ధిమాంద్యం.

కయ్యానికి కాలుదువ్వు = పోట్లాటకు సిద్ధం కావడం.

కరకర ఆకలి వేయడం = బాగా ఆకలివేయడం.

కరటక దమనకులు = వంచకులు (వీళ్ళు ఒకరికొకరు ఎడబాయకుండా ఉంటారు. వీళ్ళు ఇద్దరు).

కరడుకట్టి పునను = పాపాణ హృదయం / గట్టి మనసు.

కరతలమలకం అయిపోయింది = స్పష్టమైపోయింది.

కరారావుడి చుట్టాడు = నున్న చుట్టాడు.

కరిమింగిన వెలగవండు = గుట్టు చప్పుడు కాకుండా లోని సారం పోవడం / ఇక మిగిలిందలేదని చెప్పడం ("నీ దాబోయిన బోవును గరిమింగిన వెలగవండు కరడిని నుమతి")

కరువులో అధికమానం = అదనంగా వచ్చిపడిన ఇబ్బంది / కష్టం (అప్పుడప్పుడు సంవత్సరంలో ఒక అధిక మానం వస్తూంటుంది. ఆ మానం కరువు వచ్చినప్పుడే వస్తే ఖర్చుల భారం మోయడం కష్టం కదా. దానిపై వచ్చిన పలుకుబడి).

కర్తాకర్తకగా = గాలివార్తగా / వినికిడిగా అనటం అనటపడి మాట చేరడం.

కర్డుడు లేని భారతం = ముఖ్యమైన విషయమే లోపించడం.

కర్కశాలిపోతే = విసుగుతో వచ్చిన పలుకుబడి.

కర్త్రపెత్తనం = పనిచేయకుండా పెత్తనం చెలాయించడం.

కలకలం పుట్టింది = నందడి.

కలగాపులగం = గందరగోళం.

కలగుండు పడిపోవడం = కలత చెందడం / ధైర్యం నష్టమయ్యడం.

కలగూరగంప = ఒకదానికొకటి సంబంధం లేని వస్తువుల గంప / ఏదీ విడమర్చి చెప్పలేని సందర్భం.

కలవరపడడం = కంగారు పడడం.

కలికానికైనా దొరకడు = బొత్తిగా దొరకని (వస్తువు). కండ్లలో పెట్టే సుర్మాలాంటి పదార్థం - ఏ మిరియాల

గింజనో నూరి తీస్తారు. అది ఆపగింజంత చాలు. కాని అదికూడా దొరకనప్పుడు ఇలా అంటారు.

కలుపుగోలుతనం = కలిసిమెలిసి ఉండే నేర్పు.

కల్లబొల్లి కబుర్లు = దొంగ మాటలు / మోసపు మాటలు.

కల్లాకపటంలేకపోవడం = నిర్మలమైన మనస్సుతో ఉండడం.

కలో అంబలో కలో గంజో = కడుపు చిమ్మ ఆర్చుకోడానికి ఎంతో కొంత.

కల్పవృక్షం = కోరికలను తీర్చేది / తీర్చేవాడు /

కల్పతరువు / కల్పలత / కల్పశాఖ.

కవిలెకట్ట = పాత కాగితాల కట్ట.

కనన్దా గట్టా = చెత్తా చెదారం.

కనీతీరా అనడం = పగతీరా మాటలనడం.

కళ్ళప్పగించి కూర్చోడం = దిగాలుపడి కూర్చోడం.

కళ్ళలో దుమ్ముకొట్టు = మోసగించు.

కాందారి మాందారి పొద్దు = అర్థరాత్రి / చీకటి సమయం (రాత్రి కావడం వల్ల దారితెలియని వేళ, చెట్టేదో, పుట్టేదో, గుట్టేదో తెలియనివేళ).

కాకతాళీయంగా = యాదృచ్ఛికంగా / అనుకోకుండా

కాకి ఎంగిలి = చిలక కొట్టుడు లాంటిది. పైసైన ఎంగిలి చేయడం.

కాకి గోల = వినపడకుండా గోల చేయడం.

కాకి చావు చస్తావు = దిక్కులేని చావు చస్తావు.

కాకి ముక్కుకు దొండపండు = సరిపడని సంబంధం (పండంటి అమ్మాయికి లేదా అబ్బాయికి నల్లటి వ్యక్తితో సంబంధం కుదిరినప్పుడు వచ్చిన పలుకుబడి).

కాకి వ్రాత / కోడి గీత = పిచ్చిరాతలు / పిచ్చి గీతలు.

కాకులు దూరని కారడవి చీమలు దూరని చిట్టడవి = దట్టమైన అరణ్యం / చొరరాని ప్రాంతం.

కాగల కార్యం గంధర్వులు తీరుస్తారు = మనం చేయవలసిన పని ఇంకొకరి ద్వారా నెరవేరుతుంది.

(దుర్వోధనుడ్ని పట్టుకోవడం ఎవరికీ సాధ్యం కానప్పుడు బంధించినవాళ్ళు గంధర్వులే).

కాకులు పొడిచినట్టు = తలా ఒక మాట అని వేధించడం.

కాటికాపలా = వ్యర్థం (అన్న అర్థంలో). (పంటంతా పండికొక్కుల పాలయింది. ఇంకెందుకీ కాటి కాపలా అని వచ్చేవాను).

కాటికి కాళ్ళు చొచడం = చనిపోవడానికి సిద్ధం కావడం / మరణం ఆసన్నం కావడం.

కాడి కింద వడేయడం = బాధ్యతలనుంచి తప్పించుకోవడం.

కామధేనువు = కోరికలు తీర్చే దేవతల అవు. మనోరథం నెరవేర్చేవాడని అర్థం. ("అతను ఆశ్రితులపాలిట కామధేనువు).

కాయా పండా? = పనయ్యిందా? లేదా?

కారాలు మిరియాలు నూరడం = కోపించడం.

కారుకూతలు కూయడం = తిట్టడం.

కాలగర్భంలో కలిసిపోయిన = నశించిపోయిన / ఏనాటిమాటో.

కాలదోషం పట్టడం = కాలం గడిచిపోవడం / పనికిరాదని చెప్పడం. కార్యానికైనా ప్రామిసరీ నోటుకైనా కాలాతీతం అయిపోతే ఎందుకూ పనికిరాదన్న అర్థంలో.

కాలాంతకుడు = అసాధ్యుడు (కాలాంతక, దేవాంతక, సరాంతకుడని ఒక పలుకుబడి).

కాలం చేయడం, కాలధర్మం చెందడం = మరణించడం.

కాలికింద బలాదురారు = తీసికట్టు / ఎందుకూ పనికిరాదని ఈనడించడం.

కాలికి బలవం కట్టుకొని తిరగడం = కార్యం సాధించడంకోసం అదే పనిగా తిరగడం.

కాలికివేస్తే మెడకు, మెడకు వేస్తే కాలికి వేయడం = వాదులాటలో తికమకలుగా వ్యవహరించడం. ఆకుకు అందక పోకకు పొందక వాదించడం.

కాలిగోటికి దీటురారు = ఏ మాత్రం సరిపోలదు.

కాలు జారడం = తప్పుదారి తొక్కడం / వ్యభిచరించడం.

కాలు తొక్కడం = వివాహమాడడం / కాలుతొక్కి కంఠం కట్టడం (వివాహ తంతు భావ).

కాలుపెట్టే సందులేదు = కిక్కిరిసి ఉండడం / అవకాశం లేదు.

కాసావాడు = ఊడిగం చేసేవాడు.

కాళ్ళబేరానికి వచ్చాడు = లొంగివచ్చాడు.

కాళ్ళాడడం లేదు / కాళ్ళూ చేతులూ ఆడడం లేదు = ఏమీ తోచడం లేదు.

కింవదంతి = పుకారు.

కిక్కురుమనకుండా కూర్చోడం = నోరు మూసుకొని కూర్చోడం.

కిటికిటలాడు = కిక్కిరిసి ఉండు

కిమన్నాస్త్రీ = ఏమీలేదు.

కిమ్మనకుండా = ఎదురు ప్రశ్నించకుండా

కిలాడి = మోసకారి / నంగనాచి

కిస్తీబంది = వాయిదాల ఏర్పాటు.

కుక్కజెట్టేలు = పెనుగులాటలు.

కుక్కతోక (వాడి బుద్ధి) = వంకర / వక్రం.

కుక్కిన పేనులాగా = ఎదురు మాట్లాడకుండా పడి ఉండడం.

కుచేల సంతానం = గంపెడు పిల్లలు.

కుడితిలో పడ్డ ఎలుక = సంకట స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తి.

కుదిమట్టంగా = లావుకు తగిన ఎత్తు.

కుప్పతెప్పలుగా = సమృద్ధిగా.

కుప్పనూర్చిళ్ళు = మహనూళ్ళు / పంట రాలుకునే సమయం.

కుప్పిగంతులు = కాళ్ళకుదురులేని వాళ్ళకు వర్తిస్తుంది / చిన్న చిన్న గంతులు.

కుంచాలతో మంచుకొలవడం = అసాధ్యం.

కుంటి సమర్థన = పనికిమాలిన సమర్థన.

కుంటి సాకు = అందీ పొందని కారణం చెప్పడం.

కుండపోతగా వర్షం = జోరుగా వర్షం పడడం.

కుండమార్చిళ్ళు = ఒకటిచి మరొకటి తీసుకోవడం / వాడి చెల్లెలిని వీడికి, వీడి చెల్లెలిని వాడికి ఇచ్చి పెళ్ళి చేయడం.

కుందేటికొమ్మ సాధించడం = అసంభవం / అసత్యం (కుందేలుకు కొమ్ముండదు). దీన్ని "శశి విషాణం" అని కూడా అంటారు.

కుంభకర్ణ నిద్ర = మొద్దు నిద్ర.

కుక్కకాటుకు చెప్పుదెబ్బ = దెబ్బకు దెబ్బ తీయడం

/ చెడుగుకు చెడుగే చేయడం.

కుక్కగొడుగులు = పుట్టగొడుగులు / క్షణికాలు (పార్టీలు కుక్కగొడుగుల్లా పుట్టుకొస్తున్నాయి.)

కూకటివేళ్ళు పెల్లగించు = ఆధారాలు తొలగించు.

కూడూగుడ్డకురాని = పనికిరాని

కూతవేటు దూరంలో = కొంచెం దగ్గరలో.

కూనిరాగం = చిన్న రాగం.

కూరగాయ కవిత్వం = న్యలాభం కోసం పొగుడుతో చెప్పే కవిత్వం.

కూరగాయ వైద్యం = నాటువైద్యం.

కూర్పుంటే తప్పు లేస్తే తప్పు = అయినదానికీ కానిదానికీ తప్పు పట్టడం.

కూలినాటి = కూలిపని.

కృష్ణార్చణం = ఇతర్లకు దక్కడం / ఇస్తే తిరిగి రాకపోవడం (పుస్తకం).

కైదండ = చేయూత.

కొంగమెడ = పొడవైన మెడ.

కొంగల మల్లయ్య = డాబు మనిషి.

కొంగజపం = దొంగజపం.

కొంగు బంగారం = దగ్గరలోనే ఉన్న / తేలిగ్గా లభించే ధనం (కొంగున కట్టుకొన్న బంగారం అని).

కొంగున కట్టుకొని తిరుగు = వెంటబెట్టుకు తిరుగు / విడవకుండా తిరుగు (భార్యకుమాత్రమే వర్తింపజేసే ఈ సామెతను భర్తకు కూడా వర్తింపజేయవచ్చు).

కొంటెకోణంగి = కొంటివాడు.

కొండనాలుక = చిరునాలుక

కొండను తగదు ఢీకొన్నట్టు = పెద్దవాడిమీదికి చిన్నవాడు విజృంభించినట్టు (తగదు = పొట్టేలు).

కొండను తవ్వి ఎలుకను పట్టు = చేసిన కృషి పెద్దది, పొందిన లాభం అల్పం అని చెప్పడం.

కొండమంగలి కైరం = సగం సగం పనిచేయడం / ఎగుడు దిగుడుగా చేయడం.

కొండమల్లయ్య = శ్రీశైల మల్లిఖార్జునుడు.

కొండవీటి చేంతాడు = అంతాపొంతాలేని ఉపన్యాసానికీ ఎత్తిపొడువుగా చేప్పే మాట.

కొంప కూల్చడం = పాడు చేయడం / నష్టం తేవడం.

కొంప గుండమవడం = అంతా నాశనమైపోవడం / గుల్లయి పోవడం.

కొత్తనీరు వచ్చి పాతనీరు కొట్టుకుపోయినట్టు (కొత్తవంత - పాతరోత లాంటిది) = ఉన్నవాళ్ళని ఉద్యోగంనుంచి తొలగించి కొత్తవాళ్ళను తీసుకొన్నప్పుడు వాడే పలుకుబడి.

కొనితెచ్చిపెట్టుకొన్న తద్దినం = అనవసరంగా నెత్తిమీదకు తెచ్చుకున్న చిక్కు.

కొమ్ములు చూపి గేదె బేరమాడడం = మంచి - చెడా తెలుసుకోడానికి అవకాశంలేకుండా నాటకమాడడం - చెర్లలో గేదెను అలాగే ఉంచి, పైకి కన్పించే కొమ్ములు చూపితే బేరం కుదురుతుందా?

కొమ్ములు తిరిగినవాడు = పేరు గడించినవాడు.

కొరకొరలాడు = చిరచిరలాడు (కోపంగా).

కొరవితో తలగొక్కున్నట్లు = బాధ తగ్గించుకోడానికని వెళ్ళి మరింత బాధను కొని తెచ్చుకొన్నట్లు అనడం.

“క్యొశ్చిన్ మార్కు మొగం” = ప్రశ్నార్థకంగా చూడడం.

“షెక్స్పియర్ మొగం” = దిగాలుగా మొగం పెట్టడం.

కొల్లేటి వ్యవసాయం = లాభం లేనిది / పనికి మాలినది.

కోకా కాకా = బట్టా పాతా

కోటలో పాగా వేయడం = వ్రభువుల / అధికారుల ప్రావకం సంపాదించడం / కార్యాలకులూతను సాధించుకోడం.

కోటికి పడగెత్తినవాడు = కోటిశ్వరుడు

కోటేరులాంటి ముక్కు = చక్కని ముక్కు (భూమి సాగు సమయంలో ‘కోటేరు’ వేసినప్పుడు చాలు తిన్నగా పడుతుంది. దానినుంచి వచ్చిందీ పలుకుబడి.)

కోణంగి చేష్టలు = కోటి పనులు

కోడె వయసు = పడుచుదనం.

కోతలరాయుడు = డంబారా.

కోతికి కొబ్బరికాయ దొరికినట్టు = అనుభవించలేని తనం.

కోతి పుండు బ్రహ్మరాక్షసి = చిన్న పుండును పెద్దదిగా చేయడం.

'కోన్కిస్సా' = వీడెవడు ? వీడెంత?

కోరలు తీసిన పాము = ఏమీ చేయలేనివాడు.

క్రీగంట చూడడం = ఓరగా చూడడం / కటాక్షించడం.

క్రీలేదక (క్రీరసీర) వ్యాయం = పాలు నీళ్ళూ కలిసినట్టు కలగలిసి పోవడం (పెరుగూ వడ్లూ కలిసినట్టు అన్నది ఇందుకు విరుద్ధం కలవనని అర్థం.)

ఖరారునామా (కరారునామా) = ఒప్పుదం

ఖరారు మదారు = ఒడంబడిక (ఏనుగుల వీరాస్వామి "కాశీయాత్ర")

ఖరీదుకట్టు = వెలకట్టు ("పుర్రజలానికి ఖరీదుకట్టే పూబు లేడోయ్" - ౧౯౫౧)

గంగవెద్రులెత్తడం = ఆవేశపూరితుడు కావడం

గంగిరెద్దు వేపాలు = అడంబరాలు

గంజితాగేవాడికి మీసాలు ఎత్తివట్టేవాడెకడా! = కాస్తంత పనికి ఇంకొకరి నహాయం అర్థించడం దేనికన్న అర్థంలో.

గండం గడిచి పిండం బయటపడింది = అపద తప్పింది.

గండపెండెరం = కప్పులు, వీరులు కాలికి తగిలించుకొనే బిరుద భూషణం.

గండరగండడు = బిరుదు / గొప్ప వీరుడు.

గంతకు తగిన బొంత = దేనికి తగినది దానికి.

గంధర్వ నగరం = వట్టిది

గంధోళిగాడు = వెల్లివాడు / చవట / హాస్యగాడు.

గంపంత బలగం = ఊరంత బలగం.

గగనమైపోయింది = ఎంతో కష్టమైపోయింది.

గగ్గలపడు = గందరగోళమగు

గజబిజిగా ఉంది = గందరగోళంగా ఉంది.

గజ్జెకట్టు = సభలో నిలబడడం.

గజ్జెక్కిపోయాడు = కష్టాలనుంచి బయటపడ్డాడు.

గడుసు పిండం = గడుగ్గాలు / చాలా గడుసరి

గడుసు బుర్ర = తెలివైనవాడు.

గడ్డిపోచతో సమానం = లెక్కలేదనడం.

గతజలసేతు బంధనం = వ్యర్థం (అయిపోయిందేదో అయిపోయింది. దాన్నిప్పుడు తలచుకోవడం వ్యర్థం)

గతానుగతికం = గిర్రెదాటుగా పోవడం

గతానుగతికోలోకః = జనం గిర్రెదాటురకం.

గతమాలిన పనులు = పనికిమాలిన చేష్టలు

గప్పాలు కొట్టు = డంపాలు చెప్పు / ఊసుకోలు కబుర్లు చెప్పు.

'గాజాలంకడున్న' = సోమరి / స్వేచ్ఛా విహారి

గాడిద చాకిరి = అతిచాకిరి

గాలి మేసిరావడం = పికారుకు వెళ్ళడం.

గాలిలో మేడలుకట్టు = ఊహాలోకాల్లో విహరించడం.

గాలిలో దీపం పెట్టడం = నిలవదని / అరిపోక

తప్పదని చెప్పడం.

గావుకేక = పాలికేక

గానటబీనట = సంస్కారం పొందని భాష అన్న

అర్థంలో (మార్గ, దేశికవిత్లో దేశికవిత్తు ఈనడించిన

రోజులున్నాయి. దేశ్యాన్ని అవహేళన చేస్తూ సంస్కృత్యం

ప్రచారంలో కొట్టుకుపోయిన పండితులు అన్నమాట.

"గానటబీనటే చదివి గాధలు తప్ప్య తెనుగువారికిన్"

ముది కవితలన్నా ఇలాంటిదే.)

గిడసబారిపోవడం = పొట్టిగానే ఉండిపోవడం /

ఎదుగుదల లేకపోవడం.

గిలిగింతలుపెట్టు = చక్కిలిగింతలు పెట్టు.

గిల్లికజ్జా పెట్టుకోవడం = పొట్లాటకు దించడం.

'గీపెట్టివా' సరే = అరిచినా సరే

గీర బలిసింది = గర్వం / పొగరు బలిసింది.

గుంటుచిక్కులు = మధ్యలో వచ్చే అనేక చిక్కులు

గుంటుపూలు పూయు = పనికిమాలిన పూలు

గుండువేస్తే అందకుండా వెళ్ళు = పత్రాలేకుండా

పోవడం.

గుండు సున్న అయింది = పని చెడిపోయింది.

గుండె ఆగిపోయింది = అందోళనను తెలిపే

పలుకుబడి.

గుండె గతుక్కుమంది = భీతిల్లిన సందర్భంలో

పలుకుబడి

గుండె గొంతుకలో కొట్లాడు = మాట చెప్పాలని ఉంటుంది. గాని భావోద్దేశంలో పెగలిరాకపోవడం (చూ: ఎంకిపాటలు)

గుండె చెరువు చేసికొను / గుండె జల్లుమును / గుండె పగిలి = భయపడు.

గుండెపై చేయిచేసుకొని నిద్రపోవు = దిగులు లేకుండా నిద్రపోవడం.

గుండె రాయి చేసుకొను = ఎలాగోలా గుండె దిటవు చేసుకోవడం

గుండెలపై కుంపటి = ఎంతకూ దిగని వేదన / భారం (అమ్మాయిని కాపురానికి పంపించింది లగాయతూ దాని కష్టాలు చూస్తుంటే భరించలేకుండా ఉన్నా. ఈ గుండెలపై కుంపటి ఎన్నాళ్ళు భరించాలో ఏమో!)

గుండెలపై బరువుదించుకో = దిగులు తగ్గించుకో గుండెలు జారిపోయాయి = దిగులు పడడం / ధైర్యం కోల్పోవడం.

గుండెలు తీసిన బంటు = ధీరుడు (గుండె ఉంటే కదా భయమన్నది తెలిసేది. అది కూడా లేదని చెప్పడం) గుండెలు బాదుకొను = దుఃఖాన్ని అపుకోలేక చేసే పని.

గుండెల్లో రాయివడు = నిరాశ కలుగు

గుండెల్లో రైళ్ళు పరుగెత్తు = అనుకోని సంఘటన జరిగినప్పుడు, విన్నప్పుడూ పడే వ్యాకులపాటు / భయపెట్టే సందర్భం.

(వాడికి) గుండా, చెరువా? = అంత కలేజానా? అంత ధైర్యమా?

గుంపులో గోవింద = సందట్లో నడేమియా (అలజడి మధ్య ఇతర్లు ఎవరూ గమనించరని భావించి తన ప్రయోజనాన్ని గబగబా నెరవేర్చుకోవడం).

గుటకలు మింగడం = ఎదుటివాడు అనుభవించేది / తినేది తనకెప్పుడూ దక్కుతుందా అని కాచుక్కుల్లోవడం.

గుటకాయ స్వాహా = మింగేయడం / అపహరించడం.

గుట్టపప్పుడు కాకుండా = ఎవరికీ తెలియకుండా

గుట్ట మట్టు = రహస్యం

గుడిగుడి గుంజం = చిన్నపిల్లల అట ("గుడిగుడి గుంజం గుంటానాదం...")

గుడి మింగేవాడికి లింగం లెక్కా / గుడి మింగే వానికి నందిపిండి వడియం = పెద్ద దొంగతనాలు చేసేవాడికి చిన్నవి ఒక లెక్కా అని.

గుడుగుడుగుంచం = అక్కడక్కడే తిరుగు (పిల్లల

గుడ్డి గవ్వ చేయడు/గువ్వకు సాటిరాడు = పనికి రానివాడు / విలువ లేనివాడు ("గవ్వకు సాటిరాని పలుగాకుల మూక / లసూయచేత ననెవ్వది దూరిన ననువరించిన కారడ లేచిపోవునే...." - జామవా).

గుడ్డి నమ్మకం = అంధవిశ్వాసం

గుడ్డిలో మెల్ల = కొంత మేలు

గుడ్డెడ్డుచేలోపడ్డట్టు = చాలా మూలా తెలియకుండా / ఇష్టం వచ్చినట్టు.

గుడ్లు అప్పగించి చూడ్డం = సమాధానం చెప్పలేక / ఏమీ చేయలేక

గుడ్లు తెలేశాడు = ఏమీ చేయలేక నిరుత్తరుడై ఉండిపోవడం.

గుత్తగొను / గుత్తచేలు = సొంతం చేసుకోవడం / భూములను ఏడాదికి ఇంత డబ్బు అన్న ఒప్పందంపై భూములను సాగుకు తీసుకోవడం.

గుప్పిట్లో ప్రాజాలు పెట్టుకోవడం = ప్రాణభీతితో గడవడం.

గుమ్మడికాయల దొంగ / గుమ్మడికాయలంటే భుజాలు పట్టి చూసుకోవడం = ఎవల్లో ఏదో అంటే తన భుజాలు తడుముకొనేవాడు.

గురుపరంపర = వంశపారంపర్యంలాగానే, గురుత్వం పరంపరగా రావడం (గురువుకి గురువు, శిష్యునికి శిష్యుడు ఇలా).

గురువుకు వంగనామాలు పెట్టు = ఎవరిని గౌరవించాలో వారిని అగౌరవపరచడం / మోసగించడం.

గురువును మించిన శిష్యుడు = వాడికంటే వీడు మరీ వెదప (అని ఎత్తిపొడుపుగా వాడే పలుకుబడి).

(వాడు) గుర్రమెక్కాడు = గర్వపోతు / తాగినమైకంలో ఉన్నవాడు (వాడుకోలో).

గునగునలాడు = మంతనాలాడు

గూబలదరగొట్టు = వాయింపు / దండించు

గొంతుమీద కూర్చున్నట్టు = ఏదైనా అప్పటికప్పుడు కావాలని మొండిగా వేధించే సందర్భం.

గంతుమీదికి రావడం = ప్రాణాలమీదికి రావడం
 గంతు మూగబోవడం = మాట పెగలకపోవడం.
 గంతులో పచ్చి వెలక్కాయ వడినట్లు = ఏమీ
 అనలేనప్పుడు ఏర్పడే చిక్క పరిస్థితి.
 గొంతెమ్మకోర్కెలు = తీర్పులేని / అసాధ్యమైన కోర్కెలు
 గొడ్డలిపెట్టు = వ్యాఘాతం. (జాతీయ ప్రతిపక్షాల
 సమైక్య వేదిక ఇందిరాగాంధీ ఎమర్జెన్సీ పాలనకు
 గొడ్డలిపెట్టు అయింది).
 గొడ్డుపోలేడు = పిల్లలు కలగరన్న దిగులక్కరలేదు /
 ఈ మందు ఇక్కడ గాకపోతే మరోచోట దొరుకుతుంది.
 'దేశమేమీ గొడ్డుపోలేదు.'
 గొర్రెతోక బెత్తెడు = ఎదురుగా బొదురుగా లేని పరిస్థితి.
 గొర్రెదాటుడు = గుడ్డిగా అనుకరించడం.

గోచితరాయడు = దరిద్రుడు / నన్నానీ
 గోటితో పోయేదానికి గొడ్డలి దేనికి = తేలిగ్గా అయ్యే
 పనికి అంత విరగబాటు దేనికి? గోటితో తుంచే దానికి
 గొడ్డలిదాకా ఎందుకు?
 గోడకు చెవులుంటాయి = వక్కకు వెళ్ళి
 మాట్లాడుకుందాంరా, ఎవరైనా వినగలరు, గోడకు
 చెవులుంటాయి.
 గోడమీద పిల్లి = వాలునుబట్టి, వీలునుబట్టి ప్లేటు
 మార్చే రకం.
 గోడుగోడున ఏడవడం = ఎక్కువగా రోదించడం.
 గోతులు తవ్వ / తీయు = ద్రోహానికి తలపడడం.
 గోముఖ వ్యాఘ్రం = పైకి మంచిగా కన్పించడం
 లోపల్లోపల చెడ్డ ఆలోచనలుండడం.
 గోరంతలు కొండంతలు చేయు = చిన్నదానిని పెద్దగా
 చిత్రించడం (వ్యంగ్యార్థం).
 గోరంత ధీపం కొండంత వెలుగు = దీపం చిన్నదైనా
 వెలుగు కొండంత (వాస్తవార్థం). వాడు చిన్నవాడైనా
 ప్రతిభావంతుడని చెప్పడం.
 గోరుచుట్టుపై రోకటి పోటు = నిరుడు వంట
 అంతంతమాత్రంగా ఉంటే ఈ ఏడు ఉప్పెనవచ్చి
 పంటంతా ఉధృనింది. గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటులాగా
 అసలే గోరు కురుపు. దానిపైన రోకలి వచ్చి పడడం
 మరి బాధ.

గ్రహచారంచాలని = దురదృష్టపు రోజు.
 గ్రుడ్డు మిడికించడం = గుడ్డు మిటమిటలాడించడం.
 ఘంటాపథంగా = నిశ్చయంగా / బల్లగుడ్డి చెప్పడం
 ఘటాఘటీలు = హేమాహేమీలు
 ఘనాపారీ = కూలంకషంగా చదువుకున్నవాడు (వేదంలో
 ప్రతి మంత్రానికీ 'పద'మనీ, 'జట'మనీ, 'ఘనము'
 అనీ ఉంటాయి. ఘనం అఖరిది కాబట్టి. పూర్తిగా
 చదువుకున్నవాడని చెప్పడం.)
 ఘోటక బ్రహ్మచారి = వీలు చిక్కక బ్రహ్మచారిగా
 ఉండడం. వ్యంగ్యర్థంలో దాన్ని వాడతారు. (ఘోటక
 బ్రహ్మచర్యం, వింగళా జవం, వీల్లిశీలం,
 అజగరోపవాసం, నక్కవినయం - ఇత్యాదులన్నీ
 ఇలాంటివే).
 చంకవాకిపోవు = చెడిపోవడం
 చంకలెగరేయడం / చంకలు కొట్టుకోడం =
 సంబరపడిపోవడం
 చండశాసనుడు = నిర్దాక్షిణ్యంగా తప్పును శిక్షించేవాడు.
 చంద్రనిప్పులు = భగభగమనే నిప్పులు
 చంద్రునికో నూలుపోగు = అంతశ్శి లేకపోయినా
 ఉన్నంతలో చేతనైన కానుక ఇవ్వడం (చంద్రవంక
 కనపడగానే విదియనాడు వంటిమీద బట్టలోని నూలిపోగు
 తీసివేసి చంద్రునికి నమస్కరించడం కొందరికి ఆచారం).
 చంపుకు తినడం = వేధించడం / బాధపెట్టడం
 చక్కట్లు దిద్దు = వంకలు తీర్పు / చక్కదిద్దు
 చక్కనయ్య = మన్మథుడు
 చక్కెరబొమ్మ = అందకత్తె
 చచ్చి చెడి = నానా ఇబ్బందులు పడి
 చచ్చి చెడి వాయంగల విన్నపాలు = నానా శ్రమపడి
 అన్న అర్థంలో.
 చచ్చిన పాముని చంపొద్దు = అసలే దెబ్బతిన్నవాడిని
 ఇంకా బాధించవద్దు.
 చచ్చి పాధిన్నవాడు = చనిపోయి కూడా
 పగతీర్చుకుంటున్నాడు.
 చచ్చుదద్దమ్మ / చచ్చు వాగమ్మ / చచ్చు పీనుగ =

చేతకనివాడు (తిట్టు).

చట్టుబండలగు = పాడైపోవడం

చతుర్వేది = నాలుగు వేదాలూ చదువుకున్నవాడు (భారతం పంచమవేదమని పేరు). ఇలా నిష్ణాత్యం సాధించిన వారున్నప్పటినుంచీ క్రమంగా వాళ్ళ ఇంటిపేరు కూడా అదే కావడం విశేషం. “మూగైన చతుర్వాదికాడె” అన్నాడు కవి.

చదువవేస్తే ఉన్న మతి పోయినట్లు = తెలివితేటలు పెంచుకోడానికి చదువు చెప్పిస్తే అవి పెరగకపోగా ఉన్న మతి కూడా పోయిందని చెప్పడం.

చతుష్పద్ధి కళలు = అరవై నాలుగు కళలు. కళలు ఇంద్రియ గ్రాహ్యాలు కాబట్టి, కన్నుకు సంబంధించిన కళలను దృశ్య కళలనీ, చెవికి సంబంధించినవి శ్రవ్య కళలనీ అంటారు. ఈ రెంటికీ చెందనివి మిశ్రమ కళలు. ఈ మూడు రకాల్ని కలిపి అరవై నాలుగు కళలుగా చెప్పారు. అయితే 64 కళలనూ ఏ ఒక్క గ్రంథమూ ఒకే విధంగా పేర్కొనలేదు. పాస్తకళలు కూడా అందమైన కళలే. కాని వీళ్ళవరూ వీటిని ఈ కళల్లో చేర్చలేదు. “కమ్మరికొలిమి, కుమ్మరి చక్రం, జాలరి వగ్గం, సాలెల వగ్గం, శరీర కష్టం స్ఫురింపచేసే” సహస్రవృత్తుల నమస్త చిహ్నాలూ కళాఖండాలే. కాని వీటిని మినహాయించిన “గ్రంథసంజ్ఞా దర్పణమ్” అనే ప్రామాణిక గ్రంథం ప్రస్తావించిన అరవై నాలుగు కళలూ ఇవి:

1. ఆక్షర లక్షణ, 2. అలంకార, 3. ఇతిహాస, 4. మీమాంస, 5. తర్కశాస్త్ర, 6. స్త్రీ లక్షణ, 7. పురుష లక్షణ, 8. అశ్వ లక్షణ, 9. గజలక్షణ, 10. గోలక్షణ, 11. కన్యావాద, 12. వివవాద, 13. బలవాద, 14. రసవాద, 15. ధాతువాద, 16. బ్రహ్మవాద, 17. మృషావాద, 18. ముద్రారక్తక, 19. క్షాత్రకర్మ, 20. భూతశిలాపాత, 21. ఆశ్వవైద్య, 22. గజవైద్య, 23. పశువైద్య, 24. నరవైద్య, 25. ఇంద్రజాల, 26. మహేంద్రజాల, 27. గోకర్ణ, 28. గజకర్ణ, 29. తృణావధాన, 30. శబ్దావధాన, 31. భుజావధాన, 32. ఘంటావధాన, 33. పాస్త చలన, 34. నయనసంజ్ఞ, 35. భాషా విశేష, 36. భ్రమణ, 37. పోషణ, 38. విద్యేషణ, 39. ఉచ్ఛాదన, 40. ఆకర్షణ, 41. అంజన,

42. అదృశ్య, 43. భృగుమత, 44. భేతాళమత, 45. ఆయుధాభ్యాస, 46. వాస్తుశాస్త్ర, 47. శిల్పశాస్త్ర, 48. భరతశాస్త్ర, 49. యోగశాస్త్ర, 50. చిత్రక్రియ, 51. రథారోహణ, 52. గజారోహణ, 53. ఆశ్వారోహణ, 54. మోహస్తంభన, 55. వయస్తంభన, 56. అగ్నిస్తంభన, 57. జలస్తంభన, 58. ఖడ్గ స్తంభన, 59. ఘటికాస్థి, 60. పాదకాస్థి, 61. మంత్రాస్థి, 62. పరకాయప్రవేశ, 63. దూరదృష్టి, 64. దూరశ్రవణ.

చదువు సంధ్యలు = చదువు సాములు / చదువు సంతలు

చప్పిడి ముక్కు = అణిగిపోయిన / ఒత్తుకుపోయిన ముక్కు

చమదాలూడగొట్టు = చర్మం ఒలిచి చేతికివ్వడం

చలికీ జడిసి కుంపట్టు ఎత్తుకోవడం = చిన్న బాధనుంచి విముక్తి పొందుదామని పెద్ద బాధ తెచ్చుకోవడం.

చలిమిడి ముద్దలాగా = గుండుగా / సున్నగా నూనెకారుతూ (వ్యంగ్యార్థం)

చలివేంద్రం = బాటసారుల దప్పిక తీర్చేందుకు మంచినీళ్ళ కుండలు పెట్టి సేద తీర్చుకొనేందుకు వేసిన పందిర.

చల్లకువచ్చి ముంతదావనేల = ఎదో అడగడానికి వచ్చి నిగ్గుపడి ఎదో మాట్లాడడం దేనికి అన్నప్పుడు ప్రయోగం.

చల్లని కడుపు = సంతానవతి

చవితి చందురుడు = చూడకూడనిది

చాంగుబళా / చాంగురే = భళిరే / సెబాసు

చాకిరేవుపెట్టు = ఇతరుల లోపాలను ఎత్తిచూపి గుట్టు కుప్పలన్నీ కడిగేయడం.

చాట భారతం = అంతులేని ప్రసంగం (మొదట్లో భారత, రామాయణాలను పెద్ద సైజుల్లో ముద్రించేవారు. అవి చాటల్లా కనిపించేవి కాబట్టి ఈ పేరు.)

చాంద్రాయణం = ఒక వ్రతం

చాతుర్వార్యం = ఒక వ్రతం (నాలుగు నెలలు చేసే యజ్ఞం)

చాపకింద నీరులాగ = తనకు తెలియకుండానే అపద

కలగడం / క్రమంగా అంతటా అలుక్కుపోయేలాగ.
చాపచుట్టగ చుట్టు = ప్రపంచాన్ని చాపను చుట్టినట్లు
చుట్టడం ('జగమెల్ల చాపచుట్టగ చుట్టి ఘనశక్తి నెనగు
హిరణ్యక్షుడమియ్యో').

చావు తెలివి = ఉన్నదంతా పోయిన తర్వాత వచ్చిన
జ్ఞానం / అతి తెలివి / పనికిరాని తెలివి
చావు తప్పి కన్ను లొట్టపోయినట్లు = కొద్ది నష్టంతో
బయట పడడం.

చావు బతుకుల్లో ఉండడం = అతి క్లిష్ట దశలో /
మరణావస్థలో ఉండడం.

చింతనిప్పులు రాలడం = కోపం వస్తే కళ్ళు నిప్పులు
చెలరేగడం.

చిక్కురొక్కరుగా = చిందర వందరగా
చిగురులొత్తడం = చిగురించు (అణగిన కోర్కెలు
చిగురించడం)

చిచ్చర పిడుగు / చిచ్చు పిడుగు = అగ్ని పిడుగు
చిచ్చికొట్టు = జోకొట్టు

చిటపటలాడు / చిటచిటలాడు = కోపగించుకోడం
ముటముటలాడు (మొగం) = కోపంతో మొగం అలా
పెట్టడం

చిట్టుడుకు నీళ్ళు = బియ్యం ఉడుకుతూండగా పైకి
తేలిన నీళ్ళు. (తాగితే అరేగ్యానికి మంచిదంటారు).

చిత్తగించండి = సావధానంగా వినండి / మనసులో
తలచుకోండి / దయచేసి వినండి / ఏకాగ్రతతో వినండి.

చిత్తజల్లు / చిత్త వాన = అధికవాన / చిత్తకార్తివాన
గబగబా పడి ఆగిపోతుంది.

చిత్తం వచ్చినట్లు = తోచినట్లు / యథేచ్ఛగా
చిత్తు చిత్తయిపోవడం = బాగా దెబ్బతినిపోవడం

చిదంబరరహస్యం = అవగతంకానిది / తెలియరానిది
(చిదంబరంలో శివలింగానికి 'ఆకాశ లింగం' అని
పేరు. వచ్చిన భక్తులకు తెర తొలగించి చూపిస్తారు.
కాని అక్కడేమీ ఉండదు. ఏమీ కనవడదుట.
ఎందుకని? అసలే 'ఆకాశ లింగం' కదా! కనక
కనవడదని చెప్పుకోవడం.)

చిన్నచూపు చూడడం = చులకన చేయడం

చిన్నబుచ్చడం = అవమానించడం

చిన్నబోవడం = అవమానంతో మొగం చిన్నదవడం
చిన్న మెత్తు పని లేదు = ఏ పనీ లేదు / పనీ పంగూ
లేదు.

చిన్నారి పొన్నారి ప్రాయం = చిన్నతనం / బాల్యావస్థ
చిప్పమూతి = ముఖం చివుంత కావడం
చిమడబెట్టు = ఉడికించు / కలతపెట్టు. ("చింతచే నీ
మనసు చిమడపెట్టేవు...")

చిరుబురులాడు / చిరుమను = కోపించు
చిలవలు పలవలు చేయు = ఒకటి ఉంటే నూరు
కల్పించు

చిలుక కొట్టుడు = చిలుక కొరుకుడు (ఎంగిలి కాకుండా
పిల్లలు ఏ జామాకాయమీదనే బట్ట కప్పి కొరికి ముక్కలు
నలుగురికీ పంచుతారు.)

చిలుక కొయ్య = బట్టలు తగిలించుకునే కర్ర ముక్క.

చిలుకా గోరింకల్లా = అన్యోన్యంగా

చిలుక పలుకులు = విన్నమాటలే అన్న మాటలు

చిల్లర వెచ్చాలు = బియ్యం, పప్పు, ఉప్పు వగైరా.

చికాకు పరచు = కలతపెట్టు

చీటికీ మాటికీ = మారీ మాటికీ / ప్రతి చిన్న దానికి/
చిన్న విషయాలక్కడా

చీడపురుగు = పంటను దెబ్బతీసే పురుగు / కొరగాని
వాడు / వేరుపురుగు లాంటివాడు.

చీపురుకట్ట నరవం = మోటు నరవం.

చీమ చిటుకనకుండా = శబ్దం రాకుండా

చీమ కుట్టినట్లయినా లేదు = ఏమాత్రం బాధ కూడా
లేదు.

చీమునెత్తురు ఉంటే = స్వాభిమానం ఉంటే, పొరువం
కలవాడినైతే

చీము నెత్తురు లేని = అత్య గౌరవం లేని

చుక్కెదురు = ప్రతికూలం కావడం.

చుక్కల్లోకి చూడడం = గర్వం ప్రదర్శించడం.

చుట్టపక్కాలు = బంధువులు

చుట్టపు చూపుగా రావడం = బంధు మర్యాదగా
రావడం.

చుట్టాల మరభి = బంధు ప్రీతి కలవాడు.

చోరమర చూచు = కోపంతో చూడం.

చూరుపట్టుకొని వేలాడ్డం = వద్దు వద్దన్నా జిడ్డులా వదలకపోవడం ('మెడబట్టి గెంటితే చూరుపట్టుకొని వేలాడాడు')

చెంపకు చారెడు కళ్ళు = అంత విశాలమైన కళ్ళు అని.

చెక్కు చెదరక = ఉన్నదున్నట్లు

చెట్టపట్టాలు = అప్యాయంగా ఒకరి చేతులొకరు పట్టుకొను

చెట్టుకొకడూ పుట్టుకొకడూ = చెల్లా చెదురు కావడం / దిక్కులు పట్టి పోవడం.

చెడి బతికినవాడు = తక్కువ స్థితిలో ఉంటూ పైకి వచ్చినవాడు.

చెత్తానీ రకం = చోకబారు రకం.

చెప్పల్లో కాళ్ళు పెట్టుకొని = వచ్చినవాడు వచ్చినట్టే వెళ్ళిపోవడానికి సిద్ధం కావడం.

చెయితప్పిపోవు = చేజారిపోవు

చేయ్యి కాయుకొనడం = సొంత వంట చేసుకోడం

చెల్లుచీటి ఇవ్వడం = వదిలివేయడం

చెల్లు చీటి = బాకీలో కొంత జమచేసి ముట్టినట్టు ఆ మేరకు చెల్లు రాయించుకోడం.

చెవిటిమాలొకం = చెవిటి

చేకూలి = రోజుకూలి / దినకూలి (నెలజీతపు కొలువు కాదు)

చేజేతులా చేసుకొను = స్వయంగా చేసుకొను

చే తడి ఆరలేదు = పని పూర్తయి కొద్దిసేపు కూడా కాలేదు పని ముగియగానే చేతులు కడుగుకోవడం.

చేతికి ఎముక లేదు = 'దానపరుడ'ని (ఖ్యాతి)

చేతులాడించుకొంటూ రావడం = పనికాకుండా ఉత్తిచేతుల్తో తిరిగి రావడం

చేతులు కావు, కాళ్ళనుకో = పని సానుకూలం చేసుకోడానికి ప్రాధేయపడడం. చేతులే కాళ్ళనుకొమ్మని వేడుకోవడం.

చేతులు కడుగుకొను = సంబంధం తెంచుకొను.

చేతులు ముడుచుకొని కూర్చో = ఏమీ చేయొద్దు

చేతులెత్తి మొక్కు = భక్తితో మొక్కు "ఇకనైనా నన్ను విడిచిపెట్టు. నాయనా నీకు చేతులెత్తి మొక్కుతా' (ప్రాధేయపడడం).

చేదోడు వాదోడుగా = చేతి సహాయమూ, మాట సహాయమూ

చేయాడక = చేయి రాక

చేయిచాచు = యాచించు

చేయిదాటిపోవు = మించిపోవు / తన వశం తప్పిపోవు

చేయిమునగ పాడి = ఇబ్బడిముబ్బడిగా పాడి

ఛత్రచామరాలు = గొడుగు, వింజామరాలు

జండా ఎత్తేశాడు / జండా పీకేశాడు = మకాం ఎత్తేశాడు / పరారయ్యాడు.

జగజెట్టి = జగదేకవీరుడు

జగదాలమారి = పోట్లాటకు కొట్లాటకు సిద్ధమైనవాడు

జట్టు కట్టు = సావాసం చేయు

జడకుచ్చులు = జడలో కొసిన పెట్టుకొనే ఆభరణం.

జడివాస = వదలకుండా కురిసేవాస

'జన్మకొక శివరాత్రి' = అరుదుగా బిరుదువచ్చినప్పుడే నన్నానం జరిగినప్పుడే చెప్పడానికి ప్రయోగించే పలుకుబడి.

జమా ఖర్చులు = ఆయ (ఆదాయ) వ్యయాలు.

జమాబందీ = పన్నులను ఖరారు చేయడానికి గ్రామ కరణాలను తాశీల్దారు పిలిచి జరిపే తతంగం.

జల్లి మాటలు = వట్టి మాటలు / ఊసుపోని మాటలు (మాట) జవదాటు = హద్దుమీరు

జాజెరకత్తె, జాజెరకాడు = మాయలాడి, మాయగాడు

జాడించి తన్ను = గట్టిగా కాలుతో తన్ను

జాతకర్మ = పుట్టిన బిడ్డకు చేసే సంస్కారం.

జాతివార్తలు = జాతీయాలు ('జాతివార్తలు తొలక రనంబు గులుక, కవిత రచించుచు కల్పించి కతలునుడువు' - కదీరిపతి)

జాను తెనుగు = తేటతెనుగు, మంచి తెలుగు

జాబుజవాబు = ఉత్తరాలు

జానకారిపోవడం = భయపడిపోవడం / దిగాలుపడడం

జిత్తులమారివాడు = మాయోపాయం నేర్పినవాడు / ఉపాయంగలవాడు

జిరాయితీ హక్కు = సేద్యం చేసుకొనే హక్కు

జిలుగు రాత = గిలుసురాత

జిహ్వచమ్మ = రుచిపోవు

జీతనాళాలు = జీతం, బత్తెం

జీతపురాళ్ళు = జీతంగా వచ్చే రూపాయలు

జీవగర్ = ప్రాణాధారం

జీవచ్చవంగా / జీవన్ముతుడు = బతికినా చచ్చినవాడితో నమం అని చెప్పడం

జీవనాధారం = బతుకు తెరువు

జున్నుగడ్డ = జున్నుపాలు కాచినగడ్డ

జున్నుపాలు = గేదెగానీ, అవుకానీ ఈనిన వెంటనే కొన్ని రోజులదాకా వచ్చే పాలు

జుర్రుకోడం = ఇష్టంగా తాగేయడం (రసాలు, ద్రవాలు)

జులుం చేయడం / చెలాయించడం = పెత్తనం వెలగబెట్టడం.

జుట్టు ముడిపెట్టడం = తంపులు పెట్టి తమాషా చూడం.

జెట్టవెధవ = దరిద్రపుగొట్టు

జేబులు ఖాళీ అవడం = ఉన్నదబ్బంతా పోవడం.

జేబులు నింపుకోడం = నంపాదించుకోడం (అన్యాయంగా అర్జించిన దానికే ఇది వర్తింపు)

ఝంఝామారుతంగా సాగు = బ్రహ్మాండంగా / నిరాఘాటంగా / అడ్డులేకుండా వాడి మాట సాగిపోవడం.

ఝల్లను = గుండెలు దీగాలుమను

ఝాడించిపెట్టు = బాగా నాలుగు తిట్టు

టంగుతెగు = ప్రాణం పోయినంతవనవడం (తిరపతి కొండమెట్లు ఎక్కునరికి నా టంగులు తెగిపోయాయి)

టకటంకులు / టక్కుటమారం చేయు = మోసాలు / మోసం చేయు

టలాయించు = ఏదో మాయమాటలు చెప్పి తప్పించుకోడం

టస్సాదించేయి, తస్సా చెప్పు = తిష్టవసేయ్

టాకాలు తెగు = లావెక్కడం

టాలాటోలీ మాటలు = అబద్ధాలు / మోసపు మాటలు

టెక్కులు పోవడం = డంభాలు పోవు

టోకరా కొట్టు / టోపీ పెట్టు / టోపీ వేయు = మోసగించు

తంచనగా = నరిగ్గా / నకాలంలో

తంగయిపోవు = విత్తరపోవడం

తగ్గుత్తిక వడు = మనసులో దిగులుతో గొంతు బొంగురు పోవడం / స్వరం జీరబోవడం (అన్నాళ్ళు పెంచిన తర్వాత శకుంతల అత్తవారింటికి వెడుతూంటే కణ్ణు మహర్షి గొంతు తగ్గుత్తిక పడిపోయింది).

తబ్బా వాయించు = హద్దులు మీరి పొగడు

తబ్బా దప్పం = ధనం

తాలాడవాలువిగించు = సన్నద్ధుడగు

డింకీకొట్టు = తలకిందులైపోవు

డిప్పకాయ = శుంఠ / అల్లరివాడు

డీలాపడు = నష్టంవల్ల చితికిపోవు / బలహీనపడు

దుబడుక్కవాడు = బుడబుక్కలవాడు

డూడూ బనవన్న = ప్రతిదానికి తల ఊపేవాడు.

డెబ్బై పసకొండు = అనేకం అని చెప్పడానికి వాడే పలుకుబడి

డేగవదనుగ భోజనం = మితంగా భుజించడం.

డేరా ఎత్తివేయు = ఆ ఊరినుంచి ఉడాయించడం.

డొంకతిరుగుడు = సూటిగా కాకుండా తిప్పి తిప్పి మాటలు చెప్పడం / నరైన రాదారి లేనప్పుడు అడ్డదారుల్లో వెళ్ళడమూ.

డొక్కవీల్చి డోలుకట్టు = కొట్లాట ముదిరితే ఇలా అంటారు.

డొక్క శుద్ధి ఉన్నవాడు = చదువుకొన్నవాడు

డొల్లు పువ్వుకాయ = ఒకచోట నిలవనివాడు (ఎక్కడ పట్టుమని నాలుగు రోజులు ఉండడు).

డోకువచ్చు = అనవ్యం కలుగు

ఢంకామీద దెబ్బకొట్టి / ఢంకా భజాయించి = గట్టిగా / బాహుళంగా

ఢక్కామొక్కిలు తిను = కష్టనష్టాలను అనుభవించడం
ఢోకారేడు = లోటులేదు.

తండోస తండాలుగా = గుంపులు గుంపులుగా

తందనాలు తొక్కు = చిందులు తొక్కు (తాగినవాళ్ళపట్ల వాడకం).

తగుదనమ్మా అని... = పని చేతగాకపోయినా తగుదనమ్మా అని ప్రతిదాన్నోనూ వేలు పెట్టడమని (ఎత్తిపాడుపు).

తడికి దాసరి = దొంగ దాసరి (అడుక్కు తినడానికి వచ్చి ఇంట్లో ఎవరూ లేరని తెలుసుకొని తడిక తోసి దొరికింది ఎత్తుకొని పోయేవాడు).

తడిగుడ్డతో గొంతు కోయు = మెత్తని మాటలు చెప్పి, కొంపలు తీయడం / ద్రోహానికి తలపడడం.

తడిపొడిగా = కొంచెం తడిగా

తత్తరబిత్తర అనడం = తొట్రుపాటు చెందడం / భయపడడం

తనదాకా వస్తేగానీ.... = ఏదైనా వొడ్డునుండి కబుర్లు చెప్పడం కాదు. తనదాకా వస్తే గాని తెలిసిరాదన్న అర్థంలో.

తన్ని తగులవేయు = తరిమికొట్టు

తన్నుకు చచ్చినా.... = గింజుకున్నా (రూపాయిచ్చేది లేదు).

తప్పకుండుగులు వేయు = (చిన్నపిల్లలు) తడబడుతూ వేసే అడుగులు

తప్పుల తడక = కుప్పతెప్పలుగా తప్పులుండడం

తరకట బు(బ)రకట = ఇంద్రజాలం / మాయ /

మోసం ("కల్లకాదు కైలాటకము గాదు తరకట బరకటగాదు, తబ్బిబ్బు కాదు, తనుకు గాదు".)

తరితీపు సేయు = సంతోషపెట్టు / బాధించు.

తరిపాలు = అప్పుడే పిండిన పాలు

తరిమజ్జిగ = అప్పటికప్పుడు చిలికిన మజ్జిగ

తరివెన్న = అప్పుడే తీసిన వెన్న

తర్జన భర్జన సేయు = తర్కించుకొను

తరవి వెన్నెల = కొదమ వెన్నెల

తలంబ్రాలు = వధూనరుల పెండ్లిలో ఒకరి తలపై ఒకరు పోసుకునే పనుపు కలిపిన బియ్యం.

తల తొకట్టు పెట్టయినా..... = చేసిన అప్పు తీర్చాలి అన్న పట్టుదల సందర్భంగా వాడకం (ఎలాగోలా అవస్థపడైనా నరే వాడి డబ్బులు కట్టేస్తాను).

తలకాచు = రక్షించు

"తంజావూరు నత్రం" = సోమరిపోతులంతా తిండికిమాత్రం చేరుకునే నత్రం.

తంబళ జోన్యం = పనికిమాలిన జోన్యం ("నంబి కవిత్యంలో తంబళ జోన్యంబు" - వేణుగోపాల శతకం)
తగిలించి తమాషా చూడు = ఇద్దరి మధ్య తగవు బెట్టి తాను తప్పుకోవడం.

తంగెడి జాన్ను = అందుబాటులో ఉన్న అమూల్య పదార్థం ("ఎంత గంధవహన మెంత తంగెడిజాన్ను" - జామనా) తంగెడు చెట్టు పొట్టిగ ఉంటుంది. అందరికీ అందుబాటులో ఉంటుంది.

తడిసి మోపెడగు = మోయలేని బరువు మోయవలసి వచ్చినప్పుడు, ఖర్చులు అనుకోకుండా పెరిగిపోయినప్పుడు వాడకం 'తడిసి ముప్పుందుమైంది'

తత్తరబిత్తరపడు = కంగారుపడు / విభ్రాంతి చెందు
తలకు మించిన పని = అతి బరువైన వ్యవహారం
తలకు వేస్తే మొలక మొలక వేస్తే తలకు = ఏదో రూపంలో వాదం పెంచేవారిపట్ల ఇది ప్రయోగం.

తలకెత్తుకొను = నెత్తిమీద భారం వేసుకోడం

తలకొకమాటగా = నోటికొకమాటగా

తలకొరిచిపెట్టే దిక్కు = చనిపోయినప్పుడు కొడుకే, మనుమడే, కాస్తానికి తలనైపున కొరిచిపెట్టడం.

తలచినప్పుడే తాత పెండ్లి = 'లేడికి లేచిందే పరుగు'

అన్నట్లు ఉపయోగించే వలుకుబడి ('దేనికైనా సమయం రావాలి. తలచినప్పుడే తాత పెండ్లి ఎలా కుదురుతుంది?').

తలతీసి మొలేస్తాడా? = వాడేమీ చేయలేడన్న భరోసా.

తలదించుకొను = (అవమానంతో) తలించుకొను.

తలపట్లకు సిగపట్లకు దిగు = కొట్లాటకు దిగు / తగవులాటకు దిగు

తలవని తలంపుగా = అకస్మాత్తుగా వచ్చే ఆలోచన.

తలప్రాణం తోకకు వచ్చు = చచ్చినంత వసయిందనడం - "వాడిని ఒప్పించే సరికి నా తల ప్రాణం తోకకు వచ్చినట్టయింది".

తలబిరుసుతనం = పొగరు / అహంకారం.

తలమానికం = తలదాల్చదగినది / శిరోభూషణం / శ్రేష్ఠుడు / శ్రేష్ఠురాలు.

తలబొప్పికట్టు = విసుగెత్తు

తలమాసినవాడు = ఏట్రానవెధన (తిట్టు)

తలమునకలగు / తలమున్నులగు = ఉపరి సలపనంత పనిలో ఉండు / అధికమైన ('ఈరోజు రావడం పడదు, అసలే ఆఫీసు పనుల్లో తలమున్నులుగా ఉన్నాను బాబూ').

తలమొత్తింది = అనిష్టత (తీపి తిని తినీ తలమొత్తింది).

తలెత్తి తిరుగు = సగర్వంగా / అభిమానంతో తిరుగు

తలలు మార్చు = మోసగించు

తలరాత = దురదృష్టం.

తలలో నాలుకలా మెలగు = అన్యోన్యంగా మెలగు

తలవంపులు తెచ్చు = అవమానం తెచ్చు

తలవాచేట్టు తిట్టు (పెట్టు) = చావదిట్టు

తలాతోకా లేదు = వెుదలేదో, చివరేదో తెలియకపోవడం.

తలా తోకా తెలిదు = మంచి చెడ్డలు తెలియవు.

తల్లికి బిడ్డ బరువండీ? = ఎంత లేనిది అయితే మాత్రం తల్లికి బిడ్డ బరువా?

(వాడు) తల్లికి మొగుడు = అసాధ్యుడు / మించినవాడు అనడంలో వలుకుబడి (పోలీసువాడికి అందరినీ అనుమానించే గుణం ఉంటుంది కాబట్టి లొంగని ఘటం అన్న అర్థంలో 'పోలీసువాడు తల్లికి మొగుడు')

అని కూడా విమర్శనార్థంలో వాడుక.)

తల్లి పుట్టిల్లు మేనమామకి చెప్పాలా? = 'నీ సంగతి నాకు తెలియదా' అనడం పలుకుబడి.

తవ్వీ తలకెత్తుకొను = భారం అనుభవించు

తవ్వకోవడం పూడ్చుకోవడంగా = అప్పులు చేయడం, తీర్చడంగా ఉందనడం.

తన్నదియ్యా! / తన్నగియ్యా! = తన్నదియ్యా! వాడి మాటలే విసాలిరా ఎంత ముద్దెస్తాయో! (ఉతపదం).

తహతహలాడు = ఆడుర్దాపడు

తాజా = సరికొత్తగా / (తాజా సరకు / తాజా వార్తలు).

తాటలీలీచేస్తా = చర్మం ఒలిచి దోలు కడతా అన్నట్లు.

తాటకు చప్పుళ్ళకు దయ్యాలు జంకుతాయా = బెదిరింపులతో ఏ పనీ కాదని హెచ్చరిక.

తాటాకులు కట్టు / చెవికి చాటలు కట్టు = ఎగతాళి చేయడం / అవహాన్యం పట్టించడం

తాడూ పేడూ లేనివాడు = చిల్లగవ్వ కూడా లేనివాడు / ఆధారం లేనివాడు.

తాడూ బొంగరం లేనివాడు = ఏమీ లేనివాడు

తాడితన్నే వాడుంటే తలదన్నే వాడుంటాడు = ఎనడికి వాడు తానే గొప్ప అనుకోవడం తగదన్న అర్థంలో. ఎప్పటికప్పుడు ఒకరిని మించినవాడు మరొకడుంటాడని.

తాడే పేడే తేల్చు = అటో యిటో పరిష్కరించడం.

తాతకు దగ్గులు నేర్పడమా? = వాడి అనుభవం ముందు వీడి అనుభవం ఎంత అన్న అర్థంలో.

తాతలనాదీమండి = తరతరాలుగా

తానా అంటే తందానా అనడం = వంత పొడడం / తాళం వేయడం / డబ్బాకొట్టడం

తాబెలు నడక (పరుగు) = నెమ్మది నడక

తామరతంపరగా = పరంపరాభివృద్ధిగా

తారక మంత్రం = ఉపాయ మంత్రం

తిక్కమేళం = వెర్రిబాగులతనం

తిక్క శంకరయ్య = వెర్రిబాగులవాడు

తిన్న ఇంటి వాసాలు లెక్కపెట్టు = ఉపకారం చేసిన

వాడికి ద్రోహం చేయు

తిప్పకాయ = శుంఠ / అకతాయి

తిరుక్షవరం = పూర్తి నష్టం

తిరుపతి క్షవరం = అరకొరపని (కొండమంగలి పని అన్నా ఇదే) డబ్బుల కక్కుర్తి కొద్దీ క్షురకులు తలనీలలు ఇవ్వడానికి వచ్చిన వారి బేరం పోనివ్వకుండా తలా ఒకరికి కొంచెం కొంచెం గొరిగి కూర్చోబెడతారు. భక్తులు ఇంకో చోటుకి వెళ్ళడానికి వీల్లేదు, అక్కడ పని పూర్తి కాదు. ఇలాంటి పనికి ఇదీ పేరు.

తిలతండుల న్యాయం = పాలా నీళ్ళు కలుస్తాయిగాని, బియ్యం సువ్వులు కలవవు. అలా కుదరని సాంగత్యం గురించి చెప్పినప్పుడు ఈ ప్రయోగం.

తిలోదకాలు విడుచు = తర్పణం చేయడం / పూర్తిగా వదిలేసుకోవడం

తిష్ఠవేయు = పీఠం వేయు.

త్రికరణ శుద్ధిగా = మనస్సుర్దిగా (మనసా, వాచా, కర్మణా అని).

తీర్చిదిద్దినట్లుగా = అందంగా.

తీర్థానికి తీర్థం, ప్రసాదానికి ప్రసాదం = దేనికదే.

తీసికట్టు = తక్కువదని చెప్పడం ('ఎవరిన్నీ చెప్పినా ఇప్పటికప్పుడు శ్రీశ్రీకి తీసికట్టే').

తీసిపోవు = చిక్కిపోవు

తుళ్ళిపడు = అదిరిపడు / మండిపడు

తుంగలోకొక్క = తీసిపోయే / లెక్కించ వద్దు / ధ్వంసం చేయ.

తుండూ తుపాకీ ఎగరగొట్టు = తగినశాస్త్రీ చేయు (అక్కడదైనా కాని పని ఏదైనా చేశావా నీ తుండు తుపాకీ ఎగరగడతారు సుమా!)

“తునితగవు” (కోస్తా) / పామిడి పంచాయతీ (రాయలసీమ) / భట్టిప్రోలు పంచాయతీ (కోస్తాంధ్ర)

= స్థానిక సమస్యల విషయంలో ఒక్కొక్క చోట ఒక్కొక్క తీరున ఇలా సామెతగా వాడతారు. అటూ ఇటూ గాకుండా తెగకుండా మధ్యరకంగా చెప్పే తీర్పును అలా అంటారు.

“యజ్ఞం” కథలో శ్రీరాములు నాయుడి తీర్పులాగా!! తుద్రుమని పోవు = ఉన్నట్టుండి ఇట్టే లేచిపోవు

తూ.చా. తప్పకుండా = పూర్తిగా (సంస్కృతంలో ఈ రెండు వర్ణాలను ప్రత్యేక అర్థం లేకపోయినా ఒక్కే సందర్భంలో వాడడం అలవాటుగా వచ్చింది. అలాంటి నిరుపయోగ వర్ణాలను కూడా వదిలిపెట్టకుండా అన్న అర్థంలో వచ్చిన పలుకుబడి.)

తూ.నా. బొడ్డు = చేసిన తప్పిదాన్ని ఇంతటితో సరి అని చెప్పుకోవడం.

తూరుపారబట్టు = పొల్లు పోవడానికి ధాన్యాన్ని గాలికి ఎగురబోయే

తూర్పు పడమరా తెలియని = ఏమీ తెలియనివాడు

తూలనాడు = అనమానించు / మాటలను (వాడు నన్ను అనవనరంగా తూలనాడాడంటే)

తృణమో పణమో = ఏ కొంచెమో / ఏ కొద్దిపాటైనా

తెంపు చేయడం = దైర్యం చేయడం / తెగించడం.

తెగదెంపులు చేయు = తెగించడం / వదిలించుకోడం

తెగదేసి చెప్పు = ఖచ్చితంగా / ఖండితంగా చెప్పు

తెగిన గాలివటంలా = స్వేచ్ఛా విహారిక వ్యవహరించడం

తెగేదాకా లాగిద్దు = పట్టు విడుపులు ఉండాలని హితవు (ఏ నమన్యనయినా సామరన్యంగా పరిష్కరించుకోవాలిగాని తెగేదాకా లాగకూడదు).

తెనాలి రామలింగని పిల్లి = పాత అనుభవాన్నిబట్టి

జాగ్రత్తగా వోళ్ళు దగ్గర పెట్టుకొనవలసిన సందర్భంగా ఉపయోగించే పలుకుబడి. (దొరలానే కనిపిస్తాడుగాని వాడికి జేబులు కొట్టడం అలవాటు. కాని ఓసారి పట్టుబడి బాగా తన్నులు తిన్నాడు. మళ్ళీ జేబు కొట్టాలని ఉన్నా ఈ అనుభవం జ్ఞాపకం వచ్చి వాడు జేబుల వంక చూడడం మానేశాడు. వాడి వాలకం అంతా తెనాలి రామలింగని పిల్లి వ్యవహారం (దీనికో కథ ఉంది: రాయలవారిచ్చిన పిల్లికి వేడిపాలు పెట్టి పాలంటేనే దానికి హడలెత్తించాడట రామలింగడు).

తెరచి రాజమ = తోనరాజమ (చదరంగ భాష)

తెరచిన కన్ను మూయలేదు మూసిన కన్ను

తెరవలేదు = వాడికి నాలుగు రోజులుగా అనుపత్రి

డ్డాబీయే సరిపోయింది. తెరచిన కన్ను మూస్తేనా!

తెరమరుగైపోవు = కనపడకుండా పోవు
తెరమెనుక భాగోతం = లోపల్లోపల సాగే తతంగం / వ్యవహారం

తెలివి తెల్లవారు = తెలివిమాలు (వచ్చిన పని మరిచి తెల్లమొగమేసుకొని వెళ్ళిన చోటునే ఉండిపోయాడు. వాడి తెలివి తెల్లవార!)

తెల్లనివన్నీ పాలనుకోవడం = అమాయకత్వానికి నిదర్శనంగా వాడే పలుకుబడి.

తెల్లమొగము వేయు = వెలా తెలా పోవు

తేటతెల్లంగా = స్పష్టంగా

తేటలూరగ = రసవంతంగా ("తేటలూరగ వింత పాటపాడు")

తేనె పూసిన కత్తి = 'నోట్లో చక్కెర కడుపులో కత్తెర' లాగా పైకి సొమ్ముడుగా కనిపించినా దుర్మార్గుడని చెప్పే సందర్భంగా వాడకం.

తేనెలుట్టివడేట్లు పలుకు = మధురంగా ఘోట్లాడు

తేడుకోడం = కోలుకోడం (స్వస్థత)

తేలు కుట్టిన దొంగ = కుక్కిన పేనుమాదిరి పడి ఉండేవాడు / గవ్ చిప్ గా ఉండిపోయేవాడు. (దొంగతనానికి వెళ్ళినవాడు కన్నంలో తేలు కుట్టినా గుట్టు చప్పుడు కాకుండా బాధను అనుభవించడం).

తైతిక్కలాడు = ఉత్సాహంలోగాని / కోపంలోగానీ ఎగిరిగిరి గంతులు వేయు

తైరుకోట్టు = పొగడు

తోంటి చెయ్యి చూపు = 'ఇదిగో చేస్తా, అదిగోచేస్తానని ఇప్పటిదాకా ఊరించి చివరికి తోంటిచెయ్యి చూపాడు' అన్న సందర్భంలో

తోక్కు పలుకులు = పిల్లల ముద్దు ముద్దు మాటలు
తోట్రుపాటు = తడబాటు

తోడ పాయసం పెట్టు = కొంచెంగా గట్టిగా తొడను సులిమేయడం (పంతులుగారు ఎన్ని చెప్పినా మాట వినలేదని శిష్యుడికి తొడపాయసం(తొడపాతం) పెట్టారు.

తోత్తుకు బడితోత్తు (తోత్తు కింద తోత్తు) = బానిస కింద బానిస (ఒకడి కింద పడి ఉండేవాడు - ఒప్పు

తప్పులతో, ఆత్మాభిమానంతో వాడికి సంబంధం లేదు.)

తొలి కోడి కూయగానే = తెల్లవారజామునే

తొలుమాపు = సాయంకాలం.

తోకకోసి సున్నం పెట్టు = శాస్త్రి చేయు (వాడి ప్రవర్తన సరిగా లేదుగాని తోకకోసి సున్నం పెట్టండి.)

తోక తెగిన నక్కలా = జిత్తులమారిలాగా (అవమానం పొందిన నక్క అది కనపడకుండా ఉండడంకోసం ఇలా తెగడం కూడా లాభమేనన్నట్లు బింకంగా తన గుంపులో గప్పాలు కొడుతూందట. "తోక తెగిన నక్క మూక కొలుపు")

తోక పీకుడుగాడు = ఎటూ తేల్చుకోలేనివాడు వ్యవహారాన్ని ఎటూ తేల్చలేనివాడు

తోక ముడుచుకుని = మళ్ళీ నోరెత్తకుండా (వెళ్ళడం) తోడుదొంగలు = చెడు పనిని ఇద్దరు కలిసి చేసినప్పుడు ప్రయోగించే పలుకుబడి.

తోడువీడ = ఒకరికొకరు అండగా ఉండడం.

తోవ రేగగొట్టు = తోట పరిచేస్తానన్నట్లు "వాడిజోలికి వెళ్ళావా తోవ రేగగొట్టేస్తాడు, జాగ్రత్త!"

తోమి వదలిపెట్టు = అదే పనిగా విసిగించేయడం

దండోరా వేయు = చాటింపు వేయు / చాటు

దగుల్పాజి / దగాకోరు = మోసగాడు

దత్తపుత్రకోకం = దొంగ ఎడుపు

దత్తు తీసుకొను / దత్తత వెళ్ళు / దత్తుడు =

"సుబ్బారావుగారి రెండో అబ్బాయిని రామారావు దత్తత తీసుకొన్నాడు" / లక్ష్మీనర్సయ్య వెంకటనరసయ్యకు దత్తత వెళ్ళాడు / అలా దత్త స్వీకారం అయిన వాడిని ఇలా అంటారు.

దప్పి తీర్చుకోడం = దాహం తీర్చుకోవడం / శ్రమ తీర్చుకోవడం.

దబాయింపులు = బెదిరింపులు

దమ్ముచేయు = పొలంగా తడితడిగా ఉన్నప్పుడు బాగా దున్నడాన్ని ఇలా అంటారు.

దమ్ముపట్టు = పొగపీల్చడం / ఊపిరిబిగపట్టడం

దమ్ములు లేవు = కలేజాలేదు / ధైర్యం లేదు.

దరీ దావూ లేని = అంతూ పొంతూ లేని

దరిద్రనారాయణుడు = దరిద్రుడు

దరిద్రుడి పెళ్ళికి వడగళ్ళ వాన = ఏరీ కోరీ
వ్యవసాయం చేసే కాడీ మేడీ దొంగలు ఎత్తుకు
పోయారన్నట్లుగా, వాడికి లేక లేక పెళ్ళి కుదిరితే ఆ
పెళ్ళినాడే వడగళ్ళ వాన పడిందన్న అర్థంలో వాడే
పలుకుబడి.

దరిమిలా = (ఆ) తరువాత

దర్యాపు చేయడం = విచారణ జరపడం

దవన పున్నమ = శ్రీశైల మల్లిఖార్జునునిపై దవనం
రెమ్మలు పోసి పూజించే రోజిది. ఇది చైత్రమాస
పూర్ణిమ.

దవుడు తీయు = పరుగుపెట్టు.

దశావస్థలు = పది రకాల అవస్థలు : 'ప్రేమనిచ్చిన
ప్రేమనిలుచును' అన్నట్లుగా ప్రేమ పరిధిలోని దశలివి
అని అలంకారికుల అభిప్రాయం. ఇవి: తలచడం,
చూడడం, సంకల్పించడం, జాగరం చేయడం,
కృశించడం, ఇతర వస్తువుల పట్ల విముఖత చూపడం,
సిగ్గులేకపోవడం, ఉన్మాదం కలగడం, మూర్ఛిల్లడం,
మరణించడం.

దస్తరం విప్పు = సంభాషణ క్లుప్తంగా ముగించుకుండా
సోదాగా మాట్లాడేవారిపట్ల వర్తించే పలుకుబడి:
“అదెందుకు అలా జరిగిందిరా” అన్నామంటే చాలు
సొల్లు బసవయ్య ఇంక దస్తరం విప్పేస్తాడు”.

దస్తావేజు = వరస్సరం రాసుకునే ఒప్పుదం వ్రతం.

దాకంత ముఖం / దాగరమంత ముఖం = ముఖం
ఇంత వెడల్పుగు (సంతోషం ప్రకటించినప్పుడు వాడే
పలుకుబడి.)

దాగుడు మూతలాట = చిన్న పిల్లలాట. ఒకళ్ళు
కళ్ళుమూసుకోవాలి, మిగిలిన వాళ్ళంతా దాచుకొంటారు.
వాళ్ళను కళ్ళు మూసుకున్న దొంగ పట్టేసుకోవాలి.
ఎవరికీ చిక్కకుండా తప్పించుకొనే ఆట.

దానివేలు తీసి దాని కన్నే పొడవడం = ఎదుటి
వారికి చెడుపు తలపెట్టినపుడు వాడే ప్రయోగం.

దామాపాలెక్కన = రావలసిన మొత్తంలో భాగిన్నిబట్టి.

దాయాదిపోరు = తీరిన పగ / చైరం

దాసుడి తప్పులు దండంతో సరి = అశ్రయించినవాడి

తప్పులు క్షమించదగినవన్న అర్థంలో.

దాష్టీకం చేయడం = జులం చెలాయించడం.

దింపుడు కళ్ళం ఆశ = చివరి ఆశ. (ఒకవేళ
పొరపాటున కొన వూపిరి ఎక్కువైనా ఉండి పోయిందేమో
నని శవాన్ని కాటికి చేర్చే ముందు ఒకటికి రెండుసార్లు
మధ్యలో దించి పరిశీలిస్తారు).

దిక్కున్నబోట చెప్పుకో = నీవేమీ చేయలేవన్న
ధీమాతో అహంకారంతో పలికేటప్పటి పలుకుబడి.

దిక్కులు చూడడం = ఏం చెప్పాలో తెలియక ఎగాదిగా
చూడడం (దిగ్భ్రాంతితో).

దిక్కులు పిక్కటిల్లు / దిక్కులు ముట్టా = అన్ని
దిక్కులా ధ్వనించడం (నినాదాలిచ్చే సందర్భంలో,
పెండ్లి బాజాలు మోగుతున్నప్పుడూ వాడే పలుకుబడి).
దిగదుడుచు = ‘దిష్టి’ తీయు. (ఎదుటివారి అనూయా
దృష్టి పల్ల చెడు జరుగుతుందని కొందరు భయంతోచేసే
క్రియ.)

దిద్దుబాటు = సరిచేయడం / సరిచేసుకోవడం (గురజాడ
“దిద్దుబాటు” అనే మంచి కథ రాశాడు).

దినబత్తెం = రోజుకూలి

దినవహి = జమాఖర్చు

దినవారాలు (దినసాలు) = అంత్యక్రియలు

దిబ్బడవేయు = జలుబుచేసి ముక్కు, చెవులు
మూసుకుపోయినట్లు ఉండడం.

దిమ్మతిరిగిపోవు = తల తిరిగిపోవు

దిష్టి పడతలు = నిష్ప్రయోజకుల గురించి చెప్పేప్పుడు
వాడకం. (పంటకళ్ళాల్లో పంట చూసి ఇతరుల కళ్ళు
కుట్టకుండా దృష్టి దోష నివారణ కోసం బొమ్మల
పెడతలు పెడతారు).

దీర్ఘనిద్రపోవు = చనిపోవు

దుంపతెంచు = అమితంగా కష్టపెట్టు

దుంపనాశనం చేయు = పూర్తిగా నాశనం చేయు

దుకాణం కట్టిపెట్టు = (ఇక) పనిముగించవయ్యా
అన్నప్పుడు పలుకుబడి.

దుక్కిటెద్దు = దున్నే ఎద్దు

దున్నపోతుమీద వాన కురిసినట్లే = లెక్కలేనితనం
(సామరిపోతును ఏమన్నా / రాజకీయ వేత్తను ఏమన్నా
తుడుచుకుపోతారన్న సందర్భంలో వాడే పలుకుబడి)
దుబారా మనిషి = ఖర్చులు ఎక్కువ చేసేవాడు.
దుమ్మురేగకొట్టు = కిందామీదా చూడకుండా కొట్టడం/
“ఈవేళ సభలో మాట్లాడుతూ ప్రత్యర్థుల్ని చూవాడు
దుమ్మురేగ కొట్టేశాడు” (విమర్శ దృష్టితో).

దూర్వాసమహాముని = కోపిష్టి. “మీ నాన్నతో
ఏగలేకపోతున్నారా. మహా దూర్వాసుడ్రా.”

దేవతాపులుసు = జైళ్ళలో నాల్గవ (సి) తరగతి
ఛైదీలకు పోసే పులుసు. నానీరకం పులుసు.
దేవతా వస్త్రాలు = కనపడనివి / లేనివి / కేవలం ఊహా
మాత్రాలు.
దేవ రహస్యాలు = చెప్పకూడని విషయాలు.
దేవుడిచ్చినా పూజారి వరమీడు = కామందు
పిలవనంపినా కాపలావాడు వదలనట్టు

దొడ్డి నంభావనలు = అంతగా చదువు సంధ్యలు
లేనివాళ్ళకు దొడ్లకీ పిలిచి ఇచ్చే కానుకలు, గట్టా
(వెనకటి రాజులు ఈ పనిచేసేవారు).

దోమాడకరణం=జిడ్డులా వదలనివాడు (‘అ పని
ఇప్పుడు కాదు, తర్వాత చూస్తాలెమ్మని చెప్పినా వాడు
విడవకుండా దోమాడకరణంలా వెంటబడుతున్నాడు’)
దోరపండు (దోర కొయ) = మాగీ మాగని పండు /
కాయ

ధగధగధగలు = మిరుమిట్లుకొలిపే వెలుగు / ప్రకాశం
‘ధనియాల జాతి’ = మొండి మూక / చెడ్డవాళ్ళు
చెప్పుడెబ్బలు పడితే తప్పవినేరకంకాదన్న సందర్భంలో
వాడుక(ధనియాలను చెప్పుతో నలిచిగాని చేలో చల్లారు.
అప్పుడుగాని అవి మొలకెత్తవని అర్థం). అయితే
దీన్ని జాతివాచకంగా వాడకూడదు. అసలలాంటి
జాతి లేదు. కేవలం మొండి ఘటాల విషయంలోనే
ప్రయోగం.

ధర పలుకు = గిరాకీ హెచ్చు.
ధర్మ వన్నాలు చెప్పు = తనను మినహాయించుకొని
ఇతరులకు నీతులు చెప్పడం / శ్రీరంగనీతులు చెప్పు.
ధర్మ పిండం = ఉచితంగా అమరిన తిండి.
ధర్మకాహళపట్టు = యుద్ధం అగిపోయినట్టు సూచిస్తూ
బాకా ఊదడం.
ధర్మరాజు = ఉత్తముడు / ఎవరిజోలికీ పోనివాడన్న
అర్థంలో.
ధర్మ సందేహం = నిర్ణయించడంలో ఎదురయ్యే క్లిష్ట
పరిస్థితి (“వాడు చెప్పినవన్నీ బాగానే ఉన్నాయి. గాని
ఒక్క విషయంలోనే ధర్మ సందేహం ఉంది.”)
ధర్మ సత్రం = ఉచితంగా భోజన వసతి స్థలం (దీన్ని
సదుద్దేశంతోనూ వాడొచ్చు. వాళ్ళింట్లో అతిథుల్ని
ఆదరిస్తారు. లేదా వ్యంగ్యంగానై వాడొచ్చు. ‘ఇదేమన్నా
ధర్మ సత్రం అనుకున్నావా, ప్రతివాడినీ
ఆదుకోవడానికే’.

ధాంధూంలు చేయడం = కోపంతో ఎగరడం /
జబర్దస్తీ చేయడం.

ధారాదత్తం చేయు = దానం చేయడం (మంచి
అర్థంలో) / వాడికి అంతా ధారాదత్తం చేసి ఇప్పుడు
ఏడిస్తే లాభం ఏమిటి? (వ్యంగ్యార్థంలో).

ధారాపాతంగా = కుండపోతగా (వాన).

ధుమధుమలాడడం = కోపించడం (ధూ / సలక్షణం)

నంగనాచి = పైకి అమాయకంగా కన్పించడం, తను
చేసే పని చేసేయడం (దెప్పిటప్పుడు ప్రయోగం).
నంగనాచి టుంగుబుర్ర = (ఎత్తిపొడుపుగా అనడం :
“నీకేం తెలియదే నంగనాచి టుంగుబుర్ర”.

నం దంటే నంది పం దంటే పంది = మొండివాడు.
రాజాకంటే ఘనుడన్నట్టు. వాడిమాటే వేదవాక్కుగా
చెలామణి అవుతోంది అని చెప్పే సందర్భంలో
ప్రయోగం.

నందిని పందిని చేయు = మంచినీ చెడుగాను,
చెడును మంచినా చిత్రించడం.

నకనకలడు = అకలితో బాదపడు.

నక్కజిత్తులు = దొంగయుక్తులు / కుయుక్తులు
 నక్కను తొక్కి రావడం = అదృష్టం కలగడం. (నక్క
 జిత్తులు కుయుక్తులైనప్పుడు నక్కను తొక్కి రావడం
 సదుక్తి ఎలా అయిందో తెలియదు. అదో విశ్వాసం.
 'పిల్లకి ఇంత బిచ్చం పెట్టనివాడు వాడికి అయిదు
 రూపాయలిచ్చాడు. వాడేదో నక్కను తొక్కి వచ్చి
 వుంటాడు.)

నక్క వినయం = వౌర్య సటన.
 నఖశిఖ వర్జ్యతం = నిలువెల్లా (పరిశీలించడం).
 'పిల్లకి తగిన పిల్లడో కాదో అని పిల్ల తండ్రి కుర్రాడ్ని
 నఖశిఖవర్జ్యతం చూశాడు) - కాలిగోటినుంచితలదాకా
 పరిశీలించడం.

నగనట్రా = ఆభరణాలు / సొమ్ములు
 నలుగురిలో నగుబాటు = అపహాస్యం / అవమానం
 నట్టేటముంచు = మధ్యలోనే ముందు (నమ్మిన
 వాడిని నట్టేటముంచు).
 నడమంత్రపు సిరి = మధ్యలో వచ్చిన సిరి / సౌభాగ్యం
 (ఎద్దేవగా వాడకం).

నడివడ్డు = మధ్యాహ్నం
 నడిరేయి = అర్ధరాత్రి
 నడివిధిక్కెక్కు = నలుగురి ఎదుట పడడం (తేలికపడం)
 నడుం నాల్పు = విశ్రాంతి తీసుకొను.
 నడుం బిగించు = పనికి సిద్ధం కావడం
 నడ్డి విరగదన్ను = చావబాదు
 న భూతో న భవిష్యతి = అరుదు (ఇంతకు ముందు
 లేదు, ఇకపైన ఉండోదు). "వరుసగా పాలికెళ్ళ పైబడి
 జైలులో గడిపిన నెల్సన్ మండేలా లాంటి వాళ్ళు
 నభూతో నభవిష్యతి".)

నన్ను చంపొద్దు = వినిగించకు / చేధించకు.
 నమిలి మింగుదామని ఉండడం = అతికోపంగా
 ఉండడం "ఆ చూపులేమిటా నాయనా నన్ను మిలి
 మింగుదామని ఉందా ఏమి?"
 నమ్మిందీ గొంతుకోయు = విశ్వాసఘాతుకుడు కావడం
 నమ్మినబంటు = విశ్వాసం వున్నవాడు.
 నయానా భయానా = బుజ్జగించో, బెదిరించో ఎలాగెలా
 సరం లేని నాలుక = మాట నిలకడ లేకపోవడం
 ("వాడు చెప్పే మాటలు నమ్మమతున్నావా? వాడి

నాలుకకు సరం లేదురా నాయనా!")
 నలభీమ పాకం = మంచి వంట (నలుడు, భీముడు,
 అరితేరిన వంటాళ్ళు అన్న అభిప్రాయంపై వచ్చిన
 పలుకుబడి
 నలుగురితో నారాయణ = అందరి దారే మన దారి
 అనుకోవడం.

నలుగురి నోళ్ళలోపడకు = చెడుపేరు తెచ్చుకోకు.
 నలుగురి నోళ్ళలో నామ = చెడ్డపేరు తెచ్చుకొను.
 నలుగురిలో తలెత్తుకు తిరుగు = సగర్వంగా బతుకు
 వల్లపూసగు = అరుదుగా కనిపించడం ("వాడు ఈ
 మధ్య నల్లపూస అయిపోయాడు, మా ఇంటికి రావడం
 లేదు.")

నల్లెరుతో నలుగుపెట్టు = బాధించడం (నల్లెరు
 దురదపెడుతుంది. ఎత్తిపోడుపుగా ఇలా అంటారు)
 నల్లెరుపై బండి నడక = అటంకం లేకుండా
 సాగిపోవడం (వాడికి అశుకవిత్వం అంటే నల్లెరుపై
 బండి నడకే).

నవరత్నాలు = తొమ్మిది రకాలరత్నాల్లాగా విక్రమాస్త్రాన్ని
 ఆస్తాన కవులకు ఈ పేరు పెట్టారు. వారు: అమర
 సింహాడు, ధన్యంతరి, కృపణకుడు, శంకరుడు,
 బేతాళభట్టు, ఘటకర్పరుడు, కాళిదాసు, వరాహ
 మిహిరుడు, వరరుచి.

నవరాత్రులు = తొమ్మిది రోజులు చేసుకొనే ఉత్సవాలు.
 నవ్వితే నవరత్నాలు రాలు = అంత అపురూపమైన
 నవ్వు / అందమైన నవ్వు
 నవ్వుతా(టా)లకు నవ్వులాటకు = హాస్యానికి "అంత
 కోపం ఎందుకయ్యా, నవ్వుతాలంటే!"

నవ్వు నాలుగిందాల నష్టం = అతి అపహాస్యం
 మంచిది కాదనడం
 నవ్విని నావచేసే వండింది = ఎందుకూ కొరగాడను
 కున్నవాడే అభివృద్ధి చెందినప్పుడు యిలా అంటారు.
 నసాళానికి అంటు = (అ) "అకూరేమిటి? ఆ వంట
 ఏమిటి అంత కారమా? నసాళానికి అంటింది".

(అ) "అన్నీ విని వాడికి నసాళానికి అంటేట్లు పెట్టవలసిన
 నాలుగూ పెట్టాడు".

నాపసాని (నాగపసాని) = పెళ్ళిళ్ళలో నాగవల్లి నడిపే

ముత్తైదువ. అంటే నాయకులు లాంటిదని. (అయితే ఆడపిల్ల చిన్నతనంలోనే పెద్ద పెద్ద కబుర్లు చెబుతున్నప్పుడు కూడా ఏమిటా నావసాని కబుర్లు” అనడం అలవాటు) పెండ్లిలో అబరి తంతు నాగవల్లి. నాథుడు లేడు = దిక్కులేదు (“అ కొంపలో ఇవతలపుల్ల అవతల పెట్టే వాళ్ళు లేరు. అక్కడ చూసే నాథుడు లేడు”.)

నాన గడ్డి కరచి = ఎటువంటి నీచానికైనా పాల్పాడి నానుడువాన = పొడిచినుకులు / బట్టతడువు వాన నామాలు పెట్టు = మోసగించు

నాలుక కరచుకొను = తప్పు తెలుసుకొను / పొరపాటు యిందని గ్రహించు.

నాలుక పిడచ కట్టుకొని పోవు = విపరీతంగా దాహం అగు.

నాలుక పీక్కున్నా = ఎంతగా బాధపడినా

నాలుకా తాటిపట్టా = నాలుకకు నరం లేదన్నట్టుగా ఇతరులు అబద్ధమాడినప్పుడు ప్రయోగించవలసిన పలుకుబడి. “డబ్బు అనుకున్న నమయానికి అందిస్తానని మాట ఇచ్చావు. అయినా లాభం లేకపోయింది. అదేం నాలుకా, తాటి పట్టా?”

నాలుగు కాయలు కాయు = సంతానవతి కావడం / కడుపు వండడం.

నాలుగు రాళ్ళు సంపాదించు = ఎంతో కొంత డబ్బు సంపాదించు.

నాలుగూ పెట్టి పంపించు = తిట్టి పంపించు.

నిండుకుండలా = గంభీరంగా

నిండుకొను = ఖాళీ అగు.

నిండు మనిషి = గర్భిణి (ఇటీవలనే మా అమ్మాయి నిండు మనిషి అయింది. మంచి ముహూర్తం చూసి ఇంటికి తీసుకొచ్చాం.)

నిక్కీ నీళ్ళి = అలస్యంగా (అల్లుడచ్చేదాకా అమావాస్య ఆగదన్నట్టు. పనివాడు నిక్కీ నీళ్ళి వచ్చేదాకా ఎక్కడి మాలకం అక్కడే ఉండాలా?)

నిజం నిలకడ మీద తెలుస్తుంది = నిష్కారణంగా అపవాదు వచ్చినప్పుడు భరోసాతో అనేమాట.

నిత్యకళ్యాణం పచ్చతోరణం = ఎప్పుడూ హాయిగా

సుఖంతులతో శుభ సౌభాగ్యాలతో వర్ధిల్లుతూ ఉండడం.

నిదరమొగుం = తెలివిమాలినవాడు.

నిద్రాహారాలు లేకుండా = ఒకటే దీక్షతో

నిప్పుకు చెదలంటుతుందా? = పవిత్రమైనవాటికి మైల అంటుదనడం.

నిప్పుతో చెలగాటం = ప్రమాదకరం.

నిప్పులుకక్కడం = క్రోధం వెళ్ళగక్కడం.

నిబద్ధత = మాటకు కట్టుబడి వుండడం / ఒక సిద్ధాంతానికి కట్టుబడి వుండడం.

నిబద్ధిమనిషి = సత్యవాది. (పెన్నేటిపాటలో విశ్వం: ‘పత్రినారపరెడ్డి నిబద్ధిమనిషి’)

నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు = నిమ్మచెట్టుకు ఎంత నీరుపోసినా పోసినట్టుండదు. బాగా పీల్చేస్తుంది. పీల్చినకొద్దీ ఎప్పుగా ఉంటుంది చెట్టు. (ఈ పలుకుబడిని పొగడ్డగా వాడతారు. “వాడ్ని పొగడవా నిమ్మకు నీరెత్తినట్టు అవుతుంది”. తెగడ్డ “వాడికి ఎంత లప్పు వచ్చిపడ్డా బహు ప్రశాంతంగా ఉంటాడు”. ఉలకడు, వలకడన్న అర్థంలో.

నిర్మామధామం చేయు = నర్య నాశనం చేయడం

నిర్వాకం = ఉద్గరింపు (వ్యంగ్యార్థంలో వాడకం: “పెళ్ళిపెళ్ళంటూ చేసిన నిర్వాకం చాలు నాయనా! మళ్ళీ ఏ మొగం పెట్టుకొని వచ్చావ్?”

నిలుగుడ్లుపడు = చావు దగ్గరపడడం / కనుపాపలు కదలకుండా నిల్చిపోవడం.

నిలుచున్నపాళాన రమ్మన్నాడు = త్వరగా / వెనువెంటనే

నిలువు జీతం = నిలబడిపోవడం కూర్చోమన్నా కూర్చోకుండా అలా నిలబడి వున్న వాడ్ని ‘ఎంత ఇస్తున్నారా నీకు నిలువు జీతం’ అనడం కద్దు.)

నిలువు దోపిడీ = నర్యస్యం దోపిడీ చేయడం.

నిలువునా నీరైపోవు = నిర్విణ్ణుడైపోవు.

నిలువునా పాతివేయు = ఓ తిట్టు (‘నిన్న చేసినట్టే మళ్ళీ ఇవాళ అదే పని చేశావంటే నిన్ను నిలువునా పాతేస్తా’.)

నిపురుగప్పిన నిప్పు = పైకి సాదాసీదాగా కనిపిస్తాడు. గాని ఆయన చాలా లోతైన మనిషి. “నిపురుగప్పిన

నిప్పు"లాంటివాడు.

నీ ఇల్లు దొంగలు దోల = ప్రేమపూర్వకంగా "నీ ఇల్లు బంగారంగాను" అనడం.

నీటముంచినా, పాలముంచినా = ఏమి చేసినా నీవే దిక్కుని అనడం.

నీటిముట = అనత్యం / అసంభవం.

నీ నెనటనే పొద్దు పొడిచిందా? = నీవే గొప్పదానివా?

నీదే పెత్తనమా?

నీ ముఖం నా మోర = 'నీ ముఖం నా మోర' - నీ పిచ్చిగాని ఆ పని అప్పుడే అయి చచ్చిందటలే'.

నీడుకారిపోయాడు = దిగాలుపడిపోయాడు / ఉత్సాహం కోల్పోయాడు ('మాటంటే చాలు అంత నీరుగారిపోయే వాడివి, ఏం నిర్వాకం చేస్తావురా').

నీలాటిరేవు = స్నానాల రేవు

నీలాపనిందలు = లేనిపోని అపవాదులు

నీలివార్త = గాలివార్త / అనత్యం

నీళ్ళునములు = అడిగిందానికి బదులు చెప్పలేక గుఱకలు మింగడం ("తీసుకెళ్ళిన డబ్బు ఏం చేశావురా అంటే అలా నీళ్ళు నములుతావేమిటిరా")

నీళ్ళు పోసుకొను = గర్భిణి అగు.

నీళ్ళు వదులుకున్నాడు = అశవదులుకున్నాడు.

నుడికారం = జాకీయం / పలుకుబడి (పదబంధం వల్ల కలిగే విభిన్నార్థ స్ఫూర్తి.)

నూటికొకరు, కోటికొకరు = అరుదు

నూరిపోయు = బోధించు / పారం వచ్చేదాకా రుద్దు.

నూలు వాసిలో తప్పిపోవు = కొద్దిలో తప్పిపోవు.

నెత్తికి కళ్ళు వచ్చు = పొగరెక్కు

నెత్తికెక్కు. = 'గారం చేసినకొద్దీ వాడు నెత్తికెక్కుతాడు' (గారంతో అధికారం చెలాయించజూడం / పెత్తనం చేయ చూడడం).

నెత్తిన గుడ్డవేసికొనిపోవు = గతిలేక దిక్కులేక ఎటో పోవడం.

నెత్తిన నోరు పెట్టుకొని = 'ఎన్ని చెప్పాను వాడికి జాగ్రత్తగా ఉండరా బాబూ అని - నెత్తిన నోరు పెట్టుకొని,

అయినా లాభం లేకపోయింది.'

నెత్తి నోరు బాదుకొను = తాను తప్పు చేయలేదని వాడు నెత్తినోరు బాదుకొని చెబుతున్నాడు.

నెత్తిపైన చేతులు పెట్టు = మోసగించు.

నెత్తి వాచేట్టు చీవాట్లు = గట్టిగా మందలించడం.

నెత్తురుపొద్దు = మధ్యాహ్నం.

నెత్తురుగుడ్డు = పనిపాప

నెమరుకు రావడం = గుర్తుకురావడం.

నెరజాణ = నేర్పరి.

నెలకూన = బాలచంద్రుడు (నెలవంక).

నెలపొడుపు = చంద్రోదయం

నేతిబీరకాయ = సారం లేనిది / స్పార్థకం కానిది.

నేలకూ నింగికి ముడివేయడం = అసాధ్యమైన పనులు చేయగలడనడం.

నేలజూచు = "అడిగిందానికి సమాధానం ఇవ్వకుండా అలా నేలకేసి చూస్తాడేమిటి?" (అవమానంతో తలదించడం).

నేలనాలుగు చెరగులా = దేశం నలుమూలలా / దేశమంతటా

నేలపాలు చేయు = నాశనం చేయు / పాడుచేయు

నేలమట్టమగు = కూలడం / ధ్వంసం కావడం.

నేలమీద నూకలు లేవు = ఆయుస్సులేదు.

నేలయూనినట్లు = ఎక్కువ సంఖ్యలో / విపరీతంగా (జనం పోగుబడడం / సభకు రావడం)

నేలవిడిచిన సాము = అధారం లేనిది.

నోనటి రాత (వ్రాలు) = విధి / దైవలిఖితం (ఎలా జరిగేది అలా జరుగుతుందన్న నిరాశతో అనే మూట.)

నోచినవారు = అదృష్టవంతులు / కలిసినవచ్చినవారు.

నోటికాడ కూడు = 'ఉద్యోగం తీసేసి వాడి నోటికాడ కూడు పడగొట్టావుగదయ్యా!' / జీవనం

నోటికి తాళం వేయు = మారుమాటాడకుండా నోరు మూయించు

నోటిలో నాలుక లేదు = అమాయకుడు / మాట్లాడలేనివాడు.

నేటిలో వేలుపెట్టినా కొరకలేడు = (వ్యంగ్యార్థంలో)
'పాపం వాడిట్టి అమాయకుడు కదూ! నేట్లో వేలుపెట్టినా
కొరకలేడు!'

నేట్లో నువ్వుగింజ నానదు = (వాడిదగ్గర) రహస్యం
దాగదు.

నేరార మాట్లాడు = మనసార / సంత్వప్తిగా మాట్లాడు
నేరుతెరిస్తే ఒట్టు = పన్నెత్తి మాట్లాడకపోవడం.

పంగనామాలుపెట్టు = తిరగబడడం / మాట
వినకపోవడం ("గురువుకే పంగనామాలు పెట్టాడు వాడు.
నీకూ నాకూ ఎందుకు పెట్టాడు?")

పంచతన్మాత్రలు = శబ్ద, స్పర్శ, రూప, రస, గంధాలు.
పంచప్రాణాలు అప్పగించు = అమితమైన ప్రేమతో
చూడడం.

పంచబంగాళమగు = చెల్లా చెదరగు.

పంచభూతాలు' = పృథ్వీ, అపస్సు, తేజస్సు, వాయువు,
ఆకాశం.

పంచాగ్నులు = జ్ఞానాగ్ని, కాలాగ్ని, క్షుధాగ్ని, శీతాగ్ని,
కోపాగ్ని (ఈ అయిదు అగ్నులు ఆర్ష, పాద, నాభి,
హృదయ, నేత్రాలలో ఉంటాయని ప్రసిద్ధి.)

పండా? కాయా? = వెళ్ళిన పని అయిందా లేదా?
కార్యం నెరవేరితే పండు, నెరవేరకపోతే కాయ అని
విశ్వాసం.

పండొలిచి చేతికిచ్చినట్లు = స్పష్టంగా చెప్పడం.
(అయిన శాస్త్ర విషయాలు పండొలిచి చేతిలో పెట్టినట్టే
చెబుతాడు.)

పండ్లు పీకి చేతికిస్తా = శిక్షించు.

పందిని నంది చేయడం = తారుమారు చేయడం /
తలక్రిందులుచేయడం.

పక్కలో బల్లెం = (గుండెలో) గాయం లాంటిది.)
నిరంతర భయ కారణం.

పటాటోపం = డాబు / దర్పం

పటాపంచలగు = చెల్లాచెదరులగు

పట్టపగ్గాలు లేవు = పట్టశక్త్యం కాదు (ఏ సంతోషం
వచ్చినా వాడికి పట్టపగ్గాలుండవు).

పట్టాలు తప్పాడు = మార్గం తప్పాడు / స్థిరత్వం
కోల్పోయాడు.

పట్టినదెల్ల బంగారం = "వాడు ఏ ఇండస్ట్రీ పెట్టు,
పట్టించెల్లా బంగారంలా వాడికి కలిసాస్తోంది. అన్ని
సంస్థలూ పచ్చగా వున్నాయి".

పట్టిపల్లార్పు = నాశనం చేయు.

పట్టుగొమ్మ = ఆధారం (ఆ కుటుంబానికి తాతగారే
పట్టుగొమ్మ, లేకపోతే ఈసరికి ఏమైపోయేదో ఏమో!).

పట్టుమని పదికొలాలపాటు = కొంతకాలంపాటైనా
పట్టువిడుపులు = మొండితనం లేకుండా సమయ
సందర్భాన్నిబట్టి, పట్టు, విడుపు ఉండాలని.

పడికట్టురాళ్ళు = (ఎత్తిపొడుపుగా వాడకం) ముందే
ఏర్పరచుకున్న భావాలు / మాటలు. 'వాడు సిద్ధాంతాలు
బాగానే వల్లిస్తాడుగాని చస్తే కొన్ని పదాలు అలా ఎప్పుడూ
పడికట్టురాళ్ళలా వాడుతూంటాడు'.

పడిగావులుకాయు = వేచియుండు.

పడుగు పేకలా = కలగలిసిపోవడం ('వాళ్ళ దాంపత్యం
పడుగు పేకలా పొరపొచ్చాలు లేకుండా ఉంది').

పదిమందినోళ్ళలో పడడం = ఎకసెక్యూలకు /
దూషణకు గురికావడం.

పననపండులాంటి బిడ్డ = అందమైన / దృఢంగా
వున్న బిడ్డ.

పప్పుజారినట్లు జారు = జావజావయిపోవు /
నీళ్ళుగారిపోవు.

పప్పులోకాలువేయు = తప్పుచేయు / పొరపాటుచేయు.

పరగడుపు = అన్నం తినకముందు. (మందు ఎప్పుడూ
పరగడుపున వేసుకోకూడదు).

పరమానందయ్య శిష్యులు = పనికిమాలినవాళ్ళు /
బుద్ధిలేనివాళ్ళు.

పరశుప్రీతి అగు = కాలిపోవు ("రాత్రికి రాత్రి పాటిమీద
ఇళ్ళన్నీ పరశురామ ప్రీతి అయిపోయాయి")

పలాయనం చిత్తగించు = అయిపు లేకుండా పారిపోవు
/ ఉడాయించు.

పలుకే బంగారమగు = మాట్లాడడమే అపురూపం.

పన బయటపడు = బంగారం బయటపడు.

పసిడిపలుకులు = మంచి మాటలు / సుభాషితాలు
వ నువ్వు కుం కుమల కుగాను = కూతురు
పెళ్ళి నందర్భంగా లేదా ఆ తర్వాత ఆమెకోసం ఇచ్చే
ఆస్తి.

పాచికపారు = ఎత్తు ఫలించడం / పన్నుగడ నఫలం కావడం

పాతికో పరకో = ఏ కొంచెమో!

పాతాళ ప్రశ్న = అంతు తలని (లోతు తెలీని) ప్రశ్న.

పానకంలో పుడక = అడ్డుపుల్ల / విఘ్నం.

పాము చెవులు = ఎంత మెల్లగా మాట్లాడినా వినగల శక్తి ఉందనడం. 'వాడివా! అమ్మో! పాము చెవులు. జాగ్రత్తగా మాట్లాడుకోండి.'

పాలబుగ్గలు = పనితనం / లేతబుగ్గలు

పిండికొలది రొట్టె = శక్తికొలది / ఉన్నదానిలోనే సరిపుచ్చుకోవడం.

పిచ్చుకమీద బ్రహ్మస్త్రం = పుల్లకుని బలైంతో తూటుగా పొడిచినట్టుగా చిన్న పనికి అంత పెద్ద ప్రయత్నం అనవననం / లేనివాడిమీదికి ఉన్నవాడు ఒంటికాలుమీద ఎగబడినప్పుడు ఇలా అంటారు.

పిడతముఖం = మందమతి / తెలివితేటలు కొరవడినవాడు.

పిడివాదం = మొండివాదం.

పిడప బుడ్డులు = కొంచెపు (సీచ) బుడ్డులు.

పిచ్చుభు బస్త్రాలా అగు = బలిసిపోయాడని చెప్పేటప్పుడు వాడకం.

పిరికిమందు పోయు = భయపడేట్లు చేయడం.

పిలువని పేరంటం = అవ్వనం లేకుండా వచ్చేవాళ్ళకి వర్తింపు / అడక్కపోయినా తగుదునమ్మా అని నలహాలిచ్చేటప్పుడు కూడా వాడకం.

పిల్లకాకికేం తెలుసు? = చిన్నవాడికేం తెలుసు (అనుభవం లేదని చెప్పడం).

పిల్లి అంటే మార్కాలం = (హేళనగా వాడకం) అర్థంగాని ఒక మాటకు అంతకంటే అర్థంకాని మాటలో పదాన్ని చేర్చడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు వాడే పలుకుబడి.

పిల్లినడక = చడి చప్పుడా లేకుండా నడిచే నడక.

పిల్లిజవం = దొంగజవం.

పిల్లికి భిక్షం పెట్టడు = పినినారివాడు.

పిల్లి కళ్ళుమూసుకొని పాలు తాగినట్లు = ఇతరులు చూడడం లేదనుకొని తప్పుడు పనులు చేసినప్పుడు వాడకం.

పిల్లి పిల్లలను మార్చినట్టు = ఎప్పటికప్పుడు కాపురం మార్చేవాళ్ళ గురించిన పలుకుబడి. (పిల్లి తన పిల్లల్ని ఒక్కచోటనే ఉండనీడు. మార్పుతూ ఉంటుంది).

పీకమొయ్యాతిను = కుతికివరకూ మెక్కడం.

పీకిపాకానపెట్టు = ఏడిపించడం.

పీనుగుతో జాగరం = నిద్రయోజనమని చెప్పడానికి పలుకుబడి.

పుంభాసుపుంఖంగా = ఎడతెరిపి లేకుండా / వరన వరననే.

పుక్కిటపట్టు = ఆపాశనపట్టడం (అన్నీ ఆకళింపు చేసుకొన్నాడని చెప్పినప్పుడు ప్రయోగిస్తారు).

పుక్కిటి పురాణం = వృధా కాలక్షేపం / లోకాభిరామా యణం.

పుట్టి మునగడం = ప్రమాదానికి లోసుగావడం / ప్రాణంమీదికి రావడం (పుట్టి అంటే పడవ లేదా బల్లకట్టు).

పుడీకి పుచ్చుకోవడం = తనదిగా స్వాయత్తం చేసుకోవడం (వాడు వేసనమామ గుణాలన్నీ పుడీకిపుచ్చుకున్నాడు)

పుణ్యమా, పురుషార్థమా = ఇహమా, పరమా అన్నట్టు. పురాణం విప్పడం = గతించిన కథ / గాథ తవ్వడానికి ప్రయత్నించడం.

పురుగు తొలచడం = వాడి బుర్రలో ఎప్పుడూ ఏదో ఒక పురుగు తొలుస్తూనే ఉంటుంది.

పురు పురు = బురద బురద

పులితేవులు = అజీర్తివల్ల వచ్చే తేవులు

పులిబిడ్డ = సాహసవీరుడు / ధైర్యశాలి.

పులుగుడుగు = శుభ్రం చేయడం (పుళి = చింతపండు. చింతపండు పులుసుతో తోమిన పాత్రలు శుభ్రంగా ఉంటాయి.)

పుల్లయ్య వేసువరం పోయినచ్చినట్లు = ఏదో వెళ్ళిచ్చాడు, అంతే. ఎందుకు వెళ్ళమన్నారో తెలుసుకోకుండానే వెళ్ళాడు, వచ్చాడు అన్న సందర్భంలో వాడే వ్యంగ్యశక్తి.)

పుల్లవిరువు మాటలు = ఎత్తిపొడుపు మాటలు

(‘చాల్లవయ్యా నీ పుల్లవిరుపు మాటలూ, నీపూసు’).
పువ్వులమ్మిన చోటనే కట్టెలమ్మడం / పువ్వులమ్మిన
చోటనే పుల్లలమ్మడం = ఒకప్పుడు బాగా బతికి
తర్వాత చితికిపోయి నానా కష్టాలు పడే మనుషుల
ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు వాడే పలుకుబడి.

పూర్ణానుస్వారం = శూన్యం. (వాడి చదువు వానాకాలపు
చదువన్నట్టుగానే వాడికి చదువు పూర్ణానుస్వారం, అంటే
శూన్యమని చెప్పడం.)

పూర్ణాహతి కావడం = ప్రాణత్యాగం.

పూవుల్లో పెట్టి పూజించు = ఎంతో ఆదరంతో
గౌరవించడం.

పూనల్లో దారంలా = అన్యోన్యంగా కలిసిమెలని.

‘పెంకితనం = మొండితనం. ‘వాడి పెంకితనం
మూలంగానే కొంపకింత నష్టం దాపురించింది.’

పెండ్లి పెటాకులు లేవు = బ్రహ్మచారి గురించి
నిరసనగా అనేమాట. “వాడికి పెళ్ళా పెటాకులా?
ఎక్కడ చూచినా వాడే”.

పెట్టివుట్టు = “వాడికేం? ఇవతల పుల్ల అవతల
పెట్టకపోయినా చెల్లుబాటువుతుంది. దేనికైనా
పెట్టివుట్టాలా నాయనా!”

పెట్టుపోతలు = పోషణ. (వాడి మేనమామ గొప్ప
మనసున్నవాడు. వాడికి పెట్టుపోతలకేమీ పికరు
లేదు).

పెడచెవిని పెట్టు = పట్టించుకోకపోవడం (నీవు
ఎన్నిచెప్పు, వాడు పెడచెవిని పెడతాడు)

పెడసరపు మనిషి = మూర్ఖుడు / ఎవరి మాటా
వినడు.

పెద్ద మనసు చేసుకొని = ఉదార బుద్ధితో ఉండడం.
“మరి అంత పీనానిగా ఉండకు, కాస్త పెద్ద మనసు
చేసుకో”.

పెప్పె పెమ్మెమ్మె అను = ఏమీ చెప్పలేక నంగినంగిగా
మాట్లాడడం. (నిరసనగా వ్యంగార్థంలో ప్రయోగం).

పెరుమాళ్ళకెరుక = దేవుడికెరుక (వాడు ఆ కార్యం
ఎలా సాధించాడో బాబు, ఆ పెరుమాళ్ళకెరుక).

పెళ్ళినడకలు మాను = నక్షత్రనడకలు మాను

‘పెదవాడి కోపం పెదవికి చేటు = అసమర్థుణ్ణి
ఉద్దేశించిన ప్రయోగమే అయినా నిజంగా నిరుపేదకు
కోపం వస్తే మాత్రం ఎవడు పట్టించుకుంటాడు, వ్యర్థం
అన్న అర్థంలో కూడా వాడతారు.

పెదరుపులు వడ్డు = దీనాలాపాలు వడ్డు.

(నిండు) పెరేలగం = నిండు సభ.

‘పేలపిండిగా = అవలీలగా ‘వాడు ఏ పుస్తకం చదివినా
వాడికి అదే పేలపిండి లెక్క’.

‘పైత్యరోగికి పంచదార చేడు = ఎదుటివాడి దృష్టిలో
దోషమేగాని తాను చెప్పింది నిజమన్న నందర్పంలో
వాడకం.

‘పైప్రాణాలు పైనే పోవు = నిశ్చెష్టుడైపోవు (అక్కడ
నీవు ఏమి చేసి వచ్చావో అదంతా మీ నాన్నకు చెప్పిస్తా
అనేనరికి వాడి పై ప్రాణాలు పైనే పోయాయి).

పొగరుబోతు = గర్విష్ట.

పొట్ట చీలిస్తే అక్షరం లేదు = నిరక్షరకుక్షి /
నిరక్షరాస్యుడు.

పొట్ట చేతబట్టుకొని = “ఏం చేస్తారు, అక్కడ పనుల్లేక
పొట్ట చేతపట్టుకుని ఈ ప్రాంతం వలస వచ్చారు”
(భుక్షికోసం వెతుకులాట).

పొట్టకొట్టడం / కడుపుకొట్టడం = జీవనం పడగొట్టడం
(నోటికాడ కూడా లాక్కున్నట్టు).

పొట్టి బుడంకాయ = పొట్టివాడు / మరుగుజ్జువాడు.

పొడగొట్టుడు = పొత్తు గొట్టుడు / వాసన కూడా పడడు.

పొడుపుకథ = లోతైన అర్థాలతో కూడిన సమస్య (“మా
పిల్లవాడు పొడుపుకథలంటే చెవి కోసుకుంటాడు”).

పొద్దుబోక = కాలక్షేపార్థం (చెప్పే కథలు, గాథలు,
ముచ్చట్లు).

పొయ్యిలో పిల్లి లేవలేదు = సంకటయ్యేలేదు. (మా
వాళ్ళింట్లో ఈ ఒక్కరోజేమిటి, నాలుగు రోజులనుంచీ
పొయ్యిలో పిల్లి లేవలేదు.

పొరపొచ్చాలు = తగాదాలు / కపటాలు

పొరుగింటి పుల్లకూర రుచి = ఇంట్లో చేసింది పనికిరాదు
వీధిలోది పనికిస్తుందన్నట్టు.

పొలికేకలు = పొలాల చుట్టూ తిరుగుతూ పశువుల్ని,

పెట్టల్ని కొట్టేటప్పుడు వేసే కేకలనుంచి వచ్చిన పలుకుబడి (వాడికి పొలికేకలు వేయడం బాగా అలవాటు.)

పోచిపోత అయ్యలు / పోసుకోలు (కబుర్లు) రాయళ్ళు = కబుర్లరాయళ్ళు.

పోడుగొట్టు = పోడు వ్యవసాయం అంటే ఇదే. అడవిలో తుప్పులు చెరిగేసి భూమిని సేద్యానికి పీలుగా మలచడం.

పోతురాజు = తొండిపోతు (వాడా! తిండికి పోతురాజు గాని పనికి కాదు నాయనా).

ప్రత్యుత్థానం చేయడం = పెద్దలు వచ్చినప్పుడు గౌరవంతో లేచి నిలబడడం శిష్టాచారం.

ప్రథమ కోపం = చిరుకోపం (అయితే వెంటనే చల్లపడి పోయే వ్యక్తులపట్ల వర్తింపజేసే పలుకుబడి.

కన్యాశుల్కంలో అగ్నిహోత్రావధాన్లుకి ప్రథమ కోపం వుంటుంది).

ప్రస్థాన భేరి సరళు = ప్రయాణ సూచకంగా భేరి వాయించడం.

ప్రాణం గుప్పెట్లో పెట్టుకొని = భయం భయంతో ఉండడం (కామయ్య గారితోపు దాటేదాకా నేను ప్రాణం గుప్పెట్లో పెట్టుకున్నాను).

ప్రాణం లేచినప్పుడు = అందోళనతో ఉన్న మనస్సు తేరుకోవడం. (వాడు అమెరికా వెళ్ళి నాలుగేళ్ళయింది. వాడూవేళ చూసేసరికి నా ప్రాణం లేచివచ్చింది).

ప్రామివాకులు = వేదాలు

పొద్దుకైవాలడం = సాయంకాలం కావడం

ప్రోదిపెట్టు / ప్రోతిసేయు = పోషించు / అభివృద్ధి పరచు.

బంగారంలాంటివాడు = మంచివాడు / బుద్ధిమంతుడు.

బండచాకిరి = మొద్దు చాకిరి.

బండారం బయటపడు = గుట్టరట్టగు.

బంతికాడు = పంక్తి భోజనం

బంతిలో పక్షపాతం = తగదని చెప్పడం.

బంతులు సాగు = పంక్తులు సాగు (పాడావుడి పడకండి. మీరు వచ్చే బంతిలో కూర్చుందురుగాని, ఇప్పుడే నాలుగు బంతులు సాగుతున్నాయి.).

బట్టతడువువాన = కొద్దిపాటి చినుకులు

బట్ట ఎగురవేశాడు = దివాళా తీసిన వాడ్ని గురించిన ప్రస్తావన సందర్భంగా వాడకం.

బట్టతలకు మోకాలుకు ముడివేయు = అసాధ్యమైన పనులను చేయడానికి ప్రయత్నించే బాపతును ప్రస్తావించినప్పుడు వాడకం. (వాడే నాయనా! జాగ్రత్త,

బట్టతలకూ, మోకాలుకూ ముడివేయగల సమర్థుడు).

బడితపూజ = దేహశుద్ధి. (రెండు పీకడం మాటవిననప్పుడు!).

బతికి బట్టకట్టు = కష్టాలుంచి తేరుకొని హాయిగా జీవించడం.

బమ్మకైన పుట్టు రిమ్మ తెగులు = ఎంతటివాడైనా నందు దొరికితే చాలు బుద్ధి వక్రిస్తుందని చెప్పడం.

బయకాడు = సంగీత విద్యాంసుడు (బయకారు లానర్సినట్టి ప్రావేశిక మంగళ ధ్రువలు..)

బరితప్పి వ్యవహరించు = హద్దుమీరి ప్రవర్తించడం.

బలాదూరు = తీసికట్టు / దిగదుడుపు (నీవు లక్ష చెప్పు, వాడి ముందు వీడు బలాదూరు).

బలుసాకు తిని బతుకు / ఊపిరుంటే ఉప్పమ్మకొని తినవచ్చు = ఎలాగోలా జీవించు (మా కష్టం మాకు చాలు. బలుసాకు తినైనా బతుకుతాంగాని మీ మాటలు, దొర్లనాళ్ళు భరించలేం).

బాదరాయణ సంబంధం = అసలు సంబంధం ఏదీ ఉండదు. కానీ ఎలాగోలా ఏర్పడిన కాకతాళియ

స్నేహాన్ని లేదా సంబంధాన్ని ఇలా అంటారు.

బాసలు చేయు = ప్రమాణాలు చేయు.

బాసేపెట్టు / బాసికపెట్టు = వద్దాననం.

బిక్కమొగం వేయు = తెల్లమొగం వేయు

బియ్యం నిండుకున్నాయి = బియ్యం లేవని చెప్పడం.

బిర్రబిగిసి కూర్చోడం = గర్వంతో నీలగడం.

బిళ్ళబొట్టు = చుక్కబొట్టు.

బిసిబిసి మాటలు = జిలిబిలి పలుకులు

బీజాక్షరాలు = తొలి అక్షరాలు (కాళిదాసు నాలికమీద కాళికాదేవి బీజాక్షరాలు వ్రాసిందని కథ).

బీజావాసనం చేయడం = శంకుస్థాపన చేయడం / ప్రారంభించడం / విత్తనాలు చల్లడం.

బీరకాయ చిక్కు = చాలా చిక్కినది

బుజాలు తడుముకోవడం = ఎవరో ఏదో అన్నప్పుడు ఎవడికి వాడు తనను గురించే అన్నారేమో అనుకొని విచారించే వారికి వర్తింపు.

బుట్టదాఖలు చేయు = నిర్లక్ష్యం చేయడం / లెక్క చేయకపోవడం / పనికిరాని కాగితాన్ని చెత్తబుట్టలోకి తోయడం.

బుట్టలో వేసుకోవడం = తన వశం చేసుకోవడం.

బుర్ర రామకీర్తనపాడు = తిట్టడం / తన్నడం. (వాడు చెప్పిన పని చేయనందుకు తండ్రి వాడి బుర్ర రామకీర్తన పాడుడు).

బుర్రమీసాలు = గుబురైన (లావాదే) మీసాలు.

బేరసారాలు = వ్యాపారం (బేరం ఆడితే సారం కూడా వుండాలన్న అర్థంలో) “నంగీతముచేత బేర సారములుడిగెన్” అని చింతామణిలో సుబ్బినెట్టి అంటే నంగీతం మరిగి వ్యాపారం దెబ్బతిన్నదని అర్థం.

బొందితో కైలాసం చేరు = ముక్తి పొందడం అన్న అర్థంలో. అయితే బొంది అంటే శరీరం. అంటే శరీర ముక్తి అన్నమాట. అసాధ్యాన్ని సాధించడానికి యత్నించడం.

బొడ్డాడనివాడు = వయస్సురానివాడని / పసిపిల్లాడేననడం (అంత బొడ్డాడనివాడు మీవాడు. నాకేం చేతకాదంటాడు ఏం చెప్పినా.)

బోళా మనిషి = అరమరికలు లేనివాడు / అల్ప సంతపి / ఉబ్బిపోయే మనిషి (పరంధామయ్య అంత బోళా బోళా మనిషి ఇంకొకడు మనకు దొరకడడంబే నమ్మండి).

బ్రహ్మకళ = గొప్ప వర్ణస్థు

బ్రహ్మచెవుడు = అంతులేని చెవుడు.

బ్రహ్మముడి = ఒక పట్నాన ఊడని ముడి / జందెంలోని పోగుల ముడిని ఇలా అంటారు. పెండ్లిలో నూతన దంపతుల కొంగుముళ్ళు కలిపి వేసిన ముడిని ఇలా అంటారు. ఏ బంధానికైనా వర్తింపచేసుకోవచ్చు. బ్రహ్మరాత / బ్రహ్మ లిపి = అర్థంకాకుండా రాసే రాతని ఇలా అంటారు.

బ్రహ్మవిద్య = క్లిష్టమైన విద్య అని.

బ్రాహ్మణ వ్యవసాయం = పట్టించుకోని వ్యవసాయం / ఫలసాయం లేని సాగు. (ఇప్పుడు అన్ని పల్లెల్లోనూ ఈ బావతు ఉంది).

భగీరథ ప్రయత్నం = మహా ప్రయత్నం.

భరతవాక్యం = అఖరిమాట / అఖరి వాక్యం.

“భట్టిప్రోలు పంచాయితీ” = ఎటూతల్లని పరిష్కారం (“యజ్ఞం” కథలో శ్రీరాములు నాయుడి తీర్పులాగా నగమటూ నగమటూ చెప్పే తీర్పు.

భట్రాజు పొగడ్త = అతిగా పొగడటం.

భారతం = అదో పెద్ద కథ. (వాడు చేసిన పనులు చెప్పాలంటే అదో పెద్ద భారతంలే!)

భుజాలు రాసుకొని తిరుగు అతి స్నేహంగా వుండడం.

మంకువట్టు పట్టు = మొండిపట్టు పట్టడం (బీక్కెట్టు రాకపోయినా సరే ఇండిపెండెంట్గానయినా ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తానని వాడు మొండిపట్టు పట్టుకొని కూర్చున్నాడు).

మంచితోపోతే చెడు ఎదురగు = ఉపకారానికి మారు అపకారం జరగడం.

మంచినీళ్ళప్రాయంగా = వాడు ఉపన్యాసం మంచినీళ్ళ ప్రాయంగా దంచేస్తాడు / సులభంగా.

మంటగలయు = నాశనమైపోవడం.

మంత్రాంగం = మంత్రిత్యం / తంత్రం

మందీ మార్చులం = హంగు / పరివారం

మక్కికి మక్కిగా = అనలుకు దీటైన నకలుగా (వాడు వరీక్షల్లో అంతకు ముందు భట్టియం

వేసినవీన్నీ మక్కికి మక్కిగా దించేశాడు.)

మడమలు తొక్కుకుంటూ = తొక్కినలాటగా వెళ్ళడం / వెన్నంటి తరమడం.

మధువర్కం = పెండ్లిలో పిల్లనిచ్చిన మామ పెండ్లికొడుక్కి అందిచ్చే పదార్థం. పెరుగు, నెయ్యి, నీరు, తేనె, పంచదార అనే అయిదు పదార్థాల నముదాయాన్ని ఇలా అంటారు.

మనసిచ్చి మాటాడు = అవ్యాయంగా / అదరంగా మాట్లాడు

మనసు రాయి చేసుకొను = గుండె దిటవు చేసుకొను
మనుగుడుపులు = పెళ్ళి అయిన తరువాత నూతన పధూవరులను సరదా చేసే సంప్రదాయం. ఇంగ్లీషులో 'హనీమూన్' కు ఇది సరిపోతుంది. వివాహం తరువాత జాలీ ట్రీవ్ వెళ్ళడం ఇందులో భాగమే. విందులారగించడానికి ఇది మరో పేరు.

మనుగుడుపు పెండ్లికొడుకుల మదిరి = అత్తవారింట బాగా తిని బలినిన వాళ్ళను ఇలా అంటారు.

మనుషులు పోయినా మాట నిలుస్తుంది = మాట తప్పరాదనడం.

మట్టిగొట్టుకుపోవు = నాశనమైపోవు

మళ్ళపెట్టు = నమ్మించి మోసం చేయడం (వాడన్ని విషయాలూ తెలిపివుంటే ఇంత కష్టం రాకపోను. నన్ను మళ్ళపెట్టి దొంగచాటుగా పనులు చేసుకోవ్వాడు.)

మీరునంజ (మలినంజ) = సాయంనంధ్య (ఒక దీవి తొలునంజ ఉన్నేషమున బొండు ఉదయించు మరునంజ యెండు దీవి - శ్రీనాథుడు). తొలినంజ ఉదయం, మలినంజ సాయంత్రం.

మల్లగుల్లాలు పడు = విషయం తెగక గుంపుచెవింపులు పడడం.

మనిపాత కప్పిన మాణిక్యం = మాణిక్యం మాణిక్యమే. దాన్ని ఎక్కడ దాచినా దాని విలువ దానిదే. మనిగుడ్డలో పెట్టినంత మాత్రాన దాని విలువ తరగదు. అంటే, మనిషికి మంచి గుణం ప్రధానంగాని కులమూ, కాసులూ కావని అర్థం.

మహాప్రసాదం = పెద్దలేదైనా ఇచ్చినప్పుడు, లేదా ఆదేశించినప్పుడు అంగీకార సూచకంగా ఇలా అనడం సంప్రదాయం.

మహాప్రస్థానం = పెద్దల నిర్యాణానికి సాధారణంగా ఇలా అంటారు. అంటే లోకాంతర యాత్రను ఇలా ప్రస్తావిస్తారు. కానీ, మహాప్రస్థానం అంటే సుదీర్ఘ యాత్ర అన్న పాజెటివ్ అర్థం కూడా వుంది. శ్రీశ్రీ "మహా ప్రస్థానం" అలాంటి ఆదర్శ లోకానికి ఆహ్వాన

మాటపడకూడదు = తప్పు పట్టడానికి మరొకరికి అవకాశం ఇవ్వకూడదు.

మాటమాత్రాన = క్షణంలో / ఇలా చెప్పానో లేదో

మాటమిగులు = ఎక్కువ తక్కువగా మాట్లాడడం.

మాటలతో కడుపు నిండు = ఎవరైనా ఉత్పత్తి కబుర్లు చెబుతున్నప్పుడు ప్రయోగం.

మారుబేరం = వస్తువును ఒకరిచ్చిన ధరకు వేరొకరు మరొక ధర చెప్పి చేసే బేరం (ఒక చోట కొనడం, మరోచోట లాభానికి అమ్మడం.)

మింగలేక కక్కలేక = ఎటూ పాలుపోని పరిస్థితి / ఏమీ చేయలేక

మింజుమలె = సుమారు (కేర్లు పరిభాషలోనూ వ్యాపారంలోనూ వాడకం).

మింటికి మంటికి ఏకధారగా = అవిశ్రాంతంగా (ఏడ్వడం).

మిట్టిపడు / మిడిసిపడు = మిడిసిపడు / గర్వించు ("నాలుగు రాళ్ళు నంపాదించాడో లేదో మిడిసిపడు తున్నాడు").

మిడిమిడి జ్ఞానం = న్యూన్జ్ఞానం.

మిడిమేళం = మిడిసిపడేవాడు. ("మిడిమేలపు దొరనుగిల్చి మిడుకుటకంటెన్" సుమతీ కారడు).

మిన్నూ మన్నూ తెలియక = ఒళ్ళు తెలియక మిన్ను విరిగి మీదపడినా = ధైర్యం కోల్పోకుండా వుండడం. / తీజక్కండా బెజక్కండా వుండడం.

మీనమేపాలు లెక్కపెట్టడం = అనుమానించడం ("ఇంత వివరంగా చెప్పింతర్యాత కూడా ఇంకా మీనమేపాలు లెక్కిస్తున్నావేమిట్రా")

మీసం తిప్పుకున్నాడు / మీసాలు దువ్వడం = సవాలు చేస్తున్నాడు / పొరుషం ప్రదర్శిస్తున్నాడు.
 మీసం మీద చెయ్యివేసి = అడ్డునిలిచేదెవరో చూస్తూ అన్నట్లు చూడడం.
 మీసముంటే రా = కలేజా ఉంటే కాసుకో
 మీసాలపై నిమ్మకాయలు నిలుపు = అంత పెద్ద మీసాలని అర్థం. వీటినే వెనుకటికి బోయదొరలు మీసాలపై నిమ్మకాయలు నిలిపి సరదా చేసేవారు.

ముంగిట పెన్నిధి = దగ్గరలోనే ఉన్న నిధి
 ముంగిలాగా = మూతి ముడుచుకున్నట్లుగా
 ముంజీతం = పనికిలం పూర్తి కాకుండానే ముందుగా ఇచ్చే జీతం
 ముంజేతి కంకణానికి అడ్డమెందుకు? = చేతి కంకణం అందరికీ కనిపించడే. మళ్ళీ దాన్ని అడ్డమెత్తి చూపాల్సిన అవసరం లేదనడం. స్పష్టంగా ఉన్నదానికి సాక్ష్యం దేనికి?
 ముళ్ళపై కూర్చోడం = ఎప్పుడోకప్పుడు ఎప్పుడు లేచిపోదామా అన్నట్లు అశాంతిగా కూర్చోడం. (వాడొచ్చి అరగంట కూడా కాలేదు. ముళ్ళపైన కూర్చున్నట్లు వెళ్ళిపోతా, వెళ్ళిపోతా అంటారు).
 ముందటేడు = నిరుడు గాక అంతకు పూర్వపు సంవత్సరం.
 ముందొచ్చిన చెవులకంటే వెనుకొచ్చిన కొమ్ములు వాడి = పాత స్నేహాలు, చుట్టరికాలు మరిచి కొత్త స్నేహాలు చేసే వాళ్ళను ఎద్దేవాగా ఇలా అంటారు.
 ముక్కోపి (ముక్కుకు ముందు మూరెడు కోపం) = అమితమైన కోపం (వాడు మాటంటే పడడు, అనలే ముక్కోపి జాగ్రత్త!)
 ముక్కుపుటాలదురు = కోపంతో ముక్కుగూటాలు పెరగడం / కందగడ్డ కావడం.
 ముక్కుడ్తాలు = కళ్ళజోడు / కంటి అడ్డాలు
 ముక్కుకు సూటిగా పోవడం = న్యాయనమ్మతంగా పోవడం.
 ముక్కుదూలం ఎగిరిపోతుంది = పగలగడతానని బెదిరించడం.

ముక్కువచ్చలారని = లేతవయస్సులో వున్న / వయస్సు రాని
 ముక్కువుడక = ముక్కుకు తగిలించే ఆభరణం.
 ముక్కుమొగం తెలీకుండా = ఎన్నడూ చూడని మనుమల పట్ల జాగ్రత్త కోసం తెలిపే హెచ్చరిక.
 ముక్కులోకి రాదు / సరిపోదు = ఇచ్చిన పదార్థం అంత తక్కువని చెప్పడం.
 ముక్కు చెప్పలూ కోసే = అవమానించి పంపడం (శూర్యణఖ కథ).
 ముఖం వాచేట్టు పెట్టడం = బాగా తిట్టిపంపించడం.
 ముఖం ముడుచుకున్నాడు = అయిష్టంగా / అసంతృప్తిగా ముఖం పెట్టడం.
 ముత్యాల పందిరి / ముత్యాల ముగ్గు = జానపద కథలు ఆధారంగా వచ్చిన పలుకుబళ్ళు.
 ముద్దులు మాటగట్టు = ముద్దుపచేట్టుగా ముచ్చటగా వుండడం.
 మునికోల / ములుకోల = కొరడా / ముల్లుకర్ర
 మునిమాపు వేళ = సాయంత్రం వేళ / సంజ
 ముసుతిప్పలు పెట్టి మూడు చెరువుల నీళ్ళు తాగించు = నానా ఇబ్బందులు పెట్టడం.
 ముసలం పుట్టడం = ప్రమాదం కలగడం / గందరగోళం ఏర్పడడం (నిన్నటిదాకా ఐక్యంగా ఉన్నట్లు కన్పించిన పార్టీలో నేడు ముసలం పుట్టింది).
 ముసుగు తన్నిపెట్టి పడుకోడం = జబ్బు చేసినప్పుడు గాని, అసంతృప్తిగా వున్నప్పుడుగాని మనిషి ముసుగు తన్నిపెట్టి పడుకోడం.
 మూగచెవిటి ముచ్చట = ఎవరికీ బోధపడదని చెప్పడానికి ఇదో పలుకుబడి.
 మాటగట్టుకొని పోతావా = “ఏం అంత అన్ని ఏడిచిందిగదా, నాలుగు డబ్బులు వాడికి సర్దికే ఏం పోయింది. అన్ననంతా మాటగట్టుకొని పోతావా?
 ముమ్మాటికీ = తప్పకుండా
 మూడుముళ్ళు పడితే = పెండ్లి అయితే (ఆ మూడు ముళ్ళు పడితే అమ్మాయి తండ్రికాస్త తేరుకుంటాడు).
 మూడో కంటికి తెలీకుండా / మూడో చెవిని పడకుండా = అతి గోప్యంగా (“నేనేది పురమాయించినా

మా వాడు మూడో కంటికి తెలియకుండా చేసు కొన్నాడు”).

మూడో కన్ను తెరివాడంటే = అంత కోపిష్టి అన్నమాట.
మూతులు నాకేరకం = ఇచ్చకాలు అడే బాపతును ఇలా అంటారు.

మూతివిరుపులు = అయిష్టతను ప్రకటించడం / అనంత్యప్తిని వెల్లడించడం.

మూజ్జాళ్ళ ముచ్చట = న్యల్కాలిక అనందం.

మూర్ఖాభిషేకం = పట్టాభిషేకం.

మూల ముట్టుగనరుకు = మొదలంటా నరుకు
మూలవిరాట్టు = ఈ అనర్థాలన్నిటికీ వాడే మూలవిరాట్టు (కారణం).

మూసిన కన్ను తెరవలేదు = జ్వరం వల్లనో, దెబ్బవల్లనో స్పృహలేకుండా పడి ఉన్నప్పుడు వాడుక.

మూసిపెడితే పాసిపోతుంది = దేన్నీ దాచి కంపు చేసుకోరాదని సూచన. (మీవాడి చేష్టలు నీవు చెప్పకపోతే నాకు తెలియవా? మూసిపెడితే పాసిపోతుంది.)

మెచ్చి మేకతోలు కప్పు = వ్యంగ్యార్థంలోనే ఈ పలుకుబడిని వాడతారు (“పరంధామయ్య నీకు చేసిన మేలేమిటి నాయనా, నష్టం నెత్తిన రుద్దడం తప్ప? మెచ్చి మేకతోలు కప్పాడా?”).

మెచ్చక మెచ్చుకొను = ఎవరినైనానరీ అతిగా పొగడకుండా తగిన మేరకే మెచ్చుకోవడం మంచిదన్న అర్థంలో ప్రయోగం. (“మెచ్చక మెచ్చితి మంచు గ్రుచ్చలై మెచ్చకు డిచ్చమెచ్చుగని మెచ్చుడు మెచ్చక మానమైనచో మెచ్చియు మెచ్చకుండకయు మెచ్చుడు సత్కవులార మ్రొక్కెదన్”) - దశకుమార చరిత్ర.

మెడకాయపైన తలకాయ నిలవడంలేదు = “కాస్త అన్నీ కలిస్తే చాలు వాడి మెడకాయపైన తలకాయ నిలవదు” (అంత తలపోగురు).

మెట్టిన ఇల్లు = కాలపెట్టిన చోటు / అత్తవారిల్లు (వారి అమ్మాయి పుట్టినంటికి మెట్టినంటికి పేరు తెచ్చింది.)

మెడమీద కూర్చున్నాడు = “ఇప్పటికిప్పుడు ఇస్తావా చస్తావా అని నా మెడమీద కూర్చున్నాడు”

మేకపోతు గొంధీర్యం = దైర్యంలేకపోయినా దైర్యంగా

ఉన్నట్టు కన్పించడం.

మేడిపండు మేలిమి = “మేడిపండు చూడ మేలిమై యుండు / పొట్టవిప్పి చూడ పురుగులుండు” - (వేమన.)

మేలమాడు = హాస్యమాడు (“వాడికి వావివరసలతో సంబంధం లేదు. ప్రతివాడితో మేలమాడడం నేర్పాడు.”)

మొగమొగాలు చూచుకోవడం = నమస్కరణ పరిష్కరించలేక వాళ్ళు మొగమొగాలు చూసుకోవడంతో నరిపెట్టుకున్నారు. ఒకరి ఎదుట మరొకరుండే అవకాశం వచ్చినప్పుడు కూడా ఇలా అంటారు.

మొగమాటాలోడ్డు = కనికరం వద్దు / దాక్షిణ్యం చూపనక్కర్లేదు. “చెప్పేదేదో మొగంమీదనే చెప్పెయ్యండి. మొగమాటమొద్దు”.

(వాడి) మొగననే పొడ్డు పొడిచిందా? = వాడే గొప్పా? వాడివల్లనే అంతయందా?

మొరిగే కుక్క కరవడు = మాటకారేగాని చేతకారి కాదనడం / అపాయకారి కాదనడం.

మోచేతికింద నీళ్ళు తాగు = పరాధీన బతుకు / ఒకరి కింద బతకడం “వాడు మన దగ్గర కబుర్లే, వాడిది రాజాగారి మోచేతికింద నీళ్ళు తాగే బతుకే ఈ రోజుకీ. ఎవడికి తెలియదు?”

మోడు బతుకు = నిరర్థకమైన జీవితం.

‘యం బ్రహ్మ’ = వాడా! ‘యం బ్రహ్మ’ (తిట్టు) వాజమ్మ / తెలివి తక్కువవాడు

యక్షప్రశ్నలు = అంతులేనన్ని ప్రశ్నలు.

యుగంధర ప్రజ్ఞ = అసాధారణ ప్రతిభ

రంధ్రాన్వేషి = ఎప్పుడూ తప్పులు వెదకడమే విద్యగా ఉన్నవాడు.

రచ్చకీడ్డు = బయటికి ఉడ్డు / వీధిలో నిలబెట్టు / కలహానికి దిండు

రచ్చనట్టు / రచ్చబండ = ఈరు మధ్య ఓ చెట్టు, ఆ చెట్టు చుట్టూ అరుగు, అక్కడ ఉళ్ళోవాళ్ళు ఉబుసుపోక

చేరి కబుర్లాడడం.

రవరవలు పుట్టడం = మనస్తాపాలు కలగడం.

రాకొట్టు = సవాలు చేయడం.

రాచిరంపాన పెట్టు = అదేపనిగా బాధించడం.

రామందాడిగా = అసంఖ్యాకంగా

రామబాణం = చురుకైన / గురితప్పిపోని

రామరాజ్యం = నుభిళ్ళంగా ఉన్న దేశానికి సంప్రదాయంగా వచ్చిన పేరు.

రాలుగాయి = పోకిరి

రావణ కాష్టం = అరిపోనిది.

రివ్వ రివ్వన పరుగెత్తు = వడిగా / వేగంగా పరుగెత్తు.

రుద్రభూమి = నృశానం.

రుద్రాక్షపిల్లి = కపట నాటకంగాడు / దొంగ వేషాలమారి రూకరుట్ర = ధనం.

రూపురేఖలు = అందచందాలు అన్నట్టుగా “వాడి రూపురేఖలు” చక్కగా ఉన్నాయని వాడుక.

రెంటికి చెడిన రేవడి = అటూ ఇటూ కాకుండా పోవడం.

రెండు కళ్ళు చాలవు = చెప్పనలవిగాని దృశ్యాలు అన్న అర్థంలో. (సాలారేజింగ్ మ్యూజియం చూడ్డానికి రెండు కళ్ళు చాలవు).

రెండు చేతులా = చేతికి ఎముక లేకుండా / పుచ్చలంగా (వాడు ఖర్చుకు వెనకాముందాడడు. రెండు చేతులా వదులుతాడు).

రెండు నాల్కలు = మాట నిలకడలేని వాడికి వర్తించే పలుకుబడి.

రెండో మనువు = రెండో వివాహం

రెక్కల కష్టం = శరీర కష్టం / కాయకష్టం.

రెక్కలు వచ్చు = తన కాళ్ళపై తాను నిలబడగల స్వతంత్ర శక్తితో బతకగలగడం.

రెడ్డిచ్చె మొదలాడు = “పాడిందే పాడరా పాచివళ్ళ దానరీ” అన్నట్టుగా కొంత కథ నడిచిన తరువాత తిరిగి అదే చెప్పవలసి వచ్చినప్పుడు వాడే పలుకుబడి.

“రేగుచెట్టు భాగవతం” = తనకు విషయం తెలియదు.

అయినా అంతా తెలిసినట్టే నటించే బాపతు గురించి ప్రస్తావన. వెనుకటికి ఓ గుడ్డివాడు భాగవతం చూడ్డానికి వెళ్ళాడట. హాస్య ఘట్టం వచ్చినప్పుడల్లా తనను గీరమని ప్రక్కన ఉన్నవాడికి చెప్పి, వాడు గీరినప్పుడల్లా నవ్వసాగాడట.)

రోట్టె విరిగి నేతిలో పడినట్లు = ‘పాయసం పైన నేతిచుక్కలు ఒలికినట్టు’గా. నష్టం వస్తూందని అనుకోకుండాగా ఇట్టే లాభం జరిగిన నందర్బం లో ప్రయోగం.

రోష్టు పెట్టు = అల్లరి పెట్టడం.

రోమ్ముల (మీద) కుంపటి = తాళలేని వ్యధ / తీవ్ర బాధ (పెళ్ళయి అయిదేళ్ళయింది. భర్త వచ్చి తీసుకు వెళ్ళడు. అమ్మాయి తమగా వెళ్ళడు. నాకీ వయస్సులో ఈవిడ వ్యవహారం రోమ్ములమీద కుంపటిగా తయారైంది.)

లక్షణంగా మాట్లాడు = పద్ధతిలో మాట్లాడు / చక్కగా మాట్లాడు.

లింగులిటుకులు = ఎచ్చులు పోవడం.

లేత సారకాయలు నరుకు (కోయు) = కోతలు కోయు లేనిపోని వాదాలు = పనికిమాలిన ఆరోపణలు / గిల్లికజ్జలు

లోటలోటగాడు = వాగుడుగాయ

లోడలోడవాసు = బడబడా మాట్లాడడం / అర్థం లేకుండా వాగడం.

లోకాభిరామాయణం =

లోన లోటారం పైన పటారం = పైపై డాబులే కాని వాడి దగ్గర నరుకు లేదనడం.

వంకలు తీర్చడం = సరిదిద్దడం.

వంటియింటి కుందేలు = చేతిలో చిక్కినది, అన్న అర్థంలో / వంట ఇంటికి అంకితమైపోయిన స్త్రీ (ఆ స్త్రీతినుంచి బయట వదలని హితోపదేశం).

వంతపాట పాడడం = ‘డూడూ’ బనవన్నలా తలూపడం.

వట్టిగొడ్డు తాకట్టు = వ్యర్థం. పాలివ్వని గొడ్డును

తాకట్టు పెట్టినా దండగేగదా!

వడ్డించిన విస్తరి = అర్చికూర్చి పెట్టిన సిద్ధాంతం.
 (“వడ్డించిన విస్తరి మీ జీవితం”).

వడ్డగింజలో బియ్యపుగింజ = అతి సామాన్య విషయం
 ఇది. అయినా కొందరు అనవసర తగాదాలకు, వాదాలకు
 దిగుతారు. “ఇంతకూ ఏమిటా వాళ్ళ తగాదా అంటే
 వడ్డ గింజలో బియ్యపుగింజ” అంటే తీరాచూస్తే ఏమీ
 లేదని.

వదరుబోతు = వాగుడు కాయ

వర్షాకాలపు చదువు = పైపై చదువులు / విలువలేని
 చదువు.

వాగ్ధాటి మంచిచిట్ట ప్రాయంగా గడగదా
 మాట్లాడగలనేర్యు.

వాతపు = మాటతప్పు.

వాదపు = విడవడం / విలపించడం. (నిరసనార్థంలో;
 “తనను అదే పనిగా అందరూ అడ్డిపోసుకుంటున్నారని
 వాడు నా దగ్గర వాపోయాడు”).

వావి వరుసలు లేకుండా = “వాడి మాటలకేం! వావి
 వరుసలు అక్కర్లే? మేనత్త కూతుర్ని కాదని పిన్నమ్మ
 కూతుర్ని చేసుకుంటానంటాడేమిటి, లోకం
 నవ్విపోదా?”

విగ్రహపుష్టి (నైవేద్య నష్టి) = (నిరసనార్థంలో) మనిషి
 ఆకారం ఒడ్డు పొడుగూ అన్ని బాగానే ఉన్నాయి.
 “వాడు విగ్రహపుష్టి కాని పొట్ట కోస్తే అత్తరం ముక్క
 లేదు”.

విధి విరామం లేకుండా = నిర్విరామంగా

విద్రవీగు = గర్భపోతుగా వ్యవహరించు.

విశ్యామిత్ర సృష్టి = కృత్రిమ సృష్టి.

విశ్యామిత్రుడు = కోపిష్టి.

విస్సన్న చెప్పిందే వేదం = మూఠాకు పనికిరాదు;
 ఆయన మాటే వేదవాక్యం-అనడం.

వీపు విమానం మోత మోగుతుంది = బాగా దెబ్బలు
 తింటావనడం.

వీర తాంబూలం = లక్ష్యం సాధించి తీరుతానని ప్రతిజ్ఞ

చేస్తూ వీరుడు తీసుకునే తాంబూలం.

వీరభద్ర పశ్చరం = ఇదే శైవాచారం. అశ్వరథ శ్వరభ
 అంటూ పశ్చరం పుచ్చుకొని వీరంగం వేయడం.

వీరమద్దెల = వీరత్వం చాటించే సాధనం.

వీసం కూడా తప్పులేదు = ఏమాత్రం తప్పులేదు.

వెంట్రుకవానిలో తప్పిపోయింది = కొద్దిలోనే
 తప్పిపోవడం: “వడ్డన్నా కారు స్పీడుగా పోనిచ్చాడు.
 అయినా వెంట్రుకవానిలో ప్రమాదం తప్పిపోయింది.”
 వెంట్రుక ముక్కతో నమానం = భాతరు
 చేయకపోవడం. “మంత్రి అయ్యేది, ముఖ్యమంత్రి
 అయ్యేది వాడికి వాళ్ళ మాట వెంట్రుక ముక్కతో
 నమానం.”

వెకిలి నవ్వు = వెర్రిబాగుల నవ్వు

వెట్టిచారికి = కష్టానికి ప్రతిఫలం ఇవ్వకుండా గొడ్డు
 చాకిరీ చేయించడం. (వాడు వాళ్ళింట్లో ఇన్నేళ్ళు
 చేసిందంతా వెట్టిచాకిరియ్యే).

వెనకా ముందూ చూడకుండా = తొందరబాటుగా
 చేసే పనికి వర్తించే పలుకుబడి. అలాగే లాభనష్టాలు
 గణించకుండా చేసే పనికి కూడా ఈ పలుకుబడి
 వర్తింపు.

వెన్నతో పెట్టిన విద్య = పుట్టుకతో అభిన విద్య.
 “కవిత్వం వాడికి వెన్నతో పెట్టిన విద్య”

వెన్నుపోటు పొడుపు = వంచించడం (ఇప్పటిదాకా
 నాతో కలిసి వుంటానని చెప్పి ఎదుటివాడితో చేతులు
 కలిపి నాకు వెన్నుపోటు పొడిచాడు)

వెన్నెముక లేదు = సొంత కాళ్ళపై నిలబడలేని స్థితి
 / బలహీన మనస్తత్వం

వెన్నెముక విరిగిపోయింది = “తీరా అమ్మాయి పెళ్ళి
 మహారత్నం సమయానికి పెళ్ళి రద్దు చేసుకున్నామని
 వియ్యాలవారు చెప్పేసరికి వెన్నెముక కాస్తా
 విరిగిపోయిందిరా నాయన”.

వెర్రి కుదిరింది రోకలి తలకు చుట్టమన్నట్లు =
 తనమాట తప్పని తానే తెలుపుకుంటున్న సందర్భంగా
 వాడే పలుకుబడి.

వెర్రిమాలోకం = అయోమయం.

వెలలేని సొమ్ము = ధరకట్టలేమని చెప్పడం / అమూల్యం

వెలాతెలాపోయాడు = వెలవెలా పోయాడు (తెల్లబోయాడు)

వెలితిపడిపోయాడు = పనికిమాలిన మాటలు చెప్పివాడు పదిమందిలో వెలికై (తెలికై) పోయాడు.

వేరు పురుగు = నలుగురినుంచీ వెలిపడిపోయిన వాడన్న అర్థంలో వాడకం (మన సంస్కృతికి సంప్రదాయానికి వాడు వేరుపురుగు).

వైదిక చాదస్తం = వైదికులకు ఛాందసం ఎక్కువని ప్రతీతి.

ప్రతం చెడ్డా ఫలితం దక్కాలి = నియమ భంగం జరిగినా ఎంతో కొంత మంచిగా దక్కాలనుకోవడం.

శంఖంలోపోస్తేగాని తీర్థం కాదు = సాధికారికంగా ముద్రవేస్తే ఏ పత్రానికైనా విలువరాదు. విలువ లేని దానిక్కూడా ఆశ్రయమిచ్చిన వ్యక్తి లేదా స్థాన ప్రాశస్త్యాన్నిబట్టి ఆ వస్తువుకు విలువ వస్తుందని చెప్పడం.

శనిచుట్టుకోడం = ఇబ్బందులు కలగడం.

శరగోపం పెట్టు = దేవాలయాల్లో భక్తుల తలపైన పూజారి ఆశీర్వాదసూచకంగా కిరీటాన్ని తల తాకించడం.

శరగోపం పెట్టడాన్ని గౌరవంగా భావిస్తారు కొందరు. ఆధునిక కాలంలో ఈ అర్థం తారుమారై నిందావాచకంగా “పెళ్ళిన పనికాలేదు. అవతలవాడు అన్నమాటపై నిలవలేదు. శర గోపం పెట్టి సంపించాడు” అని వాడుతున్నారు.

శల్య సారథ్యం = హితవచనాలు వలుకుతూనే వంచించడం (శల్యుడు కర్ణునికి సారథిగా ఉంటూనే అతను ఓడిపోవడానికి లోపాయికారిగా ప్రయత్నించడం).

శషభిషలు = విసుగు పుట్టించే మాటలు / ధూంధాంలు చేయడం.

శాఖాచంద్రమణి = ఒకచోట నిలవకుండా ఒక విషయంపై కేంద్రీకరణ కాకుండా మరో విషయంపైకి వెళ్ళడం.

శారదాభ్రమలు = తాత్కాలికాలు (శరదృతువులో

మబ్బులు తెల్లగా ఉన్నా విలువలేనివి. నీరు లేకుండా తేలికగా తేలిపోతూ వుంటాయి.)

శీలాక్షరం = ఎదురులేనిది / శాశ్వతం

శివమెత్తిపోయాడు = ఆవేశంతో ఊగిపోయాడు.

శివరాత్రి అగు = రాత్రంతా శివరాత్రే (నిద్రలేకపోవడం).

శుకానువాదం = చిలుక పలుకులు (మక్కికి మక్కిగా అనువాదం చేయడాన్ని ఇలా అంటారు).

శీలా శాసనం / తామ్ర శాసనం = రాతిపై చెక్కిన శాసనం. రాగి రేకుమీద చెక్కి శాసనం.

శీతకమ్మ వేయు = తక్కువ చూపు చూడడం / అనాదరణ చూపడం (గురువుగారు మామీద శీతకమ్మ వేశారు. కారణం తెలియదు).

శుద్ధ బుద్ధావతారం = వట్టి చపట అన్న అర్థంలో ప్రయోగం.

శుభస్వశీఘ్రం = చేసే మంచేదో త్వరగా చేయమనడం.

శుష్కప్రియులు, శూన్యహస్తాలు = మాటలేగాని చేతులు లేవనడం.

శ్రీరామచుట్టడం = రద్దుచేయడం / కొట్టిపారేయడం.

శ్రీరామరక్ష = అభయం చెప్పడం.

హడంగాలు = శిక్ష, వ్యాకరణం, ఛందస్సు, నిరుక్తం, జ్యోతిష్యం, కల్పం.

షడ్గుణాలు = సంధి, విగ్రహం, యానం, ఆననం, సంశ్రయణం, ద్వైదీభావం (రాజనీతి శాస్త్రం).

షోడశోపచారాలు = దైవపూజలో పదహారు రకాల ఉపచారాలు అవి: ఆవాహనం, ఆననం, పాద్యం, అర్ఘ్యం, అచమనీయం, స్నానం, వస్త్రం, యజ్ఞోపవీతం (నూలుపోగు), గుంథం, పుష్పం, ధూపం, దీపం, వైవేద్యం, తాంబూలం, నమస్కారం, ప్రదక్షిణం.

వందట్లో నడేమియా = “ఇల్లుకాలిపోయి యజమాని చస్తుంటే మరకడు బొగ్గులేరుకుంటున్నాడ”న్నట్టుగా,

ఏదో గందరగోళం చూచుకొని అందిందికాస్తా ఎత్తుకుపోవడం.

సఖ్యం సాప్తపదీనం = స్నేహం. (ఏడు అడుగులు కలిసినడిచినా, ఏడు మాటలు మాట్లాడుకున్నా స్నేహం స్థిరపడుతుందని నమ్మిక.)

సత్యకాలపువాడు = అమాయకుడున్న అర్థంలో ప్రయోగం.

సతమతం కావడం = ఒక సమస్యను తేల్చుకునేదాకా అదే ధ్యానలో ఉండడం / కిందుమీదు పడడం.

సప్తవ్యసనాలు = స్త్రీ, పానం, ద్యూతం, వేట, దొంగతనం, దండం, దూషణ.

సప్తసముద్రాలు = లవణ, ఇక్షు, సురా, సర్పి, దధి, క్షీర, జల సముద్రాలు.

సప్తాంగాలు = స్వామి, అమాత్యుడు, మిత్రుడు, కోశం, రాష్ట్రం, దుర్గం, బలం (రాజ్యాంగ విషయాల్లో).

సప్తపాయాలు = మంత్రం, ఔషధం, ఇంద్రజాలం, సామం, దానం, భేదం, దండం.

సముద్రానికి ఏతం చేయు = సాద్యంకాని దానికోసం వ్యర్థ వ్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు ప్రయోగం.

(లోకులందరినీ బాగు చేయాలని వాడి మతం కాని, అది సముద్రానికి ఏతం ఎత్తడమే సుమా).

సర్వ మంగళం = వాడికికే 'క్షైరమే' అన్నట్టు, నాశనం / హాస్యం అర్థంలో వాడకం.

సాతాని సామవేదం = శక్తి లేనివాడి విద్యా ప్రదర్శనం. సానబెట్టు = పదునుపెట్టు.

సాహిత్యమివ్వు = తినుబండారాలు పెట్టు / స్వయంపాకమిచ్చు.

సింహనాదం చేయడం = కోపంతో ఉద్దేకంతో గర్జించడం.

సింహస్యపుం = హడలు (నన్ను చూస్తే చాలు వాడికి సింహస్యపుం).

సింహవలోకనం = పునరాలోచన / లోగడ విషయాలను నమీక్షించుకోవడం.

సుగ్రీవాజ్ఞ = తిరుగులేనిది.

సుతరామూ ఇష్టంలేదు = బొత్తిగా ఇష్టంలేదు.

సుద్దులు చెప్పకు = డంబాలు పలక్కు.

సున్నకు సున్న హాళికి హాళి = దానికి దానికి సరిపోయిందనడం.

సూటిపోటీమాటలు = ఎత్తిపాడుపుమాటలు.

సూత్రధారి = మూలకారకుడు ("ఇంతకూ దానికంతా సూత్రధారి ఎవడు?")

సూదిమొన మోపునంతనేల = బహుకొద్ది జాగ

సూదివెంట దారం = 'తాడుతోనే దబ్బునం'లాగా వెనువెంటనే వచ్చునదన్న అర్థంలో వాడకం.

సెనగలు తిని చేయి కడుక్కున్నట్లు = చుస్తాగా అరగించినప్పటి పలుకుబడి. మిగల్చుకుండా తినడం.

స్త్రీధనం = స్త్రీల ఆస్తి, ఆభరణాలు, ఇంకొకరి సొత్తు కాదు వారిదేనని చెప్పడం. ("స్త్రీ ధనం ముట్టుకొనివాడే మగవాడు").

స్వస్తిచెప్పు = అంతటితో అప్పు / మూలనబెట్టు. (పెళ్ళయిందోలేదో మరుక్షణమే వాడు చదువుకు స్వస్తిచెప్పాడు.)

స్వామికార్యం స్వకార్యం = ఒకేసారి రెండుపనులా పూర్తి చేసుకోవడం.

స్వాహాచేయు = కాజేయు.

హంగామా చేయు = హడావుడి చేయు / గోలచేయు హనుమంతుని ముందు కుప్పిగంతులు = "తాతకు దగ్గులు నేర్పించడం"లాగా ఇదొక పలుకుబడి.

'హరీ' అను = చనిపోవు.

హటాహటి వెడలు = త్వరత్వరగా వెళ్ళడం.

హాళక్కి = వట్టిది / అబద్ధం.

హానం హానం = చితికిపోవడం.

హేమాహేమీలు = గొప్పవాళ్ళు / వీరులు / సమర్థులు.

హైరానావడు = యాతనపడు / బాధపడు, శ్రమపడు (వాడు నా హైరానావడి హైదరాబాద్ చేరుకున్నాడు).

ఆంగ్లభాషా పదసంపద

'Molotov Cocktail' = దొంగచాటుగా విసిరే నాటుబాంబు (రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ కాలంలో రక్షణ శ్రేణుల ఏర్పాటు సందర్భంగా తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో ఫిన్లందును రష్యా తాత్కాలికంగా ఆక్రమించు కోవలసి వచ్చినప్పుడు రష్యన్ టాంకర్లపై ఈ బాంబుల్ని ప్రయోగించారు. అప్పటి రష్యన్ విదేశాంగ మంత్రి మాలోటోవ్)

Hobson's choice = గత్యంతరంలేని స్థితి/ ఇచ్చిందే పుచ్చుకోవడం (కేంబ్రిడ్జ్లో 18వ శతాబ్దం నుంచి ఈ నానుడి వ్యవహారంలోకి వచ్చింది. గుర్రాలను కిరాయికిచ్చే హాబ్సన్ అనే వ్యక్తి తమ యిచ్చిన గుర్రాన్నే తీసుకెళ్ళమనేవాడు. ఎంవికకు తావిచ్చేవాడు కాదు)

Hooliganism = రౌడీయజానికి మరోపేరు. (19వ శతాబ్దంలో లండన్లో వచ్చి స్థిరపడ్డ 'హులిగాన్' అనే ఐరిష్ కుటుంబం ఇలాంటి కార్యకలాపాలకి పాల్పడేది).

Mac(k)intosh = వాటర్ ప్రూథ్ ప్లాస్టినీ కనిపెట్టిన రసాయన శాస్త్రవేత్త చార్లెస్ మాకిన్టష్. పద్దెనిమిదవ శతాబ్దానికి చెందినవాడు. కొన్నాళ్ళకి 'రియన్ కోటు'ను 'మాక్ కోటు'గా పిలవడం మొదలు పెట్టారు. 1796 నాటికి 'మాకిన్టష్ ఆపిల్' రియన్ కోట్లు, మార్కెట్లోకి వచ్చాయి. ఆ పేరుమీద ఇప్పుడు కంప్యూటర్లు Apple Computers కూడా ప్రసిద్ధి చెందాయి.

Malapropism = అనందర్పు ప్రయోగం/ పదవ్యామోహం (ఫ్రెంచి భాషనుంచి వుట్టింది. భావానికి బొత్తిగా సరిపడని మాటల్ని ప్రయోగించడాన్ని ఇలా అంటారు. రిచర్డ్ బ్రిన్సలీ పెరిడియన్ హాస్య నాటకం "బ్రియన్స్"లో ఒక స్త్రీ పాత్రకి మాలప్రాప్తి అని పేరు పెట్టారు. అనందర్పు ప్రయోగాలు చేస్తూ ఈ పాత్ర నవ్వెస్తూంటుంది).

Maverick = విలక్షణమైన వ్యక్తి (ఒక పార్టీ పరిధిలోకి రానివాడు. మిగతా పశుల కాపరులతో కలవకుండా నేరుపడ్డ వ్యక్తి క్యాం మాచెరిక్. ఇతను టెక్సాస్లో అలా ప్రాచుర్యం పొందాడు).

Spoonerism = వక్రీభూతం / పనిగట్టుకుని మాటల్ని తప్పుగా ఉచ్చరించడం (వెనకటికి విరియం

ఎ. న్యూనర్ అనే మత బోధనకుడు వుండేవాడు. ఆయన మాటల్లో ఇలాంటి అటలాడేవాడు. ఒక సారి పెళ్ళితంతు పూర్తిచేసి పెళ్ళికోడుకుతో ఇలా అన్నాడు. "Son, it is now kisstomary to cuss the bride." (ఉదా: ముక్కు పెట్టుకుంటే ముద్దు పట్టుకుంటాడు! అవలు మూలం: ముద్దు పెట్టుకుంటే ముక్కు పట్టుకుంటాడు.)

Peeping Tom = రంగ్రాస్నెస్ (లేడీ గేడివా అనే ఒక రాణి చేసిన ప్రమాణం ప్రకారం నగ్నవిహారం చేస్తూంటే గ్రామ కట్టుబాటు తప్పి 'టామ్' అనేవాడు దొంగచాటుగా చూశాడని ఒక కథ వుంది).

Masochism = అత్యహింస / అత్యక్షేభ (తనను తాను శారీరకంగా గాని, మానసికంగా గాని హింసించుకోవడం. ఆస్ట్రీయా నవలా రచయిత లెపాల్ట్ సాచర్ మాసోజ్ పేరుమీద ఈ మాట ప్రచారంలోకి వచ్చింది. తీవ్రమైన హింసకు గురౌతూ లైంగికానందం పొందడానికి తొలుత ఈ పదం వాడేవారు).

Sadism = క్రూరానందం (ఇతరులను హింసించడం ద్వారా ఆనందం పొందడం. ఫ్రెంచి రచయిత కాంప్టే దాంటే డిశాడ్ రచనల్లో ఇలాంటి ఆనందాన్ని చూపించాడు. అది ఎక్కువగా లైంగిక విషయాలకు సంబంధించినదే. నెత్తురు కళ్ళచూస్తేగాని ఆనందించలేని ఈ వ్యభావం ఆడవాళ్ళలో తక్కువగానూ, మగవాళ్ళలో ఎక్కువగానూ వుంటుంది).

Sandwich = మధ్యనుండడం / నలిగిపోవడం (పూర్వం మూడవ జార్జి చక్రవర్తి కాలంలో శాండ్విచ్ ప్రాంతపు ప్రభువు నిత్యం జూదం ఆడేవాడు. తిండితినేటప్పుడు కూడా జూదానికి అంతరాయం కలగకూడదని రొట్టెకి రొట్టెకి మధ్యలో మాంసం పెట్టి మృని సేవకులతో ఆడేశించేవాడు. అప్పట్నుంచీ ఈ మాట వాడుకలోకి వచ్చింది).

ఉదా: a) He is sandwiched between Devil and the Deep sea

b) Murari is sandwiched between Nari and Nar! ("నారి నారి నడుమ మురారి")

Serendipity = అనుకోని పరిశోధన (నేటి శ్రీలంకను

‘సెరందీప్’ అని కూడా పిలిచేవారు. హారన్ వాలెపోల్ అనే ప్రసిద్ధ రచయిత ఇక్కడి ప్రాచీన గాధకి “త్రీ ప్రిన్సెస్ ఆఫ్ సెరందీప్” అని పేరు పెట్టాడు. ఇందులో రాకుమారులు ఎప్పుడూ అనుకోని వస్తువుల్నే కనుగొంటూ వుంటారు.)

Raising Cain = గలాభా సృష్టించడం (బైబిల్ గాధనుంచి వుట్టిన నానుడి. కయన్ అనే వ్యక్తి తన సోదరుణ్ణి చంపుతాడు. ప్రపంచపు తొలి నేరస్తుడిగా యితణ్ణి బైబిల్ ను నమ్మేవాళ్ళు పరిగణిస్తారు. అప్పట్నుంచి కీడు తలపెట్టినప్పుడెల్లా Raising Cain అంటుంటారు.)

Levis = నీలిరంగు జీన్స్ ఫాంటు (శాన్ ఫ్రాన్సిస్కోలోని ఒక దర్జీ పేరు లెవీస్ట్రాస్. మొదటిసారిగా జీన్స్ ఫాంటు జేబుల మూలల్లో లోహపు మేకులు అమర్చి గట్టిపరిచాడు. అప్పట్నుంచి యితడి పేరు స్మార్కమయ్యింది).

Listerine = మాత్వాష్కే వ్యాయవదం. (యాంటీ సెప్టిక్ సర్జరీకి పితామహుడైన జోసెఫ్ లిస్టర్ అనే బ్రిటీష్ సర్జన్ పేరు వల్ల ఈ మాట ప్రచారంలోకి వచ్చింది. అయితే తన పేరు అలా ఉపయోగపడడం సర్జన్ కి అప్పట్లో నచ్చలేదు కూడా.)

Ad infinitum = అనంతం (లాటిన్ పదం. “ఇంకా....ఇంకా....” అన్న సందర్భంలో చివర ఈ మాట వుంచుతారు. ఉదా: The speaker droned on and on ad infinitum.

Carte blanche = సర్వాధికారం (ఫ్రెంచి పదం. సంతకం చేసి యిచ్చిన తెల్లటి కార్డు. దానిమీద కార్డు గ్రహీత ఏమైనా రాసుకోవచ్చు. సర్వాధికారం యిచ్చాడన్నప్పుడు ఇంగ్లీషులో ఈ పదం ఉపయోగిస్తారు).

Deja vu = జరిగినట్లు భ్రమ (ఒక సంఘటనకాని, దృశ్యం కాని ఎదురైనప్పుడు అవి ఇంతకు ముందే జరిగినట్లు భ్రమ పడడాన్ని ‘దెజావు’ అంటారు. మనస్తత్వ శాస్త్రజ్ఞులు ఈ మాటను ఫ్రెంచి భాషనుంచి తీసుకున్నారు).

Entourage = సహచర బృందం (ఇది ఫ్రెంచి నుంచి తీసుకున్న పదమే. రోజూ కలిసే సహచరుల్ని

ఇలా సంబోధిస్తారు).

Forte = నైపుణ్యంలో ప్రత్యేకత / విశిష్టత (నిజానికి ఈ పదానికి అసలు అర్థం ‘పటిష్టత’ అని).

Habitude = నిత్య సందర్భము (ఒక చోటుకు క్రమం తప్పకుండా వచ్చే వ్యక్తి; అలవాటు పడ్డ ప్రాణం)

Persona non grata = అవాంఛనీయ వ్యక్తి (రాయబార కార్యాలయంలో పని చేయడానికి విదేశం పంపిస్తే ఆదేశం అభ్యంతరం చెప్పినప్పుడు అతనినిలా సంబోధిస్తారు).

raison d’etre = ప్రధాన హేతువు (ఉండిపోవడానికి బలమైన కారణం; e.g., Love for her husband has become lakshmi's sole raison d’etre).

Cartel = వ్యాపార సంస్థల కూటమి (పోటీని నియంత్రించడానికి వ్యాపారస్థులు లోపాయికారి ఒప్పందానికొచ్చి - యిలా కూటమిగా ఏర్పడతారు.)

Collateral = హామీ వస్తువు (రుజులు తీసుకునేటప్పుడు హామీగా వస్తువుగాని సెక్యూరిటీగాని యిస్తారు. రుణం తీర్చలేనప్పుడు ఆ వస్తువును అమ్మి డబ్బు సరిపుచ్చుకుంటారు. అలాంటి వస్తువే Collateral).

earnest money = పరిహారపు అడ్వాన్సు (వస్తువు కొనుగోలు చేయడానికి అమ్మకపుదారుకు అడ్వాన్సుగా యిచ్చే మొత్తం. మిగిలిన మొత్తం కొనుగోలుదారు సకాలంలో యివ్వలేకపోతే అడ్వాన్సు మొత్తాన్ని వదలుకోవాల్సి వుంటుంది).

Escrow = వ్యవహార విత్తం (ప్రత్యేకించి ఒక వ్యాపార వ్యవహార నిమిత్తం మూడో వ్యక్తి దగ్గర వుంచే మొత్తం).

Kiting = చెక్కుల దుర్వినియోగం (చెక్కు రాసినవారి నమ్మతి లేకుండా, ఆ చెక్కు చూపించి తగిన మొత్తాన్ని దండుకోవడం లేదా బ్యాంకులో నిల్వ లేకపోయినా అధిక మొత్తానికి చెక్కురాని దానిని చూపి డబ్బు వుట్టించడం).

lien = అస్తిపై హక్కు (వృత్తిదారుల ఉత్పత్తి సాధనాలపై హక్కు. ఆ సాధనాలను అమ్మదలచి నప్పుడు వారి హక్కులను గుర్తించి వ్యవహరించడం

ముఖ్యం.)

Prospectus = పరిచయ పత్రం (సంస్థ ఆర్థిక పరమైన లావాచేవీల పూర్వాపరాలను ప్రస్తుత స్థితిని, భవిష్యత్తులో వచ్చే లాభాలపై అంచనాలను వివరించే పత్రం).

Venture capital = సాహస మూల్యం (ఎక్కువ 'రిస్క్' వున్న వ్యాపారంలో పెట్టే మూలధనాన్ని ఇలా పిలుస్తారు.)

Write-off = రద్దు చెయ్యడం / మినహాయించడం (రాని బాకీలను, ఋణగ్రస్తులనుంచి, తరుగుదలను యంత్రాలనుంచి లెక్కకట్టి Write-off చేస్తుంటారు).

Aggrandizement = ప్రాభవం (అధికారంతోనే, డబ్బుతోనే, పలుకుబడితోనే హెచ్చు స్థాయికి రావడం).

Communion = అధికార సమాచారం (ఘైబి పదం).

Concordance = అధికారిక ఒప్పందం (పోస్ట్, ప్రభుత్వాధినేతకి మధ్య జరిగిన ఒప్పందం).

Embargo = వర్తకపు ఆంక్షలు (వస్తువుల విదేశీ వరకంపీద ప్రభుత్వం విధించే ఆంక్షలు).

enclave = దుర్భేద్య ప్రాంతం (విదేశీ సరిహద్దులో చుట్టుముట్టబడ్డ ప్రాంతం. ఆ ప్రాంతంలోకి వెళ్ళాలంటే ఆ దేశంగుండా తప్ప మరేలా సాధ్యం కాదు).

Fifth column = విభీషణ సేన / పంచమాంగ దళం (ఈ మాట స్పెయిన్ అంతర్భుద్ధ కాలంలో వుట్టింది. ఫ్రాంకో సైన్యాధిపతుల్లో ఒకరైన ఎమిలియామోలా "నాకు చతురంగ దళాలున్నాయి" అని ప్రగల్భం వలికాడు. ఆ దేశంలోని సానుభూతిపరులు పంచమాంగదళం అన్నాడు. ఈ దళాలతో మాడ్రిడ్ మీదకు దూసుకు పోగలనన్నాడు. అప్పుడుంచి శత్రువుకు సహకరించే వ్యధేశీ మూకల్ని ప్రస్తావించడానికి ఈ మాట వాడతారు. 'విభీషణ సేన' అంటే ఇదే!).

In camera = రహస్యమైన / అంతరంగికమైన (లాటిన్ నుంచి వుట్టింది. ఈ మాటకు 'గనీలోపల' అని అర్థం. రహస్యంగా జరిగిన సమావేశాలముందు ఈ మాట రాస్తుంటారు)

Insurgent = ధిక్కారకుడు / తిరుగుబాటు సభ్యుడు

(ఒక రాజకీయ పక్షపు సిద్ధాంతాలను వ్యతిరేకిస్తూ అందులోనే కొనసాగే వ్యక్తి).

Tenta = సైనికాధికార ముద్ర (ఒకదేశ రాజ్యాధికారాన్ని చేజిక్కించుకున్నాక పాలించే కొద్దిమంది సైనికాధికారుల కూటమి. తొలుత లాటిన్ అమెరికా దేశాల్లోని శాసనసభనీ, శాసన మండలినీ ఇలా పిలిచేవారు).

Mercenary = కిరాయి సైనికుడు (తనదికాని దేశం కోసం పోరాడడానికి కిరాయిపై నియమితుడైన సైనికుడు).

Political asylum = రాజకీయ శరణాలయం. (స్వదేశంలోనే విదేశీ రాయబార కార్యాలయానికి వెళ్ళి రక్షణ కల్పించమని అర్థించినప్పుడు వారు కల్పిస్తే అది రాజకీయ శరణాలయం అవుతుంది. పూర్వం అప్పులపాలైనవాళ్ళు, నేరస్తులూ తలదాచుకునే దేవాలయాన్ని asylums అనేవారు.)

Bloomers = ప్రసంగంలో తప్పులు / తడబాటు మాటలు (అర్థం తెలుసుకొనక వాడేమాటలు). ఈ పదానికి ఆదిలో "పాంట్ సూట్స్" అని మారుపేరు. ఈ పదకర్త అమెరికా బ్లామర్. దీనికి వందేళ్ళ చరిత్ర ఉంది. సంప్రదాయంగా వస్తున్న కట్టు బొట్టు కాదని 'ఎమోషన్' ప్రకటించుకున్న మహిళల స్వతంత్రతా వైఖరికి అనుకూలంగా ఈమె ఓ ప్రత్యేకమైన డ్రెస్ నూచించింది. మోకాలిదాకా వదులులుగా వున్న (లూజ్) బ్రోజర్లను నూచించింది. తర్వాత వచ్చిన మిడ్లీ బ్లజ్జెస్కు కూడా ఇదేస్ఫూర్తి. ఇలా వస్త్రధారణ వదులులుగా (లూజ్) ఎలా తయారయిందో మాటలు కూడా అర్థాలు గాడి తప్పి తప్పుడు మాటలుగా దొర్లుతూండడాన్నిక్కూడా 'బ్లామర్స్' అన్నారు. (ఉదా: 'బుద్ధునికాలంలో గాంధీ బోధలు అమలులో వున్నాయ' ని ఒక సభలో రాజీవ్ గాంధీ ఉవాచ! బుద్ధుడెప్పుడీవాడు, గాంధీ ఏనాటివాడు?!

Bohemian = సంప్రదాయ విరోధి / సైలాపచ్చీను బాపకు (raffish non - confirmist). ఒకనాడు అస్టియోలో భాగంగావున్న బోహెమియా ప్రాంతం ఈ పదానికి వుట్టిల్లు. దేశ ద్రిమ్మరులైన జిప్సీలకు ఈ ప్రాంతం శతాబ్దాలుగా నిలయంగా ఉండేది. జీవితాన్ని తేలిగ్గా తీసుకోవడం వీరి లక్ష్యం.

Boycott = బహిష్కరించడం (ఈ పదం కెప్టెన్ బాయ్‌కాట్ అనే వ్యక్తి పల్ల పుట్టుకొచ్చింది. రిటైర్డ్ బ్రిటిష్ సైనికాధికారి ఇతను. కర్ర పెత్తందారైన ఓ భూస్వామి భూమికి ఇతడు ల్యాండ్ ఏజెంట్‌గా ఉన్నాడు. భూమిని కొలుకు తీసుకున్న కొల్లార్లు అతి పేదవాళ్ళు. అయినా నరేయజమానికి కొలు యిస్తారా చస్తారా అంటూ కొల్లార్లను బలవంతం చేసేవాడు బాయ్‌కాట్. చూసి చూసి కొల్లార్లు బాయ్‌కాట్‌ను 'బాయ్‌కాట్' చేయాలి వచ్చింది! అతణ్ణి బహిష్కరించి, చివరికి ఆహారం కూడా బండ్ చేశారు. ఇదీ సారాంశం.

Caesarian operation = క్షిప్రమైన కాన్సు / శస్త్ర చికిత్స (సాధారణ కాన్సు ఇబ్బంది అయినప్పుడు ఈ శస్త్ర చికిత్స ద్వారానే బిడ్డను బయటికి తీస్తారు. జూలియన్ సీజర్ పుట్టింది ఇలానే. చరిత్ర ప్రసిద్ధుడు కాబట్టి అతని పేరునే ఆపరేషన్‌కు కూడా పెట్టారు).

Draconian / laws = దారుణ చట్టాలు / నిరంకుశ చట్టాలు (ఈ చట్టాలకు మూల పురుషుడు డ్రకో. ఇతను ఏథెన్స్ నగర న్యాయవాది. క్రీస్తు పూర్వం 621లో తన పేరిటనే "డ్రకోనియన్ కోడ్" ఒకటి రూపొందించాడితడు. ఇతను "శాంతి భద్రతల" కొర ప్రతిపాదకుడని ప్రతీతి.

Epicures = విలాసవాదులు / భౌతికవాదులు (వీరికి గురువు ఎపిక్యూరస్. కాలం క్రీ.పూ. 3-2 శతాబ్దాలు. నుపైన భోజనం, కులాసా జీవనం వీరి తత్వం.) గ్రీసు ఈ వాదానికి ప్రసిద్ధి.

Stoics = విషాదవాదులు (జీవితం దుఃఖ భాజనమయిందని భావిస్తారు వీళ్ళు. ఎపిక్యూరియన్లకు వీళ్ళు బద్ధ విరోధులు. ఈ పదం కూడా గ్రీస్ తాత్విక చింతనలో భాగమే.)

శైలి విన్యాసం

శ్రీలంక తీర్థవాదులు నలుగురు ఆమాయకుల్ని భతం చేశారు :

తీర్థవాదులు సరే - ఇలా రాస్తే మనం కూడా ఒక కిరాతకానికి పాల్పడినట్టే. కేవలం దుష్ట సంహారాన్ని మాత్రమే 'భతం' అనీ, 'పద' అనీ అనాలి. శిష్ట సంహారాన్ని చెప్పేటప్పుడు 'హత్య' అంటే చాలు.

దెబ్బలు తిన్న దొంగ నేల కొరిగాడు :

ఇలా అంటే దొంగలకి దేశనాయకుల స్థాయి కల్పించినట్టే. ఒక గొప్ప లక్ష్యం కోసం చనిపోయినప్పుడు మాత్రమే 'నేలకొరిగాడు' అనాలి. మామూలు నందర్నాల్లో 'మరణించాడు', 'మృతిచెందాడు' అని రాయొచ్చు.

సుబ్బారాయుడు తన 40వ జయంతిని వైభవంగా జరుపుకున్నాడు :

ఇలా రాయడం ఘోరాతి ఘోరం. బతికున్నవాళ్ళు జరుపుకునే దానిని 'జన్మదినం' (పుట్టినరోజు) అంటే చాలు. కేవలం ఒక వ్యక్తి మరణించాక జరిపే జన్మదినోత్సవాన్ని 'జయంతి' అంటారు.

జాతికి సేవ చేస్తున్నందుకు మదర్ థెరిసాని సివీనటి తిలోత్తమ ప్రశంసించారు:

గభాల్ని పెద్దవాళ్ళని అలా 'ప్రశంసించేయ్యకూడదు. చిన్న వాళ్ళు లబ్ధి ప్రతిష్ఠల్ని పొగడినప్పుడు 'ప్రస్తుతించారు' అంటే బాగుంటుంది.

పాతికేళ్ళ యువతి చేసిన సాహసమిది:

పాతికేళ్ళ బామ్మగారుండరు కదా! కాబట్టి 'పాతికేళ్ళ మహిళ' అనో, 'స్త్రీ' అనో రాస్తే సరిపోతుంది.

పోలీసులు బావిలో చనిపోయిన శవాన్ని కనుగొన్నారు:
శవం అంటేనే చనిపోయినట్లు కదా! 'చనిపోయిన' అని ముందు చేర్చనవసరం లేదు.

స్త్రీ పురుషుల మధ్య విచక్షణ తగదు :
విచక్షణ తగినదే. తగనిదల్లా 'విచక్ర' మాత్రమే!

హరిజనులపై దాడులు :

ఈ మాట నిషేధం. వీరిని 'దళితులు' అందాం. (పెడ్యూల్లు కులాలు అని కూడా అనవచ్చు. కాని అది రాజ్యాంగ భాష). పెడ్యూల్డ్ కులాల్లో వస్తున్న సాంస్కృతిక చైతన్యాన్ని మనం గుర్తించి, గౌరవించాలి.

వెనుకబడిన కులాల అభ్యున్నతి కోసం.....

ఇది కూడా రాజ్యాంగ భాషే. మనం 'పీడిత కులాలు' అందాం.

పెళ్ళికాకముందే వారిద్దరికీ అక్రమ సంబంధం వున్నట్లు తెలిసింది.

అక్రమమో, సక్రమమో మనం తీర్పులు చెప్పనవసరం లేదు. 'శారీరక సంబంధం' అని రాస్తే చాలు. వివాహం అయిన తరువాత ఏర్పడే ఇలాంటి సంబంధాలను 'వివాహేతర సంబంధం' అనాలిగాని, 'అక్రమ సంబంధం' అనవద్దు.

జయప్రభ స్త్రీ వాద కవయిత్రి :

స్త్రీ వాద కవి అని హాయిగా అనొచ్చు. కవిని యిప్పుడు 'కామన్ జెండర్'గా వాడుతున్నారు.

మళ్ళీలో వున్న పోలీసులు అతన్ని పట్టుకున్నారు.

మళ్ళీ అందరికీ అర్థం కాకపోవచ్చు. 'సాధారణ దుస్తుల్లో వున్న పోలీసులు' అంటే స్పష్టంగా వుంటుంది.

ఉపన్యాసం మధ్యలో ఎన్టీఆర్ డైలాగులకు' వప్పట్లు మోగాయి:

వ్యంగ్య ధోరణిలో అంటే ఫర్వాలేదు. కాని వ్యంగ్యంగా అంటే తప్పు. డైలాగులు సినిమాల్లోనూ, నాటకాల్లోనూ మాత్రమే ఉంటాయి. అది కూడా ఇద్దరి మధ్య జరిగే సంభాషణే.

పుష్కరాల నందర్పంగా మంత్రి గోదావరి నదిలో
పుణ్యస్నానం చేశారు :
'పుణ్యస్నానం' లోకీక పదం కాదు. 'స్నానం' చేశాడు
అంటే చాలు.

తల్లీ బిడ్డల ఆత్మహత్య :
ఒక్కసారి నరిచూసుకోవాలి. చిన్నపిల్లలు కూడా
తమంతటా కాము ప్రాణం తీసుకుంటారా?!

దివంగత నాయకురాలు, కస్తూర్బా గాంధీ :
ఇలా అననవనరం లేదు. కస్తూర్బా గాంధీ ఇప్పుడు
జీవించి లేదన్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే.

పచ్చకార్డులు పంపిణీ చేయబడతాయన్నారు :
'బడు' లేకుండా చెప్పవచ్చు. 'పచ్చకార్డులు పంపిణీ
చేస్తామన్నారు' అంటే హాయిగా ఉంటుంది.

పాపము - కోపము వచ్చింది కొబ్బోలు :
'ము'లు గ్రాంథికపు వాసన కొట్టటంలేదూ. 'పాపం-
కోపం' అనడం సహజంగా ఉంటుంది.

చర్చలకై నాయకులు వచ్చారు :
మధ్యలో 'కై' మనడం దేనికి చెప్పండి. 'చర్చలకోసం'
అనొచ్చు కదా!

రెస్టు, రెస్టని మంత్రి టైం వేస్టు చేశారు :
'ఫస్టు'గా వుందిగాని 'తెలుగు' తక్కువగా ఉంది. విశ్రాంతి
నెపం మీద మంత్రి కాలాన్ని వృధా చేశారు' అని
రాయొచ్చు కదా!

శ్రీ రామరావుగారు మాట్లాడుతూ....:
ఆగండి! 'శ్రీ'లు, 'గార్ల' అనకుండానే
గౌరవించవచ్చు. అలాగే 'శ్రీమతి', 'కుమారి' అని
గౌరవించే నెపంతో వారి వైవాహిక స్థితిని బహిర్గతం
చెయ్యవద్దు.

ఆయన విజయవాడ చెళ్ళాడు :
'డుమువులు' మనకొద్దు. 'చెళ్ళారు' అందాం.

ముఖ్యమంత్రిచే చేయబడ్డ నిర్ణయానికి....:
'చే' తబడులు వద్దు! చే, చేత ప్రయోగాలు చేస్తే
తెలుగు కూడా పరాయి భాషలా ఉంటుంది.

మిగిలియున్న నిధులపై....:
'యున్న'లు వద్దు. 'వున్న' అని రాస్తే బాగుంటుంది.

విప్లవాదులు :
మనం మాటలు మింగితే పాఠకుడికి జీర్ణం కాదు.
అందుచేత 'విప్లవ వాదులు' అని అంటాం.

ప్రభుడ సంకాపం తెలిపారు :
ఒత్తులు మార్చకండి 'ప్రగాఢ' అనాలి.

అమెను అణుక్షణం వేధించేవాడు :
వేధింపుల్లో 'అణుబాంబు' ఎందుకండి బాబూ!
'అనుక్షణం' అనండి.

విర్ణయం చేసారు :
'చేశారు' అంటే వ్యవహారానికి దగ్గరగా ఉంటుంది.

మనిషియొక్క మెదడు మరియు మనసు కాదు :
అది నరే. 'యొక్క'లా, 'మరియు'లా లేకుండా వుంటే
పాఠకుడి మెదడుకి కాస్త తక్కువ మోత ఉంటుంది.

ఆయన మధ్యాన్ని తీసుకున్నారు :
'మద్యం తీసుకున్నారు' అంటే చాలు.

నర్సాపురంకు వెళ్ళాడు :
క్షమించాలి. మధ్యలో 'రంకు' ధ్వనిస్తోంది. నర్సాపురానికి
అందాం.

గుడ్డలు కొన్నావా?

అచ్చుతప్పు వస్తే ప్రమాదమే కదా! ఎందుకైనా మంచిది.

దుస్తులు అందాం.

వృద్ధుణ్ణి దొంగలు వధించారు :

మునలాయనేమీ నరకాసురుడు కాదు. 'హత్య చేశారు' అంటే చాలు. శిష్ట సంహారాన్నీ 'హత్య' అనీ, దుష్ట సంహారాన్నీ 'వధ', 'ఖతం' అనీ అంటారు.

కలెక్టర్ బహుమతి ప్రధానం చేశారు :

'ప్రధానం (వత్తు లేకుండా) చేశారు' అనాలి.

ఉపగ్రహం కక్షలో తిరుగుతోంది :

కక్షలుండేవి మనుషులకే. ఉపగ్రహానికి కాదు. 'కక్ష' అనాలి.

ప్రిన్సిపాల్ వైఖరికి అధ్యాపకులు నిరశన తెలిపారు :

'నిరసన' అనాలి. 'నిరశన' అన్న పదాన్ని 'నిరాహర దీక్ష' అన్న అర్థంలో వాడుతున్నాం.

పక్షులు, వాటి స్థానాలు

జలా ప్రియములు	జలా ప్రియములు	జలా ప్రియములు	జలా ప్రియములు
జాడ్యం	జాడ్యం	రథసారథి	రథసారథి
మౌడ్యం	మౌడ్యం	పథకం	పథకం
భేదం	భేదం	పారిశుధ్యం	పారిశుధ్యం
భీభత్సం	భీభత్సం	వాగ్దానం	వాగ్దానం
భోద	భోద	స్థాయి	స్థాయి
తుపాను	తుపాను	విద్యుచ్ఛక్తి	విద్యుచ్ఛక్తి
స్వంబన	స్వంబన	మనస్థాపం	మనస్థాపం
ప్రతిష్ఠంబన	ప్రతిష్ఠంబన	మాంధ్యం	మాంధ్యం
ఉరికంబం	ఉరికంబం	పించను	పించను
స్థానం	స్థానం	నిషేధం	నిషేధం
స్యస్థి	స్యస్థి	అగాధం	అగాధం
సంస్త	సంస్త	భీరువు	భీరువు
బాద	బాధ	పాపభీతి	పాపభీతి
సాదన	సాధన	నిర్బంధం	నిర్బంధం
నిశ్శబ్దం	నిశ్శబ్దం	ప్రఘాట	ప్రఘాట
మధ్యపానం	మధ్యపానం	విభేదాలు	విభేదాలు
యదాతథం	యదాతథం	నందిగ్ధం	నందిగ్ధం
యదార్థం	యదార్థం	దృక్పథం	దృక్పథం
ఆస్తి	ఆస్తి	ధారుణం	ధారుణం
అస్తికలు	అస్తికలు (అస్తి = ఎముక)	గూఢాచారి	గూఢాచారి
అధ్యయనం	అధ్యయనం	మృదుభాషి	మృదుభాషి
ఉపాధ్యాయుడు	ఉపాధ్యాయుడు	సంబంధించిన	సంబంధించిన
పష్టిపూర్తి	పష్టిపూర్తి	స్వచ్ఛం	స్వచ్ఛం
ప్రథమం	ప్రథమం	ముఖావం	ముఖావం
సమర్థన	సమర్థన	స్వచ్ఛంధం	స్వచ్ఛంధం
ప్రగతిపథం	ప్రగతిపథం	విధేయులు	విధేయులు.

GLOSSARY RELATED TO ASSEMBLY & ITS PROCEEDINGS

1. Assembly : Legislative Assembly of the State of A.P. constituted under the constitution.

2. Bulletin : The Bulletin of the House containing information of any matter relating to or connected with the business of the House or the committees; or any other matter which in the opinion of the speaker, may be included therein.

3. Committee : Any committee which is appointed or elected by the House or nominated by the Speaker or Constituted under the rules and includes a select Committee which functions under the direction of the speaker and presents its report to the House or to the speaker.

4. House : A.P. Legislative Assembly.

5. Leader of the House : The Chief Minister if he is a member of the House or a minister who is a member of the House and is nominated by the CM to function as Leader of the House.

6. Motion : Any subject matter brought before the Assembly for consideration subject to the Rules.

7. Private Member : A member other than a minister.

8. Resolution : It is a motion for the purpose of discussing a matter of public interest and shall be in the form of a specific recommendation or a declaration of opinion by the Assembly.

9. Session : The period of time between the first meeting of the Assembly upon the summons of the Governor under Art.

174 (1) of the constitution and its prorogation or dissolution under clause (2) thereof.

10. Statutory motion : A motion which is made in pursuance of any statute or enactment for the time being in force.

11. Table : The Table of the House.

12. Quorum : The quorum to constitute a sitting of the Assembly shall be one-tenth of the total number of the members.

13. Special Address by the Governor: Under article 176 (1) of the constitution, of the commencement of the first session after each general election to the Assembly and at the commencement of the first session of each year the Governor shall address the Legislative Assembly and inform the Legislative Assembly of the causes of its summons;

The Governor may Address under Art 175 (1) of the constitution.

14. Private member's Business : The last two hours of a sitting in Fridays shall be allotted for the transaction of Private member's business.

Speaker may allot different fridays for the disposal of different classes of business. Speaker may in consultation with the leader of the House, allot any day other than a friday for the transaction of Private member's business.

15. Govt. Business : On days other than these allotted for private member business, no business other than Govt. business shall be transacted except

with the consent of the speaker.

The Govt. may arrange the Govt. Business in any order with the consent of the speaker.

16. List of Business : A list of business for the day shall be prepared by the secretary, and a copy thereof shall be made available for the use of every member.

Save as otherwise provided in the rules, no business not included in the list of business for the day shall be transacted during the sitting of that day without the permission of the speaker.

QUESTIONS

17. Time for Questions : Unless the speaker otherwise directs, the first hour of every sitting shall be available for the asking and answering of questions.

18. Notice of Questions : Every notice of a question shall be given in writing addressed to the secretary and shall be delivered either in person or sent by post or left in the notice box at the office of the Assembly during office hours on any working day.

Where a question is admitted, it shall be forwarded to the Govt. within five days of the receipt of the notice such question in the Assembly office and the Govt. shall send the answers to the Legislative Secretariat within 21 days thereafter, unless the speaker grants extension of time on a request made by the Government.

19. Oral Answer Question or Star

Question : A member who desires an oral answer to his question shall distinguish it by an asterisk, or a star and if he does not distinguish it so the question shall be printed on the list of questions for written answer. Questions which have been admitted shall be entered in the list of questions for a day and not more than two questions given by the same member shall ordinarily be put on list of business unless the speaker otherwise directs.

In the opinion of the speaker any question put down for oral answer is of such a nature that a written reply would be more appropriate; the speaker may direct that such question be placed on the list of the questions for written answer.

20. Supplementary Question : No discussion shall be permitted during the time for questions under Rule 38 in respect of any question or of any answer given to a question. Any member when called by the speaker may put a supplementary question for the purpose of further elucidating any matter of fact regarding which an answer has been given.

21) Short Notice Question : A question relating to a matter of public importance may be asked with shorter notice and if the speaker is of the opinion that the question is of an urgent character, he may direct the minister concerned to answer the question on a date to be fixed by the speaker which shall be within 8 days from the date of receipt of question.

22) Publication of Questions and answers: A question shall not be published before it has been answered in the Assembly or if it has been disallowed by the speaker.

Answers to the questions which minister proposes to given in the Assembly shall not be published or released for publication, until the answers have actually been given on the floor of the Assembly or laid on the table of the House.

23) Short discussion: Any member desirous of raising on a matter of urgent public importance may give notice under rule 60 in writing to the Secretary specifying clearly and precisely the matter to be raised. The notice shall be accompanied by an explanatory note stating reasons for raising discussion on the matter in question. The notice shall be supported by the signatures of atleast two other members.

24) Half-an-hour discussion : A member wishing to raise a matter for half-an-hour discussion shall give notice under Rule 70 (2) in writing to the Secretary three days in advance to the day on which the matter is desired to be raised and shall shortly specify the point or points that he wishes to raise.

The speaker may allot half-an-hour on three sittings in a week namely Monday, Wednesday and Friday for raising discussion on a matter of sufficient public importance.

25) Calling Attention : A member may with the previous permission of the

speaker call the attention of the minister to any matter of urgent public importance under in the Rule 74 (1)

No member shall be allowed to make a speech while calling the attention of the Minister to any matter of urgent public importance. Not more than two such matters to raised at the same sitting unless the speaker otherwise directs.

26) Introduction and Publication of Bills: Any members or member in-charge of the Bill desiring to move for having to introduce a Bill shall give notice under Rule 90 (1) of his intention, and shall, to gether with the notice submit a copy of the Bill and an explanatory statement of objects and reasons. As soon as the permission to introduce a Bill has been granted, the Bill in the statement of objects and reasons shall be published in the Gazette.

27) Amendment : Under Rule 104(1) Notice of an amendment to a clause or schedule of the Bill shall be given to the Secretary one day before the day on which the bill is to be considered unless the speaker otherwise directs.

28) Appropriation Bill : Subject to the provisions of the Constitution, procedure in regard to an Appropriation Bill shall be the same for Bills generally, with such modificaions as the speaker may consider necessary

29) Vote on account: On any day subsequent to the presentation of the Budget a motion may be made for grant in advance in respect the estimated expenditure for a part of any financial

year.

30) Petitions : A member desiring to present a petition shall short it to the speaker and obtain his consent to its presentation under Rule 146. After he has obtained the consent of the speaker, he may present it on any day after questions and before the other business for the day is entered upon.

31) Privileges : A member may, with the consent of the speaker, raise a Question under Rule 148, involving a breach of privilege either of a member or of the House or of a Committee thereof.

A member wishing to raise a question of privilege shall give a notice under Rule 149 in writing to the secretary before the commencement of the sitting on the day the question of privilege is proposed to be raised. If the question of privilege is based on a document, the notice shall be accompanied by the document.

32) Secret sitting of the Assembly : Under Rule 168 (1) on a request made by the Leader of the House or an motion passed by the Assembly, the speaker shall fix a day or part thereof for sitting of the Assembly in secret. When in Assembly sits in secret no strangers shall be permitted to be present in the chamber lobby or galleries. The speaker may cause a report of the proceedings of a secret sitting to be issued in such manner as he for limits no other person present shall keep a note or record or any proceedings or decisions or a secret sitting whether in part or full or issue any

report of or purpos to discribe such proceedings.

Subject to the provisions of Rule 171 disclosure of proceedings or decisions of a secret sitting by any person in any manner shall be treated on a gross break of privilege of the House.

33) Committee : Any committee which is appointed or elected by the House or nominated by the speaker or constituted under the rules.

34) Business Advisory Committee : After the Commencement of the Assembly or from time to time, as the case may be, the speaker may nominate a committee called business Advisory Committee consisting of not more than eleven members including the Leader of the House and the speaker who shall be the Chairman of the Committee. The Committee recommends the time to be allocated for the discussion of such Govt. bills and other business as the speaker in consultation with the Leader of the House may direct for being refered to the Committee.

35) Select Committee : The members of the select Committee on a Bill shall be appointed by the House when a motion that the Bill be referred to a select Committee is made.

No select Committee on a Bill shall ordinarily consist of more than fifteen members and the minister incharge of the Bill shall be a member thereof.

36) Committee on petitions : At the Commencement of the House, or from time to time, as the case may be, the

speaker shall nominate a committee on petitions consisting of not less than seven members including the Deputy speaker who shall be the Chairman of the Committee.

37) Committee on public Accounts : For the Examination of accounts showing the appropriation to sums granted by the House, for the expenditure of the State Government there shall be a Committee on public Accounts. This Committee also examines the Annual Finance Accounts of the State Government and such other accounts laid before the House as the committee may think fit.

The public Accounts Committee shall consist of 15 members elected from amongst the members of the Assembly every year. The 15 members shall be elected by the Assembly from amongst its members according to the principle of proportional representation by means of the single transferable vote and in accordance with the regulations framed in this behalf by the speaker. There shall be a fresh election before the end of the financial year for constitution of the committee for the ensuing financial year. If under any circumstances such an election is not held, the existing members of the Committee will continue to hold office until new members are elected.

38) Estimates committee : The estimates committee shall consist of 15 members elected from amongst the members of the Assembly every year. It examines such of the estimates as may

seem fit to the committee or are specifically referred to it by the House.

39) Public undertakings Committee :

This Committee also consist of 15 members elected from amongst the members of the Assembly every year. It examines the working of the public undertakings specified in the 2nd schedule and other public undertakings specified by the speaker from time to time.

40) Privileges Committee : Privileges

Committee will be nominated by the speaker at the commencement of the House or from time to time. The Committee will consist of not more than 15 members. It shall examine every question referred to it and determine with reference to the facts of each case whether breach of privilege is involved and, if the nature of the breach, the circumstances leading to it, and make such recommendations as it may deem fit.

41) Committee on Subordinate

Legislation : It shall consist of 12 members nominated by the speaker from amongst the member of the Assembly. The Committee shall scrutinise and report to the House whether the power to make regulations, rules, subrules by laws etc. confirmed by the constitution, or delegated by the Legislature being properly exercised within such delegation.

42. Committee on Amenities : This Committee consisting of 8 members nominated by the speaker shall deal

with all questions relating to residential accomodation for members of the State legislature and superwise over facilities for accomodation, food, medical aid and other amenities accorded to members. It's functions are only advisory.

43. Committee on Government

Assurances: The Committee shall not consist more than 12 members, who shall be nominated by the speaker. It scrutinises the assurances, promises, undertakings etc. given by ministers from time to time on the floor of the House and report to the House on the extent to which such assurances etc. have been implemented.

44) Rules Committee : It consists of 15 members nominated by the speaker who himself will be the exofficio Chairman of the Committee. The Committee considers matters of procedure and conduct of Business in the House and recommends any amendments or additions to there rules that may be decined essential.

45) There are also Committees on Welfare of Scheduled Castes, Tribes and Backward Classes, and a Committee on General Purpose, a Committee on Library and a Committee on welfare of Women and Children.

GENERAL RULES OF PROCEDURE: NOTICES

46) Under Rule 281, no allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given intimation

to the speaker and also to the minister concerned.

47) Papers laid on the Table : A paper or document laid on the Table shall be only authenticated by the member presenting it. It shall be considered public.

48) Points of order : under Rule 302 (1), a point of order shall relate to the interpretation or enforcement of these rules or such articles of the constitution as to regulate the Business of the House and shall raise a Question which is within the cognisance of the speaker. No debate shall be allowed on 'point of order'.

49) Raising a matter which is not a point of order : A member who wishes to bring to the notice of the House, any matter which is not a point of order shall give notice under Rule 303 to the Secretary, in writing, stating briefly the point which he wishes to raise in the House.

50) Expunging of words : If the speaker is of opinion that a word or words as or have been used in debate which is or are defamatory or indecent or unparliamentary or undignified, he may in his decreeion order that such word or words be expunged from the official report of the proceedings of the Assembly. The speaker under Rule 308, will make an announcement in the Assembly of the fact of his having made such order.

COMPUTER TERMINOLOGY

at a glance

Apple Macintosh exclusive

IBM series & others

1. APPLE MACINTOSH EXCLUSIVE

- Accelerator** An add-on board that makes your Mac run faster. This can be an economical way to get more use out of an old Mac instead of trading up to an expensive new model (the way Apple wants you to do). A typical accelerator has a faster microprocessor, which takes over from your Mac's original processor.
- Active matrix** Describes a type of liquid crystal display (LCD) that has a transistor for each pixel (unlike passive matrix or supertwist displays). Active matrix displays have higher contrast and a wider useful viewing angle, but they're harder to make and cost more. Why are they so hard to make? Well, a 640 x 480 panel has over 300,000 transistors, if even one doesn't work, the panel is unacceptable. Out of every hundred active-matrix displays manufactured, about eighty-five must be discarded for defects. No wonder they're expensive!
- ADB** Apple Desktop Bus. A system for connecting keyboards, mice, trackballs, graphics tablets, and other input devices to the Mac. Older Macs (the Plus and earlier) used a different system, so their keyboards aren't interchangeable with those of newer Macs.
- Alias** A stand-in for any item on the desk-top. Opening a alias actually opens the item it stands for. What do you use this for? Well, you can put aliases of all your favourite applications into the Apple Menu items folder. This makes the programs aliases appear on your apple Menu, but you don't need to put all the program themselves into the same folder; they can stay in their own folders.
- Alpha channel** A special grayscale version of a graphic image, often used in an advanced image-processing program like Photoshop as a mask to isolate part of the image.
- Analog** Used to describe information or signal (such as music) that change smoothly and continuously, as

	opposed to digital information, which changes in discrete steps.
Anti-aliasing	A way of hiding jaggies in bitmap graphics by putting intermediate color values into adjacent pixels. Easier to show than to explain, it's simply a way of fooling the eye so that a low-resolution bitmap display looks smoother than it really is.
Apple	Originally : a typical Silicon valley garage company, founded in 1975 by a couple of hackers named Woz and jobs to sell microcomputer kits. Later : a wild and crazy computer company that invented the Macintosh and dragged the whole industry, kicking and screaming, into the age of graphical user interfaces. Currently; a huge, lumbering corporate beast, still blessed with occasional outbursts of wild and crazy genius. (Thank goodness).
Apple File Exchange	Included with Apple's system software, this utility program lets you move files from apple II or DOS (IBM) floppies onto Mac disks, and vice versa. Unfortunately it's cursed with a user interface so poor it makes DOS software look good.
AppleLink	A proprietary informations ervice used by Apple to keep in touch with its dealers, with commercial hardware and software makers, and with user groups. To use it, you need an AppleLink account (of course!), Apple' specials oftware, and a modem.
Apple menu	The little apple in the upper left corner of your screen; you can pull down a menu from it that lists whatever you put into your Apple Menu Items folder. The top item on the Apple menu usually tells you about the program you're currently using; it says something like "About Mac Whizbang...." A few utilities such a QuicKeys or Suitcase II may add their own items to the Apple Menu.
Apple Share	A way for Macs on a network to share folder with each other. A shared folder appears on your Mac's

desktop and you can open it, use or copy its files, and so on.

- Apple Talk** A simple, inexpensive way of connecting several computers so that they can share information and accessories such as printers. A small adapter box plug into the printer connector in the back of each Mac; then wires connect the boxes together, forming a network. The most common use for Apple Talk is to connect Mac to Laser Writer.
- Apple Talk Remote access** Also referred to as ARA. A nifty way for one networked Mac to take control of another. Does that sound sinister? Well, imagine you're at home and get an idea for some changes to a document on your Mac at work. With Apple Talk Remote Access, you can connect to your office network over the phone (using a modem) and use your office Mac just as if it were sitting right on your desk at home. Pretty cool !
- Architecture** A vague term for "the way it's put together"; the structure of a Computer (hardware architecture) or a program (software architecture). A "closed" architecture (as in the original Mac) means it's hard to add or change anything; an "open" architecture (much talked about nowadays) makes expansion relatively easy.
- ASCII (ASS KEE)** American standard Code for Information Interchange. A system used by all modern microcomputers in which each character is represented by a number. For example, A is 65, an exclamation point is 33, and a carriage return is 13. There are 256 possible ASCII codes, but only 96 are printing characters; the rest are non printing control functions such as the carriage return and tab. Apple uses many of the higher ASCII Codes for special characters like * and =.
- Back up** To make a copy of a file or set of files for safe-keeping. Information on computer disks is easily damaged, either by physical abuse (such as spilled

coffee, nearby magnets, or heat), by a malfunctioning program, or by invisible, mischievous gremlins who tend to congregate in the vicinity of someone working late on an especially crucial job. It's very important to take backup of your files regularly. Inexpensive commercial program make this a fast, easy process even for those with large hard disks. Five minutes a day spent backing up your disk can save you the agonizing of losing many hours of work to unexpected crash. If you are a procrastinator, you might try this exercise: pretend your hard disk just became unreadable. How many days of work have you lost ? Right. Now go do a backup !

- Balloon help** Those cute little comic-strip balloons that pop up wherever you pointer is; they explain the various parts of a program's user interface, such as its push buttons and menus.
- Bandwidth** The amount of information that can be handled by a device or system. For example, a telephone can carry audio signals only in a band between about 20 Hz and 4,000 Hz - Just enough for intelligible speech, but no good for music. This is a low bandwidth system. On the other hand a cable TV system may use signal upto 400,000,000 Hz - it takes that much bandwidth to carry dozens of TV channels. In general, the broader the bandwidth of a system, the more information it can carry the faster it can carry - and the more it costs.
- Baud** Used loosely to mean bits per second; a measurement of how fast computer data can be sent over a serial connection (as when using a modem to communicate over the phone lines) 2,400 baud, a commonly used speed, is roughly equivalent to 240 characters per second. The unit is named after the French engineer Baudot.
- Bit** Binary digit. The smallest unit of information in a computer; it can be either 0 (off) or 1 (on). We don't talk about bits much these days; pretty much everything is done in bytes, which are 8 bits long.

- Bitmap** A two dimensional array of dots that forms an image or a character (think of a picture made by a blackening certain squares on a sheet of graph paper). Bitmapped graphics and text have fixed resolutions, unlike object-oriented graphics.
- Thus, a curve drawn as a bitmap looks exactly as jagged on screen at 72 dots per inch (dpi) as when printed out on a 300 - dpi Laser Writer. Examples of bitmapped graphics applications are MacPaint and Photoshop.
- Bleed** To run off the edge of a page; said of a photo or graphic. "The mug shot bleeds left on this page" is printer's jargon meaning that the portrait in question extends all the way to the left edge, with no border on that side. "Full bleed" means that an image extends to all four edges.
- Bomb** To fail catastrophically -usually without warning and at the worst possible time (like just before that big presentation for the Board of Directors).
- Boot up** To start up your computer (that is , turn on the power and , if you don't have a hard disk, insert a floppy with a System Folder on it). This odd-sounding bit of jargon dates back to the very early days of computing, when starting up was complicated process. Early computers had no ROM, or permanent memory. When you first turned on the power, the machine contained no program to tell it what to do - it was truly a blank slate. To start up one of these old machines, you had to first enter a short "loader" program (in binary) by flipping switches; this program was just sufficient to let the machine use its paper tape or punched card reader to load in a longer, full-fledged loader program, which in turn could be used to load the program you wanted to run! Loading a loader in order to load the loader that would load your program reminded operators of the old phrase. "Pulling yourself up by your own bootstraps"; Hence the short loader came to be called a bootstrap loader, and the whole process, "booting up".

- Bps** Bits per second. A measure of how fast data is being sent over a network or other computer-to-computer connection.
- Buffer** A temporary storage area in your computer's RAM (memory). The Disk Cache is an example of a buffer that temporarily stores information read in from a disk drive. Your Mac also has an event buffer that stores input events like keystrokes and mouse clicks as they occur. Thanks to the event buffer, nothing gets lost, even if the Mac is too busy to display a keystroke at the moment you type it.
- Bug** Unexpected behaviour usually caused by a mistake in programming but sometimes by a hardware malfunction. According to the late computer pioneer Grace Murray Hopper, the first computer bug was just that -a moth that became stuck in one of the relays of the Mark I, a very early (forties vintage) electromechanical computer, causing it to malfunction.
- Cache (cash, not CA SHAY!)** A part of RAM (memory) that's set aside to store information temporarily. Macs can use caches in several ways :
- 1) The Disk Cache holds data read in from your disk. The next time your program needs that particular piece of information. It's able to fetch it from the cache much more quickly than if it had to go to the disk to get it, because RAM is thousands of times faster than a hard disk. However, since the cache sets aside memory for itself that your programs can't use, it may prevent certain programs from running. The Disk Cache size can be adjusted from the Memory control panel; 128K is a good all-round value.
 - 2) The 68020, 68030 and 68040 microprocessors have instruction and data caches built into the microprocessor chip. This speeds things up, but a few programs may have problems with this arrangement; you may need to turn the caches off (from a control panel) to make some programs work properly.

3) Programs such as Adobe Type Manager (ATM) can set up RAM caches to hold their own information temporarily. In general, the larger you make such a cache, the faster the program works - but the less memory you have left over for other programs to use.

- Camera-ready copy** A piece of artwork or text that's ready to be photographed and made into an offset printing plate. This used to be done with wax, X-Acto knives, and Rubylith; now it all can be done on the Mac and printed on a laser printer or imagesetter.
- CD-ROM (see dee ROMM)** Compact Disc - Read Only Memory. A disc that looks exactly like a compact audio disc (CD) but is used to store a mixture of digital audio and computer information. A CD-ROM holds about 650 megabytes of information - that's more than eight hundred 800K or four hundred 1.4 meg floppy disks. (CD-ROM is unrelated to ROM memory chips)
There are two big differences between CD-ROMs and hard disks or floppies : 1) CD-ROMs, like CDs, can't be recorded on by the user (that's why they're called "read only"); 2) because they're much slower than hard disks, it takes much longer to find and read the data you're looking for. So, this medium is best suited to publishing large reference works like encyclopaedias and service manuals.
- Chip** An integrated circuit (IC) containing several thousand extremely tiny transistors etched into the surface of a thin slice of silicon about the size of your little fingernail. The chip is enclosed in a plastic or ceramic package with dozens of metal "pins" or contacts. Most ICs look like big black centipedes with shiny metal legs.
- Chooser** A program on your Apple menu that lets you choose which networked printer you want to send your output to, or which Apple Talk zone you want to be connected to.
- Clip art** Images meant for general purpose use; things like Santas, Easter bunnies, Macs, and decorative bor-

ders, that can be used in your greeting cards and newsletters. HyperCard comes with a variety of bitmapped clip art; if you use a LaserWriter or other Post Script printer, high-quality Encapsulated PostScript (EPS) clip art is available both commercially and from most user groups.

Clipboard

A temporary storage area in your Mac's memory (also sometimes a file in your System Folder) that holds text, pictures, or anything else you want to move from one program or document to another. When you select something and choose the Edit menu commands Cut or Copy, your selection is placed in the Clipboard; when you paste, the contents of the Clipboard are copied into your document.

One thing you should know; when you copy something to the Clipboard and then go to another program to paste it, some formatting information may be lost. Text, for example, will lose its font and style attributes; PostScript graphics become plain old PICTs, and so forth. The Clipboard is useful, but it isn't perfect.

The Clipboard can hold only one thing at a time; when you copy or cut, the new item replaces whatever was there. The Clipboard is saved if you quit one program and move to another, but the Clipboard's contents are forgotten when you turn off your Mac.

Clock speed

How fast your computer computes is partly determined by how fast its microprocessor runs; that's controlled by the speed of the processor's clock, a metronome-like signal that synchronizes the orderly march of data and instructions through the computer. Since it costs more to make microprocessor chips that run at higher clock speeds, fast computers are generally more expensive than slow ones. Clock speeds are given in megahertz (MHz); typical numbers are in the 16-50 MHz range.

- CMYK** Cyan/Magenta/Yellow/black. The four colours of ink commonly used in colour printing also called process colours. By combining these four, a wide range of colour can be obtained.
- Coaxial cable** A type of electrical cable used for signals that are especially susceptible to interference; a common example is the cable used for cable TV. It consists of an insulated inner wire, a tubular outer shield (usually made from fine braided wire) that completely surrounds it, and an outer insulating jacket. The outer shield protects the inner wire from picking up or radiating electrical noise. Coaxial cable, usually called coax (COAX) for short, is also used for Ethernet networks.
- Color** A big subject, no? Don't worry, I won't try to cover it all here ! But let's talk about the possible kinds of color you'll find on the Mac. They're named by how many bits are assigned to each pixel. Why should we care about that ? Well, the more bits, the more colors a pixel can have. For example:
- 1-bit color** Since bit can have only two possible states- on and off--- it's not surprising that a display with 1 - bit color can show only two "colors": black and white. Small Macs like the Classic have 1 - bit displays.
- 4-bit color** Four bits per pixel make possible sixteen colors ($2^4 = 16$, if you are mathematically minded). Many DOS Computers use this scheme, but it's far too limiting for Mac users, so you'll practically never see it. (You will, however, see 4-bit grayscale from a lot of older scanners)
- 8-bit color** By far the most common arrangement for color Macs, this lets you have 256 different colors ($2^8 = 256$). That sounds like a lot of colors, but the real world is much more subtle than that. To show really photographic images, you need 24-bit color.

24-bit color 24 bits per pixel give you a staggering 16,777,216 colors (224) to choose from ! Serious graphic artists depend on 24-bit displays for photo retouching and painting. The penalty :the more bits per pixel, the more memory you need - and the longer it takes to get anything done! As a result, the demand for faster Macs and faster video boards has skyrocketed.

32-bit color You get the same number of colors - roughly 16.7 million - as with 24- bit color, but the extra 8 bits are used as an alpha channel to determine transparency, or for other specialized functions.

- | | |
|-----------------|---|
| Color seps | Color separations; a printer's term for separate master documents prepared for each of several colors to be printed. |
| Command Key | The Key with the funny symbol variously described as a cloverleaf, propeller, pretzel, or butterfly. (The symbol was originally used in a Swedish tourist guidebooks to indicate "something special") Because they sound similar, the Command key is easy to confuse with the Control Key but they do different things. You'll be using the Command key a lot more often. |
| Composite Video | A video signal in which all the color and synchronization information has been combined into one signal, with a resulting sacrifice in overall quality. The "video out" RCA jack on a typical VCR carries a composite video signal. A better way to transmit video is with RGB signals, where the information is kept separate. Color Mac displays use the RGB method. |
| Continuous tone | A grayscale or color image (such as an original photograph) as opposed to a halftoned or dithered image, which is made up of only one to four discrete ink colors. The only Mac printers capable of creating true continuous tone images are the costly dye-sublimation printers. Even super-expensive high- |

resolution imagesetters can't really print true continuous- tone pictures, although the black dots they make are so fine that they can sometimes fool the eye into thinking it's seeing continuous tones.

- Control panel** A mini-program that lets you change and customize various aspects of your Mac. You can change the volume level, set the clock, adjust mouse tracking and so on with control panels. You store them in the Control Panels folder in your System Folder and access them from your Apple menu.
- Coprocessor** A microprocessor that works alongside your regular microprocessor to share the load and make things go faster. Examples are the 68881 and 68882 numeric coprocessors, which speed up certain mathematical operations tremendously, and the 80386 coprocessor boards, which can be used to let your Mac run DOS programs just like an IBM PC or PC clone.
- Copy** A command on the Edit menu that lets you copy something you've selected to the Clipboard, leaving the selection unchanged. You can then paste it somewhere else.
- Copy Protection** A way for software publishers to make sure that you don't "share" a program with your friends and cheat the program's author out of the money they would have made if your friends had bought their own copies. Copy protection is usually accomplished by various tricky bits of programming, all of which at best make life annoying for the honest user, and at worst can cause all kinds of unexplained misbehavior. For these reasons copy protection is uncommon these days- at least in the US. Europe is another story.
- CPU** Central processing unit. An old synonym for microprocessor; this is also sometimes used for the box that contains the computer's "guts", as in "You can set the monitor on top of the CPU and save desk space that way."

- Crash** Synonymous with bomb. Happens when a program malfunctions so badly that it stops working. The result is usually an alert box saying "The program has unexpectedly quit"; or in extreme cases, a pointer that won't move assorted funny noises, or screen garbage. Programs crash (usually) because the programmer made a mistake or (rarely) because the computer's hardware is sick. When this happens, first try holding down Option and Command while pressing the Escape key; under System 7, that will often let you quit to the Finder. If that doesn't work, you'll to push the reset switch or turn off the power and turn it on again. A program that crashes can't hurt your Mac, but it can damage information stored on your disk. If that happens, you'll need to use an application like Disk First Aid (free with your system software) or the Norton Utilities (commercial) to recover your damaged files.
- CRT** Cathode Ray Tube. A commonly used name for the picture tube in a television set or a computer display. The luminous picture on the CRT's screen is "painted" by a beam of electrons emitted by the tube's negatively charged cathode. Back before electrons were well understood, this beam was said to be made of "cathode rays", whence the name.
- Cursor** The pointer that moves around the screen when you move the mouse. Different cursor shapes tell you different things about what's going on. For example, the wristwatch cursor means "be patient-I'm working on it"; the I-beam cursor means you're ready to edit some text. Sometimes folks mistakenly refer to the insertion point as a cursor, but that has a completely different function. Just remember: the cursor always moves with the mouse; the insertion point never moves unless you type or click somewhere.
- DAT** Digital Audio Tape. A small tape cassette originally intended for recording music, adapted for as a backup device with Macs. A DAT drive can hold well over a billion bytes of information, so you can

back up very large hard disks to DAT cassettes, Like all tape devices, however, DATs are comparatively slow, so you can't substitute one for a hard disk in normal use.

Database	1) An organized collection of information, such as names, addresses, phone numbers, order numbers, stock numbers, and inventory levels. 2) A program such as FileMaker that manage database.
Debug	To find and fix programming errors, or bugs. Virtually all computer programs have bugs; it's just a fact of life that errors are going to creep in when you have somethings as complex as a typical program containing tens of thousands of lines of programming code. Software publishers try hard (some harder than others) to eliminate as many bugs as they can before shipping a product, But sooner or later some user tries something the program's beta testers didn't think of trying, and turns up an unexpected result a bug. Responsible companies welcome bug reports from users, do their best to correct the problems, then issue new versions of their programs. This is one reason you should always send in the registration card as soon as you buy a piece of software; if you don't the publisher can't tell you about new versions of the program, which may fix important problems.
Default	What a program does if you don't tell to do something else. For example, in most programs a new document will use the Geneva-12 font unless you specifically tell the program otherwise by choosing another font. We would describe this by saying that the program "defaults to" Geneva-12, or that Geneva-12 is the default font. Another example : if you pull down the File menu and choose Page Setup, the dialog box that appears will have a number of options already checked. For Laser Writer users, these include things like Font Substitution and Text Smoothing. These are the defaults; unless you change them, your document will automatically be printed with these choices made for you.

Density	The amount of data recorded on a floppy disk. Floppies come in three flavors : 1) Single density : 400K single-sided-an obsolete format; you're not likely to see these nowadays. 2) Double density : 800K double-sided; they look the same as the 400ks 3) High density :1.44 MB double-sided; these can be distinguished from 400K and 800K disks by their extra rectangular hole (looking like a second write-protect hole, but with no sliding tab).
Desk accessory	A special type of mini-program, often abbreviated DA. Desk accessories used to be installed into your System with the dreaded Font/DA Mover program. Under System 7, there's no difference between a DA and any ordinary program. Whatever you put into the Apple Menu Items folder will show up on the Apple menu.
Desktop	<p>1) What you see when you start up your Mac, with the windows showing your disks' contents, the familiar Trash, and so on. The desktop display is created by the Finder as a visual metaphor to help you find, copy, delete, or open your files.</p> <p>2) An invisible directory file called Desktop, found on each disk (hard or floppy), which catalogs the contents of that disk; it's used by the Finder to keep track of what's where. If the Desktop file has been damaged, either by a program that bombed or for other reasons, you may get the message "This disk needs minor repairs" or even "This disk is unreadable" when you try to use the disk. Programs like Disk First Aid (which comes with your Mac) or the Norton Utilities (which you have to buy) can rebuild a damaged Desktop file if all else fails.</p> <p>3) A word that Apple's marketing department applies wherever they hope it will help sell goods, as in Desktop Publishing, Desktop Video, Desktop Presentations, Desk-top Media, Desktop Mapping, and so on.</p>
Digital	Information or signals that change in discrete steps and can easily be translated to numbers (usually

binary numbers); as opposed to analog signals, which change continuously.

- Dingbats** A printer's term for an assortment of symbols such as arrows, stars, and fists. The PostScript typeface Zapf Dingbats (designed by the famous German typographer Hermann Zapf, in case you were wondering) is built into all Post Script Laser Writers except the discontinued Laser Writer Plus. Examples. □ ► ✱ ▼ ○ ☞
- Disinfectant** Best of the public domain virus protection programs, this is as good as any of the commercial ones-and it's free! Unless you choose to but a program like S.A.M. you should have this on your startup disk to protect against virus infections, which can cause weird behavior, unexpected crashes, and worse. Because new viruses are popping up all the time, it's important to have the latest version of Disinfectant. Available free form information services like AOL and CompuServe and from user groups.
- Disk** In computer lingo, a thin plastic or metal disk coated with a film of material that can be selectively magnetized in order to store computer data. It's the same principle as a tape recorder, but a computer disk works much faster. Disks come in two varieties, hard disks and floppy disks.
- Disk drive** A device analogous to a tape recorder, it uses a magnetic disk to record and play back computer information such as programs and documents. Hard disk drives contain a permanently mounted disk; with floppy drives, you must insert a floppy disk to record data and remove it when you're done.
- Diskette** See floppy disk.
- Document** A disk file, usually consisting mostly of data, created by an application such as MacWriter or Excel. Business letters, HyperCard stacks, and MacPaint pictures are all Macintosh documents.
- Dongle** A small, individually serial - numbered device - a

sort of electronic key that plugs into a serial, SCSI, or ADB port, this is a particularly abnoxious form of hardware copy protection. When the copy protected program runs, it checks to see that the dongle is there and has the correct serial number. That sounds fine in theory, but in practice almost always results in pesky compatibility problems with other manufacturers software and hardware. Mercifully, this scheme is rare nowadays.

DOS	Disk Operating System, In common usage, short for MS-DOS.
Dot matrix printer	A widely misused term; in reality, all printers (except the obsolete daisywheel types) fit this definition, since they all create their images from tiny dots. However, it's commonly used to refer to impact dot matrix printers, which create characters and graphics by physically slamming small pins against the ribbon and paper, thereby causing black dots to appear.
Download	1) To receive a file (for example, an electronic mail message or a computer program) from another computer or computer network, like AOL, compuServe, or a private BBS. This is usually done by using a modem to communicate with the other computer over the phone. Many excellent programs can be downloaded very cheaply from networks like AOL. 2) To send a PostScript font from your Mac to a Laser Writer or similar printer in order to use a typeface that isn't built into the Laser Writer.
DPI	Dots per inch. A measure of printer or screen resolution. For example, the standard Mac screen displays 72 dpi; a LaserWriter printer can print 300 dpi.
Drag	To push and hold down the mouse button while moving the mouse; this is how you move a document to the Trash, for example.
Drag and drop	1) A concept introduced by System 7; this means

to drag a file's icon on top of another file's icon and release it, causing some action to occur. For example, if you drag a MacWrite document's icon and drop it onto the MacWrite program's icon, the program will be run and the document opened. 2) Microsoft uses this phrase in a completely different way, to mean selecting and moving data without cutting and pasting.

DRAM	Dynamic Random Access Memory. A widely used type of semiconductor memory (see RAM) that's inexpensive but consume more power than its more expensive cousin, static RAM (SRAM). It's called "dynamic" because, like the French you learned in high school, it must be constantly exercised or the contents are quickly forgotten. (An in-between type. Pseudostatic RAM, exercises itself automatically; it uses less power than DRAM but more than SRAM).
Driver	A small piece of software needed to use a hardware accessory such as a printer, scanner, or hard disk. Drivers usually live in the System Folder; the most common are printer drivers such as LaserWriter and ImageWriter.
DTP	Desk Top Publishing. Really a misnomer, this means desktop typesetting, since the printing is almost always done elsewhere. DTP uses computers, programs like Page Marker, and high-quality printers like the Laser Writer to produce camera-ready copy.
Dye-sublimation	A printer technology, presently very expensive, that can put ink in varying colors and densities on the paper, thus eliminating the need for dithering to obtain delicate tints and shades. The result is a high-resolution, true-color printout that looks very much like a color photograph. By comparison, most color printers yield output that looks like a coarse newspaper photo. Someday dye-sub printers will be affordable, I hope !
Electronic mail	A message or file sent to another user of a com-

	puter bulletin board system (BBS) or network. Usually called E-mail.
email	Abbreviation for electronic mail
Emulation	Imitation, as in, "This program emulates a DEC VT-100 video terminal." Usually, as in this example, emulation means software imitating hardware.
Encrypt	To scramble the contents of a file so that nobody can decipher it except the person who has a special software "Key". You can do this to prevent prying people from peeping at your private projects (say that three times fast!) personnel files, love letters, or your Super Secret Master Plan for conquering the universe.
Ethernet	A high-speed networking standard developed by Xerox in the sixties and now available for Macintoshes. Although more expensive than AppleTalk, it's about ten times faster. Computers on an Ethernet network can be connected by thick or thin coaxial cable or by twisted pair (10Base T) wiring; these three wiring schemes are mutually incompatible.
EtherTalk	Software from Apple that lets you connect up an AppleTalk network using Ethernet cables so that your Macs can talk to each other at Ethernet speeds using the familiar AppleTalk interface.
Fax	Short for "facsimile" (Latin for "make a likeness"); a simple way of creating an electronic equivalent of a paper document (for example, a business contract), sending it over the phone lines and recreating a paper version on the other end. The device used to do this is basically a combined scanner, modem, and medium-resolution (200 dots per inch) printer. You can use a separate, self-contained fax machine, or if you already have a Mac with a scanner and a good printer, you can buy a fax modem, which uses your Mac and its accessories to do the same job. In either case the transmitted

file is a giant bitmap, readable by human eyes but unintelligible to a word processor.

FDHD	Floppy Disk/High Density (also known as Super Floppy). A floppy disk drive in current Macs that reads and writes 400K, 800K, and high-density 1.4 megabyte disks. With the proper software it can understand not only Mac disks but Apple II ProDOS disks and MS-DOS disks from the newer IBM computers and clones.
Fiber optics	A way of transmitting information with light instead of electricity, using thin glass or plastic fibers instead of wires. Because light waves can carry much more information than can electrical signals, fiber-optic cables are good for video or high-speed computer data, which strain the capacity of copper-wires. Fibre optics also have the advantage of being immune to interference from other sources. By contrast, electrical cables act as miniature antennas, both radiating and picking up spurious signals that can garble information.
File	A program or document that appears on your desktop in the form of an icon with a filename under it. If it isn't a folder (which holds a collection of files) and you can copy it from one disk to another, it's a file.
Film recorder	An output device that creates on film a high-resolution color image of a document. Most film recorders can display many more dots than a standard 640 x 480 Mac color screen (usually at least 2000 x 1500), yielding a much sharper picture than you could get by simply pointing a camera at the screen. They are mostly used to produce color 35mm slides for presentations and for publication.
Finder	A program that lives in your System Folder; it creates the desktop-like environment you work with when you first start up or when you're copying files and disks. It puts the windows, icons, and Trash icon onto the screen, lets you drag them around, and moves disks and files as you tell it to. (It's

called the "Finder" because it helps you find the files you want to work with) The Finder is like a translator between you and the System : you drag an icon from one desktop window to another, and the finder tells the System "Copy that file!" Then the system tells the disk drives to start up, reads the file from one disk, and writes it to another.

- FinePrint** A clever bit of software built into Apple's LaserWriter IIx and IIg printers, this makes type and line graphics look a bit sharper than normal. It does so by modulating the printer's laser beam at a high rate of speed, creating "fractional dots" that are used to increase the printer's apparent resolution above the normal 300 dots per inch.
- Floating point** In mathematical terms, this describes a "real" number - one that has a fractional or decimal part - as opposed to a whole number or integer. It's called a floating point number because it has a decimal point that "floats", depending on the number's size. On the Mac, floating point calculations are done by the system's SANE number-crunching routines, sometimes with help from a numeric coprocessor chip.
- Floppy disk** A small, flat object about 3.5 "Square that stores files used by your Macintosh. Inside the hard plastic case is a small, thin disk of flexible plastic material very similar to the tape in a videocassette; the Mac's disk drive spins this around like a record, while a read/write head similar to that in a tape recorder records and plays back data on the disk, which is coated with magnetic oxide. Floppies are inexpensive, but they hold only limited amounts of information (1.44 megabytes is pretty much standard) and are slow compared to hard disks.
- Folder** A place to keep related programs or documents together. Folders can contain other folder, so you could create a folder called "Taxes" and have within it folders called "1900", "1991" and "1992". If you're used to MS-DOS, a folder is equivalent to a DOS subdirectory.

Font	A specific set of character shapes that make up all the letters, numbers, and symbols of a typeface. For example, Geneva, Times, Courier, and Zapf Chancery are fonts, in Apple's parlance. There are three kinds of fonts :screen or bitmap fonts, PostScript fonts, and True type fonts. Bitmap fonts come in fixed sizes and are really useful only for screen display. They generally print poorly and cannot be resized. PostScript fonts are mathematical descriptions of character shapes. They can be printed any size at all and will look as good as your printer can make them look. (The more dots per inch, the better the result. The range is from 300 dots per inch in the case of the PostScript Laser Writers, up to 3600 dpi with the PostScript-compatible imagesetters.) Apple's True type fonts are sort of low-rent version of PostScript fonts; they share the advantages of printer independence, but are less flexible in what they can do in the way of special effects.
Font/DA Mover	A utility program supplied by Apple, it was previously required in order to install fonts and desk accessories into your System file. Since most people found it confusing (I always liked it myself), Apple made it unnecessary. With System 7, you just drag the fonts to the System Folder and the finder knows where to put them.
Footer	Text (or sometimes graphics) that appears at the bottom of each page of a multipage document. For example, the footer for this dictionary has only a page number in it.
Format	1) To erase a disk (either hard or floppy) completely and prepare it for new data. (Apple calls this "initializing") Don't do this unless you're really sure you want to wipe everything off the disk ! 2) The characteristics of a piece of text : for example, its font, size, style, and leading.
FPU	Floating Point Unit. A coprocessor chip specialized for numerical calculations. It works in tandem

with your regular microprocessor to speed up operations that require heavy number-crunching.

Fragmentation

1) A condition in which a disk (usually a hard disk) has its stored files broken up into small fragment, resulting in slow operation. Information is stored on a disk in concentric tracks, each of which is divided to a number of sectors. When a disk is new, files are written one after another, to contiguous sectors. As you add, delete, and change your documents, the operating system does its best to use all the available space on the disk. For example, if you delete a document near the beginning of the disk, then copy a longer file onto the disk, the system uses the sectors left by the deleted file to store as much of the new file as will fit, then puts the rest of the new file into the first available open space. This means that the new file is now in two parts on the disk - it's fragmented.

Although this isn't a problem for the operating system (which knows where to find both parts), it means that instead of reading the whole file off the disk in one fell swoop, the system has to read one part, move the drive's read/write head to somewhere else, then read the second part. This takes a little longer. After you've been using your Mac for a few months, you end up with files in many pieces scattered all over the disk, and you may find that loading a file takes noticeably longer than it used to. Your disk has become fragmented.

There are two things you can do to remedy the situation; either use a commercial defragmenting program like Norton's Speed Disk, or do a complete backup, then copy all the files back to your disk. Either way, you'll end up with each file stored in contiguous sectors so that the drive's head needs a minimum of back- and - forth movement to read or write the file 2) A condition analogous to disk fragmentation that can occur in a computer's RAM (memory) when several programs have occupied chunks of memory. The remedy is to quit your programs and restart them - or, in extreme cases,

restart the Mac altogether.

Frame	A single, still video or film image; 1/20 of a second worth of frozen reality (1/24, in the case of movies on film)
Frame grabber	A piece of hardware that in 1/30 of a second (the duration of a single video frame) can convert that frame into a computer- based bitmap image. This is a way of getting images from a video camera, VCR, or videodisc player into the Mac, where you can play with them using graphics programs like Photoshop. Most frame grabbers are NuBus boards for use in Mac II series computers.
Function key	1) A key at the top of the Apple Extended Keyboard (F1 through F 15) used by some programs to activate special functions.
Fuser	The part of a LaserWriter that applies heat and pressure to a printout in order to permanently fuse its black tone image to the paper.
Graphic tablet	An input device that lets you use a pen like stylus instead of a mouse. Tablets are especially loved by artists, who are painfully aware that drawing with a mouse is like drawing with a bar of soap. The best graphics tablets, like the widely used Wacom, have pressure-sensitive styli that can work with software to create the illusion of a paintbrush, a marker pen, a charcoal stick, or anything you want.
Grayscale	A range of gray tones from black to white, as displayed on a video screen or seen by a scanner. The amount of memory available for each pixel, or image dot, determines how many levels of gray (including black and white) can be represented. For example, 8 bits per pixel (as in Apple's scanner) permit 256 levels of gray to be represented (since $2^8=256$). Although it's common to speak of printing grays, most current Macintosh printers can print only solid black- not gray - dots. In order to

simulate grays, it's necessary to resort to dithering or halftoning - the use of fine patterns of black and white dots that will fool the eye into seeing gray.

- GUI (GOO EE)** Graphical User Interface. An acronym popular with PC users, it's applied to Mac lookalikes such as Windows. By coining this brand new buzz phrase for what Mac users have enjoyed since 1984, the PC crowd tries to maintain the fiction that they're really inventing great new stuff, rather than simply copying old Mac ideas.
- Halftone** Similar to dithering, the use of patterns of black and white dots that fool the eye into seeing gray. The difference is that in a dithered picture the dots are all the same size, but they're spaced closer together or further apart to achieve lighter or darker tones. In a halftone, on the other hand, they're clustered into a regular grid of larger and smaller black clumps. Since almost all current Macintosh printers can only print solid black - not gray - dots, dithering or halftoning is the only way to simulate gray on paper (other than using a badly worn ribbon or toner cartridge).
- Hard disk** A large- capacity data storage device that uses rapidly spinning rigid metal platters to store information. Each platter is coated with magnetic oxide; the basic read/ write/erase method is similar to that used in a tape recorder. Because the information is stored, magnetically, hard disks remember even when power is off, unlike RAM (memory). Hard disks are about ten thousand times slower than RAM, taking thousandths of a second to read or write where RAM takes billionths. They are, however, about ten to twenty times faster than floppy disks.
- Hardware** The electrical/ mechanical part of a computer. We tend to focus on it, forgetting that it's useless without software. Good hardware is relatively easy to build; good software is tough to write. Just look at IBM : their hardware is fine, but their software is

so ugly that they ended up buying Apple's Pink code as the basis of their advanced operating system !

Host	A computer that's set up to let other computers (called guests) use its files. They do this by connecting to it via a network and using special software like AppleShare.
Image Processing	<p>A general term for taking image such as scanned or digitized photos from the outside world, bringing them into the computer, and modifying or enhancing them. For instance, you might have an old family photo with cracks and stains. After scanning it, you can bring it into an image processing program like photoshop and retouch the picture to eliminate the blemishes and sharpen up the contrast.</p> <p>Going a step further, you might even want to electronically delete your ex-husband from the picture. It's easy enough to do; just erase him, then clone the background to fill in the empty place left behind. (If only hearts could be mended so easily !)</p> <p>Obviously, the routine use of image processing tools like this by journalists raises some interesting ethical questions.</p>
Imagesetter	A very high-resolution printer used to prepare camera-ready copy from PostScript documents. In the sixties this was done with phototypesetters, which used optical technology to project letters onto a piece of film but were unable to deal with graphics. Today's imagesetters from Agfa Compugraphic, Linotype/Hell, and others use computer-controlled lasers to do the job for both type and graphics. The principles are the same as in a common 300-dpi LaserWriter, but imagesetters have four to ten times the resolution -up to 2,540 dots per inch.
INIT	Old term for an extension, a small piece of software that's loaded at startup and modifies the operating system.
Initialize	To erase a disk (either hard or floppy) completely

and prepare it for new data. Don't do this unless you're really sure you want to wipe everything off the disk!

Inkjet

A kind of printer that uses tiny nozzles to squirt microscopic droplets of ink at the paper, creating letters and graphics. Sounds crazy, but it works - inkjet printers like Hewlett-Packard's DeskWriter are the most economical way to get 300-dpi printouts from your Mac. The downside: they're slow - in the case of Apple's StyleWriter, almost unbelievably slow-and you'd better keep those pages dry, because the ink can run when moist!

Installer

A program that makes it relatively painless to update your operating system to the latest version. Always use the Installer to do this - never just drag the new files into your System Folder ! Here's a useful, undocumented feature : if you get into the Installer's Custom Install screen and hold down the Option key, it changes into a Remover ! If you install a new system and then discover that your bread-and-butter applications are incompatible with it, this trick will let you remove it completely, after which you can reinstall the older version. Other installers are also used to install large, complex programs like PageMaker, which require many files to be copied to your hard disk in various places. An In installer does this for you automatically, making the task easy. Don't ever try to just drag a program like this onto your disk. In days gone by, you could get away with that approach, but now-days things are too complex. Let the Installer do the job.

Interactive

Somewhat vague buzzword used to mean "user-controllable". For instance, a movie you see in a theatre is not interactive - the story unfolds on the screen in a strictly predetermined sequence, and all you can do is passively watch (or walk out). By contrast, a Nintendo video game is interactive: what happens on the screen depends on what you do.

- Interface** 1) The circuitry (usually, but not always, built in) needed to make different computer accessories "talk" to each other. Think of it as something that translate electrical signals from one type to another type. You don't need an interface to connect your mouse to your Mac, but some older H-P scanners needed a special external interface box to adapt their proprietary bus for use with the Mac's SCSI bus. You would also need a special interface box if you were planning to hook up a parallel printer to the Mac's serial printer connector. 2) The way a program interacts with its user, more properly called its user interface.
- Internet** A large, international network of thousands of computers running the Unix operating system. Most Internet users are affiliated with colleges and universities, a few with large corporations or government. Almost no private individuals are on the Internet; it just costs too much. The Internet's software is fairly primitive by today's standards - it's strictly text-based and supports only 7-bit data transfers - but the system is so large that it has become a standard of sorts.
- JPEG**
(JAY PEG) Joint Photographic Experts Group. A way of compressing large color bitmapped graphic to more reasonable sizes, built into the Mac operating system's Quick Time extension. For example, scanned color images can get very large indeed: figure that a 300-dpi scan has 90,000 pixels per square inch, and at 24 bits per pixel that's well over 20 megabytes for an 8" x 10" image ! Obviously you're not going to fit very many of these on a standard 40-meg hard disk. But JPEG compression can reduce that same image down to well under a megabyte in size, making it a lot more manageable.
- How is this seeming magic accomplished? Well, rather than devote space to describing the color of each pixel in a picture, you can use an encoding scheme that simply says "This pixel and its next umpteen neighbours are all white" - information

that can be stored in very little space. JPEG compression uses this and many other clever tricks to reduce the size of a file. Based on what's known about the way your eye and brain perceive images, it significantly compresses the image where you won't notice it (in large, solid-colored areas) and less where you will (in detailed areas)

But JPEG compression is lossy - when you decompress an image, you don't get back exactly the same image that was originally compressed. Depending on how much compression was applied, the decompressed version will have lost a little detail, and repeated cycles of compression/decompression can leave you with a noticeably degraded image. Thus, this technique must be used with some care.

KBPS	Kilobytes per second. Used to specify how fast data can be sent over a network. For example, a standard Apple Talk network operates at about 230 kbps.
Kilo	A commonly used prefix meaning thousands.
Kilobaud	Thousands (prefix "kilo") of baud. (A baud is a unit of data transmission equal to one bit of information per second)
Kilohertz	Thousands (prefix "kilo") of cycles per second (hertz).
LAN (LAN)	Local Area Network. A group of computers, printers, hard disks, and other accessories, connected together so that they can do things like send files back and forth to each other, share a printer, or use a large hard disk, called a server, as a central storage area for programs and files. There are many ways of doing this, the least expensive of which is Apple Talk.
Laptop	A portable computer you can set on your lap, roughly the size of a notebook, like the Mac PowerBook series.

LaserWriter	A printer driver file that lives in your System Folder and contains instructions telling your Mac how to send information to a LaserWriter.
LCD	Liquid Crystal Display. A low-power display device used in portable computers (among other places). It uses a chemical solution with an unusual property : if you apply an electric field to it, its molecules line up in a regular grid, like the atoms in a crystal (hence the name), and can either block or pass light. There are two common kinds of LCDs: the slow but inexpensive supertwist type (Used in the Power Book 100 and 140) and the more expensive active matrix displays (used in the PowerBook 170), which have better contrast and can be seen from a wider viewing angle.
Line art	Artwork that's made up entirely of black lines, like a pen-and-ink drawing or an engraving; the opposite of grayscale or half-tone art.
Local Talk	<p>A simple way of connecting several computers together to share information and accessories such as printers. A small box plugs into the printer connector in the back of each Mac, and wires connect the boxes together, forming a network.</p> <p>Because Apple's LocalTalk uses hard-to-find, hard-to-work-with cable and connectors, it has largely been superseded by Phone Net-style hardware, which is electrically identical but uses inexpensive modular telephone connectors and cable. Even Apple uses PhoneNet to wire up its offices! LocalTalk is thus largely a historical curiosity at this point. Apple still sells the hardware, but nobody with any sense uses it.</p>
Mainframe	A large computer, like the kind you used to see in the movies: rows of refrigerator-sized cabinets with spinning reels of tape and flashing lights, housed in an antiseptic-looking air-conditioned room. Such computers are usually shared by many users at once; when you dial up AOL, for example, you're communicating with a large mainframe that may

be simultaneously in use by hundred of others.

- MB** Short for megabyte; a little over a million bytes of memory (1,048,576, to be precise). Common mistakes; writing "Mb" or "mg" for megabyte. Please note that "Mb" means "megabits" and "mg" means "milligrams". A 40-milligram hard disk wouldn't hold much data, so please be sure you say what you mean !
- Megabyte** 1024 K bytes (1,048,576 bytes, to be precise). Often abbreviated "MB"
- Memory** Usually refers to RAM, not disk storage, RAM is integrated- circuit memory; very fast, but it forgets when you turn off the power. Just to complicate things, though, there's also virtual memory, which uses your hard disk as a stand-in for RAM (memory). Just remember, "virtual" means "imitation". Real ("physical") memory is always RAM.
- Microprocessor** The brain of your Mac, it has tens of thousands of microscopic transistors on a fingernail-size silicon wafer, arranged to do the essential work of a computer. The most popular microprocessor "families" are the 680x0 series (68000, 68020, 68030, and 68040) by Motorola, used in Macintoshes; and the 80x86 series (8088, 8086, 80186, 80286, 80386, and 80486) by Intel, used by IBM and compatibles. Computers with microprocessors from different families usually can't run the same programs, but they can exchange documents.
- MIDI (MIH DEE)** Musical Instrument Digital Interface. A hardware and software standard that defines a way for electronic musical instruments and computers to communicate with - and control - one another. With an inexpensive MIDI interface and the right software, your Mac can control several synthesizers at once - a virtual computerized multitrack recording studio!
- Modem (MOE DEM)** Modulator/DEModulator. A device that converts the on/off digital signals from your Mac into high-and

low-pitched audible tones. This makes it possible to use the telephone lines to communicate with other modem-equipped computers- for example, commercial information services like AOL and private BBSs. Modems come in various speeds; 2400 baud was common until recently, but 9600 baud is becoming the standard. To use your modem, you'll need a terminal emulator program like Free Term or MicroPhone.

- Monitor** Shorthand for "video monitor"; basically a very high-quality TV set with no tuner.
- Motherboard** Slang for the main digital circuit board in your Mac. Smaller boards that plug into the motherboard (for example, NuBus cards or add-in upgrade boards) are called daughterboards.
- Mouse tracking** The ratio of mouse movement to screen pointer movement . The Mac has a very sophisticated system: it moves the pointer about one inch for every inch the mouse is moved at slow speeds, but if you move the mouse faster, the pointer moves as much as two inches per inch of mouse travel. This allows you to have precise control when you need it for positioning things exactly where you want them -and when you need to get quickly from one side of the screen to the other, you don't have to move the mouse seven or eight inches across your desk. If this sounds like a trivial thing, try using a mouse-equipped DOS computer some time- there's a world of difference !
- MultiFinder** Old name for Apple's multitasking Finder replacement. Before System 7, this was an optional extra; now it's always there, letting you run several programs at once and switch between them in the blink of an eye.
- Multimedia** Oh, lord. Do I really have to try to define this ? Okay ! tired old buzzword means almost anything that ties together computers and video, computers and audio, computers and animation.. For example, any Nintendo game has a computer, ani-

mated graphics, and sound; so by definition, it's multimedia. So don't be overawed the next time somebody tosses this one at you. Just remember, "Super Mario World" is multimedia.

- Multisync** Describes a video monitor that adapts itself to several different kinds of video signals. Many video monitors can handle only a specific type of signal; for example, Apple's popular 13" color monitor requires a 640 x 480 pixel, 67.5 Hz, non interlaced signal. Feed it anything else and you'll just get funny stripes on the screen. Multisync monitors on the other hand, can work with various standards - different screen resolutions, refresh rates, and so forth. You pay more for this versatility, but it can be worthwhile if you want to use the same monitor with several different computers or video boards.
- Network** A collection of computers (and sometimes printers) wired together so that they can exchange information. A common way to do this is with Apple's AppleTalk.
- Node** A computer, printer or server attached to network. Think of a node as a bus stop where data can get on and off the bus.
- NTSC** (National Television System Committee) The standard that defines broadcast and recorded television signals in the US, Canada, South America, and Japan. (Other television systems are the British PAL and French SECAM standards.) Created almost fifty years ago, NTSC is now showing its age rather badly. Low resolution and poor color accuracy are its chief liabilities; TV engineers will tell you that these letters really stand for "Never Twice the Same Color"! NTSC will eventually be replaced by high definition television (HDTV) but nobody knows just when.

In technical terms, an NTSC video signal contains thirty frames per second; each frame has 525 horizontal scanning lines. To reduce flicker, the

thirty frames are actually sent as sixty interlaced fields; first, the 262.5 even numbered scan lines are sent, then the odd-numbered ones.

NuBus
(NEW BUS)

An electrical and mechanical standard for plug-in accessory cards, especially those used by the Mac II family of computers (II, IIx, and IICX, IIci, IIfx, Quadra, and others)

OCR

Optical Character Recognition. Most adult humans do this very well, but computers have a real struggle doing it at all; taking an image of printed text and figuring out what all those funny black squiggles actually stand for. To do this with a computer, you start with a scanned image of the text—a bitmapped graphic—and run a program that automatically analyzes it, extracting the text in a form your word processor can understand. This is very difficult to do, because it means that the computer must look at a not-too-sharp image and recognize all the letters and symbols it contains. Many letter combinations like "n" and "m" — are very difficult to distinguish from each other. If the OCR program is good, the result may be as much as 95 percent accurate, but there will almost always be a few errors. Still, it often beats retyping!

Operating
system

A program that tells a computer how to run other programs, copy files, use a hard disk, print documents, and so forth. The Mac's operating system consists of a number of files (principally System and Finder) found in your System Folder, plus programs permanently stored in the Mac's ROM memory chips.

Optical disk

A disk that stores information optically or magneto-optically. Examples include floptical disks, WORM, CD-ROMs, CD-I disks and videodiscs. Optical disks can usually hold much more information than magnetic disks; for example, a standard 3.5" (magnetic) floppy holds 1.44 megabytes, but a 3.5" magneto-optical disk holds 128 megabytes!

OS	Abbreviation for Operating System
Overhead	<p>1) A Transparent plastic sheet placed on an overhead projector. You can print these in any laser printer, but be sure to use overhead sheets marked "For laser printers" or "For copier use ," or you may experience a costly printer meltdown.</p> <p>2) Excess computer time needed to perform behind-the-scenes "housekeeping tasks," which generally mean slower performance for the programs you're working with. For example, working in 24-bit color imposes significant processor overhead, slowing you down considerably. When you're just doing word processing, it's best to stick with black and white.</p>
Parallel	A method of connecting a printer to a computer, used by IBM PCs and clones, in which many bits of information are sent at one time. Because the Macintosh uses a serial (one bit at a time) connection, it won't work with most printers made for IBM-type computers.
Paste	An Edit menu command that tasks the content of the Clipboard and copies it into a document at the current insertion point or replaces anything that's currently selected. The Clipboard remains unchanged, so you can paste from it again and again.
PC	Personal computer. Generally taken to mean a DOS - compatible personal computer (as opposed to a Mac). By the way, the original 1981 IMB PC was designed and built in Boca Raton, Florida, which is Spanish for "Rat's Mouth". Would you buy a computer from Rat's Mouth, Florida ?
Peripheral	A major computer accessory, usually an input or output device, so named because it sits around your computer (at its periphery, so to speak). Keyboards, printers, plotters, modems, and disk drives are all peripherals.

- PhoneNet** An alternative to Apple's LocalTalk hardware for building networks. Unlike Local Talk, which uses a hard-to-obtain, hard-to-assemble three-pin connector, Farallon's PhoneNet uses standard crimp-on phone connectors (those tiny blocks of clear plastic at the end of your telephone cords), which you can get at any supermarket or hardware store. Can you guess which system Apple uses in its corporate headquarters ? Yup -they use PhoneNet !
- PhotoGrade** A clever system built into the LaserWriters IIx and IIg for improving halftone printouts. In a nutshell, PhotoGrade makes it possible to print halftone images (like scanned photos) at twice the effective resolution of a normal LaserWriter 106 lines per inch (lpi) instead of the usual 53 lpi. It works by rapidly modulating the laser beam in the printer to make finer-than-usual dot so that even a 300 dot-per-inch printer can produce halftones that look as though they came from a 600-dpi machine.
- Pica(PIE CUH)** A unit of measurement used by printers and typographer; equal to 1/6 inch, or 12 points.
- PICT (PIKT)** The name for one way your Mac can store graphics, either on the Clipboard or in a document. PICT-format graphics can contain either or both bitmapped and object-oriented graphics. PICT bitmaps can be black and white, grayscale, or color (upto 32 bits per pixel) PICT objects are defined as commands in the QuickDraw graphical language- simple geometric shapes like lines, rectangles, and arcs. Unfortunately, PICT object graphics are limited in precision and cannot contain complex curves or special text effects; for high-quality work, a better choice is PostScript graphics.
- Pixel** Picture Element. A single dot on a computer screen or printer.
- Point** When talking about next, a point is a measure of type size (height) equal to 1/72 of an inch, or 1/12 of a pica- which happens, not by accident, to be

the size of one screen pixel on the Mac. (You're reading 11-point type right now)

- PostScript** A powerful object- oriented graphical language that tells printers (like the LaserWriter) how to build the shapes of letters and pictures and print them on a page. Each character in a Post Script typeface like Bookman is actually a small PostScript program. Because the PostScript language has hundreds of powerful commands, programs like Adobe Illustrator can make the printer do tricks like rotated, curved, and shadowed text. Post Script graphics (including characters) are composed of lines and filled shapes made with Bezier curves, which are mathematically described by the Postscript language's commands. Although it's not often done, PostScript files can also include bitmapped graphics like scans. PostScript is as close to a universal graphics standard as we are likely to get anytime soon; it works with Macs, DOS computers, NeXT machines and even minis and mainframes.
- Printer driver** A file that lives in the Extensions Folder inside your System Folder and contains instructions telling your Mac how to send information to a particular printer. If you want to print to a Laser Writer, you must have the appropriate LaserWriter driver file in your System Folder; if you want to Print to an ImageWriter, you must have an ImageWriter driver. Each printer normally has its own driver file, which shows up as a choice on the left side of the Chooser. If you're wondering which printer drivers you have installed, a quick look there will tell you.
- Printer font** A downloadable PostScript font; that is, one that isn't built into your printer, but lives in your System Folder, waiting to be sent to the printer when needed. These days, printer fonts serve another function as well : they're used by Adobe Type Manager (ATM) for screen display.
- Printer port** A connector on the back of your Mac to which can hook up a printer; it's also used to connect to an

Apple Talk network. It's one of the two serial input/output (I/O) ports on every Mac. The other is the modem port.

- Process color** If you want to print a photograph of a rainbow, ideally you'd like to use a different ink for each color. Depending on how subtle you wanted to be, that could mean hundreds of ink colors - Obviously not practical ! So how can you get all the shades and tints of the natural world, without using an infinitude of inks ? By using a special printing process called halftoning. To simulate lavender, for example, you print small dots of magenta (bright pink) alternating with small dots of cyan (blue-green). In this way, all the colors of the rainbow can be simulated by overlapping patterns of dots in just four colors of ink; cyan, magenta, yellow, and black (abbreviated CMYK)
- RAM** Random Access Memory. Computer memory in the form of integrated circuit chips that remember their contents only as long as the computer is turned on. Information can be written to or read from RAM in billionths of a second, which is about ten thousand times faster than a hard disk or floppy disk can do it.
- Relational** Said of a database management program , this means that it is able to access several data files at once (for example, a customer list and a list of orders) and prepare reports based on related information contained in them.
- Render** To depict realistic-looking surfaces, shadows, and reflections on a simulated three-dimensional object. A renderer is a program that takes a mathematical model of 3D objects (created in another program) and converts it into a 2D bitmapped image of those objects as viewed from a given vantage point. This can be done in a variety of ways, but rendering generally requires lots of computer power and lots of time. A typical 3D scene may take hours to render, even on a fast Mac Quadra.

For this reason, folks who are using these 3D programs generally work with simplified "wireframe" models on screen and leave rendering until the end.

**Res Edit
(REZ EH DIT)**

Resource Editor. A program available from Apple that can be used to customize things like menus, dialog boxes, fonts, icons, desk accessories, and much more- even if you're not a programmer ! This ability to modify resources is one of the most powerful features of the Mac. For example, a person with no programming knowledge can take a program and convert it to Portuguese all its menus, dialog boxes, alerts, and text. This is unheard of in the DOS world, or indeed on any other computer.

ResEdit is wonderful fun if you like to take things apart to see what makes them tick- for example, you can open a commercial program with it and browse through all the obscure error messages you'd never ordinarily see. You may even find hidden features in your favourite program ! A common use for ResEdit is to add keyboard shortcuts to program menus so that you can choose commands without using the mouse. Just be careful - ResEdit can do permanent damage. Use it only if you know what you're doing, and never on original files !

Resolution

The number of dots per inch (dpi) on the screen or on paper. For example, the standard Macintosh screen display has a resolution of 72 dpi, the ImageWriter II has a resolution of 144 dpi, and the LaserWriter have a resolution of 300 dpi.

RGB

Red/Green/Blue. Describes video equipment that accepts separate red, green, and blue input signals. All color video displays use a combination of red, green, and blue light - emitting dots or stripes to create the complete spectrum of colors we can see. However, the video (picture) signal that's sent to the display can be encoded in one of several ways.

In VCRs and inexpensive computers (such as the Amiga), all the information is combined into one signal, called composite video, which can be sent over a single pair of wires. Circuitry inside the video display takes this composite signal apart and sends its red, green, and blue components to the corresponding guns in the picture tube.

A better way of doing things, used in high-quality displays like the Mac II's is to send the red, green, and blue signals separately; this is known as RGB. This makes cables and connectors a bit more complicated, but it yields far better picture quality thanks to its increased sharpness and purer colors. A standard Apple color monitor can display about four times as many pixels, or picture dots, as a regular TV (by the way, this is why you can't save money by using your TV as a Mac monitor). Even today's most expensive TV sets lack the resolution to show Macintosh graphics sharply.

- RIP (RIP)** Raster Image Processor. A special-purpose computer that converts PostScript mathematical curves into a bitmap suitable for printing. Technically, every Post Script printer has one of these, but this term usually refers to a separate box that drives a high-resolution imagesetter like a Linotronic.
- RISC (RISK)** Reduced Instruction Set Computing. A style of microprocessor design which favours a small, simple set of instructions that can be executed very fast. Many current microprocessors, such as the Mac's 68000 series, are CISC ("Complex Instruction Set Computing) devices. Their large variety of instructions makes life easier for programmers, but slows down execution compared to the simpler, more efficient RISC chips. Because of the speed advantage of RISC designs, the next generation of personal computers from Apple, IBM and others will be based on RISC chips.
- ROM (ROM)** Read Only Memory. Permanent computer memory in the form of integrated circuit chips that are pro-

grammed at the factory and whose contents cannot be changed. ROM chips are used to store parts of the Mac's operating system so that it will have essential programs available as soon as power is turned on. Like RAM chips, ROMs are very fast.

Router

A box that connects two or more network zones together, routing electronic messages between them. Why not just put every body on the huge network instead ? Because if ten or twenty people are simultaneously trying to send mail, the network bogs down and everyone spends a lot of time waiting. Breaking up the network into several zones means that the number of users in any one zone is small enough not to overload it, and they can still send messages to users in other zones through the router.

RS - 232

A commonly-used standard for sending data through a cable in serial form. The standard specifies voltage levels and pin assignments on a D-shaped connector called a DB-25 (although RS-232 is a fairly loose standard, and has been implemented on a variety of nonstandard connectors.) In the Mac world, RS-232 is used mainly to communicate with modems.

Sad Mac

A frowning Mac face that appears on startup when you have (usually) serious hardware problems (like improperly installed memory) with older Macs. Underneath the face is a set of codes that can be deciphered (if you have An Official Apple Technician Secret Decoder Ring) to tell you what has gone wrong. Missing or bad boot blocks on a disk can also cause this to Appear. Newer Macs have augmented the Sad Mac with a typical too-cute-for-its-own-good Apple gimmick; the Chimes of Doom. This arpeggiated chord (or chords) is a code also, but only a musician with perfect pitch can figure out what it means !

Scanner

A handy gadget that translates a paper document into an image file in your computer. It works just

like the input half of a fax machine. First you run a special program that controls the scanner, then you put your document on it (or feed it through a slot on some models) It whirs and hums for a while, then a ragged-looking version of the document appears on your screen. You can use this image (which is a bitmap, similar to a giant MacPaint file) as a graphic, or run an optical character recognition (OCR) program to "read" the text information from it.

Screen

1) That light-up glass thingle on your Mac-the one you spend so many hours staring at.

2) A graphic-arts term that describes the grid of dots into which a photograph is broken in order to turn it into a halftone. Remember, most printers have only one color of ink; black. In order to simulate the grays in a photo, you use a lot of tiny black dots, some larger than others. Viewed from a distance, this fools the eye into thinking it sees gray.

To turn a grayscale photo into a halftone, printers originally used a fine mesh screen to break the picture into dots. The finer the screen the smoother the resulting image. Screens are specified in lines per inch (lpi). Typical new-paper photos may be printed with 80-100 lpi screens; magazines can go as high as 200 lpi; and "coffee table " art books may run as high as 300 lpi.

Script

This is really just another word for a program, but companies have been using it lately when they're afraid of scaring off users who don't think of themselves as programmers. Scripting capabilities can be found in programs like HyperCard, PageMaker, and MicroPhone, where scripts can be used to automate many program functions.

SCSI (SCUZZY)

Small Computer Systems Interface. A hardware and software standard for connecting things like hard disks or scanners to the Mac; SCSI is a fast way to move large amounts of data from one device to another. Originally developed by hard disk maker Shugart Associates and called Shugart Associates

	Systems Interface (SASI), it later became an industry standard and changed its name to SCSI. The Mac Plus was the first home computer with a SCSI interface (although Apple's version of SCSI is not quite the industry standard).
Server	A computer with a large hard disk, connected by a local area network (LAN) such as Apple Talk to a number of other computers. The users of the computers connected to the server can use it just as if it were another hard disk on their own Macs.
Software	A set of instruction or programs which tell the computer what to do. There are two kinds of software viz. Systems Software and Applications Software.
Hardware	The physical components of a computer including the electronic circuitry, various disk drives, mother board, add-on cards etc.
Spell checker	1) Something used by witches, wizards and warlocks to ensure the correctness of their magical spells. 2) A phrase often misused by those who are in desperate need of a good spelling checker. Remember; magicians need to check spells. The rest of us need to check spelling. Got it ? Okay, I promise I'll stop lecturing now.
Spooler	Something that spools. But I bet you already figured that out, huh ?
Spot color	Simple solid colors used as decoration in a printed document - like a red line at the top of each section of a book, or a blue initial cap in each paragraph -as opposed to full-color photos and complex multicoloured illustrations.
Spreadsheet	A program that simulates an accountant's work sheet, typically dividing the screen into rows and columns of cells, each of which can contain a number (such as the current balance for one account), a label (such as "Balances"), or a formula (such as the

sum of all current balances in this column). The formulas mean that the values in various cells affect each other. If you change, for example, one of the account balances, the grand total is recalculated and displayed in its cell. The most popular Mac spreadsheet is Microsoft Excel.

- Start-up disk** A floppy or hard disk that contains a System Folder - in other words, a disk that has what it takes to get your Mac going when you turn on the power.
- Stuffit** A clever shareware program that's able to compress files by removing redundant information, then reconstitute them when needed. The "unstuffed" files are exactly the same as the originals-no data is lost. Stuffed files can be as little as half the size of the originals, though sixty to eighty percent is more typical. As a result, they take up less space and require less time to upload to or download from a Bulletin Board System (BBS) or network, thus saving money. Most files on Mac BBSs and networks (like AOL) are in Stuffit form. Stuffit can also combine several related files into one, allowing you to bundle together a program and its documentation. By convention, stuffed files usually have, sit added to their file names, as for example "My Program.sit."
- Suitcase file** A file containing fonts or desk accessories, with an icon in the shape of a suitcase. In order to use them, you must copy the contents of a suitcase into your system file (itself a suitcase file), unless you have the commercial utility program Suitcase, which can use the contents of suitcase files without any need for installation.
- Suitcase II** A widely used commercial extension that lets you use the fonts and desk accessories (DAs) contained in suitcase files without permanently installing them in the usual way. That's handy because it means you can quickly install a seldom-used font in order to do a special job, then just as quickly remove it when you're done. Suitcase also lets you

font menus show the actual fonts (not just their names) and does other useful things. There's just one problem with this wonderful program: its name. If you've spent as much time as I have telling new Mac users over the phone, "Now use Suitcase to open the suitcase that is, use the Suitcase program to open the suitcase file- you do understand what I mean, don't you ?" you'll understand when I say Steve Brecher should be canonized for creating Suitcase but crucified for naming it what he did. The latest version is called suitcase 2 (not to be confused with Suitcase II). Aarrghh !

System

Short for operation system. A program that lives in your System Folder and controls and coordinates all the different parts of the computer :hardware, software, what goes in, and what comes out. The System knows how to talk to the disk drives, modem, and printer ports, as well as how to display text and pictures on the a Mac's screen. The System understands only special "computer-language" commands. You can't talk to it directly, so the Finder (or whatever program you're using) acts as your interpreter when dealing with the System. The System also contains fonts, desk accessories, and sounds, which can be viewed and moved around by double-clicking the System file to open it. It's important to have the correct version of the System, Finder, and related files for your particular Mac. You can get the latest version from a dealer or from your local user group.

Taligent

A sure winner in the "Worst Company Name Based on a Pun" category, this organization with the unin Taligent-sounding moniker is the fruit of the Apple-IBM Mutual Nonaggression Pact. In a manner somewhat reminiscent of Hitler and Stalin back in 1939, the two erstwhile enemies have agreed to join forces against a common foe that threatens their plans for world domination-in this case, Microsoft, which has some pretty ambitious plans of its own. Their alliance has resulted in Taligent, a company formed to develop Apple advanced Pink system software running on IBM's advanced POWERPC RS/6000 microprocessor. Supposedly, the resulting system

will be licensed to all comers, thus ushering in a veritable golden age wherein all software will run, trouble-free, on all computers, and the lion shall lie down with the lamb. Uh huh. Sure Hitler invaded Russia in 1941, less than two years after signing his pact with Stalin. Any bets on how long this alliance will last ?

- TCP/IP** Transmission Control Protocol/Internet Protocol. A standard that lets you move data files and electronic mail between networked computers that normally speak different languages. Examples: IBM mainframes, Sun workstations and, yes, even Macs.
- Telecommunications** Using a computer to talk to another computer, usually over the phone. To do this, you need a modem, which converts your computer's data to an audible form that can be sent through the phone lines, and a terminal emulator program, which helps you communicate with the other computer.
- 10 Base T** A type of wiring often used for Ethernet networks. Why the weird name? Well, it stands for 10 megabits per second (the data transmission rate) baseband (just data, no carrier - and don't worry if you don't know what that means !) and twisted pair wire (as opposed to coaxial cable). It's a medium performance, relatively inexpensive wiring system that's rapidly becoming the most popular way to do Ethernet.
- Thermal printer** A printer that uses heat to create an image. Thermal printers use special paper (the same kind used in common fax machines), which darkens when heated. An array of tiny heating elements-one for each printed dot - presses against the paper and creates a dot-matrix image of letters, numbers and graphics on the paper. Thermal printers are very quiet and compact, so they work well with portable computers (Kodak's battery powered Diconix printers are a good example). On the other hand, their resolution is mediocre, and that waxy feeling fast-fading thermal paper is a definite drawback. Tech-

nically, thermal wax printers are also thermal printers, but they're different enough to rate their own definition.

Thermal Wax Printer

A printer that uses heated wax to form an image. The wax is in the form of a thin coating on an "Image roll" that's pressed into contact with a sheet of paper. In turn an array of tiny heating elements presses against the image roll. When a heating element is pulsed, it melts a tiny area of the waxed image roll and transfers a droplet of colored wax to the paper. Thermal wax technology is mostly used in medium-priced color printers.

32-bit addressing

Heeding the incessant cry of "I need more RAM!" from power-hungry users. Apple has given us the means to address up to four gigabytes of memory 4,294, 967,296 bytes, to be exact with System 7. (That's just over 122,000 worth of RAM at today's prices a mere pittance!) It's done by using a 32-bit wide address - hence the name. Unfortunately, there are complications. First, many Macs have hardware that can't take advantage of 32 bit addressing. None of the 68000 based machines like the Mac Plus, the original SE and Classic the Mac A Portable, and the PowerBook 100 can do this. Second, many of the older Macs - the SE/30, II, IIX, and ILCX - had a bug in their ROMs that prevented using 32-bit addressing. Third, a lot of the software now in use crashes messily when you try to run it in 32-bit mode because its Programmers failed to follow Apple's rules.

There's no fix for the 68000 based machines, short of a processor replacing upgrade from a company like Dove or Daystar. For the machines with buggy ROMs, there's MODE32 a free fix distributed by Apple in the form of an extension. You just drop it into your System Folder and it cures the problem. As far as the incompatible software concerned responsible companies are cleaning up their code as fast as they can and putting out updated, "32-bit clean" versions. Eventually this problem will fade away, but right now it pays to ask before you buy.

TIFF (TIFF)

Tagged Image File Format. A type of bitmapped image file (usually created by a scanner). TIFF files can include color or grayscale information (up to 24-bit color). or they may be strictly black and white. Unfortunately, there are many variants of this format, and not all applications understand all TIFF files. To make things more complicated, TIFF files from DOS computers are not compatible with Mac TIFF format because they're stored in Intel's wacky byte swapped format, where every other byte is exchanged with its neighbour. Despite all this, TIFF is the closest thing to a universal format for bitmapped images.

Token Ring

An IBM standard for computer networks, this gets its name from the scheme it uses to avoid "collisions" - the result of every body trying to talk at once. For example, In an Apple Talk network, if two computers happen to start ending at exactly the same instant, both will immediately sense the collision, stop, wait for a short random interval, and try again. Because the delay is random for each machine, chances are that no collision will occur the second time around.

But this "back off and wait" strategy wastes precious time and slows down the network. So IBM came up with another method: arrange the network like a ring and have the computers take turns sending. How do they know whose turn it is ? They pass around a "token", a packet of data that gives the computer holding it permission to send what ever data it wants to without fear of collision. If it has nothing to say, it simply passes the token to the next computer, giving that one permission to talk. And it always passes the token after a fixed time no matter what - that way no one machine can hold onto the token indefinitely and monopolize the network! This orderly efficient strategy eliminates wasted time due to collisions. Although Macs normally use other collision- avoidance methods, they can connect to Token ring networks using Apple's Token Talk software.

- Toner** The black powder inside a LaserWriter cartridge that's used to form an image on paper. It consists of very finely ground carbon and styrene plastic. Attracted to the printer's light-sensitive drum where the laser beam has struck, it's transferred to a sheet of paper and then fused permanently by heat and pressure.
- TOPS (TOPS)** An old, buggy commercial networking product, incompatible with Apple's AFP networking standard, TOPS was once fairly common but has now been replaced by other methods such as AppleShare and System 7's file sharing.
- Trash** The little image of a trash can that sits at the lower right of your Macs desktop. It's used for deleting files and folders and (confusingly) for ejecting (-) not erasing! floppies. (There are historical reasons for the "drag the floppy to the Trash" shortcut, but frankly it's never made sense to me or to anyone else I know.) With System 7, items stay in the Trash until you manually empty it "-" but if you're still using an earlier System (like 6.0.7), the Trash is emptied automatically whenever you copy files, run a program or shut down, so don't count on those discarded files staying around.
- Trinitron** A high-quality color picture tube (CRT) of a special design, made by Sony. Unlike conventional tubes with their tiny phosphor dots, Trinitron tubes have vertical phosphor stripes. More important, Sony substitutes a tightly stretched wire grid for the distortion "- prone internal shadow mask used in other color tubes; the result is a sharper, brighter picture than most competitors. Apple's 13" color monitor uses a Trinitron tube, as do most of the better color video monitors on the market. One side effect of the Trinitron's wire grid is a very faint gray horizontal line visible about a quarter of the way up from the bottom on most Trinitrons. It's caused by a tensioning wire that helps stabilize the grid.

- True Image** An imitation Post Script interpreter originally created by Bauer and later purchased by Microsoft. Licensed to printer makes like Abaton, it's one of the less buggy PostScript clones. Just the same, as the song says, "Ain't nothin' like the real thing baby !"
- True Type** Apple's name for the outline font technology built into System 7. True Type provides some of the same benefits as Adobe Type Manager: it gives you better-looking text on the screen and lets inexpensive high- resolution printers like Hewlett Packard's DeskWriter produce high-quality output at any type size desired. However, True Type uses its own proprietary font format and is incompatible with industry- standard PostScript fonts. Also, it works with text only- unlike PostScript, which is a full featured graphical language for text and all kinds of images.
- Twisted pair** A cable consisting of a pair of wires, twisted together to reduce interference pickup (straight parallel wires act as an antenna, picking up-and radiating unwanted signals). Your telephone wiring is an example, though it has two pairs in a single cable. with the right kind of wire (10Base T) twisted pair can be used to build Ethernet networks less expensively than with the older coaxial cable method.
- Type 1 font** A PostScript font that's compressed, so it takes up less room, and hinted, so it prints better and small sizes on low- resolution devices. Type 1 fonts are by far the most common outline fonts now in use; at last count there were well over 6,000 different Type 1 Typefaces available. They're also the only ones that will work with Adobe Type Manager (ATM).
- Type 2 font** There ain't no such thing ! This standard was proposed but never implemented.
- Type 3 font** A format for PostScript fonts no longer in use, having been largely superseded by type 1. Type 3 fonts are larger in file size and don't print as well on low

- resolution printers like the 300-dpi LaserWriters. and they don't work with adobe Type Manager (ATM).

Typesetting

The act of placing letters on a page. In common usage, this means creating the high-quality text for a camera ready copy of document. Once done by hot-lead machines like the Linotype and Monotype, then by phototypesetters, this task has now been taken over by computer-driven imagesetters, which work from Post Script files to create not only type but graphics as well.

UNIX

A large, complex operating system designed in the sixties at Bell Labs. Originally designed for mainframes and minicomputers. UNIX is now also used some desktop computers, including macs (A/UX is Apple's version of UNIX for the Mac, but fewer than 1% of Mac owners use it.) UNIX was designed as A multitasking operating system in the days when computers were expensive devices that were shared between many users. The benefits of placing this kind of system of a single - user personal computer are unclear, and the drawbacks - an enormous appetite for memory - processor power and disk space - are significant. Many incompatible versions of UNIX exist, and proponents can often be found arguing with near-religious fervor about the vices and virtues of their favourites.

UPS

Uninterruptible Power supply. A box that can take over and keep your Mac running when the power fails. It contain batteries, a charger, and an inverter circuit that turns the DC from the batteries into 120V AC for your Mac. When power fails, a sensors witches the UPS over to the battery power, giving you time to complete your job and shut down. If your business (or your network !) depends on your Mac being available, you should have a UPS.

User group

Your fellow sufferers. They're the best source of help when things go wrong, because they've been through it all before. I've solved far more Mac problems with advice from user group members than I

have by asking local dealers for help ! User groups typically offer training, expert advice, informative newsletters, and libraries of public - domain and shareware programs - all for two or three dollars a month. less than the cover price of most magazines. For the user group nearest you call Apple's user group hotline at 800 "-" 538- 9696, ext. 500.

Version

Computer programs are always being improved (and debugged !) by their creators, and it's often important to know whether you have the latest version of a program. When you're running a program, the top item on your Apple menu usually says something like "About this program. Choosing the "About." item brings up a message box telling you what version you have, who wrote it and other useful information. (Another way to find the version of a program is to use the Finder's Get.Info command.) Caution : if you ever run into a program with a version number like 2.0b5, beware ! That "b" means this is a beta or prerelease version of the program and is almost certain to contain bugs!

Video RAM

Memory used to store the pictures that are displayed on a computer's screen. Often called VRAM.

Virus

A program fragment that can attach itself to other programs (including your System and Finder) and spread from machine to machine. Like a biological virus, it's powerless by itself but can infect another program and use it to make copies of the virus (For related examples of malignant code, see Trojan horse and worm) Depending on the maliciousness of its creator, it may cause programs to randomly bomb, erase disk files, or worse. The most common viruses on the Mac are n VIR and WDEF. To prevent your Mac from becoming infected, use the free Disinfectant program (available from your local usergroup) to check all new programs and disks for infection before running them. And always keep your master (original) program disks locked!

Macom tablet

A superb graphics tablet (an input device that lets

you use a pen-like stylus instead of a mouse). It has a cordless, batteryless, pressure - sensitive stylus that can work with software like Photoshop or painter to create illusion of a paintbrush, a marker pen, a charcoal stick - anything you want. If you're an artist, take my word for it : this is the only graphics tablet worth considering. Don't even think about anything else.

WAN (WAN)

Wide Area Network. A network of computers spread over a fairly large geographical area - as opposed to a local area network (LAN), which usually links up machines in one building. A WAN uses microwave links, high-speed digital phone lines (See ISDN), or even satellite communications to tie together a company's regional offices into one big network.

Widow

A displeasingly short line of type, as when the first line of a paragraph ends up all by itself at the bottom of a page, or the last line appear at the top of the following page. Although there are heated arguments about the difference between a widow and an orphan, for practical purposes they can be considered synonymous- and equally to be avoided!

Word processor

A program that replaces a typewriter - and lets you do a whole lot more. A typewriter lets you create neat-looking printed document. A word processor also lets you rearrange the text in your document, automatically check its spelling, incorporate pictures into it, change its typeface, and do many other useful things. A good word processor can't make you a better writer than you are, but it will let you be the best writer you're capable of being. If you want to get the most out of your word processor, read "The Mac is not a typewriter" by Robin Williams.

Workstation

A computer that can fit on a desktop but is more powerful than a "personal computer". Since a workstation is also a one- person computer, the distinction is fairly arbitrary. Some call a Mac Quadra a workstation; others say it's not powerful enough.

Perhaps a good working definition is, "At any given time, a workstation is the most powerful single-personal computer available". Computers made by Sun and Apollo are generally said to be typical workstations.

WYSIWIG (WIZ ZEE WIG)

What You See Is What You Get. An ideal toward which the Macintosh strives. It means that what you see on the screen should correspond as closely as possible to what you get on paper when you print. This is one of the main philosophical differences between the Macintosh way of doing things and the MS-DOS way, in which the screen display bears little relationship to paper output.

KEY BOARD SHORT CUTS (M.S. WORD)

FILE:

New	Command + N
Open	Command + O
Close	Command + W
Save	Command + S

PRINT

Preview	Command + Option + I
Print	Command + P

EDIT :

Undo	Command + Z
Repeat	Command + Y
Cut	Command + X
Copy	Command + C
Paste	Command + V
Select All	Command + A
Find ...	Command + F
Replace	Command + H
GoTo	Command + G
Glossary	Command + K

VIEW

Normal	Command + Option + N
Outline	Command + Option + O
PageLayout	Command + Option + P

Ribbon	Command + Option + R
Ruler	Command + R
Show	Command + J
Footnotes	Command + Shift + Option + S

INSERT :

Page Break	Shift + Return
Section	Command + Return
Foot note	Command + E

FORMAT :

Character	Command + D
Paragraph	Command + M
Style	Command + T
Revert to style	Command + Shift + Spacebar
Plain Text	Command + Shift + Z
Bold	Command + B
Italic	Command + I
Underline	Command + U

TOOLS:

Spelling	Command + L
Grammar	Command + Shift + G
Calculate	Command + =
Commands	Command + Shift + Option + C

Machine Translation soft ware : విశ్వ సమాచార వ్యవస్థ ప్రగతిలో మరో మైలురాయి ఈ సాఫ్ట్‌వేర్ సహాయంతో మనం ఒక దేశం నుంచి మరో దేశంలో ఉన్న మన బంధుమిత్రులతో సైబర్‌స్పేస్ ద్వారా సంభాషించవచ్చు. అవతలి వ్యక్తికి మన భాష రాకపోయినా, మనకు అవతలివ్యక్తి మాట్లాడే భాష తెలియక పోయినా ఇబ్బందిలేకుండా ఈ 'భాషాంతరీకరణ సాఫ్ట్‌వేర్' సహాయంతో హాయిగా మాట్లాడుకోవచ్చు.

Virtual Reality (VR) Technology

కృత్రిమ వాస్తవికత: అధునాతనమైన ఈ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో మనం కంప్యూటర్లో ప్రపంచ వింతలను కళ్ళకు కట్టినట్టు చూడమేకాక మనం సృష్టించిన కంప్యూటర్ లోకంతో అందులో విహరించగలము. ఉదా: V.R. సహాయంతో కంప్యూటర్‌లో సృష్టించిన నగరం నలుమూలలకి మనం వెళ్ళగలము. గర్భస్థ శిశువును Medical Imaging సహాయంతో కంప్యూటర్లో దర్శించి ప్రతి కదలికను గమనించగలము. V.R. సహాయంతో జంతు ప్రయోగశాలను, అందులో వివిధ ప్రాణులను కంప్యూటర్లో సృష్టించి, మనం ప్రత్యేకంగా తయారైన చైలాన్ గ్లోవ్ చేతికి తొడుక్కుని ఆ ప్రాణు అంగాలను వేరు చేసి అధ్యయనం చేయవచ్చు. VR is an artificial technique to design or reproduce real life situation in a computer, and most importantly the user can interact with the system, becoming a part of it. It has applications in the fields of medial imaging, molecular modelling, education and entertainment.

Neural Networks:

A branch of computer science called Artificial Intelligence (AI) deals with Neural Networks. These are electrical networks which try to imitate the behaviour of the human brain. Artificial Intelligence attempts at making the computer machine which can 'think' like a human being.

2. IBM SERIES & OTHERS

AC An abbreviation for *alternating current*. Spell out.

ADP An abbreviation for *automatic data processing*. Spell out.

AI An abbreviation for *artificial intelligence*. Spell out.

alphanumeric (adj) A term for information composed of letters, symbols and numerals.

asynchronous, asynchronous communication Computer activity that has no time or schedule control but in which the completion of one task is followed by the start of another. See synchronous, synchronous communication.

ANSI Abbreviation for *American National Standards Institute*. Spell out on first reference. Use of the term *ANSI COBOL* or *ANS COBOL* is incorrect. Spell out the name *American National Standards COBOL*. See **COBOL**.

answerback (n.) The response of one computer to another saying it has received data from the other.

artificial intelligence A computer that thinks like a human. Currently, computers cannot apply experience, logic, and prediction to problem solving. They act only on instructions either from the program or from the user.

assembler A type of program. Do not use *assembler program*, which is redundant.

assembler instruction, assembler language Do not use *assembly*. A system of putting together a program.

assembler language Lowercase when this term is used as the shortened, informal name of a particular *assembler language* or when referring to the language in general. Use initial capitals when this term is part of the complete formal name of a language.

async Jargon for *asynchronous*. Avoid.

auto-answer Avoid. Use *automatic calling* for the noun, *calls automatically* for the verb.

auxiliary storage Means data storage other than main memory, such as that on a disk storage unit.

BASIC A programming language. Acronym for *Beginners' All-*

Purpose Symbolic Instruction Code. Use of acronym on first reference is acceptable if it is identified as a programming language. For example: *That model of a personal computer uses the programming language, BASIC.*

batch processing (n.) **batch-processing** (adj.) A method of processing data in chunks. Information and instructions are put into the computer for handling as a single unit.

big iron Jargon for large, mainframe computers. Avoid.

binary digit can be abbreviated as bit on first reference.

boot, reboot Start or restart a computer program with a set series of instructions telling the machine to, in turn, call up other instructions and follow them. It comes from the phrase *picking himself up by his own boot-straps*.

BPI Abbreviation for *bytes per inch*. Spell out on first reference.

bpi Abbreviation for *bits per inch*. Spell out on first reference.

breadboard An experimental model of any electronic device. The term is derived from the time when circuit prototypes were laid out on a breadboard-sized piece of wood.

bubble memory A storage device that does not lose data when power is turned off.

bulletin board In videotex, a bulletin board consists of public messages contributed by individual computer users. The messages can be read by anyone connected to the system.

button Use key.

byte A unit of storage usually the size of one character of information.

Cabletext Distribution of data and graphics via a cable TV system.

central processing unit The nerve center of a computer. The part of the computer that actually processes data being put in or taken out.

clock A computer clock provides pulses at fixed intervals controlling the activities of the computer.

COBOL A programming language. Acronym for Common Business-Oriented Language. Use of COBOL on first reference is acceptable if identified as a programming language.

computer-aided (adj.)

CAD An acronym for computer-aided design. Spell out on the first reference.

CADAM An acronym for *Computer-Graphics Augmented Design and Manufacturing*, a trademark of the Lockheed Corp. Do not confuse with the generic term *CAD/CAM*. Spell out on the first reference.

CAD/CAM An acronym for *computer aided design/computer aided manufacture*. Spell out on first reference.

core, core storage The main memory of the computer. The term is based on the use of ferrite cores capable of holding a magnetic charge. These are no longer used.

CP/M Abbreviation for *Control Program for Microcomputer*. A general purpose operating system for 8-and 16-bit microcomputers. It was the first disk-based-system software product designed for microcomputers and is a trademark of the Digital Research Corp.

console Do not use interchangeably with *station* or *terminal*. A console is usually a controlling unit of the computer used by programmers and technicians to maintain or make changes in the programming and operation.

cps Abbreviation for *characters per second*. Spell out on first reference.

daisy printwheel (n.) **daisywheel** (adj.) **daisy-wheel printer** (n.) A wheel on which characters are arranged in a circular pattern. Used in high-speed printers.

DASD Acronym for *direct access storage device*. Spell out. For second reference, *storage unit* or *disk storage unit* is acceptable.

data bank (n. and adj.) A storage system for large amounts of information.

data communication Not *data communications*.

data processing (n. and adj.) Do not hyphenate the adjective.

DC Abbreviation for *direct current* or *data communication*. Spell out.

diagnostic Do not use this word alone to mean diagnostic message; diagnostic program or diagnostic test. Running a diagnostic program finds out if the computer is performing properly and if not, why.

direct access (n.) **direct-access** (adj.) The operator has the ability to issue instructions and retrieve information without having to go through any other system.

duplex A system that allows simultaneous two-way transmissions.

end user (n.) *end-user* (adj.) The individual or organization that actually makes use of the computer to perform specific tasks.

ergonomics (n.) A system of adapting work and working conditions to the needs and comfort of the worker.

error checking (n.) A part of a computer program that constantly reviews the operation and reports on errors in processing.

file protection (n.) A system for preventing access to or change or destruction of a block or blocks of information stored in a computer.

first generation, second generation, third generation The first generation computers used electron tubes like the old radio tubes, the second moved to transistors and the third went to semiconductor chips.

FORTRAN A programming language. Acronym for *Formula Translation*. Use of acronym on first reference is acceptable if it is identified as a programming language.

front-end processor See **front-end system**.

front-end system Copy preparation terminals, including writing, editing and ad preparation.

gigabyte 1,073,741,824 bytes of storage.

gigo Acronym for *garbage in, garbage out*, Jargon. Do not use. It means that if flawed data is put into a computer, flawed data will be produced by the computer.

global search (n. and adj.) A search that covers all data stored in a computer.

half-duplex Capable of sending and receiving transmissions but not simultaneously.

halt A computer program comes to a stop while trying to perform a task. Usually the program can be resumed after being *booted*.

hard copy Use *copy*.

holograph A three-dimensional image generated by a computer.

information .industry Preferred term for the data processing industry.

information processing Should be used when referring to both data and word processing.

input (n.) Do not use as a verb.

integrated circuit A circuit containing interconnected electronic circuits and devices formed on a single body of a semiconductor. See **chip** and **semiconductor**.

intelligent terminal A programmable terminal.

I/O Abbreviation for *input/output*. Spell out.

IPL Abbreviation for *initial program load*. Do not use as a verb. Use: *The systems engineer loaded the initial program*.

JCL Abbreviation for *job control language*. Spell out.

K or Kilobyte Abbreviation for *kilobyte*. It means, 1,024 bytes. Similarly, *65K* means 64 times 1,024 bytes or 65,536 bytes, not 64,000. Leave no space between K and the preceding number, as in *128K of storage*. The abbreviation K should not be used to mean 1,000 as in *\$25K*.

KB Another abbreviation for kilobyte. K is preferred.

keyboard

keypad

keypunch Do not use *keypunch* in the name of a device designated as *card punch*.

LAN Acronym for local area network. Spell out. An interconnected group of personal computers and a main computer.

laser Acronym for *light amplification by stimulated emission or radiation*. Acceptable in all references.

log off (v.) **log-off** (n. and adj.) **log on** (v.) **log-on** (n. and adj.) A process by which a person identifies himself to the computer to gain admission to it. An individual who wants to use the computer must type a code on a terminal keyboard. To log off, another code is typed.

MIS An acronym for *management information system(s)*. Spell out. A system designed specifically to help in management decision making. It may also perform routine processing.

main memory The internal memory of a computer. The direct access storage of the computer as opposed to peripheral storage units such as disks. *Main memory* is often synonymous with *random access memory*.

menu A display of a list of options on a terminal screen of tasks that can be performed by the terminal or the computer.

microcomputer A very small computer that has a processor, a small number of terminals and a storage system. Primarily used as personal computer or for a small office system. Storage generally is less than that of a minicomputer.

microfiche A small sheet of microfilm on which can be stored a number of pages of documents.

microfilm A film on which documents are photographed in reduced size.

microprocessor The processor of a microcomputer.

microsecond One-millionth of a second.

millisecond One-thousandth of a second.

minicomputer A compact computer with greater storage and processing capacity and capable of handling more terminals than a *microcomputer*.

mips Acronym for *million instructions per second*. Spell out on first reference.

MOS Abbreviation for *metal-oxide semiconductor*.

multiplexer A system for transmitting or receiving simultaneously two or more signals over a single circuit.

MDS An acronym for *multipoint distribution system*. Transmission by microwave, usually for pay television. Range is about 25 miles.

multiprocessor Two or more processors linked to a central unit that assigns work.

nanosecond One-billionth of a second.

network architecture The basic layout of a computer and its attached systems such as terminals and the paths among them.

non-volatile In computer terminology, this means it will not be destroyed if the machine loses power. A *bubble memory* is *non-volatile*.

OCR Abbreviation for *optical character reader* or *optical character recognition*. Spell out. An optical character reader is a system for putting information into a computer from a printed page.

offline, online Usually a storage or processing system not directly accessible in an *offline* system. An *online* system has information storage and processing immediately accessible by the user.

output (n.) Do not use as a verb.

parity A check of computer word length in transmissions between two computers, *Parity* is either odd or even. For proper transmission and receipt, the computers must have the same *parity*.

PBX Abbreviation for private branch exchange. Spell out. A private branch exchange is a telephone system within an organization and owned by the organization. It usually operated by a computer and connects to regular telephone company lines for outside calls.

picosecond One-trillionth of a second.

PROM An acronym for *programmable read-only memory*. Spell out. See **ROM**.

real time (n.) **real-time** (adj.) Instantaneous. Used to describe computers that have no delay in receiving an instruction and processing it. Analog computers are *real-time* computers.

semiconductor A substance such as silicon that has poor conductivity at low temperatures but which has conductivity improved by minute additions of voltage. Semiconductors form the basis of transistors and computer chips.

sign off, sign on (v.) **sign-ff, sign-on** (n. and adj.) See **log off**.

stand-alone (adj.) Not dependent on a main computer for processing. Many personal computers are used in a stand-alone situation.

synchronous, synchronous communication Computer activity that is controlled by time and schedule. The task cannot be performed except on a strict schedule.

telecommunication (n. and adj.) The transmission of information over radio waves, microwaves, optical fibers or wires.

teletext A one-way system that transmits text material or graphics via a TV or FM broadcast signal or cable TV system. User can

select material desired but cannot communicate with other users.

throughput The productivity of a computer. The number of functions it can handle in a specified time.

tie line A direct telephone line not dependent on dialing a telephone company assigned number. It also may be a line that is activated by just picking up the receiver.

time sharing A system in which a computer is required to work on a variety of operations concurrently. the computer goes from one instruction to another, performing each task in sequence. Some systems also are given priorities to certain tasks and do them on demand without regard to sequence. Time sharing is common when a number of companies or divisions of a company use the same computer.

Touch-Tone A trade-mark of AT & T.

user friendly Avoid. For example: *The system is easy to use, not the system is user friendly.*

utilize Avoid. Use is almost always the better word.

V Abbreviation for volt. Spell out.

VDT Abbreviation for *visual display terminal*, commonly used term in the U.S. Spell out.

VDU Abbreviation for *visual display unit*, commonly used term in Australia, Canada and Europe. Spell out.

videotext Not *videotext*. The generic term for two-way interactive data systems that transmit text and sometimes graphics via telephone lines or cable. User can specify desired information and communicate with host computer or other users through terminal keyboard.

word When used in referring to computers, a *word* is a basic unit of data in computer memory. A *word* consists of a predetermined number of characters or bits. Word length is seven bits, a 24-bit word.

word processing (adj.) Do not hyphenate the adjective.

MEASURES AND MEASUREMENTS

Barrel = Equal to 31.5 gallons (U.S. measure); Also equal to 3b imperial gallons (British and Canadian measure).

In international dealings with crude oil, a standard barrel is equal to 42 U.S. gallons or 35 imperial gallons.

Billion = A thousand million. Equal to 100 crores.

Milli = Equal to one-thousandth of a unit, Move a decimal three places to the left in converting to the basic unit : 1567.5 millimeters = 1.5675 meters.

Milligram = One - thousandth of a gram. Equal to twenty eight - thousandth of an ounce.

To convert to ounces, Multiply by 0.000035 (140 milligrams x 0.000035 = 0.0049 ounces).

Milliliter = Equal to one - thousandth of a liter. Also equal to one - fifth of a teaspoon. Thirty milliliters equal to one fluid ounce.

To convert to teaspoons, multiply by .2 (5 milliliters x .2 = 1 teaspoon).

Millimeter = one-thousandth of a meter. It takes 10 Millimeters to make a centimeter. (A millimeter is equal to the thickness of paper clip.)

To convert to inches, multiply by .04 (5 millimeters x .04 = .2 of an inch).

Inch = Equal to one - twelfth of a foot. Also equal to 2.54 centimeters.

To convert to centimeters, multiply by 2.54 (6 inches x 2.54 = 15.24 centimeters).

Centimeter = one-hundredth of a meter; Equal to 10 millimeters.

A centimeter is also equal to the width of a large paper clip.

To convert to inches, multiply by .4 (5 centimeters x .4 = 2 inches).

Foot = Basic unit of length, length of the average human foot.

The metric equivalent is 30.48 centimeters, which may be rounded to 30 centimeters for most comparisons.

Gallon = Equal to 128 fluid ounces. Metric equivalent is 3.8 liters.

To convert to liters, multiply by 3.8 (3 gallons x 3.8 = 11.4 liters).

Nearshore waters = Waters extending to 5 miles from shore.

Offshore waters = Waters extending to about 250 miles from shores.

Celsius = (do not use centigrade for temperature scale). The celsius scale is Named for Anders Celsius, a Swedish astronomer who designed it. In this Zero represents the Freezing point of water, and 100 degrees is the boiling point at sea level.

To convert to Fahrenheit, multiply a Celsius temperature by 9, divide by 5 and add 32 (Ex. 25 x 9 = 225, divided by 5 = 45, plus 32 = 77 degrees Fahrenheit.)

Fahrenheit = This scale is named for Daniel Fahrenheit, a German Physicist

who designed it. In this the Freezing point of water is 32 degrees and the boiling point is 212 degrees.

To convert to Celsius, Subtract 32 from Fahrenheit figure, multiply by 5 and divide by 9 ($77-32 = 45 \times 5 = 225$, divided by 9 = 25 degrees celsius.)

Kelvin Scale = A scale of temperature based on, but different from, the celsius scale. It is used primarily in science to record very high and very low temperatures. The Kelvin scale starts at Zero and indicates the total absence of heat (i.e. absolute Zero).

Zero on Kelvin scale is equal to minus 273.15 degrees Celsius and minus 460 degrees Fahrenheit. The freezing point of water is 273. 16 degrees Kelvin. The boiling point of water is 373. 16 degrees Kelvin. To convert from Celsius to Kelvin add 273.15 to the Celsius temperature.

Kilo = 1,000 units of a measure. Move a decimal point three places to the right, adding zeros, if necessary, to convert to the basic unit : 10.5 kilograms = 10,500 grams.

Kilocycles = The new term is Kilohertz. (See kilohertz.)

Kilogram = Metric term for 1,000 grams. A kilo gram is equal to roughly 2.2 pounds or 35 ounces. To convert to pounds, multiply by 2.2 (9 kilograms \times 2.2 = 19.8 pounds).

Kilohertz = Equals 100 hertz (1,000 cycles per second), replacing kilocycles as the correct term in applications such as broadcast frequencies (Abbreviation

is kHz.)

Hertz = International unit of frequency equal to one cycle per second. In contexts where it would not be understood by most readers, it should be followed by a parenthetical explanation : 15,400 hertz (cycles per second).

Kilometer = 1,000 meters. Equal to roughly 3,281 feet or five-eighths (0.62) of a mile. To convert to miles, multiply by 0.62 (5 kilometers \times 0.62 = 3.1 miles).

Kiloton / Kilotonnage = Unit used to measure the power of nuclear explosions. One Kiloton has the explosive force of 1,000 tons of TNT. The atomic bomb dropped, Aug. 6, 1945, on Hiroshima, Japan, had an explosive force of 20 kilotons.

A megaton has the force of a million tons of TNT. A gigaton has the force of a billion tons of TNT.

Kilowatt-hour = The amount of electrical energy consumed when 1000 watts are used for one hour. (Abbreviation is Kwh.)

Knot = One nautical mile (6,076.10 feet) per hour. It is computed as the length of one minute of a meridian. To convert knots into approximate statute miles per hour, multiply knots by 1.15. Winds were at 7 to 9 knots (Ex. a 10 - knot wind).

Liter = Basic unit of volume in the metric system; volume occupied by one Kilogram of distilled water at 4 degrees Celsius. It is Equal to 1000 cubic centimeters (one cubic decimeter). It takes 1,000 milliliters to make a liter.

A liter is equal to roughly 34 fluid ounces or 1.06 liquid quarts. To convert

to liquid quarts, multiply by 1.06 (4 liters x 1.06 = 4.24 liquid quarts).

To convert to dry quarts, multiply by .91 (4 liters x .91 = 3.64 dry quarts).

To convert to liquid gallons, multiply by .26 (8 liters x .26 = 2.08 gallons)

Note : The metric system makes no distinction between dry volume and liquid volume.

long ton = Otherwise known as a British ton. Equal to 2,240 pounds.

Mega = 1 Million tons of a measure. Move a decimal point six places to the right adding zeros, if necessary to convert to the basic unit : 5.5 megatons = 5,500,000 tons.

Metric ton = Equal to 2,204.62 pounds.

Metric system's prefixes and abbreviations = Prefixes (to avoid long strings of figures) are added to the metric units to denote fractional elements or large multiples. The prefixes are :

Pico - (One - trillionth),

Nano - (One-billionth),

Micro - (One-millionth),

Milli - (One-thousandth),

Centi - (One hundredth),

Deci - (One-tenth),

Deka - (10 units),

Hecto - (100 units),

Giga - (1 billion units),

Tera - (1 trillion units),

Abbreviations : mm = Millimeter. This is acceptable in references to film widths (8mm film) and weapons (105 mm

cannon) or artillery piece.

Note : Do not otherwise use metric abbreviations in news copy.

Principal abbreviations : G (gram), Kg (Kilogram), t (metric ton), m (meter), cm (centimeter), Km (Kilometer) mm (millimeter), L (liter), ml (Milliliter).

Meter = Basic unit of length in the metric system. Equal to 1,650,763.73 wavelengths of the orange-red radiation of an isotope of krypton. Equal to 39.37 inches. Equal to 100 centimeters. Takes 100 meters to make a Kilometer.

To convert to inches, multiply by 39.37 (5 meters x 39.37 = 196.85 inches).

To convert to yards, multiply by 1.1 (5 meters x 1.1 = 5.5 yards).

Nautical mile = Equal to one minute of arc of a great circle or 6,076.11549 feet or 1852 meters. To convert to approximate statute miles (5,280 feet), multiply the number of nautical miles by 1.15.

Oil = In shipping, oil and oil products normally are measured by the ton. For news stories, convert these tonnage figures to gallons.

There are 42 gallons to each barrel of oil. Number of barrels per ton varies, depending on the type of oil product. To convert tonnage to gallons:

- determine the type of oil

- Consult the following table to find out how many barrels per ton for that type of oil.

- Multiply the number of tons by the number of barrels per ton. The result is

the number of barrels in the shipment.

- Multiply the number of barrels by 42.

The result is the number of gallons.

Ex = Consider 20,000 metric tons of foreign crude petroleum. The table shows 6.998 barrels of foreign crude petroleum per metric ton. Multiply 6.998 x 20,000 = 139,960 barrels. Multiply 139,960 x 42 = 5,878,320 gallons.

Pound = (1) ఇంగ్లాండ్ ద్రవ్యమానం. ఇంగ్లాండ్ కరెన్సీ పౌండ్ స్టెర్లింగ్. (2) బరువు - తూకం భాషలో.

Pound is equal to 16 ounces. "The metric equivalent is 454 grams or .45 kilograms. To convert to kilograms, multiply the number of pounds by .45 (20 pounds x .45 = 9 kilograms).

Pica= A unit of measure in printing. Equal to a fraction less than one sixth of an inch. A pica contains 12 units.

Pico= One-trillionth of a unit. Move a decimal point 12 places to the left in converting to the basic unit: 2,999,888,777,666.5 pico-seconds= 2.9998887776665 seconds.

Quart (liquid) = Equal in volume to 57.75 cubic inches. Also equals 32 fluid ounces. The approximate metric equivalents are 950 milliliters or .95 of a liter.

To convert to liters, multiply by .95 (4 quarts x .95 = 3.8 liters).

Statute mile = Equal to 5,280 feet or roughly 1.6 kilometers.

To convert to approximate nautical miles, multiply the number of statute miles by .869.

Ton = There are three different types :

A Short ton is equal to 2,000 pounds.

A long ton (British ton) is equal to 2,240 pounds.

OIL EQUIVALENCY TABLE

Type of Product	Barrels Per Short Ton (2,000 lbs.)	Barrels Per Metric Ton (2,204.6 lbs.)	Barrels Per Long Ton (2,240 lbs.)
Crude oil, foreign	6.349	6.998	7.111
crude oil, domestic	6.770	7.463	7.582
gasoline and naphtha	7.721	8.511	8.648
kerosene	7.053	7.775	7.900
distillate fuel oil	6.580	7.253	7.369
residual fuel oil	6.041	6.660	6.766
lubricating oil	6.349	6.998	7.111
lubricating grease	6.665	7.346	7.464
wax	7.134	7.864	7.990
asphalt	5.540	6.106	6.205
coke	4.990	5.500	5.589
road oil	5.900	6.503	6.608
jelly and petrolatum	6.665	7.346	7.464
liquefied pet. gas	10.526	11.603	11.789
Gilsonite	5.515	6.080	6.177

A metric ton is equal to 1,000 kilograms, or roughly 2,204.62 pounds.

Conversion : Short to long : multiply by .89 (5 short tons x .9 = 4.5 metric tons).

Long to short : multiply by 1.12 (5 long tons x 1.12 = 5.6 short tons).

Long to Metric = Multiply by 1.02 (5 long tons x 1.02 = 5.1 metric tons)

Metric to short : Multiply by 1.1 (5 metric tons x 1.1 = 5.5 short tons).

Metric to long : Multiply by .98 (5 metric tons x .98 = 4.98 long tons).

WORLD CURRENCIES ★

Country

Afghanistan

Albania

Algeria

Angola

Argentina

Australia

Austria

Bahamas

Bahrain

Bangladesh

Barbados

Belgium

Belize

Benin

Bermuda

Bolivia

Botswana

Brazil

Brunei

Burkina Faso

Bulgaria

Burma

Burundi

Cameroon

Canada

Monetary Unit

1 afghani = 100 puls

1 lek = 100 quindarka

1 dinar = 100 centimes

1 kwanza = 100 lweis

1 austral = 100 centavos

1 dollar = 100 cents

1 schilling = 100 groschen

1 dollar = 100 cents

1 dinar = 1,000 fils

1 taka = 100 poisha

1 dollar = 100 cents

1 franc = 100 centimes

1 dollar = 100 cents

Franc (CFA)

1 dollar = 100 cents

1 peso = 100 centavos

1 pula = 100 thebe

1 cruzeiro = 100 centavos

1 dollar = 100 sen

franc (CFA)

1 lev = 100 stotinki

1 kyat = 100 pyas

franc

franc (CFA)

1 dollar = 100 cents

★ A Special sort of shell has served as money on a Pacific Island.

Cape Verde Islands	1 escudo = 100 centavos
Cayaman Islands	1 dollar - 100 cents
Central African Republic	franc (CFA)
Chad	franc (CFA)
Chile	1 new peso = 100 centavos
China	1 renminbi (or yuan) = 100 fen
Colombia	1 peso = 100 centavos
Congo	franc (CFA)
Costa Rica	1 colon = 100 centimos
Cuba	1 peso = 100 centavos
Cyprus	1 pound = 1000 mills
Czechoslovakia	1 Koruna = 100 haleru
Denmark	1 Krone = 100 ore
Dominican Republic	1 peso = 100 centavos
East Caribbean territory	1 dollar = 100 cents
Ecuador	1 sucre = 100 centavos
Egypt	1 pound = 100 piastres
El Salvador	1 colon = 100 centavos
Equatorial Guinea	ekuele
Ethiopia	1 birr = 100 cents
Falkland Islands	1 pound = 100 pence
Faroe Islands	1 krone = 100 ore
Fiji	1 dollar = 100 cents
Finland	1 markka = 100 pennia
France	1 franc = 100 centimes
Gabon	franc (CFA)
Gambia	1 dalasi = 100 bututs
Germany, East	1 mark = 100 pfennigs
Germany, West	1 Deutsche mark = 100 pfennigs
Ghana	1 cedi = 100 pesewa
Gibraltar	1 pound = 100 pence
Greece	1 drachma = 100 lepta
Guatemala	1 quetzal = 100 centavos
Guinea	1 syli = 100 cauris
Guinea - Bissau	1 escudos = 100 centavos
Guyana	1 dollar = 100 cents
Haiti	1 gourde = 100 centimes

Honduras	1 lempira = 100 centavos
Hong Kong	1 dollar = 100 cents
Hungary	1 forint = 100 filler
Iceland	1 krona = 100 aurar
India	1 rupee = 100 paise
Indonesia	1 rupiah = 100 sen
Iran	1 rial = 100 dinars
Iraq	1 dinar = 1,000 fils
Irish Republic	1 pound = 100 pence
Israel	1 shekel = 100 new agora
Italy	1 lira = 100 centesimi
ivory Coast	franc (CFA)
Jamaica	1 dollar = 1,00 cents
Japan	Yen
Jordao	1 Dinar = 1,000 Fils
Kenya	1 shilling = 100 cents
Korea, North	1 won = 100 chon
Korea, South	1 won = 100 jeon
Kuwait	1 dollar = 1000 fils
Laos	1 kip = 100 ats
Lebanon	1 pound = 100 piastres
Liberia	1 dollar = 100 cents
Libya	1 Dinar = 1,000 dishams
Luxemburg	1 franc = 100 centimes
Macau	1 pataca = 100 avos
Malagsy Republic	franc Malgache (FMG)
Malawi	1 kwacha = 100 tambala
Malaysia	1 dollar (ringgit) = 100 cents
Maldiv Islands	1 rufiyaa = 100 laris
Mali	franc (CFA)
Malta	1 pound = 100 cents
Mauritania	1 ouguiya = 5 khourms
Mauritius	1 rupee = 100 cents
Mexico	1 peso = 100 centavos
Monaco	1 franc = 100 centimes
Mongolian People's Republic	1 tugrik = 100 mongo
Moroco	1 dirham = 100 centimes

Mozambique	1 metical = 100 centavos
Nepal	1 rupee = 100 paisa
Netherlands	1 florin (guilder) = 100cents
Netherlands Antilles	1 guilder = 100 cents
New Zealand	1 dollar = 100 cents
Nicaragua	1 cordoba = 100 centavos
Niger	franc (CFA)
Nigeria	1 naira = 100 kobo
Norway	1 krone = 100 ore
Oman	1 rial = 100 baiza
Pakistan	1 rupee = 100 paisa
Panama	1 balboa = 100cents
Papua New Guinea	1kina = 100 toea
Paraguay	1 guarani = 100 centimos
Peru	1 gold sol = 100 centavos
Philippines	1 peso = 100 centavos
Poland	1 zloty = 100 groszy
Portugal	1 escudo = 100 centavos
Portuguese Timor	1 escudo = 100 centavos
Qatar	1 riyal = 100 dirhams
Romania	1 leu = 100 bani
Rwanda	franc
St Helena	1 pound = 100 pence
Samoa, Western	1 tala = 100 sene
Sao Tome & Principe	1 dobra = 100 centimos
Saudi Arabia	1 riyal = 20 qursh or 100 halalas
Senegal	franc (FCA)
Seychelles	1 rupee = 100 cents
Sierra Leone	1 leone = 100 cents
Singapore	1 dollar = 100 cents
Solomon Islands	1 dollar = 100 cents
Somalia	1 dollar = 100 cents
South Africa	1 rand = 100 cents
Spain	1 peseta = 100 centimos
Sri Lanka	1 rupee = 100 cents
Sudan	1 pound = 100 piastres
Surinam	1 guilder = 100 cents

Swaziland	1 lilangeni = 100 cents
Sweden	1 krona = 100 ore
Switzerland	1 franc = 100 centimes
Syria	1 pound = 100 piastres
Taiwan	1 dollar = 100 cents
Tanzania	1 shilling = 100 cents
Thailand	1 baht = 100 stangs
Togo	franc (CFA)
Tonga	1 pa'anga = 100 seniti
Trinidad and Tobago	1 dollar = 100 cents
Tunisia	1 dinar = 1,000 millimes
Turkey	1 lira = 100 kurus
Uganda	1 shilling = 100 cents
United Arab Emirates	1 dirham = 100 fils
UK	1 pound = 100 pence
USA	1 dollar = 100 cents
USSR	1 rouble = 100 copecks
Uruguay	1 new peso = 100 centesimos
Venezuela	bolivar
Vietnam	1 dong = 10 hao or 100 xu
Yemen Arab Republic	1 riyal = 100 fils
Yemen, People's Democratic Republic	1 dinar = 100 fils
Yugoslavia	1 dinar = 100 paras
Zaire	1 zaire = 100 makuta or 10,000 senghi
Zambia	1 kwacha = 100 ngwee
Zimbabwe	1 dollar = 100 cents

27 నక్షత్రాలు

(సూర్యుడు ఒక్కో నెలలో ఒక్కో రాశిలో సంచరిస్తాడు.

12 రాశులలోను (Constellations) మొత్తం 27 ప్రసిద్ధ నక్షత్రాలున్నాయి. ఒక్కో రాశిలో ఎన్నో నక్షత్రాలుంటాయి)

నక్షత్రాలు పాశ్చాత్య సంప్రదాయం
(భారతీయ సంప్రదాయం ప్రకారం పేర్లు ప్రకారం పేర్లు)

- | | |
|---------------------------|--|
| 1. అశ్వినీ | Aries |
| 2. భరణి | Taurus |
| 3. కృత్తిక | Pleiades |
| 4. రోహిణి | Aldebaran |
| 5. మృగశిర | Orion |
| 6. ఆర్ద్ర | Betelguese |
| 7. పునర్వసు | Castor/Gemini |
| 8. పుష్యమి | Cancer |
| 9. ఆశ్లేష | Hydra |
| 10. మఖ | Leonis |
| 11. పుబ్బ (పూర్వ ఫల్గుణి) | Leo Delta, Theta |
| 12. ఉత్తర (ఫల్గుణి) | Leo (Beta, 93) |
| 13. హస్త | Virgo |
| 14. చిత్ర | Spico |
| 15. స్వాతి | Arcturus Bootes |
| 16. విశాఖ | Libra |
| 17. అనూరాధ | Scorpio
(Beta, delta, Pi) |
| 18. జ్యేష్ఠ | Antares |
| 19. మూల | Scorpio
(tail stars) |
| 20. పూర్వాషాఢ | Sagittarius
(Delta, Epsilon) |
| 21. ఉత్తరాషాఢ | Sagittarius
(Zeta, Omicron) |
| 22. శ్రవణం | Altair, Acquila |
| 23. ధనిష్ఠ | Delphinus |
| 24. శతభిషం | Acquarius |

25. పూర్వాభాద్ర

Pegasus

(Alpha, Beta)

26. ఉత్తరాభాద్ర

Pegasus

(Gamma),

Andromeda

(Alpha)

27. రేవతి

Piscum

ప్రధాన పండుగలు

- | | |
|-----------------------|-----------------------|
| ఉగాది | చైత్రశుద్ధ పాడ్యమి |
| శ్రీరామనవమి | చైత్రశుద్ధ నవమి |
| వినాయక చవితి | భాద్రపద శుద్ధ చవితి |
| దసరా (విజయదశమి) | ఆశ్వయుజ శుద్ధ పాడ్యమి |
| దీపావళి | ఆశ్వయుజ బహుళ |
| | అమావాస్య |
| మకర సంక్రాంతి | జనవరి 13, 14, 15 |
| (ఇది ఉన్న 30 రోజుల్ని | (మూడు రోజులూ - |
| "ధనుర్మాసం" అంటారు) | అనలు సంక్రాంతి 14, |
| | మిగతావి భోగి, కనుమ). |

తెలుగు నెలలు 12

1. చైత్రం
2. చైశాఖం
3. జ్యేష్ఠం
4. ఆషాఢం
5. శ్రావణం
6. భాద్రపదం
7. ఆశ్వయుజం
8. కార్తీకం
9. మార్గశిరం
10. పుష్యం
11. మాఘం
12. ఫాల్గుణం

27 కొరైలు (నక్షత్రాలను అనుసరించి)

కొరై పేరు	ఇంగ్లీషు తేదీలు	రుతువులు (కాలమానం)
1. అశ్వని	ఏప్రిల్ 11-25	
2. భరణి	ఏప్రిల్ 26-9 మే	మండుబెండలు
3. కృత్తిక	మే 10-23	
4. రోహిణి	మే 24-6 జూన్	(ఎండతోపాటు ధూళి వర్షాలు)
5. మృగశిర	జూన్ 7-22	వర్షాలు ప్రారంభం
6. ఆర్ద్ర	జూన్ 23-4 జూలై	
7. పునర్వసు	జూలై 5-16	
8. పుష్యమి	జూలై 16-1 ఆగస్టు	(నైరుతి రుతుపవనాలు) (వర్షాలు)
9. ఆశ్లేష	ఆగస్టు 2-15	
10. మఖ	ఆగస్టు 16-26	
11. పుబ్బ	ఆగస్టు 30-11 సెప్టెంబర్	
12. ఉత్తర	సెప్టెంబర్ 12-25	
13. హస్త	సెప్టెంబర్ 26-8 అక్టోబర్	
14. చిత్త	అక్టోబర్ 6-22	(ఈశాన్య రుతుపవనాలు) (వర్షాలు)
15. స్వాతి	అక్టోబర్ 23-4 నవంబర్	
16. విశాఖ	నవంబర్ 1-17	
17. అనూరాధ	నవంబర్ 18-30	(శీతాకాలపు వర్షాలు)
18. జ్యేష్ఠ	డిసెంబర్ 1-14	(నెల్లూరు ప్రాంతంలో ఎక్కువ)
19. మూల	డిసెంబర్ 15-27	
20. పూర్వాషాఢ	డిసెంబర్ 28-9 జనవరి	
21. ఉత్తరాషాఢ	జనవరి 10-22	మంచు
22. శ్రవణం	జనవరి 23-4 ఫిబ్రవరి	
23. ధనిష్ఠ	ఫిబ్రవరి 5-17	
24. శతభిషం	ఫిబ్రవరి 18-2 మార్చి	గ్రీష్మ రుతువు (ఎండలు) ప్రారంభం
25. పూర్వాభాద్ర	మార్చి 3-15	
26. ఉత్తరాభాద్ర	మార్చి 16-27	
27. రేవతి	మార్చి 28 - 10 ఏప్రిల్	సాధారణ ఎండలు

రాశి చక్ర భాష

Zodiac = రాశిచక్రం / రాశి మండలం / క్రా
'ఈ రాశి చక్రాన్ని 12 భాగాలుగా విభజించారు).

Zodiac Signs = రాసులు

Aries = మేషం

Taurus = వృషభం

Gemini = మిథునం

Cancer = కర్కాటకం

Leo = సింహం

Virgo = కన్య

Libra = తుల

Scorpio = వృశ్చికం

Sagittarius = ధనస్సు

Capricorn = మకరం

Aquarius = కుంభం

Pisces = మీనం

10) ధాతు	11) ఈశ్వర	12) బహుధాన్య
13) ప్రమోది	14) విక్రమ	15) విమ
16) చిత్రభాను	17) స్యభాను	18) తోరణ
19) పార్థివ	20) వ్యయ	21) సర్వజిత్తు
22) సర్వధారి	23) విరోధి	24) వికృతి
25) ఖర	26) నందన	27) విజయ
28) జయ	29) మన్మథ	30) దుర్ముఖి
31) హేచితంబి	32) విశంబి	33) వికారి
34) శార్వరి	35) ప్లవ	36) శుభకృత్తు
37) శోభకృత్తు	38) క్రోధి	39) విశ్వవసు
40) పరాభవ	41) ప్లవంగ	42) కీలక
43) సౌమ్య	44) సాధారణ	45) విరోధికృత్తు
46) పరీధావి	47) ప్రమాదీవ	48) అనంద
49) రాక్షస	50) నళ	51) పింగళ
52) కాళయుక్తి	53) సిద్ధార్థి	54) రౌద్ర
55) దుర్మతి	56) దుందుభి	57) రుధిరోద్ధా
58) రక్తాక్షి	59) క్రోధన	60) అక్షయ

తిథులు - 15

1) పాడ్యమి	2) విదియ	3) తదియ
4) చవితి	5) పంచమి	6) షష్ఠి
7) సప్తమి	8) అష్టమి	9) నవమి
10) దశమి	11) ఏకాదశి	12) ద్వాదశి
13) త్రయోదశి	14) చతుర్దశి	15) పూర్ణిమ / అమావాస్య

సంవత్సరాలు - 60

1) ప్రభవ	2) విభవ	3) శుక్ల	4) నెలలు	5) రుతువులు	6) అయనం
1) ప్రమోదూత	5) ప్రజోత్పత్తి	6) అంగీరస	7) రుతువులు	8) అయనం	9) ఏడాది
1) శ్రీముఖ	8) భావ	9) యువ	10) అయనాలు	11) ఏడాది	

కాలమానం :

5 రెపుపాళ్లు కాలం	= 1 విగడియ
10 విగడియలు	= 1 గడియ (24 నిమిషాలు)
2 1/2 గడియలు	= 1 గంట
24 గడియలు	= 1 రూము
2 రూములు + 1 రాత్రి	= 1 తిథి
15 తిథులు	= 1 వత్సం
2 వత్సాలు	= 1 నెల
2 నెలలు	= 1 రుతువు
2 రుతువులు	= 1 అయనం
2 అయనాలు	= 1 ఏడాది

వయో పరిభాష

మనిషి వయస్సు

40-49 సంవత్సరాల మధ్య

50-59 "

60-69 "

70-79 "

80-89 "

90-99 "

100- అపైన

ఏమని పిలుస్తారు ?

క్వాడ్రజెనేరియన్	(Quadragesenarian)
క్వింక్వాజెనేరియన్	(Quinquagesenarian)
సెక్సాజెనేరియన్	(Sexagesenarian)
సెప్టాజెనేరియన్	(Septagesenarian)
అక్టోజెనేరియన్	(Octogesenarian)
నానాజెనేరియన్	(Nonagesenarian)
సెంటీనేరియన్	(Centenarian)

సవగ్రహాలు

Mercury = బుధుడు

Venus = శుక్రుడు

Earth = భూమి

Mars = కుజుడు లేదా అంగారకుడు

Jupiter = గురుడు లేదా బృహస్పతి

Saturn = శని

Uranus = ఇంద్రుడు

Neptune = వరుణుడు

Pluto = యముడు

సూర్యునికి ఎంతదూరంలో?

3 కోట్ల 80 లక్షల మైళ్ళు

6 కోట్ల 72 లక్షల 75 వేల మైళ్ళు

9 కోట్ల 30 లక్షల మైళ్ళు

14 కోట్ల 16 లక్షల 90 వేల మైళ్ళు

28 కోట్ల 33 లక్షల మైళ్ళు

88 కోట్ల 40 లక్షల 80 వేల మైళ్ళు

178 కోట్ల 40 లక్షల 80 వేల మైళ్ళు

200 కోట్ల మైళ్ళు

372 కోట్ల మైళ్ళు

సూర్యుడు :

వ్యాసార్థం = 1,392,000 కిలోమీటర్లు

అక్షంమీద పరిభ్రమణ కాలం = 27 రోజులు

పరిభ్రమణ వేగం = 7,050 కిలోమీటర్లు (గంటకు)

భూమినుంచి దూరం = 15 కోట్ల కిలోమీటర్లు

భూమి: ఉపరితల వైశాల్యం (నేల, సముద్రం కలిపి) = 19 కోట్ల 69 లక్షల 50 వేల 769 చదరపు మైళ్ళు

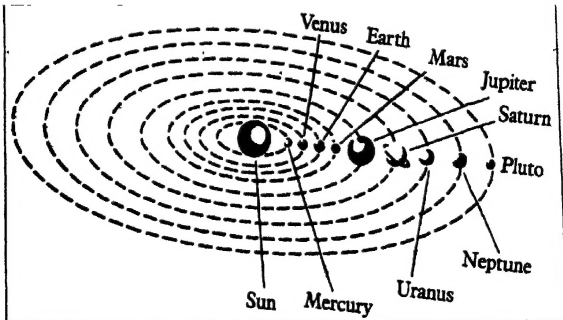
విశ్వం (శూన్యం సహా) కొలతలు : ఒక దశవరకూ విశ్వానికి మూడు కొలతలే అన్నారు.

1. పొడుగు (రెండు బిందువుల మధ్యదూరం), 2. వెడల్పు (ఉదా: పొలం), 3. ఎత్తు / లోతు / మందం (ఉదా: ఇల్లు). కానీ - ఇన్ఫినిటీ సిద్ధాంతం ప్రకారం విశ్వానికి నాలుగు కొలతలున్నాయి. పై మూడు కొలతలతోపాటు "కాలం" నాల్గవ కొలత అయింది. సెకండ్లు, నిమిషాలు, గంటలు కలిపి కాలం. అలాగే చలనం, సంఘటన జరగడం కూడా కాలంలోకే వస్తుంది. స్థల-కాలాలు విడదీయరానివని స్థూలార్థం.

కాంతివేగం : సెకండుకు = 1, 86,000 (లక్ష ఎనభై ఆరువేల మైళ్ళు)

కాంతి సంవత్సరం : కాంతి ఒక్క సంవత్సరంలో ప్రయాణించే దూరాన్ని ఇలా అంటారు. కాంతి సెకండుకు 30 లక్షల మీటర్ల దూరం ప్రయాణిస్తుంది.

సౌర మండల వ్యవస్థ : సౌర కుటుంబానికి సూర్యుడు కేంద్రం. భూమి, తొమ్మిది గ్రహాలు సహా వాటి ఉపగ్రహాలు, తోకమక్కలా, ఉల్కలా వగైరా ఇతర గ్రహ శకలాన్ని సూర్యుని చుట్టూ పరిభ్రమిస్తుంటాయి. "పాలవంత" (Milky way) లో సూర్యుని స్థానం దాని చుట్టూకొలతమంది లేదా కైవారంమంది కేంద్రస్థానానికి ఉన్న దూరంలో సుమారుగా మూడువేల 25 వేలకు ఉంటుంది.



STANDARDS OF AREA

1 Hectare	2.47105 Acres
	10000 Sq. Metres
	0.404686 Hectares
1 Acre	4800 Sq. yards
	40 Guntas
	100 Acres
1 Square Mile	640 Acres
	258.999 Hectares
	2.59 Sq. Kms.
1 Sq. Kilometre	100 Acres
	0.3861 Sq. Miles
	247.105 Acres
1 Sq. Yard	0.836 Sq. Metres
	1.196 Sq. Yards
	10.764 Sq. Ft.
	1.550 Sq. Inches

STANDARDS OF VOLUME

1 Cubic Inch	16.387 Cubic Cms
1 Cubic Cm	0.061 Cubic inches
1 Cubic Feet	0.028 Cubic Metre
1 Cubic Metre	35.315 Cubic Feet
	1.303 Cubic yards
1 Gallon	4.54596 Litres
1 Litre	0.21998 Gallon
5 Metres x Metres	25 Sq. Metres
	1/400 of an Hectare
	1/162 of Acre (Approximately)
10 Metres x 5 Metres	50 Sq. Mtrs.
	1/200 of an hectare
	1/81 of an acre (Approximately)
10 x 10 Metres	100 Sq. mts.
	1/100th of an hectare
	1/40.47 of an - acre (approx.)

CONVERSION TABLE AMPS Vs MVA

	Amps	11 kV	33 kV	66 kV	132 kV	220 kV	400 kV
Reference Table MVA per Ampere	1	0.019	0.057	0.114	0.229	0.381	0.69
	2	0.038	0.114	0.229	0.457	0.762	1.39
	3	0.057	0.171	0.343	0.686	1.143	2.08
	4	0.076	0.228	0.457	0.914	1.524	2.77
	5	0.095	0.286	0.572	1.143	1.905	3.46
	6	0.114	0.343	0.686	1.372	2.286	4.16
	7	0.133	0.400	0.800	1.600	2.667	4.85
	8	0.152	0.457	0.915	1.829	3.048	5.54
	9	0.171	0.514	1.028	2.058	3.429	6.23
	10	0.191	0.571	1.143	2.286	3.810	6.93
	11	0.210	0.629	1.257	2.515	4.192	7.62
	12	0.229	0.686	1.372	2.744	4.573	8.31
	13	0.248	0.743	1.486	2.972	4.954	9.01
	14	0.267	0.800	1.600	3.201	5.335	9.70
	15	0.286	0.857	1.715	3.429	5.716	10.39
	16	0.305	0.915	1.829	3.658	6.097	11.08
	17	0.324	0.972	1.943	3.887	6.478	11.78
	18	0.343	1.029	2.058	4.115	6.859	12.47
	19	0.362	1.086	2.172	4.344	7.240	13.16
	20	0.381	1.143	2.286	4.573	7.621	13.86
	25	0.476	1.429	2.858	5.716	9.526	17.32
	30	0.572	1.715	3.429	6.859	11.432	20.78
	35	0.667	2.000	4.001	8.002	13.337	24.25
	40	0.762	2.286	4.573	9.145	15.242	27.71
	45	0.857	2.572	5.144	10.288	17.147	31.18
	50	0.953	2.858	5.716	11.432	19.053	34.64
	60	1.143	3.429	6.859	13.718	22.863	41.57
	70	1.334	4.001	8.002	16.004	26.674	48.50
	80	1.524	4.573	9.145	18.290	30.484	55.42
	90	1.715	5.144	10.288	20.557	34.295	62.35
	Amps	11 kV	33 kV	66 kV	132 kV	220 kV	400 kV
Reference Table Amps per MVA	1	52.5	17	8.7	4.3	2.2	1.4
	2	105.0	35	17.5	8.7	4.4	2.9
	3	157.5	52	26.2	13.0	6.6	4.8
	4	209.9	70	35.0	17.5	8.7	5.7
	5	262.4	87	43.7	21.9	10.9	7.2
	6	314.9	105	52.5	26.2	13.1	8.7
	7	367.4	122	61.2	30.6	15.3	10.8
	8	419.9	140	70.0	35.0	17.5	11.5
	9	472.4	157	78.7	39.4	19.7	13.0
	10	524.9	175	87.0	43.7	21.9	14.4
	11	577.4	192	96.0	48.1	24.0	15.9
	12	629.8	210	105.0	52.5	26.2	17.3
	13	682.3	227	114.0	56.9	28.4	18.8
	14	734.8	245	122.0	61.2	30.6	20.2
	15	787.3	262	131.0	65.6	32.8	21.6
	16	839.8	280	140.0	70.0	35.0	23.8
	17	892.3	297	149.0	74.3	37.1	24.5
	18	944.8	315	157.0	78.7	39.4	26.0
	19	997.0	332	166.0	83.1	41.5	27.4
	20	1050.0	350	175.0	87.5	43.7	28.9
	25	1312.0	437.0	219.0	109.0	54.7	36.8
	30	1575.0	525	262.0	131.0	65.6	43.3
	35	1837.0	612	306.0	153.0	76.5	50.5
	40	2099.0	700	350.0	175.0	87.5	57.7
	45	2362.0	787	394.0	197.0	98.4	65.0
	50	2624.0	875.0	437.0	218.0	109.0	72.2
	60	3149.0	1050	525.0	262.0	131.2	86.6
	70	3674.0	1225	612.0	306.0	153.0	101.0
	80	4199.0	1400	700.0	350.0	175.0	115.0
	90	4724.0	1575	787.0	394.0	197.0	130.0